

ЎЗБЕКISTОН РЕСПУБЛИКАСИ
ҚОНУНЧИЛИК
ТЎПЛАМИ

СОБРАНИЕ
ЗАКОНОДАТЕЛЬНОГО
РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКISTАН

№ 19

2026 йил 11 - 16 май

Расмий нашр
Официальное издание

Ўзбекистон Республикаси қонунчилик тўплами беш бўлимдан иборат:

биринчи бўлимда Ўзбекистон Республикаси қонунлари ва Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг қарорлари эълон қилинади;

иккинчи бўлимда Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармон ва қарорлари эълон қилинади;

учинчи бўлимда Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари эълон қилинади;

тўртинчи бўлимда Ўзбекистон Республикаси Конституциявий судининг қарорлари жойлаштирилади;

бешинчи бўлимда вазирликлар, давлат қўмиталари ва идораларининг Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида давлат рўйхатидан ўтказилган норматив-ҳуқуқий ҳужжатлари эълон қилинади.

МУНДАРИЖА

БИРИНЧИ БЎЛИМ

471. «Экологик тоза ҳудудларнинг ҳуқуқий мақоми белгиланиши муносабати билан «Муҳофаза этиладиган табиий ҳудудлар тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига қўшимча киритиш ҳақида» Ўзбекистон Республикасининг 2026 йил 14 майдаги [ЎРҚ-1145-сон](#) Қонуни

ИККИНЧИ БЎЛИМ

472. «Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, фитосанитария ва ветеринария соҳаларида ягона давлат бошқаруви ва назорат тизимини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2026 йил 12 майдаги [ПФ-84-сон](#) Фармони
473. «Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги қўмитаси фаолиятини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2026 йил 12 майдаги [ПҚ-178-сон](#) қарори
474. «Чорвачилик тармоғи ва яйлов хўжалигини замонавий бошқарув тизими ва янгилаш ёндашувлар асосида ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2026 йил 12 майдаги [ПҚ-179-сон](#) қарори
475. «Халқаро шартномани тасдиқлаш тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2026 йил 14 майдаги [ПҚ-185-сон](#) қарори
476. «Халқаро шартномани тасдиқлаш тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2026 йил 14 майдаги [ПҚ-186-сон](#) қарори
477. «Халқаро шартномани тасдиқлаш тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2026 йил 14 майдаги [ПҚ-187-сон](#) қарори
478. «Халқаро шартномани тасдиқлаш тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2026 йил 14 майдаги [ПҚ-188-сон](#) қарори
479. «Тошкент метрополитени фаолиятининг самарадорлигини оширишга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2026 йил 15 майдаги [ПҚ-191-сон](#) қарори

УЧИНЧИ БЎЛИМ

480. «Атроф-муҳитга таъсирни баҳолашнинг янги механизмларини жорий қилиш чора-тадбирлари тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2026 йил 11 майдаги [234-сон](#) қарори
481. «Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим қарорларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш, шунингдек, баъзиларини ўз кучини йўқотган деб ҳисоблаш тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2026 йил 12 майдаги [239-сон](#) қарори
482. ««Лазги ва Авесто» музейи фаолиятини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2026 йил 12 майдаги [241-сон](#) қарори

483. «2026 йилда иқтисодиёт тармоқларида энергия самарадорлигини ошириш ҳамда тармоқ корхоналарида энергиядан оқилона фойдаланишни ташкил қилиш орқали электр энергияси ва табиий газни тежашни таъминлаш тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2026 йил 14 майдаги [242-сон](#) қарори
484. «Ёқилғи-энергетика ресурслари нархларини белгилаш тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2026 йил 15 майдаги [243-сон](#) қарори
485. «Ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларни йиғиш ва тайёрлаш тартибини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2026 йил 15 майдаги [245-сон](#) қарори
486. «Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ва ўрмон фонди ерларини ер фондининг бошқа тоифасига ўтказиш ҳамда қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликлари ўрнини қоплаш тартибини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2026 йил 15 майдаги [246-сон](#) қарори
487. «Давлат аудити соҳасига иқтидорли ёшларни мақсадли йўналтириш, етук ва юқори малакали мутахассисларни тайёрлашни йўлга қўйиш тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2026 йил 16 майдаги [248-сон](#) қарори

БИРИНЧИ БЎЛИМ
ЎЗБЕКISTON РЕСПУБЛИКАСИ
ҚОНУНЛАРИ

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASINING QONUNI

Экологик тоза ҳудудларнинг ҳуқуқий мақоми белгиланиши муносабати билан «Муҳофаза этиладиган табиий ҳудудлар тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига қўшимча киритиш ҳақида

Қонунчилик палатаси томонидан 2025 йил 23 декабрда
қабул қилинган

Сенат томонидан 2026 йил 5 февралда
маъқулланган

Мамлакатимизда атроф-муҳитни муҳофаза қилишга, атмосфера хавосига, сув, ер, тупроққа, ер қаърига ва биохилма-хилликка, шунингдек инсоннинг соғлиғига салбий таъсир қилувчи омилларни камайтиришга доир тизимли ишлар амалга оширилмоқда.

Шу билан бирга курорт табиий ҳудудларда ва рекреация зоналарида экологик хавфсизликни таъминлаш, энергия самарадорлиги юқори бўлган инфратузилмаларни жорий этиш, ўзининг истеъмол хусусиятини йўқотганидан кейин узок йиллар давомида чиримайдиган материаллардан ишлаб чиқарилган маҳсулотларни (бундан табиий органик полимер маҳсулотлар мустасно) ишлаб чиқариш, етказиб бериш ва сотишни тақиқловчи нормаларни белгилаш зарурияти юзага келмоқда.

Мазкур Қонун билан «Муҳофаза этиладиган табиий ҳудудлар тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига экологик тоза ҳудудларни ташкил этиш механизмини ҳамда экологик тоза ҳудудлар режимини белгиловчи қўшимча киритилмоқда.

Ушбу Қонун экологик хавфсизликни таъминлашга, курорт ва экотуризм салоҳиятини оширишга, биохилма-хилликни муҳофаза қилишга ҳамда мамлакатимизнинг халқаро экологик нуфузини юксалтиришга хизмат қилади.

1-модда. Ўзбекистон Республикасининг 2004 йил 3 декабрда қабул қилинган «Муҳофаза этиладиган табиий ҳудудлар тўғрисида»ги 710–II-сонли Қонунининг (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 2005 йил, № 1, 14-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2014 йил, № 9, 244-модда; 2017 йил, № 9, 510-модда; 2019 йил, № 1, 1-модда; 2020 йил, № 9, 540-модда; 2021 йил, 4-сонга илова; 2022 йил, № 6, 570, 577-моддалар; 2024 йил, № 8, 831-модда; 2025 йил, № 5, 643-модда) VIII боби қуйидаги мазмундаги 41¹ ва 41²-моддалар билан тўлдирилсин:

«41¹-модда. Экологик тоза ҳудудлар

Курорт табиий ҳудудларда ва рекреация зоналарида жойлашган, атроф табиий муҳитга бўладиган таъсири йўл қўйилиши мумкин бўлган меъёрлардан ошмайдиган, энергия самарадорлиги юқори инфратузилмалар билан жиҳозланган, чиқиндиларни самарали бошқариш тизими йўлга қўйилган, юқори рекреация ва экотуризм салоҳиятига ҳамда бой биологик хилма-хилликка эга бўлган ҳудудлар экологик тоза ҳудудлар ҳисобланади.

Курорт табиий ҳудудлардаги экологик тоза ҳудудлар Ўзбекистон Касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Экология ва иқлим ўзгариши миллий қўмитаси ҳамда Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг биргаликдаги тақдимномасига биноан Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгесининг, халқ депутатлари вилоятлар ва Тошкент шаҳар Кенгашларининг қарорлари билан ташкил этилади.

Рекреация зоналаридаги экологик тоза ҳудудлар Ўзбекистон Республикаси Туризм қўмитаси, Ўзбекистон Касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Экология ва иқлим ўзгариши миллий қўмитаси ҳамда Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг биргаликдаги тақдимномасига биноан Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгесининг, халқ депутатлари вилоятлар ва Тошкент шаҳар Кенгашларининг қарорлари билан ташкил этилади.

Курорт табиий ҳудудларда ва рекреация зоналарида экологик тоза ҳудудлар ташкил этилиши уларнинг амалдаги ҳуқуқий мақомини ўзгартирмайди.

41²-модда. Экологик тоза ҳудудлар режими

Экологик тоза ҳудудларда курорт табиий ҳудудлар ва рекреация зоналари режимида белгиланган чекловлар ҳамда тақиқлар билан бир қаторда қуйидагилар тақиқланади:

экологик тизимларнинг барқарорлиги бузилишига ва табиий ландшафтларнинг кўриниши ҳамда ер ости сувларининг гидрогеологик ҳолати ўзгартирилишига олиб келадиган ишларни амалга ошириш;

табиий объектларга ва мажмуаларга салбий таъсир қилувчи саноат объектларининг қурилиши ва фаолият кўрсатиши;

рўйхати Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланадиган пластик маҳсулотларнинг (бундан табиий органик полимер маҳсулотлар мустасно) ишлаб чиқарилиши, реализация қилиниши (етказиб берилиши ва сотилиши).

Экологик тоза ҳудудлардаги фаолияти натижасида оқова сув ҳосил қилувчи хўжалик юритувчи субъектларнинг ишлаб чиқариш объектлари ҳамда автомобиль ювиш шохобчалари оқова сувларни тозалаш иншоотлари билан жиҳозланиши, тегишли равишда тозаланган оқова сувларни оқизиб юбориш учун оқова сувларни чиқариб юбориш тармоқларига уланиши ёки уларда оқова сувларни тўплаш учун муқобил иншоотлар қурилиши, айланма сув таъминоти жорий этилиши ва улардан самарали фойдаланилиши шарт.

Экологик тоза ҳудудларда давлат экологик экспертизасининг ҳулосаси асосида аниқланган муҳофаза этиладиган табиий объектлар ва мажмуаларга салбий таъсир кўрсатувчи бошқа фаолият турлари тақиқланади».

2-модда. Ўзбекистон Республикаси Экология ва иқлим ўзгариши миллий қўмитаси ва бошқа манфаатдор ташкилотлар ушбу Қонуннинг ижросини, ижрочиларга етказилишини ҳамда моҳияти ва аҳамияти аҳоли ўртасида тушунтирилишини таъминласин.

3-модда. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси:
ушбу Қонуннинг 1-моддасида назарда тутилган Экологик тоза ҳудудларда ишлаб чиқарилиши, реализация қилиниши (етказиб берилиши ва сотилиши) тақиқланган пластик маҳсулотлар рўйхатини ушбу Қонун расмий эълон қилинган кундан эътиборан уч ой ичида белгиласин;
хукумат қарорларини ушбу Қонунга мувофиқлаштирсин;
республика ижро этувчи ҳокимият органлари ушбу Қонунга зид бўлган ўз норматив-ҳуқуқий ҳужжатларини қайта кўриб чиқишлари ва бекор қилишларини таъминласин.

4-модда. Ушбу Қонун расмий эълон қилинган кундан эътиборан уч ой ўтгач кучга киради.

**Ўзбекистон Республикасининг
Президенти**

Ш. Мирзиёев

Тошкент шаҳри,
2026 йил 14 май
№ ЎРҚ–1145

ИККИНЧИ БЎЛИМ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОН ВА ҚАРОРЛАРИ

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTINING FARMONI

2026 yil « 12 » май

ПФ–84 -son

Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, фитосанитария ва ветеринария соҳаларида ягона давлат бошқаруви ва назорат тизимини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида

Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, фитосанитария ва ветеринария соҳаларида ягона давлат бошқарувини ташкил этиш, аҳолига хавфсиз озиқ-овқат маҳсулотлари етказиб берилиши устидан самарали назорат тизимини жорий этиш, масъулият ва жавобгарликка асосланган тадбиркорлик муҳитини шакллантириш ҳамда соҳага илғор халқаро амалиётларни жорий этиш мақсадида **қарор қиламан:**

I. Мақсадлар

1. Қуйидагилар мазкур Фармоннинг асосий мақсадлари этиб белгилансин:

- (а)** озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлигини таъминлашга масъул бўлган идораларнинг бир-бирини такрорловчи функцияларини бартараф этиш ва мақбуллаштириш орқали **ягона давлат бошқарувини** ташкил этиш;
- (б)** “**даладан дастурхонгача**” тамойили асосида озиқ-овқат маҳсулотларини етказиб бериш занжиридаги барча иштирокчилар томонидан озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлигини таъминлашнинг **хавф таҳлилига асосланган назорат тизимини** жорий этиш;

- (в) амалдаги санитария қоидалари, нормалари ва гигиена нормативлари, ветеринария, ветеринария-санитария қоидаларини, фитосанитария талаблари ва чораларини **Алиментариус кодекси** стандартлари, **Бутунжаҳон ҳайвонлар соғлиғини ҳимоя қилиш ташкилоти (WOAH), Ўсимликлар карантини ва ҳимояси бўйича халқаро конвенция (IPPC)** талабларига мувофиқлаштириш;
- (г) озиқ-овқат бизнеси операторлари фаолиятига **хавф-хатарлар таҳлили ва критик назорат нуқталари (НАССР)** тамойиллари кенг жорий этилишини таъминлаш ҳамда уларнинг истеъмолчиларга **хавфсиз озиқ-овқат маҳсулотларини етказиб** беришдаги масъулиятини ошириш;
- (д) соҳада хусусий сектор билан маслаҳатлашувларнинг тизимли ва шаффоф механизмларини яратиш, озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, фитосанитария ва ветеринария соҳаларидаги **давлат функцияларини халқаро тажриба асосида босқичма-босқич хусусий секторга ўтказиш;**
- (ж) маҳаллий озиқ-овқат маҳсулотларининг халқаро бозордаги рақобатбардошлигини ҳамда нуфузини мустаҳкамлашга қаратилган **халқаро ҳамкорликни янада ривожлантириш.**

II. Ягона давлат бошқарувини ташкил этиш

2. Ўсимликлар карантини ва ҳимояси агентлиги ҳамда Ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш қўмитаси негизида:

- (а) **Ўзбекистон Республикаси Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги қўмитаси** (кейинги ўринларда – Қўмита);
- (б) Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузурида **Чорвачилик ва яйлов хўжалигини ривожлантириш агентлиги** (кейинги ўринларда – Чорвачилик агентлиги) ташкил этилсин.

3. Қишлоқ хўжалиги вазирлиги тузилмасига қишлоқ хўжалиги вазири **ўринбосари – Чорвачилик ва яйлов хўжалигини ривожлантириш агентлиги директори** лавозими киритилсин.
4. Қишлоқ хўжалиги вазирлиги зиммасига **озиқ-овқат саноати корхоналари** (алкоголь ва тамаки маҳсулотлари ишлаб чиқарувчилардан ташқари) ва **озиқ-овқат маҳсулотларини сақлаш қувватларини ривожлантириш** вазифалари юклансин.
5. Ўсимликлар карантини ва ҳимояси агентлиги, Ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш қўмитаси ҳамда Санитария-эпидемиологик осойишталик ва жамоат саломатлиги қўмитасининг **1–3-иловаларга мувофиқ вазифалари, тизим ташкилотлари ва штат бирликлари тегишлилиги бўйича** Қўмита, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ва унинг ҳузуридаги ташкилотлар ўртасида **қайта тақсимлансин**.
6. Белгилансинки:
- (а) Қўмита озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, фитосанитария ва ветеринария (кейинги ўринларда – озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги) соҳасидаги **давлат бошқаруви ҳамда назоратини амалга оширувчи ваколатли орган** сифатида фаолият олиб боради;
- (б) қуйидагилар:
- (i) **Қўмита** Ўсимликлар карантини ва ҳимояси агентлигининг, шунингдек, озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлигини таъминлаш қисмида Ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш қўмитаси ҳамда Санитария-эпидемиологик осойишталик ва жамоат саломатлиги қўмитасининг;
- (ii) **Чорвачилик агентлиги** чорвачилик, шу жумладан, наслчиликни ривожлантириш, яйловлардан фойдаланиш ва уларни муҳофаза қилиш қисмида Ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш қўмитасининг **функциялари, ҳуқуқлари, мажбуриятлари, шартномалари ва халқаро битимлари бўйича ҳуқуқий вориси** ҳисобланади.

7. Қуйидагилар:

- (а) Ўзбекистон Республикаси Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги қўмитаси фаолиятининг устувор йўналишлари **4-иловага** мувофиқ;
- (б) 2027 йил 1 январдан бошлаб хусусий секторга халқаро тажриба асосида босқичма-босқич ўтказиладиган (турлари кенгайтириладиган) озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлигини таъминлаш соҳасидаги функциялар рўйхати **5-иловага** мувофиқ тасдиқлансин.

III. Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлигини таъминлашда илмий-амалий ёндашувни кенг қўллаш

- 8. Қўмита ҳузурида давлат муассасаси шаклидаги **Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги институти** (кейинги ўринларда – Институт) ташкил этилсин.

9. Белгилансинки:

- (а) Институт мазкур Фармонга **6-иловада** назарда тутилган вазифаларни бажаради;
- (б) Институт ходимларининг умумий чекланган сони Қўмита раиси томонидан Иқтисодиёт ва молия вазирлиги билан келишилган ҳолда белгиланади ва мазкур Фармонга 3-иловага мувофиқ Қўмитага қайта тақсимланаётган штат бирликлари доирасида шакллантирилади;
- (в) Санитария-эпидемиологик осойишталик ва жамоат саломатлиги қўмитасининг озиқ-овқат маҳсулотларини хавфсизлик талабларига мувофиқлиги бўйича синовдан ўтказувчи **тиббий жиҳозлари** ҳамда Ўзбекистон техник жиҳатдан тартибга солиш агентлигининг озиқ-овқат маҳсулотларини хавфсизлик талабларига мувофиқлиги бўйича синовдан ўтказувчи **лабораториялари, ўсқуналари ва жиҳозлари** Институтга ўтказилади.

IV. Соҳада манфаатдор тарафлар иштирокини таъминлаш

- 10. Қўмита ҳузурида **Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги масалалари бўйича маслаҳат кенгаши** (кейинги ўринларда – Маслаҳат кенгаши) ташкил этилсин ҳамда унинг асосий фаолият йўналишлари **7-иловага** мувофиқ тасдиқлансин.

11. Белгилансинки:

(а) Маслаҳат кенгаши таркибига давлат идоралари ва бошқа барча манфаатдор тарафлар вакиллари ўз ихтиёрига кўра қуйидаги гуруҳларга тақсимланган ҳолда киритилади ва ҳар бир гуруҳ битта овозга эга бўлади:

(i) масъул давлат бошқаруви ва назорати органлари;

(ii) озиқ-овқат бизнеси операторлари ҳамда озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги соҳасида фаолият юритувчи бошқа тадбиркорлик субъектлари ва уларнинг бирлашмалари;

(iii) истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш ташкилотлари ва нодавлат нотижорат ташкилотлари;

(iv) илмий ва академик муассасалар ҳамда мувофиқликни баҳолаш органлари;

(v) оммавий ахборот воситалари ва блогерлар;

(б) Маслаҳат кенгаши фаолиятини ташкил этиш ва юритиш тартиби Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланади;

(в) Маслаҳат кенгаши таклифлари Қўмита томонидан норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳалари ва озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги соҳасига оид давлат сиёсатини ишлаб чиқишда инобатга олинади.

V. Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги тизимини ислоҳ қилиш бўйича кейинги чора-тадбирлар

12. Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги тизимини ислоҳ қилиш даврида институционал барқарорликни таъминлаш учун қуйидагилар амалга оширилсин:

(а) ваколатларни уйғунлаштириш ва уларнинг такрорланишини бартараф этиш, институционал мажбуриятларни белгилаш;

(б) мавжуд малакали ходимларни сақлаб қолиш ва уларнинг сафини кенгайтириш;

(в) давлат назорати ва лаборатория хизматларини кўрсатишнинг операцион узлуксизлигини таъминлаш.

13. Қўмита 2026 йил 1 декабрга қадар қуйидагиларни назарда тутган ҳолда Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги миллий стратегиясини ишлаб чиқсин ва белгиланган тартибда тасдиқлаш учун киритсин:

(а) Алиментариус кодекси стандартларига асосланган озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги қоидалари ва нормаларини қабул қилиш ҳамда амалиётга жорий этиш;

(б) озиқ-овқат бизнеси операторлари билан маслаҳатлашувларни олиб бориш ва улар учун узлуксиз тренинглар ташкил этиш;

(в) хавфларни баҳолаш, бошқариш, хавф тўғрисида хабардор қилиш, шунингдек, хавфга асосланган текширув тартибини жорий этиш;

(г) халқаро стандартларга мувофиқ бўлган инспекция, рўйхатга олиш, мониторинг қилиш, кузатиш ва хавф таҳлилини ўтказиш тартиб-таомилларини жорий этиш ҳамда уларнинг интеграциялашган рақамли платформасини яратиш;

(д) инспекторлар, лаборатория ва соҳа мутахассислари учун узлуксиз профессионал тайёрлаш ҳамда қайта тайёрлаш тизимларини босқичма-босқич жорий этиш;

(ж) Қўмита фаолияти самарадорлигининг энг муҳим кўрсаткичлари (KPI) сифатида ички бозорнинг хавфсиз озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминланганлиги даражаси ҳамда муаммолари ҳал этилган озиқ-овқат бизнеси операторлари сонининг ошиб боришини белгилаш.

VI. Фармон ижросини ташкил этиш, таъминлаш ва назорат

14. Вазирлар Маҳкамаси **бир ҳафта муддатда** Қўмита ва Чорвачилик агентлиги фаолиятини ташкил қилиш бўйича қарорлар лойиҳаларини Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясига киритсин.
15. Ўзбекистон Республикаси Президентининг айрим ҳужжатларига **8-иловага** мувофиқ ўзгартириш ва қўшимчалар киритилсин.
16. Адлия вазирлиги Қўмита, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ва Соғлиқни сақлаш вазирлиги билан биргаликда **уч ой муддатда** қонунчилик ҳужжатларига ушбу Фармондан келиб чиқадиган ўзгартириш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсин.
17. Мазкур Фармон ижросини самарали ташкил қилишга масъул ва шахсан жавобгар этиб Бош вазир ўринбосари Ж.А. Ходжаев ва Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги қўмитаси раиси белгилансин.
18. Фармон ижросини муҳокама қилиб бориш, ижро учун масъул идоралар фаолиятини мувофиқлаштириш ва назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазири А.Н. Арипов ва Ўзбекистон Республикаси Президенти маслаҳатчиси Ш.М. Ғаниев зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти

Ш. Мирзиёев

Тошкент шаҳри

Санитария-эпидемиологик осойишталик ва жамоат саломатлиги қўмитаси, Ветеринария
ва чорвачиликни ривожлантириш қўмитаси ҳамда Ўсимликлар карантини ва ҳимояси агентлигининг
қайта тақсимланаётган вазифалари

T/p	Вазифалар қайта тақсимланадиган давлат органи номи	Вазифалар
I. Санитария-эпидемиологик осойишталик ва жамоат саломатлиги қўмитаси вазифаларини тақсимлаш		
1.	Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги қўмитасига*	1.1. Озиқ-овқат маҳсулотларининг хавфсизлиги соҳасида республика ижро этувчи ҳоқимият органлари ва хўжалик бирлашмаларининг фаолиятини мувофиқлаштириш ва улар билан ҳамкорлик қилиш, озиқ-овқат хомашёси ва истеъмол маҳсулотларини ишлаб чиқариш, ташиш, сақлаш ва сотиш билан шуғулланувчи субъектлар фаолияти, шунингдек, зарур халқаро амалиётларни қўллаш тажрибасига асосланган стандартлар талабларига риоя этилишини назорат қилиш услубиятини ишлаб чиқиш ва жорий қилишда иштирок этиш. 1.2. Озиқ-овқат маҳсулотларининг хавфсизлиги ва гигиенасига оид санитария қоидалари, нормалари ва гигиена нормативларини ишлаб чиқиш ҳамда тасдиқлаш. 1.3. Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, шу жумладан, умумий овқатланиш соҳасида санитария қоидалари, нормалари ва гигиена нормативларига риоя қилиниши бўйича белгиланган тартибда текширишлар ўтказиш ва қонун бузилишлари бўйича белгиланган тартибда жавобгарлик чораларини қўллаш. 1.4. Озиқ-овқат маҳсулотларининг хавфсизлиги ва гигиенаси соҳасидаги мажбурий талабларга тааллуқлилиги бўйича махсус экспертизалар тайинлаш ва ўтказиш, озиқ-овқат маҳсулотларига тегишли рухсатнома ва санитария-эпидемиологик ҳулосани расмийлаштириш. 1.5. Озиқ-овқат маҳсулотларининг истеъмоли билан боғлиқ бўлган касалликлар юзага келиши сабабларини таҳлил қилиш, олдини олишга қаратилган чора-тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш, тегишли ахборот тизимларини юритиш.

Т/р	Вазифалар қайта тақсимланадиган давлат органи номи	Вазифалар
		1.6. Озиқ-овқат маҳсулотларининг хавфсизлиги ва гигиенаси бўйича лабораториялар фаолиятини йўлга қўйиш. 1.7. Озиқ-овқат маҳсулотларининг хавфсизлиги соҳасида юзага келиши мумкин бўлган хавф-хатарларни аниқлаш, баҳолаш ва бошқариш жараёнида илмий асосланган ёндашувлар асосида озиқ-овқат хавфсизлиги соҳасидаги сиёсатни амалга ошириш. 1.8. Озиқ-овқат маҳсулотларининг хавфсизлиги ва гигиенаси масалалари бўйича истиқболли йўналишларни белгилаш ҳамда фундаментал, амалий ва илмий тадқиқотлар олиб бориш. 1.9. Озиқ-овқат гигиенаси ва озиқ-овқат маҳсулотларининг хавфсизлиги соҳасида санитария қоидалари, нормалари ва гигиена нормативлари бўйича тўлов-контракт асосида кадрларнинг малакасини ошириш. 1.10. Озиқ-овқат маҳсулотларининг хавфсизлиги ва гигиенаси соҳасининг жорий ва истиқболдаги эҳтиёжларини ҳисобга олган ҳолда кадрларни ўқитиш, тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва малакасини оширишнинг илғор усуллари тизимли асосда жорий этиш. 1.11. Ўзбекистон Республикасида санитария ва фитосанитария чоралари бўйича Жаҳон савдо ташкилотига аъзо давлатларни хабардор қилиш ва уларнинг асосланган сўровларига жавоб бериш тартиб-таомилларини жорий этиш. 1.12. Ўзбекистон Республикасига олиб кириладиган ва республика ҳудудида ишлаб чиқариладиган биологик фаол қўшимчалар муомаласини тартибга солиш.
II. Ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш қўмитаси вазифаларини тақсимлаш		
2.	Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги қўмитасига	2.1. Ветеринария соҳасидаги норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни халқаро стандартларга мувофиқлаштириш, ушбу соҳада давлат, хўжалик бошқаруви органлари ҳамда маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг ўзаро ҳамкорлигини мувофиқлаштириш, ветеринария фаолиятини лицензиялашни амалга ошириш. 2.2. Мамлакат ҳудудларини ҳайвонларнинг юқумли касалликлари кириб келишидан ҳимоя қилишни таъминлаш, ҳайвонлар касалликлари профилактикасининг ва уларни даволашнинг замонавий усуллари амалиётга жорий этиш, маҳаллий ва хорижий фан ютуқларини татбиқ этиш асосида ветеринария дори воситаларининг янги турлари ва шакллари ишлаб чиқаришни ташкил этишда иштирок этиш.

Т/р	Вазифалар қайта тақсимланадиган давлат органи номи	Вазифалар
		2.3. Эпизоотик осойишталикни таъминлашда ҳайвонларнинг юқумли касалликларини ўз вақтида аниқлаш, ташхис қўйиш ва уларнинг тарқалишининг олдини олишга доир профилактика ишларининг самарадорлигини мониторинг қилиш. 2.4. Чорвачилик тармоқларида ҳайвонларни идентификация қилиш, уларни ҳисобга олиш, ҳисобдан чиқариш ва сақлаш ишларини ташкил этиш. 2.5. Ветеринария ва наслчилик тўғрисидаги қонун ҳужжатларига риоя этилиши ҳамда ветеринария дори воситалари ва озуқабоп қўшимчаларнинг сифати ва муомаласи юзасидан давлат назоратини амалга ошириш. 2.6. Чорвачилик маҳсулотларини халқаро талабларга мувофиқ сертификатлаштиришни таъминлаш, шунингдек, стандартлаштиришни таъминлаш ва сифат менежментининг замонавий усулларини кенг жорий этишда иштирок этиш. 2.7. Маҳаллий ва хорижий фан ютуқларини татбиқ этиш асосида ветеринария дори воситаларининг янги турлари ва шакллари ишлаб чиқаришни ташкил этиш. 2.8. Ветеринария ва қишлоқ хўжалиги соҳаларида юқори малакали кадрлар тайёрлаш, илмий тадқиқот фаолиятини ривожлантириш, замонавий ҳамда инновацион технологияларни ишлаб чиқиш ва амалиётга жорий этиш. 2.9. Ветеринария ва чорвачилик соҳаларидаги раҳбар, мутахассислар, олий таълим ҳамда илмий тадқиқот муассасалари раҳбар ва илмий кадрларини ўзлуксиз касбий ривожлантириш тизими самарадорлигини таъминлаш.
3.	Чорвачилик ва яйлов хўжалигини ривожлантириш агентлигига	3.1. Чорвачилик соҳасидаги норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни халқаро стандартларга мувофиқлаштириш, стандартлаштиришни таъминлаш ва сифат менежментининг замонавий усулларини кенг жорий этиш, ушбу соҳада давлат органлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари ҳамда хўжалик бирлашмаларининг ўзаро ҳамкорлигини мувофиқлаштириш. 3.2. Чорвачиликнинг барча тармоқларини, шу жумладан, қорамолчилик, қўйчилик, қорақўлчилик, эчкичилик, йилқичилик, паррандачилик, балиқчилик, асаларичилик ва қуёнчиликни ривожлантириш, наслчилик-селекция ишларини мувофиқлаштириш ҳамда ушбу йўналишлар бўйича мақсадли давлат дастурларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш.

T/p	Вазифалар қайта тақсимланадиган давлат органи номи	Вазифалар
		3.3. Чорвачилик ва наслчилик соҳасини давлат томонидан қўллаб-қувватлашнинг ягона механизмларини амалга ошириш, чорвачилик хўжаликларига озуқа етиштириш учун ажратилган ер майдонларида чорва озуқа экинларини жойлаштиришни ташкил этиш ҳамда юқори ҳосилдорликка эришишни мониторинг қилиш.
		3.4. Чорвачилик ва наслчилик-селекция соҳаларида илмий, услубий ва таълим салоҳиятини ҳар томонлама ривожлантириш, илмий тадқиқотлар йўналишларини белгилаш, фундаментал ва амалий тадқиқотлар, инновация ишланмалари натижалари ветеринария ва наслчилик-селекция амалиётига жорий этилишини мувофиқлаштириш.
		3.5. Чорвачилик тармоғига хорижий инвестициялар ва грант маблағларини жалб қилиш.
		3.6. Яйлов ерларидан самарали ва мақсадли фойдаланиш, уларни муҳофаза қилиш, деградациясининг олдини олиш, ўсимликлар табиий плантацияларини яратишга қаратилган чора-тадбирлар ишлаб чиқиш.
		3.7. Яйловларда ўсимликлар уруғчилигини ривожлантириш, яйлов ерларини ижарага беришни ташкил этиш, шартномавий муносабатларни мониторинг қилиш.
		3.8. Қоракўл зотининг генофондини сақлаш, такрор кўпайтириш, селекция-наслчилик режаларини амалиётга татбиқ этиш ҳамда инфратузилмаларни яхшилаш бўйича таклифлар ишлаб чиқиш.
4.	Қишлоқ хўжалиги вазирлигига	Барча турдаги чорва ҳайвонлари, парранда, балиқ ва асаларилар бўйича тизимли илмий асосланган ечимлар ишлаб чиқиш ва ушбу йўналишларда илмий-тадқиқот ишларини олиб бориш.
III. Ўсимликлар карантини ва ҳимояси агентлиги вазифаларини тақсимлаш		
5.	Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги қўмитасига	5.1. Ўсимликлар карантини, ҳимояси ва агрокимё соҳаларида ягона давлат сиёсати ва назоратини амалга ошириш.
		5.2. Тўпроқ агрокимёвий таҳлилларини ўтказиш ва қишлоқ хўжалигига етказиб бериладиган барча турдаги минерал ва микробиологик ўғитлар сифатини назорат қилиш, тўпроқ ва қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари таркибидаги пестицид, нитрат ва оғир металл тузлари қолдиқларини дала шароитида радиологик-токсикологик таҳлиллардан ўтказиш.

Т/р	Вазифалар қайта тақсимланадиган давлат органи номи	Вазифалар
		5.3. Ўсимликлар карантини ва ҳимоясида прогноз тизимини такомиллаштириш, зарарли организмларга қарши курашишнинг уйғунлашган самарали усуллари белгилаш ҳамда ижросини назорат қилиш, мониторинг олиб бориш, иқтисодий зарар етказиши мумкин бўлган зарарли организмларнинг республика ҳудудига кириб келиши ва тарқалишининг олдини олиш ҳамда йўқ қилиш. 5.4. Ўсимликларни ҳимоя қилишнинг кимёвий ва биологик воситалари ҳамда минерал ва микробиологик ўғитларнинг биологик самарадорлиги бўйича синовларни ташкил қилиш ва рўйхатдан ўтказиш, қишлоқ хўжалигида кимёлаштириш ва биологик воситалардан фойдаланиш соҳасида норматив, регламент ва стандартлар ишлаб чиқиш ҳамда кимёлаштириш ва биологик воситалар реализацияси билан шуғулланувчи субъектлар фаолиятини мувофиқлаштириш. 5.5. Фитосанитар хавфсизликни таъминлашда илмий, услубий ва таълим салоҳиятини ривожлантириш, замонавий инновацион ечимлар, режалаштириш ва бошқариш усуллари жорий этиш, илғор технологиялар ҳамда иш усуллари жорий этишда халқаро ҳамкорликни кенгайтириш, соҳада кадрларни тизимли қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишни ташкил этиш. 5.6. Дала четларида ҳамда аҳоли томорқаси, хонадонлар ва кўп қаватли уйлар олди, маҳалланинг ички кўчаларида маҳсулотлар етиштириш, қишлоқ хўжалиги субъектларига уруғ ва кўчатлар етказиб бериш ҳамда етиштирилган маҳсулотларни экспортга йўналтиришни ташкил қилиш. 5.7. Кимёлаштириш воситаларини ва ўсимликларни ҳимоя қилиш воситаларини, янги техникани ва технологик жараёнларни ҳамда қишлоқ хўжалигида уларнинг қўлланиш усуллари яратишга, синашга ва жорий этишга доир илмий-тадқиқот, тажриба-конструкторлик ҳамда лойиҳалаштириш ишларини амалга ошириш, ўсимликларни ҳимоя қилиш соҳасида мутахассислар тайёрланишини, қайта тайёрланишини ва уларнинг малакаси оширилишини таъминлаш.
6.	Қишлоқ хўжалиги вазирлигига	Ўсимликлар клиникалари ва биологическая лабораториялар тизимини ривожлантириш ҳамда уларнинг фаолиятини мувофиқлаштириш.

* Санитария-эпидемиологик осойишталик ва жамоат саломатлиги қўмитасининг мазкур иловада келтирилмаган амалдаги бошқа вазифалари ўз ваколатида сақлаб қолинади.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
2026 йил 12 майдаги ПФ–84-сон Фармони
2-илова

**Ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш қўмитаси ҳамда
Ўсимликлар карантини ва ҳимояси агентлигининг
қайта тақсимланаётган тизим ташкилотлари рўйхати**

I. Ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш қўмитаси

1.1. Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги қўмитасига:

- (а)** Қорақалпоғистон Республикаси Ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш қўмитаси, вилоятлар ҳамда Тошкент шаҳар ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш бошқармалари, туманлар (шаҳарлар) ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш бўлимлари;
- (б)** Республика ҳайвонлар касалликлари ташхиси ва озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги давлат маркази, Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва туман (шаҳарлар) ҳайвонлар касалликлари ташхиси ва озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги давлат марказлари;
- (в)** Ветеринария дори воситалари ва маҳсулотларни синовдан ўтказиш давлат илмий назорат маркази;
- (г)** Давлат чегараси ва транспортда давлат ветеринария назорати бошқармаси;
- (д)** Ҳайвонларни идентификация қилиш, рўйхатга олиш ва кузатиш маркази;
- (ж)** Самарқанд давлат ветеринария медицинаси, чорвачилик ва биотехнологиялар университети, филиаллари ҳамда академик лицейи;

- (з) Ветеринария илмий-тадқиқот институти;
- (и) Ветеринария ва чорвачилик соҳасида педагог ҳамда мутахассис кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш институти.

1.2. Чорвачилик ва яйлов хўжалигини ривожлантириш агентлигига:

- (а) Наслчилик илмий-ишлаб чиқариш маркази;
- (б) Қорақалпоғистон, Бухоро, Жиззах, Қашқадарё, Навоий, Самарқанд ва Сурхондарё яйлов хўжаликлари;
- (в) “Паррандасаноат” уюшмаси*;
- (г) “Ўзбекбалиқсаноат” уюшмаси*;
- (д) Ўзбекистон асаларичилари уюшмаси*;
- (ж) Яйлов хўжалигини ривожлантириш уюшмаси*.

II. Ўсимликлар карантини ва ҳимояси агентлиги

2.1. Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги қўмитасига:

- (а) Республика агрокимёвий таҳлил маркази ва унинг ҳудудий бўлинмалари;
- (б) Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятлар чигиртка ва тут парвонасига қарши курашиш хизматлари;
- (в) Ўсимликлар карантини ва ҳимояси илмий-тадқиқот институти ва унинг минтақавий филиаллари.

2.2. Қишлоқ хўжалиги вазирлигига – “Биосифат” республика маркази.

** Чорвачилик ва яйлов хўжалигини ривожлантириш агентлиги ўз фаолиятини мазкур уюшмалар билан ҳамкорликда олиб боради.*

Ўзбекистон Республикаси Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги қўмитаси, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ва унинг ҳузуридаги ташкилотлар ўртасида қайта тақсимланаётган штат бирликлари

T/p	Штат бирликлари қисқартириладиган ташкилотлар	Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги қўмитаси							Қишлоқ хўжалиги вазирлиги**			Чорвачилик ва яйлов хўжалигини ривожлантириш агентлиги***						
		Жами	Бошқарув ходимлари	шу жумладан		Ишлаб чиқариш ходимлари*	шу жумладан		Бошқарув ходимлари	шу жумладан		Жами	Бошқарув ходимлари	шу жумладан		Ишлаб чиқариш ходимлари*	шу жумладан	
				Давлат бюджети ҳисобидан	Бюджетдан ташқари маблағлар ҳисобидан		Давлат бюджети ҳисобидан	Бюджетдан ташқари маблағлар ҳисобидан		Давлат бюджети ҳисобидан	Бюджетдан ташқари маблағлар ҳисобидан			Давлат бюджети ҳисобидан	Бюджетдан ташқари маблағлар ҳисобидан		Давлат бюджети ҳисобидан	Бюджетдан ташқари маблағлар ҳисобидан
Жами		11 407	1 842	1 824	18	9 565	9 043	522	247	247	-	737	157	157	-	580	580	-
1.	Санитария-эпидемиологик осойишталик ва жамоат саломатлиги қўмитаси	1 372	9	9	-	1 363	849	514	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.	Ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш қўмитаси	6 880	1 281	1 281	-	5 599	5 599	-	234	234	-	737	157	157	-	580	580	-
2.1	шу жумладан, бошқарув органи бўлмаган тизим ташкилотлари	2 463	503	503	-	1 960	1 960	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги ўсимликлар карантини ва ҳимояси агентлиги	3 155	552	534	18	2 603	2 595	8	13	13	-	-	-	-	-	-	-	-
3.1	шу жумладан, тизим ташкилотлари	443	202	202	-	241	241	-	13	13	-	-	-	-	-	-	-	-

* Ишлаб чиқариш штат бирликлари сони ташкилот учун тасдиқланадиган норматив асосида қайта белгиланиши мумкин.
** 10 та штат бирлиги Аграр соҳада тўловлар агентлигига берилади.
*** Ходимларнинг умумий чекланган сони таркибида Қорақалпоғистон, Бухоро, Жиззах, Қашқадарё, Навоий, Самарқанд ва Сурхондарё яйлов хўжаликларининг 18 та бошқарув ҳамда 32 та ишлаб чиқариш штат бирликлари инобатга олинган.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
2026 йил 12 майдаги ПФ-84-сон Фармони
4-илова

**Ўзбекистон Республикаси Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги
қўмитаси фаолиятининг устувор йўналишлари**

1. Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, ветеринария ва фитосанитария соҳаларида ягона давлат сиёсати ва назоратини амалга ошириш, хусусан:
 - (а) қонунчилик ҳужжатлари, миллий стандартлар, қоидалар ва нормалар, мақбул ишлаб чиқариш амалиётлари, шунингдек, улардан фойдаланиш қўлланмаларини халқаро талабларга мувофиқ ҳолда ишлаб чиқиш ва уларнинг амалиётга жорий этилишини таъминлаш;
 - (б) озиқ-овқат бизнеси операторлари, янги турдаги озиқ-овқат маҳсулотлари, озиқ-овқат қўшимчалари, кимёлаштириш ва ўсимликларни ҳимоя қилиш воситалари, ветеринария дори воситалари ва озучабоп қўшимчаларни рўйхатга олиш;
 - (в) озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги соҳасидаги лицензиялаш, рухсат бериш ва хабардор қилиш тартиб-таомилларини амалга ошириш;
 - (г) хатар омиллари аниқланганда, хавфларни баҳолаш асосида озиқ-овқат маҳсулотлари савдоси ва (ёки) импортини чекловчи вақтинчалик чораларни қўллаш, хавфли деб топилган маҳсулотларни муомаладан қайтариб олиш чораларини кўриш.
2. Республика ҳудудидаги ўсимликлар ва ҳайвонлар касалликларининг ҳамда зараркунандаларининг кириб келиши ва тарқалишининг олдини олиш, уларга қарши курашишнинг самарали усулларини белгилаш ҳамда ижросини назорат қилиш.

3. **“Даладан дастурхонгача”** тамойили асосида озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги соҳасида хавф таҳлилига асосланган давлат назоратини амалга ошириш, хусусан:
- (а) озиқ-овқат бизнеси операторлари томонидан **хавф-хатарлар таҳлили ва критик назорат нуқталари** (НАССР) тамойилларига риоя этилишини инспекция қилиш;
 - (б) озиқ-овқат маҳсулотлари устидан **бозор назоратини амалга ошириш**, истеъмолчиларни хавфсизлиги кафолатланмаган ва қалбаки маҳсулотлардан ҳимоялаш.
4. Озиқ-овқат маҳсулотлари истеъмоли билан боғлиқ **касалликларнинг сабабларини таҳлил қилиш**, жамоат саломатлиги ва истеъмолчилар манфаатларини ҳимоя қилишга қаратилган чора-тадбирларни мувофиқлаштириш.
5. Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги соҳасида **халқаро ҳамкорликни амалга ошириш**, соҳага рақамли технологияларнинг жорий этилишини таъминлаш.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
2026 йил 12 майдаги ПФ–84-сон Фармонига
5-илова

**2027 йил 1 январдан бошлаб хусусий секторга халқаро тажриба асосида
босқичма-босқич ўтказиладиган (турлари кенгайтириладиган) озиқ-овқат
маҳсулотлари хавфсизлигини таъминлаш соҳасидаги функциялар
РЎЙХАТИ**

Т/р	Функциянинг номи*
1.	Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги ва гигиенаси соҳасидаги мажбурий талабларга тааллуқлилиги бўйича махсус экспертизаларни ўтказиш
2.	Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги ва гигиенаси бўйича лаборатория текширувларини ўтказиш
3.	Ветеринария-лаборатория хизматларини кўрсатиш
4.	Ҳайвонларни эмлаш ва даволаш
5.	Дезинфекция ва дезинсекция тадбирларини ташкил этиш ва амалга ошириш
6.	Чорвачилик тармоқларида ҳайвонларни идентификация қилиш

** Мазкур функцияларни хусусий секторга ўтказиш шакллари (уларни тўлиқ хусусий секторга ўтказиш, давлат-хусусий шериклик асосида амалга ошириш, хусусий секторга амалга ошириш ҳуқуқини бериш) ушбу функцияларни хусусий сектор томонидан амалга ошириш тартибини назарда тутувчи норматив-ҳуқуқий ҳужжатларда белгиланади.*

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
2026 йил 12 майдаги ПФ-84-сон Фармони
6-илова

**Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги қўмитаси ҳузуридаги
Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги институтининг
вазифалари**

1. Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлигини таъминлашга қаратилган **илмий ва амалий тадқиқотларни ўтказиш** ҳамда хавф таҳлилига асосланган **инновацион ёндашувларни ишлаб чиқиш**.
2. Тизимли равишда озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги ҳолатини **мониторинг қилиш**, ишлаб чиқариш ва етказиб бериш занжиридаги микробиологик патогенлар ва кимёвий **ифлослантирувчилар тўғрисидаги маълумотларни тўплаш**, таҳлил қилиш ва баҳолаш.
3. Янги турдаги озиқ-овқат маҳсулотлари, озиқ-овқат қўшимчалари, кимёлаштириш ва ўсимликларни ҳимоя қилиш воситалари, ветеринария дори воситалари ва озукабоп қўшимчалар бўйича миллий ва халқаро тажрибани ўрганиб бориш, уларни **рўйхатга олиш мақсадидаги тадқиқотларни олиб бориш** ва ҳисоботлар расмийлаштириш.
4. Озиқ-овқат маҳсулотларининг мувофиқлигини баҳолаш ҳамда илмий синов жараёнларига **инновацион ва замонавий синов услубиётларини жорий этиш**.

Изоҳлар:

1. Институт томонидан рўйхатга олиш мақсадида ўтказиладиган тадқиқотлар белгиланган услубиятлар, аккредитация талаблари, манфаатлар тўқнашувининг олдини олиш, натижаларни қайта кўриб чиқиш ва мустақил апелляция механизми асосида амалга оширилади.
2. Институт тадқиқотлари ва хулосалари Қўмита томонидан рухсат бериш ёки рўйхатга олиш бўйича қарор қабул қилишда ягона ва мажбурий манба сифатида қўлланилмайди, қарор қабул қилишда бошқа аккредитацияланган лаборатория ёки эксперт ташкилоти хулосалари тенг кучга эга асос сифатида инобатга олиниши мумкин.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
2026 йил 12 майдаги ПФ-84-сон Фармони
7-илова

**Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги қўмитаси ҳузуридаги
Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги масалалари бўйича маслаҳат
кенгашининг асосий фаолият йўналишлари**

**I. Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги соҳасини
такомиллаштириш борасида**

1. Соҳани тартибга солувчи **норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларини** халқаро талаблар ҳамда савдо мажбуриятларига **мувофиқлаштиришга кўмаклашиш.**
2. Хавфларни бошқариш, инспекция амалиёти ва **тартибга солиш самарадорлигини оширишга қаратилган таклифларни ишлаб чиқиш.**
3. Янги турдаги озиқ-овқат маҳсулотлари, озиқ-овқат қўшимчалари, кимёлаштириш ва ўсимликларни ҳимоя қилиш воситалари, ветеринария дори воситалари ва озуқабоп қўшимчаларни **рўйхатга олиш масалаларини ўрганиб бориш** ва Қўмитага таклиф киритиш.

II. Манфаатдор тарафлар билан маслаҳатлашув борасида

4. Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлигини таъминлаш соҳасида мавжуд муаммоларнинг **идоралараро муҳокамасини ташкил этиш.**
5. Давлат органлари ва озиқ-овқат соҳасидаги тадбиркорлик субъектлари ўртасидаги **конструктив ва натижавий мулоқотни йўлга қўйиш.**

Изоҳлар:

1. *Маслаҳат кенгаши хулосалари ва таклифлари Қўмита томонидан мажбурий тартибда кўриб чиқилади.*
2. *Қўмита Маслаҳат кенгаши таклифларини қабул қилиш ёки рад этиш сабабларини ёзма равишда асослантиради.*

- 3.** *Маслаҳат кенгаши хулосалари, таклифлари ва уларни кўриб чиқиш натижалари Қўмитанинг расмий веб-сайтида эълон қилинади, бундан конфиденциал маълумотлар мустасно.*
- 4.** *Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, фитосанитария ва ветеринария соҳаларига оид янги мажбурий талабларни назарда тутувчи норматив-ҳуқуқий ва норматив ҳужжатлар лойиҳалари Маслаҳат кенгашида олдиндан кўриб чиқилади.*

Ўзбекистон Республикаси Президентининг айрим ҳужжатларига
киритилаётган ўзгартириш ва қўшимчалар

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2023 йил 25 январдаги “Республика ижро этувчи ҳокимият органлари фаолиятини самарали йўлга қўйишга доир биринчи навбатдаги ташкилий чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПФ–14-сон Фармонида:

(a) 1-иловада:

(i) “4. Қишлоқ хўжалиги вазирлиги” бўлими қуйидаги таҳрирда баён
этилсин:

“

4. Қишлоқ хўжалиги вазирлиги				
	Қишлоқ хўжалиги вазирлиги	2 323	2 022	301
	шу жумладан, вазир ўринбосарлари сони	6	6	
1.	Чорвачилик ва яйлов хўжалигини ривожлантириш агентлиги	157	157	
	шу жумладан, директор ўринбосарлари сони	2	2	
2.	Агросаноатни ривожлантириш агентлиги	287	272	15
	шу жумладан, директор ўринбосарлари сони	3	2	1

”;

(ii) “12. Соғлиқни сақлаш вазирлиги” бўлимида 1-позициянинг “Жами бошқарув штат бирликлари сони” ва “Давлат бюджети ҳисобидан” устунларидаги “68” рақами “59” рақами билан алмаштирилсин;

(iii) қуйидаги мазмундаги “40. Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги қўмитаси” бўлими билан тўлдирилсин:

“

40. Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги қўмитаси				
	Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги қўмитаси	1 339	1 321	18
	шу жумладан, раис ўринбосарлари сони	5	5	

”;

(iv) изоҳлар қисмида:

5.2-кичик банд “Қишлоқ хўжалиги вазирлиги тизимида” сўзларидан кейин “Биосифат” республика маркази” сўзлари билан тўлдирилсин;

5.3-кичик банд ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин;

(б) 2-иловада:

(i) 4.1 – 4.4-кичик бандлар қуйидаги мазмундаги 4.1 – 4.2-кичик бандлар билан алмаштирилсин:

“4.1. Чорвачилик ва яйлов хўжалигини ривожлантириш агентлиги

4.2. Агросаноатни ривожлантириш агентлиги”;

(ii) қуйидаги мазмундаги 43-банд билан тўлдирилсин:

“43. Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги қўмитаси”;

(iii) изоҳ қисмининг учинчи хатбошисидаги “7” рақами “8” рақами билан алмаштирилсин;

(в) 2а-иловада:

(i) 4.1 – 4.4-позициялар қуйидаги мазмундаги 4.1 – 4.2-позициялар билан алмаштирилсин:

“

4.1	Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Чорвачилик ва яйлов хўжалигини ривожлантириш агентлиги	Чорвачилик агентлиги	Агентство по животноводству
4.2	Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Агросаноатни ривожлантириш агентлиги	Агросаноатни ривожлантириш агентлиги	Агентство развития агропромышленности

”;

(ii) қуйидаги мазмундаги 43-позиция билан тўлдирилсин:

“

43.	Ўзбекистон Республикаси Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги қўмитаси	Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги қўмитаси	Комитет пищевой безопасности
-----	---	---	---------------------------------

”.

2. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2023 йил 10 июндаги “Маъмурий ислохотлар доирасида қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат соҳасида давлат бошқарувини самарали ташкил қилиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ–90-сон Фармонида:

(а) 1-бандда:

(i) тўртинчи ва бешинчи хатбошилар чиқариб ташлансин;

(ii) олтинчи – саккизинчи хатбошилар тегишинча бешинчи – еттинчи хатбошилар деб ҳисоблансин;

(б) 2-илова “Уруғчиликни ривожлантириш маркази” блокидан кейин “Биосифат” республика маркази” блоки билан тўлдирилсин;

(в) 3 ва 5-иловалар ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

3. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2026 йил 5 майдаги “Соғлиқни сақлаш тизимида бошқарув самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ–77-сон Фармонида:

(а) 3-банд қуйидаги мазмундаги “ж” кичик банд билан тўлдирилсин:

“(ж) ушбу Фармонда белгиланган вазифаларни бажариш учун штат бирликларини малакали мутахассислар билан тўлдириш мақсадида, истисно тариқасида, Соғлиқни сақлаш вазирлигининг марказий аппаратида 2026 йил якунига қадар ходимларни танловсиз ишга қабул қилиш”;

(б) 6-банднинг “б” кичик бандидаги “68” рақами “59” рақами билан алмаштирилсин.

4. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2024 йил 12 декабрдаги “Қишлоқ хўжалигини механизациялаш даражасини янада ошириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ–431-сон қарори 4-банди “б” кичик бандининг иккинчи хатбошисидан “ва фойдаланиш даражаси ишлаб чиқарувчи томонидан белгиланган моторесурснинг 50 фоизидан” сўзлари чиқариб ташлансин.
5. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2024 йил 30 декабрдаги “Қишлоқ хўжалиги майдонларидаги қўшимча имкониятлардан фойдаланган ҳолда маҳсулот етиштиришни кўпайтиришга доир чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ–465-сон қарорида:

(а) 1-банднинг “а” кичик бандида:

(i) иккинчи хатбошидаги “Ўсимликлар карантини ва ҳимояси агентлигига (кейинги ўринларда — Агентлик)” сўзлари “Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги қўмитасига (кейинги ўринларда — Қўмита)” сўзлари билан алмаштирилсин;

(ii) учинчи, бешинчи, еттинчи ва тўққизинчи хатбошилардаги тегишли келишиқдаги “Агентлик” сўзи тегишли келишиқдаги “Қўмита” сўзи билан алмаштирилсин;

(iii) тўртинчи хатбошидаги “Агентликка” сўзи “Қўмитага” сўзи билан алмаштирилсин;

(б) 4-банднинг иккинчи хатбошисидagi “Агентлик директори” сўзлари “Қўмита раиси” сўзлари билан алмаштирилсин;

(в) 5-банднинг “б” кичик бандидаги “Агентлик” сўзи “Қўмита” сўзи билан алмаштирилсин;

(г) 8-банднинг “в” кичик бандидаги “Агентлик (И. Эргашев)” сўзлари “Қўмита” сўзи билан алмаштирилсин;

(д) 9-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“9. Республика ишчи гуруҳи ва ҳудудий ишчи гуруҳлар фаолияти юзасидан маълумотларни умумлаштириш, таҳлил қилиш, чоратадбирлар ва тегишли таклифлар ишлаб чиқиш учун масъул бўлган Қўмита марказий аппаратида 8 та штат бирлигидан иборат бошқарма, Қорақалпоғистон Республикаси Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги қўмитаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги бош бошқармаларида 2 та штатдан иборат бўлимлар ташкил қилинсин.

Белгилансинки, мазкур штат бирликлари, истисно тариқасида, 2025–2026 йиллар учун жорий этилади ҳамда Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги соҳасини ривожлантириш жамғармаси ҳисобидан сақланади”;

(ж) 11-бандда:

(i) биринчи хатбошидаги “Агентлик” сўзи “Қўмита” сўзи билан алмаштирилсин;

(ii) олтинчи хатбошидаги “Агентлик директори И. Эргашев” сўзлари “Қўмита раиси” сўзлари билан алмаштирилсин;

(з) 16-банддаги “Агентлик директори И.К. Эргашев” сўзлари “Қўмита раиси” сўзлари билан алмаштирилсин;

(и) 1-иловада:

(i) “И. Эргашев – Ўсимликлар карантини ва ҳимояси агентлиги директори, ишчи гуруҳ раҳбари” сўзлари “Лавозими бўйича – Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги қўмитаси раиси, ишчи гуруҳ раҳбари” сўзлари билан алмаштирилсин;

- (ii) “Б. Хамраев – Ўсимликлар карантини ва ҳимояси агентлиги директорининг биринчи ўринбосари” сўзлари “Лавозими бўйича – Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги қўмитаси раисининг ўринбосари” сўзлари билан алмаштирилсин;
- (iii) “Д. Анарбаев – Ўсимликлар карантини ва ҳимояси агентлиги бошқарма бошлиғи, ишчи гуруҳ котиби” сўзлари “Лавозими бўйича – Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги қўмитаси бошқарма бошлиғи, ишчи гуруҳ котиби” сўзлари билан алмаштирилсин.

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTINING QARORI

2026 yil « 12 » май

№ ПК–178

Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги қўмитаси фаолиятини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2026 йил 12 майдаги “Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, фитосанитария ва ветеринария соҳаларида ягона давлат бошқаруви ва назорат тизимини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ–84-сон Фармони ижросини таъминлаш мақсадида **қарор қиламан:**

I. Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги қўмитаси фаолиятини йўлга қўйиш

1. Қуйидагилар:

(а) Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги қўмитасининг ташкилий тузилмаси **1-иловага** мувофиқ;

(б) Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлигининг ягона тизимини босқичма-босқич жорий қилиш ҳамда соҳада ислохотларни чуқурлаштириш бўйича “йўл харитаси” **2-иловага** мувофиқ тасдиқлансин.

2. Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги қўмитаси (кейинги ўринларда – Қўмита) зиммасига юклатилган вазифалар ижросини самарали ташкил этиш ва соҳадаги ислохотларни мувофиқлаштириш бўйича **ишчи гуруҳ** (кейинги ўринларда – Ишчи гуруҳ) **3-иловага** мувофиқ таркибда ташкил этилсин.

3. Ишчи гуруҳ 2026 йил 1 августга қадар озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, фитосанитария ва ветеринария (кейинги ўринларда — озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги) соҳаси фаолияти билан боғлиқ мол-мулкни хатловдан ўтказиб, Қўмига берилиши билан боғлиқ **барча чора-тадбирларнинг амалга оширилишини ташкил этсин.**

4. Белгилаб қўйилсинки:

(а) Қўмига Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан лавозимга тайинладиган ва лавозимидан озод этиладиган раис раҳбарлик қилади;

(б) Қўмига Ўзбекистон Республикаси Президенти ва Бош вазирга бўйсунди ва ҳисобдордир;

(в) Қўмига раиси Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан лавозимга тайинладиган ва лавозимидан озод этиладиган 5 нафар ўринбосар, шу жумладан, бир нафар биринчи ўринбосарга эга бўлади;

(г) Қўмига раиси ва унинг ўринбосарлари мақоми, тиббий ва транспорт хизмат кўрсатиш шартлари бўйича тегишли равишда вазир ва вазир ўринбосарига тенглаштирилади;

(д) Қорақалпоғистон Республикаси Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги қўмитаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги бош бошқармалари (кейинги ўринларда — ҳудудий бўлинмалар) бошлиқлари тегишлича Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари билан келишилган ҳолда Қўмига раиси томонидан лавозимга тайинланади ва лавозимидан озод қилинади;

(ж) Қўмитанинг тизим ташкилотлари раҳбарлари Қўмига раиси томонидан лавозимга тайинланади ва лавозимидан озод қилинади;

- (з) озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги соҳасида назоратни амалга оширадиган ходимларнинг формали кийим-бош ва фарқлаш белгиларини харид қилиш билан боғлиқ харажатлар Ўзбекистон Республикасининг республика бюджети ҳамда Қўмитанинг бюджетдан ташқари маблағлари ҳисобидан амалга оширилади;
- (и) озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги соҳасида халқаро грант лойиҳалари ва техник кўмак дастурлари Қўмита билан ҳамкорликда ишлаб чиқилади, келишилади, мувофиқлаштирилади, мониторинг қилинади ҳамда амалга оширилади.

II. Қўмита фаолиятини молиялаштириш

5. Белгилансинки, Қўмита ва унинг ҳудудий бўлинмалари ҳамда тизим ташкилотларини сақлаш билан боғлиқ харажатлар Ўзбекистон Республикасининг Давлат бюджетидан молиялаштирилади (бунда илмий ҳамда таълим муассасаларига нисбатан уларни сақлаш ва молиялаштиришнинг амалдаги тартиби қўлланилади).
6. Ветеринария хизмати ва чорвачиликни ривожлантириш жамғармаси ҳамда Ўсимликлар карантини ва ҳимояси тизимини ривожлантириш жамғармаси негизида Қўмита ҳузуридаги юридик шахс мақомига эга бўлмаган бюджетдан ташқари **Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги соҳасини ривожлантириш жамғармаси** (кейинги ўринларда – Жамғарма) ташкил этилсин.
7. Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги қўмитаси ва унинг ҳудудий бўлинмалари ҳамда тизим ташкилотлари ходимларининг меҳнатига ҳақ тўлаш ва моддий рағбатлантириш тартиби **4-иловага** мувофиқ тасдиқлансин.
8. Иқтисодиёт ва молия вазирлиги мазкур қарорни амалга ошириш билан боғлиқ харажатларни молиялаштириш мақсадида:
- (а) **2026 йилда** Ўсимликлар карантини ва ҳимояси агентлиги, Ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш қўмитаси ҳамда Санитария-эпидемиологик осойишталик ва жамоат саломатлиги қўмитаси учун

кўзда тутилган маблағларнинг тегишли қисми ҳисобидан ҳамда улар етмаган тақдирда, Ўзбекистон Республикасининг республика бюджетидан зарур маблағларни ажратсин;

(б) 2027 йилдан бошлаб ҳар йили зарур маблағларни Давлат бюджети параметрларида назарда тутсин.

III. Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги соҳасини рақамлаштириш

9. Қўмита Рақамли технологиялар вазирлиги ҳамда Божхона қўмитаси билан биргаликда **2027 йил 1 мартга қадар** озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги соҳасига рақамли технологияларни кенг жорий этиш мақсадида қуйидагиларни назарда тутувчи **ягона автоматлаштирилган ахборот платформасини** ишга туширсин:

(а) сунъий интеллект технологияси имкониятларидан фойдаланган ҳолда хавфларни бошқариш ҳамда **хавф таҳлилига асосланган самарали назоратни** ташкил этиш. Бунда:

(i) хавфларни бошқариш тизимида қўлланадиган мезонлар илмий асосланган хавфни баҳолаш, озиқ-овқат маҳсулотлари турлари, уларнинг келиб чиқиш мамлакатадаги фитосанитария ва ветеринария ҳолати, озиқ-овқат бизнеси операторларининг мувофиқлик тарихи, улар томонидан содир этилган ҳуқуқбузарликлар ҳамда ушбу соҳадаги халқаро ташкилотлар маълумотлари асосида шакллантирилади;

(ii) хавф профиллари мунтазам равишда қайта кўриб чиқилади, уларни қўллаш натижалари таҳлил қилинади ва камситувчи ёки асоссиз савдо чекловларига олиб келмаслиги таъминланади;

(iii) автоматлаштирилган хавфларни бошқариш тизими қарорларини қайта кўриб чиқиш ва уларнинг устидан шикоят қилиш механизми жорий этилади;

- (б) аҳоли ва бошқа барча манфаатдор тарафларга хавфли озиқ-овқат маҳсулотлари тўғрисида **тезкор хабар бериш ҳамда маҳсулотларни қайтариб олиш бўйича электрон тизимни** яратиш;
- (в) **озиқ-овқат бизнеси операторлари**, янги турдаги озиқ-овқат маҳсулотлари, озиқ-овқат қўшимчалари, кимёлаштириш ва ўсимликларни ҳимоя қилиш воситалари, ветеринария дори воситалари ва озуқабоп қўшимчаларни **рўйхатга олиш ва уларнинг реестрини юритиш**;
- (г) озиқ-овқат маҳсулотлари **ташқи савдо операциялари ҳамда чегарада ветеринария ва фитосанитария назоратида** хавфларни бошқариш тизимини жорий этиш ҳамда **“Ягона дарча”** божхона ахборот тизими билан **интеграция қилиш**.
10. Белгилаб қўйилсинки, ягона автоматлаштирилган ахборот платформасини ишлаб чиқиш учун 2026 йилда **Ўзбекистон Республикасининг республика бюджетидан** асосланган ҳисоб-китобларга мувофиқ зарур маблағлар ажратилади, уни доимий техник қўллаб-қувватлаш билан боғлиқ харажатлар эса **Жамғарма** маблағлари ҳисобидан амалга оширилади.

IV. Қарор ижросини ташкил этиш, таъминлаш ва назорат

11. Вазирлар Маҳкамаси **бир ой муддатда** Қўмита ва Жамғарма тўғрисидаги низомларни тасдиқласин.
12. Давлат активларини бошқариш агентлиги Тошкент шаҳри ҳокимлиги билан биргаликда **бир ой муддатда** Қўмитани тегишли маъмурий бинога жойлаштириш чораларини кўрсин.
13. Мазкур қарор ижросини самарали ташкил қилишга масъул ва шахсан жавобгар этиб Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги қўмитаси раиси белгилансин.

14. Қарор ижросини муҳокама қилиб бориш, ижро учун масъул идоралар фаолиятини мувофиқлаштириш ва назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазири А.Н. Арипов ва Ўзбекистон Республикаси Президенти маслаҳатчиси Ш.М. Ғаниев зиммасига юклансин.

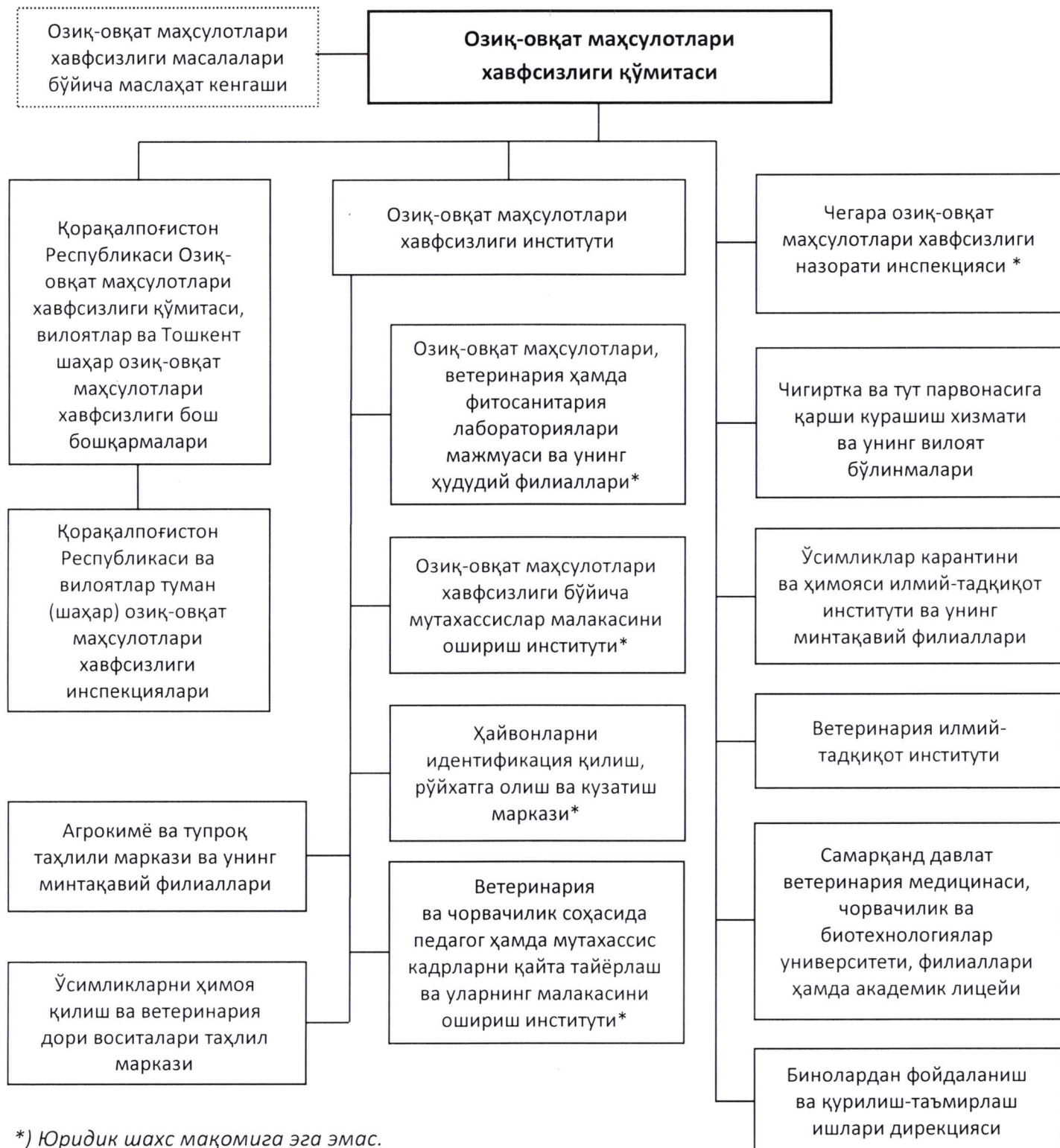
Ўзбекистон Республикаси
Президенти

Ш. Мирзиёев

Тошкент шаҳри

**Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги қўмитасининг
ТАШКИЛИЙ ТУЗИЛМАСИ**

*) Юридик шахс мақомига эга эмас.

Изоҳлар:

1. Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги қўмитаси раиси мазкур иловада назарда тутилган ташкилотлар ўртасида бошқарув ва ишлаб чиқариш штат бирликларини қайта тақсимлаш ваколатига эга. Бунда:

- а)** штат бирликларини қайта тақсимлаш Қўмита вазифаларининг такрорланишини бартараф этиш, хавф таҳлилига асосланган назоратни кучайтириш ва маъмурий юкни камайитириш мақсадида амалга оширилади;
- б)** штат бирликларини қайта тақсимлаш натижасида тадбиркорлик субъектлари учун янги назорат, лицензиялаш, рухсат бериш, хабардор қилиш, мувофиқликни баҳолаш, рўйхатдан ўтказиш ва ҳисобга олиш тартиб-таомиллари ёки пуллик хизматларни асоссиз равишда жорий этишга йўл қўйилмайди.
- 2.** Қўмитанинг штат тузилмаси, молиялаштириш модели ва моддий рағбатлантириш тизими назорат, лицензиялаш, рухсат бериш, хабардор қилиш ва мувофиқликни баҳолаш, рўйхатдан ўтказиш ва ҳисобга олиш тартиб-таомиллари ёки пуллик хизматлар сонини асоссиз равишда оширмаслиги лозим.
- 3.** Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги қўмитаси ташкил этилган кундан бошлаб уч ой муддатда:
- (а)** меҳнат муносабатлари ва молиявий масалалар бўйича Ўсимликлар карантини ва ҳимояси агентлиги, Ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш қўмитаси ва уларнинг ҳудудий бўлинмалари ҳамда тизим ташкилотларининг амалдаги раҳбарлари (раҳбарлар мавжуд бўлмаса, уларнинг ўринбосарларидан бири):
- (i)** иш берувчи ва ходимлар ўртасидаги меҳнат муносабатларини расмийлаштиради (меҳнат шартномасини бекор қилиш, меҳнат таътилига чиқиш ва меҳнатга лаёқатсизлик варақаларини бериш);
- (ii)** тасдиқланган йиллик бюджет ва бюджетдан ташқари маблағлар доирасида молиявий операцияларни амалга оширади (ойлик иш ҳақи ва унга тенглаштирилган тўловлар бериш, хизмат сафарлари ҳамда ташкилотга юклатилган вазифа ва функцияларни бажариш билан боғлиқ бошқа харажатларни молиялаштириш);
- (б)** тартибга солиш ва рухсат бериш хусусиятига эга ҳужжатларни тақдим этиш бўйича:
- (i)** Ўсимликлар карантини ва ҳимояси агентлиги томонидан рухсатнома, рўйхатга олинганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ва лицензия берилади;
- (ii)** Ўсимликлар карантини ва ҳимояси агентлигининг ҳудудий бошқармалари томонидан фитосанитария сертификати, фумигация ва транспорт бирлигини очиш далолатномаси берилади;
- (iii)** Ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш қўмитаси томонидан ветеринария фаолияти учун лицензия, давлат ветеринария хизмати назорати остидаги товарлар экспорти, импорти ва транзити учун рухсатнома, давлат ветеринария хизмати томонидан назорат қилинадиган товарлар экспорти ва импортида ветеринария сертификати, дори воситалари ҳамда озуқабоп қўшимчалар рўйхатдан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома берилади.
- 4.** Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги қўмитаси раиси 2026 йил якунига қадар Қўмитага юклатилган вазифаларни бажариш учун штат бирликларини малакали мутахассислар билан тўлдириш мақсадида штат бирликлари қисқартирилаётган Ўсимликлар карантини ва ҳимояси агентлиги, Ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш қўмитаси ҳамда Санитария-эпидемиологик осойишталик ва жамоат саломатлиги қўмитасининг малакали ходимларини танловсиз тўғридан-тўғри ишга қабул қилиш ваколатига эга бўлади.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
2026 йил 12 майдаги ПҚ–178-сон қарорига
2-илова

Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлигининг ягона тизимини босқичма-босқич жорий қилиш
ҳамда соҳада ислоҳотларни чуқурлаштириш бўйича
“ЙЎЛ ХАРИТАСИ”

T/p	Чора-тадбирлар номи	Амалга ошириш механизми	Ижро муддати	Молиялаштириш манбалари	Масъул ижрочилар
I. Ҳуқуқий асосларни шакллантириш					
1.	Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги миллий стратегиясини ишлаб чиқиш.	Қўйидагиларни назарда тутувчи Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги миллий стратегиясини ишлаб чиқиш: талаб этиладиган институционал ислоҳотлар; озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги билан боғлиқ лаборатория фаолиятини ислоҳ қилиш; соҳани рақамлаштириш; ислоҳотларни молиявий таъминлаш; соҳадаги функцияларни хусусий секторга ўтказиш ва бошқалар.	2027 йил январь	Қўмитанинг бюджетдан ташқари маблағлари	Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги қўмитаси (кейинги ўринларда – Қўмита), манфаатдор вазирлик ва идоралар, халқаро экспертлар
2.	Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлигини таъминлашнинг ҳуқуқий механизмларини яратиш.	Қўйидагиларни тартибга солувчи норматив-ҳуқуқий ҳужжат лойиҳаларини ишлаб чиқиш: озиқ-овқат бизнеси операторлари ва уларнинг озиқ-овқат объектлари реестрини юритиш; озиқ-овқат маҳсулотларининг озиқ-овқат занжири бўйлаб кузатилишини таъминлаш; озиқ-овқат маҳсулотларининг бозор назорати; озиқ-овқат маҳсулотлари инсоннинг ҳаёти ва соғлиғига жиддий хавф туғдириши ёки бундай хавфнинг кенг тарқалиб кетиши эҳтимоли мавжуд бўлган инқирозли ҳолатларни бошқариш.	2026 йил ноябрь	Қўмитанинг бюджетдан ташқари маблағлари	Қўмита, манфаатдор вазирлик ва идоралар, халқаро экспертлар

T/p	Чора-тадбирлар номи	Амалга ошириш механизми	Ижро мuddати	Молиялаштириш манбалари	Масъул ижрочилар
3.	Озиқ-овқат маҳсулотларини (шу жумладан, махсус биологик фаол моддаларни) қадоқлаш, ёрлиқлаш (маркировка) ҳамда реклама қилишни тартибга солиш.	1. Озиқ-овқат маҳсулотларини қадоқлаш, ёрлиқлаш, реклама қилиш талабларини ишлаб чиқиш. 2. Биологик фаол моддаларни ишлаб чиқаришда қўлланиши мумкин бўлмаган моддалар рўйхатини тасдиқлаш. 3. Хавфсизлиги таъминланмаган ёки қалбаки озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқариш, импорт қилиш, сақлаш, реализация қилиш ва реклама қилиш учун жавобгарликни кучайтиришни назарда тутувчи қонун лойиҳасини ишлаб чиқиш.	2027 йил январь	Қўмитанинг бюджетдан ташқари маблағлари	Қўмита, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Адлия вазирлиги, манфаатдор вазирлик ва идоралар, халқаро экспертлар
4.	Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлигига доир техник ҳужжатларни Алиментариус кодекси, Бутунжаҳон ҳайвонлар соғлиғини ҳимоя қилиш ташкилоти, Ўсимликлар карантини ва ҳимояси бўйича халқаро конвенцияси талаблари билан мувофиқлаштириш.	Санитария қоидалари, нормалари ва гигиена нормативлари, ветеринария, ветеринария-санитария қоидалари ва нормалари, фитосанитария талабларини қайта ишлаб чиқиш, уларга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш.	2026–2027 йиллар	Қўмитанинг бюджетдан ташқари маблағлари	Қўмита, манфаатдор вазирлик ва идоралар
II. Қўмита фаолиятини самарали йўлга қўйиш, малакали ходимлар билан таъминлаш					
5.	Қўмита ҳузуридаги ташкилотларни қайта ташкил этиш.	Қўмитанинг тизим ташкилотлари ва ҳудудий бўлинмаларни қайта ташкил этиш бўйича ташкилий-ҳуқуқий чора-тадбирларни амалга ошириш.	2026 йил июнь	Қўмитанинг бюджетдан ташқари маблағлари	Қўмита
6.	Қўмита, тизим ташкилотлари ва ҳудудий бўлинмалар фаолиятини самарали ташкил этиш билан боғлиқ ташкилий-техник масалаларни ҳал этиш.	Қўмита, тизим ташкилотлари ва ҳудудий бўлинмаларнинг вазифа ва функцияларини аниқ белгилашни, бир-бирини такрорловчи ҳамда ўз аҳамиятини йўқотган функцияларни чиқариб ташлашни назарда тутувчи штат жадвали, низомларини ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш.	2026 йил сентябрь	Қўмитанинг бюджетдан ташқари маблағлари	Қўмита

Т/р	Чора-тадбирлар номи	Амалга ошириш механизми	Ижро муддати	Молиялаштириш манбалари	Масъул ижрочилар
7.	Қўмита марказий аппарати, тизим ташкилотлари, ҳудудий бўлинмалар фаолиятини ташкил этиш учун зарур шароитларга эга маъмурий бино-иншоот ҳамда моддий-техник база билан таъминлаш.	1. Қўмита, тизим ташкилотлари ва ҳудудий бўлинмаларга қўшиб юбориш орқали қайта ташкил этилаётган ташкилотлар тасарруфидаги бино-иншоотлар, автотранспорт воситалари ва бошқа мол-мулкларни ўтказиш. 2. Ўз биносига эга бўлмаган тизим ташкилотлари ва ҳудудий бўлинмаларни Қўмита тизимидаги бошқа ташкилотларнинг биноларида ижара тўловининг ноль ставкасида жойлаштириш. 3. Қўмита, тизим ташкилотлари ва ҳудудий бўлинмаларнинг самарали фаолияти учун талаб этиладиган асосий воситалар, техника ва зарурий товар-моддий бойликларни харид қилиш.	2026 йил сентябрь	Давлат бюджети маблағлари ва Қўмитанинг бюджетдан ташқари маблағлари	Давлат активларини бошқариш агентлиги, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари, Қўмита, Иқтисодиёт ва молия вазирлиги
8.	Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлигини текшириш лабораториялари тизимини ташкил этиш.	1. Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлигини текшириш бўйича Қўмита, тизим ташкилотлари ва ҳудудий бўлинмаларнинг лабораторияларини реконструкция ва модернизация қилиш дастурини ишлаб чиқиш. 2. Қурилиш, таъмирлаш ҳамда асбоб-ускуна ва жиҳозларни харид қилиш.	2026 йил ноябрь 2027 йил	Давлат бюджети маблағлари, Қўмитанинг бюджетдан ташқари маблағлари, ташқи бегараз кўмак маблағлари (грант)	Қўмита Иқтисодиёт ва молия вазирлиги, Қўмита
9.	Қўмита ҳузурида Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги ислохотларини қўллаб-қувватлаш бўйича лойиҳа офисини ташкил этиш.	Ислохотларнинг самарали амалга оширилишини таъминлаш мақсадида аниқ муддатга мўлжалланган Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги ислохотларини қўллаб-қувватлаш бўйича лойиҳа офисини ташкил этиш бўйича халқаро ташкилотлар билан музокаралар ўтказиш.	2026 йил октябрь	Қўмитанинг бюджетдан ташқари маблағлари, ташқи бегараз кўмак маблағлари (грант)	Қўмита, Ташқи ишлар вазирлиги, Инвестициялар, саноат ва савдо вазирлиги
10.	Қўмита ва унинг тизим ташкилотлари ва ҳудудий бўлинмаларини малакали кадрлар билан тўлдириш.	1. Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, ветеринария ва фитосанитария соҳасида кадрлар етишмовчилигини аниқлаш.	2026–2027 йилларда	Қўмитанинг бюджетдан ташқари маблағлари,	Қўмита

T/p	Чора-тадбирлар номи	Амалга ошириш механизми	Ижро мuddати	Молиялаштириш манбалари	Масъул ижрочилар
		2. Соҳада тегишли фаолият йўналишига мос келадиган ва белгиланган малака талабларига мувофиқ бўлган, салоҳияти юқори ходимларни суҳбат асосида ишга қабул қилиш. 3. Қўмита фаолиятига мустақил экспертлар ва мутахассисларни, консалтинг компаниялари ва илмий ташкилотларни жалб қилиш бўйича шартномалар тузиш.		ташқи бегараз кўмак маблағлари (грант)	
11.	Замонавий ёндашувлар (Алиментариус кодекси, Зарур ишлаб чиқариш ва гигиена амалиётлари ва HACCP) асосида озиқ-овқат инспекторлари ва мутахассисларини тайёрлаш ўқув дастурини ишлаб чиқиш ва жорий этиш.	1. Тегишли олий таълим муассасаларида озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги бўйича янги ўқув дастурларини ишлаб чиқиш. 2. Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлигига оид тадқиқотлар ("food science") бўйича ўқув курслари дастурини жорий этиш. 3. Эллик нафар озиқ-овқат инспекторларини курсларда малакасини ошириш.	2026 йил давомида	Давлат бюджети маблағлари ва Қўмитанинг бюджетдан ташқари маблағлари	Қўмита, Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлиги, соҳада фаолият юритувчи илмий-тадқиқот институтлари
12.	Давлат назоратини амалга оширишда инспекторлар томонидан махсус формали кийим-бош, мобил видеокамера (бодикамера) ва планшетлардан фойдаланишини жорий қилиш.	1. Худудий бўлинмалар инспекторларининг ўз хизмат вазифаларини олиб боришда махсус формали кийим-бош, мобил видеокамералар (бодикамера)дан фойдаланиш тартибини белгилаш ва уларни харид қилиш. 2. Тегишли норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш.	2026 йил декабрь	Давлат бюджети маблағлари ва Қўмитанинг бюджетдан ташқари маблағлари	Қўмита, Иқтисодиёт ва молия вазирлиги, Адлия вазирлиги, манфаатдор вазирлик ва идоралар
13.	"Ўзбекчорванасл" агентлиги ҳамда Ипакчилик ва жун саноатини ривожлантириш қўмитаси тугатилиши муносабати билан Ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш қўмитасига ўтказиб берилган ҳамда халқаро молия институтлари маблағлари	1. Асосий воситалар ва товар-моддий бойликларни хатловдан ўтказиш. 2. Аниқланган асосий воситалар ва товар-моддий бойликларни Чорвачилик ва яйлов хўжалигини ривожлантириш агентлигига ўтказиб бериш.	2026 йил июнь	—	Қўмита, Чорвачилик ва яйлов хўжалигини ривожлантириш агентлиги, Иқтисодиёт ва молия вазирлиги

T/p	Чора-тадбирлар номи	Амалга ошириш механизми	Ижро муддати	Молиялаштириш манбалари	Масъул ижрочилар
	ҳисобидан олинган чорвачиликка оид барча асосий воситалар ва товар-моддий бойликларни тўлиқ Чорвачилик ва яйлов хўжалигини ривожлантириш агентлигига ўтказиб бериш.				
III. Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, ветеринария ва фитосанитария тартиб-таомилларини такомиллаштириш					
14.	Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлигини таъминлаш тартиб-таомилларини такомиллаштириш.	Қуйидагиларни назарда тутувчи норматив-ҳуқуқий ҳужжат лойиҳасини ишлаб чиқиш: озиқ-овқат маҳсулотларини муомалага чиқаришнинг зарурий шарти сифатида озиқ-овқат маҳсулотларини текширишга йўналтирилган мажбурий сертификатлашни босқичма-босқич бекор қилиш (халқаро мажбуриятларда назарда тутилган ҳоллардан ташқари); озиқ-овқат бизнес операторлари ва озиқ-овқат маҳсулотлари импортига нисбатан хавфлар таҳлилига асосланган назорат ва текширув тартиб-таомилларини қўллаш; устувор аҳамиятга эга зарарли организмлар, касаллик, қолдиқ моддалар ва юқори хавфга эга озиқ-овқат маҳсулотлари тоифалари учун хавфларга асосланган мониторинг ва назорат дастурлари.	2026 йил ноябрь	Қўмитанинг бюджетдан ташқари маблағлари	Қўмита, манфаатдор вазирлик ва идоралар, халқаро экспертлар

T/p	Чора-тадбирлар номи	Амалга ошириш механизми	Ижро муддати	Молиялаштириш манбалари	Масъул ижрочилар
15.	Ветеринария назорати тартиб-таомилларини такомиллаштириш.	Қуйидагиларни назарда тутувчи норматив-ҳуқуқий ҳужжат лойиҳасини ишлаб чиқиш: ветеринария назорати остидаги товарлар рўйхатини хавф тоифаларга ажратиш методологиясига мувофиқ қайта кўриб чиқиш; мамлакат ҳудудида тирик ҳайвонлар ва гўшт маҳсулотлари ҳаракатини кузатиш ва назорат қилиш, ветеринария ҳужжатларини электрон шаклда расмийлаштириш тартибини жорий этиш.	2026 йил ноябрь	Қўмитанинг бюджетдан ташқари маблағлари	Қўмита, манфаатдор вазирлик ва идоралар, халқаро экспертлар
16.	Фитосанитария назорати тартиб-таомилларини такомиллаштириш.	Қуйидагиларни назарда тутувчи норматив-ҳуқуқий ҳужжат лойиҳасини ишлаб чиқиш: карантин остидаги маҳсулотларни олиб киришда фитосанитар назоратдан ўтказиш фитосанитар хавфларни электрон тизими орқали таҳлил қилишни жорий этиш; ҳар бир мамлакат ва маҳсулотни алоҳида баҳолаш ҳамда доимий янгиланиб турадиган фитосанитар хавфни бошқариш орқали карантин остидаги маҳсулотларни танлаб олиш асосида назоратдан ўтказиш; карантин остидаги маҳсулотларни олиб киришда фитосанитария назоратининг хавф профиллари ва мезонларига асосланган хавфларни бошқариш.	2026 йил ноябрь	Қўмитанинг бюджетдан ташқари маблағлари	Қўмита, манфаатдор вазирлик ва идоралар, халқаро экспертлар

T/p	Чора-тадбирлар номи	Амалга ошириш механизми	Ижро муддати	Молиялаштириш манбалари	Масъул ижрочилар
IV. Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, ветеринария ва фитосанитария соҳаларини рақамлаштириш					
17.	Озиқ-овқат маҳсулотларини етиштириш, ишлаб чиқаришдан реализация қилишгача бўлган барча жараёнларни рақамлаштиришни назарда tutuvchi озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, ветеринария ва фитосанитария соҳаларидаги мавжуд ахборот тизимлари базасида ягона ахборот платформасини яратиш.	Ягона ахборот платформасида қуйидагиларни назарда тутиш: озиқ-овқат бизнеси операторларининг платформада онлайн рўйхатдан ўтиши; озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги ва озиқ-овқат соҳасидаги хавфлар тўғрисида озиқ-овқат бизнеси операторлари ва аҳолининг хабардорлигини ошириш; рўйхатдан ўтган озиқ-овқат бизнеси операторларининг қонунчиликка риоя этиши устидан кузатув ва назоратни амалга ошириш.	2027 йил январь	Қўмитанинг бюджетдан ташқари маблағлари	Қўмита, Рақамли технологиялар вазирлиги
18.	Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлигини синовдан ўтказувчи лабораторияларнинг фаолиятини рақамлаштириш.	Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлигини синовдан ўтказувчи лабораторияларда намуналарни қабул қилиш, таҳлил, натижа, хулоса бериш жараёнларини рақамлаштириш.	2027 йил февраль	Қўмитанинг бюджетдан ташқари маблағлари	Қўмита, Рақамли технологиялар вазирлиги
19.	Қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштирувчи фермер, аҳоли, томорқа ва деҳқон хўжаликлари томонидан “Agroko‘makchi” мобил иловасидаги электрон “дала дафтари”ни юритиш тизимини жорий этиш.	Қишлоқ хўжалиги фаолиятида шаффофликни таъминлаш, ресурслардан самарали фойдаланиш ва маҳсулот хавфсизлигини ошириш, бунда: халқаро талабларга асосан қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштирувчи фермер, деҳқон, аҳоли ва кичик томорқа хўжаликлари томонидан электрон “дала дафтари”ни юритиш бўйича график асосида ҳудудларда кўргазмали семинарлар ўтказиш; электрон “дала дафтари”га экин майдонларида амалга оширилган ишларини тизимли қайд этиб бораётган фермер, деҳқон, аҳоли ва кичик томорқа хўжаликлари рейтингини юритиш.	2026 йил сентябрь	Қўмитанинг бюджетдан ташқари маблағлари	Қўмита, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Ўзбекистон фермерлари кенгаши, Камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирлиги, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ҳокимликлари

T/p	Чора-тадбирлар номи	Амалга ошириш механизми	Ижро муддати	Молиялаштириш манбалари	Масъул ижрочилар
20.	Сунъий интеллект асосида зараркунандаларнинг тарқалиш прогнози ёки зарар етказиши белгиларидан (симптомлар) келиб чиқиб, ердан фойдаланувчиларга тавсия бериш тизимини жорий этиш.	1. Зараркунандаларнинг тарқалиш прогнози ёки зарар етказиши белгиларидан (симптомлар) келиб чиқиб, босқичма-босқич электрон маълумотларни шакллантириш. 2. Зараркунандаларнинг ривожланиш, зарар етказиш, кўпайиш ва қишлоғга кетишига оид башоратларни ишлаб чиқиш. 3. Шакллантирилган маълумотлар асосида алгоритмлар орқали зараркунандаларни “Agroko‘makchi” мобил иловасида сунъий интеллект орқали таҳлил қилиш ва маслаҳат бериш тизимини жорий этиш.	2027 йил	Қўмитанинг бюджетдан ташқари маблағлари	Қўмита, Рақамли технологиялар вазирлиги, соҳада фаолият юритувчи илмий-тадқиқот институтлари
V. Хорижий тажриба асосида озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги соҳасини ривожлантириш					
21.	Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалиги ташкилоти (FAO) ҳамда Алиментариус кодекси тизими билан ҳамкорликни янада ривожлантириш.	FAOнинг техник қўмиталарида, озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, соғлом овқатланиш ҳамда хавфлар бўйича илмий маслаҳатлар берувчи органларида ҳамда Алиментариус кодекси тизими қўмиталарида мунтазам иштирок этиш ҳамда яқин ҳамкорликни йўлга қўйиш.	Доимий	Қўмитанинг бюджетдан ташқари маблағлари	Қўмита, Ташқи ишлар вазирлиги
22.	Санитария ва фитосанитария чоралари бўйича Жаҳон савдо ташкилотига аъзо давлатларни хабардор қилиш ва уларнинг асосланган сўровларига жавоб беришни ташкил этиш.	1. Санитария-эпидемиологик осойишталик ва жамоат саломатлиги қўмитасининг Санитария ва фитосанитария чоралари бўйича ахборот маркази ва штат бирликларини Қўмитага ўтказиш. 2. Марказ фаолиятини самарали йўлга қўйиш.	2026 йил июль 2027 йил январь	Давлат бюджети маблағлари ва Қўмитанинг бюджетдан ташқари маблағлари	Қўмита, Санитария-эпидемиологик осойишталик ва жамоат саломатлиги қўмитаси
23.	Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги соҳасини халқаро талаблар ва тажрибага мувофиқлаштириш мақсадида хорижий маслаҳатчилар гуруҳини ташкил этиш.	1. Хорижий малакали экспертларни танлаб олиш. 2. Хорижий маслаҳатчилар гуруҳи иштирокида озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги йўналишида энг мақбул амалиёт ва стандартларни жорий қилиш.	2026–2027 йиллар	Давлат бюджети маблағлари ва Қўмитанинг бюджетдан ташқари маблағлари	Қўмита, Ташқи ишлар вазирлиги

Т/р	Чора-тадбирлар номи	Амалга ошириш механизми	Ижро мuddати	Молиялаштириш манбалари	Масъул ижрочилар
24.	Хорижий давлатларнинг озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги бўйича миллий ташкилотлари билан ҳамкорликни йўлга қўйиш.	Ўзбекистон Республикаси манфаатларидан келиб чиқиб, хорижий давлатларнинг озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги ташкилотлари билан ҳамкорлик келишувлари тузиш.	2026–2027 йиллар	Қўмитанинг бюджетдан ташқари маблағлари	Қўмита, Ташқи ишлар вазирлиги
25.	Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги бўйича илғор хорижий мамлакатларнинг тажрибаларини ўрганиш.	Илғор хорижий амалиётни ўрганиш ва уларнинг ижобий жиҳатларини республикамізда қўллаш мақсадида соҳа мутахассислари учун халқаро ўқув семинарларини ва хорижий тажриба амалиётларини ташкил этиш.	2026–2027 йиллар	Қўмитанинг бюджетдан ташқари маблағлари	Қўмита, Ташқи ишлар вазирлиги
26.	Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги соҳасида илмий-тадқиқот ишларини ривожлантириш.	1. Илғор хорижий тажрибаларни ўрганиш. 2. Хорижий тажриба асосида мавжуд илмий-тадқиқот ишларини ривожлантириш.	2026–2027 йиллар	Қўмитанинг бюджетдан ташқари маблағлари	Қўмита

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
2026 йил 12 майдаги ПҚ–178-сон қарорига
3-илова

**Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги қўмитаси зиммасига юклатилган
вазифалар ижросини самарали ташкил этиш ва соҳадаги ислохотларни
мувофиқлаштириш бўйича ишчи гуруҳ таркиби**

1. Ж. Ходжаев – Бош вазир ўринбосари, *Ишчи гуруҳ раҳбари*
2. *Лавозимига кўра* – Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги қўмитаси
раиси, *Ишчи гуруҳ раҳбари ўринбосари*
3. А. Закиров – Ўзбекистон Республикаси Президенти
Администрацияси лойиҳа координатори
4. М. Абдуллаев – Ҳисоб палатаси раисининг биринчи ўринбосари
5. И. Абдурахмонов – қишлоқ хўжалиги вазири
6. Э. Адилов – соғлиқни сақлаш вазири
7. А. Ташкулов – адлия вазири
8. Ш. Шерматов – рақамли технологиялар вазири
9. И. Норқулов – иқтисодиёт ва молия вазирининг биринчи
ўринбосари
10. С. Муродов – Давлат активларини бошқариш агентлиги
директори
11. А. Жуманазаров – Ўзбекистон техник жиҳатдан тартибга солиш
агентлиги директори
12. А. Мавлонов – Божхона қўмитаси раиси
13. Б. Юсупалиев – Санитария-эпидемиологик осойишталик
ва жамоат саломатлиги қўмитаси раиси

Изоҳлар:

1. *Ишчи гуруҳ аъзолари бошқа ишга ўтган тақдирда, унинг таркибига ушбу лавозимларга янгидан тайинланган ёки тегишли функцияларни бажариш зиммасига юкланган шахслар киритилади.*

2. *Ишчи гуруҳ ўзига юклатилган вазифаларни амалга оширишда бошқа вазирликлар, идоралар ва ташкилотларнинг мутасадди раҳбар ва масъул ходимларини жалб этишга ҳақли.*

3. *Ишчи гуруҳ қарорларини тайёрлашда озиқ-овқат бизнеси операторлари, импортёрлар, экспортёрлар, хусусий лабораториялар, мувофиқликни баҳолаш органлари, истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш ташкилотлари ва халқаро экспертлар билан маслаҳатлашувлар ўтказилиши мумкин.*

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
2026 йил 12 майдаги ПҚ–178-сон қарорига
4-илова

**Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги қўмитаси ва
унинг ҳудудий бўлинмалари ҳамда тизим ташкилотлари ходимларининг
меҳнатига ҳақ тўлаш ва моддий рағбатлантириш
ТАРТИБИ**

1. Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги қўмитаси (кейинги ўринларда – Қўмита) ва унинг ҳудудий бўлинмалари ҳамда тизим ташкилотлари (илмий ва таълим муассасаларидан ташқари) ходимларига тўланадиган иш ҳақи қонунчиликда назарда тутилган ойлик иш ҳақи, мукофотлар, қўшимча ҳақ, устамалар ва қонунчиликда назарда тутилган бошқа тўловлардан иборат.
2. Қўмита марказий аппарати ходимларининг меҳнатига ҳақ тўлашда Вазирлар Маҳкамасининг 1996 йил 12 апрелдаги “Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари, суд органлари ва нотариал идоралар ходимлари меҳнатига ҳақ тўлашнинг тариф сеткасини жорий этиш тўғрисида”ги 147-сон қарорининг 3-иловаси ҳамда Қўмитанинг ҳудудий бўлинмалари ходимларига кўрсатилган қарорнинг 9-иловасида назарда тутилган миқдорлардаги разрядлар қўлланилади.
3. Давлат бюджети маблағлари ҳисобидан:
 - (а) Қўмитанинг марказий аппарати ходимларининг Ягона тариф сеткаси бўйича меҳнатга ҳақ тўлашнинг тасдиқланган разрядларига мувофиқ лавозим маошини белгилашда тариф коэффиценти 1,8 бараварга оширилган миқдорда қўлланилади;
 - (б) ҳудудий бўлинмалар ҳамда тизим ташкилотлари (илмий ва таълим муассасаларидан ташқари) ходимларининг Ягона тариф сеткаси бўйича меҳнатга ҳақ тўлашнинг тасдиқланган разрядларига мувофиқ лавозим маошини белгилашда тариф коэффиценти 1,4 бараварга оширилган миқдорда қўлланилади;

(в) Қўмита марказий аппаратининг барча ходимларига кўп йиллик хизматлари учун (рағбатлантириш коэффициентини инобатга олган ҳолда лавозим маошига нисбатан коэффициентларда) ҳар ойлик устама қуйидагича тўланади:

(i) 1 йилдан 3 йилгача – 0,3;

(ii) 3 йилдан 5 йилгача – 0,6;

(iii) 5 йилдан 10 йилгача – 0,8;

(iv) 10 йилдан 15 йилгача – 1,0;

(v) 15 йилдан 20 йилгача – 1,2;

(vi) 20 йилдан ортиқ – 1,5;

(г) ҳудудий бўлинмалар ҳамда тизим ташкилотларининг (илмий ва таълим муассасаларидан ташқари) барча ходимларига кўп йиллик хизматлари учун (рағбатлантириш коэффициентини инобатга олган ҳолда лавозим маошига нисбатан коэффициентларда) ҳар ойлик устама қуйидагича тўланади:

(i) 1 йилдан 3 йилгача – 0,2;

(ii) 3 йилдан 5 йилгача – 0,4;

(iii) 5 йилдан 10 йилгача – 0,6;

(iv) 10 йилдан 15 йилгача – 0,8;

(v) 15 йилдан 20 йилгача – 1;

(vi) 20 йилдан ортиқ – 1,2;

(д) кўп йиллик ишлаганлик учун ойлик устама олиш ҳуқуқини берувчи иш стажи Қўмита раиси томонидан тасдиқланадиган тарғибога кура ҳисобланади.

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTINING QARORI

2026 yil « 12 » май

№ ПК–179

Чорвачилик тармоғи ва яйлов хўжалигини замонавий бошқарув tizими ва янги ёндашувлар асосида ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида

Чорвачилик тармоғида замонавий ва самарали услубларни жорий этиш, инвестиция лойиҳаларини барча босқичларда қўллаб-қувватлаш ва комплекс хизматлар кўрсатиш тизимини йўлга қўйиш, тармоқ корхоналарига ҳар томонлама ёрдам кўрсатиш, озуқа базасини кўпайтириш ва наслчиликни яхшилаш, шу жумладан, сунъий уруғлантиришни янада ривожлантириш мақсадида **қарор қиламан:**

I. Мақсадлар

1. Қуйидагилар чорвачилик тармоғини 2026–2028 йилларда ривожлантиришнинг мақсадли кўрсаткичлари этиб белгилансин:

- (а)** қорамоллар бош сонини **16,5 миллионга**, қўй ва эчкилар бош сонини **30 миллионга**, паррандалар бош сонини **141 миллионга** етказиш;
- (б)** чорвачилик (гўшт ва сут) маҳсулотларини саноат усулида қайта ишлаш даражасини **50 фоизга** олиб чиқиш;
- (в)** наслдор қорамоллар улушини **90 фоизга** етказиш орқали чорва моллари маҳсулдорлигини ошириш;
- (г)** қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ер участкаларида озуқабоп экинлар майдонларини **1,5 бараварга** кўпайтириш.

II. Янги бошқарув тизимини жорий этиш

2. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2026 йил 12 майдаги “Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, фитосанитария ва ветеринария соҳаларида ягона давлат бошқаруви ва назорат тизимини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ–84-сон Фармони билан Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузурида **Чорвачилик ва яйлов хўжалигини ривожлантириш агентлиги** (кейинги ўринларда – Агентлик) ташкил этилгани маълумот учун қабул қилинсин.

3. Белгилансинки:

(а) Агентлик чорвачилик тармоғини ривожлантириш, яйловлардан оқилона ва самарали фойдаланиш бўйича **стратегик режалаштириш**, мувофиқлаштириш, ҳудудлар кесимида **йўналишларни белгилаш** ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришда **бизнес лойиҳаларни қўллаб-қувватлаш**, методологик таъминлаш ҳамда мониторинг қилишга масъул этиб белгиланади;

(б) Агентлик ҳузурида юридик шахс мақомига эга бўлмаган Чорвачилик тармоқларини қўллаб-қувватлаш жамғармаси (кейинги ўринларда – Жамғарма) ташкил этилади.

4. Қуйидагилар:

(а) Чорвачилик ва яйлов хўжалигини ривожлантириш агентлиги ташкилий тузилмаси ҳамда фаолиятининг устувор йўналишлари 1 ва 2-иловаларга мувофиқ;

(б) Чорвачилик тармоқларини қўллаб-қувватлаш жамғармасини шакллантириш манбалари 3-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

III. Чорвачиликда озуқа базасини кенгайтириш ва наслчиликни яхшилаш

5. Белгилаб қўйилсинки, мазкур қарорга 4-иловага мувофиқ **чорвачиликка ихтисослаштирилган туманлар** доирасида:

(а) қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ер участкаларида озуқабоп экинлар экишга устуворлик берилади;

(б) 2027 йил ҳосилидан бошлаб ер ижара шартномасига асосан қишлоқ хўжалиги ташкилотларидаги пахта ва бошоқли дон жойлаштирилиши назарда тутилган ер майдонларининг **50 фоизига** озуқабоп экинларни жойлаштиришга рухсат этилади, қолган ер майдонларида пахта ва бошоқли дон етиштирилади;

(в) Қишлоқ хўжалигини давлат томонидан қўллаб-қувватлаш жамғармаси маблағлари ҳисобидан пахта ва ғаллани етиштиришни молиялаштириш учун белгиланган маблағлар миқдори камайтирилмаган ҳолда озуқабоп экинлар етиштиришни молиялаштиришга ҳам йўналтирилади.

6. Пахтачилик, ғаллачилик ва (ёки) чорвачиликка ихтисослашган хўжаликларга ижарага берилган, жами майдони 10 гектардан кам бўлмаган ва яхлит контур майдони 2 гектардан кўп бўлган суғориладиган ерларнинг 20 сотихдан кўп бўлмаган қисмидан рухсат этилган фойдаланиш турини ички хўжалик ер тузиш лойиҳасига асосан чорва моллари ва чорва учун озуқани сақлаш ва кўпайтириш турига ўзгартиришга рухсат берилсин. Бунда:

(а) “Ўздаверлойиҳа” ДИЛИ томонидан ишлаб чиқилиб, туман ҳокими томонидан тасдиқланадиган **ички хўжалик ер тузиш лойиҳаси** ушбу ер участкасида капитал қурилиш объекти ҳисобланган чорва моллари ва чорва учун озуқани сақлаш ва кўпайтиришга ихтисослашган бино ва иншоотлар (кейинги ўринларда – чорвачилик объекти)ни қуриш учун **қурилишга рухсат беришга доир ҳужжатларни олиш учун мурожаат қилиш ҳуқуқини беради;**

(б) **ички хўжалик ер тузиш лойиҳаси тасдиқлангандан кейин** бир ой давомида Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоят ҳокимликлари мазкур ер участкасининг тегишли қисмини суғориладиган ерлар тоифасидан чиқариш бўйича Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ва ўрмон фонди ерларининг ер фонди тоифаларини ўзгартириш масалаларини кўриб чиқиш бўйича Ҳукумат комиссиясига таклиф киритади, ушбу ерлар кейинчалик Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармойиши билан **суғориладиган ерлар тоифасидан чиқарилади;**

- (в) рухсат этилган фойдаланиш тури ўзгартириладиган ер участкасига қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши **нобудгарчиликларининг ўрнини қоплаш бўйича тўловлар ўн йил давомида** ҳар йили тенг улушларда **бўлиб-бўлиб** тўланади;
- (г) ички хўжалик ер тузиш лойиҳасини тасдиқлаш билан бир пайтда **ер участкаси ижараси шартномасига қўшимча киритилади**, унда ер участкасидан оқилона фойдаланиш шартларидан бири сифатида бир сотих ер майдонида камида **шартли 3 бош қорамолни мунтазам равишда сақлаш ва парваришлаш мажбурияти** қатъий белгиланади;
- (д) чорвачилик объектидан ер участкаси ижара шартномасининг амал қилиш муддатида фойдаланилади, ушбу муддат тугаганда ва ер участкаси ҳокимлик захирасига қайтарилганда ёки чорвачилик объектидан белгиланган мақсадда фойдаланилмаганда чорвачилик объекти улар эгаси томонидан бузиб ташланади ва бунинг учун компенсация тўловлари тўланмайди;
- (ж) ер участкаси ижара шартномаси бекор қилинганда ер участкасида чорвачилик объекти мавжудлиги шартнома муддатини узайтиришга асос ҳисобланмайди.

7. 2026 йил 1 июлдан бошлаб 2028 йил якунига қадар Тошкент давлат аграр университети, Қишлоқ хўжалиги соҳаси кадрларининг малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш институти, Самарқанд давлат ветеринария медицинаси, чорвачилик ва биотехнологиялар университети, унинг Қорақалпоғистон Республикаси ва Тошкент шаҳридаги филиаллари ҳамда Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институтида Агентлик томонидан **сунъий техник-осеменаторлик бўйича 10 кунлик ўқув курслари** ташкил қилинсин. Бунда:

- (а) ўқув курсларини ташкил қилишга тажрибали **техник-осеменаторлар** жалб қилинади ҳамда **ҳар йили** камида **мингта** талабгорлар ўқитилади;
- (б) ўқув курсларини муваффақиятли тамомлаб, сертификат олган техник-осеменаторларга:
- (i) Агентлик томонидан Давлат бюджети маблағлари ҳисобидан мазкур қарорга 5-иловага мувофиқ **жиҳоз ва ускуналар беғараз берилади**;
 - (ii) ўқув курсларига сарфланган харажатлар учун, бироқ **2 миллион сўмдан** ошмаган миқдорда Аграр соҳада тўловлар агентлиги ҳисобидан компенсация тақдим этилади.

8. 2026 йил 1 июлдан бошлаб 2030 йил 1 январга қадар аҳоли хонадонларида идентификация қилинган сигирлардан қўйидагилар орқали олинган ҳар бир бош наслдор бузоқ (идентификация қилинган) учун Аграр соҳада тўловлар агентлиги томонидан Давлат бюджети ҳисобидан субсидия ажратиш йўлга қўйилсин:

(а) сунъий уруғлантириш орқали олинганда – **500 минг сўмдан;**

(б) эмбрионларни кўчириб ўтказиш (трансплантация) орқали олинганда – **700 минг сўмдан.**

IV. Чорвачиликни саноатлаштириш учун молиявий қўллаб-қувватлаш чоралари ва имтиёзлар

9. Белгилансинки, 2026 йил 1 июлдан бошлаб:

(а) Қишлоқ хўжалигини давлат томонидан қўллаб-қувватлаш жамғармасидан ҳар йили тижорат банкларига йиллик **6 фоиз ставкада 10 йил** муддатга **1 триллион сўм** миқдорида маблағ жойлаштирилади;

(б) Тикланиш ва тараққиёт жамғармасидан АТ “Халқ банки” ҳамда “Микрокредитбанк” АТБга уларнинг буюртманомалари асосида **10 йил** муддатга, **4 йиллик** имтиёзли давр билан йиллик **6 фоиз** ставкада миллий валютада **50 миллион АҚШ** долларига тенг эквивалентда маблағлар ажратилади;

(в) мазкур банднинг “а” ва “б” кичик бандларидаги ресурслар ҳисобидан қўйидаги йўналишларда тижорат банклари орқали йиллик **10 фоиз ставкада** (шундан 4 фоиз банк маржаси) **4 йиллик** имтиёзли давр билан **10 йилгача** муддатга кредитлар ажратилади:

(i) чорвачилик мажмуаларини ташкил қилиш ҳамда наслдор йирик ва майда шохли қорамол харид қилиш лойиҳаларини молиялаштириш учун **5 миллиард сўмгача;**

(ii) чорвачиликда насли буқалар уруғини етиштирадиган корхонани ташкил қиладиган тадбиркорлик субъектларига қурилиш, асбоб-ускуналар ва насли қорамоллар сотиб олиш харажатларини молиялаштириш учун **20 миллиард сўмгача;**

(г) чорвачилик йўналишида давлат кафолати остида жалб қилинган халқаро молия институтларининг кредит маблағлари тадбиркорлик субъектларига йиллик **10 фоиз** ставкада ажратилади. Бунда мазкур кичик бандда назарда тутилган кредитларни имтиёзли шартларда ажратиш билан боғлиқ харажатлар Давлат бюджетидан қопланади.

10. Агентлик мазкур қарорнинг 9-бандида назарда тутилган ресурслар ўзлаштирилишига қараб, қўшимча маблағ ажратиш бўйича Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясига таклифлар киритиб борсин.
11. **2026 йил 1 июндан бошлаб 2029 йил 1 январга қадар** хорижий давлатлардан наслдор қорамол, қўй ва эчкиларни Ўзбекистон Республикаси ҳудудига олиб кириш **қўшилган қиймат солиғидан** озод этилсин.
12. Иқтисодиёт ва молия вазирлиги Қишлоқ хўжалиги вазирлиги билан биргаликда **икки ой муддатда** мазкур қарорнинг 11-бандидан келиб чиқиб, Солиқ кодексига ўзгартириш ва қўшимчалар киритишни назарда тутувчи қонун лойиҳасини Вазирлар Маҳкамасига киритсин.

V. Молиявий ресурслар

13. Белгилансинки:

(а) **Агентлик** чорвачилик ва яйлов хўжалиги йўналишидаги **халқаро молия институтлари** ва **хорижий ҳукумат молия ташкилотларининг** инвестиция, кредит ҳамда грант лойиҳаларини амалга оширишга **масъул ҳисобланади;**

(б) Ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш қўмитаси томонидан халқаро молия институтлари ва хорижий ҳукумат молия ташкилотлари ҳисобидан амалга оширилаётган лойиҳалар, лойиҳаларни амалга ошириш гуруҳлари лойиҳа доирасидаги ҳуқуқ ва мажбуриятлар, шартномалар, мол-мулклари билан биргаликда Агентликка ўтказилади.

14. Инвестицияларни жалб қилиш, саноатни ривожлантириш ва савдони тартибга солиш масалалари бўйича Ҳукумат комиссияси (Ходжаев) **уч ой муддатда** мазкур қарорнинг 13-банди “б” кичик бандидаги лойиҳалар компонентлари ва маблағлари Агентлик ҳамда Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги қўмитаси ўртасида тегишлилиги бўйича тақсимланишини таъминласин ва лойиҳалар ижроси ташкил этилишини доимий равишда назорат қилиб борсин.

15. Иқтисодиёт ва молия вазирлиги:

(а) 2027 йил 1 февралга қадар “Паррандасаноат” уюшмасига 2033 йил август–декабрь ойларида тенг улушларда қайтариш шарти билан Ўзбекистон Республикаси республика бюджетидан **50 миллиард сўм** миқдорида ссуда ажратсин. Бунда ушбу маблағлар “Паррандасаноат” уюшмаси томонидан тижорат банклари депозитларига жойлаштирилади ҳамда бундан келиб тушган даромадлар ушбу уюшманинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, соҳага экспертларни жалб этиш, ташқи бозорларни очиш ҳамда ойлик иш ҳақи ва сақлаш харажатларини молиялаштириш мақсадларига сарфланади;

(б) мазкур қарорга мувофиқ субсидиялар билан боғлиқ харажатларни молиялаштириш учун Қишлоқ хўжалиги вазирлигининг ҳисоб-китобларига асосан жорий йилда Ўзбекистон Республикаси республика бюджетининг 2026 йил харажатларидан мақбуллаштириш белгиланган маблағлар ҳисобидан босқичма-босқич **50 миллиард сўм** қўшимча маблағ ажратсин ва келгуси йилларда Давлат бюджети параметрларини шакллантиришда тегишли маблағларни кўзда тутсин;

(в) мазкур қарорнинг 9-банди “в” кичик бандининг “и” хатбошисида кўзда тутилган ресурсларни жойлаштириш учун Қишлоқ хўжалигини давлат томонидан қўллаб-қувватлаш жамғармасига жорий йилда **қўшимча 1 триллион сўмгача** маблағ ажратсин, ушбу жамғарманинг келгуси йиллар даромадлари ва харажатлари балансини шакллантиришда зарур маблағлар инобатга олинишини таъминласин.

16. АТ “Халқ банки” ва “Микрокредитбанк” АТБ 2026 йил 1 сентябрдан бошлаб чорвачиликни ривожлантириш йўналишида кредитларни электрон платформа орқали рақамлаштирган ҳолда ажратишни йўлга қўйсин. Бунда:

(а) кредит олиш учун аризалар барча босқичларда онлайн тарзда кўриб чиқилади, кредит ажратиш бўйича ҳужжатлар электрон кўринишда шакллантирилади, тақдим этилади ва масофадан имзоланади;

(б) Агентликка платформадаги маълумотлардан (давлат сири ёки қонун билан қўриқланадиган бошқа сирни ташкил этувчи маълумотлар бундан мустасно) тўғридан-тўғри фойдаланишга рухсат этилади.

VI. Қарор ижросини ташкил этиш, таъминлаш ва назорат

17. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоятлар ҳокимликлари **2026 йил якунига қадар:**

(а) мазкур қарорга 4-иловага мувофиқ туманларда ички хўжалик ер тузиш лойиҳалари тасдиқланиши ва объектлар қурилишини;

(б) ҳар бир туманда майдони **1 гектардан** кам бўлмаган саноатлашган чорвачилик мажмуаларини ташкил қилиш учун камида **20 та ер участкаси** аукцион савдоларига чиқарилишини таъминласин.

18. Бош прокуратуранинг:

(а) Табиий кўлларда балиқчиликни ривожлантириш ва сув ресурсларидан фойдаланишга оид қонунчилик ижроси устидан назорат бошқармасини **Чорвачилик ва унинг тармоқларини ривожлантиришга оид қонунчилик ижроси устидан назорат бошқармаси** деб;

(б) Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятлар прокуратураларидаги табиий кўлларда балиқчиликни ривожлантириш ва сув ресурсларидан фойдаланишга оид қонунчилик ижроси устидан назорат бўйича катта ёрдамчи лавозимини чорвачилик ва унинг тармоқларини ривожлантиришга оид қонунчилик ижроси устидан назорат бўйича катта ёрдамчи деб қайта номлаш тўғрисидаги таклифларига розилик берилсин.

19. Бош прокуратура (Тўхтабоев) чорвачилик ва унинг тармоқларини ривожлантиришга оид, шу жумладан, мазкур қарорда белгиланган вазифалар ижроси юзасидан чора-тадбирлар **сифатли** ва **ўз вақтида** амалга оширилиши устидан таъсирчан назорат ўрнатсин ҳамда **ҳар чоракда** амалга оширилган ишлар юзасидан Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясига ахборот киритиб борсин.

20. Агентлик ходимларига нисбатан Агросаноатни ривожлантириш агентлиги ходимлари учун белгиланган моддий рағбатлантириш ва меҳнатга ҳақ тўлаш шартлари татбиқ этилсин.

- 21.** Агентлик Тошкент шаҳри Кичик ҳалқа йўли кўчаси 21а-уй манзилига оператив бошқарув ҳуқуқи асосида жойлаштирилсин.
- 22.** Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоятлар ҳокимликлари Давлат активларини бошқариш агентлиги, Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги қўмитаси ҳамда Қишлоқ хўжалиги вазирлиги билан биргаликда **бир ой муддатда** Агентликнинг ҳудудий бошқармалари тугатилган Ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш қўмитасининг ҳудудий бошқармалари биноларида текин фойдаланиш ҳуқуқи асосида жойлаштирилишини таъминласин.
- 23.** Агентлик:
- (а)** заруратга кўра ҳамкорликда фаолият юритаётган уюшмаларни ўзи жойлашган бинода бепул ижара асосида жойлаштирсин;
 - (б)** Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги қўмитаси билан биргаликда **2026 йил 1 сентябрга қадар** Жамғарма маблағлари ҳисобидан қуйидаги имкониятларга эга рақамли платформани ишга туширсин ҳамда “Агропортал” электрон дастурига интеграция қилсин:
 - (i)** чорвачилик тармоғи субъектлари, чорва бош сони, уларнинг ишлаб чиқариш кўрсаткичлари, наслчилик тадбирларини рақамли ҳисобга олиш, шунингдек, соҳага оид ишончли маълумотлар базасини шакллантириш;
 - (ii)** инвестиция лойиҳалари тўғрисидаги маълумотлар, тармоқ корхоналарига ҳамроҳлик қилиш ва уларга хизматларни комплекс кўрсатиш имкониятлари;
 - (в)** **уч ой муддатда** ҳудудларнинг озуқа базаси, сув таъминоти, ер майдонлари, логистика ва бозор талабидан келиб чиққан ҳолда ишлаб чиқилган сиғими **250 тагача** чорвага мўлжалланган чорвачилик мажмуаларининг **намунавий лойиҳаларини** тадбиркорлик субъектларига таклиф қилсин ва доимий равишда ушбу ишларни амалга ошириб борсин;

(г) Қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалиги вазирлиги, Кадастр агентлиги билан биргаликда **икки ой муддатда** чорвачилик мажмуаларининг намунавий лойиҳаларини ишлаб чиқсин ва эълон қилсин.

24. Ўзбекистон Республикаси Президентининг айрим қарорларига 6-иловага мувофиқ ўзгартиришлар киритилсин.

25. Қишлоқ хўжалиги вазирлиги **икки ой муддатда** қуйидагиларни Вазирлар Маҳкамасига киритсин:

(а) Чорвачилик ва яйлов хўжалигини ривожлантириш агентлиги ҳамда Чорвачилик тармоқларини қўллаб-қувватлаш жамғармаси тўғрисидаги низомларни;

(б) Иқтисодиёт ва молия вазирлиги билан биргаликда мазкур қарорга асосан молиявий қўллаб-қувватлаш чораларини ажратиш тартибларини;

(в) манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда қонунчилик ҳужжатларига мазкур қарордан келиб чиқадиган ўзгартириш ва қўшимчалар тўғрисидаги таклифларни.

26. Мазкур қарор ижросини самарали ташкил қилишга масъул ва шахсан жавобгар этиб Бош вазир ўринбосарлари Ж.А. Қўчқоров ва Ж.А. Ходжаев ҳамда қишлоқ хўжалиги вазири И.Ю. Абдурахмонов белгилансин.

27. Қарор ижросини муҳокама қилиб бориш, ижро учун масъул идоралар фаолиятини мувофиқлаштириш ва назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазири А.Н. Арипов ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг аграр ривожланиш масалалари бўйича маслаҳатчиси Ш.М. Ғаниев зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикаси
Президенти**

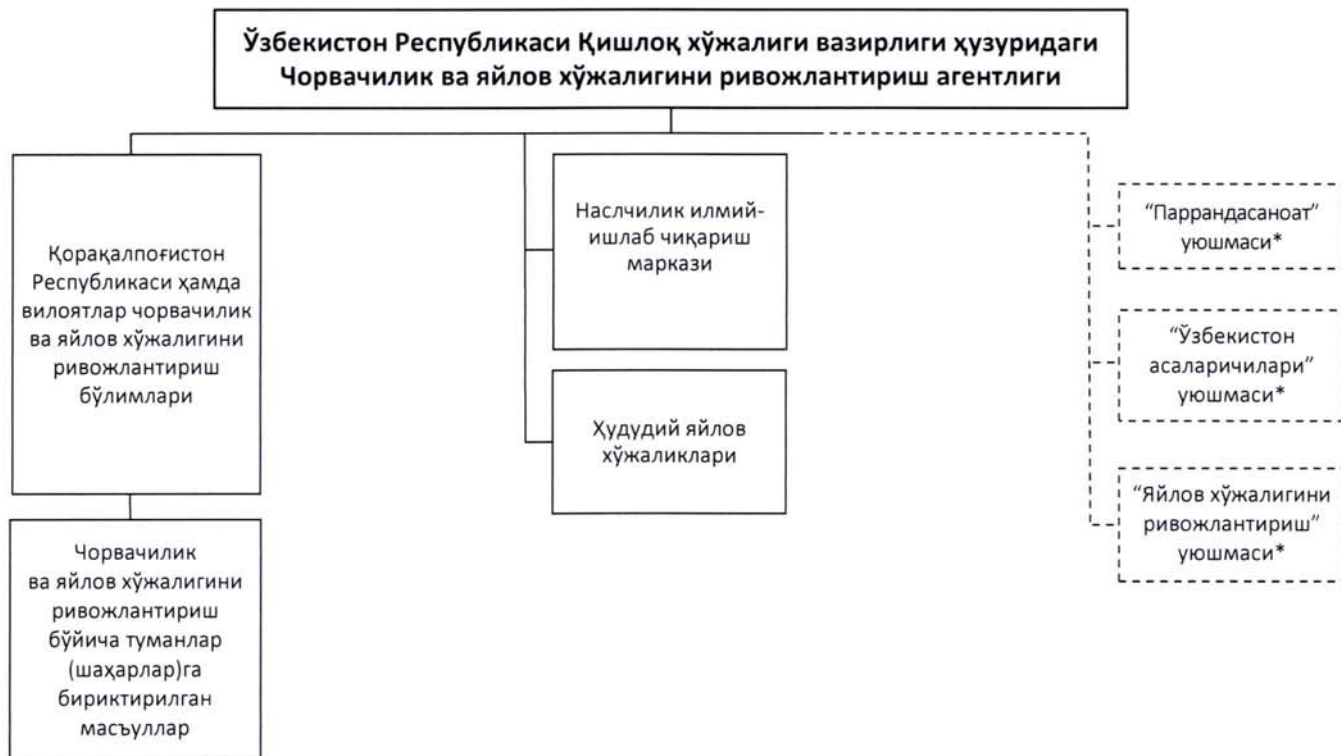

Ш. Мирзиёев

Тошкент шаҳри

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
2026 йил 12 майдаги ПҚ–179-сон қарорига
1-илова

**Чорвачилик ва яйлов хўжалигини ривожлантириш агентлигининг
ТАШКИЛИЙ ТУЗИЛМАСИ**

* Агентлик ўз фаолиятини мазкур уюшмалар билан ҳамкорликда олиб боради.

**Чорвачилик ва яйлов хўжалигини ривожлантириш агентлиги
фаолиятининг устувор йўналишлари**

1. Чорвачиликнинг барча тармоқларини ривожлантириш, наслчилик-селекция ишларини такомиллаштириш, сунъий уруғлантиришни ташкил этиш, чорвачилик маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажмларини кўпайтириш, чорва озуқа базасини мустаҳкамлаш.
2. Соҳани ривожлантириш дастурлари ва “йўл хариталари”ни тайёрлаш, ҳудудлар кесимида устувор йўналишлар ва ихтисослашувни белгилаш.
3. Чорвачилик тармоғи инфратузилмасини, жумладан, сунъий уруғлантириш пунктлари, сўйиш майдончалари, сўт қабул қилиш пунктлари, лабораториялар, омборлар, чорвачилик мажмуалари, қайта ишлаш корхоналари ҳамда логистикани ривожлантириш.
4. Чорвачилик тармоғида самарали бизнес моделларни жорий қилиш, тармоқнинг инвестициявий жозибадорлигини ошириш, қайта ишлаш ва қўшилган қиймат занжирларини ривожлантириш, хорижий инвестициялар ва грант маблағларини жалб қилиш.
5. Чорвачилик тармоғига замонавий технологиялар ва инновацияларни жорий этиш, рақамли ечимлар, автоматлаштириш тизимлари, шунингдек, ҳайвонларни парваришлаш, озиқлантириш ва кўпайтиришнинг замонавий усуллари кенг татбиқ қилиш.
6. Чорвачиликда соф генофондни сақлаб қолиш ва ривожлантириш, илмий-тадқиқот муассасалари томонидан ишлаб чиқилган наслчилик-селекция дастурларини амалиётга татбиқ этиш ва мувофиқлаштириш.
7. Чорвачиликда наслдорлик ва маҳсулдорлик кўрсаткичларини яхшилаш мақсадида наслчилик ресурсларини яратиш, сақлаш, такрор кўпайтириш ва улардан оқилона фойдаланиш.
8. Чорва моллари бош сони, маҳсулдорлик, ишлаб чиқариш ҳажми, нархлар, инвестициялар ва экспорт кўрсаткичлари ҳамда тегишли ер участкаларида озучабоп экинлар етиштирилиши бўйича маълумотларни йиғиш, таҳлил қилиш ва мониторинг қилиш.
9. Яйлов ерларидан самарали ва мақсадли фойдаланиш, уларни муҳофаза қилиш, деградациясининг олдини олиш, ўсимликлар табиий плантацияларини яратишга қаратилган чора-тадбирлар ишлаб чиқиш.

10. Яйловларда ўсимликлар уруғчилигини ривожлантириш, яйлов ерларини ижарага беришни ташкил этиш, шартномавий муносабатларни мониторинг қилиш.
11. Қоракўл зотининг генофондини сақлаш, такрор кўпайтириш, селекция-наслчилик ишлари режаларини амалиётга татбиқ этиш ҳамда инфратузилмаларни яхшилаш бўйича таклифлар ишлаб чиқиш.

**Чорвачилик тармоқларини қўллаб-қувватлаш жамғармасини
шакллантириш манбалари**

1. Давлат чегараси ва транспортда давлат ветеринария назорати бошқармасининг ҳамда Ветеринария дори воситалари, озуқабоп қўшимчалар сифати ва муомаласи назорати бўйича Давлат илмий марказининг хизматлар кўрсатишдан тушадиган маблағларининг республика бюджети ҳамда тегишли хизмат кўрсатувчи ташкилотларга йўналтириладиган қисми чегирилгандан кейин қоладиган маблағларнинг 20 фоизи.
2. Ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш қўмитаси ҳузуридаги Ветеринария хизмати ва чорвачиликни ривожлантириш жамғармасининг қолдиқ маблағларидан 20 млрд сўм қисми.
3. Халқаро молия институтлари ва хорижий ҳукумат молия ташкилотларининг грантлари.
4. Жамғарманинг вақтинча бўш турган маблағларини тижорат банкларининг депозитига жойлаштириш ҳисобидан тушадиган фоизлар.
5. Қонунчиликда тақиқланмаган бошқа манбалар.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
2026 йил 12 майдаги ПҚ–179-сон қарорига
4-илова

**Чорвачиликка ихтисослаштириладиган туманлар
РЎЙХАТИ**

Т/р	Ҳудуд номи	Туман номи
1.	Қорақалпоғистон Республикаси	Тахтақўпир тумани
2.	Андижон вилояти	Улуғнор тумани
3.	Бухоро вилояти	Ғиждувон тумани
4.	Жиззах вилояти	Зарбдор тумани
5.	Қашқадарё вилояти	Ғузор тумани
6.	Навоий вилояти	Қизилтепа тумани
7.	Наманган вилояти	Косонсой тумани
8.	Самарқанд вилояти	Каттақўрғон тумани
9.	Сурхондарё вилояти	Узун тумани
10.	Сирдарё вилояти	Гулистон тумани
11.	Тошкент вилояти	Оҳангарон тумани
12.	Фарғона вилояти	Бағдод тумани
13.	Хоразм вилояти	Тупроққалъа тумани

Республикада 2026-2028 йилларда сунъий уруғлантириш ишлари билан шуғулланувчи техник-осеменаторларга олиб бериладиган жиҳоз ва усқуналар
РЎЙХАТИ

Т/р	Худудлар номи	Сўний уруғлантирувчи техник ходимлар сони	Дьюар идишлар												Техник осеменаторлар сўмқаси (тўплам)						Велосипед					
			2026 йил				2027 йил				2028 йил				2026 йил		2027 йил		2028 йил		2026 йил		2027 йил		2028 йил	
			Жами	шўндан		Талаб этиладиган (млн.сўм)	Жами	шўндан		Талаб этиладиган (млн.сўм)	Жами	шўндан		Талаб этиладиган (млн.сўм)	сони	Талаб этиладиган (млн.сўм)	сони	Талаб этиладиган (млн.сўм)	сони	Талаб этиладиган (млн.сўм)	сони	Талаб этиладиган (млн.сўм)	сони	Талаб этиладиган (млн.сўм)	сони	Талаб этиладиган (млн.сўм)
				6 литр	35 литр			6 литр	35 литр			6 литр	35 литр													
1	Қорақалпоғистон Республикаси	210	94	70	24	564	94	70	24	620	94	70	24	682	70	315	70	329	70	344	70	140	70	140	70	140
2	Андижон вилояти	240	108	80	28	648	108	80	28	713	108	80	28	784	80	360	80	376	80	393	80	160	80	160	80	160
3	Бўхоро вилояти	267	120	89	31	720	120	89	31	792	120	89	31	871	89	401	89	418	89	437	89	178	89	178	89	178
4	Жиззах вилояти	162	73	54	19	438	73	54	19	482	73	54	19	530	54	243	54	254	54	265	54	108	54	108	54	108
5	Қашқадарё вилояти	348	157	116	41	942	157	116	41	1036	157	116	41	1140	116	522	116	545	116	569	116	232	116	232	116	232
6	Навоий вилояти	135	61	45	16	366	61	45	16	403	61	45	16	443	45	203	45	212	45	221	45	90	45	90	45	90
7	Наманган вилояти	156	70	52	18	420	70	52	18	462	70	52	18	508	52	234	52	244	52	255	52	104	52	104	52	104
8	Самарқанд вилояти	441	198	147	51	1188	198	147	51	1307	198	147	51	1437	147	662	147	691	147	722	147	294	147	294	147	294
9	Сурхондарё вилоят	234	105	78	27	630	105	78	27	693	105	78	27	762	78	351	78	367	78	383	78	156	78	156	78	156
10	Сирдарё вилояти	108	50	36	14	300	50	36	14	330	50	36	14	363	36	162	36	169	36	177	36	72	36	72	36	72
11	Тошкент вилояти	246	110	82	28	660	110	82	28	726	110	82	28	799	82	369	82	385	82	403	82	164	82	164	82	164
12	Фарғона вилояти	234	105	78	27	630	105	78	27	693	105	78	27	762	78	351	78	367	78	383	78	156	78	156	78	156
13	Хоразм вилояти	219	99	73	26	594	99	73	26	653	99	73	26	719	73	329	73	343	73	358	73	146	73	146	73	146
Жами		3000	1350	1000	350	8100	1350	1000	350	8910	1350	1000	350	9800	1000	4500	1000	4700	1000	4910	1000	2000	1000	2000	1000	2000

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
2026 йил 12 майдаги ПҚ–179-сон қарорига
6-илова

**Ўзбекистон Республикаси Президентининг айрим қарорларига
кiritилаётган ўзгартиришлар**

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 29 январдаги “Чорвачилик тармоғини давлат томонидан қўллаб-қувватлашнинг қўшимча чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ–4576-сон қарорида:

(а) 1-банд ҳамда 1-илова ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин;

(б) 12-банддаги “Республика кенгаши” сўзлари “Озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлаш бўйича республика комиссияси” сўзлари билан алмаштирилсин.

2. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2023 йил 24 августдаги “Чорвачиликда идентификация қилиш тизими ва наслчилик соҳасини такомиллаштиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ–285-сон қарорининг 15-банди қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“15. Чорвачилик ва яйлов хўжалигини ривожлантириш агентлигига Марказни жойлаштириш учун бино ва иншоотларни қуриш ҳамда таъмирлаш ишларини таклиф сўрови асосида амалга оширишга рухсат берилсин”.

3. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2025 йил 17 январдаги “2025 йилда аҳоли бандлигини таъминлаш ва камбағалликни қисқартириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ–12-сон қарорининг 5-банди биринчи хатбошисидаги “корхоналари (кушхоналар) ва музлаткичли омборхоналар, маҳсулотлар ва чиқиндиларни қайта ишлаш, насли жўжалар етиштириш ва парранда маҳсулотлари ишлаб чиқариш қувватларини ўз ичига олган тайёр бизнес лойиҳаларини” сўзлари “(кушхоналар), озуқа-ем ва озуқабоп қўшимчалар ишлаб чиқариш корхоналари, музлаткичли омборхоналар, инкубатория, лаборатория, насли жўжалар етиштириш ва парранда маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳамда парранда маҳсулотлари, қолдиқлари ва чиқиндиларини қайта ишлаш қувватларини ўз ичига олган ёки алоҳида ишлаб чиқариш йўналишларидаги “тайёр бизнес” лойиҳаларини” сўзлари билан алмаштирилсин.

4. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2025 йил 30 январдаги “Чорвачилик ва паррандачиликни қўллаб-қувватлаш, соҳада юқори қўшилган қиймат яратиш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ–34-сон қарори 2-банди “б” кичик бандининг учинчи хатбошисидаги “ҳамда” сўзи “ҳамда республикада паррандачилик соҳасида тайёр бизнес ва” сўзлари билан алмаштирилсин.

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTINING QARORI

2026 yil « 14 » май

№ ПК–185

Халқаро шартномани тасдиқлаш тўғрисида

“Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномалари тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 22-моддасига мувофиқ қарор қиламан:

1. 2025 йил 27 ноябрь куни Тошкент шаҳрида имзоланган Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати билан Руминия Ҳукумати ўртасида 1996 йил 6 июнда Бухарест шаҳрида имзоланган автомобиль йўлларида транзит ташиш соҳасида ҳамкорлик тўғрисидаги битимга ўзгартиришлар киритиш ҳақидаги баённома тасдиқлансин.
2. Транспорт вазирлиги ушбу халқаро шартномани амалга ошириш учун масъул бўлган ваколатли орган этиб белгилансин.
3. Ташқи ишлар вазирлиги мазкур халқаро шартноманинг кучга кириши учун Ўзбекистон Республикаси томонидан зарур бўлган давлат ички тартиб-таомиллари бажарилганлиги ҳамда уни амалга ошириш учун масъул бўлган ваколатли орган тўғрисида Руминия томонига тегишли билдиришнома юборсин.
4. Вазирлар Маҳкамаси ҳамда тегишли вазирлик ва идораларнинг раҳбарлари мазкур халқаро шартнома кучга киргандан кейин унинг қоидалари бажарилиши устидан белгиланган тартибда назоратни таъминласин.
5. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазири А.Н. Арипов зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикаси
Президенти**

Ш. Мирзиёев

Тошкент шаҳри

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTINING QARORI

2026 yil « 14 » май

№ ПК-186

Халқаро шартномани тасдиқлаш тўғрисида

“Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномалари тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 22-моддасига мувофиқ қарор қиламан:

1. 2025 йил 17 ноябрь куни Тошкент шаҳрида имзоланган Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати билан Туркменистон Ҳукумати ўртасида 1996 йил 16 январда имзоланган халқаро автомобилда йўловчи ва юк ташиш алоқаси тўғрисидаги битимга қўшимчалар ва ўзгартиришлар киритиш ҳақидаги баённома тасдиқлансин.
2. Транспорт вазирлиги ушбу халқаро шартномани амалга ошириш учун масъул бўлган ваколатли орган этиб белгилансин.
3. Ташқи ишлар вазирлиги мазкур халқаро шартноманинг кучга кириши учун Ўзбекистон Республикаси томонидан зарур бўлган давлат ички тартиб-таомиллари бажарилганлиги ҳамда уни амалга ошириш учун масъул бўлган ваколатли орган тўғрисида Туркменистон томонига тегишли билдиришнома юборсин.
4. Вазирлар Маҳкамаси ҳамда тегишли вазирлик ва идораларнинг раҳбарлари мазкур халқаро шартнома кучга киргандан кейин унинг қоидалари бажарилиши устидан белгиланган тартибда назоратни таъминласин.
5. Ушбу қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазири А.Н. Арипов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти

Ш. Мирзиёев

Тошкент шаҳри

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTINING QARORI

2026 yil «14» май

№ ПК-187

Халқаро шартномани тасдиқлаш тўғрисида

“Ўзбекистон Республикаси халқаро шартномалари тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 22-моддасига мувофиқ қарор қиламан:

1. 2025 йил 26 август куни Самарқанд шаҳрида имзоланган Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати билан Иордания Ҳошимийлар Подшоҳлиги Ҳукумати ўртасида 1996 йил 24 ноябрда имзоланган ўзларининг тегишли ҳудудлариаро ва ҳудудларидан ташқарида ҳаво қатнови тўғрисида тузилган битимга ўзгартиришлар киритиш ҳақидаги баённома тасдиқлансин.
2. Транспорт вазирлиги ушбу халқаро шартномани амалга ошириш учун масъул бўлган ваколатли орган этиб белгилансин.
3. Ташқи ишлар вазирлиги мазкур халқаро шартноманинг кучга кириши учун Ўзбекистон Республикаси томонидан зарур бўлган давлат ички тартиб-таомиллари бажарилганлиги ҳамда уни амалга ошириш учун масъул бўлган ваколатли орган тўғрисида Иордания томонига тегишли билдиришнома юборсин.
4. Вазирлар Маҳкамаси ҳамда тегишли вазирлик ва идораларнинг раҳбарлари ушбу халқаро шартнома кучга кирганидан кейин унинг қоидалари бажарилиши устидан белгиланган тартибда назоратни таъминласин.
5. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазири А.Н. Арипов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти

Тошкент шаҳри

Ш. Мирзиёев

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTINING QARORI

2026 yil « 14 » май

№ ПК–188

Халқаро шартномани тасдиқлаш тўғрисида

“Ўзбекистон Республикаси халқаро шартномалари тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 22-моддасига мувофиқ қарор қиламан:

1. 2025 йил 17 февраль куни Кувайт шаҳрида имзоланган Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати билан Кувайт Давлати Ҳукумати ўртасида 2004 йил 19 январда имзоланган ҳаво қатнови тўғрисида тузилган битимга ўзгартиришлар киритиш ҳақидаги баённома тасдиқлансин.
2. Транспорт вазирлиги ушбу халқаро шартномани амалга ошириш учун масъул бўлган ваколатли орган этиб белгилансин.
3. Ташқи ишлар вазирлиги мазкур халқаро шартноманинг кучга кириши учун Ўзбекистон Республикаси томонидан зарур бўлган давлат ички тартиб-таомиллари бажарилганлиги ҳамда уни амалга ошириш учун масъул бўлган ваколатли орган тўғрисида Кувайт томонига тегишли билдиришнома юборсин.
4. Вазирлар Маҳкамаси ҳамда тегишли вазирлик ва идораларнинг раҳбарлари ушбу халқаро шартнома кучга кирганидан кейин унинг қоидалари бажарилиши устидан белгиланган тартибда назоратни таъминласин.
5. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазири А.Н. Арипов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти

Ш. Мирзиёев

Тошкент шаҳри

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTINING QARORI

2026 yil « 15 » май

№ ПК–191

Тошкент метрополитени фаолиятининг самарадорлигини оширишга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида

Тошкент метрополитенида замонавий ахборот технологияларини кенг жорий этиш орқали йўловчиларга хизмат кўрсатиш сифати ва хавфсизлигини ҳамда метрополитен инфратузилмасидан фойдаланиш самарадорлигини янада ошириш, шунингдек, метрополитен фаолиятини такомиллаштириш мақсадида **қарор қиламан:**

I. Мақсадлар

1. Қуйидагилар 2030 йилгача метрополитенда йўловчи ташишни ривожлантиришнинг асосий мақсадлари ва устувор вазифалари этиб белгилансин:

- (а) метрополитенда ташиладиган кунлик йўловчилар сонини **1,8 миллион** нафарга, бекатлар сонини **79 тага** ва линиялар узунлигини **103 кмга** етказиш;
- (б) ҳаракат интервалини **2-3 дақиқагача** тушириш;
- (в) инвестиция муҳитини яратиш орқали метрополитен инфратузилмасига хусусий инвестицияларни жалб этиш;
- (г) метрополитен фаолиятини трансформация қилиш ва рақамлаштириш ишларини жадаллаштириш, хизматлар кўрсатиш жараёнининг узлуксизлиги, сифати, хавфсизлиги ва барқарорлигини таъминлаш;
- (д) Тошкент метрополитенининг молиявий барқарорлигини мустаҳкамлаш ва корпоратив бошқарув тизимини тубдан яхшилаш ҳамда малакали хорижий менежерлар ва мутахассисларни жалб этиш.

II. Ташкилий-институционал ислоҳ қилиш чоралари

2. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2026 йил 14 январдаги “Давлат иштирокидаги корхоналарнинг ташкилий-ҳуқуқий шаклларини ўзгартириш ҳамда айримларини тугатиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ–8-сон қарори билан “Тошкент метрополитени” давлат унитар корхонасини **“Тошкент метрополитени” акциядорлик жамияти** сифатида қайта ташкил этиш белгиланганлиги маълумот учун қабул қилинсин.
3. Транспорт вазирлиги, Иқтисодиёт ва молия вазирлиги, Давлат активларини бошқариш агентлиги ҳамда Тошкент шаҳар ҳокимлигининг Тошкент метрополитени линияларини қуриш дирекцияси негизида “Тошкент метрополитени” АЖ ҳузурида **“Ягона буюртмачи инжиниринг хизмати” МЧЖ**ни ташкил этиш тўғрисидаги таклифига розилик берилсин.
4. Белгилаб қўйилсинки:
 - (а) “Тошкент метрополитени” АЖнинг давлат улуши бўйича акциядор функцияси Транспорт вазирлиги томонидан амалга оширилади;
 - (б) “Тошкент метрополитени” АЖ “Тошкент метрополитени” давлат унитар корхонасининг, “Ягона буюртмачи инжиниринг хизмати” МЧЖ Тошкент метрополитени линияларини қуриш дирекциясининг барча мол-мулки, шартномалари, ҳуқуқ ва мажбуриятлари бўйича ҳуқуқий вориси ҳисобланади.
5. Транспорт вазирлиги “Тошкент метрополитени” АЖ билан биргаликда:
 - (а) **уч ой муддатда** “Тошкент метрополитени” АЖ кузатув кенгаши таркибининг камида 50 фоизи мустақил аъзолардан шакллантирилишини таъминласин;
 - (б) **2026 йил 1 августга қадар** “Тошкент метрополитени” АЖ раисининг молия ва трансформация масалалари бўйича биринчи ўринбосари лавозимига юқори малакали ва хорижий тажрибага эга номзодларни “Тошкент метрополитени” АЖ кузатув кенгашига тасдиқлаш учун киритсин.

III. Метрополитен инфратузилмасини яхшилаш ҳамда молиявий соғломлаштириш

6. Қуйидагилар:

- (а) “Тошкент метрополитени” АЖни трансформация қилиш, замонавий бошқарув механизмларини жорий этиш, йўловчи ташиш ва поездлар ҳаракати хавфсизлигини таъминлаш бўйича “йўл харитаси” **1-иловага** мувофиқ;
- (б) Тикланиш ва тараққиёт жамғармаси кредит маблағлари ҳисобидан 2026–2028 йилларда метрополитенда йўловчиларга хизмат кўрсатиш сифатини ошириш ҳамда фуқаро муҳофазаси объектлари техник базасини мустаҳкамлашга оид чора-тадбирлар режаси (кейинги ўринларда – Чора-тадбирлар режаси) **2-иловага** мувофиқ тасдиқлансин.

7. Белгилансинки:

- (а) Чора-тадбирлар режасини амалга ошириш доирасида Тикланиш ва тараққиёт жамғармаси “Тошкент метрополитени” АЖга **2026–2028 йилларда** босқичма-босқич **84,3 млн** АҚШ доллари миқдоридаги кредит ажратилишини таъминлайди. Бунда Тикланиш ва тараққиёт жамғармаси томонидан кредит маблағлари **10 йил** муддатга, **3 йиллик** имтиёзли давр билан йиллик **5 фоиз** ставкада “Тошкент метрополитени” АЖ буюртманомалари асосида ажратилади;
- (б) Чора-тадбирлар режасини амалга ошириш учун Тикланиш ва тараққиёт жамғармасидан жалб қилинаётган кредитлар, фоизлар ва воситачилик ҳақи тўловлари, шунингдек, бошқа харажатлар тўловлари “Тошкент метрополитени” АЖ маблағлари ҳисобидан қайтарилади. Бунда жалб қилинаётган кредитлар, фоизлар ва воситачилик ҳақи тўловлари, шунингдек, бошқа харажатлар тўловлари Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 17 сентябрдаги 273-сон қарори билан тасдиқланган Ўзбекистон Республикасида чекланган тарифлар бўйича аҳолига хизматлар кўрсатиш муносабати билан шаҳарда йўловчиларни мунтазам ташиш билан банд бўлган ташувчилар кўрадиган зарарларни молиялаштириш ва қоплаш тартиби тўғрисидаги низом бўйича қопланади.

8. Иқтисодиёт ва молия вазирлиги мазкур қарорнинг 7-бандидаги қўшимча харажатларни инобатга олиб, “2026 йил учун Ўзбекистон Республикасининг Давлат бюджети тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига белгиланган тартибда ўзгартиришлар киритилишини таъминласин.
9. “Тошкент метрополитени” АЖ Чора-тадбирлар режасидаги лойиҳаларнинг лойиҳа-смета ҳужжатларини ишлаб чиқиб, тегишли вазирлик ва идоралар билан келишган ҳолда белгиланган тартибда Вазирлар Маҳкамасига киритсин.
10. Транспорт вазирлиги **икки ой муддатда:**
- (а) “Тошкент метрополитени” АЖ, Тошкент шаҳар ҳокимлиги ҳамда Иқтисодиёт ва молия вазирлиги билан биргаликда метрополитеннинг кенгайишини инобатга олган ҳолда 2027–2030 йилларда метрополитен учун талаб этиладиган метро вагонлари ҳаракат таркиблари бўйича таклифларни;
 - (б) Чора-тадбирлар режасини амалга ошириш доирасида зарур технологик асбоб-ускуналар, эҳтиёт ва бутловчи қисмлар бўйича Вазирлар Маҳкамасининг 2021 йил 4 июндаги 352-сон қарори билан тасдиқланган Ўзбекистон Республикаси ҳудудига импорт қилишда божхона божи ва қўшилган қиймат солиғидан озод этиладиган, ўхшаши республикада ишлаб чиқарилмайдиган технологик асбоб-ускуналар рўйхатига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш юзасидан таклифларни Вазирлар Маҳкамасига киритсин.
11. “Тошкент метрополитени” АЖ **2028 йил якунига қадар** қўшимча маблағлар манбаларини шакллантириш ҳамда “Тошкент метрополитени” АЖни молиявий соғломлаштириш мақсадида:
- (а) метрополитенда реклама ва медиа фаолиятини ривожлантириш, платформа ва вагонларда рақамли экранлар ўрнатиш мақсадида хусусий медиа компанияларига реклама майдонларини аукцион орқали ижарага бериш чораларини кўрсин. Бунда ижарага беришдан тушган маблағлар тўлиқ “Тошкент метрополитени” АЖ тасарруфида қолади ва метрополитенни ривожлантириш учун йўналтирилади;

- (б) метро бекатларига кириш жойларида ҳамда бекатдан-бекатга ўтиш йўлакларида йўловчилар хавфсизлигини таъминлаган ҳолда вендинг аппаратлари ва кичик кўчма савдо объектларини жойлаштириш чораларини кўрсин. Бунда ушбу кўчма объектларни жойлаштириш ва фойдаланиш ҳуқуқи аукцион савдолари орқали ташкил этилсин;
 - (в) метро станциялари олдида автотураргоҳларни ташкил қилиш орқали қуйидагиларни назарда тутувчи “Park & Ride” тизимини йўлга қўйсин:
 - (i) автотураргоҳдан фойдаланганларга чиптадан чегирмалар бериш;
 - (ii) автотураргоҳ тўловини метро чиптаси орқали қоплаш механизмларини жорий этиш;
 - (г) хусусий тадбиркорларга метрополитен тоннель ва бекатларида аукцион орқали ижара асосида хавфсиз фаолият турлари билан шуғулланишга рухсат берсин;
 - (д) метрополитенга тегишли бўш турган бино ва хоналарни коворкинг маркази ва кичик офис сифатида фойдаланиш учун хусусий тадбиркорларга аукцион савдолари орқали ижарага бериш чораларини кўрсин.
- 12. Транспорт вазирлиги Қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалиги вазирлиги, Тошкент шаҳар ҳокимлиги ва “Тошкент метрополитени” АЖ билан биргаликда 2027 йил 1 апрелга қадар, зарур ҳолларда, хорижий консультантларни жалб қилган ҳолда Тошкент шаҳрининг йирик мегаполис шаҳар сифатида барқарор ривожланаётгани ҳамда Тошкент шаҳрининг бош режасини инобатга олиб, 2027–2035 йилларда Тошкент метрополитенини ривожлантириш стратегиясини ишлаб чиқсин ва белгиланган тартибда Вазирлар Маҳкамасига киритсин. Бунда ишлаб чиқиладиган стратегия лойиҳасида қуйидагилар назарда тутилсин:**
- (а) метрополитен тармоқларини икки баробарга кенгайтириш;
 - (б) йўловчи ташиш ҳажмини 2,5 баробарга ошириш;

- (в) “Тошкент метрополитени” АЖнинг иқтисодий-молиявий ҳолатини яхшилаш;
- (г) экологик барқарор, энергия тежамкор ва хавфсиз транспорт тизимини яратиш;
- (д) метрополитен даромадларининг қўшимча манбаларини яратиш;
- (ж) йўловчилар учун қулайликлар ва сервис сифатини ошириш;
- (з) хавфсизлик тизимларини такомиллаштириш.

13. “Тошкент метрополитени” АЖ Тошкент вилояти ҳокимлиги ва Кадастр агентлиги билан биргаликда **бир ой муддатда** Жамият фаолиятининг кенгайиши ва янги ҳаракатдаги таркибларни харид қилиш чоралари кўрилаётганлиги муносабати билан Тошкент вилояти ҳудудидан “Тошкент метрополитени” АЖга электродепо қурилиши учун зарур бўлган ер майдонини аниқлаган ҳолда Транспорт вазирлигига доимий фойдаланиш учун ажратиш бўйича таклифларни Вазирлар Маҳкамасига киритсин.
14. “Тошкент метрополитени” АЖ Туризм қўмитаси билан биргаликда 2026 йил якунига қадар метрополитендан фойдаланиш учун хорижий туристларга қулайликлар яратиш чораларини кўрсин.
15. Транспорт вазирлиги Иқтисодиёт ва молия вазирлиги, “Тошкент метрополитени” АЖ ва Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан биргаликда хорижий тажрибани ўрганган ҳолда **2027 йил 1 январдан бошлаб** метрополитендан фойдаланишда йўлқира ҳақини тўлашнинг янгича тизимини жорий этиш юзасидан таклифларни **олти ой муддатда** “Тошкент метрополитени” АЖ кузатув кенгаши билан келишган ҳолда Вазирлар Маҳкамасига киритсин. Бунда йўлқира ҳақини тўлашнинг янгича тизимини жорий этишда қуйидагилар назарда тутилсин:
- (а) масофага қараб тўлаш;
 - (б) аҳоли тоифаларига имтиёзлар бериш;
 - (в) абонементлар (кунлик, ҳафталик, ойлик) тизимини жорий этиш.

16. Чора-тадбирлар режасини амалга ошириш доирасида “Тошкент метрополитени” АЖга **2029 йил 1 январга қадар “таклиф сўрови” харид қилиш тартиб-таомили** асосида салоҳиятли етказиб берувчиларнинг таклифларини ва (ёки) оферталарини ўрганиб, метрополитен эҳтиёжлари учун зарур бўладиган асбоб-ускуналар, эҳтиёт ва бутловчи қисмлар харидини амалга оширишга **рухсат берилсин**. Бунда тузилган шартномалар “Лойиҳалар ва харидлар самарадорлигини ошириш маркази” ДМ томонидан белгиланган тартибда экспертизадан ўтказилади.

IV. Қарор ижросини ташкил этиш, таъминлаш ва назорат

17. Мазкур қарорнинг ижросини самарали ташкил қилишга масъул ва шахсан жавобгар этиб Бош вазир ўринбосари А.Ж. Раматов ва транспорт вазири И.Р. Махкамов белгилансин.

18. Қарор ижросини муҳокама қилиб бориш, ижро учун масъул идора ва ташкилотлар фаолиятини мувофиқлаштириш ва назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазири А.Н. Арипов зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикаси
Президенти**

Ш. Мирзиёев

Тошкент шаҳри

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
2026 йил 15 майдаги ПҚ–191-сон қарорига
1-илова

**“Тошкент метрополитени” АЖни трансформация қилиш, замонавий бошқарув механизмларини жорий этиш,
йўловчи ташиш ва поездлар ҳаракати хавфсизлигини таъминлаш бўйича
“ЙЎЛ ХАРИТАСИ”**

T/p	Чора-тадбирлар номи	Амалга ошириш механизми	Муддати	Масъуллар
I. “Тошкент метрополитени” АЖ ва унинг корхоналарида корпоратив бошқарув тизимини ривожлантириш				
1.	“Тошкент метрополитени” АЖ жорий ҳолатини техник жиҳатдан баҳолаш учун техник аудит ўтказиш.	1. “Тошкент метрополитени” АЖ жорий ҳолатини техник аудитдан ўтказиш учун метрополитен маблағлари ҳисобидан тендер орқали малакали компанияларни жалб этиш. 2. Малакали компанияларни танлаб олиш ва шартнома имзолаш. 3. Техник аудит ўтказиш.	2026 йил сентябрь 2026 йил октябрь 2027 йил февраль	Транспорт вазирлиги, “Тошкент метрополитени” АЖ
2.	Трансформация жараёнларини мувофиқлаштириш учун профессионал ташкилотни жалб этиш.	“Тошкент метрополитени” АЖ ва унинг таркибидаги ташкилотларни трансформация қилиш жараёнларига ҳамроҳлик қилиш ва ушбу йўналишдаги чора-тадбирларни мувофиқлаштириб бориш ҳамда замонавий корпоратив бошқарувни жорий этиш учун Жамият ҳисобидан нуфузли халқаро консалтинг ташкилотларини жалб қилиш.	2026 йил июль	Транспорт вазирлиги, Иқтисодиёт ва молия вазирлиги, “Тошкент метрополитени” АЖ

Т/р	Чора-тадбирлар номи	Амалга ошириш механизми	Муддати	Масъуллар
3.	“Тошкент метрополитени” АЖ ва унинг таркибидаги ташкилотларнинг молиявий ҳисоботларини халқаро стандартлар асосида тузиш ва аудитдан ўтказиш.	1. Маҳаллий ва халқаро консалтинг ташкилотларини жалб қилиш.	2026 йил декабрь	Транспорт вазирлиги, Иқтисодиёт ва молия вазирлиги, “Тошкент метрополитени” АЖ
		2. “Тошкент метрополитени” АЖ ва унинг таркибидаги ташкилотларнинг молиявий ҳисоботларини молиявий ҳисоботнинг халқаро стандартларига мувофиқ юритиш ва эълон қилиш бўйича график ва чора-тадбирлар режасини тасдиқлаш.	2027 йил январь	
		3. Аудиторлик компанияларини жалб қилиш.	2027 йил декабрь	
		4. “Тошкент метрополитени” АЖ ва унинг таркибидаги ташкилотларнинг молиявий ҳисоботларини аудитнинг халқаро стандартларига мувофиқ аудиторлик компаниялари томонидан ташқи аудитдан ўтказиш.	2028 йил февраль	
4.	“Тошкент метрополитени” АЖ ва унинг таркибидаги ташкилотларда бошқарувнинг замонавий тизимларини жорий қилиш.	1. Маҳаллий ва халқаро консалтинг ташкилотларни жалб қилган ҳолда “Тошкент метрополитени” АЖ ва унинг таркибидаги ташкилотларнинг бошқарув тизимларини таҳлил қилиш.	2026 йил декабрь	Транспорт вазирлиги, Иқтисодиёт ва молия вазирлиги, “Тошкент метрополитени” АЖ
		2. “Тошкент метрополитени” АЖ ва унинг таркибидаги ташкилотлар кесимида ISO, ERP ва бошқарувнинг бошқа замонавий тизимларини жорий қилиш графиги ва чора-тадбирлар режасини тасдиқлаш.	2027 йил январь	

Т/р	Чора-тадбирлар номи	Амалга ошириш механизми	Муддати	Масъуллар
		3. ISO, ERP ва бошқарувнинг бошқа замонавий тизимларини жорий қилиш.	2027 йил июнь	
5.	“Тошкент метрополитени” АЖ раисининг молия ва трансформация масалалари бўйича биринчи ўринбосари лавозимига юқори малакали ва хорижий тажрибага эга номзодни тайинлаш.	1. “Тошкент метрополитени” АЖ бошқарув раисининг молия ва трансформация масалалари бўйича биринчи ўринбосари лавозимига номзодга қўйиладиган талабларни ишлаб чиқиш.	2026 йил июль	Транспорт вазирлиги, Иқтисодиёт ва молия вазирлиги, “Тошкент метрополитени” АЖ
		2. Хедхантер ташкилотлар ва халқаро қидирув тизими платформалари орқали хорижий мутахассисларни жалб этиш бўйича танлов эълон қилиш.	2026 йил август	
		3. Танлов якунларига кўра юқори малакали ва хорижий тажрибага эга мутахассисни жалб этиш.	2026 йил декабрь	
6.	“Тошкент метрополитени” АЖ бошқаруви таркибини хорижий тажрибага эга аъзолар билан тўлдириш.	1. Жалб қилинадиган мутахассисларга қўйиладиган талабларни ишлаб чиқиш.	2026 йил июль	Транспорт вазирлиги, Иқтисодиёт ва молия вазирлиги, “Тошкент метрополитени” АЖ
		2. Хедхантер ташкилотлар ва халқаро қидирув тизими платформалари орқали хорижий мутахассисларни (жумладан, ватандошларни) жалб этиш бўйича танлов эълон қилиш.	2026 йил август	
		3. “Тошкент метрополитени” АЖ бошқаруви таркибига хорижий мутахассисларни жалб этиш.	2027 йил январь	
		4. “Тошкент метрополитени” АЖ бошқарувининг камида 2 нафар раҳбар ходимини малакали халқаро мутахассислар орасидан тўлдириш.	2027 йил декабрь	

Т/р	Чора-тадбирлар номи	Амалга ошириш механизми	Муддати	Масъуллар
7.	Метро поездларининг техник ҳаракат хавфсизлигини таъминлаш, соҳада рентабеллик даражасини ошириш ҳамда темир йўл хўжалигини жорий сақлаш бўйича хориж тажрибасини ўрганиш.	1. Соҳанинг молиявий-хўжалик фаолияти юзасидан рентабеллик даражасини ошириш, илғор хориж тажрибасини ўрганиш бўйича чора-тадбирлар режасини ишлаб чиқиш.	2026 йил сентябрь	“Тошкент метрополитени” АЖ, Транспорт вазирлиги, Тошкент шаҳар ҳокимлиги, Тошкент давлат транспорт университети
		2. Ишлаб чиқилган чора-тадбирлар режаси асосида тегишли вазирлик ва идораларнинг масъул ходимларидан иборат ишчи гуруҳ ташкил этиш.	2026 йил октябрь	
		3. Ўрганиш натижаларига кўра соҳанинг рентабеллик даражасини ошириш бўйича асосланган таклифларни Вазирлар Маҳкамасига киритиш.	2026 йил декабрь	
II. Метрополитен инфратузилмасини ривожлантириш				
8.	Тошкент шаҳрининг бош режаси ва ривожлантириш дастурларига мувофиқ “Мингўрик – Чилонзор буюм бозори” метрополитен линиясини барпо этиш лойиҳасининг лойиҳани баҳолаш ҳужжатларини ишлаб чиқиш. Бунда лойиҳа қуйидаги икки босқичда амалга оширилади: а) биринчи босқичда – “Мингўрик–Жанубий вокзал” йўналиши (6,5 км);	1. “Мингўрик” бекатидан “Чилонзор буюм бозори” ҳудудига қадар метро йўлини барпо этиш бўйича лойиҳа олди ва лойиҳа-смета ҳужжатларини ишлаб чиқиш.	2026 йил декабрь	“Тошкент метрополитени” АЖ, Транспорт вазирлиги, Иқтисодиёт ва молия вазирлиги, Тошкент шаҳар ҳокимлиги
		2. Ишлаб чиқилган лойиҳаолди ва лойиҳа-смета ҳужжатларини ўрнатилган тартибда экспертизадан ўтказиш ҳамда тасдиқлаш учун Вазирлар Маҳкамасига киритиш.	2027 йил февраль	

T/p	Чора-тадбирлар номи	Амалга ошириш механизми	Муддати	Масъуллар
	б) иккинчи босқичда – “Жанубий вокзал–Чилонзор буюм бозори” йўналиши (5,5 км).			
9.	Метрополитен ҳаракат таркибига сифатли техник хизмат кўрсатиш учун электродепо мажмуасини қуриш бўйича техник топшириқ ва лойиҳа-смета ҳужжатларини ишлаб чиқиш.	1. Метрополитен ҳаракат таркибига сифатли техник хизмат кўрсатиш учун электродепо мажмуасини қуриш бўйича техник топшириқ ва лойиҳа-смета ҳужжатларини ишлаб чиқиш учун 2026 йилги ижтимоий ва ишлаб чиқариш инфратузилмасини ривожлантириш дастури доирасида ҳисоб-китобларга мувофиқ тегишли маблағларни ажратиш.	2026 йил июнь	Иқтисодиёт ва молия вазирлиги, “Тошкент метрополитени” АЖ
		2. Лойиҳа-смета ҳужжатларини ишлаб чиқиб, тегишли вазирлик ва идоралар билан келишиш.	2027 йил февраль	“Тошкент метрополитени” АЖ
		3. Ишлаб чиқилган лойиҳа-смета ҳужжатларини экспертизадан ўтказиш ҳамда тасдиқлаш учун Вазирлар Маҳкамасига киритиш.	2027 йил апрель	“Тошкент метрополитени” АЖ, Қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалиги вазирлиги
III. Йўловчилар ва ҳаракат хавфсизлигини таъминлаш				
10.	Ерости тоннелларининг техник ва гидрогеологик ҳолатини ўрганиб бориш ҳамда мавжуд камчиликларни бартараф этиш.	1. Ерости тоннелларининг техник ва гидрогеологик ҳолати бўйича мавжуд камчиликларни бартараф этиш бўйича лойиҳа-смета ҳужжатларини ишлаб чиқиш учун 2026 йилги ижтимоий ва ишлаб чиқариш инфратузилмасини ривожлантириш дастури доирасида	2026 йил август	Иқтисодиёт ва молия вазирлиги, “Тошкент метрополитени” АЖ

Т/р	Чора-тадбирлар номи	Амалга ошириш механизми	Муддати	Масъуллар
		тегишли маблағларни ажратиш.		
		2. Лойиҳа-смета ҳужжатларини ишлаб чиқиш ва ўрнатилган тартибда экспертизадан ўтказиш.	2027 йил февраль	“Тошкент метрополитени” АЖ, Транспорт вазирлиги, Тошкент шаҳар ҳокимлиги
		3. Экспертизадан ўтказилган лойиҳа-смета ҳужжатларига мувофиқ таъмирлаш ишларини амалга ошириш учун 2027 йилги ижтимоий ва ишлаб чиқариш инфратузилмасини ривожлантириш дастури доирасида маблағ ажратиш.	2027 йил апрель	Иқтисодиёт ва молия вазирлиги, “Тошкент метрополитени” АЖ
		4. Тендер танловлари асосида пудрат ташкилотини танлаб олиш.	2027 йил июнь	“Тошкент метрополитени” АЖ
		5. Мавжуд камчиликларни бартараф этиш бўйича таъмирлаш ишларини амалга ошириш, жумладан: а) “Мустақиллик майдони”-“Амир Темур хиёбони” метро бекатлари оралиғи - 1200 м; б) “Пушкин”-“Буюк ипак йўли” метро бекатлари оралиғи -800 м; в) “Минор”-“Бодомзор” метро бекатлари оралиғи -1200 м.	2027 йил декабрь 2027 йил август 2027 йил октябрь 2027 йил декабрь	“Тошкент метрополитени” АЖ
11.	Метрополитен ҳудудларини қўриқлаш ва хавфсизлик тизимини такомиллаштириш, жумладан, “Ўзбекистон” ва “Чилонзор” депоси ҳудудини замонавий	1. “Ўзбекистон” ва “Чилонзор” депоси ҳудудини замонавий қўриқлаш техник воситалари ва видеокузатув тизими тўплами билан жиҳозлаш бўйича лойиҳа-смета ҳужжатларини тайёрлаш.	2026 йил июль	“Тошкент метрополитени” АЖ, Транспорт вазирлиги, Тошкент шаҳар ҳокимлиги

T/p	Чора-тадбирлар номи	Амалга ошириш механизми	Муддати	Масъуллар
	қўриқлаш техник воситалари ва видеокузатув тизими тўплами билан жиҳозлаш.	2. Ишлаб чиқилган лойиҳа-смета ҳужжатларини экспертизадан ўтказиш.	2026 йил октябрь	
		3. Лойиҳа-смета ҳужжатларига мувофиқ Тошкент шаҳар маҳаллий бюджетидан тегишли маблағларни ажратиш.	2026 йил октябрь	
		4. Ўзбекистон” ва “Чилонзор” депоси ҳудудини замонавий қўриқлаш техник воситалари ва видеокузатув тизими тўплами билан жиҳозлаш бўйича тендер савдоларини ўтказиш.	2026 йил декабрь	
		5. “Ўзбекистон” ва “Чилонзор” депоси ҳудудини замонавий қўриқлаш техник воситалари ва видеокузатув тизими тўплами билан жиҳозлаш.	2027 йил апрель	
12.	Метрополитен бекатларида йўловчиларнинг хавфсизлик даражасини ошириш ва бахтсиз ҳодисаларнинг олдини олиш мақсадида “Шаҳристон” метро бекати платформаларида тажриба-синов тариқасида замонавий талабларга жавоб берадиган ойнали ҳимоя тўсиқларини (Platform screen doors) ўрнатиш.	1. Ойнали ҳимоя тўсиқларини (Platform screen doors) ўрнатиш бўйича 2026 йилги ижтимоий ва ишлаб чиқариш инфратузилмасини ривожлантириш дастури доирасида тегишли маблағларни ажратиш.	2026 йил июль	Иқтисодиёт ва молия вазирлиги
		2. Ойнали ҳимоя тўсиқларини ўрнатиш бўйича лойиҳа-смета ҳужжатларини ишлаб чиқиш.	2026 йил ноябрь	“Тошкент метрополитени” АЖ
		3. Ойнали ҳимоя тўсиқларини ўрнатиш.	2027 йил март	“Тошкент метрополитени” АЖ

Т/р	Чора-тадбирлар номи	Амалга ошириш механизми	Муддати	Масъуллар
13.	“Тошкент метрополитени” АЖ ички телекоммуникация тармоғини ривожлантириш ва янги хизматларни жорий этиш орқали қўшимча даромадлар тушумини ошириш.	1. “Тошкент метрополитени” АЖ ички телекоммуникация тармоғини ривожлантириш ва янги хизматларни жорий этиш орқали қўшимча даромад олиш бўйича таклифларни ишлаб чиқиш.	2026 йил ноябрь	“Тошкент метрополитени” АЖ, Рақамли технологиялар вазирлиги, “Ўзбектелеком” АК
		2. Ишлаб чиқилган таклифларни тегишли вазирлик ва идоралар билан келишган ҳолда Вазирлар Маҳкамасига киритиш.	2026 йил декабрь	

**Тикланиш ва тараққиёт жамғармаси кредит маблағлари ҳисобидан
2026–2028 йилларда метрополитенда йўловчиларга хизмат кўрсатиш
сифатини ошириш ҳамда фуқаро муҳофазаси объектлари
техник базасини мустаҳкамлашга оид
ЧОРА-ТАДБИРЛАР РЕЖАСИ**

T/p	Чора-тадбирлар номи	Ўлчов бирлиги	Миқдори	Ижро муддати
2026 йилда				
I. Асосий ўзеллар, агрегатлар, эҳтиёт қисмлар ва материаллар, метрополитен вагонларини капитал ҳамда жорий таъмирлаш учун жиҳозларни харид қилиш				
1.	81-765–81-766 “Москва” русумли ҳаракат таркиби учун аккумулятор харид қилиш.	дона	150	2026 йил октябрь
2.	“81-714–81-717” русумли ҳаракат таркиби учун ғилдирак жуфтлиги ўқини харид қилиш.	дона	50	2026 йил ноябрь
II. Йўл ва тоннель иншооти хизмати қурилмалари барқарор ишлаши учун жиҳозлар ва материалларни харид қилиш				
3.	Рельс ташувчи арава харид қилиш.	дона	15	2026 йил декабрь
III. Электр таъминоти хизмати қурилмалари барқарор ишлаши учун жиҳозлар ва материалларни харид қилиш				
4.	“АВМ-10 (1000А)” ва “АВМ-15 (1600А)” автоматларни харид қилиш.	дона	38	2026 йил октябрь
5.	“ДЛ-161-200” русумли лавинали диодларни харид қилиш.	дона	1 824	2026 йил ноябрь
6.	“ТРСЗП-1600/10/0,67/0,67” русумли тортувчи трансформатор харид қилиш.	дона	2	2026 йил декабрь
7.	Ерости “БНС ВЭМ-10” юқори кучланишли ўчиргичларни харид қилиш.	дона	100	
IV. Электромеханика таъминоти хизмати қурилмалари барқарор ишлаши учун жиҳозлар ва материалларни харид қилиш				
8.	“Чилонзор” ва “Ўзбекистон” йўналишидаги тоннель сув қувурлари ва фитингларини алмаштириш учун янгиларини харид қилиш (089x4 мм ГОСТ Р 56594).	м	5 000	2026 йил декабрь
2027 йилда				
I. Асосий ўзеллар, агрегатлар, эҳтиёт қисмлар ва материаллар, метрополитен вагонларини капитал ҳамда жорий таъмирлаш учун жиҳозларни харид қилиш				
9.	81-765-81-766 “Москва” русумли ҳаракат таркиби учун йиғилган ғилдирак жуфтликларини харид қилиш.	дона	30	2027 йил март

10.	“81-765/766/767” русумли вагон ғилдирак жуфтини ювувчи “ММ704” русумли машина харид қилиш.	дона	1	2027 йил август
11.	Метрополитен хўжалик ишларини амалга ошириш учун АГМ (кранли) мотодрезинасини харид қилиш.	дона	3	2027 йил сентябрь
12.	Вагонларни таъмирлаш учун 30 тонналик мобиль гидравлик кўтариш мосламасини харид қилиш.	тўплам	1	
13.	Электропневматик вентилларни текшириш учун стенд харид қилиш.	дона	1	2027 йил октябрь
14.	Босим реле датчикларини ва босим сигналларини текшириш учун стенд харид қилиш.	дона	1	
15.	Ток қабул қилувчи пневматик ҳаво йўлларини текшириш учун стенд харид қилиш.	дона	1	2027 йил ноябрь
16.	Машинистларни амалий кўникмаларини ошириш мақсадида махсус тренажёр харид қилиш.	дона	1	
17.	Умумқўшин ҳимоя тўплами (ОЗК) харид қилиш.	тўплам	100	
18.	Ортиқча ҳаво босимидан ҳимоя қилувчи ва орқага қайтарувчи клапанларни текшириш учун стенд харид қилиш.	дона	1	2027 йил декабрь
19.	81-765—81-766 “Москва” русумли вагон ғилдирак чап ва ўнг дискларини (яхлит тортилган) харид қилиш.	дона	100	
20.	“81-765.5” ва “81-766.5” русумидаги вагонлар учун йиғилган ўқли редуктор харид қилиш.	дона	10	
21.	Метрополитен локал тармоғини қуриш ва сервер тизимини такомиллаштириш.	тизим	1	
22.	Метро вагонлари ғилдирак жуфтликларини рельсости чархлаш дастгоҳини харид қилиш.	дона	1	
23.	81-765—81-766 “Москва” русумли ҳаракат таркиби учун совитиш тизимини харид қилиш.	тўплам	20	
II. Сигналлаштириш, алоқа хизмати қурилмалари барқарор ишлаши учун жиҳозлар ва материалларни харид қилиш				
24.	“Чилонзор” ва “Ўзбекистон” электродепосида эскирган сигнал ва стрелкалар марказлашуви тизимини микропроцессорли тизимига (МПЦ) алмаштириш учун тизим харид қилиш.	тизим	2	2027 йил декабрь
III. Йўл ва тоннель иншооти хизмати қурилмалари барқарор ишлаши учун жиҳозлар ва материалларни харид қилиш				
25.	“Чилонзор” ва “Ўзбекистон” электродепоси ҳудудидаги стрелкали ўтказгичлардаги яроқсиз ҳолга келган ёғоч брусларни темир бетон брусларга алмаштириш.	тўплам	10	2027 йил август
26.	“Чилонзор” ва “Ўзбекистон” йўналиши бекатлари айланма йўллари учун “Р-50” русумли 1/9 маркали стрелкали ўтказгичларига кесиб ўтувчи харид қилиш.	дона	30	

27.	“Чилонзор” ва “Ўзбекистон” йўналишининг ҳаракат таркиблари айланиши учун мўлжалланган йўллардаги “Р-50” русумли 1/9 маркали стрелкали ўтказгичлари учун рамали рельсни чап эгри ўткир учлиги билан бирга ҳамда рамали рельсни ўнг эгри ўткир учлиги билан бирга харид қилиш.	дона	55	2027 йил октябрь
28.	Замонавий “Йўл ўлчовчи вагон” харид қилиш.	дона	1	2027 йил ноябрь
29.	“Чилонзор” электродепоси учун “Р-50” русумли 1/5 маркали стрелка ўтказгичларини харид қилиш.	тўплам	15	
30.	“Чилонзор” ва “Ўзбекистон” йўналишида ҳаракат таркибларининг айланиши учун мўлжалланган йўлга “Р-50” русумли 1/9 маркали стрелка ўтказгичларини харид қилиш.	тўплам	16	
31.	“Чилонзор” йўналишлари бекатлари учун кириш-чиқиш эшикларини харид қилиш.	м²	842	2027 йил декабрь
32.	“Чилонзор” ва “Ўзбекистон” йўналишидаги муддатини ўтаб бўлган рельсларни алмаштириш учун “Р-50” русумидаги рельсларни харид қилиш.	тонна	2 000	
33.	Ерости метро тоннеларининг техник ва гидрогеологик ҳолатини мукаммал инструментал ўрганиш.	км	73,2	
IV. Электр таъминоти хизмати қурилмалари барқарор ишлаши учун жиҳозлар ва материалларни харид қилиш				
34.	“400/10/0,4” ва “250/10/0,23” русумли кучланиш трансформаторини харид қилиш.	дона	6	2027 йил февраль
35.	Аккумулятор батареялари учун “ЗПУ-2” русумли зарядловчи қурилма харид қилиш ва ўрнатиш.	дона	29	2027 йил апрель
36.	Ерости “БНС ВЭМ-10” юқори кучланишли ўчиргичларни харид қилиш.	дона	109	2027 йил май
37.	Ерости “БНС ВБЧ-10” юқори кучланишли ўчиргичларни харид қилиш.	дона	37	2027 йил июнь
38.	“Чилонзор” ва “Ўзбекистон” электродепосида “ВМП-10” ва “ВПП-10” юқори кучланишли ўчиргичларни харид қилиш.	дона	14	2027 йил июль
39.	Автомобиль базасида “КАЭЛ-5” мобиль лабораториясини харид қилиш.	тўплам	1	2027 йил август
40.	“АВМ-10 (1000А)” ва “АВМ-15 (1600А)” автоматларни харид қилиш.	дона	38	2027 йил сентябрь
41.	“ДЛ-161-200” русумли лавинали диодларни харид қилиш.	дона	1 824	2027 йил октябрь
42.	“ТРСЗП-1600/10/0,67/0,67” русумли тортувчи трансформатор харид қилиш.	дона	2	2027 йил ноябрь
43.	“АПвПУ” 1х240 кабелни харид қилиш.	км	12	2027 йил декабрь
44.	“ПКВтО 10 150/240” ҳамда “ПСтБ 10-150/240” турдаги муфта харид қилиш.	дона	120	

**V. Электромеханика таъминоти хизмати қурилмалари барқарор ишлаши учун
жиҳозлар ва материалларни харид қилиш**

45.	“Ғафур Ғулом” бекати учун янги, замонавий ва энерготежамкор эскалаторлар харид қилиш.	дона	3	2027 йил июль
46.	“Чилонзор” йўналишидаги ерости сувларини ҳайдаш учун сувости насосларини харид қилиш.	дона	15	2027 йил август
47.	“Чилонзор”, “Ўзбекистон” ва “Юнусобод” йўналишларидаги ерости сувларини чиқариш учун насосларини 30 кВт, 1500 об/мин электродвигатели билан харид қилиш.	дона	36	2027 йил сентябрь
48.	“Чилонзор”, “Ўзбекистон” ва “Юнусобод” йўналишларида эскирган шамоллатиш қурилмасини алмаштириш учун электр тежамкор шамоллатиш қурилмасини харид қилиш.	дона	10	2027 йил ноябрь
49.	“Чилонзор” ва “Ўзбекистон” йўналишидаги тоннель сув қувурлари ва фитингларини алмаштириш учун янгиларини харид қилиш (089x4 мм ГОСТ Р 56594).	м	13 000	2027 йил декабрь
50.	“Чилонзор”, “Ўзбекистон” ва “Юнусобод” йўналиши бирлашган нимтортиш станциялари шамоллатиш тизимини янги кондиционер тизимига ўзгартириш.	дона	25	
51.	“Алишер Навоий” бекати I вестибюль учун янги, замонавий ва энерготежамкор эскалаторлар харид қилиш.	дона	4	

2028 йилда

I. Асосий ўзеллар, агрегатлар, эҳтиёт қисмлар ва материаллар, метрополитен вагонларини капитал ҳамда жорий таъмирлаш учун жиҳозларни харид қилиш

52.	81-765–81-766 “Москва” русумли ҳаракат таркиби учун йиғилган ғилдирак жуфтликларини харид қилиш.	дона	20	2028 йил июль
53.	Метрологик лаборатория учун кўп мақсадли “FLUKE” калибраторни харид қилиш.	дона	1	
54.	Метрополитен хўжалик ишларини амалга ошириш учун АГМ (кранли) мотодрезинасини харид қилиш.	дона	3	2028 йил август
55.	Барча турдаги подшипникларни ювувчи “МОРП-58” русумли машина харид қилиш.	дона	1	2028 йил сентябрь
56.	Маънавий эскирган дастгоҳлар ўрнига универсал фрезерлик, чархлаш ва токарлик дастгоҳларини харид қилиш.	дона	3	2028 йил октябрь
57.	Чилонзор электродепосида ҳаракат таркибларини ювиш бўлимидаги қурилмаларни янгилаш.	тўплам	1	2028 йил ноябрь

**II. Сигналлаштириш ва алоқа хизмати қурилмалари барқарор ишлаши учун
жиҳозлар ва материалларни харид қилиш**

58.	“Юнусобод” йўналишининг эскирган МРЦ тизимини МПЦ тизимига ўтказиш (“Мингўрик” - “Шаҳристон” бекатлари оралиғи).	тизим	3	2028 йил ноябрь
-----	--	-------	---	--------------------

59.	“Чилонзор”, “Ўзбекистон” ва “Юнусобод” йўналишларидаги эскирган алоқа қурилмаларини замонавий алоқа қурилмаларига алмаштириш.	тизим	32	2028 йил декабрь
60.	Ахборот узатиш тармоғини ўрнатиш.	тизим	32	
61.	Тоннель алоқа қурилмаларини ўрнатиш.	дона	490	
62.	“ВОЛС-24” толали оптик кабелни тортиш.	км	95	
63.	Рақамли турдаги алоқа тармоғида ишловчи дастурий таъминотга эга алоқа бошқарув пульта (сўзлашув ва алоқа қурилмалари) харид қилиш.	дона	82	
64.	Рақамли турдаги алоқа тармоғида ишловчи дастурий таъминотга эга алоқа бошқарув пульти (сўзлашув ва алоқа қурилмалари) учун консоль харид қилиш.	дона	120	
65.	Стрелкали алоқа учун қурилмаларни ўрнатиш.	дона	111	
III. Йўл ва тоннель иншооти хизмати қурилмалари барқарор ишлаши учун жиҳозлар ва материалларни харид қилиш				
66.	“Чилонзор” ва “Ўзбекистон” йўналишидаги муддатини ўтаб бўлган рельсларни алмаштириш учун “Р-50” русумидаги рельсларни харид қилиш.	тонна	1500	2028 йил июнь
67.	“Чилонзор” йўналиши учун контакт рельси пластик қобиғи харид қилиш.	км	30	2028 йил август
68.	“Ўзбекистон” ва “Чилонзор” йўналишларида ҳаракат таркиблари айланиши учун мўлжалланган йўллардаги “Р-50” русумли 2/9 маркали стрелкали ўтказгичлари учун ўткир бурчакли ҳамда ўтмас бурчакли кесиб ўтувчи (крестовина) харид қилиш.	дона	40	2028 йил сентябрь
69.	“Ўзбекистон” йўналишлари бекатлари учун кириш-чиқиш эшикларини харид қилиш.	м ²	558	2028 йил ноябрь
IV. Электр таъминоти хизмати қурилмалари барқарор ишлаши учун жиҳозлар ва материалларни харид қилиш				
70.	Аккумулятор батареялари учун “ЗПУ-2” русумли зарядловчи қурилма харид қилиш ва ўрнатиш.	дона	29	2028 йил май
71.	“Чилонзор” ва “Ўзбекистон” йўналишларида “РУ-825В” ячейкани микропроцессорли турига реконструкция қилиш ва ўчиргичларни алмаштириш.	ячейка	101	2028 йил июнь
72.	Ерости “БНС ВБЧ-10” юқори кучланишли ўчиргичларни харид қилиш.	дона	37	
73.	“Ўзбекистон” йўналишида масофадан бошқариш тизимини остки тизим ва релели ҳимоя туридан микропроцессорли турига реконструкция қилиш(харид қилиш, монтаж ва созлаш).	нимстанция	11	2028 йил сентябрь
74.	“АВМ-10 (1000А)” ва “АВМ-15 (1600А)” автоматларни харид қилиш.	дона	38	
75.	“ДЛ-161-200” русумли лавинали диодларни харид қилиш.	дона	1 824	

76.	Хизмат муддатини ўтаб бўлган “10 кВ 1х70 СПЭ” русумли электр кабелларини алмаштириш учун янги кабель сотиб олиш.	км	19	2028 йил октябрь
77.	Плазмали “ЧПУ СК 1530/25” русумли метал кесувчи дастгоҳ харид қилиш.	дона	1	
78.	Ерости “БНС ВЭМ-10” юқори кучланишли ўчиргичларни харид қилиш.	дона	110	
79.	81-765-81-766 “Москва” русумли ҳаракат таркиби учун ҳаво компрессори харид қилиш.	дона	10	2028 йил ноябрь
80.	“Чилонзор” йўналишида масофадан бошқариш тизимини остки тизим ва релели ҳимоя туридан микропроцессорли турига реконструкция қилиш (харид қилиш, монтаж ва созлаш).	нимстанция	12	2028 йил декабрь
81.	“Чилонзор” ва “Ўзбекистон” электродепосида “ВМП-10” ва “ВМП-10” юқори кучланишли ўчиргичларни харид қилиш.	дона	14	
V. Электромеханика таъминоти хизмати қурилмалари барқарор ишлаши учун жиҳозлар ва материалларни харид қилиш				
82.	“Алишер Навоий” бекати II вестибюл учун янги, замонавий ва энерготехамкор эскалаторлар харид қилиш.	дона	3	2028 йил июнь
83.	Маҳаллий шамоллатиш тизими вентиляторларини алмаштириш учун ўртача ва кичик босимли вентилятор харид қилиш.	дона	260	2028 йил октябрь
84.	“Чилонзор” ва “Ўзбекистон” йўналишларида эскирган шамоллатиш қурилмасини алмаштириш учун электр техамкор шамоллатиш қурилмасини харид қилиш.	дона	8	2028 йил декабрь
85.	“Чилонзор” ва “Ўзбекистон” йўналишидаги тоннель сув қувурлари ва фитингларини алмаштириш учун янгиларини харид қилиш (089x4 мм ГОСТ Р 56594).	м	13 000	
86.	Махсус камерадаги ҳаво тозалаш филтрларини янгисига алмаштириш.	дона	2 224	
87.	Махсус камералар команда пунктида маҳаллий алоқа ва автомат хабарлаш тизимининг замонавий марказлашган турини ўрнатиш.	тизим	1	
88.	Махсус камерадаги ёнғинни автомат ўчириш тизимини янгилаш.	тизим	1	

УЧИНЧИ БЎЛИМ
ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ
ҚАРОРЛАРИ

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI VAZIRLAR MAHKAMASINING QARORI

20 26 yil « 11 » may № 234

Toshkent sh.

Атроф-муҳитга таъсирни баҳолашнинг янги механизмларини жорий қилиш чора-тадбирлари тўғрисида

Ўзбекистон Республикасининг “Экологик экспертиза, атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш ва стратегик экологик баҳолаш тўғрисида”ги Қонуни ижросини таъминлаш, шунингдек, иқлим ўзгариши салбий оқибатларини келтириб чиқарувчи саноат корхоналарининг атроф-муҳитга ва инсон саломатлигига салбий таъсирининг олдини олиш ва камайитиришнинг халқаро талабларга жавоб берадиган замонавий механизмларини жорий қилиш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси **қарор қилади:**

1. Ўзбекистон Республикасининг “Экологик экспертиза, атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш ва стратегик экологик баҳолаш тўғрисида”ги Қонунига мувофиқ қуйидагилар белгилангани маълумот учун қабул қилинсин:

давлат экологик экспертизаси ўтказилишининг мажбурийлиги;

давлат экологик экспертизасининг ижобий хулосаси бўлмай туриб, лойиҳаларнинг банк ва бошқа кредит ташкилотлари томонидан молиялаштирилиши тақиқлангани;

эколог-эксперт фаолиятига аралашишга йўл қўйилмаслиги;

аттестациядан ўтказилган ходим эколог-эксперт бўлиши мумкинлиги;

атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш лойиҳани ишлаб чиқувчилар томонидан ўтказилиши;

лойиҳани ишлаб чиқувчи штатида тегишли малака сертификати мавжуд бўлган камида икки нафар ходимга эга бўлиши кераклиги;

давлат экологик экспертизасининг хулосасида кўрсатилган талаблар бажарилиши шартлиги.

2. Қуйидагилар:

Давлат экологик экспертизасидан ўтказилиши мажбурий бўлган атроф-муҳитга таъсир кўрсатадиган фаолият турлари ва объектлар рўйхати **1-иловага** мувофиқ;

Давлат экологик экспертизасини ўтказиш тартиби тўғрисидаги низом **2-иловага** мувофиқ;

Атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш тартиби тўғрисидаги низом **3-иловага** мувофиқ;

Мўлжалланаётган ва (ёки) режалаштирилаётган ёки амалга оширилаётган хўжалик фаолиятининг ҳамда бошқа фаолиятнинг атроф-муҳитга таъсири бўйича жамоатчилик эшитувларини ўтказиш тартиби тўғрисидаги низом **4-иловага** мувофиқ;

Жамоат экологик экспертизасини ўтказиш тартиби тўғрисидаги низом **5-иловага** мувофиқ;

Атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материалларини ва экологик нормативлар лойиҳаларини ишлаб чиқувчиларнинг фаолиятини ташкил этиш ва рейтингини юритиш тартиби тўғрисидаги низом **6-иловага** мувофиқ;

Экологик экспертиза объектлари учун лойиҳа ҳужжатларини ишлаб чиқишга доир малака сертификатини бериш тартиби тўғрисидаги низом **7-иловага** мувофиқ;

Стратегик экологик баҳолаш бўйича экологик маърузани тайёрлаш ва унинг сифатини баҳолаш тартиби тўғрисидаги низом **8-иловага** мувофиқ тасдиқлансин.

3. Белгилансинки:

экологик экспертиза объектлари атроф-муҳитга таъсири бўйича уч тоифага ажратилади ҳамда мажбурий давлат экологик экспертизасидан ўтказилади;

экологик экспертиза объектлари учун лойиҳа ҳужжатларини ишлаб чиқишга доир малака сертификати берилади;

эколог-экспертлар белгиланган тартибда аттестациядан ўтказилади;

стратегик режалаштириш ҳужжатлари стратегик экологик баҳоланади;

жамоат экологик экспертизаси нодавлат нотижорат ташкилотларининг ва фуқароларнинг ташаббуси билан ўтказилади;

давлат экологик экспертизасидан ўтказиш ҳамда экологик экспертиза объектлари учун лойиҳа ҳужжатларини ишлаб чиқишга доир малака сертификатини бериш жараёнлари Давлат хизматлари маркази ҳамда Ягона интерактив давлат хизматлари портали орқали амалга оширилади.

4. Ўзбекистон Республикаси Экология ва иқлим ўзгариши миллий қўмитаси (кейинги ўринларда – Экология қўмитаси) **уч ой муддатда:**

ушбу қарор талабларидан келиб чиққан ҳолда, веб-сайти орқали давлат экологик экспертизасидан ўтказишнинг электрон ҳужжат алмашинуви тизими янада такомиллаштирилишини;

Ўзбекистон Республикаси Рақамли технологиялар вазирлиги билан биргаликда давлат экологик экспертизасини ўтказиш ҳамда экологик экспертиза объектлари учун лойиҳа ҳужжатларини ишлаб чиқишга доир малака сертификатини бериш бўйича давлат хизматлари Ягона интерактив давлат хизматлари портали орқали кўрсатилишини;

давлат экологик экспертизаси бўйича экспертлар кенгаши таркиби ва унинг низоми тасдиқланишини;

лойиҳани ишлаб чиқувчилар рейтинги мезонларини тасдиқлаш ва уларнинг рейтингини юритишни;

ушбу қарорнинг мақсадлари, мазмуни ва амалий аҳамиятини тадбиркорлик субъектлари ўртасида кенг ёритиш тадбирларининг режасини тасдиқласин ва унинг белгиланган муддатларда амалга оширилишини таъминласин.

5. Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг 9-иловага мувофиқ айрим қарорларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритилсин.

6. Вазирлар Маҳкамасининг “Атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш механизмини янада такомиллаштириш тўғрисида” 2020 йил 7 сентябрдаги 541-сон қарори ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

7. Мазкур қарор расмий эълон қилинган кундан эътиборан **уч ой ўтгач** кучга киради.

8. Ушбу қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари – иқтисодиёт ва молия вазири Ж.А. Қўчқоров зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикасининг
Бош вазири**

А. Арипов

Вазирлар Маҳкамасининг
2026 йил 11 майдаги 234- сон қарорига
1-илова

**Давлат экологик экспертизасидан ўтказилиши мажбурий бўлган
атроф-муҳитга таъсир кўрсатадиган фаолият турлари ва объектлар
РЎЙХАТИ**

Т/р	Фаолият турлари ва объектлари	Экспертизани ўтказиш муддати (<i>ми кун</i>)	Тўлов миқдори (<i>БХМ</i>)
I. Атроф-муҳитга таъсир кўрсатишнинг I тоифасига мансуб (юқори даражада хавфли) фаолият турлари ва объектлари			
1. Транспорт, электротехника ва йўл хўжалиги			
1.	“А” ва “М” тоифадаги автомобиль йўллари ва кўприклар, тоннеллар, метро, темир йўллар (умумий фойдаланишда бўлмаган темир йўллар бундан мустасно) ва юк терминаллари, логистика марказлари, шу жумладан, дарё портлари ва пристанлар.	25	25
2.	Аэропортлар.	25	25
3.	Машинасозлик саноати (авиасозлик, вагонсозлик, автомобилсозлик, тракторсозлик, мотор ҳамда мототранспорт ишлаб чиқариш ва бошқалар).	25	25
4.	Электротехника ва радиотехника саноати корхоналари.	25	25
2. Энергетика саноати			
5.	Атом станциялари, ядровий реакторли қурилмалар, шу жумладан, модулли атом реакторлари, атом саноати чиқиндилари ва бошқа радиоактив чиқиндиларга ишлов бериш ёки утилизация қилиш қурилмалари.	25	25
6.	300 МВт ёки ундан ортиқ қувватга эга бўлган иссиқлик электр станциялари ва бошқа энергетик ёндириш қурилмалари.	25	25
7.	100 МВт ва ундан ортиқ қувватга эга бўлган фотоэлектр ва шамол электр станциялари.	25	25
8.	30 МВт дан ортиқ қувватга эга бўлган гидроэлектростанциялар.	25	25
9.	110 кВ ва ундан юқори кучланишга эга бўлган (ҳаво ва кабель) электр узатиш линиялари, шу жумладан, трансформатор станциялари (подстанциялар).	25	25
10.	Биореактор умумий сизими 500 м ³ дан юқори бўлган биогаз қурилмалари.	25	25
11.	Трансформатор ишлаб чиқаришга мўлжалланган корхоналар.	25	25
12.	Водород ишлаб чиқариш.	25	25
13.	100 МВт ва ундан юқори қувватга эга бўлган электр энергиясини сақлаш тизимлари.	25	25
14.	Кабель маҳсулотларини ишлаб чиқариш (эритиш ва қуйиш).	25	25
3. Нефть ва газ саноати			
15.	Нефть ва нефть маҳсулотларини сақлаш ҳажми бўйича I тоифадаги базалар.	25	25

Т/р	Фаолият турлари ва объектлари	Экспертизани ўтказиш муддати (иш куни)	Тўлов миқдори (БХМ)
16.	Ёқилғи ресурсларини (нефть, газ, кўмир, конденсат ва бошқалар) геологик жиҳатдан ўрганиш ва қазиб олиш, қудуқларни жиҳозлаш ишлари.	25	25
17.	0,6 МПа дан юқори босимли газ қувурлари.	25	25
18.	Магистрал нефть қувурлари.	25	25
19.	Нефть ва газни қайта ишлаш корхоналари (тайёр мойлардан мойлаш маҳсулотлари ишлаб чиқарувчи корхоналар бундан мустасно).	25	25
20.	Ерости газ омборлари.	25	25
21.	Кўмирни бойитиш ҳамда қайта ишлаш корхоналари.	25	25
4. Металлургия, тоғ-кон ва геология саноати			
22.	Кон бойитиш фабрикалари.	25	25
23.	Руда, кимёвий хомашёни ва қимматбаҳо металллар ҳамда қимматбаҳо тошлар бўлган ер қаъри участкаларини геологик жиҳатдан ўрганиш ва қазиб олиш, қазиб олишда ҳосил бўладиган карьерларни ва уларга туташ ҳудудларни рекультивация қилиш ишлари.	25	25
24.	Қора ва рангли металлургия заводлари.	25	25
25.	Ер остида ишқор билан ювиш полигонлари, шунингдек, зич ҳолатда ишқор билан ювиш технологиясидан фойдаланадиган корхоналар.	25	25
26.	Аккумуляторлар ва уларнинг элементлари, шунингдек, гальваник батареялар ишлаб чиқариш корхоналари.	25	25
27.	Ишлаб чиқариш қуввати соатига 20 тоннадан ортиқ қора металллар прокати (қўймасиз).	25	25
28.	Заргарлик буюмларини ишлаб чиқарувчилар томонидан амалга ошириладиган қимматбаҳо металллар аффинаж фаолияти.	25	25
5. Қишлоқ ва сув хўжалиги тармоқлари			
29.	Республика ва вилоятлараро аҳамиятга эга бўлган сув ўтказгичлар.	25	25
30.	Сув омборлари ва тўғонлар.	25	25
31.	Дарё ва сой ўзанларини тўпланиб қолган норуда материаллардан тозалаш ишлари.	25	25
32.	500 гектардан ортиқ майдондаги ерларни ўзлаштириш, реконструкция қилиш ва мелиоратив ҳолатини яхшилаш, ерлардан фойдаланиш ва уларни муҳофаза қилиш тадбирлари.	25	25
6. Коммунал хизмат кўрсатиш соҳаси			
33.	Суткалик иш ҳажми 280 минг м ³ ортиқ бўлган оқова сув тозалаш иншоотлари.	25	25
34.	Газсимон ёки суяқ хлордан фойдаланувчи хлораторлар.	25	25
7. Чикиндилар билан боғлиқ ишларни ташкил этиш			
35.	Маиший чикинди полигонлари (200 минг кишидан ортиқ аҳолиси мавжуд шаҳарлар ва аҳоли пунктлари учун).	25	25

Т/р	Фаолият турлари ва объектлари	Экспертизани ўтказиш муддати (иш куни)	Тўлов миқдори (БХМ)
36.	Чиқиндиларни ёқиш заводлари ва крематориялар, шу жумладан, Б, В, Г синфга мансуб тиббиёт чиқиндилари, нобуд бўлган ҳайвонлар ва қушларни ёқиш мосламалари.	25	25
37.	Заҳарли чиқиндиларни шунингдек, шлам ва шлакларни тўплаш, кўмиш ёки утилизация қилиш полигонлари, уларда рекультивация қилиш ишлари.	25	25
38.	Хавфлилик даражасининг I ва II синфига мансуб чиқиндиларни қайта ишлаш корхоналари.	25	25
8. Қурилиш саноати			
39.	Асбест ва таркибида асбест бўлган буюмларни ишлаб чиқариш корхоналари.	25	25
40.	Таркибида заҳарли аралашмалар бўлган ойна, заҳарли кимёвий моддалар ҳамда I ва II хавфлилик синфига мансуб бирикмалар ишлаб чиқариш корхоналари, шу жумладан, листланган ойна, шишали момик ва шиша мато ишлаб чиқариш корхоналари.	25	25
41.	Цемент ишлаб чиқариш корхоналари.	25	25
9. Кимё саноати			
42.	Портловчи моддаларни ишлаб чиқариш ва сақлаш корхоналари.	25	25
43.	Халқаро битимлар билан тартибга солинадиган, таркибида заҳарли моддалар бўлган асбоб-ускуналар ёки қурилмаларни ишлаб чиқариш корхоналари.	25	25
44.	Радиоактив моддалар (изотоплар) ишлаб чиқариш, уларни ишлатиш ва сақлаш (тиббиёт тизими бундан мустасно) корхоналари.	25	25
45.	Республика аҳамиятига эга бўлган заҳарли кимёвий моддалар омборхоналари.	25	25
46.	Кимёвий мажмуалар, заводлар ва цехлар.	25	25
47.	Ўсимликларни ҳимоя қилиш учун фойдаланиладиган кимёвий воситаларни ишлаб чиқариш.	25	25
48.	Целлюлоза ишлаб чиқариш.	25	25
49.	Биотехнологиялардан фойдаланувчи биокимёвий завод ва корхоналар.	25	25
50.	Электрокимёвий ва кимёвий қоплама усулларида фойдаланадиган корхоналар.	25	25
10. Фармацевтика саноати			
51.	Дори моддалари (субстанция) ва реагентларни ишлаб чиқарувчи фармацевтика заводлари ва фабрикалари (тайёр доривор воситаларни қадоқлаш корхоналари бундан мустасно).	25	25
11. Озиқ-овқат саноати			
52.	Элеватор, тегирмон (қуввати суткасига 150 тонна) ва аралаш озуқа цехидан (қуввати суткасига 5 тонна) иборат ун комбинатлари.	25	25

Т/р	Фаолият турлари ва объектлари	Экспертизани ўтказиш муддати (иш кун)	Тўлов миқдори (БХМ)
53.	Экстракция, бирламчи хомашёдан совун тайёрлаш (хом ёғ кислоталари, кислоталарини дистиллаш, совун тайёрлаш), ёғларни гидрогенлаш ёки трансестерификация қилиш, глицерин ишлаб чиқариш цехларидан иборат ёғ-мой комбинатлари ва корхоналари (ёғ-мой комбинатлари).	25	25
54.	Тамаки маҳсулотларини ишлаб чиқариш ва тамакини қайта ишлаш корхоналари.	25	25
55.	Шакар ишлаб чиқариш корхоналари.	25	25
12. Чорвачилик тармоқлари			
56.	2000 бошдан ортиқ қорамолчилик, йилқичилик ва 6000 бошдан ортиқ қўйчилик ва эчкичилик фермалари.	25	25
57.	1200 бошдан ортиқ чўчкачилик комплекслари.	25	25
58.	Йилига 400 мингдан ортиқ товуқ ва 3 миллиондан ортиқ бройлер етиштириладиган паррандачилик фабрикалари.	25	25
13. Енгил саноат			
59.	Бирламчи хомашёдан қоғоз ва картон ишлаб чиқариш корхоналари.	25	25
60.	Тери-кўнчилик корхоналари.	25	25
II. Атроф-муҳитга таъсир кўрсатишнинг II тоифасига мансуб (ўртача даражада хавфли) фаолият турлари ва объектлари			
1. Транспорт, электротехника ва йўл хўжалиги			
61.	“Д” тоифали автомобиль йўллари, тоннеллар ва қўприқлар.	25	15
62.	Темир йўл корхоналари, вагон ва локомотив деполари, темир йўл станциялари ва вокзаллари.	25	15
63.	Оптик тола ишлаб чиқариш корхоналари.	25	15
64.	Моторсиз транспорт воситаларини ишлаб чиқариш, шу жумладан, велосипед, самокат ва бошқалар (қўймасиз).	25	15
65.	Кабель маҳсулотларини ишлаб чиқариш (эритишсиз ва қўймасиз).	25	15
66.	Аэродромлар.	25	15
2. Энергетика саноати			
67.	35 кВ дан 110 кВ кучланишга эга бўлган (ҳаво ва кабел) электр узатиш линиялари, 35 кВ дан 110 кВ кучланишга эга бўлган ва трансформатор станциялари (подстанциялар).	25	15
68.	100 МВт дан 300 МВт гача эга бўлган иссиқлик электр станциялари ва бошқа энергетик ёндириш қурилмалари.	25	15
69.	10 МВт дан 100 МВт қувватгача эга бўлган фотоэлектр ва шамол электр станциялари.	25	15
70.	Биореактор умумий сифими 100 м³ дан 500 м³ гача бўлган биогаз қурилмалари.	25	15
71.	Қўмир кули омборлари.	25	15
72.	10 МВт дан 100 МВт гача эга бўлган электр энергиясини сақлаш тизимлари.	25	15
73.	Биологик ёқилғи ишлаб чиқариш корхоналари.	25	15
3. Нефть ва газ саноати			
74.	Нефть ва нефть маҳсулотларини сақлаш ҳажми бўйича II тоифадаги базалар.	25	15

Т/р	Фаолият турлари ва объектлари	Экспертизани ўтказиш муддати (иш кун)	Тўлов миқдори (БХМ)
75.	Ёқилғи ресурсларини, геофизик ва геологик тадқиқотларни сейсмик ва электр кидирув.	25	15
76.	0,3 МПа дан 0,63 МПа гача ўрта босимли газ қувурлари.	25	15
77.	Тайёр мойлардан мойлаш материаллари ишлаб чиқарувчи корхоналар.	25	15
4. Металлургия, тоғ-кон ва геология саноати			
78.	Норуда фойдали қазилмаларни геологик жиҳатдан ўрганиш ва уларни казиб олиш ишлари.	25	15
79.	Қуввати суткасига 1 тоннагача қора ва рангли металл, уларнинг қотишмаларини индукцион ва газ печларида эритиш (кўрғошин, кадмий ва бошқа токсик металлари бундан мустасно).	25	15
80.	Ишлаб чиқариш қуввати соатига 20 тоннадан кам қора металллар прокати (қуймасиз).	25	15
81.	Геофизик ва геологик тадқиқотларни сейсмик ва электр разведка қилиш ишлари.	25	15
5. Қишлоқ ва сув ҳўжалиги тармоқлари			
82.	Сув ўтказиш қуввати дақиқада 50 куб метрдан ортиқ бўлган магистрал каналлар, лойиҳа бўйича ҳисобланган қуввати дақиқада 20 куб метрдан ортиқ бўлган коллекторлар.	25	15
83.	Вилоятлараро аҳамиятга эга бўлган ерости сувларни олиш иншоотлари.	25	15
84.	Дамбалар.	25	15
85.	Дарё қирғоқларини мустаҳкамлаш ишлари (кенг тарқалган фойдали қазилмалар олинмаган ҳолда).	25	15
86.	200 гектардан 500 гектаргача бўлган майдондаги суғориладиган ерларни реконструкция қилиш ва мелиоратив ҳолатини яхшилаш, 200 гектардан 500 гектаргача янги ерларни ўзлаштириш.	25	15
87.	Республика ва вилоятлараро аҳамиятга эга бўлган ичимлик ва оқова сувларни узатиш тармоқлари.	25	15
6. Коммунал хизмат кўрсатиш соҳаси			
88.	Қуввати суткасига 50 минг м ³ дан 280 минг м ³ гача бўлган оқова сув тозалаш иншоотлари.	25	15
7. Чиқиндилар билан боғлиқ ишларни ташкил этиш			
89.	Қаттиқ маиший чиқиндиларни тўплаш майдончалари (аҳолиси 100 мингдан 200 мингча бўлган аҳоли пунктлари).	25	15
90.	Нобуд бўлган ҳайвонлар, чорва моллари, паррандалар ва балиқларни кўмиш жойлари.	25	15
91.	Хавфлилик даражаси III синфга мансуб чиқиндиларни қайта ишлаш корхоналари.	25	15
92.	Қурилиш чиқиндилари полигонлари.	25	15
8. Қурилиш саноати			
93.	Асфальт-бетон заводлари, рубероид ишлаб чиқариш.	25	15
94.	Қурилиш саноати корхоналари, асбест ва цемент ишлаб чиқариш бундан мустасно.	25	15

Т/р	Фаолият турлари ва объектлари	Экспертизани ўтказиш муддати (иш куни)	Тўлов миқдори (БХМ)
95.	Цемент ва бошқа майда заррали қурилиш материалларини механизациялашган тарзда қадоклаш корхоналари.	25	15
96.	Ёғоч-қипиқ ва ёғоч-толали плита ишлаб чиқариш корхоналари, шу жумладан, уларни лок билан кимёвий тўйинтириш.	25	15
97.	Бўёқлар, лок ва лок-бўёқ ишлаб чиқариш корхоналари, сув эмульсияси асосидаги бўёқ бундан мустасно.	25	15
98.	Мебель ишлаб чиқариш заводи ва фабрикалари.	25	15
99.	Керамик плиталар, шу жумладан, санитария-техник маҳсулотлар ишлаб чиқариш корхоналари.	25	15
100.	Ёқиш усули билан қурилиш материалларини ишлаб чиқариш, цемент ишлаб чиқариш бундан мустасно.	25	15
9. Кимё саноати			
101.	Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятлар аҳамиятига эга бўлган заҳарли кимёвий моддалар қабристонлари, шу жумладан, минерал ўғитлар омборхоналари ҳамда уларни рекультивация қилиш ишлари.	25	15
102.	Йилига 300 тоннадан ортиқ газмол ва қоғозни лок билан кимёвий тўйинтириш корхоналари шунингдек, хавфлилик даражаси III – V синфга мансуб заҳарли кимёвий моддалар ва бирикмалар ишлаб чиқариш корхоналари.	25	15
103.	Аралаштириш ва эритиш жараёнларидан фойдаланадиган комплекс минерал ўғитлар ва бошқа қоришмаларни ишлаб чиқарувчи корхоналари.	25	15
104.	Пардоз ва атир-упа маҳсулотларини ишлаб чиқариш корхоналари.	25	15
105.	Бирламчи хомашёдан қаттиқ ва суюқ совун ишлаб чиқариш корхоналари.	25	15
106.	Ишлаб чиқариш ҳажми йилига 300 тоннадан ортиқ синтетик ва композит материаллардан полимер маҳсулотлар, шу жумладан, қурилиш маҳсулотлари (гулқоғоз, линолеум ва ламинат қоплама ва шу кабилар) ишлаб чиқариш корхоналари.	25	15
107.	Резина хомашёси, маҳсулотлари ва буюмларини ишлаб чиқариш, шу жумладан, резинотехника ва латекс буюмларини ишлаб чиқариш корхоналари.	25	15
108.	Тайёр компонентлардан ювиш ва тозалаш маҳсулотларини ишлаб чиқариш корхоналари.	25	15
109.	Биологик, радиоактив ва ёнувчи-портловчи моддалар билан ишловчи марказий лабораториялар (лаборатория фаолиятида фойдаланиладиган жиҳоз ва ускуналар бундан мустасно).	25	15
10. Фармацевтика саноати			
110.	Дори воситалари, тиббий жиҳозлар (реагентларни ишлаб чиқариш бундан мустасно) ва косметика препаратларини ишлаб чиқариш корхоналари.	25	15

Т/р	Фаолият турлари ва объектлари	Экспертизани ўтказиш муддати (иш куни)	Тўлов миқдори (БХМ)
111.	Фармокологик, косметик воситалар ишлаб чиқариш.	25	15
11. Енгил саноат			
112.	Суткасига 20 тоннагача қоғоз ва картон ишлаб чиқариш корхоналари.	25	15
113.	Бўяш ва оқартириш цехлари бўлган ип йигирув ва тўқимачилик фабрикалари.	25	15
114.	Целлюлоза-қоғоз ишлаб чиқариш корхоналари.	25	15
115.	Пахтани хомашёсини қайта ишлаш корхоналари.	25	15
116.	Пиллани қайта ишлаш корхоналари.	25	15
117.	Чармни бўяш ва локлаш, шу жумладан, ошланган териға пардоз бериш корхоналари.	25	15
118.	Жунни бирламчи қайта ишлаш корхоналари ва цехлари.	25	15
119.	Луб саноати корхоналари.	25	15
12. Озиқ-овқат саноати			
120.	Озиқ-овқат маҳсулотлари ва биологик кўшимчалар ишлаб чиқариш корхоналари.	25	15
121.	Ишлаб чиқариш қуввати суткасига 20 тоннадан кўп нон заводлари, шу жумладан, кондитер ва макарон маҳсулотларини ишлаб чиқариш корхоналари.	25	15
122.	Спирт ва алкоғолли маҳсулотларни ишлаб чиқариш ва қадоклаш корхоналари.	25	15
123.	Ёғ экстракция заводлари.	25	15
124.	Тегирмонлар (қуввати суткасига 150 тоннадан кам дон янчадиган), гуруч майдалагичлар, дон маҳсулотларини ишлаб чиқариш корхоналари.	25	15
125.	Озиқ-овқат саноатида фойдаланиладиган модда ва қоришмалар учун экстракция ишлатадиган корхоналар.	25	15
13. Чорвачилик тармоқлари			
126.	Сўйиш ва маҳсулотларни қайта ишлашни ўз ичига олган 100 минг бошдан ортиқ товукчилик, ўрдакчилик, 50 минг бошдан ортиқ куркачилик, ғозчилик фабрикалари.	25	15
127.	100 бошдан 2000 бошгача қорамолчилик ва йилқичилик фермалари, 200 бошдан 2000 бошгача қўйчилик ва эчкичилик фермалари, 50 бошдан 1200 бошгача чўчкачилик фермалари.	25	15
128.	Суткасига 50 бошдан ортиқ қорамол, 200 бошдан ортиқ қўй, эчки ҳамда суткасида 5 минг бошдан ортиқ паррандаларни сўйиш ва маҳсулотни қайта ишлаш корхоналари.	25	15
III. Атроф муҳитга таъсир кўрсатишнинг III тоифасига мансуб (паст даражада хавфли) фаолият турлари ва объектлари			
1. Транспорт, электротехника ва йўл хўжалиги			
129.	“В” тоифадаги автомобиль йўллари, тоннеллар ва кўприklar.	15	7,5
130.	Автотранспорт корхоналари, трамвай, троллейбус парклари ва деполари.	15	7,5
131.	Умумий фойдаланишда бўлмаган темир йўллар.	15	7,5

Т/р	Фаолият турлари ва объектлари	Экспертизани ўтказиш муддати (иш кун)	Тўлов миқдори (БХМ)
132.	Электр асбоб-ускуналарини йиғиш ва таъмирлаш, металлга ишлов бериш корхоналари, шу жумладан, цехлари.	15	7,5
133.	Оптик толали ва бошқа кабелларни ётқизиш, автоном қувват манбалари (дизель генераторлари) билан мобил алоқа антеналарини ўрнатиш.	15	6,5
134.	Двигатель ва машиналарни таъмирлаш (автосервис пунктлари), шунингдек, уларни бўйиш, ва автомобилларни ювиш шохобчалари.	15	7,5
135.	Автомобиль спорти мажмуалари, автопойга трассалари ва йўлаклари.	15	7,5
2. Энергетика саноати			
136.	Биореактор сифими 100 м ³ гача бўлган биогаз қурилмалари (шахсий эҳтиёжлар учун биогаз ишлаб чиқариш бундан мустасно).	15	7,5
137.	35 кВт гача кучланишга эга бўлган (ҳаво ва кабель) электр узатиш линиялари, шу жумладан, трансформатор станциялари (подстанциялар).	15	7,5
138.	Қуввати 100 МВтгача бўлган иссиқлик электр станциялари ва бошқа энергетик ёндириш қурилмалари.	15	7,5
139.	10 МВт қувватгача бўлган фотоэлектр ва шамол электр станциялари (биноларнинг том ва фасад қисмида ўрнатишга мўлжалланган фотоэлектр станциялари бундан мустасно).	15	6,5
140.	Қуввати 30 МВт ва ундан кам бўлган гидроэлектрстанциялар.	15	6,5
141.	Иситиш тизими (табiiй газ, кўмир ва бошқа ёнилғи турларида ишловчи) эга иссиқхоналар, шахсий ёрдамчи хўжаликлар ва деҳқон хўжаликлари бундан мустасно.	15	6,5
142.	Тайёр компонентлардан трансформатор йиғиш.	15	7,5
143.	10 МВт гача қувватга эга бўлган электр энергиясини сақлаш тизимлари	15	7,5
144.	Ёғоч кўмир, фаоллаштирилган кўмир ва кўмир брикетларини ишлаб чиқариш корхоналари ва уларни сақлаш омборлари	15	7,5
145.	Геотермал электр станциялар.	15	3,9
3. Нефть ва газ саноати			
146.	Автомобилларга ёнилғи ва газ қуйиш станциялари.	15	7,5
147.	0,3 МПа гача бўлган паст босимли газ қувурлари	15	7,5
148.	Шаҳарлар ва бошқа аҳоли пунктлари ҳудудига ётқизилган нефть қувурлари	15	7,5
149.	Нефть ва нефть маҳсулотларини сақлаш ҳажми бўйича III тоифадаги базалар.	15	7,5
150.	Инерт газлар, карбонат ангидрид газлари ва бошқа газлар ишлаб чиқариш корхоналари (шу жумладан, цехлари).	15	7,5
151.	Резинотехника буюмларини ишлаб чиқариш корхоналари (вулканизациясиз).	15	6,5
152.	Корхона ва ташкилотларнинг нефть маҳсулотлари омборлари.	15	7,5

Т/р	Фаолият турлари ва объектлари	Экспертизани ўтказиш муддати (иш кун)	Тўлов миқдори (БХМ)
4. Полиграфия			
153.	Босмахоналар, полиграфия корхоналари ва босма-матбаа маҳсулотларини ишлаб чиқариш.	15	6,5
5. Металлургия, тоғ-кон ва геология саноати			
154.	Норуда фойдали қазилмаларни қайта ишлаш корхоналари (фойдали қазилма конлари бундан мустасно)	15	7,5
6. Қишлоқ ва сув хўжалиги тармоқлари			
155.	Сув ўтказиш қуввати 50 м ³ /дақиқадан кам бўлган магистрал каналлар, суғориш каналлари, ҳар дақиқада лойиҳа бўйича ҳисобланган қуввати 20 куб метрдан кам бўлган коллектор-дренаж тармоқлари.	15	7,5
156.	200 гектаргача бўлган майдондаги суғориладиган ерларни реконструкция қилиш ва мелиоратив ҳолатини яхшилаш, 200 гектаргача янги ерларни ўзлаштириш.	15	7,5
157.	50 тоннадан ортиқ сиғимли совитгич қурилмалари ва 50 тоннадан кам сиғимли совитгич қурилмаларга эга омборхоналар, озон қатламини бузувчи ҳамда иссиқхона газларини ҳосил қилувчи моддаларни тўлдириш устахоналари.	15	7,5
158.	Сел сувини тўплаш омборлари.	15	7,5
159.	Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳамда туман аҳамиятига эга бўлган сув ўтказгичлар.	15	7,5
7. Коммунал хизмат кўрсатиш соҳаси			
160.	Қуввати суткасига 50 минг м ³ дан кам бўлган оқова сув тозалаш иншоотлари.	15	7,5
161.	Туман ва шаҳар аҳамиятга эга бўлган ичимлик ва оқова сувларни узатиш тармоқлари.	15	7,5
162.	Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри аҳамиятига эга бўлган ер ости сувларини олиш иншоотлари.	15	7,5
8. Чиқиндилар билан боғлиқ ишларни ташкил этиш			
163.	Маиший чиқиндиларни қайта юклаш станциялари.	15	7,5
164.	Аҳолиси 100 мингдан кам бўлган аҳоли пунктлари учун маиший чиқиндилар полигонлари.	15	7,5
165.	Хавфлилик даражаси IV ва V синфга мансуб чиқиндиларни саралаш ва қайта ишлаш корхоналари (қоғоз ва картон ишлаб чиқариш бундан мустасно).	15	7,5
9. Қурилиш саноати			
166.	Хом ғишт, шлакоблок, йўлак плиткалари, пеноблок ва газоблоклар ишлаб чиқариш корхоналари.	15	7,5
167.	Қурилишда фойдаланиладиган пардозлаш материалларини ишлаб чиқариш, шунингдек, оҳак, гипс, шпаклевка ва бўр ишлаб чиқариш корхоналари (керамик плита ва санитария техник воситалар ишлаб чиқариш бундан мустасно)..	15	7,5
168.	Шиша, керамика ва кулолчилик маҳсулотларини ишлаб чиқарувчи ҳунармандчилик корхоналар.	15	7,5

Т/р	Фаолият турлари ва объектлари	Экспертизани ўтказиш муддати (иш кун)	Тўлов миқдори (БХМ)
169.	Тошни қайта ишлаш корхоналари ва цехлари.	15	7,5
170.	Цемент ва бошқа майда заррали материалларини қўлда қадоқлаш цехлари.	15	6,5
171.	Ёғочсозлик, мебель ишлаб чиқариш, йиғиш ва таъмирлаш корхоналари, шу жумладан, цехлари.	15	7,5
172.	Сув эмульсияси асосидаги бўёқ маҳсулотларини ишлаб чиқариш.	15	7,5
173.	Шишадан таркибида заҳарли моддалар бўлмаган буюмларни ишлаб чиқариш корхоналари шу жумладан, цехлари.	15	7,5
174.	Чинни буюмларни ишлаб чиқариш корхоналари, шу жумладан, цехлари.	15	7,5
10. Кимё саноати			
175.	Йилига 300 тоннагача газмол ва қоғозни лок билан кимёвий тўйинтириш корхоналари.	15	7,5
176.	Туман аҳамиятига эга бўлган заҳарли кимёвий моддалар, шу жумладан, минерал ўғитлар омборлари ва заҳарли чиқиндиҳоналарни рекултивация қилиш ишлари.	15	7,5
177.	Хлораторлар (газсимон ёки суюқ хлордан фойдаланмаган ҳолда).	15	7,5
178.	Қаттиқ, кукун ва суюқ ҳолдаги кир ювиш воситаларини қадоқлаш.	15	6,5
179.	Физик, кимёвий ва микробиологик таҳлил марказий лабораториялари.	15	7,5
180.	Салфетка, ҳожатхона қоғози, тагликлар ва гигиеник воситаларни ишлаб чиқариш корхоналари.	15	7,5
181.	Ишлаб чиқариш ҳажми йилига 300 тоннадан кам бўлган синтетик ва композит материаллардан полимер маҳсулотлар, шу жумладан, қурилиш маҳсулотлари (гулқоғоз, линолеум ва ламинат қоплама ва шу кабилар) ишлаб чиқариш корхоналари.	15	7,5
182.	Заргарлик буюмларини ишлаб чиқариш.	15	7,5
183.	Ўсимликларни ҳимоя қилиш кимёвий воситаларини сақлаш ва реализация қилиш.	15	7,5
184.	Кальций карбиди ишлаб чиқариш цехлари.	15	6,5
11. Фармацевтика саноати			
185.	Тайёр доривор воситаларни қадоқлаш корхоналари, шу жумладан цехлари.	15	7,5
186.	Доривор ўсимликларни йиғиш, етиштириш ва бирламчи қайта ишлаш (қуритиш, қадоқлаш).	15	7,5
12. Енгил саноат			
187.	Гилам ишлаб чиқариш корхоналари.	15	7,5
188.	Оқартиришсиз пахта титиш цехлари.	15	6,5
189.	Пойабзал ишлаб чиқариш корхоналари. чарм-атторлик буюмларини ишлаб чиқариш корхоналари.	15	7,5
190.	Бўяш ва оқартириш цехлари бўлмаган йигирув, тўкув ҳамда тикувчилик фабрикалари. чарм-атторлик буюмларини ишлаб чиқариш корхоналари.	15	7,5

Т/р	Фаолият турлари ва объектлари	Экспертизани ўтказиш муддати (иш кун)	Тўлов миқдори (БХМ)
191.	Пиллани қабул қилиш ва сақлаш пунктлари.	15	6,5
192.	Терига ишлов бериш корхоналари (ошлаш ва бўйаш бундан мустасно).	15	7,5
13. Озиқ-овқат саноати			
193.	Алкоголсиз ичимликлар ишлаб чиқариш ва қадоқлаш корхоналари.	15	7,5
194.	Қуввати 1 тоннадан 5 тоннагача бўлган ун ишлаб чиқариш ва кепакни қайта ишлаш корхоналари ва цехлари.	15	7,5
195.	Сут ва сут маҳсулотларини қайта ишлаш корхоналари, шу жумладан цехлари.	15	7,5
196.	Омухта ем ишлаб чиқариш корхоналари.	15	7,5
197.	Ишлаб чиқариш қуввати суткасига 20 тонна гача бўлган нон, қандолат ва макарон ишлаб чиқариш цехлари.	15	7,5
198.	Ўсимлик ёғларини пресслаш усули билан боғлиқ ишлаб чиқариш корхоналари.	15	7,5
199.	Қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишлаш ва консервалаш корхоналари, шу жумладан, цехлари.	15	7,5
200.	Озиқ-овқат маҳсулотларини (чай, туз, шакар ва бошқаларни) қадоқлаш корхоналари.	15	7,5
14. Чорвачилик тармоқлари			
201.	100 бошгача бўлган қорамолчилик, йилқичилик хўжаликлари, 200 бошгача кўйчилик ва эчкичилик фермалари, 50 бошгача чўчқачилик, 1000 бошгача қуёнчилик фермалари.	15	7,5
202.	Мўйначилик хўжаликлари ва питомниклари (норка, ондатра, шиншилла ва бошқалар).	15	7,5
203.	50 мингдан 100 минг бошгача товуқ ва ўрдак, 25 мингдан 50 минг бошгача курка ва ғоз етиштириш паррандачилик фермалари (сўйиш ва қайта ишлашни ўз ичига олмаган фермалар).	15	7,5
204.	Балиқчилик хўжаликлари, шунингдек, балиқни қайта ишлаш корхоналари.	15	6,5
205.	Овчилик, ўрмон ва ўрмон-овчилик хўжаликлари, ов қилинадиган ва (ёки) балиқ овладиган жойлар.	15	7,5
206.	Ёввойи ҳайвонларни бошқа жойга кўчириш, иқлимга мослаштириш ва чатиштириш ҳамда ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларни бошқа жойга кўчириш, иқлимга мослаштириш ва дурагайлаш фаолияти.	15	6,5
207.	Қаровсиз ҳайвонларни сақлаш ва парваришlashга мўлжалланган питомниклар (приют).	15	7,5
208.	Ҳайвонлар жойлашган ветеринария клиникалари, виварийлар, питомниклар, кинология марказлари.	15	7,5
209.	Яйловлардан фойдаланиш ва уларни муҳофаза қилиш.	15	7,5
15. Инфратузилма объектлари			
210.	Маданият иншоотлари, концерт, кино ва томоша заллари, кутубхоналар, театрлар, цирklar, ўйин аттракцион ва ўйин автоматлари заллари.	15	7,5

Т/р	Фаолият турлари ва объектлари	Экспертизани ўтказиш муддати (иш кун)	Тўлов миқдори (БХМ)
211.	Кўкаламзорлар ҳудудлари ва объектлари (шаҳар ўрмонлари, ўрмон-боғлар, истироҳат боғлари, хиёбонлар, боғлар, сайилгоҳлар), ҳайвонот боғлари, сунъий кўллар, пляжлар, аквапарклар.	15	6,5
212.	Жисмоний тарбия, спорт мажмуалари, шу жумладан, иншоотлари, болалар-ўсмирлар спорт мактаблари, қайиқ, вело ва чанғи станциялари.	15	6,5
213.	Тибиёт ва соғлиқни сақлаш муассасалари, санаторийлар, дам олиш ва соғломлаштириш масканлари, оромгоҳлар, дорихоналар, туристик комплекслар, дор йўли.	15	6,5
214.	Таълим муассасалари (умумтаълим, ўрта махсус, касб-хунара ва олий таълим ташкилотлари, илмий-тадқиқот муассасалари).	15	6,5
215.	Умумий овқатланиш, маиший хизмат кўрсатиш муассасалари ва ташкилотлари, банк-молия муассасалари, қурилиш-коммунал ташкилотлари, алоқа ҳамда транспорт корхоналари, нотураар жой бино ва иншоотлар.	15	3,9
216.	Муқобил гўшт (ўсимлик, маданий) ишлаб чиқариш.	15	7,5
217.	Савдо марказлари, бозорлар (озик-овқат, ноозик-овқат, саноат), савдо майдони 200 м ² дан зиёд бўлган дўконлар ва қандолатчилик (пишириш) дўконлари.	15	6,5
218.	Ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларининг махсус объектлари.	15	3,9
219.	Кимёвий тозалаш ва кир ювиш корхоналари, шу жумладан, цехлари.	15	6,5
16. Бошқа объектлар			
220.	Табиий ресурслардан фойдаланиш билан боғлиқ бўлган хўжалик фаолиятини ҳамда бошқа фаолиятни тартибга солувчи норматив-техник ва йўриқнома-услубий ҳужжатлар, шу жумладан, техник регламентлар ва шартларнинг, стандартларнинг, қоидалар ҳамда йўриқномаларнинг лойиҳалари.	25	Тегишли тоифадаги объектни давлат экологик экспертизаси дан ўтказиш учун тўланадиган тўловнинг 30 фоизи
221.	Чиқиндиларни зарарсизлантириш, қайта ишлаш ва утилизация қилиш учун янги турдаги технологияларни ҳамда техника, технологиялар, материаллар, моддалар, маҳсулотларнинг янги турларини яратишга доир ҳужжатлар, шунингдек, техника воситаларини, материаллар, буюмларни, биологик, кимёвий моддаларни ва воситаларни яратиш бўйича ҳужжатлар лойиҳалари.	25	20

Изоҳ:

1. Ушбу рўйхатда назарда тутилмаган фаолият турлари ҳам давлат экологик экспертизасидан ўтказилади, бунда мазкур фаолият турининг қайси тоифага мансублиги экспертлар кенгаши томонидан тақдим этилган материаллар асосида ёки жойига чиқиб ўрганиш натижасида аниқланади.

2. Агар давлат экологик экспертизаси учун битта буюртмачи томонидан тақдим этилган материаллар комплекс ҳисобланса ва атроф-муҳитга таъсир кўрсатадиган ҳамда битта саноат майдонида жойлашган турли тоифадаги бир қанча объектлардан иборат бўлса, уларнинг атроф-муҳитга таъсир кўрсатиши юқори тоифа бўйича белгиланади.

3. Агар давлат экологик экспертизаси учун битта буюртмачи (ташаббускор) томонидан тақдим этилган атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материаллари ҳамда экологик нормативлар лойиҳалари комплекс ҳисобланса ва атроф-муҳитга таъсир кўрсатадиган ҳамда битта саноат майдонида жойлашган турли тоифадаги бир қанча объектлардан иборат бўлса, давлат экологик экспертизасидан ўтказганлик учун тўлов уларнинг атроф-муҳитга таъсир кўрсатишининг юқори тоифаси учун белгиланган миқдорда ундирилади.

4. Атмосфера ҳавосига ифлослантирувчи моддалар чиқарилишининг, оқова сувлар билан бирга ифлослантирувчи моддалар оқизилишининг экологик нормативлари, шунингдек, чиқиндилар ҳосил бўлиши ва жойлаштирилишининг нормативлари таъсир кўрсатишининг ҳар бир тури бўйича алоҳида давлат экологик экспертизасидан ўтказилади.

5. Атроф-муҳитга таъсир кўрсатувчи объектлар ҳудудий жиҳатдан бир-биридан узоқдаги саноат майдончаларида жойлашган тақдирда, давлат экологик экспертизаси материаллари ҳар бир саноат майдончаси учун алоҳида ишлаб чиқилади ва давлат экологик экспертизасини ўтказиш учун тақдим этилади.

Вазирлар Маҳкамасининг
2026 йил 11 майдаги 234- сон қарорига
2-илова

Давлат экологик экспертизасини ўтказиш тартиби тўғрисида НИЗОМ

1-боб. Умумий қоидалар

1. Ушбу Низом Ўзбекистон Республикасининг “Экологик экспертиза, атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш ва стратегик экологик баҳолаш тўғрисида”ги Қонунига мувофиқ давлат экологик экспертизасини ўтказиш тартибини белгилайди.

2. Ушбу Низомда қуйидаги асосий тушунчалардан фойдаланилади:

атроф-муҳитга таъсир – мўлжалланаётган ва (ёки) режалаштирилаётган ёки амалга оширилаётган хўжалик фаолиятининг ҳамда бошқа фаолиятнинг атроф-муҳит ва экологик хавфсизлик учун, шу жумладан, инсон соғлиғи, атроф-муҳит компонентлари учун ҳар қандай оқибатлари ҳамда ушбу омилларнинг ўзаро боғлиқлиги, шунингдек, ушбу омиллардаги ўзгаришларнинг ижтимоий-иқтисодий шарт-шароитларга ва маданий мерос объектларига таъсири;

атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материаллари – мўлжалланаётган ва (ёки) режалаштирилаётган ёки амалга оширилаётган хўжалик фаолиятининг ҳамда бошқа фаолиятнинг атроф-муҳитга таъсирини баҳолаш натижалари бўйича тайёрланадиган ва экологик экспертиза ўтказиш учун тақдим этиладиган ҳужжатлар тўплами;

атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материалларини ва экологик нормативлар лойиҳаларини ишлаб чиқувчи (кейинги ўринларда-лойиҳани ишлаб чиқувчи) – мўлжалланаётган ва (ёки) режалаштирилаётган ёки амалга оширилаётган хўжалик фаолиятини ва бошқа фаолиятни ташкил этиш учун атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материалларини, шунингдек, амалга оширилаётган хўжалик фаолиятига ва бошқа фаолиятга оид экологик нормативлар лойиҳаларини ишлаб чиқишни амалга оширувчи юридик шахс;

буюртмачи (ташаббускор) – мўлжалланаётган ва (ёки) режалаштирилаётган ёки амалга оширилаётган хўжалик фаолиятини ҳамда бошқа фаолиятни ташкил этиш учун атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материалларини, шунингдек, амалга оширилаётган хўжалик фаолиятига ва бошқа фаолиятга оид экологик нормативлар лойиҳаларини экологик экспертизадан ўтказиш учун тақдим этадиган юридик ёки жисмоний шахс;

вазиятлар харитаси – давлат экологик экспертизаси объектининг географик координатлари, унга туташ бўлган рекреация зоналари, аҳоли пунктлари, ирригация ва мелиорация объектлари, қишлоқ хўжалиғи экинлари майдонлари, электр узатиш линиялари, сув ва газ қувурлари, транспорт ва бошқа коммуникациялар ҳолати тўғрисидаги маълумотларни ўзида акс эттирган схема-харита;

давлат экологик экспертизаси – мўлжалланаётган ва (ёки) режалаштирилаётган ёки амалга оширилаётган хўжалик фаолиятининг ҳамда бошқа фаолиятнинг экологик талабларга мувофиқлигини белгилашга ҳамда экологик экспертиза объектини рўёбга чиқариш мумкинлигини ёки мумкин эмаслигини аниқлаш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Экология ва иқлим ўзгариши миллий қўмитасининг ихтисослаштирилган эксперт бўлинмалари томонидан амалга ошириладиган экспертиза тури;

мўлжалланаётган ва (ёки) режалаштирилаётган ёки амалга оширилаётган хўжалик фаолияти ҳамда **бошқа фаолият** – атроф-муҳитга салбий таъсир кўрсатиши мумкин бўлган ҳамда экологик экспертиза объекти ҳисобланадиган ҳар қандай фаолият;

экологик нормативлар – атроф-муҳитни ифлослантирувчи манбаларни хатловдан ўтказиш натижалари асосида ишлаб чиқилган ҳамда ифлослантирувчи моддаларни чиқариш, оқизиш ва чиқиндиларни жойлаштириш нормативларини белгилаш учун экологик экспертизадан ўтказилиши лозим бўлган ҳужжатлар;

эколог-эксперт – олий маълумотга, экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш соҳасида ёки турдош соҳаларда камида узлуксиз уч йил иш стажига эга бўлган ҳамда белгиланган тартибда Экология ва иқлим ўзгариши миллий қўмитаси томонидан аттестациядан ўтказилган “Давлат экологик экспертизаси маркази” давлат муассасаси ходими.

3. Давлат экологик экспертизаси қуйидаги мақсадларда ўтказилади:

мўлжалланаётган ва (ёки) режалаштирилаётган ёки амалга оширилаётган хўжалик фаолиятини ҳамда бошқа фаолиятни амалга ошириш тўғрисида қарор қабул қилинишидан олдинги босқичларда бундай фаолиятнинг экологик талабларга мувофиқлигини белгилаш;

мўлжалланаётган ва (ёки) режалаштирилаётган ёки амалга оширилаётган хўжалик фаолиятининг ҳамда бошқа фаолиятнинг атроф-муҳит ҳолатига ҳамда инсон соғлиғига салбий таъсир кўрсатиши мумкин бўлган ёки салбий таъсир кўрсатаётган экологик хавфлилик даражасини аниқлаш;

мўлжалланаётган ва (ёки) режалаштирилаётган ёки амалга оширилаётган хўжалик фаолиятининг ҳамда бошқа фаолиятнинг атроф-муҳитга ва инсон соғлиғига салбий таъсирининг олдини олиш ҳамда уни камайтириш;

атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш бўйича назарда тутилаётган чора-тадбирларнинг етарлигини ҳамда асослигини аниқлаш.

4. Давлат экологик экспертизаси объектлари қуйидагилар ҳисобланади:

барча турдаги қурилишлар учун ер участкаларини танлаш ва (ёки) ажратиш материаллари;

лойихаолди ва лойиха ҳужжатлари;

табiiй ресурслардан фойдаланиш билан боғлиқ бўлган хўжалик фаолиятини ҳамда бошқа фаолиятни тартибга солувчи норматив-техник ва йўриқнома-услубий ҳужжатлар, шу жумладан, техник регламентлар ва шартлар, стандартлар, қоидалар ҳамда йўриқномаларнинг лойиҳалари;

чиқиндиларни зарарсизлантириш, қайта ишлаш ва утилизация қилиш учун янги турдаги технологияларни ҳамда техника воситаларини, материаллар, буюмларни, биологик, кимёвий моддаларни ва воситаларни яратиш бўйича ҳужжатлар;

атроф-муҳитнинг ҳолатига ва инсон соғлиғига салбий таъсир кўрсатувчи ишлаб турган корхоналар ҳамда бошқа объектлар;

махсус ҳуқуқий режимга эга бўлган объектлар.

5. Ушбу Низомнинг 4-бандида назарда тутилган экологик экспертиза объектлари давлат экологик экспертизасидан мажбурий тартибда ўтказилади.

6. Давлат экологик экспертизаси буюртмачининг (ташаббускорнинг) маблағлари ҳисобидан ўтказилади.

7. Экология ва иқлим ўзгариши миллий қўмитаси (кейинги ўринларда – Экология қўмитаси) ҳузуридаги “Давлат экологик экспертизаси маркази” давлат муассасаси (кейинги ўринларда – Марказ) ва унинг Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар филиаллари (кейинги ўринларда – Марказнинг ҳудудий филиаллари) Экология қўмитасининг ихтисослаштирилган эксперт бўлинмалари ҳисобланади ҳамда улар томонидан давлат экологик экспертизаси ўтказилади.

8. Давлат экологик экспертизаси ушбу Низомга 1-иловадаги схемага мувофиқ ўтказилади.

9. Марказ қуйидагиларни давлат экологик экспертизасидан ўтказди:

I ва II тоифага мансуб фаолият турларининг барча турдаги қурилишлар учун ер участкаларини танлаш ва (ёки) ажратиш материаллари, лойиҳаолди ва лойиҳа ҳужжатлари, атроф-муҳитнинг ҳолатига ва инсон соғлиғига салбий таъсир кўрсатувчи ишлаб турган корхоналар ҳамда бошқа объектлар, махсус ҳуқуқий режимга эга бўлган объектлар;

табiiй ресурслардан фойдаланиш билан боғлиқ бўлган хўжалик фаолиятини ҳамда бошқа фаолиятни тартибга солувчи норматив-техник ва йўриқнома-услубий ҳужжатлар, шу жумладан, техник регламентлар ва шартлар, стандартлар, қоидалар ҳамда йўриқномаларнинг лойиҳалари;

чиқиндиларни зарарсизлантириш, қайта ишлаш ва утилизация қилиш учун янги турдаги технологияларни ҳамда техника воситаларини, материаллар, буюмларни, биологик, кимёвий моддаларни ва воситаларни яратиш бўйича ҳужжатлар;

I тоифага мансуб фаолият турлари бўйича экологик нормативлари лойиҳалари.

10. Марказнинг ҳудудий филиаллари қуйидагиларни давлат экологик экспертизасидан ўтказди:

III тоифага мансуб фаолият турларининг барча турдаги қурилишлар учун ер участкаларини танлаш ва (ёки) ажратиш материаллари, лойиҳаолди ва лойиҳа ҳужжатлари, атроф-муҳитнинг ҳолатига ва инсон соғлиғига салбий таъсир кўрсатувчи ишлаб турган корхоналар ҳамда бошқа объектлар, махсус ҳуқуқий режимга эга бўлган объектлар;

II ва III тоифага мансуб фаолият турлари бўйича экологик нормативлари лойиҳалари.

2-боб. Атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материаллари ва экологик нормативлар лойиҳаларини давлат экологик экспертизасига тақдим этиш

11. Буюртмачи (ташаббускор) атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материаллари ва экологик нормативлар лойиҳаларини давлат экологик экспертизасидан ўтказиш учун Ўзбекистон Республикаси Ягона интерактив давлат хизматлари портали (кейинги ўринларда – ЯИДХП) орқали мазкур Низомга 2-иловадаги шаклга мувофиқ ариза билан мурожаат қилади.

12. Буюртмачи (ташаббускор) аризани ЯИДХП орқали электрон шаклда мустақил тўлдиради.

13. Ариза буюртмачининг (ташаббускорнинг) электрон рақамли имзоси билан тасдиқланади.

14. Махсус ҳуқуқий режимга эга объектларнинг ҳужжатлари давлат экологик экспертизасини ўтказиш учун атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материаллари ҳамда экологик нормативлар лойиҳалари қоғоз шаклида тўғридан-тўғри Марказга ва унинг ҳудудий филиалларга тақдим этилади.

15. Давлат экологик экспертизасини ўтказиш учун қоғоз шаклида тақдим этиладиган махсус ҳуқуқий режимга эга объектларнинг атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материаллари ҳамда экологик нормативлари лойиҳаларига давлат экологик экспертизаси ҳулосаси “Хизмат доирасида фойдаланиш учун” ёки “Махфий” грифи билан расмийлаштирилади.

16. Буюртмачи (ташаббускор) томонидан аризага қуйидагилар илова қилинади:

а) I, II, III тоифаларга мансуб фаолият турлари объектлари лойиҳалаштирилаётганда (лойиҳаолди ва лойиҳа ҳужжатларининг атроф-муҳитга таъсирини баҳолаш, махсус режимли объектлар) – атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш бўйича:

объектни молиялаштиришга қадар мўлжалланаётган ёки режалаштирилаётган фаолият ва бошқа фаолиятни амалга ошириш босқичида бажариладиган атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш тўғрисидаги ариза лойиҳаси;

атроф-муҳитга таъсир тўғрисидаги баёнот лойиҳасини давлат экологик экспертизасидан ўтказиш натижалари бўйича қўшимча қидирув ишлари, тадқиқотлар, махсус лаборатория таҳлиллари, модели тажрибаларни амалга ошириш ва далиллар билан асосланган табиатни муҳофаза қилиш тадбирларини ишлаб чиқиш зарурлиги аниқланган тақдирда, амалга ошириладиган атроф-муҳитга таъсир тўғрисидаги баёнот;

объект фойдаланишга қабул қилингунига қадар бажариладиган ва лойиҳалаштирилаётган объектларнинг атроф-муҳитга таъсирини баҳолашнинг яқунловчи босқичи ҳисобланган экологик оқибатлар тўғрисидаги баёнот тақдим этилади.

Атроф-муҳитга таъсир тўғрисидаги баёнот давлат экологик экспертизаси объектнинг техник-иқтисодий асосланиши тасдиқлангунига қадар тақдим этилади, бунда атроф-муҳитга таъсир тўғрисидаги баёнотни ишлаб чиқиш зарурати атроф-муҳитга таъсир тўғрисидаги баёнот лойиҳасини кўриб чиқиш натижалари асосида Марказ томонидан аниқланади;

б) амалда фаолият кўрсатаётган объектлар учун (атроф табиий муҳитнинг ҳолатига ва фуқароларнинг соғлигига салбий таъсир кўрсатаётган ишлаб турган корхоналар ва бошқа объектлар) экологик нормативлар лойиҳалари тақдим этилади.

Агар амалда фаолият кўрсатаётган объект реконструкция, модернизация қилинган, қайта ташкил этилган, кенгайтирилган ёки жойлашуви ўзгартирилган тақдирда, атроф-муҳитга таъсир баҳоланади ва атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш тўғрисидаги ариза лойиҳаси ишлаб чиқилади;

в) бошқа объектлар бўйича:

чиқиндиларни зарарсизлантириш, қайта ишлаш ва утилизация қилиш учун янги турдаги технологияларни ҳамда техника воситаларини, материаллар, буюмларни, биологик, кимёвий моддаларни ва воситаларни яратиш бўйича ҳужжатлар;

табиий ресурслардан фойдаланиш билан боғлиқ бўлган хўжалик фаолиятини ҳамда бошқа фаолиятни тартибга солувчи норматив-техник ва йўриқнома-услубий ҳужжатлар, шу жумладан, техник регламентлар ва шартларнинг, стандартларнинг, қоидалар ҳамда йўриқномаларнинг лойиҳалари.

17. Атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материаллари келиб тушганда вазиятлар харитаси автоматик тарзда шакллантирилиб, кўриб чиқиш учун Экология қўмитасининг туман (шаҳар) бўлимлари инспекторларининг (кейинги ўринларда – инспектор) шахсий кабинетига юборилади.

18. Инспектор жойига чиққан ҳолда объектнинг географик координаталари, унга туташ бўлган рекреация зоналари, аҳоли пунктлари, ирригация ва мелиорация объектлари, қишлоқ хўжалиги экинлари майдонлари, электр узатиш линиялари, сув ва газ қувурлари, транспорт ва бошқа коммуникациялар, ҳудуддаги кўп йиллик дарахтлар сони ва уларнинг ҳолати ҳамда объектнинг бошқа ўзига хос тарафлари вазиятлар харитасига мос келишини ўрганиб чиқади ва тасдиқлайди.

19. Экологик нормативлар лойиҳалари ҳамда давлат экологик экспертизасининг бошқа объектлари учун вазиятлар харита талаб этилмайди, аризалар тўғридан-тўғри кўриб чиқиш учун йўналтирилади.

20. Вазиятлар харитаси қуйидаги муддатларда инспектор томонидан ўрганиб чиқилади:

I тоифага мансуб объектлар бўйича – 7 иш куни;

II тоифага мансуб объектлар бўйича – 5 иш куни;

III тоифага мансуб объектлар бўйича – 3 иш куни.

Инспектор томонидан белгиланган муддатларда вазиятлар харитаси ўрганиб чиқилмаган ҳолларда вазиятлар харитаси ижобий тасдиқланган ҳисобланади.

Бунда инспектор давлат хизматини кўрсатиш тартибини бузганлик учун жавобгар бўлади.

21. Буюртмачи (ташаббускор) томонидан тақдим этилган ҳужжатлардаги маълумотлар объектнинг реал вақтдаги ҳолатига тўлиқ мос келган тақдирда, вазиятлар харитаси инспектор томонидан электрон рақамли имзо билан тасдиқланади.

22. Марказ етти иш куни ичида давлат экологик экспертизасидан ўтказиш учун тақдим этилган ариза ва унга илова қилинган ҳужжатлар тўлиқлиги ва тўғрилигини ўрганиб чиқади ҳамда экологик экспертиза объектини жамоатчилик эшитуvidан ўтказиш заруратини аниқлайди.

23. Қуйидагилар аризани рад этиш учун асос ҳисобланади:

ариза ва унга илова қилинган ҳужжатларда нотўғри маълумотлар кўрсатилганда;

ушбу Низомнинг 16-бандида келтирилган ҳужжатлар тўлиқ тақдим этилмаганда;

объектнинг вазиятлар харитаси реал вақтдаги ҳолатига мос келмаганда;

атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материаллари жамоатчилик эшитуvidан ўтказилиши зарурати аниқланганда.

Ушбу банднинг биринчи, иккинчи ва учинчи хатбошиларида кўрсатилган камчиликлар аниқланганда, уларни бартараф этиш учун ариза берувчига ўн кун ичида камчиликларни бартараф этиш зарурлиги тўғрисида хабарнома юборилади.

Ушбу банднинг тўртинчи хатбошисида кўрсатилган камчиликлар аниқланганда ариза рад этилади. Бунда қайд этилган камчиликлар бартараф этилган ҳолда ариза қайта тақдим этилади.

Ҳужжатлар хабарномада кўрсатилган камчиликларни бартараф этмасдан ёки хабарномада кўрсатилган муддат ўтгандан кейин тақдим этилган тақдирда, Марказ аризани рад этишга ҳақли. Бунда хабарномада кўрсатилмаган янги асослар бўйича рад этишга йўл қўйилмайди.

3-боб. Давлат экологик экспертизасини ўтказиш тартиби

24. Ҳужжатлар белгиланган тартибда тақдим этилгандан кейин буюртмачига (ташаббускорга) оферта юборилади.

25. Буюртмачи (ташаббускор) офертани қабул қилгандан кейин автоматик равишда давлат экологик экспертизасини ўтказиш учун тўлов бўйича инвойс шакллантирилади.

Давлат экологик экспертизасини ўтказиш учун тўлов буюртмачи (ташаббускор) томонидан электрон тўлов тизимлари орқали олдиндан тўланади.

Давлат экологик экспертизасини ўтказиш учун буюртмачи (ташаббускор) офертани қабул қилган санадан бошлаб ўттиз кун мобайнида тўлов тўланмаган тақдирда, ариза автоматик равишда рад этилади.

26. Давлат экологик экспертизасини ўтказиш муддати йигирма беш иш кунидан ошмаслиги керак.

Давлат экологик экспертизасини ўтказиш муддати тўлов тўлиқ тўлангандан кейинги иш кунидан эътиборан ҳисобланади.

Давлат экологик экспертизаси объектининг мураккаблигига қараб, уни ўтказиш муддати Экология қўмитаси раиси қарорига мувофиқ кўпи билан уч ой муддатга узайтирилиши мумкин.

27. Давлат экологик экспертизаси эколог-эксперт томонидан ўтказилади.

28. Эколог-эксперт томонидан давлат экологик экспертизасини ўтказишда қуйидагилар амалга оширилади:

тақдим этилган атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материаллари ва экологик нормативлар лойиҳаларининг атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш соҳасидаги қонунчилик талабларига мувофиқлигини текшириш;

мўлжалланаётган ва (ёки) режалаштирилаётган ёки амалга оширилаётган хўжалик фаолиятининг ҳамда бошқа фаолиятнинг экологик оқибатлари тўғрисидаги маълумотларнинг ишончлиги ва тўлиқлигини таҳлил қилиш;

биологик, кимёвий моддалар ва технологияларнинг атроф табиий муҳитга таъсирини баҳолашнинг асослилигини текшириш;

мўлжалланаётган ва (ёки) режалаштирилаётган ёки амалга оширилаётган хўжалик фаолиятини ҳамда бошқа фаолиятни амалга ошириш оқибатлари билан боғлиқ экологик хавфлилик даражасини баҳолашнинг тўғрилигини текшириш;

экологик хавфсизлик талабларини таъминлашга доир чора-тадбирларнинг етарлигини ва асослигини аниқлаш;

атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материалларида давлат экологик экспертизаси объекти фаолияти натижасида ҳосил бўладиган иссиқхона газларининг миқдорини ҳамда углерод нейтраллигини таъминлаш бўйича мақсадли кўрсаткичлар инobatга олинганлигини текшириш;

экологик нормативлар лойиҳаларининг асослигини текшириш.

Эколог-эксперт атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материалларини ва экологик норматив лойиҳаларини давлат экологик экспертизасидан ўтказишда экологик аудит ва жамоат экологик экспертизаси хулосаларидан фойдаланиши мумкин.

29. Эколог-эксперт томонидан давлат экологик экспертизасини ўтказиш натижалари бўйича давлат экологик экспертизаси объектини рўёбга чиқариш мумкинлиги ёки мумкин эмаслиги тўғрисидаги яқунларни ўз ичига олган хулоса тайёрланади.

30. Давлат экологик экспертизаси объектини рўёбга чиқариш мумкин эмаслиги тўғрисидаги хулоса куйидаги ҳолларда берилади:

агар буюртмачи (ташаббускор) томонидан тақдим этилган ҳужжатлар атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш соҳасидаги қонунчилик талабларига зид бўлса;

агар давлат экологик экспертизасини ўтказиш вақтида буюртмачи (ташаббускор) томонидан тақдим этилган ҳужжатларда нотўғри ва (ёки) бузиб кўрсатилган маълумотлар мавжуд эканлиги аниқланган бўлса;

агар ўтказилган жамоатчилик эшитувлари натижаларига кўра тайёрланган якуний ҳужжатларда давлат экологик экспертизаси объектини рўёбга чиқаришга нисбатан жамоатчилик эшитувлари иштирокчилари томонидан асослантирилган эътирозлар билдирилган бўлса.

Давлат экологик экспертизаси объектини рўёбга чиқариш мумкин эмаслиги тўғрисидаги хулосани ушбу бандда назарда тутилмаган асосларга кўра беришга йўл қўйилмайди.

31. Давлат экологик экспертизасининг хулосасини эколог-эксперт имзолайди, Экология қўмитаси раиси ёки у томонидан белгиланган ваколатли шахс ЭРИ билан тасдиқлайди.

32. Давлат экологик экспертизаси хулосаси буюртмачига (ташаббускорга) ҳамда инспекторга ЯИДХП орқали автоматик тарзда электрон шаклда юборилади.

4-боб. Давлат экологик экспертизаси хулосасининг амал қилиш муддати ва бажарилишини мониторинг қилиш

33. Давлат экологик экспертизаси объектининг экологик талабларга мувофиқлиги тўғрисидаги давлат экологик экспертизасининг хулосаси куйидаги муддатларда юридик кучга эга бўлади:

атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материаллари бўйича – хулоса берилган кундан эътиборан уч йил мобайнида;

экологик нормативлар лойиҳалари бўйича – хулоса берилган кундан эътиборан беш йил мобайнида.

34. Давлат экологик экспертизаси хулосаси давлат экологик экспертизаси объектини молиялаштириш ҳамда рўёбга чиқариш вақтида юридик ва жисмоний шахслар томонидан бажарилиши шарт.

35. Давлат экологик экспертизаси хулосасида кўрсатилган талабларни таъминлашга қаратилган чора-тадбирларни амалга ошириш ва уларнинг бажарилишини мониторинг қилиш белгиланган тартибда буюртмачи (ташаббускор) томонидан таъминланади.

Буюртмачи (ташаббускор) давлат экологик экспертизаси хулосасида кўрсатилган талабларнинг бажарилиши тўғрисида ҳар чорак якунларига кўра чоракдан кейинги ойнинг 25-санасидан кечиктирмай Экология қўмитасига ахборот тақдим этиши шарт.

Буюртмачи (ташаббускор) давлат экологик экспертизасининг хулосасида кўрсатилган талабларнинг бажарилиши тўғрисидаги ахборотни ушбу банднинг иккинчи хатбошисида назарда тутилган муддатларда тақдим этмаган тақдирда, Экология қўмитаси буюртмачига (ташаббускорга) ёзма кўрсатма беради.

5-боб. Давлат экологик экспертизасининг субъектлари ҳамда уларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари

36. Куйидагилар давлат экологик экспертизасининг субъектлари ҳисобланади:
буюртмачи (ташаббускор);
лойиҳани ишлаб чиқувчи;
эколог-эксперт.

37. Буюртмачи (ташаббускор) куйидаги ҳуқуқларга эга:

давлат экологик экспертизасини ўтказиш масалалари бўйича махсус ваколатли давлат органидан маслаҳатлар ва зарур услубий ёрдам олиш;

давлат экологик экспертизасининг объектини рўёбга чиқариш мумкин эмаслиги тўғрисидаги хулосасига асосан материалларни маромига етказиш ва такрорий давлат экологик экспертизасини ўтказиш учун тақдим этиш;

ўзининг аккредитациядан ўтган лабораториясида ёки бошқа аккредитациядан ўтган лабораторияда ифлослантирувчи моддаларни чиқариш, оқизиш ва чиқиндиларни жойлаштириш манбаларидан намуналар олиш ҳамда лаборатория таҳлилларини ўтказиш;

атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материаллари ва экологик нормативлар лойиҳалари тўғрисидаги ахборотни эълон қилиш, шунингдек, давлат экологик экспертизасининг ўтказиш жараёни ҳақидаги маълумотларни олиш;

эколог-экспертга экологик экспертиза объектлари хусусида таклифлар, мулоҳазалар, тушунтиришлар ва экологик аудит натижаларини тақдим этиш;

эколог-эксперт хатти-ҳаракатлари юзасидан қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда шикоят қилиш;

давлат экологик экспертизасини ўтказиш жараёни ҳақида маълумот олиш.

Буюртмачи (ташаббускор) қонунчиликка мувофиқ бошқа ҳуқуқларга ҳам эга бўлиши мумкин.

Буюртмачи (ташаббускор) куйидаги мажбуриятларга эга:

атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ҳамда табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш тўғрисидаги қонунчилик талабларига мувофиқ атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материалларини ва экологик нормативлар лойиҳаларини ишлаб чиқиши ҳамда уларни давлат экологик экспертизасидан ўтказиш учун тақдим этиши;

давлат экологик экспертизасини ўтказиш учун қонунчиликда белгиланган тартибда тўловни тўлаш;

атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш учун зарур бўлганда биохилма-хилликни сақлаш, иқлим ўзгаришининг олдини олиш, лаборатория таҳлилларини ўтказиш ҳамда гидрогеологик, гидрологик, геотехник каби тадқиқотларнинг молиялаштирилишини таъминлаш;

заруратга кўра давлат экологик экспертизаси ўтказилгунига қадар мўлжалланаётган ва (ёки) режалаштирилаётган ёки амалга оширилаётган хўжалик фаолияти ҳамда бошқа фаолият бўйича жамоатчилик эшитувларини ўтказиш;

атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материалларида давлат экологик экспертизаси объекти фаолияти натижасида ҳосил бўладиган иссиқхона газларининг чиқарилишини қисқартириш бўйича мақсадли кўрсаткичларни инобатга олиш;

давлат экологик экспертизасининг хулосасида кўрсатилган талабларни бажариш.

Буюртмачи (ташаббускор) зиммасида қонунчиликка мувофиқ бошқа мажбуриятлар ҳам бўлиши мумкин.

38. Лойиҳани ишлаб чиқувчи қуйидаги ҳуқуқларга эга:

давлат экологик экспертизасини ўтказиш жараёнида буюртмачининг (ташаббускорнинг) манфаатларини ифодалаш;

атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материаллари ва экологик нормативлар лойиҳаларини ишлаб чиқишда Марказдан маслаҳатлар ҳамда зарур услубий ёрдам олиш;

давлат экологик экспертизаси натижалари бўйича таклиф ва мулоҳазалар киритиш.

эколог-экспертга экологик экспертиза объектлари хусусида таклифлар ва мулоҳазалар тақдим этиш ҳуқуқига эга.

Лойиҳани ишлаб чиқувчи қонунчиликка мувофиқ бошқа ҳуқуқларга ҳам эга бўлиши мумкин.

Лойиҳани ишлаб чиқувчи қуйидаги мажбуриятларга эга:

атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материалларини ва экологик нормативлар лойиҳаларини атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ҳамда табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш тўғрисидаги қонунчилик талабларига мувофиқ ишлаб чиқиш;

атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материаллари ва экологик нормативлар лойиҳаларини ишлаб чиқувчи мутахассислар малакасини оширишни таъминлаш;

эколог-эксперт томонидан давлат экологик экспертизасини ўтказиш жараёнида берилган изох ва эътирозларга жавоб бериш, зарурат бўлганда атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материаллари ҳамда экологик нормативлар лойиҳаларини қайта кўриб чиқиш;

атроф-муҳитга таъсир кўрсатишни баҳолаш.

39. Эколог-эксперт куйидаги ҳуқуқларга эга:

давлат экологик экспертизасини ўтказиш учун зарур бўлган ҳужжатлар ва материалларни буюртмачидан (ташаббускордан) ҳамда лойиҳани ишлаб чиқувчидан олиш;

давлат экологик экспертизасини ўтказиш учун тақдим этилган, қонунчилик талабларига жавоб бермайдиган атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материалларини ва экологик нормативлар лойиҳаларини рад этиш;

заруратга кўра давлат экологик экспертизасини ўтказиш учун тақдим этилган атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материаллари ва экологик нормативлар лойиҳаларининг ишончлилигини жойига чиққан ҳолда текшириш;

ўз фаолиятини мустақил ва амалдаги қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ амалга ошириш.

Эколог-эксперт куйидаги мажбуриятларга эга:

давлат экологик экспертизасини ўтказишда қонунчилик талабларига риоя этиш;

давлат экологик экспертизасининг ўз муддатида, ҳолисона ва сифатли ўтказилишини, шунингдек, унинг натижалари бўйича белгиланган тартибда ҳулоса берилишини таъминлаш;

давлат экологик экспертизасининг муайян объектига нисбатан шахсий манфаатдорлиги бўлган тақдирда ўзини ўзи рад этиш;

ҳужжатларни текширишда аввалги давлат экологик экспертизаси ҳулосасида кўрсатилмаган рад этишнинг қўшимча сабаблари келтирилишига йўл қўймаслик;

давлат экологик экспертизаси учун тақдим этилган атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материаллари ва экологик нормативлар лойиҳаларининг бут сақланишини, шунингдек, давлат сирлари ёки қонун билан қўриқланадиган бошқа сирни ташкил этувчи маълумотларнинг ошкор қилинмаслигини таъминлаш.

Эколог-эксперт зиммасида қонунчиликка мувофиқ бошқа мажбуриятлар ҳам бўлиши мумкин.

6-боб. Давлат экологик экспертизаси ҳулосасининг амал қилишини тўхтатиб туриш ёки тугатиш

40. Буюртмачи (ташаббускор) қайта ташкил этилган, унинг номи ўзгартирилган ёки ваколатлари ёхуд ҳуқуқ ва мажбуриятлари ҳуқуқий ворисга ўтган ҳолларда, буюртмачи (ташаббускор) ёки унинг ҳуқуқий вориси қайта рўйхатдан ўтказилганидан кейин етти иш куни ичида Марказга тасдиқловчи ҳужжатларни илова қилган ҳолда, давлат экологик экспертизасининг ҳулосасини қайта расмийлаштириш юзасидан ариза бериши мумкин.

Давлат экологик экспертизаси ҳулосасини қайта расмийлаштирганлик учун тўлов ундирилмайди.

41. Давлат экологик экспертизаси хулосасининг амал қилиши суд органлари томонидан қуйидаги ҳолларда тўхтатиб турилиши мумкин:

буюртмачи (ташаббускор) давлат экологик экспертизаси хулосасининг амал қилишини тўхтатиб туриш тўғрисидаги ариза билан мурожаат қилганда;

буюртмачининг (ташаббускорнинг) фаолияти тўхтатиб турилганда;

суд қарори асосида буюртмачи (ташаббускор) томонидан давлат экологик экспертизасининг хулосасида кўрсатилган талабларга риоя этилмаганда;

қонунчиликда белгиланган бошқа ҳолларда.

Давлат экологик экспертизаси хулосаси амал қилишининг тўхтатиб турилиши тўғрисидаги суд қарори буюртмачига (ташаббускорга) ва Экология қўмитасига қонунчиликда белгиланган муддатларда юборилади.

42. Давлат экологик экспертизаси хулосасининг амал қилиши қуйидаги ҳолларда тугатилади:

давлат экологик экспертизаси хулосасининг амал қилиш муддати тугаганда;

буюртмачи (ташаббускор) тугатилганда, шунингдек, буюртмачи (ташаббускор) қайта ташкил этилганда, бундан ҳуқуқий ворисликка йўл қўйиладиган ҳоллар мустасно.

7-боб. Давлат экологик экспертизаси бўйича экспертлар кенгаши ва эксперт комиссияси

43. Давлат экологик экспертизаси субъектлари ўртасида юзага келувчи баҳсли масалаларни кўриб чиқиш ва улар бўйича қарор қабул қилиш мақсадида Экология қўмитаси ҳузурида тегишли вазирлик ва идоралар мутахассислари ҳамда нодавлат нотижорат ташкилотлари вакилларида иборат доимий фаолият юритувчи экспертлар кенгаши ташкил қилинади.

Давлат экологик экспертизаси субъектлари давлат экологик экспертизаси бўйича экспертлар кенгаши қарори устидан қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда судга шикоят қилиши мумкин.

Давлат экологик экспертизаси бўйича экспертлар кенгаши таркиби ҳамда унинг низоми Экология қўмитаси томонидан тасдиқланади.

44. Хавфи юқори объектлар бўйича атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материаллари давлат экологик экспертизасидан ўтказиш мақсадида Марказ томонидан эколог-экспертлар, шу жумладан, тегишли вазирликлар ва идораларнинг мутахассислар ва олимларида иборат эксперт комиссияси тузилади.

Эксперт комиссиясининг иш натижалари Марказ томонидан тасдиқланадиган эксперт комиссиясининг жамловчи хулосаси шаклида баён этилади.

8-боб. Якунловчи қоидалар

45. Марказ ва унинг ҳудудий филиаллари ҳамда лойиҳани ишлаб чиқувчи ўз фаолиятини амалга ошириши натижасида олинган маълумотларнинг сир сақланишини таъминлайди.

46. Эколог-эксперт ўз мажбуриятларини буюртмачининг (ташаббускорнинг) ҳуқуқларига ёки қонун билан муҳофаза қилинадиган манфаатларига моддий зарар ёки маънавий зиён етказган тарзда бажармаганлик ёки лозим даражада бажармаганлик, шунингдек, экологик экспертиза тўғрисидаги қонунчиликни бошқача тарзда бузганлик учун қонунчиликка мувофиқ жавобгар бўлади.

47. Марказ ва унинг ҳудудий филиаллари давлат экологик экспертизаси учун тақдим этилган атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материаллари ва экологик нормативлар лойиҳаларининг бут сақланишини, шунингдек, давлат сирларини, ҳарбий, хизмат ва тижорат сирини ташкил этувчи маълумотларнинг ошкор этилмаслигини таъминлайди.

48. Давлат экологик экспертизаси объектлари ҳужжатларининг буюртмачиси (ташаббускори) томонидан уларни ўтказиш учун тақдим этилган электрон кўчирма нусхаси давлат экологик экспертизасининг электрон тизимида сақланади.

49. Ушбу Низом талабларини бузишда айбдор бўлган шахслар қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда жавоб берадилар.

Давлат экологик экспертизасини
ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомга
1-илова

Давлат экологик экспертизасини ўтказиш тартиби
СХЕМАСИ

Босқичлар	Субъектлар	Чора-тадбирлар	Бажариш муддатлари
1-босқич	Буюртмачи (ташаббускор)	Ўзбекистон Республикаси Ягона интерактив давлат хизматлари портали (кейинги ўринларда – ЯИДХП) орқали аризани электрон шаклда мустақил тўлдиради ва Экология қўмитасининг туман (шаҳар) бўлимлари инспекторларига ҳамда Давлат экологик экспертизаси марказига юборади.	Ўз хоҳишига кўра
2-босқич	Экология қўмитасининг туман (шаҳар) бўлимлари инспекторлари	1. Объектнинг реал вақтдаги ҳолатини вазиятлар харитаси билан солиштиради. 2. Объектнинг вазиятлар харитаси реал вақтдаги ҳолатига мос келиши ёки мос келмаслигини аниқлайди ва тасдиқлайди.	I тоифадаги объектлар 7 иш кунida; II тоифадаги объектлар 5 иш кунida; III тоифадаги объектлар 3 иш кунida
	Давлат экологик экспертизаси маркази	1. Ариза ва унга илова қилинган ҳужжатлар тўлиқлиги ва тўғрилигини ўрганиб чиқади ҳамда экологик экспертиза объектини жамоатчилик эшитуvidан ўтказиш заруратини аниқлайди. 2. Ҳужжатлар тўғри ва тўлиқ бўлмаганда ҳамда объектнинг вазиятлар харитаси реал вақтдаги ҳолатига мос келмаганда, ариза берувчига камчиликларни бартараф этиш зарурлиги тўғрисида хабарнома юборади. 3. Экологик экспертиза объекти бўйича жамоатчилик эшитувини ўтказиш зарурати аниқланганда аризани рад этади. 4. Ҳужжатлар белгиланган тартибда тақдим этилганда буюртмачига (ташаббускорга) оферта юборади.	Ариза келиб тушгандан 7 иш кунida

Босқичлар	Субъектлар	Чора-тадбирлар	Бажариш муддатлари
3-босқич	Буюртмачи (ташаббускор)	Офертани қабул қилади ва давлат экологик экспертизасини ўтказиш учун тўловни электрон тўлов тизимлари орқали олдиндан тўлайди.	Офертани қабул қилган санадан бошлаб 30 кун ичида
4-босқич	Давлат экологик экспертизаси маркази	Белгиланган тартибда давлат экологик экспертизасини ўтказди ва натижалари бўйича экологик экспертиза объектини рўёбга чиқариш мумкин ёки мумкин эмаслиги тўғрисидаги яқунларни ўз ичига олган хулоса беради.	Тўлов тўлиқ тўлангандан кейин 25 иш куни ичида
5-босқич	ЯИДХП	Давлат экологик экспертизаси хулосасини буюртмачига (ташаббускорга) ҳамда инспекторга юборади.	Аниқ вақт режимида

Давлат экологик экспертизасини
ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомга
2-илова

Ўзбекистон Республикаси
Экология ва иқлим ўзгариши миллий
қўмитаси ҳузуридаги “Давлат экологик
экспертизаси маркази” давлат муассасасига

Давлат экологик экспертизасини ўтказиш тўғрисида
АРИЗА

_____ - сон

202_ йил “__” _____

Фаолиятнинг экологик талабларга мувофиқлигини белгилашга ҳамда экологик
экспертиза объектини рўёбга чиқариш мумкинлигини ёки мумкин эмаслигини аниқлаш
мақсадида давлат экологик экспертизасини ўтказишингизни сўрайман.

I. Буюртмачи тўғрисида маълумот:

Субъект (юридик ёки жисмоний шахс):	
Буюртмачининг СТИР:	
Буюртмачининг жойлашган ҳудуди:	
Буюртмачи жойлашган туман (шаҳар):	
Буюртмачи жойлашган маҳалла фуқаролар йиғини:	
Буюртмачининг номи (Ф.И.О.):	
Буюртмачининг ташкилий-ҳуқуқий шакли:	
Буюртмачининг иқтисодий фаолият турларининг умумдавлат таснифлагичи бўйича коди (ИФУТ):	
Буюртмачининг электрон почтаси:	
Буюртмачи раҳбари (Ф.И.О.):	
Буюртмачи раҳбарининг телефон рақами:	
Хизмат кўрсатувчи тижорат банки МФО рақами:	
Хизмат кўрсатувчи тижорат банки номи:	
Буюртмачининг тижорат банкдаги ҳисобварағи (асосий):	

II. Давлат экологик экспертизаси объекти тўғрисида маълумот:

Давлат экологик экспертизаси объектининг атроф-муҳитга таъсир кўрсатишнинг тоифаси:	
Давлат экологик экспертизаси объектининг фаолият тури:	

Давлат экологик экспертизаси объектининг фаолият ости турлари:	
Давлат экологик экспертизаси объекти:	
Давлат экологик экспертизаси объекти номи:	
Давлат экологик экспертизаси объекти жойлашган ҳудуд:	
Давлат экологик экспертизаси объекти жойлашган туман (шаҳар):	
Давлат экологик экспертизаси объекти жойлашган маҳалла фуқаролар йиғини:	

III. Техник-иқтисодий кўрсаткичлар:

Давлат экологик экспертизаси объектининг асосий, ёрдамчи бино ва иншоотлари:	
Давлат экологик экспертизаси объектининг умумий ер майдони (м ²):	
Давлат экологик экспертизаси объектининг кўкаламзорлаштирилган майдони (м ²):	
Давлат экологик экспертизаси объектининг қурилиш ости майдони (м ²):	
Давлат экологик экспертизаси объектининг қоплама тўшалган майдони (м ²):	
Давлат экологик экспертизаси объекти биноларининг умумий ички майдони (м ²):	

IV. Лойиҳани ишлаб чиқувчи тўғрисида маълумот:

Лойиҳани ишлаб чиқувчининг СТИР:	
Лойиҳани ишлаб чиқувчининг номи:	
Лойиҳани ишлаб чиқувчининг ташкилий-ҳуқуқий шакли:	
Лойиҳани ишлаб чиқувчининг раҳбари:	
Лойиҳани ишлаб чиқувчининг телефон рақами:	

V. Объектнинг жойлашув режаси:

Шимолий кенглик	Шарқий узунлик

VI. Атроф-муҳитга таъсир кўрсаткичлари:

а) атмосферага чиқариладиган ифлослантирувчи моддалар миқдори:

Ифлослантирувчи модда	Хавфлилик синфи	г/сек	т/йил	Ташламанинг фоиздаги улуши (фоизда)

б) сувдан фойдаланиш:

Сув олиш объекти	Канал ёки дарё номи	м³/кун	м³/йил

в) оқова сувларнинг сарфи:

Оқова қабул қилиш манбаси	Ифлослантирувчи модда номи	мг/литр	гр/соат

г) хавфли чиқиндилар миқдори:

Чиқинди номи	Хавфлилиқ синфи	Ҳосил бўлиш миқдори (т/йил)	Чиқиндиларни жойлаштириш бўйича ҳисобланган лимитлар	
			миқдори (т)	лимит майдони (м²)

д) қаттиқ маиший чиқинди миқдори:

Чиқинди номи	Хавфлилиқ синфи	Ҳосил бўлиш миқдори (т/йил)

Илова: Атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материаллари ёки экологик норматив лойиҳалари электрон шакли.

Электрон рақамли имзо:
QR-код

Изоҳ. Заруратга кўра давлат экологик экспертизасини ўтказиш бўйича ариза намунасига Экология ва иқлим ўзгариши миллий қўмитаси ҳузуридаги “Давлат экологик экспертизаси маркази” давлат муассасаси томонидан тегишли ўзгартиришлар киритилиши мумкин.

Вазирлар Маҳкамасининг
2026 йил 11 майдаги 234- сон қарорига
3-илова

Атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш тартиби тўғрисида НИЗОМ

1-боб. Умумий қоидалар

1. Мазкур Низом Ўзбекистон Республикасининг “Экологик экспертиза, атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш ва стратегик экологик баҳолаш тўғрисида”ги Қонунига мувофиқ атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш тартибини белгилайди.

2. Ушбу Низомда қуйидаги асосий тушунчалардан фойдаланилади:

атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш – мўлжалланаётган ва (ёки) режалаштирилаётган ёки амалга оширилаётган хўжалик фаолиятининг ҳамда бошқа фаолиятнинг атроф-муҳитга таъсири хусусиятларини ва даражасини, унинг эҳтимолий экологик оқибатларини аниқлашга ҳамда атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш чора-тадбирларини ишлаб чиқишга қаратилган тартиб-таомил;

атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материаллари – мўлжалланаётган ва (ёки) режалаштирилаётган ёки амалга оширилаётган хўжалик фаолиятининг ҳамда бошқа фаолиятнинг атроф-муҳитга таъсирини баҳолаш натижалари бўйича тайёрланадиган ва экологик экспертиза ўтказиш учун тақдим этиладиган ҳужжатлар тўплами;

атроф-муҳитга таъсир кўрсатилиши тўғрисидаги баёнот лойиҳаси – атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш жараёнининг биринчи босқичи ҳисобланади ва мўлжалланаётган ёки режалаштирилаётган хўжалик фаолияти ва бошқа хил фаолиятни амалга оширишдан олдин ишлаб чиқиладиган материаллар;

атроф-муҳитга таъсир кўрсатилиши тўғрисидаги баёнот – атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш жараёнининг иккинчи босқичи ҳисобланади, бунда атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш жараёнининг биринчи босқичи давлат экологик экспертизасидан ўтказилиши натижаларига кўра қўшимча тадқиқотлар, махсус таҳлиллар ўтказиш, атроф-муҳитга ва фуқаролар соғлиғига қўшимча равишда салбий таъсирнинг олдини олишга қаратилган чора-тадбирларни белгилаш зарурлиги аниқланганда ишлаб чиқиладиган материаллар;

атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материалларини ва экологик нормативлар лойиҳаларини ишлаб чиқувчи (кейинги ўринларда – лойиҳани ишлаб чиқувчи) – мўлжалланаётган ва (ёки) режалаштирилаётган ёки амалга оширилаётган хўжалик фаолиятини ва бошқа фаолиятни ташкил этиш учун атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материалларини, шунингдек, амалга оширилаётган хўжалик фаолиятига ва бошқа фаолиятга оид экологик нормативлар лойиҳаларини ишлаб чиқувчи юридик шахс;

буюртмачи – мўлжалланаётган ва (ёки) режалаштирилаётган ёки амалга оширилаётган хўжалик фаолиятини ҳамда бошқа фаолиятни атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш истагини билдирган юридик ёки жисмоний шахс;

жамоатчилик эшитуви – мўлжалланаётган ва (ёки) режалаштирилаётган ёки амалга оширилаётган хўжалик фаолиятининг ҳамда бошқа фаолиятнинг мақсадга мувофиқлиги тўғрисида қарор қабул қилишга тааллуқли масалаларни муҳокама қилиш учун ташкил этиладиган жамоатчилик йиғилиши;

экологик оқибатлар тўғрисидаги баёнот – атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш жараёнининг якуний босқичи бўлиб, тугалланган объект (реконструкция қилиш, модернизация, кенгайтириш) фойдаланишга топширилгунга қадар атроф-муҳитга таъсир этувчи экологик нормативларни белгилаш бўйича материаллар;

эколог-эксперт – олий маълумотга, экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш соҳасида ёки турдош соҳаларда камида узлуксиз уч йил иш стажига эга бўлган, белгиланган тартибда аттестациядан ўтказилган “Давлат экологик экспертизаси маркази” давлат муассасаси ходими;

энг яхши қулай технология – маҳсулот (товарлар) ишлаб чиқариш, ишларни бажариш, хизматлар кўрсатиш бўйича замонавий илм-фан ва техник ютуқлар ҳамда уларни қўллашнинг техник имкониятлари мавжуд бўлиши шарти билан атроф табиий муҳитни муҳофаза қилиш мақсадларига эришиш мезонларини самарали уйғунлаштириш асосида белгиланадиган технология.

3. Атроф-муҳитга таъсир лойиҳани ишлаб чиқувчи ёки буюртмачининг белгиланган тартибда аттестациядан ўтказилган ходимлари томонидан баҳоланади.

4. Атроф-муҳитга таъсир буюртмачининг маблағлари ҳисобидан баҳоланади.

5. Атроф-муҳитга таъсир лойиҳани ишлаб чиқувчи ва буюртмачи ўртасида тузиладиган, атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш ўтказиш муддатлари ва бошқа шартлари назарда тутувчи шартнома асосида баҳоланади.

6. Атроф-муҳитга таъсир қуйидаги мақсадларда баҳоланади:

мўлжалланаётган ва (ёки) режалаштирилаётган ёки амалга оширилаётган хўжалик фаолиятини ҳамда бошқа фаолиятни амалга ошириш тўғрисида қарор қабул қилинишидан олдинги босқичларда бундай фаолиятнинг экологик талабларга мувофиқлигини белгилаш;

мўлжалланаётган ва (ёки) режалаштирилаётган ёки амалга оширилаётган хўжалик фаолиятининг ҳамда бошқа фаолиятнинг атроф-муҳит ҳолатига ҳамда инсон соғлиғига салбий таъсир кўрсатиши мумкин бўлган ёки салбий таъсир кўрсатаётган экологик хавфлилик даражасини аниқлаш;

мўлжалланаётган ва (ёки) режалаштирилаётган ёки амалга оширилаётган хўжалик фаолиятининг ҳамда бошқа фаолиятнинг атроф-муҳитга ва инсон соғлиғига салбий таъсирининг олдини олиш ҳамда уни камайтириш;

атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш бўйича назарда тутилаётган чора-тадбирларнинг етарлигини ҳамда асослигини аниқлаш.

7. Экологик экспертиза объекти тўлиқ ва яхлит тарзда атроф-муҳитга таъсирни баҳолашдан ўтказилади. Бунда объектни қисмларга бўлган ҳолда атроф-муҳитга таъсирни баҳолашга йўл қўйилмайди.

8. Атроф-муҳитга таъсирни баҳолашда мўлжалланаётган ва (ёки) режалаштирилаётган ёки амалга оширилаётган хўжалик фаолияти ҳамда бошқа фаолиятнинг атроф-муҳитга таъсир кўрсатиш тоифаси Давлат экологик экспертизасидан ўтказилиши мажбурий бўлган атроф-муҳитга таъсир кўрсатадиган фаолият турлари ва объектлари рўйхатига мувофиқ аниқланади.

Давлат экологик экспертизасидан ўтказилиши мажбурий бўлган атроф-муҳитга таъсир кўрсатадиган фаолият турлари рўйхатига киритилмаган объектлар бўйича атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш зарурати буюртмачи томонидан тақдим этилган маълумотлар асосида дастлабки баҳолаш натижаларига (кейинги ўринларда – дастлабки баҳолаш) кўра аниқланади.

9. Дастлабки баҳолаш натижасида лойиҳани ишлаб чиқувчи томонидан атроф-муҳитга таъсирни баҳолашнинг қамров доираси белгиланади.

10. Буюртмачи атроф-муҳитга таъсирни баҳолашда жамоатчилик иштирокини таъминлашни, зарур тадқиқотлар ва мониторинг ишларини молиялаштиришни, шунингдек, лойиҳани амалга ошириш жараёнида табиатни муҳофаза қилиш чора-тадбирлари ҳамда ишлаб чиқариш экологик назоратини амалга оширишни таъминлайди.

11. Фаолият кўрсатаётган объектларда янги қурилиш, реконструкция қилиш, кенгайтириш ёки техник қайта жиҳозлаш лойиҳалари бўйича атроф-муҳитга таъсир баҳолашдан ўтказилганда, мавжуд ишлаб чиқариш қувватлари ва ҳудуддаги умумий экологик юкламадан келиб чиққан ҳолда жамланган (кумулятив) таъсир ҳисобга олиниши лозим.

2-боб. Дастлабки баҳолаш тартиби

12. Давлат экологик экспертизасидан ўтказилиши мажбурий бўлган атроф-муҳитга таъсир кўрсатадиган фаолият турлари ва объектлари рўйхатига киритилмаган объектлар бўйича атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш зарурати Экология ва иқлим ўзгариши миллий қўмитаси (кейинги ўринларда – Экология қўмитаси) ҳузуридаги “Давлат экологик экспертизаси маркази” давлат муассасаси (кейинги ўринларда – Марказ) томонидан буюртмачи ташаббуси билан тақдим этилган электрон маълумотларни дастлабки баҳолаш натижасида аниқланади.

13. Дастлабки баҳолашда қуйидаги мезонлар инобатга олинади:

мўлжалланаётган ва (ёки) режалаштирилаётган фаолиятнинг бошқа объектлар билан биргаликдаги жамланган (кумулятив) таъсири ҳамда атроф-муҳит компонентларига тушадиган умумий экологик юклама;

эҳтимолий таъсир доирасида алоҳида муҳофаза этиладиган табиий ҳудудларнинг жойлашгани, уларгача бўлган масофа ва белгиланган муҳофаза режимининг хусусиятлари;

эҳтимолий таъсир доирасида экологик жиҳатдан заиф табиий экотизимларнинг, шу жумладан, сув объектлари, сув-ботқоқ ҳудудлари, камёб ва йўқолиб кетиш хавфи остида турган ўсимлик ҳамда ҳайвонот дунёси объектлари яшаш ва ўсиш жойларининг жойлашуви ҳамда уларгача бўлган масофа;

эҳтимолий ифлослантирувчи моддалар ташламалари, оқовалари ҳамда чиқиндиларнинг ҳосил бўлиши доирасида аҳоли пунктларининг жойлашуви ва энг яқин турар жой биноларигача бўлган масофалар;

мўлжалланаётган ва (ёки) режалаштирилаётган фаолиятнинг фуқаролар соғлиғи ва ҳаётига ҳамда атроф-муҳитга таъсири.

14. Дастлабки баҳолаш натижаларига кўра Марказ мўлжалланаётган ва (ёки) режалаштирилаётган фаолиятнинг атроф-муҳитга таъсирини баҳолаш зарурати тўғрисида асослантирилган қарор қабул қилади.

Атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш зарурати аниқланган тақдирда, хулосада тегишли лойиҳа объектининг атроф-муҳитга таъсир тоифаси белгилаб қўйилади.

Лойиҳани ишлаб чикувчи Давлат экологик экспертизасидан ўтказилиши мажбурий бўлган атроф-муҳитга таъсир кўрсатадиган фаолият турлари ва объектлари рўйхатига киритилмаган объектлар бўйича атроф-муҳитга таъсир хулосада белгиланган объектнинг атроф-муҳитга таъсир тоифаси бўйича баҳолаши шарт.

3-боб. Атроф-муҳитга таъсирни баҳолашнинг қамров доирасини белгилаш

15. Атроф-муҳитга таъсирни баҳолашнинг қамров доирасини белгилашда мўлжалланаётган ёки режалаштирилаётган объектнинг тавсифи ва мазмунидан келиб чиқиб, атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материалларига киритиладиган маълумотларнинг ҳажми, тўлиқлилиги ва батафсиллиги даражаси Марказ томонидан аниқланади.

16. Атроф-муҳитга таъсирни баҳолашнинг қамров доираси қуйидаги мақсадларда белгиланади:

атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материалларига киритилиши мумкин бўлган, асослантирилган ва амалда қўлланадиган муқобил ечимларни белгилаш, шу жумладан, атроф-муҳитга ва (ёки) инсон соғлиғига таъсир кўрсатувчи эҳтимолий ифлослантирувчи манбаларни белгилаб бериш;

инсон соғлиғини ва қулай атроф-муҳитни таъминлаш учун стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасини амалга ошириш билан боғлиқ бўлган атроф-муҳитни муҳофаза қилиш соҳасидаги мақсадларни, шу жумладан, халқаро ва миллий даражада белгилаш;

мўлжалланаётган ёки режалаштирилаётган объектнинг атроф-муҳитга эҳтимолий таъсирини ҳамда экологик ва ижтимоий оқибатларини аниқлаш;

атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материалларининг экологик талабларга мувофиқлигини белгилаш.

17. Қамров доирасини белгилашда мўлжалланаётган ёки режалаштирилаётган объектнинг муқобил вариантлари ҳисобга олиниши керак.

Муқобил вариантлар тегишли ташкилий, илмий, техник ривожланиш билан, шунингдек, ҳудудий мансублик нуқтаи назаридан амалга ошириш имкониятларига мос келиши керак.

4-боб. Атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш тартиби

18. Атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш натижалари бўйича қуйидаги атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материаллари ишлаб чиқилади:

биринчи босқичда атроф-муҳитга таъсир кўрсатилиши тўғрисидаги баёнот лойиҳаси;

иккинчи босқичда атроф-муҳитга таъсир кўрсатилиши тўғрисидаги баёнот;
яқунловчи босқичда экологик оқибатлар тўғрисидаги баёнот.

19. Атроф-муҳитга таъсир кўрсатилиши тўғрисидаги баёнот лойиҳасида қуйидагилар назарда тутилиши лозим:

мўлжалланаётган ва (ёки) режалаштирилаётган фаолиятни амалга оширишга қадар атроф-муҳитнинг ҳолати, шу жумладан, фаолият режалаштирилаётган ҳудудда аҳолининг жойлашгани, атмосфера ҳавоси, ерусти, ерости ва оқова сувларнинг ҳолати ва ифлосланганлик даражаси, доимий ёки вақтинча фойдаланишга ажратилган ерларнинг хусусиятлари ҳамда уларнинг ифлосланиши, ландшафтларнинг бузилиши, иқлим, геологик, гидрологик, гидрогеологик ва бошқа табиий шароитларнинг, ўсимлик, ҳайвонот дунёси, рекреация зоналари ва муҳофаза этиладиган табиий ҳудудлар ва бошқа атроф-муҳит хусусиятларининг тавсифи;

объектнинг жойлашиши ҳамда танланган ва муқобил жойларнинг иқтисодий ва ижтимоий ривожланиши схемаларига мувофиқлигини асослантирувчи маълумотлар;

объектнинг географик координаталари ва унга туташ рекреация зоналари, аҳоли пунктлари, ирригация ва мелиорация объектлари, қишлоқ хўжалиги ерлари, электр узатиш линиялари, транспорт инфратузилмаси, сув, газ ва бошқа коммуникациялар акс эттирилган вазиятлар харитаси;

ишлаб чиқариладиган маҳсулот тури, лойиҳавий (йиллик) қуввати ва лойиҳани амалга ошириш муддатлари тўғрисидаги маълумотлар;

ишлаб чиқариш технологиясининг атроф-муҳитга таъсир нуқтаи назаридан тавсифи, муқобил технологиялар таҳлили, энг яхши қулай технологияларни кўриб чиқиш ҳамда салбий таъсирнинг олдини олиш, қисқартириш ёки бартараф этиш чора-тадбирлари;

фаолиятни амалга ошириш учун зарур бўлган ресурслар турларининг тавсифи, жумладан, сув ва ер ресурслари, тупроқ, фойдали қазилмалар, хомашё ва энергия, уларнинг тахминий миқдорий ва сифат кўрсаткичлари ҳамда атроф-муҳитга таъсири;

атмосфера ҳавосига ифлослантирувчи моддалар чиқарилиши, сув объектларига ташламалар, сув истеъмоли ва сув чиқариш ҳажмлари, оқова сувларнинг сифат кўрсаткичлари, чиқиндилар ҳосил бўлиши ҳамда бошқа аҳамиятли таъсирларнинг турлари, ҳажмлари ва сифат кўрсаткичлари;

жамоатчилик эшитувлари натижалари, жумладан, жамоатчилик томонидан билдирилган таклиф ва эътирозлар;

ўтказилган тадқиқотлар ҳажми ва фойдаланилган ахборот манбалари тўғрисидаги маълумотлар (ер ресурслари, иқлим, атмосфера ҳавоси ҳолати, геоморфологик, геологик, гидрологик, гидрогеологик шароитлар, ўсимлик ва ҳайвонот дунёси, аҳоли саломатлиги, тупроқ, археологик, тарихий ва маданий хусусиятлар);

объектни рўёбга чиқариш натижасида атроф-муҳит ҳолатидаги ўзгаришлар ва экологик оқибатлари;

белгиланган давр учун иссиқхона газларининг чиқарилишини қисқартириш ва углерод изини камайтириш бўйича ҳисоб-китоблар ва чора-тадбирлар режаси;

маҳсулот хавфсизлигини таъминлаш дастурлари, унинг қўлланиш соҳаси, белгиланган чекловлар, истеъмол хусусиятларини йўқотган маҳсулотни зарарсизлантириш ёки утилизация қилиш усуллари;

атроф-муҳитни бошқариш режаси, унда атроф-муҳитга асосий таъсирлар ва уларни камайтириш чоралари, замонавий ва самарали тозалаш ва муҳофаза технологиялари қўлланиши ҳисоб-китоб ва моделлаштириш натижаларига оид маълумотлар;

масъул шахслар ва ташкилотларни кўрсатган ҳолда экологик мониторинг режаси, назорат кўрсаткичлари, кузатиш даврийлиги бўйича маълумотлар;

атроф-муҳитга салбий таъсир кўрсатиши мумкин бўлган эҳтимолий авария ҳолатлари таҳлили ва уларнинг олдини олиш ҳамда оқибатларини камайтириш сценарийлари;

мўлжалланаётган ва (ёки) режалаштирилаётган фаолиятни амалга ошириш учун ваколатли органлардан олинishi лозим бўлган рухсат берувчи ҳужжатлар рўйхати.

20. Атроф-муҳитга таъсир тўғрисидаги баёотда қуйидагилар назарда тутилиши лозим:

танланган ҳудуд бўйича муҳандислик-геологик изланишлар, моделлаштириш ва бошқа зарур тадқиқотлар натижаларига асосан экологик муаммоларни баҳолашга оид маълумотлар;

лойиҳани амалга ошириш натижасида атроф-муҳит ҳолатидаги ўзгаришлар ва экологик оқибатлар ҳақида маълумотлар;

атроф-муҳитга таъсирни баҳолашнинг олдинги босқичида тасдиқланган ишлаб чиқариш технологиясининг тўлиқ тавсифи ва унинг атроф-муҳитга эҳтимолий таъсирининг таҳлил натижалари;

майдоннинг экологик ҳолатини сақлаш мақсадида қўлланилаётган технологиянинг атроф-муҳит бошқа компонентларига таъсирини экологик таҳлил қилиш, шунингдек, қамров доирасида аниқланган бошқа аҳамиятли таъсирларни баҳолаш бўйича маълумотлар;

жамоатчилик эшитувларининг ижобий хулосаси, шу жумладан, эшитув давомида билдирилган таклиф ва эътирозларни кўриб чиқиш натижалари тўғрисидаги маълумотлар;

давлат экологик экспертизаси объектини рўёбга чиқариш салбий оқибатларининг олдини олувчи табиатни муҳофаза қилиш чора-тадбирларининг асосланган тадқиқотлари;

атроф-муҳитга салбий таъсир кўрсатиши мумкин бўлган эҳтимолий авария ҳолатлари таҳлили ва уларнинг олдини олиш ҳамда оқибатларини камайтириш сценарийлари.

Атроф-муҳитга таъсир тўғрисидаги баёнотни ишлаб чиқиш зарурати атроф-муҳитга таъсир кўрсатилиши тўғрисидаги баёнот лойиҳаси кўриб чиқиш натижаларига кўра эколог-эксперт томонидан белгиланади.

21. Экологик оқибатлар тўғрисидаги баёнотда қуйидагилар назарда тутилиши лозим:

давлат экологик экспертизаси хулосасида белгиланган талабларга риоя этилиши юзасидан Экология қўмитасининг ҳудудий бўлинмалари томонидан объектни кўздан кечириш натижалари бўйича тузилган далолатнома;

атроф-муҳитга таъсир тўғрисидаги баёнот лойиҳасини эколог-эксперт томонидан кўриб чиқиш натижалари, шунингдек, жамоатчилик эшитувларида билдирилган таклифлар асосида киритилган лойиҳа ечимларига тузатишлар ва қабул қилинган бошқа чора-тадбирлар;

объектнинг ифлослантириш манбалари жойлашуви схемаси;

экспертиза объекти фаолиятини тартибга солувчи экологик нормативлар;

объектни эксплуатация қилиш жараёнида экологик кузатув ва тадбирларни ташкил этиш ҳамда амалга оширишга доир талаблар;

хўжалик фаолиятини амалга ошириш имконияти тўғрисидаги асосий хулосалар;

объектни эксплуатация қилиш даври мобайнида экологик мониторингни ташкил этиш ва ўтказиш жадвали;

хўжалик фаолиятини атроф-муҳитни ифлослантирувчи объект сифатида назорат қилиш бўйича талаблар.

5-боб. Атроф-муҳитга таъсирни баҳолашда жамоатчиликнинг иштироки

22. Атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш босқичларида буюртмачи ўз маблағлари ҳисобидан қонунчиликда белгиланган тартибда жамоатчилик эшитувларини ташкил этади.

Буюртмачи жамоатчилик эшитувларини ўтказишда маълумотларнинг тўғрилиги, очиқлигини ва материаллардан эркин фойдаланиш имкониятини таъминлаши шарт.

23. Жамоатчилик эшитуви натижалари бўйича келиб тушган таклиф ва эътирозларни ўз ичига олган баённома расмийлаштирилади ҳамда атроф-муҳитга таъсирни баҳолашнинг тегишли босқич ҳужжатлари таркибига киритилади.

6-боб. Якунловчи қоидалар

24. Лойиҳани ишлаб чиқувчи атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш натижалари асосида тақдим этилган атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш бўйича материалларнинг ва экологик нормативлар лойиҳаларининг тўғрилиги, ишончлиги ҳамда асослиги учун буюртмачи билан солидар жавобгар бўлади.

25. Ушбу Низом талаблари бузилишида айбдор бўлган шахслар қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда жавобгар бўлади.

Вазирлар Маҳкамасининг
2026 йил 11 майдаги 234 - сон қарорига
4-илова

**Мўлжалланаётган ва (ёки) режалаштирилаётган ёки амалга оширилаётган
хўжалик фаолиятининг ҳамда бошқа фаолиятнинг атроф-муҳитга таъсири
бўйича жамоатчилик эшитувларини ўтказиш тартиби тўғрисида
НИЗОМ**

1-боб. Умумий қоидалар

1. Ушбу Низом мўлжалланаётган ва (ёки) режалаштирилаётган ёки амалга оширилаётган хўжалик фаолиятининг ҳамда бошқа фаолиятнинг атроф-муҳитга таъсири бўйича жамоатчилик эшитувларини (кейинги ўринларда – жамоатчилик эшитувлари) ўтказиш тартибини белгилайди.

2. Ушбу Низомда қуйидаги асосий тушунчалардан фойдаланилади:

буюртмачи (ташаббускор) – мўлжалланаётган ва (ёки) режалаштирилаётган ёки амалга оширилаётган хўжалик фаолиятини ҳамда бошқа фаолиятни ташкил этиш учун атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материалларини, шунингдек, амалга оширилаётган хўжалик фаолиятига ва бошқа фаолиятга оид экологик нормативлар лойиҳаларини экологик экспертизадан ўтказиш учун тақдим этадиган юридик ёки жисмоний шахс;

жамоатчилик эшитуви – мўлжалланаётган ва (ёки) режалаштирилаётган ёки амалга оширилаётган хўжалик фаолиятининг ҳамда бошқа фаолиятнинг мақсадга мувофиқлиги тўғрисида қарор қабул қилишга тааллуқли масалаларни муҳокама қилиш учун ташкил этиладиган жамоатчилик йиғилиши;

манфаатдор томонлар – мўлжалланаётган, режалаштирилаётган ёки амалга оширилаётган хўжалик фаолияти натижасида қулай атроф-муҳитга бўлган ҳуқуқ ва қонуний манфаатларига таъсир кўрсатилиши мумкин бўлган ёки кўрсатилаётган жисмоний ва (ёки) юридик шахслар;

мўлжалланаётган ва (ёки) режалаштирилаётган ёки амалга оширилаётган хўжалик фаолияти ҳамда бошқа фаолият – атроф-муҳитга салбий таъсир кўрсатиши мумкин бўлган ҳамда экологик экспертиза объекти ҳисобланадиган ҳар қандай фаолият.

3. Жамоатчилик эшитувлари буюртмачи (ташаббускор) томонидан маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари кўмагида ўтказилади.

4. Жамоатчилик эшитувларини ўтказиш билан боғлиқ харажатлар буюртмачи (ташаббускор) маблағлари ёки қонунчиликда тақиқланмаган бошқа манбалар ҳисобидан молиялаштирилади.

5. Жамоатчилик эшитувлари атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материаллари давлат экологик экспертизасига тақдим этилгунига қадар ўтказилади.

6. Жамоатчилик эшитуви ушбу Низомга иловадаги схемага мувофиқ ўтказилади.

7. Жамоатчилик эшитувларида манфаатдор томонлар, нодавлат нотижорат ташкилотлари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этиши мумкин.

8. Экология ва иқлим ўзгариши миллий қўмитаси (кейинги ўринларда – Экология қўмитаси) ва унинг ҳудудий органлари вакиллари жамоатчилик эшитувларида кузатувчи сифатида қатнашади.

9. Буюртмачи (ташаббускор) жамоатчилик эшитувларини ўтказиш учун ташкилотларни қонунчиликда белгиланган тартибда жалб этиши мумкин.

2-боб. Жамоатчилик эшитувини ўтказишни ташкил этиш

10. Жамоатчилик эшитувини ўтказиш зарурлиги қуйидаги мезонларга асосан аниқланади:

хўжалик фаолиятининг атроф-муҳитга эҳтимолий таъсирлари хавфи юқори бўлса;

хўжалик фаолияти аҳоли саломатлиги ҳамда яшаш шароитига таъсир кўрсатса;

хўжалик фаолияти аҳоли яшаш ҳудудлари, муҳофаза этиладиган табиий ҳудудлар, сув муҳофаза минтақаси, санитар ҳимоя зоналари, табиат, тарихий ва маданий ёргорликлар ҳудудига яқин жойлашса.

11. Жамоатчилик эшитуви амалда фаолият кўрсатаётган объектлар бўйича атроф-муҳитга ва аҳоли соғлиғига узлуксиз салбий таъсир кўрсатаётгани юзасидан жисмоний ёки юридик шахсларнинг ҳақли шикоятларига сабаб бўлган ҳолатларда ўтказилиши мумкин.

Агар амалда фаолият кўрсатаётган объектларда технологик жараён кенгайтирилмаган ёки тўлиқ реконструкция қилинмаган ва техник жиҳатдан қайта жиҳозланмаган ҳамда экологик нормативларга эга бўлса, ушбу Низом талаблари татбиқ этилмайди, ушбу банднинг биринчи хатбошисида келтирилган ҳолат бундан мустасно.

12. Экология қўмитаси ҳузуридаги “Давлат экологик экспертизаси маркази” давлат муассасаси (кейинги ўринларда – Марказ) атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материаллари келиб тушган кундан эътиборан уч иш куни ичида объектнинг жойлашувини, эҳтимол тutilган сезиларли салбий таъсир зоналарини ва атроф-муҳитнинг ифлосланиш даражасини инобатга олган ҳолда жамоатчилик эшитувларини ўтказиш ёки ўтказмаслик тўғрисида қарор қабул қилади.

13. Марказ жамоатчилик эшитувларини ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилингандан кейин қуйидагиларни амалга оширади:

мўлжалланаётган, режалаштирилаётган ёки амалга оширилаётган хўжалик фаолияти ва бошқа фаолият ҳудудини, шунингдек, эҳтимолий таъсир кўрсатилиши мумкин бўлган ҳудудни белгилайди;

муҳокама қилинадиган масала ўз ҳуқуқларига ва қонуний манфаатларига дахл қиладиган ёки дахл қилиши мумкин бўлган шахслар доирасини аниқлайди;

маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларига ва буюртмачига (ташаббускорга) атроф-муҳитга таъсирни баҳолашга доир тегишли ахборотни жамоат эшитувлари ташкил этилиши ҳақидаги хабарнома билан бирга юборади.

14. Буюртмачи (ташаббускор) жамоатчилик эшитувини ўтказиш бўйича Марказдан хабарнома олган кундан бошлаб беш иш куни ичида:

жамоатчилик эшитувлари ўтказиладиган жой ва вақтни маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари билан келишади;

Экология қўмитасининг ҳудудий органига ҳамда Марказга жамоатчилик эшитувлари ўтказиладиган сана ва вақт тўғрисида хабарнома юборади.

15. Жамоатчилик эшитувлари ўтказиладиган жой ва вақт ҳақида буюртмачи (ташаббускор) маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари ҳамда Экология қўмитасининг ҳудудий органлари билан биргаликда оммавий ахборот воситаларида эълон қилиш чораларини кўради.

Эълон жамоатчилик эшитуви ўтказилишидан ўн кун олдин давлат тилида ёки кўпчилик аҳоли гаплашадиган бошқа тилда берилади.

Буюртмачи (ташаббускор) жамоатчиликни хабардор қилишнинг бошқа қўшимча усулларида фойдаланиши мумкин.

16. Эълонда қуйидаги маълумотлар кўрсатилади:

жамоатчилик эшитувини ўтказиш жойи ва вақти;

ишлаб чиқаришнинг асосий кўрсаткичларини, шунингдек, атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материалларининг экологик жиҳатларини кўрсатган ҳолда мўлжалланаётган, режалаштирилаётган ва амалда фаолият юритаётган хўжалик фаолиятининг номи;

манфаатдор томонлар лойиҳа материалларининг қоғоз шакли билан танишишлари мумкин бўлган жой манзили;

материалларнинг электрон шакли жойлаштирилган Интернет жаҳон ахборот тармоғи манзили, агар у мавжуд бўлмаса, материалларнинг электрон шаклини расмий сўраб олиш мумкин бўлган электрон почта манзили;

мулоҳазалар ва таклифлар қабул қилинадиган электрон почта манзили.

17. Жамоатчилик эшитувини ўтказиш тўғрисида эълон қилинган санадан бошлаб буюртмачи (ташаббускор) манфаатдор томонларнинг атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материаллари билан танишиб чиқишини таъминлайди, мулоҳазалар ва таклифларни қоғоз ва электрон шаклда қабул қилади ва рўйхатга олади.

18. Буюртмачи (ташаббускор) томонидан жамоатчилик эшитуви тўғрисидаги таклиф ва эътирозлар эълон берилган кундан бошлаб эшитув ўтказиладиган кунга қадар қабул қилинади.

19. Маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари жамоатчилик эшитувлари доирасида қуйидагиларни таъминлайди:

тегишли ҳудуд аҳолисини жамоатчилик эшитувлари ўтказилиши тўғрисида хабардор қилади;

эшитувларни ўтказиш учун зарур ҳолларда бинолар (хоналар) ажратади; манфаатдор томонларнинг атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материаллари билан танишиши учун шароит яратади;

жамоатчилик эшитувлари ўтказилаётган вақтда жамоат тартибини сақлашни таъминлайди.

3-боб. Жамоатчилик эшитувларини ўтказиш тартиби

20. Жамоатчилик эшитувларида буюртмачи (ташаббускор) жамоатчилик эшитуви иштирокчиларини рўйхатга олади.

21. Жамоатчилик эшитувларини буюртмачининг (ташаббускорнинг) масъул вакили очиб беради.

Жамоатчилик эшитуви иштирокчилари кўпчилик овоз билан кун тартибини тасдиқлайдилар ва уни олиб бориш учун раисни ва котибини сайлайдилар.

22. Жамоатчилик эшитувида буюртмачи (ташаббускор) вакили томонидан техник хусусиятга эга бўлмаган маълумотлар тақдимот қилинади.

23. Тақдимотда қуйидаги маълумотлар бўлиши керак:

хўжалик фаолиятнинг қисқача тавсифи;

технологик ечимлар ва объектни жойлаштиришнинг муқобил вариантлари;

атроф-муҳитнинг жорий ҳолати, ижтимоий-иқтисодий шароитларнинг қисқача тавсифи;

лойиҳани амалга ошириш натижасида атроф-муҳитга салбий таъсир этадиган манбалар ва турларининг қисқача таърифи;

атроф-муҳит ҳолатининг, ижтимоий-иқтисодий шароитларнинг мумкин бўлган ўзгаришлари прогнози ва баҳолашга оид маълумотлар;

лойиҳа ва лойиҳадан ташқари авария ҳолатларини прогнозлаш ҳамда баҳолаш натижалари;

салбий таъсирнинг олдини олиш, уни камайтириш ва (ёки) ўрнини тўлдириш бўйича чора-тадбирлар;

мумкин бўлган сезиларли салбий трансчегаравий таъсирларни баҳолаш (трансчегаравий таъсир этиш ҳолатларида) натижалари.

24. Жамоатчилик эшитувида барча иштирокчилар ўз фикрини билдириш ва буюртмачи (ташаббускор) вакилига саволлар бериш ҳуқуқи эга.

Буюртмачининг (ташаббускорнинг) вакили жамоатчилик эшитуви иштирокчиларининг саволларига жавоб бериши лозим.

25. Жамоатчилик эшитувида оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этиши мумкин ҳамда улар томонидан аудио ёзувлар ва видео суратга олиш амалга оширилган тақдирда, бу ҳақида эшитув иштирокчилари хабардор қилинади.

26. Жамоатчилик эшитуви баённомаси буюртмачи (ташаббускор) вакили томонидан юритилади.

Жамоатчилик эшитуви натижалари бўйича унинг раиси ва котиби имзоси билан тасдиқланадиган жамоатчилик эшитуви баённомаси расмийлаштирилади.

Баённомада жамоатчилик эшитувлари натижалари, билдирилган фикр ва эътирозлар, манфаатдор томонларнинг таклифлари, шунингдек, эшитувлар ўтказилгунга қадар келиб тушган таклиф ва жавоблар кўрсатилади.

27. Тасдиқланган жамоатчилик эшитуви баённомаси нусхаси буюртмачи (ташаббускор) томонидан икки иш куни ичида маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларига ҳамда Марказга тақдим этилади.

28. Жамоатчилик эшитуви баённомаси Экология қўмитаси ва жамоатчилик эшитувлари ўтказилган ҳудуддаги ижро этувчи ҳокимият органининг расмий веб-сайтларида эълон қилинади.

29. Жамоатчилик эшитуви иштирокчилари баённома билан танишиб чиқиш ҳамда ўз таклиф ва эътирозларини Марказга юбориш ҳуқуқига эга.

30. Жамоатчилик эшитувини ўтказиш тартиби бузилганда, жамоатчилик эшитуви ўтказилмаган деб ҳисобланади.

Буюртмачи (ташаббускор) қайта ўтказиладиган жамоат эшитувларини ушбу Низомда белгиланган тартибда ўтказади.

4-боб. Якунловчи қоидалар

31. Ушбу Низомни қўллашда юзага келадиган низолар қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда ҳал этилади.

32. Ушбу Низом талабларини бузишда айбдор бўлган шахслар қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда жавоб берадилар.

Мўлжалланаётган ва (ёки) режалаштирилаётган ёки амалга оширилаётган хўжалик фаолиятининг ҳамда бошқа фаолиятнинг атроф-муҳитга таъсири бўйича жамоатчилик эшитувларини ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомга
илова

Жамоатчилик эшитувини ўтказиш тартиби
СХЕМАСИ

Босқичлар	Субъектлар	Тадбирлар	Бажариш муддатлари
1-босқич	Давлат экологик экспертизаси маркази	Объектнинг жойлашувини, эҳтимол тutilган сезиларли салбий таъсир зоналарини ва атроф-муҳитнинг ифлосланиш даражасини инobatга олган ҳолда, жамоатчилик эшитувларини ўтказиш ёки ўтказмаслик тўғрисида қарор қабул қилади ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларига ва буюртмачига (ташаббускорга) хабарнома юборади.	Ариза келиб тушган кундан уч иш куни ичида
2-босқич	Буюртмачи (ташаббускор)	1. Жамоатчилик эшитувлари ўтказиладиган жой ва вақтни маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари билан келишади. 2. Экология қўмитасининг ҳудудий органига ҳамда Давлат экологик экспертизаси марказига жамоатчилик эшитувлари ўтказиладиган сана ва вақт тўғрисида хабарнома юборади. 3. Жамоатчилик эшитувлари ўтказиладиган жой ва вақти ҳақида маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари ҳамда Экология қўмитасининг ҳудудий органлари билан биргаликда оммавий ахборот воситаларида эълон қилиш чораларини кўради. 4. Жамоатчилик эшитуви натижалари бўйича унинг раиси ва котиби имзоси билан тасдиқланадиган жамоатчилик эшитуви баённомасини расмийлаштиради. Тасдиқланган жамоатчилик эшитуви баённомаси нусхасини маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларига ҳамда Давлат экологик экспертизаси марказига тақдим этади.	Хабарнома олган кундан бошлаб беш иш куни ичида Жамоатчилик эшитуви ўтказилишидан ўн кун олдин Жамоатчилик эшитуви ўтказилганидан сўнг икки иш куни ичида

Вазирлар Маҳкамасининг
2026 йил 11 майдаги 234- сон қарорига
5-илова

Жамоат экологик экспертизасини ўтказиш тартиби тўғрисида НИЗОМ

1-боб. Умумий қоидалар

1. Ушбу Низом Ўзбекистон Республикасининг “Экологик экспертиза, атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш ва стратегик экологик баҳолаш тўғрисида”ги Қонунига мувофиқ жамоат экологик экспертизасини ўтказиш тартибини белгилайди.

2. Ушбу Низомда қуйидаги асосий тушунчалардан фойдаланилади:

объект – мўлжалланаётган ва (ёки) режалаштирилаётган ёки амалга оширилаётган хўжалик фаолияти ҳамда бошқа фаолияти экологик жиҳатдан асослантириш талаб этиладиган юридик ёки жисмоний шахс;

ташаббускор – жамоат экологик экспертизасини ташкил этувчи ва (ёки) ўтказувчи нодавлат нотижорат ташкилотлари ва фуқаролар;

эксперт комиссияси – жамоат экологик экспертизасини ўтказиш учун ташаббускор томонидан ташкил этилган соҳага оид мустақил мутахассислардан ва жамоатчилик вакиларидан иборат гуруҳ.

3. Жамоат экологик экспертизаси экологик жиҳатдан асослантириш талаб этиладиган ҳар қандай фаолият соҳасида нодавлат нотижорат ташкилотларининг ва фуқароларнинг ташаббуси билан ўтказилиши мумкин.

4. Жамоат экологик экспертизаси давлат экологик экспертизаси ўтказилишидан қатъи назар ўтказилиши мумкин.

5. Жамоат экологик экспертизасини ўтказиш ташаббускорнинг ўз маблағлари ҳисобидан молиялаштирилади.

Жамоат экологик экспертизасини ўтказиш қонунчилик ҳужжатлари билан тақиқланмаган бошқа манбалар ҳисобидан ҳам молиялаштирилиши мумкин.

6. Жамоат экологик экспертизаси ушбу Низомга иловадаги схемага мувофиқ ўтказилади.

2-боб. Жамоат экологик экспертизасини ўтказиш тартиби

7. Ташаббускор жамоат экологик экспертизасини ташкил этиш юзасидан объект жойлашган ҳудуддаги туман (шаҳар) ҳокимликларига ариза билан мурожаат қилади.

8. Аризада қуйидагилар кўрсатилиши керак:

жамоат экологик экспертизаси ташаббускорининг номи ёки Ф.И.О., юридик манзили ёки яшаш жойи;

ташаббускорнинг уставида жамоат экологик экспертизасини ўтказиш назарда тутилгани (юримдик шахслар учун);

эксперт комиссияси таркиби, тўғрисидаги маълумотлар;

объект тўғрисидаги маълумотлар ҳамда жамоат экологик экспертизасини ўтказиш муддати.

9. Туман (шаҳар) ҳокимликлари жамоат экологик экспертизасини ташкил этиш тўғрисидаги аризани берилган кундан бошлаб ўн иш куни ичида ўрганиб чиқади.

10. Аризани рўйхатдан ўтказиш қуйидаги ҳолларда рад этилиши мумкин: объектга нисбатан сўнгги уч йилда жамоат экологик экспертизаси ўтказилган бўлса;

жамоат экологик экспертизаси объектида давлат ёки қонун билан қўриқланадиган бошқа сирни ташкил этувчи маълумотлар мавжуд бўлган махсус ҳуқуқий режимга эга бўлган объектлар;

ташаббускор уставида жамоат экологик экспертизасини ўтказиш бўйича фаолият назарда тутилмаган бўлса.

11. Жамоатчилик экологик экспертизасини ташкил этиш тўғрисидаги аризани рўйхатдан ўтказиш рад этилган тақдирда, туман (шаҳар) ҳокимликлари бу ҳақида ташаббускорга рад этиш сабабларини асослантирилган ҳолда ёзма шаклда маълум қилади.

12. Туман (шаҳар) ҳокимликлари ушбу Низомнинг 10-бандида назарда тутилган ҳолатлар мавжуд бўлмаганда аризани рўйхатдан ўтказиши.

13. Туман (шаҳар) ҳокимликлари томонидан аризининг рўйхатга олиниши жамоат экологик экспертизасини ўтказилишига асос бўлади.

14. Ташаббускор ариза рўйхатдан ўтгандан сўнг икки иш куни ичида жамоат экологик экспертизасини ўтказиш асосларини кўрсатган ҳолда объектни хабардор қилади.

15. Ташаббускор жамоат экологик экспертизасини ўтказиш бўйича ариза рўйхатдан ўтгандан сўнг ўн иш куни ичида қуйидагиларни амалга оширади:

камида етти нафар мутахассислардан иборат эксперт комиссиясини таркибини тузиш;

объектни жамоат экологик экспертизасидан ўтказиш бўйича дастур ишлаб чиқиш.

16. Эксперт комиссияси таркибига олий маълумотга, экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш соҳасида ёки турдош соҳаларда камида узлуксиз уч йил иш стажига ҳамда белгиланган тартибда малака сертификатига эга бўлган мутахассислар киритилади.

17. Қуйидаги шахслар эксперт комиссияси таркибига киритилиши мумкин эмас:

Экология ва иқлим ўзгариши миллий қўмитасининг (кейинги ўринларда—Экология қўмитаси) ходими;

жамоат экологик экспертизаси ўтказилаётган объект ходими;
лойиҳани ишлаб чиқувчининг ходими;

жамоат экологик экспертизаси ўтказилаётган объект билан меҳнат ёки бошқа шартнома муносабатларида бўлган шахс.

18. Жамоат экологик экспертизаси эксперти жамоат экологик экспертизасини ўтказишда давлат экологик экспертизасининг хулосалари бўйича алоҳида фикр билдиришга ҳақли.

19. Жамоат экологик экспертизаси эксперти:

атроф-муҳитни муҳофаза қилиш қонунчилиги талабларига риоя қилиши;

жамоат экологик экспертизаси объекти тўғрисидаги хулосаларнинг ҳолислиги ва асослилигини, шунингдек, ушбу объект бўйича манфаатдор жамоатчилик мулоҳазалари ва таклифларининг асослилигини кўриб чиқиши;

жамоат экологик экспертизасига тақдим этилган материаллар ва маълумотлар сақланишини ва интеллектуал мулк ҳуқуқлари бузилишининг олдини олиши шарт.

20. Жамоат экологик экспертизаси эксперт комиссияси томонидан тасдиқланган дастурга мувофиқ ўтказилади.

21. Жамоат экологик экспертизасини ўтказиш муддати йигирма беш иш кунидан ошмаслиги керак.

22. Жамоат экологик экспертизасини ўтказиш муддати объектни жамоат экологик экспертизасидан ўтказиш бўйича дастур тасдиқлангандан кейинги иш кунидан эътиборан ҳисобланади.

23. Ташаббускор объектни жамоат экологик экспертизасидан ўтказадиган эксперт комиссияси таркиби, дастури ва муддатлари билан таништиради.

24. Эксперт комиссияси томонидан объектнинг экологик талабларга мувофиқлиги ўрганиб чиқилади.

25. Ташаббускор заруратга кўра аккредитациядан ўтган лабораторияда ифлослантирувчи моддаларни чиқариш, оқизиш ва чиқиндиларни жойлаштириш манбаларидан намуналар олиш ҳамда лаборатория таҳлилларини ўтказиши мумкин.

3-боб. Ташаббускор ва объектнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари

26. Ташаббускор қуйидаги ҳуқуқларга эга:

объектдан жамоатчилик эшитуви баённомаси ва давлат экологик экспертизаси хулосасини олиш (мавжуд бўлганда);

жамоат экологик экспертизасини ўтказишда Экология қўмитасидан зарур бўлган маълумот, ҳужжатлар ҳамда услубий кўмак олиш;

зарур ҳолларда лаборатория таҳлилларини ўтказиш.

Ташаббускор қуйидаги мажбуриятларга эга:

жамоат экологик экспертизасини ўтказиш учун эксперт комиссиясини тузиш;

жамоат экологик экспертизасини ушбу Низом талабларига мувофиқ ўтказиш;

жамоат экологик экспертизаси жараёни ва натижалари ҳақида аҳолини хабардор қилиш ҳамда жамоат экологик экспертизасининг хулосасини тайёрлашда жамоат фикрини ҳисобга олиш;

жамоат экологик экспертизасининг хулосалари билан жамоатчилик танишиши учун имконият яратиш.

27. Объект қуйидаги ҳуқуқларга эга:

жамоат экологик экспертизаси жараёнида иштирок этиш;

жамоат экологик экспертизасининг хулосаси юзасидан ўз тушунтиришлари ва мулоҳазаларини тақдим этиш;

жамоат экологик экспертизасини ўтказиш жараёни ҳақида маълумотларни олиш.

28. Объект қуйидаги мажбуриятларга эга:

атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ҳамда табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш тўғрисидаги қонунчилик талабларига мувофиқ атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материаллари, жамоатчилик эшитувлари баёни ва экологик нормативлар лойиҳаларини жамоат экологик экспертизасидан ўтказиш учун тақдим этиш;

объектнинг ўзида жамоат экологик экспертизасини ўтказиш учун шарт-шароитлар, шу жумладан, эксперт комиссиясига атроф-муҳит муҳофазасига тааллуқли бўлган маълумот, ёзувлар ва ҳужжатлардан фойдаланиш ва объект ҳудудига кириш имкониятини яратиш.

4-боб. Жамоат экологик экспертизаси хулосаси

29. Жамоат экологик экспертизаси якунлари бўйича эксперт комиссияси томонидан жамоат экологик экспертизаси хулосаси тайёрланади.

30. Жамоат экологик экспертизаси хулосасида қуйидагилар бўлиши лозим:

ташаббускорнинг номи ва юридик манзили;

объектнинг номи ва жойлашган жойи;

жамоат экологик экспертизасига тақдим этилган ҳужжатлар рўйхати, шунингдек, уни ўтказиш жараёнида фойдаланилган ҳужжатлар рўйхати;

эксперт комиссияси таркиби;

жамоат экологик экспертизасини ўтказиш асоси;

жамоат экологик экспертизаси ўтказилишида аниқланган камчиликларни бартараф этишга доир тавсиялар, шунингдек, объект томонидан амалга оширилаётган табиатни муҳофаза қилишга оид тадбирлар самарадорлигини ошириш бўйича тавсиялар ва таклифлар.

Бунда эксперт комиссиясининг жамоат экологик экспертизаси хулосаси бир ёки бир нечта экспертлар томонидан келишилмаган тақдирда, уларнинг фикрлари алоҳида ҳужжатда ақс эттирилиб имзоси билан тасдиқланади.

31. Жамоат экологик экспертизаси хулосаси тасдиқлангандан кейин бир иш кун ичида ташаббускор томонидан туман (шаҳар) ҳокимликлари ва Экология қўмитаси ҳузуридаги “Давлат экологик экспертизаси маркази” давлат муассасасига тақдим этилади.

32. Жамоат экологик экспертизаси хулосаси тавсиявий тусга эга бўлади.

33. Жамоат экологик экспертизаси хулосаси нусхалари ташаббускор ва объектда камида беш йил сақланади.

34. Жамоат экологик экспертизаси хулосаси ташаббускорнинг веб-сайтида ёки оммавий ахборот воситалари орқали ёритилиши мумкин.

5-боб. Якунловчи қоидалар

35. Ушбу Низомни қўллашда юзага келадиган низолар қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда ҳал этилади.

36. Ушбу Низом талабларининг бузилишида айбдор бўлган шахслар қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ жавоб берадилар.

Жамоат экологик экспертизасини
ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомга
илова

Жамоат экологик экспертизасини ўтказиш тартиби
СХЕМАСИ

Босқичлар	Субъектлар	Тадбирлар	Бажариш муддатлари
1-босқич	Ташаббускор	Жамоат экологик экспертизасини ташкил этиш юзасидан объект жойлашган ҳудуддаги туман (шаҳар) ҳокимликларига ариза билан мурожаат қилади.	Ташаббускорнинг хоҳишига кўра
2-босқич	Туман (шаҳар) ҳокимлиги	1. Жамоат экологик экспертизасини ташкил этиш тўғрисидаги аризани ўрганиб чиқади. 2. Аризани рад этиш учун асослар мавжуд бўлганда аризани рад этади. 3. Аризани рад этиш учун асослар мавжуд бўлмаганда аризани рўйхатдан ўтказadi.	Ариза берилган кундан бошлаб ўн иш куни ичида
3-босқич	Ташаббускор	1. Объектни жамоат экологик экспертизасини ўтказиш асосларини кўрсатган ҳолда хабардор қилади. 2. Эксперт комиссияси таркибини тузади ҳамда объектни жамоат экологик экспертизасидан ўтказиш бўйича дастур ишлаб чиқади ҳамда эксперт комиссияси томонидан тасдиқланишини таъминлайди.	Ариза рўйхатдан ўтгандан сўнг икки иш куни ичида Ариза рўйхатдан ўтгандан сўнг ўн иш куни ичида
4-босқич	Эксперт комиссияси	1. Объектнинг экологик талабларга мувофиқлигини ўрганиб чиқади. 2. Жамоат экологик экспертизаси яқунлари бўйича жамоат экологик экспертизаси хулосасини тайёрлайди.	Ариза рўйхатдан ўтгандан сўнг йигирма беш иш куни ичида
5-босқич	Ташаббускор	Жамоат экологик экспертизаси хулосасини туман (шаҳар) ҳокимлиги ва Экология қўмитаси ҳузуридаги “Давлат экологик экспертизаси маркази” давлат муассасасига тақдим этади.	Хулоса тасдиқлангандан кейин бир иш куни ичида

Вазирлар Маҳкамасининг
2026 йил 11 майдаги 234- сон қарорига
6-илова

**Атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материалларини ва экологик
нормативлар лойиҳаларини ишлаб чиқувчиларнинг фаолиятини
ташкил этиш ва рейтингини юритиш тартиби тўғрисида
НИЗОМ**

1-боб. Умумий қоидалар

1. Ушбу Низом Ўзбекистон Республикасининг “Экологик экспертиза, атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш ва стратегик экологик баҳолаш тўғрисида”ги Қонунига мувофиқ атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материалларини ва экологик нормативлар лойиҳаларини ишлаб чиқувчиларнинг фаолиятини ташкил этиш ва рейтингини юритиш тартибини белгилайди.

2. Ушбу Низомда қуйидаги асосий тушунчалардан фойдаланилади:

атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш – мўлжалланаётган ва (ёки) режалаштирилаётган ёки амалга оширилаётган хўжалик фаолиятининг ҳамда бошқа фаолиятнинг атроф-муҳитга таъсири хусусиятларини ва даражасини, унинг эҳтимолий экологик оқибатларини аниқлашга ҳамда атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш чора-тадбирларини ишлаб чиқишга қаратилган тартиб-таомил;

атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материаллари – мўлжалланаётган ва (ёки) режалаштирилаётган ёки амалга оширилаётган хўжалик фаолиятининг ҳамда бошқа фаолиятнинг атроф-муҳитга таъсирини баҳолаш натижалари бўйича тайёрланадиган ва экологик экспертиза ўтказиш учун тақдим этиладиган ҳужжатлар тўплами;

атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материалларини ва экологик нормативлар лойиҳаларини ишлаб чиқувчи (кейинги ўринларда – лойиҳани ишлаб чиқувчи) – мўлжалланаётган ва (ёки) режалаштирилаётган ёки амалга оширилаётган хўжалик фаолиятини ва бошқа фаолиятни ташкил этиш учун атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материалларини, шунингдек, амалга оширилаётган хўжалик фаолиятига ва бошқа фаолиятга оид экологик нормативлар лойиҳаларини ишлаб чиқувчи юридик шахс;

лойиҳани ишлаб чиқувчилар реестри (кейинги ўринларда – реестр) – Ўзбекистон Республикаси Экология ва иқлим ўзгариши миллий қўмитаси (кейинги ўринларда – Экология қўмитаси) томонидан юритиладиган лойиҳани ишлаб чиқувчилар рўйхати;

экологик нормативлар – атроф-муҳитни ифлослантирувчи манбаларни хатловдан ўтказиш натижалари асосида ишлаб чиқилган ҳамда ифлослантирувчи моддаларни чиқариш, оқизиш ва чиқиндиларни жойлаштириш нормативларини белгилаш учун экологик экспертизадан ўтказилиши лозим бўлган ҳужжатлар.

3. Лойиҳани ишлаб чиқувчилар ўз фаолиятини ташкил этиши учун штатида экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш соҳасида камида уч йил ишлаган, тегишли малака сертификати мавжуд бўлган камида икки нафар ходимга эга бўлиши керак.

4. Лойиҳани ишлаб чиқувчилар ҳисобини юритиш мақсадида Экология қўмитаси томонидан уларнинг реестри юритилади.

5. Атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материалларининг ва экологик нормативлар лойиҳаларининг сифатли ишлаб чиқилишини таъминлаш мақсадида Экология қўмитаси лойиҳаларни ишлаб чиқувчиларнинг рейтингини юритади.

6. Атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материалларини ва экологик нормативлар лойиҳаларини ишлаб чиқувчиларнинг фаолиятини ташкил этиш ва рейтингини юритиш ишлари ушбу Низомга 1-иловадаги схемага мувофиқ амалга оширилади.

2-боб. Лойиҳани ишлаб чиқувчиларнинг фаолиятини ташкил этиш тартиби

7. Лойиҳани ишлаб чиқувчи фаолиятини бошлашидан олдин реестрга киритиш учун Ўзбекистон Республикаси Ягона интерактив давлат хизматлари портали (кейинги ўринларда – ЯИДХП) орқали Экология қўмитасига мазкур Низомга 2-иловадаги шаклга мувофиқ ариза билан мурожаат қилади.

8. Лойиҳани ишлаб чиқувчининг аризаси Экология қўмитасига келиб тушган кундан бошлаб беш иш кун ичида кўриб чиқилади.

9. Реестрга киритиш тўғрисидаги ариза бепул кўриб чиқилади.

10. Реестрга киритиш тўғрисидаги ариза қуйидаги ҳолларда рад этилади:
ходим экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш соҳасида камида уч йил иш стажига эга бўлмаганда;

лойиҳани ишлаб чиқувчи штатида тегишли малака сертификатига эга бўлган камида икки нафар ходим бўлмаганда;

аризада нотўғри маълумотлар кўрсатилганда.

Лойиҳани ишлаб чиқувчининг реестрга киритиш тўғрисидаги аризасини рад этишга ушбу бандда назарда тутилмаган асосларга кўра йўл қўйилмайди.

Реестрга киритиш тўғрисидаги ариза рад этилганда, бу ҳақида асослари кўрсатилган ҳолда лойиҳани ишлаб чиқувчи хабардор қилинади.

11. Лойиҳани ишлаб чиқувчи реестрга киритиш тўғрисидаги аризани рад этиш учун сабаб бўлган камчиликларни бартараф этганидан сўнг ушбу Низомда белгиланган тартибда Экология қўмитасига қайта мурожаат қилишга ҳақли.

12. Экология қўмитаси лойиҳани ишлаб чиқувчини реестрга киритади ва бу ҳақида лойиҳани ишлаб чиқувчини (реестр рақамини кўрсатган ҳолда) хабардор қилади.

3-боб. Реестрни юритиш тартиби

13. Реестр электрон маълумотлар базаси шаклида Экология қўмитаси томонидан юритилади.

14. Реестрда лойиҳани ишлаб чиқувчи тўғрисида қуйидаги маълумотлар кўрсатилади:

ташкилот номи ва СТИРи;

лойиҳани ишлаб чиқувчи раҳбарининг фамилияси, исми, отасининг исми; жойлашган манзили, телефон рақами, электрон почта манзили ва расмий веб-сайти (агар мавжуд бўлса);

атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш соҳасидаги фаолият доираси тўғрисида маълумот;

лойиҳани ишлаб чиқувчи ходимининг фамилияси, исми, отасининг исми ва унга берилган малака сертификатининг санаси, рақами ва амал қилиш муддати;

лойиҳани ишлаб чиқувчининг реестрга киритилган санаси;

лойиҳани ишлаб чиқувчининг реестрдан чиқарилиш асослари ва санаси (агар мавжуд бўлса).

15. Реестрга киритилган маълумотлар ўзгарган тақдирда, лойиҳани ишлаб чиқувчи ушбу ўзгаришлар ҳақида Экология қўмитасига ўзгаришларни тасдиқловчи маълумотларни тақдим этиши лозим.

Бунда Экология қўмитаси беш иш куни ичида реестрга тегишли ўзгартиришлар киритади.

16. Лойиҳани ишлаб чиқувчи қуйидаги ҳолларда реестрдан чиқарилиши мумкин:

штатида тегишли малака сертификатига эга бўлган камида икки нафар ходим бўлмаганда;

малака сертификатининг амал қилиш муддати тугаганда;

реестрдан ихтиёрий чиқариш тўғрисида ёзма мурожаат қилганда;

фаолияти тугатилганда.

17. Реестрни юритиш давомида тўпланган маълумотлар Экология қўмитасида беш йил мобайнида сақланади.

18. Лойиҳани ишлаб чиқувчининг реестрга киритилмаслиги у томонидан тақдим этилган атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материаллари ва экологик нормативлар лойиҳаларини давлат экологик экспертизасига қабул қилмаслик учун асос бўлади.

4-боб. Лойиҳани ишлаб чиқувчиларнинг рейтингини юритиш тартиби

19. Лойиҳани ишлаб чиқувчининг атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материаллари ва экологик нормативлар лойиҳаларини ишлаб чиқиш фаолияти самарадорлигини ҳар ойда баҳолаш орқали уларнинг рейтингини Экология қўмитасининг Экспертлар кенгаши томонидан аниқланади.

20. Лойиҳани ишлаб чиқувчилар рейтинги Экология қўмитасининг Экспертлар кенгаши томонидан тасдиқланадиган мезонларга мувофиқ 0 баллдан 100 баллгача бўлган балли тизим асосида аниқланади.

21. Лойиҳани ишлаб чиқувчилар рейтингини аниқлаш натижаларига кўра куйидаги тоифаларга ажратилади:

81 баллдан 100 балл олган лойиҳани ишлаб чиқувчи – “яшил” тоифа;

51 баллдан 80 балл олган лойиҳани ишлаб чиқувчи – “кўк” тоифа;

50 баллдан паст олган лойиҳани ишлаб чиқувчи – “сарик” тоифа.

Бунда лойиҳани ишлаб чиқувчи аниқланган тоифасига кўра:

“яшил” тоифага эга бўлган лойиҳани ишлаб чиқувчи атроф-муҳитга таъсир кўрсатишнинг барча тоифаларига мансуб фаолият турлари;

“кўк” тоифага эга бўлган лойиҳани ишлаб чиқувчи атроф-муҳитга таъсир кўрсатишнинг II ва III тоифаларга мансуб фаолият турлари;

“сарик” тоифага эга бўлган лойиҳани ишлаб чиқувчи атроф-муҳитга таъсир кўрсатишнинг III тоифага мансуб фаолият турлари бўйича лойиҳа ҳужжатларини ишлаб чиқади.

5-боб. Яқунловчи қоидалар

22. Экология қўмитаси лойиҳани ишлаб чиқувчини реестрга киритиш ҳамда унинг рейтинг натижаларини ўзининг расмий веб-сайтга эълон қилиб боради.

23. Ушбу Низомни қўллашда келиб чиқадиган низолар қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ ҳал этилади.

24. Мазкур Низом талаблари бузилишида айбдор бўлган шахслар қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда жавоб берадилар.

Атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материалларини
ва экологик нормативлар лойиҳаларини ишлаб
чиқувчиларнинг фаолиятини ташкил этиш
ва рейтингини юритиш тартиби тўғрисидаги низомга
1-илова

Атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материалларини ва экологик нормативлар
лойиҳаларини ишлаб чиқувчиларнинг фаолиятини ташкил этиш тартиби
СХЕМАСИ

Босқичлар	Субъектлар	Тадбирлар	Бажариш муддатлари
1-босқич	Лойиҳани ишлаб чиқувчи	Фаолиятини бошлашидан олдин реестрга киритиш учун Ўзбекистон Республикаси Ягона интерактив давлат хизматлари портали орқали Экология қўмитасига ариза билан мурожаат қилади.	Лойиҳани ишлаб чиқувчининг хоҳишига кўра
2-босқич	Экология қўмитаси	1. Лойиҳани ишлаб чиқувчининг реестрга киритиш бўйича аризасини кўриб чиқади. 2. Аризани рад этиш учун асослар мавжуд бўлганда аризани рад этади. 3. Реестрга киритиш тўғрисидаги ариза рад этилганда, бу ҳақида асослари кўрсатилган ҳолда лойиҳани ишлаб чиқувчини хабардор қилади. 4. Аризани рад этиш учун асослар мавжуд бўлмаганда, лойиҳани ишлаб чиқувчини реестрга киритади ва бу ҳақида лойиҳани ишлаб чиқувчини (реестр рақамини кўрсатган ҳолда) хабардор қилади.	Ариза келиб тушган кундан бошлаб беш иш куни ичида
3-босқич	Лойиҳани ишлаб чиқувчи	Реестрга киритилган маълумотлар ўзгарган тақдирда, ўзгаришлар ҳақида Экология қўмитасига ўзгаришларни тасдиқловчи маълумотларни тақдим этади.	Реестрга киритилган маълумотлар ўзгарган тақдирда
4-босқич	Экология қўмитаси	Реестрга тегишли ўзгартиришлар киритади.	Беш иш куни ичида

Атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материалларини
ва экологик нормативлар лойиҳаларини ишлаб
чиқувчиларнинг фаолиятини ташкил этиш
ва рейтингини юритиш тартиби тўғрисидаги низомга
2-илова

Ўзбекистон Республикаси
Экология ва иқлим ўзгариши
миллий қўмитаси раиси

_____ га
(Ф.И.О)

_____ дан
(ариза берувчи Ф.И.О)

**Атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материаллари ва экологик
нормативлар лойиҳаларини ишлаб чиқувчилар реестрга киритиш тўғрисида
АРИЗА**

Сиздан _____ ни
(лойиҳа ишлаб чиқувчининг тўлиқ номи)

Лойиҳани ишлаб чиқувчилар реестрига киритишингизни сўрайман.

Лойиҳани ишлаб чиқувчи тўғрисида қуйидаги маълумотларни тасдиқлайман:

жойлашган жойи (почта манзили) _____

телефон рақами (коди билан) _____

СТИР рақами _____

электрон почта манзили (мавжуд бўлса) _____

расмий веб-сайти (мавжуд бўлса) _____

лойиҳа ишлаб чиқувчи ходимларнинг Ф.И.О. ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш
соҳасидаги иш стажи _____

Экологик экспертиза объектлари учун лойиҳа ҳужжатларини ишлаб чиқишга доир
малака сертификатининг рақами ва берилган санаси:

1) _____

2) _____

3) _____

Ташкилот раҳбари

имзо ёки
электрон
рақамли
имзо
ўрни

(Ф.И.О)

Вазирлар Маҳкамасининг
2026 йил 11 майдаги 234- сон қарорига
7-илова

**Экологик экспертиза объектлари учун лойиҳа ҳужжатларини ишлаб
чиқишга доир малака сертификатини бериш тартиби тўғрисида
НИЗОМ**

1-боб. Умумий қоидалар

1. Ушбу Низом Ўзбекистон Республикасининг “Экологик экспертиза, атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш ва стратегик экологик баҳолаш тўғрисида”ги Қонунига мувофиқ экологик экспертиза объектлари учун лойиҳа ҳужжатларини ишлаб чиқишга доир малака сертификатини бериш тартибини белгилайди.

2. Ушбу Низомда қуйидаги асосий тушунчалардан фойдаланилади:

атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материалларини ва экологик нормативлар лойиҳаларини ишлаб чиқувчи (кейинги ўринларда – лойиҳани ишлаб чиқувчи) – мўлжалланаётган ва (ёки) режалаштирилаётган ёки амалга оширилаётган хўжалик фаолиятини ва бошқа фаолиятни ташкил этиш учун атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материалларини, шунингдек, амалга оширилаётган хўжалик фаолиятига ва бошқа фаолиятга оид экологик нормативлар лойиҳаларини ишлаб чиқишни амалга оширувчи юридик шахс;

Малака сертификати реестри (кейинги ўринларда – Реестр) – махсус ваколатли давлат органининг расмий веб-сайтига жойлаштирилادиган малака сертификатларининг рўйхати;

махсус ваколатли давлат органи – Ўзбекистон Республикаси Экология ва иқлим ўзгариши миллий қўмитаси;

талабгор – малака сертификатини олиш учун белгиланган тартибда мурожаат қилган жисмоний шахс;

экологик экспертиза объектлари учун лойиҳа ҳужжатларини ишлаб чиқишга доир малака сертификати (кейинги ўринларда – малака сертификати) – лойиҳани ишлаб чиқувчининг ходими малакасини тасдиқловчи ҳамда атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материаллари ва экологик нормативларни ишлаб чиқиш фаолиятини амалга ошириш ҳуқуқини берувчи ҳужжат.

3. Малака сертификати экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш соҳасида олий маълумотга ҳамда камида уч йил иш стажига эга бўлган жисмоний шахсларга берилади.

4. Малака сертификатини бериш бўйича давлат хизматлари Давлат хизматлари маркази ёки Ўзбекистон Республикаси Ягона интерактив давлат хизматлари портали (кейинги ўринларда – ЯИДХП) орқали кўрсатилади.

5. Малака сертификати ушбу Низомга 1-иловадаги схемага мувофиқ берилади.

2-боб. Малака ошириш курсларини ташкил этиш тартиби

6. Талабгор малакаси атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш соҳасидаги давлат муассасалари ёки нодавлат таълим ташкилотлари (кейинги ўринларда – таълим ташкилотлари) ва юридик ёки жисмоний шахс ўртасида тузиладиган шартнома асосида оширилади.

7. Таълим ташкилотларида ўқув курслари махсус ваколатли давлат органи томонидан тасдиқланадиган тўрт ҳафталик намунавий ўқув дастури асосида ташкил этилади.

8. Малака ошириш курслари якунлари бўйича талабгорга таълим ташкилотлари томонидан гувоҳнома берилади.

9. Лойиҳани ишлаб чиқувчининг ходими ҳар икки йилда бир марта малака ошириш курсларида ўқиши шарт.

3-боб. Малака сертификатини бериш бўйича давлат хизматларини кўрсатиш тартиби

10. Талабгор малака сертификатини бериш бўйича давлат хизматларидан фойдаланиш учун Давлат хизматлари марказига бевосита ўзи ёки ишончли вакили орқали мурожаат этади ёхуд ЯИДХПда давлат хизматларидан электрон шаклда фойдаланиш учун рўйхатдан ўтади.

11. Талабгор давлат хизматлари марказига бевосита ўзи ёки ишончли вакили орқали мурожаат этган тақдирда, Давлат хизматлари маркази ходими талабгор номидан, ЯИДХП орқали мурожаат қилган ҳолларда эса, мустақил равишда ушбу Низомга 2-иловадаги шаклга мувофиқ сўровномани тўлдиради.

12. Сўровнома Давлат хизматлари маркази ходими томонидан тўлдирилганда, талабгор ундаги маълумотларнинг тўғрилигини текширгандан сўнг уни ўз электрон рақамли имзоси (кейинги ўринларда – ЭРИ) билан тасдиқлайди.

Давлат хизматлари маркази талабгорга ўз ЭРИсини шу жойнинг ўзида олиши учун барча зарур шароитларни таъминлаши шарт.

13. Талабгорга оид қуйидаги ҳужжатлар махсус ваколатли давлат органи томонидан тегишли давлат органлари ва ташкилотларидан мустақил равишда, шу жумладан, “Электрон ҳукумат” тизими идоралараро интеграциялашув платформаси орқали сўраб олинади:

экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш соҳасига оид (биолог, геолог, гидролог муҳандис, ер геодезия ва картографияси муҳандиси, шунингдек, сув, атмосфера, ерусти ва ерости бойликлари муҳофазаси мутахассисликлари) олий маълумот тўғрисидаги диплом ёки хорижий давлатларда таълим олганлик тўғрисидаги ҳужжатларнинг тан олинганлигини тасдиқловчи расмий ҳужжат нусхаси;

экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш соҳасида камида уч йил иш стажига эгаллиги тўғрисидаги маълумотлар;

малака ошириш курсларида ўқиганлик тўғрисидаги гувоҳнома нусхаси.

Давлат хизматлари маркази ва махсус ваколатли давлат органи ўртасида ахборот алмашинуви ЭРИни қўллаган ҳолда, фақат “Электрон ҳукумат” тизими идоралараро интеграциялашув платформаси орқали амалга оширилади.

14. Талабгор Давлат хизматлари марказига бевосита ўзи ёки ишончли вакили орқали мурожаат этганда, Давлат хизматлари маркази ходими томонидан сўровнома тўлдирилиб, талабгорнинг ЭРИси билан тасдиқлангандан сўнг реал вақт режимида, бироқ бир соатдан ошмаган вақт ичида, ЯИДХП орқали мурожаат қилганда эса автоматик тарзда махсус ваколатли давлат органига электрон шаклда юборилади.

15. Талабгорнинг малака сертификатини бериш тўғрисидаги мурожаатини кўриб чиқиш бўйича давлат хизмати кўрсатилгани учун базавий ҳисоблаш миқдорининг бир баравари миқдорида тўлов (кейинги ўринларда – тўлов) ундирилади.

Давлат хизмати кўрсатилиши учун ЯИДХП орқали мурожаат этилганда, белгиланган тўлов миқдорининг 90 фоизи ундирилади.

Тўлов суммаси қуйидаги тартибда тақсимланади:

а) Давлат хизматлари маркази орқали мурожаат этилганда:

18 фоизи – Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигининг Давлат хизматларини ривожлантириш жамғармасининг шахсий ғазна ҳисобварағига;

0,5 фоизи – Ўзбекистон Республикаси Рақамли технологиялар вазирлиги ҳузуридаги “Электрон ҳукумат лойиҳаларини бошқариш маркази” давлат муассасасининг Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт ва молия вазирлиги ҳузуридаги Ғазначилик хизмати қўмитасидаги махсус ҳисобварағига;

қолган маблағлар махсус ваколатли давлат органининг бюджетдан ташқари жамғармасига;

б) ЯИДХП орқали мурожаат этилганда:

10 фоизи Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигининг Давлат хизматларини ривожлантириш жамғармасига;

11,75 фоизи (шундан 0,5 фоизи Ягона биллинг тизими орқали давлат хизмати кўрсатилганда) Рақамли технологиялар вазирлиги ҳузуридаги Рақамли технологияларни ривожлантириш жамғармасининг электрон ҳукумат ва рақамли иқтисодиётнинг идоралараро лойиҳаларини молиялаштириш бўйича махсус ҳисобварағига;

қолган маблағлар махсус ваколатли давлат органининг бюджетдан ташқари жамғармасига ўтказилади.

Тўлов тўлангани ахборот-коммуникация тизимлари орқали тасдиқланади.

16. Талабгор давлат хизматларидан фойдаланишда уларни кўрсатишнинг ҳар қандай босқичида бош тортиш ҳукуқига эга.

Талабгор давлат хизматларидан фойдаланишдан бош тортганда, унинг мурожаати кўриб чиқилмасдан қолдирилади ва тўланган тўлов қайтарилмайди.

4-боб. Малака имтиҳонини топширишга рухсат бериш ёки рухсат беришни рад этиш тўғрисида қарорлар қабул қилиш тартиби

17. Махсус ваколатли давлат органи мурожаат келиб тушган кундан бошлаб ўн иш куни мобайнида талабгорга малака имтиҳонини топширишга рухсат бериш ёки рухсат беришни рад этиш тўғрисида қарор қабул қилади.

18. Малака имтиҳонини топширишга рухсат бериш ёки рухсат беришни рад этиш тўғрисида қабул қилинган қарор ҳақида махсус ваколатли давлат органи талабгорни уч иш куни ичида электрон шаклда хабардор қилади.

Рухсат беришни рад этиш тўғрисида қарор қабул қилинган тақдирда, унинг асослари кўрсатилади.

19. Малака имтиҳонини топширишга рухсат беришни рад этишга қуйидагилар асос ҳисобланади:

экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш соҳасига оид олий маълумотга ҳамда мазкур соҳада камида уч йил иш стажига эга бўлмаганда;

малака ошириш курсларида ўқиганлик тўғрисидаги гувоҳномаси мавжуд бўлмаганда;

мазкур Низомнинг 15-бандида назарда тутилган тўлов тўланмаганда.

Давлат хизмати кўрсатишни бошқа асослар бўйича рад этиш тақиқланади.

Ушбу банднинг иккинчи ва учинчи хатбошиларида кўрсатилган камчиликлар аниқланганда, давлат хизматини кўрсатиш рад этилади. Бунда амалга оширилган тўлов талабгорга қайтарилмайди ҳамда қайд этилган камчиликлар бартараф этилган ҳолда қайта мурожаат этилади.

Ушбу банднинг тўртинчи хатбошисида кўрсатилган камчилик аниқланганда, ушбу камчиликни ўн иш куни ичида бартараф этиш зарурлиги тўғрисида талабгорга хабарнома юборилади.

20. Хабарномада кўрсатилган камчилик белгиланган муддатда бартараф этилмаган тақдирда, махсус ваколатли давлат органи давлат хизмати кўрсатишни рад этади.

21. Махсус ваколатли давлат органи томонидан малака имтиҳонини топширишга рухсат берилганда, малака имтиҳонини ўтказиш санаси, вақти ва жойи тўғрисида имтиҳон ўтказилишидан камида ўн кун олдин бу ҳақида талабгорга хабарнома юборилади ҳамда махсус ваколатли давлат органининг расмий веб-сайтида эълон қилинади.

22. Агар талабгор тегишли тарзда хабардор қилинганидан кейин узрсиз сабабларга кўра иккинчи маротаба малака имтиҳонида иштирок этмаса, талабгорга давлат хизматини кўрсатиш рад этилади.

Бунда талабгорга малака сертификатини бериш тўғрисидаги мурожаатини кўриб чиқиш бўйича давлат хизмати кўрсатилганлиги учун тўланган тўлов қайтариб берилмайди.

5-боб. Имтиҳон комиссияси

23. Малака имтиҳонини ташкил этиш ва ўтказиш учун махсус ваколатли давлат органи томонидан доимий фаолият юритувчи, жами тўққиз нафар аъзодан иборат таркибда Имтиҳон комиссияси ташкил қилинади.

Имтиҳон комиссияси раис, раис ўринбосари, комиссия аъзолари ва котибдан иборат бўлади.

Имтиҳон комиссияси таркибига махсус ваколатли давлат органининг ходимлари ва бошқа давлат бошқаруви органлари ҳамда нодавлат нотижорат ташкилотларининг вакиллари жалб этилиши мумкин.

Имтиҳон комиссияси тўғрисидаги низом ва унинг таркиби махсус ваколатли давлат органи томонидан тасдиқланади.

24. Имтиҳон комиссияси қуйидаги асосий функцияларни амалга оширади:

малака имтиҳонини ўтказиш тартибини тасдиқлаш;

малака имтиҳони тест саволларини тузиш;

малака имтиҳони ўтказиладиган сана, жой ва вақт бўйича таклиф тайёрлаш;

малака имтиҳонини ўтказиш;

малака имтиҳони натижаларини расмийлаштириш.

25. Имтиҳон комиссиясининг мажлислари зарурат бўлганда, лекин ҳар чоракда камида бир марта ўтказилади, талабгорлардан ариза келиб тушмаган ҳоллар бундан мустасно.

Имтиҳон комиссиясининг котиби комиссия мажлисларини ташкил этиш ва ўтказиш учун масъул ҳисобланади.

Имтиҳон комиссиясининг мажлиси унинг аъзоларининг камида учдан икки қисми иштирок этган таркибда ва раис ёки раис ўринбосарининг иштирокида ўтказилади.

26. Имтиҳон комиссиясининг қарори баённома билан расмийлаштирилади.

Баённома мажлисда раислик қилувчи томонидан тасдиқланади ва иштирок этган барча аъзолар томонидан имзоланади.

6-боб. Малака имтиҳонини ўтказиш ва малака сертификатини бериш тартиби

27. Малака имтиҳони тест синови орқали компьютер техникасидан фойдаланган ҳолда ўтказилади.

Малака имтиҳонининг тест саволлари соҳа йўналишлари бўйича жами 50 та назарий саволлардан иборат ҳолда шакллантирилади.

Тест саволларини ечиш учун талабгорга икки соат вақт ажратилади ҳамда натижаси шу вақтнинг ўзида маълум қилинади.

Саволларнинг 70 фоизига тўғри жавоб берган талабгор имтиҳондан муваффақиятли ўтган ҳисобланади.

Малака имтиҳонининг ошкоралиги ва холислигини таъминлаш мақсадида имтиҳон онлайн режимда намоиш этилади, узлуксиз видеотасвирга (овозли) туширилади.

28. Малака имтиҳонининг натижалари уч иш кунида Имтиҳон комиссияси баённомаси билан тасдиқланади ҳамда махсус ваколатли давлат органининг расмий веб-сайтида жойлаштирилади.

29. Махсус ваколатли давлат органи Имтиҳон комиссиясининг баённомаси тасдиқлангандан кейин бир иш кунида мазкур Низомга 3-иловадаги шаклга мувофиқ малака сертификатини расмийлаштиради ҳамда тегишли Давлат хизматлари марказига (ўзи мурожаат этганда) ёки талабгорга ЯИДХП орқали (электрон тарзда мурожаат этганда) реал вақт режимида электрон шаклда юборади.

30. Малака сертификати уч йил муддатга берилади.

31. Малака имтиҳонини ўтказиш бўйича хужжатлар (тест саволлари ва уларга жавоблар), шунингдек, Имтиҳон комиссиясининг баённомалари махсус ваколатли давлат органида уч йил мобайнида сақланади.

7-боб. Апелляцияларни кўриб чиқиш

32. Малака имтиҳони натижаларидан норози бўлган талабгорлар малака имтиҳони натижалари эълон қилинган санадан бошлаб ўттиз календарь кун мобайнида махсус ваколатли давлат органига ёзма шаклда апелляция бериш ҳуқуқига эга.

Апелляцияни кўриб чиқиш муддати апелляция берилган кундан бошлаб ўн беш иш кунидан ошмаслиги лозим.

33. Апелляцияни кўриб чиқиш учун махсус ваколатли давлат органи томонидан беш кишидан кам бўлмаган таркибда Апелляция комиссияси ташкил қилинади.

Апелляция комиссияси таркибига Имтиҳон комиссияси таркибига киритилган шахслар киритилмайди.

34. Апелляция талабгор иштирокида кўриб чиқилади ва натижалари бўйича Апелляция комиссиясининг қуйидаги қарорларидан бири қабул қилинади:

малака имтиҳони натижаларини ўзгаришсиз қолдириш ва апелляцияни қаноатлантиришни рад этиш тўғрисида;

апелляцияни қаноатлантириш ва талабгор малака имтиҳонини топширган деб ҳисоблаш тўғрисида;

талабгорга малака имтиҳонини такроран топширишга рухсат бериш тўғрисида.

35. Малака имтиҳони натижаларини ўзгаришсиз қолдириш ва апелляцияни қаноатлантиришни рад этиш тўғрисидаги қарор қуйидаги ҳолларда қабул қилинади:

апелляция мазкур Низом талабларини бузган ҳолда тақдим этилган бўлса;

апелляцияда келтирилган сабаблар ўз тасдиғини топмаса.

36. Талабгорга малака имтиҳонини такроран топширишга рухсат бериш тўғрисидаги қарор малака имтиҳонини ўтказиш тартиби бузилган ҳолатларда қабул қилинади ҳамда мазкур Низом талабларига асосан малака имтиҳони такроран ўтказилади.

37. Апелляция натижалари бўйича Апелляция комиссияси баённомаси расмийлаштирилади. Баённома Апелляция комиссиясининг барча аъзолари ва талабгор томонидан имзоланади.

38. Апелляция комиссияси қарори устидан қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибга судга шикоят қилиниши мумкин.

8-боб. Малака сертификатини қайта расмийлаштириш тартиби

39. Малака сертификати эгасининг фамилияси ёки исми ёхуд отасининг исми ўзгарган тақдирда, у тегишли ўзгартиришларни тасдиқловчи ҳужжатлар берилган санадан бошлаб бир ой ичида махсус ваколатли давлат органига ариза билан мурожаат қилади.

Бунда аризага тегишли ўзгаришларни тасдиқловчи ҳужжатларнинг нусхалари илова қилинади.

40. Малака сертификати малака сертификати эгаси аризани берган пайтдан бошлаб махсус ваколатли давлат органи томонидан беш иш куни ичида қайта расмийлаштирилади ва унга электрон шаклда тақдим этилади.

41. Махсус ваколатли давлат органи малака сертификатини қайта расмийлаштиришда Реестрга тегишли ўзгартиришлар киритади.

42. Малака сертификатининг эгаси ушбу сертификат қайта расмийлаштирилгунга қадар унда кўрсатилган фаолиятни илгари берилган малака сертификати асосида амалга оширади.

9-боб. Малака сертификатини бекор қилиш тартиби

43. Малака сертификати қуйидаги ҳолларда бекор қилинади:

малака сертификати эгаси томонидан сертификатни бекор қилиш тўғрисида мурожаат этилганда;

малака сертификати эгаси вафот этганда;

малака сертификати эгасини белгиланган тартибда муомалага лаёқатсиз ёки муомала лаёқати чекланган деб топиш тўғрисидаги суд қарори қонуний кучга кирганда;

малака сертификати эгаси белгиланган муддатларда малака ошириш курсидан ўтмаганда;

Имтиҳон комиссиясининг малака сертификатини бериш тўғрисидаги қарори қонунга хилоф эканлиги аниқланганда;

малака сертификати эгаси томонидан атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш бўйича материаллар ва экологик нормативлар лойиҳаларини ишлаб чиқиш фаолиятида ўзига маълум бўлиб қолган тижорат сири ёки қонунчилик билан

қўриқланадиган бошқа конфиденциал маълумотларни, ушбу маълумотлар эгасининг розилигисиз учинчи шахсларга тақдим этилганда, қонунчилик ҳужжатларида назарда тутилган ҳолатлар бундан мустасно;

малака сертификати қалбаки ҳужжатлардан фойдаланган ҳолда олингани аниқланганда;

малака сертификати эгаси томонидан сохта маълумотлар асосида атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш бўйича материаллар ва экологик нормативлар лойиҳалари ишлаб чиқилгани аниқланганда.

44. Мазкур Низомнинг 43-банди иккинчи – бешинчи хатбошиларида назарда тутилган ҳолларда малака сертификати Имтиҳон комиссиясининг қарорига мувофиқ бекор қилинади.

Мазкур Низомнинг 43-банди олтинчи – тўққизинчи хатбошиларида назарда тутилган ҳолларда малака сертификати суд томонидан бекор қилинади.

Махсус ваколатли давлат органи малака сертификатини бекор қилиш тўғрисида судга ариза билан мурожаат қилган кундан эътиборан бир иш кунидан кечиктирмай, малака сертификатини бекор қилиш ҳақида ариза билан судга мурожаат қилиш асосларини, қонунчиликнинг аниқ нормаларини кўрсатган ҳолда, бу ҳақида малака сертификати эгасини ёзма шаклда хабардор қилади.

45. Малака сертификатининг бекор қилингани тўғрисидаги маълумотлар махсус ваколатли давлат органининг расмий веб-сайтида эълон қилинади.

10-боб. Реестрни юритиш тартиби

46. Реестр шакли махсус ваколатли давлат органи томонидан тасдиқланади ва электрон шаклда юритилади ҳамда унинг расмий веб-сайтида жойлаштирилади.

47. Реестрда қуйидаги маълумотлар қайд этилади:

малака сертификати эгасининг фамилияси, исми, отасининг исми, иш жойи;

малака сертификати серияси, рақами ва амал қилиш муддати;

малака сертификатининг бекор қилингани ва қайта расмийлаштирилгани тўғрисидаги маълумотлар.

11-боб. Яқунловчи қоидалар

48. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги, унинг ҳудудий бошқармалари ва Давлат хизматлари марказлари ушбу Низомнинг талаблари бажарилиши бўйича давлат органлари ва бошқа ташкилотларнинг фаолиятини доимий назорат қилади ва мониторинг олиб боради.

49. Талабгор давлат органлари ва бошқа ташкилотлар ходимларининг хатти-ҳаракатлари юзасидан қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда шикоят қилиши мумкин.

50. Ушбу Низом талабларининг бузилишида айбдор бўлган шахслар қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда жавоб берадилар.

Экологик экспертиза объектлари учун
лойиҳа ҳужжатларини ишлаб чиқишга
доир малака сертификатини бериш
тартиби тўғрисидаги низомга
1-илова

Экологик экспертиза объектлари учун лойиҳа ҳужжатларини
ишлаб чиқишга доир малака сертификатини бериш тартиби
СХЕМАСИ

Босқичлар	Субъектлар	Тадбирлар	Бажариш муддатлари
1-босқич	Талабгор	Малака сертификатини олиш учун Давлат хизматлари марказига ўзи келган ҳолда ёки Ўзбекистон Республикаси Ягона интерактив давлат хизматлари портали (кейинги ўринларда – ЯИДХП) орқали мурожаат қилади.	Ўз хоҳишига кўра
2-босқич	Давлат хизматлари маркази ёки ЯИДХП	Талабгор Давлат хизматлари марказига мурожаат этганда, Давлат хизматлари маркази ходими томонидан сўровнома тўлдирилиб, талабгорнинг ЭРИСи билан тасдиқлангандан сўнг ёки ЯИДХП орқали мурожаат қилганда, сўровнома талабгор томонидан мустақил равишда тўлдирилиб, ваколатли органга электрон шаклда юборади.	Давлат хизматлари маркази орқали мурожаат қилинганда реал вақт режимида, бироқ бир соатдан ошмаган вақтда, ЯИДХП орқали эса автоматик тарзда
3-босқич	Экология қўмитаси	1. Талабгорга малака имтиҳонини топширишга рухсат бериш ёки рухсат беришни рад этиш тўғрисида қарор қабул қилади. 2. Малака имтиҳонини топширишга рухсат бериш ёки рухсат беришни рад этиш тўғрисида қабул қилинган қарор ҳақида талабгорни электрон шаклда хабардор қилади. Рухсат беришни рад этиш тўғрисида қарор қабул қилинган тақдирда, унинг асосларини кўрсатади. 3. Малака имтиҳонини топширишга рухсат берилганда, малака имтиҳонини ўтказиш санаси, вақти ва жойи тўғрисида талабгорга хабарнома юборади ҳамда расмий веб-сайтда эълон қилади.	Мурожаат келиб тушган кундан бошлаб ўн иш куни мобайнида Уч иш кунида Имтиҳон ўтказилишидан камида ўн кун олдин

		4. Малака имтиҳонининг натижалари Имтиҳон комиссияси баённомаси билан тасдиқланади ҳамда расмий веб-сайтга жойлаштиради. 5. Малака сертификатини расмийлаштиради ҳамда тегиншли Давлат хизматлари марказига (ўзи мурожаат этганда) ёки талабгорга ЯИДХП орқали (электрон тарзда мурожаат этганда) реал вақт режимида электрон шаклда юборади.	Уч иш кунида Имтиҳон комиссиясининг баённомаси тасдиқлангандан кейин бир иш кунида
--	--	---	--

Экологик экспертиза объектлари учун
лойиха хужжатларини ишлаб чиқишга
доир малака сертификатини бериш
тартиби тўғрисидаги низомга
2-илова

Ўзбекистон Республикаси
Экология ва иқлим ўзгариши миллий
қўмитасига

Экологик экспертиза объектлари учун лойиха хужжатларини
ишлаб чиқишга доир малака сертификатини бериш бўйича
СЎРОВНОМА

Менга экологик экспертиза объектлари учун лойиха хужжатларини ишлаб чиқишга
доир малака сертификатини беришингизни сўрайман.

Талабгор тўғрисида маълумот

Фамилияси, исми, отасининг исми	
Олий маълумот тўғрисидаги диплом маълумотлари	
Меҳнат фаолияти тўғрисидаги маълумотлар	
Малака ошириш курсларида ўқиганлик тўғрисидаги гувоҳнома серия ва рақами	
Иш жойи ва лавозими (иш жойи мавжуд бўлса)	
Электрон почта манзили (мавжуд бўлса)	
Телефон рақами	

Электрон рақамли имзо:
QR-код

Экологик экспертиза объектлари учун
лойиҳа ҳужжатларини ишлаб чиқишга
доир малака сертификатини бериш
тартиби тўғрисидаги низомга
3-илова

**O‘zbekiston Respublikasi Ekologiya va iqlim o‘zgarishi
milliy qo‘mitasi**

MALAKA SERTIFIKATI

_____ -son

20__ yil “__” _____

Ekologik ekspertiza ob’ektlari uchun loyiha hujjatlarini ishlab chiqishga doir malaka
sertifikati O‘zbekiston Respublikasi Ekologiya va iqlim o‘zgarishi milliy qo‘mitasi tomonidan

_____ ga
(malaka sertifikatini olgan shaxsning F.I.O.)

_____ (jismoniy shaxsning shaxsiy identifikatsiya raqami)

20__ yil __ _____dagi Imtihon komissiyasining qaroriga asosan ekologik
ekspertiza ob’ektlari uchun loyiha hujjatlarini ishlab chiqishga doir malaka sertifikati berildi.

_____ (vakolatli shaxsning F.I.O.)

_____ (imzo)

(muhr o‘rni yoki QR-kod)

Вазирлар Маҳкамасининг
2026 йил 11 майдаги 234 - сон қарорига
8-илова

Стратегик экологик баҳолаш бўйича экологик маърузани тайёрлаш ва унинг сифатини баҳолаш тартиби тўғрисида НИЗОМ

1-боб. Умумий қоидалар

1. Ушбу Низом Ўзбекистон Республикасининг “Экологик экспертиза, атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш ва стратегик экологик баҳолаш тўғрисида”ги Қонунига мувофиқ стратегик экологик баҳолаш бўйича экологик маърузани (кейинги ўринларда – экологик маъруза) тайёрлаш ва унинг сифатини баҳолаш тартибини белгилайди.

2. Ушбу Низомда қуйидаги асосий тушунчалардан фойдаланилади:

махсус ваколатли давлат органи – Ўзбекистон Республикаси Экология ва иқлим ўзгариши миллий қўмитаси;

манфаатдор томонлар – стратегик режалаштириш ҳужжатлари лойиҳалари билан боғлиқ фаолиятларни қулай атроф-муҳитга бўлган ҳуқуқ ва қонуний манфаатларига таъсир кўрсатиши мумкин бўлган жисмоний ва (ёки) юридик шахслар;

стратегик режалаштириш ҳужжатлари – давлат дастурларининг, концепцияларининг, ишлаб чиқариш кучларини, иқтисодий ва ижтимоий соҳалар тармоқларини жойлаштириш ҳамда ривожлантириш схемаларининг лойиҳалари ва шаҳарсозлик ҳужжатлари, шунингдек, бошқа стратегик аҳамиятга эга бўлган объектларга оид ҳужжатлар;

стратегик экологик баҳолаш – стратегик режалаштириш ҳужжатлари асосида мўлжалланаётган ва (ёки) режалаштирилаётган ёки амалга оширилаётган хўжалик фаолиятининг ҳамда бошқа фаолиятнинг атроф-муҳитга таъсири хусусиятлари ва даражасини, эҳтимолий экологик оқибатларини аниқлашга, шунингдек, баҳолаш натижалари бўйича атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ҳамда табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш чора-тадбирларини ишлаб чиқишга қаратилган тартиб-таомил;

ташаббускор – стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасини амалга ошириш учун масъул бўлган республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари.

3. Стратегик экологик баҳолаш объектлари қуйидагилардан иборат:

давлат дастурларининг, концепцияларининг, ишлаб чиқариш кучларини, иқтисодий ва ижтимоий соҳа тармоқларини жойлаштириш ҳамда ривожлантириш схемаларининг лойиҳалари;

шаҳарсозлик ҳужжатларининг барча турлари;

кейинчалик уларга муҳофаза этиладиган табиий ҳудудлар, фавкулудда экологик вазият ва экологик офат зоналари мақомини бериш мақсадида ўтказилган ҳудудларни комплекс текшириш материаллари, шунингдек, муҳофаза этиладиган табиий ҳудудларни бошқариш режалари лойиҳалари юзасидан ишлаб чиқилган ҳужжатлар;

амалга оширилиши атроф-муҳитга салбий таъсир қилиши мумкин бўлган стратегик режалаштириш ҳужжатида киритилаётган ўзгартириш ёки қўшимчалар.

4. Ўзбекистон Республикасининг мудофааси, фуқаро муҳофазаси, фавкулудда вазиятлар билан боғлиқ стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳалари стратегик экологик баҳоланмайди.

5. Стратегик режалаштириш ҳужжатини стратегик экологик баҳоламасдан тасдиқлаш, амалга ошириш ва унда назарда тутилган тадбирларни молиялаштириш тақиқланади.

Бунда республика (юқори) даражасидаги ҳужжатларни стратегик экологик баҳолаш натижалари ҳудудий (қуйи) даражадаги ҳужжатлар стратегик экологик баҳолашда ҳисобга олиниши ва шунингдек, ҳудудий (қуйи) даражаларда ишлаб чиқилган ҳужжатларни стратегик экологик баҳолаш натижалари республика (юқори) даражасида ишлаб чиқилган ҳужжатлар стратегик экологик баҳолашда ҳисобга олиниши керак.

6. Стратегик экологик баҳолаш қуйидаги босқичлардан иборат:
стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасини дастлабки баҳолаш;
экологик маърузанинг қамров доирасини белгилаш;
экологик маърузани тайёрлаш;
стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасини стратегик экологик баҳолаш доирасида манфаатдор томонлар билан маслаҳатлашувлар ўтказиш;
стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасини стратегик экологик баҳолашда жамоатчиликнинг иштирокини таъминлаш;
экологик маърузанинг сифатини баҳолаш;
стратегик экологик баҳолаш жараёнида стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасининг трансчегаравий таъсирини баҳолаш;
стратегик режалаштириш ҳужжатининг атроф-муҳитга таъсирини мониторинг қилиш.

7. Стратегик экологик баҳолаш ушбу жараённинг барча босқичларида амалга оширилиши лозим.

2-боб. Стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасини дастлабки баҳолаш

8. Стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасини стратегик экологик баҳолаш зарурлиги ёки зарур эмаслигини аниқлаш мақсадида стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳаси дастлабки баҳолашдан (кейинги ўринларда — дастлабки баҳолаш) ўтказилиши лозим.

9. Дастлабки баҳолашни ўтказиш учун ташаббускор махсус ваколатли давлат органига қуйидагиларни тақдим этади:

а) ташаббускор ҳақидаги маълумотлар:

ташаббускорнинг номи, юридик манзили, телефон рақамлари;

б) қуйидаги маълумотларни ўз ичига олган стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасининг тушунтириш хати:

стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасининг номи;

стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасини ишлаб чиқиш зарурлигини асослаш;

стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасига киритилган атроф-муҳитни муҳофаза қилишнинг асосий жиҳатлари ёки дастурлар;

стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасини амалга оширишнинг асосий йўналишлари ва муддатлари;

стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасининг амалга оширилиши натижасида атроф-муҳитга эҳтимолий таъсири;

стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасини ишлаб чиқиш муддатлари ва уларни тасдиқлаш усули;

ҳудуднинг умумий ҳолати, табиий ресурслар ҳолати ва экологик хусусиятлари;

в) тегишли ҳудуд тўғрисидаги маълумотлар:

атроф-муҳитга таъсирни стратегик экологик баҳолашга мос келадиган тегишли ҳудудни аниқлаш;

ҳудуднинг атроф-муҳит ҳолати ҳамда асосий хусусиятлари ва муаммолари;

ҳудуднинг табиий ресурслардан фойдаланиш ҳолати ва режалари;

муқобил режалар;

баҳоланадиган объектлар, улар кўлами, баҳолаш усуллари.

г) манфаатдор томонларнинг стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳаси бўйича хулосалари.

Стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳаси махсус ваколатли давлат органига ижро интизоми назоратини таъминловчи электрон ҳужжат айланиш тизими орқали электрон шаклда тақдим этилади.

10. Махсус ваколатли давлат органи ўн иш куни ичида ташаббускор томонидан тақдим этилган тегишли маълумотларни дастлабки баҳолашдан ўтказди ва натижалари бўйича стратегик экологик баҳолаш зарурлиги ёки зарур эмаслиги тўғрисида тегишли хулоса беради.

11. Махсус ваколатли давлат органи стратегик экологик баҳолаш зарурлиги аниқланган стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳалари учун манфаатдор томонлар билан маслаҳатлашувлар ўтказиш мақсадида уларнинг рўйхатини белгилайди.

Бунда ушбу рўйхатга соғлиқни сақлаш соҳасидаги ваколатли орган, шунингдек, стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасини амалга ошириш назарда тутилаётган маъмурий-худудий бирликнинг маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органи киритилиши шарт.

3-боб. Стратегик экологик баҳолашда жамоатчиликнинг иштирок этиши

12. Ташаббускор томонидан стратегик экологик баҳолаш жараёнлари бўйича жамоатчиликни хабардор қилиш ҳамда уларнинг фаол иштирокини таъминлаш мақсадида жамоатчилик эшитувлари ташкил этилади.

Ташаббускор жамоатчилик эшитувини ўтказиш жойи ва вақти ҳақидаги маълумотларни ўзининг ва махсус ваколатли давлат органининг расмий веб-сайтида, шунингдек, оммавий ахборот воситаларида ва ижтимоий тармоқларда жамоатчилик эшитуvidан 15 кун олдин эълон беради.

13. Жамоатчилик эшитуvida ташаббускор вакили томонидан стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасининг техник хусусиятга эга бўлмаган маълумотлари тақдимот қилинади.

14. Жамоатчилик эшитуви оммавий ва очик ўтказилади. Жамоатчилик эшитувининг иштирокчилари жамоатчилик эшитуvига киритилган масалалар юзасидан ўз фикрини эркин билдиришга ва таклифлар киритишга ҳақли. Жамоатчилик эшитуви оммавий ахборот воситалари орқали ва ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланган ҳолда ҳам ўтказилиши мумкин.

15. Жамоатчилик эшитуви натижалари баённома шаклида расмийлаштирилади.

16. Баённомада жамоатчилик эшитувлари натижалари, билдирилган фикр ва эътирозлар, манфаатдор томонларнинг таклифлари, шунингдек, эшитуvлар ўтказилгунга қадар келиб тушган таклиф ва жавоблар кўрсатилади.

17. Жамоатчилик эшитуви баённомасининг ҳар бир саҳифаси йиғилиш раиси томонидан имзоланади ҳамда ташаббускор томонидан тасдиқланади.

18. Жамоатчилик эшитуви баённомаларининг нусхалари ташаббускорда камида бир йил сақланади.

Жамоатчилик эшитуви баённомаси ташаббускор веб-сайтида эълон қилиниши ва ОАВ орқали ёритиб борилиши мумкин.

4-боб. Стратегик экологик баҳолаш бўйича экологик маърузанинг қамров доирасини белгилаш

19. Стратегик экологик баҳолаш бўйича экологик маърузанинг қамров доираси махсус ваколатли давлат органи томонидан беш иш куни ичида белгиланади.

Экологик маърузанинг қамров доирасини белгилашда стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасининг тавсифи ва мазмунидан келиб чиқиб, экологик маърузага киритиладиган ахборотнинг ҳажми, тўлиқлиги ва батафсиллиги даражаси аниқланади.

Экологик маърузанинг қамров доираси қуйидаги мақсадларда белгиланади:

стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасига киритилиши мумкин бўлган, асослантирилган ва амалда қўлланадиган муқобил ечимларни белгилаш, шу жумладан, атроф-муҳитга ва (ёки) инсон соғлиғига таъсирни камайтириш;

стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳаси, шунингдек, унга киритилиши мумкин бўлган ўзгартиришлар, уни амалга оширишдан кутилаётган натижалар ҳақида жамоатчиликни хабардор қилиш;

стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасининг муҳофаза этиладиган табиий ҳудудларга ҳамда қонунчиликка ва Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномалар бўйича мажбуриятларига мувофиқ муҳофаза этилиши лозим бўлган маҳаллий, давлат аҳамиятига ҳамда халқаро аҳамиятга эга бўлган бошқа ҳудудларга ва объектларга жиддий салбий таъсирини аниқлаш;

стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасини амалга оширишда атроф-муҳитга трансчегаравий таъсир эҳтимолини аниқлаш;

инсон соғлиғини ва қулай атроф-муҳитни таъминлаш учун стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасини амалга ошириш билан боғлиқ бўлган атроф-муҳитни муҳофаза қилиш соҳасидаги мақсадларни, шу жумладан, халқаро ва миллий даражада белгиланган мақсадларни аниқлаш.

20. Экологик маърузанинг қамров доирасини белгилашда қуйидаги атроф-муҳит объектларини ўз ичига олиши керак:

а) атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш, шу жумладан:

чиқиндилар билан боғлиқ ишларни амалга ошириш;

ер қаърини муҳофаза қилиш ва ундан фойдаланиш;

муҳофаза этиладиган табиий ҳудудларлар кенгайтириш ва уларнинг муҳофазаси;

ҳудудларда барқарор радиациявий вазиятни сақлаш;

гидрометеорологик шароитлар тавсифи;

ерни (шу жумладан, тупроқни) муҳофаза қилиш ва ундан фойдаланиш;

ўрмонлардан фойдаланиш, муҳофаза қилиш, сақлаш ва кўпайтириш;

сувни муҳофаза қилиш ва ундан фойдаланиш;

хайвонот дунёсини муҳофаза қилиш ва ундан фойдаланиш;

ўсимлик дунёсини муҳофаза қилиш ва ундан фойдаланиш;

атмосфера ҳавосини ҳимоя қилиш;

озон қатламини ҳимоя қилиш;

б) қишлоқ ва ўрмон хўжаликлари тармоқлари;

в) саноат, шу жумладан, унинг алоҳида тармоқлари;

г) транспорт, шу жумладан, хавфли юкларни ташиш, темир йўл транспорти, ички сув транспорти, ҳаво транспорти, автомобиль транспорти, автомобиль йўллари, ҳаракат хавфсизлиги;

д) энергия, шу жумладан, атом энергиясидан фойдаланиш бўйича фаолият, энергия таъминоти, электр энергияси, иссиқлик энергияси, қайта тикланувчи энергия манбалари.

21. Қамров доирасини аниқлашда стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасини амалга оширишнинг муқобил вариантлари ҳисобга олинishi керак.

Муқобил вариантлар тегишли ташкилий, илмий, техник ривожланиш билан, шунингдек, ҳудудий мансублик нуқтаи назаридан амалга ошириш имкониятларига мос келиши керак.

Салбий оқибатларга олиб келадиган стратегик режалаштириш ҳужжатини амалга оширишнинг муқобил вариантларидан фойдаланишга йўл қўйилмайди.

22. Республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари ташаббускордан стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасини барча босқичларида фуқароларнинг объектив экологик маълумотни ўз вақтида олиш ва атроф-муҳит билан боғлиқ масалалар бўйича қарорлар қабул қилишда жамоатчилик иштироки ҳуқуқини амалга оширишни таъминлайди.

5-боб. Экологик маърузани тайёрлаш тартиби

23. Стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасини амалга ошириш учун ташаббускор экологик маърузани тайёрлайди ва унинг сифатини баҳолаш учун махсус ваколатли давлат органига тақдим этади.

Экологик маърузада келтирилган маълумотларнинг ишончлиги ва тўлиқлигига ташаббускор жавобгар ҳисобланади.

24. Ташаббускор экологик маърузани тайёрлаш учун қонунчиликда белгиланган тартибда лойиҳани ишлаб чиқувчи ташкилотларни, маҳаллий ва хорижий малакали мутахассислар ва ташқи экспертларни жалб қилиши мумкин.

25. Экологик маъруза қуйидагиларни ўз ичига олиши лозим:

стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасининг номи ва лойиҳа ҳақида маълумотлар;

стратегик экологик баҳолашнинг мақсад ва вазифалари, уни ўтказишга қўйиладиган талаблар, агар у ўтказилган бўлса, дастлабки баҳолаш натижалари;

ишлаб чиқиладиган ҳужжат янгими ёки мавжуд ечимга ўзгартириш ва (ёки) қўшимчалар киритиладигани тўғрисидаги маълумотларни кўрсатган ҳолда, таклиф этиладиган стратегик қарорлар тавсифи билан стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасининг тавсифи;

стратегик экологик баҳолашда иштирок этганларнинг шахсий маълумотлари;

стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасининг бошқа амалдаги стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасига мувофиқлиги тўғрисидаги маълумотлар;

бошқа стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасининг мумкин бўлган таъсири;

стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасини ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш муддатлари;

атроф-муҳит компонентлари ҳолатини тавсифлаш;

стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасини амалга оширишнинг мумкин бўлган муқобил вариантлари, уларни кўриб чиқиш ва дастурлар лойиҳасини ишлаб чиқишда ҳисобга олиш зарурати;

стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасини амалга ошириш жараёнида атроф-муҳитга таъсир қилиш жиҳатларини баҳолаш;

стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасини амалга ошириш жараёнида экологик жиҳатларга таъсир этувчи таъсирнинг ижтимоий-иқтисодий жиҳатларини баҳолаш;

стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасини амалга оширишнинг аҳоли саломатлигига таъсирини баҳолаш;

тавсия этилган стратегик қарорни танлашни асослаш;

стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасини амалга ошириш жараёнида юзага келиши мумкин бўлган атроф-муҳитга (шу жумладан, трансчегаравий) таъсир ва экологик ўзгаришларни аниқлаш;

стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасини амалга ошириш самарадорлигини мониторинг қилиш режаси;

манфаатдор томонлар ҳамда жамоатчилик билан келишув тўғрисидаги маълумотлар;

стратегик экологик баҳолаш тавсияларини стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасини ишлаб чиқишга интеграция қилиш бўйича таклифлар;

фойдаланилган адабий манбалар.

Ташаббускор экологик маърузани тайёрлаш доирасида манфаатдор республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари билан маслаҳатлашишга ҳақлидир.

26. Ташаббускор томонидан стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасини тайёрлашда жамоатчилик муҳокамаси ҳамда республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари билан маслаҳатлашувлар якунлари бўйича билдирилган асосли таклифлар ҳисобга олинади.

6-боб. Экологик маърузанинг сифатини баҳолаш тартиби

27. Стратегик экологик баҳолаш махсус ваколатли давлат органи томонидан қуйидаги мезонларга асосан ўтказилади:

стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасининг атроф-муҳитга таъсири билан боғлиқ экологик хавфларнинг ҳисобга олинишини таъминлаш ва мазкур ҳужжатнинг барқарор ривожланишга кўмаклашиш мақсадларига мувофиқлигини таъминлаш зарурлиги нуктаи назаридан долзарблиги;

барқарор ривожланишга кўмаклашишни таъминлаш мақсадида стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасида аҳоли соғлиғи билан боғлиқ экологик омилларни ҳисобга олиш зарурлиги;

стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасини фаолият турларини, уларнинг жойлашувини, кўламларини, шароитларини ҳамда табиий ресурсларнинг мавжудлигини ва улардан фойдаланиш шартларини ҳисобга олган ҳолда амалга ошириш имконияти;

стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасини амалга ошириш жараёнида экологик хавфларнинг, шу жумладан, инсон соғлиғига таъсирнинг ҳисобга олиниши;

стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасининг атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш соҳасидаги қонунчилик талабларини ҳамда Ўзбекистон Республикасининг атроф-муҳитни муҳофаза қилиш соҳасидаги халқаро мажбуриятларини бажариш нуктаи назаридан долзарблиги;

стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасига киритилаётган ўзгартиришлар ва (ёки) қўшимчалар билан боғлиқ экологик муаммоларнинг, шу жумладан, аҳоли соғлиғи билан боғлиқ муаммоларнинг мавжудлиги;

стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасини амалга ошириш жараёнида юзага келадиган эҳтимол тутилган оқибатларнинг трансчегаравий хусусияти.

Махсус ваколатли давлат органи стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасини ушбу банднинг биринчи қисмида назарда тутилган мезонларга асосан стратегик экологик баҳолайди ҳамда тегишли тавсияларни беради.

28. Махсус ваколатли давлат органи маъруза сифатини баҳолашда зарур ҳолларда хулосалари тавсия хусусиятига эга бўлган маҳаллий ҳамда хорижий малакали мутахассислар ва экспертларни шартнома асосида ўз маблағлари ҳисобидан қонунчиликда белгиланган тартибда жалб этиши мумкин.

29. Ташаббускор махсус ваколатли давлат органига маъруза сифатини баҳолаш доирасида зарур бўлган ахборотларни тақдим этиши шарт.

30. Махсус ваколатли давлат органи манфаатдор томонлар ҳамда жамоатчиликдан олинган фикр ва таклифларни ҳисобга олган ҳолда, маъруза сифатини баҳолайди.

Маъруза сифати атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш соҳасидаги норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ҳамда экологик нормативлар асосида баҳоланади.

31. Маъруза сифатини баҳолаш натижаларига кўра махсус ваколатли давлат органи ўн беш иш куни ичида экологик маърузанинг сифати тўғрисида тегишли хулоса чиқаради.

32. Махсус ваколатли давлат органи экологик маърузани баҳолаш натижалари бўйича тайёрлаган экологик хулосани ташаббускорга икки иш куни ичида расман юборади.

33. Экологик маърузани баҳолаш якунлари бўйича берилган ҳар бир экологик хулоса махсус ваколатли давлат органининг расмий веб-сайтида жойлаштирилади.

34. Стратегик экологик баҳолаш ҳар бир стратегик экологик баҳолаш объекти бўйича бир марта ўтказилади.

7-боб. Манфаатдор томонлар билан маслаҳатлашувлар ўтказиш

35. Ташаббускор стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасини стратегик экологик баҳолаш доирасида манфаатдор томонлар билан маслаҳатлашувлар ўтказади.

36. Ташаббускор манфаатдор томонлар сўровига асосан стратегик экологик баҳолаш доирасида тегишли маълумотларни тақдим этиши шарт.

37. Манфаатдор томонлар стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳаси бўйича ўз мулоҳазалари ва таклифларини ёхуд уларнинг мавжуд эмаслиги тўғрисидаги маълумотни ташаббускорга қонунчиликда белгиланган муддатларда тақдим этиши шарт.

8-боб. Стратегик экологик баҳолаш жараёнида стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасининг трансчегаравий таъсирини баҳолаш

38. Стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳаси трансчегаравий жиҳатдан қуйидаги ҳолларда баҳоланади:

агар Ўзбекистон Республикаси ҳудудида мўлжалланаётган ва (ёки) режалаштирилаётган ёки амалга оширилаётган хўжалик фаолияти ҳамда бошқа фаолият қўшни давлат ҳудудида атроф-муҳитга сезиларли салбий таъсир қилиши мумкин бўлса;

агар қўшни давлатда мўлжалланаётган ва (ёки) режалаштирилаётган ёки амалга оширилаётган хўжалик фаолияти ҳамда бошқа фаолият Ўзбекистон Республикаси ҳудудида атроф-муҳитга сезиларли салбий таъсир кўрсатаётган бўлса.

39. Атроф-муҳитга таъсир Ўзбекистон Республикасининг қонунчилигига мувофиқ трансчегаравий жиҳатдан баҳоланади.

9-боб. Стратегик режалаштириш ҳужжатининг атроф-муҳитга таъсирини мониторинг қилиш

40. Экологик маърузанинг сифати тўғрисидаги хулосада кўрсатилган талабларни таъминлашга қаратилган чора-тадбирларни амалга ошириш ва мониторинг қилиш белгиланган тартибда ташаббускор томонидан таъминланади.

Ташаббускор экологик маърузанинг сифати тўғрисидаги хулосада кўрсатилган талабларнинг бажарилиши тўғрисида ҳар чорак якунларига кўра чоракдан кейинги ойнинг 25-санасидан кечиктирмай махсус ваколатли давлат органига ахборот тақдим этиши шарт.

Бунда ташаббускор хулосада кўрсатилган талабларнинг бажарилиши тўғрисидаги ахборотни ушбу банднинг иккинчи хатбошисида назарда тутилган муддатларда тақдим этмаган тақдирда, махсус ваколатли давлат органига ташаббускорга ёзма кўрсатма беради.

41. Ташаббускор тегишли стратегик режалаштириш хужжатини амалга ошириш жараёнида атроф-муҳит ёки аҳоли саломатлиги учун салбий оқибатларга олиб келишини аниқласа, бундай оқибатларнинг олдини олиш ёки юмшатиш бўйича чоралар кўрилишини таъминлаши, бу ҳақида махсус ваколатли давлат органи ва тегишли ташкилотларни хабардор қилиши шарт.

10-боб. Якунловчи қоидалар

42. Ушбу Низомни қўллашда юзага келадиган низолар қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда ҳал этилади.

43. Мазкур Низом талаблари бузилишида айбдор бўлган шахслар қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда жавобгар бўладилар.

Стратегик экологик баҳолаш бўйича экологик
маърузани тайёрлаш ва унинг сифатини
баҳолаш тартиби тўғрисидаги низомга
илова

Стратегик экологик баҳолаш бўйича экологик маърузани
тайёрлаш ва унинг сифатини баҳолаш тартиби
СХЕМАСИ

Босқичлар	Субъектлар	Тадбирлар	Бажариш муддатлари
1-босқич	Республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари (кейинги ўринларда – ташаббускор)	Стратегик режалаштириш хужжати лойиҳасини Экология қўмитасига ижро интизоми назоратини таъминловчи электрон хужжат айланиш тизими орқали электрон шаклда тақдим этади.	Заруратга кўра
2-босқич	Экология қўмитаси	Ташаббускор томонидан тақдим этилган тегишли маълумотларни дастлабки баҳолаш натижаларига кўра стратегик экологик баҳолаш зарурлиги ёки зарур эмаслиги тўғрисида хулоса беради.	Ўн иш куни
3-босқич	Ташаббускор	Жамоатчилик эшитувини ўтказиш жойи ва вақти ҳақидаги маълумотларни ўзининг ва Экология қўмитасининг расмий веб-сайтида, шунингдек, оммавий ахборот воситаларида ва ижтимоий тармоқларда эълон беради.	Жамоатчилик эшитуvidан 15 кун олдин
4-босқич	Экология қўмитаси	Стратегик экологик баҳолаш бўйича экологик маърузанинг қамров доирасини белгилайди.	Беш иш куни
5-босқич	Ташаббускор	Стратегик режалаштириш хужжати лойиҳасини амалга ошириш учун экологик маърузани тайёрлайди ва унинг сифатини баҳолаш учун Экология қўмитасига тақдим этади.	
6-босқич	Экология қўмитаси	1. Маъруза сифатини баҳолаш натижаларига кўра экологик маърузанинг сифати тўғрисида тегишли хулоса чиқаради. 2. Экологик маърузани баҳолаш натижалари бўйича тайёрланган экологик хулосани ташаббускорга икки иш куни ичида расман юборади.	Ўн беш иш куни Икки иш куни

7-босқич	Ташаббускор	1. Стратегик режалаштириш ҳужжати лойиҳасини стратегик экологик баҳолаш доирасида манфаатдор томонлар билан маслаҳатлашувлар ўтказди. 2. Экологик маърузанинг сифати тўғрисидаги хулосада кўрсатилган талабларнинг бажарилиши ҳақида Экология қўмитасига ахборот тақдим этади.	Ҳар чорак якунларига кўра чоракдан кейинги ойнинг 25-санасидан кечиктирмай
----------	-------------	--	---

Вазирлар Маҳкамасининг
2026 йил 11 майдаги 234- сон қарорига
9-илова

**Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим қарорларига
киритилаётган ўзгартириш ва қўшимчалар**

1. Вазирлар Маҳкамасининг 2014 йил 21 январдаги 14-сон қарори билан тасдиқланган Экологик нормативлар лойиҳаларини ишлаб чиқиш ва келишиш тартиби тўғрисидаги низомда:

а) 1-банд қуйидаги мазмундаги учинчи хатбоши билан тўлдирилсин:

“Экологик нормативлар лойиҳаларини ишлаб чиқишда илм-фан ва техниканинг атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш соҳасидаги илғор ютуқлари инobatга олинади, чиқиндиларни жойлаштиришни, ифлослантирувчи моддаларнинг чиқарилишини, оқизилишини камайтириш бўйича энг яхши қулай технологияларни жорий этиш назарда тутилади”;

б) 3 ва 4-бандлар қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“3. Ушбу Низомда қуйидаги асосий тушунчалар қўлланилади:

атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материалларини ва экологик нормативлар лойиҳаларини ишлаб чиқувчи (кейинги ўринларда – лойиҳани ишлаб чиқувчи) – мўлжалланаётган ва (ёки) режалаштирилаётган ёки амалга оширилаётган хўжалик фаолиятини ва бошқа фаолиятни ташкил этиш учун атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш материалларини, шунингдек, амалга оширилаётган хўжалик фаолиятига ва бошқа фаолиятга оид экологик нормативлар лойиҳаларини ишлаб чиқувчи юридик шахс;

атроф-муҳитни ифлослантириш манбаи – ишлаб чиқариш жараёнида атроф-муҳитга тушадиган моддалар ёки моддалар йиғиндиси туфайли пайдо бўладиган ифлослантирувчи антропоген объект;

атроф-муҳитга ифлослантирувчи моддалар ташламалари ва оқоваларини, чиқиндиларнинг пайдо бўлиши ва жойлаштирилишини нормалаш– табиий ўзгаришлар жараёнида энг сезгир организмлар (индикатор) ёрдамида аниқланган йўл қўйиладиган чегаралар;

атроф-муҳитни тахминий-хавфсиз ифлослантириш даражаси (ТХТД) – саноат объектларини лойиҳалаштириш учун ҳисоблаш методи билан белгиланган атмосферани ифлослантирувчи модданинг вақтинча нормативи;

ифлослантирувчи ташламалар, оқовалар манбаларини, чиқиндилар пайдо бўлиши ва жойлаштирилишини хатловдан ўтказиш (кейинги ўринларда – хатловдан ўтказиш) – атроф-муҳитга ташланадиган, ифлослантирувчи моддалар ташламалари, оқовалари, чиқиндилар пайдо бўлиши ва жойлаштирилишини, уларнинг сифат таркибини аниқлаш, рўйхатдан ўтказиш, жойлаштириш, миқдорини, манбалари параметрларини аниқлаш жараёни;

концентрациянинг йўл қўйиладиган чекланган миқдори (КЧМ) – одам организмида рефлектор реакцияларини пайдо қилмаслиги керак бўлган ҳаво, сув ва тупроқнинг концентрацияси;

экологик нормативларни белгилашнинг гибрид модели – энг яхши кулай технологияларни жорий этиш орқали санитария қоидалари, нормалари ва гигиена нормативлари уйғунлигида ифлослантирувчи моддаларнинг ташламалари нормативларини белгилаш тизими;

оқованинг йўл қўйиладиган чекланган миқдори (ОЧМ) – назорат пунктида сув сифати нормаларини таъминлаш мақсадида вақт бирлиги ҳисобига ушбу пунктда белгиланган режимда ажралишига максимал йўл қўйиладиган оқова сувлардаги моддалар миқдори;

оқова сувларни чиқариб юбориш – сувни истеъмол қилиш ва (ёки) ундан фойдаланиш натижасида ҳосил бўладиган ҳамда оқова сувларни чиқариб юбориш тармоқлари орқали оқизиб юбориладиган сув;

санитария-ҳимоя зонаси – аҳоли яшайдиган ва ташкилот орасидаги махсус ажратилган ўсимлик ва яланглик зонаси, ифлослантирувчи моддалар концентрациясини зарарсиз нормагача тарқалиб кетишини таминлайдиган ҳудуд;

ташламаларнинг йўл қўйиладиган чекланган миқдори (ТЧМ) – атмосфера ҳавоси учун белгиланган, йўл қўйиладиган чекланган нормадан ошмайдиган ер устидаги концентрацияларни шакллантирувчи, вақт бирлиги ҳисобига тўғри келадиган ташламалардаги ифлослантирувчи моддалар миқдори;

техник жиҳатдан эришиладиган кўрсаткичлар – оқова сувларни ифлослантирувчи моддалардан тозалаш қурилмаларининг техник имкониятларини ҳисобга олган ҳолда оқова сувларнинг кўрсаткичлари;

чиқиндиларни вақтинча жойлаштириш – чиқиндиларни ташкилот ҳудудида сақлаш учун мўлжалланган махсус қурилма ёки бошқа ҳудудларда ишлатишдан олдинги технологик кетма-кетлик ёки қайта ишлашга, зарарсизлантиришга ёки чиқиндиларни доимий жойлаштириш объектига жўнатиш;

чиқиндининг хавфлилик классификацияси – атроф-муҳит объектига ва одамга етказилиши мумкин бўлган салбий таъсир даражаси бўйича чиқинди ёки унинг компоненти градацияси;

чиқиндиларни жойлаштириш лимити – муайян муддатда жойлаштириш учун рухсат этилган чиқиндиларнинг чекланган миқдори;

чиқиндиларнинг пайдо бўлиш нормаси – асосий хомашёнинг муайян массасини қайта ишлашда ёки чиқиндиларнинг пайдо бўлиш нормативини таъминлаш шароитларида тайёр маҳсулотни муайян миқдорда тайёрлашда чиқадиган чиқинди миқдори;

чиқиндиларнинг пайдо бўлиш нормативи – маҳсулот бирлигини ишлаб чиқаришда чиқиндилар аниқ турининг ёки уларнинг бошланғич хомашё бирлигига тўғри келадиган белгиланган миқдори;

экологик нормативлар – атроф-муҳитни ифлослантирувчи манбаларни хатловдан ўтказиш натижалари асосида ишлаб чиқилган ҳамда ифлослантирувчи моддаларни чиқариш, оқизиш ва чиқиндиларни жойлаштириш нормативларини белгилаш учун экологик экспертизадан ўтказилиши лозим бўлган ҳужжатлар;

экологик оқибатлар тўғрисидаги баёнот – курилиши (реконструкция, модернизация, кенгайтириш) тугалланган объект (ёки унинг участкасини) фойдаланишга қабул қилиб олингунига қадар бажариладиган ва экологик нормативларни белгилайдиган атроф-муҳитга таъсирни баҳолаш тартиб-таомилининг якуний босқичи;

энг яхши қулай технология – маҳсулот (товарлар) ишлаб чиқариш, ишларни бажариш, хизматлар кўрсатиш бўйича замонавий илм-фан ва техник ютуқлар ҳамда уларни қўллашнинг техник имкониятлари мавжуд бўлиши шарти билан атроф табиий муҳитни муҳофаза қилиш мақсадларига эришиш мезонларини самарали уйғунлаштириш асосида белгиланадиган технология.

4. Экологик нормативлар лойиҳалари лойиҳани ишлаб чиқувчи томонидан ишлаб чиқилади ҳамда давлат экологик экспертизадан ўтказиш учун Ўзбекистон Республикаси Экология ва иқлим ўзгариши миллий қўмитаси ҳузуридаги (кейинги ўринларда – Экология қўмитаси) “Давлат экологик экспертизаси маркази” давлат муассасаси (кейинги ўринларда – Марказ) ва унинг Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар филиалларига (кейинги ўринларда – Марказнинг ҳудудий филиаллари) тақдим этилади”;

в) 8-банднинг биринчи хатбошиси қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“8. Хатлов бевосита ташкилотнинг ўзи томонидан ёхуд лойиҳани ишлаб чиқувчини жалб этган ҳолда ўтказилади”;

г) 13-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“13. Атмосферани ифлослантирувчи ажралмалар ва ташламаларнинг миқдори ва таркиби асбоб-ускуналар билан ўлчаш ва ҳисоблаш усуллари мажмуаси асосида аниқланади”;

д) 16-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“16. Атмосфера ҳавосига ифлослантирувчи моддалар ташламаларининг экологик нормативларини белгилашнинг мақсади атроф-муҳитни ва инсон саломатлигини муҳофаза қилиш, шунингдек, атмосфера ҳавосининг сифатини белгиланган санитар-гигиеник нормалардан ошмаслигини таъминлашдан иборат”;

е) 17-банд ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин;

ж) 18 ва 19-бандлар қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“18. Атмосфера ҳавосига ифлослантирувчи моддалар ташламалари қуйидагиларга асосан меъёрланади:

а) ташламалар манбаида ифлослантирувчи моддалар концентрацияларини асбоб-ускуналар билан ўлчаш (экологик баҳолаш) орқали КЧМни аниқлаш;

б) ташламалар манбаида ифлослантирувчи моддаларнинг технологик жиҳатдан асосланган даражаларга келтиришга эришишни (технологик баҳолаш) энг яхши қулай технологиялар асосида таъминлаш;

в) экологик ва технологик баҳолаш натижалари ўртасида тафовут юзага келганда, экологик нормативнинг юқори миқдорини қўллаш.

19. ТЧМдан ошиб кетиши, агар йил давомида бутун ташкилот учун ТЧМ миқдорининг (тонна/йил)дан кўп бўлса ёхуд ташламанинг ҳар қандай манбаидан ёки ташкилотдан бир галги ташламанинг амалдаги максимал миқдори (грамм/секунд) белгиланган миқдоридан юқори бўлган тақдирда белгиланади”;

з) 21-банд ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин;

и) 26, 27 ва 28-бандлар қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“26. ОЧМ ифлослантирувчи моддаларни оқизиш энг яхши қулай технологияларнинг технологик кўрсаткичларини ҳисобга олган ҳолда нормаланади.

27. Техник жиҳатдан эришиладиган кўрсаткичларни ҳисобга олган ҳолда аниқланган ОЧМ келгусида сувни муҳофаза қилиш тадбирларини режалаштириш учун асос ҳисобланади ва Экология қўмитаси томонидан белгиланган муддатларда, экологик вазиятга, чиқариб юбориладиган оқова сувлар ва шу кабилар сифатини яхшилашга йўналтирилган ҳамда тасдиқланган тадбирларни бажариш муддатларига қараб нормалар босқичма-босқич қайта кўриб чиқиши мумкин.

28. ОЧМ нормативлари ҳисоблаш йўли билан таркибий концентрацияларни ҳисобга олиб, қўлланаётган технологияда фойдаланиладиган бошланғич сув таркибини ва компонентларни ҳисобга олган ҳолда ҳисоблаш йўли билан ёки ташкилотнинг сув-моддий баланси таҳлили асосида, лойиҳадаги маълумотлар бўйича белгиланади.”;

к) 38-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“38. Атроф-муҳитни ифлослантирувчи моддалар ташламалари, оқовалари манбаларини, чиқиндиларнинг пайдо бўлиши ва жойлаштирилишини хатловдан ўтказиш материаллари электрон расмийлаштирилади, ташкилот раҳбари томонидан тасдиқланади ва Қорақалпоғистон Республикаси Экология ва иқлим ўзгариши қўмитаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар экология ва иқлим ўзгариши бош бошқармаларига кўриб чиқиш учун тақдим этилади.”;

л) 39-бандда “Давлат экология қўмитаси органлари” сўзлари “Қорақалпоғистон Республикаси Экология ва иқлим ўзгариши қўмитаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар экология ва иқлим ўзгариши бош бошқармалари” сўзлари билан алмаштирилсин;

м) 40-банднинг биринчи хатбошиси қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“40. Қорақалпоғистон Республикаси Экология ва иқлим ўзгариши қўмитаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар экология ва иқлим ўзгариши бош бошқармалари томонидан тасдиқланган хатловдан ўтказиш материаллари асосида атроф-муҳитга таъсир кўрсатишнинг экологик нормативлари лойиҳалари ишлаб чиқилади.”;

н) 46 ва 47-бандлар қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“46. Буюртмачи Қорақалпоғистон Республикаси Экология ва иқлим ўзгариши қўмитаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар экология ва иқлим ўзгариши бош бошқармалари томонидан тасдиқланган экологик нормативлар лойиҳаларини хатловдан ўтказиш материаллари билан бирга давлат экологик экспертизасидан ўтказиш учун Марказга тақдим этади.

47. Экологик нормативлар лойиҳалари давлат экологик экспертизасидан ўтказилади.”;

о) 48, 49 ва 50-бандлар ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин;

п) 51-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“51. Экологик нормативларининг тасдиқланган электрон нусхалари Қорақалпоғистон Республикаси Экология ва иқлим ўзгариши қўмитаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар экология ва иқлим ўзгариши бош бошқармаларига тақдим этилади.”;

р) 52-банддаги “Давлат экология қўмитаси” сўзлари “Қорақалпоғистон Республикаси Экология ва иқлим ўзгариши қўмитаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар экология ва иқлим ўзгариши бош бошқармалари” сўзлари билан алмаштирилсин;

с) 54 ва 55-бандлар ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин;

т) Низомга 1-иловининг матни қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

**“Экологик нормативлар лойиҳаларини ишлаб чиқиш ва келишиш
СХЕМАСИ**

Босқичлар	Тадбирлар	Масъуллар	Муддатлар
1-босқич	Атроф-муҳитни ифлослантирувчи манбаларни хатловдан ўтказиш (кейинги ўринларда – хатловдан ўтказиш)	Ташкилот ёки жалб қилинган лойиҳани ишлаб чиқувчи	Заруратга кўра
2-босқич	Хатловдан ўтказиш материалларини тасдиқлаш ва ташкилот жойлашган жой бўйича Қорақалпоғистон Республикаси Экология ва иқлим ўзгариши қўмитасига, вилоятлар ва Тошкент шаҳар экология ва иқлим ўзгариши бош бошқармаларига юбориш	Ташкилот раҳбари	Тайёрлигига кўра

3-босқич	Атроф-муҳитни ифлослантирувчи манбаларни ўрганган ҳолда, хатловдан ўтказиш материалларини кўриб чиқиш ва уларни тасдиқлаш ёки қайта ишлаш учун қайтариш (ишончсиз маълумотлар аниқланганда)	Объект жойлашган жой бўйича Қорақалпоғистон Республикаси экология ва иқлим ўзгариши қўмитаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар экология ва иқлим ўзгариши бош бошқармалари	Тақдим қилинган кунидан бошлаб 15 кун мобайнида
4-босқич	Қорақалпоғистон Республикаси Экология ва иқлим ўзгариши қўмитаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар экология ва иқлим ўзгариши бош бошқармалари томонидан тасдиқланган хатловдан ўтказиш материаллари асосида атроф-муҳитга таъсир кўрсатишнинг экологик нормативлари лойиҳаси ишлаб чиқилади	Ташкилот ёки жалб қилинган лойиҳани ишлаб чиқувчи	Хатловдан ўтказиш материаллари тасдиқлангандан кейин
5-босқич	Экологик нормативлар лойиҳалари хатловдан ўтказиш материаллари билан бирга давлат экологик экспертизасидан ўтказиш учун Экология қўмитаси ҳузуридаги “Давлат экологик экспертизаси маркази” ДМга тақдим этади	Ташкилот раҳбари	Хатловдан ўтказиш материаллари тайёрлигига кўра

”;

у) Низомга 3, 4, 5, 6 ва 12-иловалар ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин;

ф) Низомга 19-иловадаги “Қорақалпоғистон Республикаси экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш қўмитасининг раиси, вилоят ва Тошкент шаҳар экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш бошқармасининг бошлиғи” сўзлари “Қорақалпоғистон Республикаси Экология ва иқлим ўзгариши қўмитаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар экология ва иқлим ўзгариши бош бошқармалари” сўзлари билан алмаштирилсин;

х) Низомга 21-илованинг матнида:

“(А шакл)” бўлимидаги “Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитасининг раиси” сўзлари “Экология ва иқлим ўзгариши миллий қўмитаси раиси ёки бошқа ваколатли шахс” сўзлари билан алмаштирилсин;

“(Б шакл)” бўлимида:

“II, III ва IV тоифаларига” сўзлари “II ва III тоифаларига” сўзлари билан алмаштирилсин;

“Қорақалпоғистон Республикаси экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш қўмитасининг раиси, вилоят ва Тошкент шаҳар экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш бошқармасининг бошлиғи” сўзлари “Экология ва иқлим ўзгариши миллий қўмитаси раиси ёки бошқа ваколатли шахс” сўзлари билан алмаштирилсин.

2. Вазирлар Маҳкамасининг “Ўзбекистон Республикаси ҳудудида атроф табиий муҳитни муҳофаза қилишнинг иқтисодий механизмларини янада такомиллаштириш тўғрисида” 2021 йил 12 апрелдаги 202-сон қарорида:

а) 3-банднинг учинчи хатбошисидаги “ва маҳаллий (IV тоифа)” сўзлари чиқариб ташлансин;

б) 1-иловада:

5-банднинг олтинчи хатбошиси қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“Атроф-муҳитга таъсир кўрсатишнинг биринчи, иккинчи ва учинчи тоифаларига мансуб субъектлар (кейинги ўринларда – I–III тоифаларга мансуб компенсация тўловчи субъектлар), ушбу Низомнинг 4 – 7-бобларида келтирилган компенсация тўловларини ҳисоблаш тартибига амал қилган ҳолда иш юритади.”;

6-банднинг биринчи хатбошисидаги, 8-банднинг биринчи хатбошисидаги, 10-банддаги “I–IV” рақамлари “I–III” рақамлари билан алмаштирилсин;

11-банднинг иккинчи хатбошисидаги “III ва IV тоифаларга” сўзлари “III тоифага” сўзлари билан алмаштирилсин;

22-бандда:

биринчи хатбошидаги “I–IV” рақамлари “I–III” рақамлари билан алмаштирилсин;

тўртинчи хатбошидаги “III ва IV тоифаларга” сўзлари “III тоифага” сўзлари билан алмаштирилсин;

27-банддаги “III ва IV тоифаларга” сўзлари “III тоифага” сўзлари билан алмаштирилсин;

4-илованинг изоҳ қисми чиқариб ташлансин.

3. Вазирлар Маҳкамасининг “Ўзбекистон Республикасида маҳсулот ва хизматларни ихтиёрий экологик маркировкалаш тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2025 йил 20 январдаги 20-сон қарорига 1-илованинг матни қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“Экологик маркировка белгиси

Экологик маркировка белгисининг умумий тавсифи

1. Экологик маркировка белгиси – оқ фонда тўқ яшил рангдаги “YASHIL BELGI” сўзларидан ҳамда тўқ яшил ва оч яшил ранглардаги иккита барг тасвиридан иборат бўлиб, улар тўқ яшил рангдаги тўртбурчак шакл ичида жойлаштирилган. Бунда:

барглар тасвири “YASHIL BELGI” сўзларининг юқори қисмига жойлаштирилган;

“YASHIL BELGI” сўзлари экологик маркировкалаш тизимини англатади;

тўртбурчак шакли экологик маркировкалаш тизими аниқ талаб ва чегараларни белгилайдиган стандартларга асосланганлигини ифодалайди.

2. Маҳсулот ёки хизматлар хусусиятларидан келиб чиқиб экологик маркировка белгиси оқ-қора ёхуд монохром рангларда тасвирланиши мумкин.

Монохром кўринишидаги экологик маркировкалаш белгиси фақат тўқ яшил ёки оч яшил рангда бўлишига рухсат этилади”.

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI VAZIRLAR MAHKAMASINING QARORI

20 26 yil « 12 » may

№ 239

Toshkent sh.

Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим қарорларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш, шунингдек, баъзиларини ўз кучини йўқотган деб ҳисоблаш тўғрисида

Ўзбекистон Республикасининг “Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар тўғрисида”ги Қонуни 18-моддасига мувофиқ, шунингдек, қонунчилик ҳужжатларини ўзаро мувофиқлаштириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим қарорларига **1-иловага** мувофиқ ўзгартириш ва қўшимчалар киритилсин.

2. Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим қарорлари **2-иловага** мувофиқ ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин

3. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси адлия вазири А.Ж. Ташкулов, ички ишлар вазири А.А. Ташпулатов ва олий таълим, фан ва инновациялар вазири К.А. Шарипов зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикасининг
Бош вазири**

А. Арипов

Вазирлар Маҳкамасининг
2026 йил “ 12 ” майдаги 239-сон қарорига
1-илова

**Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим қарорларига
киритилаётган ўзгартириш ва қўшимчалар**

1. Вазирлар Маҳкамасининг “Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги Академик лицейларининг фаолиятини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида” 2017 йил 26 сентябрдаги 767-сон қарорида:

а) 1-иловада:

27²-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“27². Ўқувчиларнинг ўқиши бир ИИВ академик лицейидан бошқа ИИВ академик лицейига Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги Маънавий-маърифий ишлар ва кадрлар билан таъминлаш департаментининг Таълим жараёнини ташкил этиш бошқармаси билан келишилган ҳолда ёзги таътил даврида, ўқувчи республиканинг бир ҳудудидан иккинчи ҳудудига доимий яшаш учун кўчиб ўтганда ёки онаси хизмат ўташ жойини ўзгартирганда эса, ўқув йили даврида ҳам кўчирилади”;

27³-банднинг “д” кичик банди қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“д) бир семестр мобайнида машғулотларда узрли сабабларсиз 72 соат ва ундан кўп қатнашмаганда (вақтинча меҳнатга лаёқатсизлиги, республика ва халқаро мусобақаларда иштирок этганлиги, яқин қариндошининг тўйи, маърака ва маросимларини ўтказишда иштирок этиши билан боғлиқ ҳолатлар бундан мустасно)”;

27⁵ ва 31-бандлардаги “Касбий тайёргарлик бошқармаси” сўзлари “Маънавий-маърифий ишлар ва кадрлар билан таъминлаш департаменти Таълим жараёнини ташкил этиш бошқармаси” сўзлари билан алмаштирилсин;

б) 2-иловада:

3-банд қуйидаги мазмундаги учинчи ва тўртинчи хатбошилар билан тўлдирилсин:

“Ижтимоий жиҳатдан хавфли аҳволда бўлган болалар учун Ўзбекистон Республикаси Президентининг тегишли хужжатлари ва Болалар масалалари бўйича миллий комиссиянинг қарор (баённома)ларида белгиланган ИИВ академик лицейларига ўқувчиларни қабул қилишнинг умумий сонидан беш фоизгача қўшимча квота ажратилади.

ИИВнинг академик лицейларига ўқишга қабул қилинган ижтимоий жиҳатдан хавфли аҳволда бўлган болаларнинг намунали формали кийим-боши, ўқув куруллари ва озиқ-овқат таъминоти билан боғлиқ сарф-харажатлар Ички ишлар вазирлигининг бюджетдан ташқари маблағлари ҳисобидан қопланади”;

қуйидаги мазмундаги 17¹-банд билан тўлдирилсин:

“17¹. Тест синовларининг фанлар мажмуасига киритилган чет тили ва умумтаълим фанлари бўйича тест синовларисиз максимал балл олиш учун номзодлар томонидан қўшимча равишда қуйидаги сертификатлар тақдим этилади:

а) инглиз тилидан:

International English Language Testing System (IELTS academic) бўйича 5 балл;

Test of English as a Foreign Language (TOEFL) бўйича IBT 42 балл;

Cambridge Assessment English PET бўйича B1;

Миллий сертификат B1.

б) немис тилидан:

Goethe-Zertifikat бўйича B1;

TestDaf бўйича B1;

Deutsches Sprachdiplom бўйича B1.

в) француз тилидан:

Diplome d'Etudes en Langue Francaise (DELFF) бўйича B1;

Test de Connaissance du Francais (TCF) бўйича B1;

г) бошқа тиллар учун – миллий сертификат ёки халқаро имтиҳон тизимлари бўйича (испан, турк, араб, форс, дари, ҳинд, урду, хитой, корейс, уйғур, итальян, япон тили) B1;

д) умумтаълим фанлари бўйича C”;

18-банднинг учинчи хатбошиси ва 24-банднинг тўртинчи хатбошисидаги тегишли келишиқдаги “Касбий тайёргарлик бошқармаси” сўзлари тегишли келишиқдаги “Маънавий-маърифий ишлар ва кадрлар билан таъминлаш департаментининг Таълим жараёнини ташкил этиш бошқармаси” сўзлари билан алмаштирилсин;

39-банднинг олтинчи хатбошиси “жавоб берадиган битирувчилари” сўзларидан кейин “ҳамда Болалар масалалари бўйича туман (шаҳар) комиссияси қарори, Ижтимоий ҳимоя миллий агентлигининг йўлланмасига мувофиқ ижтимоий жиҳатдан хавфли аҳволда бўлган болалар” сўзлари билан тўлдирилсин;

қуйидаги мазмундаги 39¹-банд билан тўлдирилсин:

“39¹. Низомнинг 17¹-бандида белгиланган даражадаги сертификатларга эга бўлган номзодларга тест синовларининг фанлар мажмуасига киритилган мос чет тили ва фанлардан тест синовларисиз максимал балл берилади”.

2. Вазирлар Маҳкамасининг “Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлигининг ихтисослаштирилган мактаб-интернати фаолиятини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида” 2018 йил 19 июндаги 459-сон қарорининг 3-бандида:

қуйидаги мазмундаги саккизинчи хатбоши билан тўлдирилсин:

“ихтисослаштирилган мактаб-интернатга ўқишга ҳар йилги қабул қилишнинг умумий сонидан 5 фоизгача ажратиладиган қўшимча квотага Болалар масалалари бўйича туман (шаҳар) комиссияси қарорига кўра, Ижтимоий ҳимоя миллий агентлигининг йўлланмасига мувофиқ ижтимоий жиҳатдан хавфли аҳволда бўлган болалар танловсиз қабул қилинади”;

тўққизинчи – ўн иккинчи хатбошилар тегишлича ўнинчи – ўн учинчи хатбошилар деб ҳисоблансин.

3. Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 4 октябрдаги 846-сон қарори билан тасдиқланган Моддий маданий мероснинг кўчмас мулк объектлари миллий рўйхатида:

а) “Қорақалпоғистон Республикаси” блокада:

“Чимбой тумани” бўлимининг “Архитектура ёдгорликлари” кичик бўлими қуйидаги мазмундаги 45¹-позиция билан тўлдирилсин:

“

45 ¹ .	Эски Тош шифоҳона (Пристав уйи)	1905 йил	“Кокши қалъа” МФЙ, Ғарезсизлик кўчаси 35-уй	Давлат мулки. Чимбой тумани ҳокимлиги оператив бошқариш ҳуқуқи асосида
-------------------	--	-------------	--	--

”;

“Мўйноқ тумани” бўлимининг “Археология ёдгорликлари” кичик бўлими қуйидаги мазмундаги 108¹-позиция билан тўлдирилсин:

“

108 ¹ .	Эски масжид қисмлари	XII–XIV асрлар	“Ҳаким ота” ОФЙ	Давлат мулки. Туман ободонлаштириш бошқармаси оператив бошқариш ҳуқуқи асосида
--------------------	-------------------------	-------------------	--------------------	--

”;

“Нукус шаҳри” бўлимининг “Диққатга сазовор жойлар” кичик бўлими қуйидаги 143¹-позиция билан тўлдирилсин:

“

143 ¹ .	И.В.Савицкий қабри	1987 йил	“Шигиз” МФЙ, Туран кўчаси, 2Г-уй Христианлар қабристонида	Давлат мулки. Нукус шаҳар ободонлаштириш бошқармаси оператив бошқариш ҳуқуқи асосида
--------------------	-----------------------	----------	---	---

”;

б) “Андижон вилояти” блокада:

“Андижон шаҳри” бўлимида:

қуйидаги мазмундаги 36¹, 36², 36³, 36⁴-позициялар билан тўлдирилсин:

“

36 ¹ .	Қадимги почта биноси	XX аср	“Мустақиллик” МФЙ, А.Ҳайдаров кўчаси, 32-уй	“Ўзбектелеком” АЖ
36 ² .	Зобитлар уйи	XX аср	“Мустақиллик” МФЙ, Х.Ҳакимзода кўчаси, 1-уй	Хусусий мулк
36 ³ .	Подшоҳхўжа Умарҳаджаев уйи	XX аср	Кенгаш кўчаси, 15-уй	Давлат мулки. Андижон вилояти ўсимликлар карантини ҳудудий инспекцияси оператив бошқариш ҳуқуқи асосида
36 ⁴	Аёллар гимназияси (2-сон умумтаълим мактабининг қадимги биноси)	XX аср	Мангулик кўчаси, 2-уй	Давлат мулки. Андижон шаҳар мактабгача ва мактаб таълими бўлими бошқармаси оператив бошқариш ҳуқуқи асосида

”;

“Андижон тумани” бўлимининг “Архитектура ёдгорликлари” кичик бўлими қуйидаги мазмундаги 62¹–62⁴-позициялар билан тўлдирилсин:

“

62 ¹ .	Қадимий масжид	1890 йил	Дархон қишлоғи	Давлат мулки
62 ² .	Соли Ҳожи масжиди	1890 йил	Фаровон кўчаси, 4-уй	Давлат мулки
62 ³ .	Сўфи Ҳожи уйи	1905 йил	Фаровон кўчаси	Давлат мулки
62 ⁴ .	Сирли масжид	1860 йил	Катта гузар қишлоғи, Катта гузар кўчаси	Давлат мулки

”;

“Асака тумани” бўлимида:

“Археология ёдгорликлари” кичик бўлими қуйидаги мазмундаги 87¹-позиция билан тўлдирилсин:

“

87 ¹ .	Қайрағоч-тепа	II–V асрлар	Қайрағоч қишлоғи	Давлат мулки. Туман ободонлаштириш бошқармаси оператив бошқариш ҳуқуқи асосида
-------------------	---------------	-------------	------------------	---

”;

“Архитектура ёдгорликлари” позицияси қуйидаги мазмундаги 92¹ ва 92²-позициялар билан тўлдирилсин:

“

92 ¹ .	Гумбаз масжиди (собик Музей биноси)	XX аср бошлари	Гумбаз қишлоғи	Давлат мулки
92 ² .	Шўрқишлоқ маҳалла масжиди	XIX–XX асрлар	Шўрқишлоқ қишлоғи	Хусусий мулк

”;

“Булоқбоши тумани” бўлими қуйидаги мазмундаги кичик бўлим билан тўлдирилсин:

“

Архитектура ёдгорликлари				
160 ¹ .	Қирғизбой масжиди	XX аср	Учкўча қишлоғи, Пешқадам кўчаси, 31а-уй	“Қирғизбой” жоме масжиди

”;

“Избоскан тумани” бўлимида:

“Археология ёдгорликлари” кичик бўлими қуйидаги мазмундаги 220¹, 220², 220³ ва 220⁴-позициялар билан тўлдирилсин:

“

220 ¹ .	Улуғмозортепа	III–V асрлар	Мангуберди қишлоғи	Давлат мулки. Андижон вилояти маданий мерос бошқармаси оператив бошқариш ҳуқуқи асосида
220 ² .	Беклар тўпи қабристони	Илк ўрта аср	Шодлик қишлоғи	Давлат мулки. Туман ҳокимлиги оператив бошқариш ҳуқуқи асосида .
220 ³ .	Ботирободтепа-1	I–V асрлар	Ботиробод қишлоғи	Давлат мулки. Андижон вилояти маданий мерос бошқармаси оператив бошқариш ҳуқуқи асосида
220 ⁴ .	Эйлатан қабристони	Мил. авв. VI–II, мил. V–VIII аср	Элатан қишлоғи	Давлат мулки. Туман ҳокимлиги оператив бошқариш ҳуқуқи асосида

”;

“Диққатга сазовор жойлар” кичик банди куйидаги мазмундаги 232¹-позиция билан тўлдирилсин:

“

232 ¹ .	Гулдор масжид- мадраса	1970 йил	Чўртанлик қишлоғи, Хайробод кўчаси	Давлат мулки. Туман ҳокимлиги оператив бошқариш ҳуқуқи асосида
--------------------	------------------------------	----------	--	--

”;

“Пахтаобод тумани” бўлимида:

“Диққатга сазовор жойлар” кичик банди куйидаги мазмундаги 362¹-позиция билан тўлдирилсин:

“

362 ¹ .	Маданият булоғи	1985 йил	Маданият қишлоғи	Хусусий мулк.
--------------------	--------------------	----------	---------------------	---------------

”;

“Шаҳрихон тумани” бўлими “Археология ёдгорликлари” кичик бўлими куйидаги мазмундаги 406¹-позиция билан тўлдирилсин:

“

406 ¹ .	Толмозор (Эшонқишлоқ қабристони)	XVI– XVII асрлар	Эшонқишлоқ қишлоғи	Давлат мулки. Андижон вилояти маданий мерос бошқармаси оператив бошқариш ҳуқуқи асосида
--------------------	--	---------------------	-----------------------	--

”;

в) “Бухоро вилояти” блоки “Ғиждувон тумани” бўлимининг “Диққатга сазовор жойлар” кичик бўлими куйидаги мазмундаги 602¹-позиция билан тўлдирилсин:

“

602 ¹ .	Саид Мустафо Жафар қадамжоси	XVIII аср	Кўкработ қишлоғи	Хусусий мулк.
--------------------	---------------------------------	-----------	---------------------	---------------

”;

г) “Жиззах вилояти” блоки “Зарбдор тумани” бўлимининг “Археология ёдгорликлари” кичик бўлими куйидаги мазмундаги 236¹-позиция билан тўлдирилсин:

“

236 ¹ .	Кўк тепа-2 (“Кериз” қабристони)	X–XII асрлар	“Оқбулоқ” МФЙ, Андижон қишлоғи	Давлат мулки. Туман ҳокимлиги оператив бошқариш ҳуқуқи асосида
--------------------	---------------------------------------	-----------------	--------------------------------------	--

”;

д) “Қашқадарё вилояти” блоки “Касби тумани” бўлимининг “Архитектура ёдгорликлари” кичик бўлими куйидаги мазмундаги 278¹-позиция билан тўлдирилсин:

“

278 ¹ .	Ғойиб ота (Таллийюлғун) масжиди	XV аср охири	“Таллийюлғун” МФЙ	Давлат мулки. Қашқадарё вилояти Маданий мерос бошқармаси оператив бошқариш ҳуқуқи асосида
--------------------	---------------------------------------	-----------------	----------------------	--

”;

е) Навоий вилояти” блокада:

“Навои шаҳар” бўлимининг “Монументал санъат ёдгорликлар” кичик бўлими қуйидаги мазмундаги 4¹-позиция билан тўлдирилсин:

“

4 ¹ .	Афсонавий аждарҳо ҳайкали	1980–1990 йиллар	“Ўзбекистон” МФЙ	Хусусий мулк
------------------	------------------------------	---------------------	---------------------	--------------

”;

“Кармана тумани” бўлимининг “Монументал санъат ёдгорликлари” кичик бўлими қуйидаги мазмундаги 50¹-позиция билан тўлдирилсин:

“

50 ¹ .	“Автобекат биносини рельеф деворий композицияси” ва “Автомобилчи” монументи	1960–1970 йиллар	“Мирсаид Баҳром” МФЙ	Хусусий мулк
-------------------	---	---------------------	----------------------------	--------------

”;

“Қизилтепа тумани” бўлимининг “Архитектура ёдгорликлари” кичик бўлими қуйидаги мазмундаги 198¹ ва 198²-позициялар билан тўлдирилсин:

“

198 ¹ .	Эмакти масжиди	XX аср	“Гумбаз” МФЙ	Давлат мулки. Навоий вилояти маданий мерос бошқармаси оператив бошқариш ҳуқуқи асосида
198 ² .	Сармазор масжиди	1870–1875 йиллар	“Кушарти” МФЙ	Давлат мулки. Туман ободонлаштириш бўлими оператив бошқариш ҳуқуқи асосида

”;

ж) “Наманган вилояти” блокада:

“Наманган шаҳар” бўлимининг “Архитектура ёдгорликлари” кичик бўлими қуйидаги мазмундаги 33¹ ва 33²-позициялар билан тўлдирилсин:

“

33 ¹ .	Усмон Носир музейи	XX аср	“А. Темур” МФЙ Жийдакапа кўчаси, 62в-уй	Давлат мулки. Шаҳар ҳокимлиги оператив бошқариш ҳуқуқи асосида
-------------------	-----------------------	--------	---	--

33 ² .	Наманган вилояти маданияти ва тарихи давлат музейи	1960 йиллар	“Оби-ҳаёт” МФЙ, Н. Намангоний кўчаси, 41-уй	Давлат мулки. Наманган вилояти маданияти ва тарихи давлат музейи оператив бошқариш ҳуқуқи асосида
-------------------	--	-------------	---	---

”;

“Тўрақўрғон тумани” бўлимида:

“Архитектура ёдгорликлари” кичик бўлими қуйидаги мазмундаги 148¹-позиция билан тўлдирилсин:

“

148 ¹ .	Ёртепа масжиди	XX аср охири	Ёртепа қишлоғи, Ёртепа кўчаси	Давлат мулки. Туман ҳокимлиги оператив бошқариш ҳуқуқи асосида
--------------------	----------------	--------------	-------------------------------	--

”;

“Диққатга сазовор жойлар” кичик бўлими қуйидаги мазмундаги 150¹-позиция билан тўлдирилсин:

“

150 ¹ .	Мулла Шамс Шавқий Намангоний мақбараси	1805–1889 йиллар	Бурамаут қишлоғи, Калвак кўчаси	Давлат мулки. Туман ободонлаштириш бошқармаси оператив бошқариш ҳуқуқи асосида
--------------------	--	------------------	---------------------------------	--

”;

“Уйчи тумани” бўлимининг “Архитектура ёдгорликлари” кичик бўлими қуйидаги мазмундаги 173¹-позиция билан тўлдирилсин:

“

173 ¹ .	Мулла Йўлдош Хилватий мақбараси	1858–1921 йиллар	Жийдакапа қишлоғи, Дахякота кўчаси	Давлат мулки. Туман ободонлаштириш бошқармаси оператив бошқариш ҳуқуқи асосида
--------------------	---------------------------------	------------------	------------------------------------	--

”;

“Учқўрғон тумани” бўлимининг “Диққатга сазовор жойлар” кичик бўлими қуйидаги мазмундаги 201¹-позиция билан тўлдирилсин:

“

201 ¹ .	Хўжа Муҳаммад Хўжа Саид Аҳмад Эшон ўғли зиёратгоҳи	1835–1907 йиллар	Яшиқ қишлоғи	Давлат мулки. Туман ободонлаштириш бўлими оператив бошқариш ҳуқуқи асосида
--------------------	--	------------------	--------------	--

”;

“Чортоқ тумани” бўлими 274-банддан кейин қуйидаги мазмундаги кичик бўлим билан тўлдирилсин:

“

Монументал санъат ёдгорликлари				
274 ¹ .	Она ер саховати хайкали	1975 йил	“Ойқирон” МФЙ	Хусусий мулк

”;

“Давлатобод тумани” бўлимининг “Монументал санъат ёдгорликлари” кичик бўлимидаги “274¹” позиция рақами “275” позиция рақами билан алмаштирилсин;

з) “Самарқанд вилояти” блокада:

“Самарқанд шаҳар” бўлимининг “Археология ёдгорликлари” кичик бўлими қуйидаги мазмундаги 14¹-позиция билан тўлдирилсин:

“

14 ¹ .	Қизилтепа	IV–VI асрлар	“Анжирзор” МФЙ	Давлат мулки. Самарқанд вилояти Маданий мерос бошқармаси оператив бошқариш ҳуқуқи асосида
-------------------	-----------	-----------------	-------------------	--

”;

“Архитектура ёдгорликлари” кичик бўлими қуйидаги мазмундаги 424¹-позиция билан тўлдирилсин:

“

424 ¹ .	Турар-жой биноси	2003 йил	“Бунёдкор” МФЙ, Гулобод кўчаси, 137-уй	Хусусий мулк
--------------------	---------------------	----------	---	--------------

”;

“Булунғур тумани” бўлимининг “Археология ёдгорликлари” кичик бўлими қуйидаги мазмундаги 502¹-позиция билан тўлдирилсин:

“

502 ¹ .	Шероз қалъа	XV–XIX асрлар	Болғали қишлоғи	Давлат мулки. Самарқанд вилояти Маданий мерос бошқармаси оператив бошқариш ҳуқуқи асосида
--------------------	----------------	------------------	--------------------	--

”;

“Самарқанд тумани” бўлимида:

“Археология ёдгорликлари” кичик бўлими қуйидаги мазмундаги 1356¹-позиция билан тўлдирилсин:

“

1356 ¹ .	Чаёнтепа	Илк ўрта асрлар	“Қўштамғали” МФЙ	Давлат мулки. Самарқанд вилояти Маданий мерос бошқармаси оператив бошқариш ҳуқуқи асосида
---------------------	----------	--------------------	---------------------	--

”;

“Архитектура ёдгорликлари” кичик бўлими қуйидаги мазмундаги 1389¹-позиция билан тўлдирилсин:

“

1389 ¹ .	Масжид биноси	XIX–XX асрлар	“Бухорий” МФЙ	Давлат мулки
---------------------	---------------	---------------	---------------	--------------

”;

и) “Сурхондарё вилояти” блокада:

“Денов тумани” бўлими “Диққатга сазовор жойлар” кичик бўлими қуйидаги мазмундаги 183¹-позиция билан тўлдирилсин:

“

183 ¹ .	Сумбулаизор	Мил.авв IV–III минг йилликлар	“Сумбулаизор” МФЙ	Давлат мулки
--------------------	-------------	----------------------------------	----------------------	--------------

”;

“Термиз шаҳар” бўлимининг “Архитектура ёдгорликлари” кичик бўлими қуйидаги мазмундаги 558¹-позиция билан тўлдирилсин:

“

558 ¹ .	Термиз ҳарбий прокуратураси биноси	1920 йил	Навбоғ кўчаси, 12А-уй	Давлат мулки. Термиз ҳарбий прокуратураси оператив бошқариш ҳуқуқи асосида
--------------------	--	----------	-----------------------------	---

”;

к) “Сирдарё вилояти” блоки “Гулистон тумани” бўлимининг “Архитектура ёдгорликлари” кичик бўлими қуйидаги мазмундаги 19¹-позиция билан тўлдирилсин:

“

19 ¹ .	Романовнинг маъмурий биноси	1895 йил	“Бешбулоқ” МФЙ, Мингчинор кўчаси, 29-уй	Давлат мулки. Сирдарё вилояти Маданий мерос бошқармаси оператив бошқариш ҳуқуқи асосида
-------------------	-----------------------------------	----------	--	--

”;

л) “Тошкент вилояти” блоки “Қибрай тумани” бўлимининг “Археология ёдгорликлари” кичик бўлими 258-позицияси қуйидаги тахрирда баён этилсин:

“

258.	Тепа “Оққовоқ ота зиёратгоҳи”	Аниқланмаг ан	“Дархон” МФЙ, Олмазор кўчаси, 17-уй	Давлат мулки. Тошкент вилояти Маданий мерос бошқармаси оператив бошқариш ҳуқуқи асосида
------	-------------------------------------	------------------	---	--

”;

м) “Фарғона вилояти” блокада:

“Марғилон шаҳри” бўлимининг “Монументал санъат ёдгорликлари” кичик бўлими қуйидаги мазмундаги 52¹-позиция билан тўлдирилсин:

“

52 ¹ .	Эркин Воҳидов ҳайкали	1970 йил	“Ижодкорлар” боғи ҳудуди	Давлат мулки.
-------------------	--------------------------	----------	-----------------------------	---------------

”;

“Қувасой шаҳри” бўлимида:

“Археология ёдгорликлари” кичик бўлими қуйидаги мазмундаги 66¹-позиция билан тўлдирилсин:

“

66 ¹ .	Сўфиён-2	Мил.авв. VI–IV асрлар	Сўфон қишлоғи	Давлат мулки. Шаҳар ободонлаштириш бўлими оператив бошқариш ҳуқуқи асосида
-------------------	----------	-----------------------------	------------------	--

”;

“Архитектура ёдгорликлари” кичик бўлими қуйидаги мазмундаги 67³-позиция билан тўлдирилсин:

“

67 ³ .	Маҳалла масжиди	XIX аср	Юқори мўян қишлоғи, Ижодкорлар кўчаси, 41-уй	Давлат мулки. Шаҳар ҳокимлиги оператив бошқариш ҳуқуқи асосида
-------------------	--------------------	------------	--	---

”;

“Қўқон шаҳри” бўлимининг “Архитектура ёдгорликлари” кичик бўлими қуйидаги мазмундаги 127¹, 127², 127³, 127⁴, 127⁵, 127⁶-позициялар билан тўлдирилсин:

“

127 ¹ .	Хачатурян уйи	1912 йил	Турон кўчаси, 69-уй	Хусусий мулк
127 ² .	Сув минораси	XIX аср	Ифтихор кўчаси, 54-уй	Хусусий мулк
127 ³ .	Алломалар музейи	1989 йил	Янги Чорсу кўчаси, 266-уй	Давлат мулки. Фарғона вилояти маданий мерос бошқармаси оператив бошқариш ҳуқуқи асосида
127 ⁴ .	Қўқон шаҳар муסיқали драма театри биноси	1989 йил	Янги Чорсу кўчаси, 268д-уй	Давлат мулки. Қўқон шаҳар муסיқали драма театри оператив бошқариш ҳуқуқи асосида

127 ⁵ .	Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий уй музейи	1880 йил	“Тароқчилик” МФЙ, Тароқчилик кўчаси 30-уй	Давлат мулки. Фарғона вилояти маданий мерос бошқармаси оператив бошқариш ҳуқуқи асосида
127 ⁶ .	Халифа Ҳокий дахмаси	XIX аср	Гузар кўчаси, 248-уй	Хусусий мулк

”;

“Қўштепа тумани” бўлимида:

“Дикқатга сазовор жойлар” кичик бўлими қуйидаги мазмундаги 224¹-позиция билан тўлдирилсин:

“

224 ¹ .	Хўжа Аброр зиёратгоҳи	XVII аср	“Файз” ҚФЙ, Иттифоқ қишлоғи	Давлат мулки. Туман ободонлаштириш бўлими оператив бошқариш ҳуқуқи асосида
--------------------	--------------------------	----------	-----------------------------------	---

”;

қуйидаги мазмундаги кичик бўлим билан тўлдирилсин:

“

Архитектура ёдгорликлари				
224 ² .	Маҳалла масжиди	XIX аср	“Намуна” МФЙ, Серкуёш кўчаси 12а-уй	Давлат мулки. Фарғона вилояти маданий мерос бошқармаси оператив бошқариш ҳуқуқи асосида

”;

“Тошлоқ тумани” бўлимининг “Дикқатга сазовор жойлар” кичик бўлими қуйидаги мазмундаги 303¹-позиция билан тўлдирилсин:

“

303 ¹ .	Куллуқ ота зиёратгоҳи	XIX аср	“Қипчоқариқ” МФЙ	Давлат мулки. Туман ободонлаштириш бўлими оператив бошқариш ҳуқуқи асосида
--------------------	--------------------------	---------	---------------------	---

”;

“Учкўприк тумани” бўлимининг “Архитектура ёдгорликлари” кичик бўлими қуйидаги мазмундаги 316¹-позиция билан тўлдирилсин:

“

316 ¹ .	Маҳалла масжиди	XIX аср	“Кенагас” ҚФЙ, Каттақорақўл қишлоғи	Давлат мулки. Туман ҳокимлиги оператив бошқариш ҳуқуқи асосида
--------------------	--------------------	---------	---	--

”;

“Фарғона тумани” бўлимининг “Архитектура ёдгорликлари” кичик бўлими қуйидаги мазмундаги 348¹-позиция билан тўлдирилсин:

“

348 ¹ .	Қўрғонтепа масжиди (Юнусхон масжиди)	1909 йил	“Қўрғонтепа” ҚФЙ, Олтинобод кўчаси, 164-уй	Давлат мулки. Юнусхон масжиди оператив бошқариш ҳуқуқи асосида
--------------------	---	-------------	---	---

”;

“Ўзбекистон тумани” бўлимининг “Диққатга сазовор жойлар” кичик бўлими қуйидаги мазмундаги 370¹-позиция билан тўлдирилсин:

“

370 ¹ .	Қайнар булоқ зиёратгоҳи	XIX аср	“Товуш” МФЙ, Элаш қишлоғи	Давлат мулки
--------------------	----------------------------	---------	---------------------------------	--------------

”;

н) “Тошкент шаҳар” блокада:

“Мирзо Улуғбек тумани” бўлимининг “Архитектура ёдгорликлари” кичик бўлими қуйидаги мазмундаги 45²-позиция билан тўлдирилсин:

“

45 ² .	Турар жой биноси	1880–1944 йиллар	М.Ганди кўчаси, 32-уй	Хусусий мулк
-------------------	---------------------	------------------	--------------------------	--------------

”;

“Шайхонтоҳур тумани” бўлимининг “Архитектура ёдгорликлари” кичик бўлими қуйидаги мазмундаги 163⁵-позиция билан тўлдирилсин:

“

163 ⁵ .	П.Беньков номидаги Республика ихтисослаштирилган рассомлик мактаби бинолар мажмуаси	1919 йил	Фурқат кўчаси, 6а-уй	Давлат мулки. П.Беньков номидаги Республика ихтисослаштирилган рассомлик мактаби
--------------------	---	----------	----------------------------	--

”;

“Чилонзор тумани” бўлимининг “Архитектура ёдгорликлари” кичик бўлими қуйидаги мазмундаги 246² ва 246³-позициялар билан тўлдирилсин:

“

246 ² .	4 қаватли турар жой биноси	1932–1934 йиллар	Бешёғоч кўчаси, 16-уй	Хусусий мулк
246 ³ .	4 қаватли турар жой биноси	1932–1934 йиллар	Бешёғоч кўчаси, 18-уй	Хусусий мулк

”;

“Яккасарой тумани” бўлимининг “Архитектура ёдгорликлари” кичик бўлими қуйидаги мазмундаги 332⁵ ва 332⁶-позициялар билан тўлдирилсин:

“

332 ⁵ .	Турар жой биноси	XIX аср	Шота Руставели кўчаси, 59-уй	Хусусий мулк
332 ⁶ .	4 қаватли турар жой биноси	1956 йил	Шота Руставели кўчаси, 22-уй	Хусусий мулк

”;

“Яшнобод тумани” бўлимининг “Архитектура ёдгорликлари” кичик бўлими қуйидаги мазмундаги 352²-позиция билан тўлдирилсин:

“

352 ² .	Иккита 90 метрли радиомачта ҳамда радиостанция биноси (техник корпуси)	1915 йил	Фарғона йўли кўчаси, 15-уй	Давлат мулки. “Электромагнит мослашув маркази” ДУК
--------------------	--	----------	-------------------------------	---

”;

изоҳ қисми қуйидаги мазмундаги 3-банд билан тўлдирилсин:

“3. Маданий мерос агентлиги заруратга кўра манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда объектларни белгиланган тартибда давлат кадастрига киритиб бориш чораларини кўради”.

4. Вазирлар Маҳкамасининг “Хотин-қизлар муаммоларини ўрганиш ва ҳал этиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2022 йил 31 мартдаги 145-сон қарорида:

а) 2-банднинг иккинчи хатбошисидаги ““Аёллар дафтари”ни юритиш орқали хотин-қизлар муаммоларини тизимли равишда ҳал этиш ва уларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш тартиби тўғрисидаги низом” сўзлари ““Аёллар дафтари”ни юритиш орқали хотин-қизларни ижтимоий-иқтисодий қўллаб-қувватлаш тартиби тўғрисидаги низом” сўзлари билан алмаштирилсин;

б) қуйидаги мазмундаги 2¹-банд билан тўлдирилсин:

“2¹. Белгилансинки:

“Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизлар ижтимоий ҳимояга муҳтож ишсиз, тадбиркорлик қилиш истагида бўлган, уй-жой шароитини яхшилашга, тиббий ва психологик ёрдамга ҳамда ҳуқуқий ёрдамга муҳтож тоифаларга ажратилади;

“Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизларнинг руҳий ҳолатини яхшилаш ҳамда уларга ҳуқуқий маслаҳатлар ва ёрдам бериш тарзидаги ижтимоий ёрдам турлари жорий этилади;

малакали психологлар (умумий ўрта таълим ташкилотлари психологлари бундан мустасно), ҳуқуқшунос ва адвокатлар кўмагида “Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизларнинг руҳий ҳолатини яхшилаш ва уларга ҳуқуқий маслаҳатлар бериш бўйича семинарлар

ташқил этиш, хотин-қизлар ва уларнинг фарзандларига туғилганлик ҳақида гувоҳнома, ID-карта (биометрик паспорт) олишда тўловларни тўлаб бериш, зарур ҳолларда, судга даъво аризалари киритилишида қўмаклашиш ва давлат божини тўлаб бериш билан боғлиқ харажатлар “Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш жамғармаси ҳисобидан молиялаштирилади”;

в) 3-бандда:

бешинчи хатбоши чиқариб ташлансин;

олтинчи – саккизинчи хатбошилар тегишлича бешинчи – еттинчи хатбошилар деб ҳисоблансин;

г) 1 ва 2-иловалар қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“

Вазирлар Маҳкамасининг
2022 йил 31 мартдаги 145-сон қарорига
1-илова

**“Аёллар дафтари”ни юритиш орқали хотин-қизларни
ижтимоий-иқтисодий қўллаб-қувватлаш тартиби тўғрисида
НИЗОМ**

1-боб. Умумий қоидалар

1. Мазкур Низом “Аёллар дафтари”га киритиладиган хотин-қизлар тоифаларини шакллантириш ва уларга ижтимоий ёрдамлар кўрсатиш тартибини белгилайди.

2. Ушбу Низомда қуйидаги асосий тушунчалардан фойдаланилади:

“Аёллар дафтари” тизими – ижтимоий, иқтисодий, ҳуқуқий, тиббий ва психологик қўллаб-қувватлаш, билим ва касб ўрганишга эҳтиёжи ҳамда иштиёқи бўлган хотин-қизларнинг муаммоларини аниқлаш, бартараф этиш ва назорат қилиб бориш бўйича чора-тадбирлар мажмуи;

“Аёллар дафтари” – ижтимоий, иқтисодий, ҳуқуқий, тиббий ва психологик қўллаб-қувватлаш, билим ва касб ўрганишга эҳтиёжи ҳамда иштиёқи бўлган хотин-қизларнинг муаммоларини аниқлаш, бартараф этиш ва назорат қилиб бориш бўйича маълумотлар базаси;

индивидуал дастур – “Аёллар дафтари”га киритилган ҳар бир хотин-қиз ҳамда уларга кўрсатиладиган амалий ёрдам турлари, даври (санаси), миқдори (суммаси, фоизи ва бошқалар) ва амалий ёрдамлар мониторинги тўғрисидаги маълумотлар мажмуи.

3. “Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизларни ижтимоий-иқтисодий қўллаб-қувватлаш бўйича чора-тадбирлар қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилади.

2-боб. “Аёллар дафтари”га киритиладиган хотин-қизлар рўйхатини шакллантириш

4. “Аёллар дафтари”га 30 ёшдан ошган қуйидаги тоифадаги хотин-қизлар киритилади:

1-тоифа: ижтимоий ҳимояга муҳтож ишсиз хотин-қизлар – бандлиги таъминланмаган, ишлаш истагида бўлган ва даромад манбаига эга бўлмаган эҳтиёжманд хотин-қизлар;

2-тоифа: тадбиркорликни йўлга қўйиш ёки тадбиркорлик фаолиятини кенгайтириш истагида бўлган хотин-қизлар. Тадбиркорликни йўлга қўйиш истагидаги хотин-қизлар деганда бандлиги таъминланмаган, тадбиркорлик қилиш истагида бўлган эҳтиёжманд хотин-қизлар ёки ўзини ўзи банд қилган хотин-қизлар тушунилади;

3-тоифа: уй-жой шароитини яхшилашга муҳтож хотин-қизлар – нотурар жойларда истиқомат қилаётган, доимий яшаш учун турар жойи бўлмаган, бир хонадонда (кичик ҳовлида) уч ва ундан ортиқ оила яшаётган (уй-жой майдони белгиланган ижтимоий нормадан кам бўлган), бироқ ўзининг ёки биргаликда яшовчи оила аъзоларининг номида турар жой мавжуд бўлмаган, хусусий уй-жой фондида ижара ҳуқуқи асосида истиқомат қилаётган ёхуд уй-жойи таъмирлашга муҳтож, бироқ оиласининг моддий имконияти етмайдиган эҳтиёжманд хотин-қизлар;

4-тоифа: тиббий ва психологик ёрдамга муҳтож хотин-қизлар – руҳий ҳолатини яхшилашга муҳтож (низолари оилаларда яшовчи, профилактик, наркологик ҳисобда турган ва миграциядан қайтган хотин-қизлар, ёлғиз аёллар ва бошқалар) ёки Ижтимоий реестрга киритилган оилалардаги жарроҳлик амалиёти сиз даволашга ёхуд жарроҳлик амалиётини ўтказишга муҳтож эҳтиёжманд хотин-қизлар;

5-тоифа: ҳуқуқий ёрдамга муҳтож хотин-қизлар – ҳуқуқлари ва қонуний манфаатлари бузилган, ажрим, яраштирув, суд, алимент ва бошқа шу каби масалаларда маслаҳат ва амалий ёрдам олишга муҳтож эҳтиёжманд хотин-қизлар.

Бунда “Аёллар дафтари”га киритиладиган хотин-қизлар юқорида белгиланган тоифалардан фақат бирига киритилиши мумкин.

5. “Аёллар дафтари”га хотин-қизлар яшаб турган жойи бўйича киритилади, бунда хотин-қизларнинг яшаш жойи бўйича доимий ёки вақтинча рўйхатда турмаслиги “Аёллар дафтари”га киритишни рад этиш учун асос ҳисобланмайди.

6. Хотин-қизларнинг муаммолари, эҳтиёжлари ва қизиқишлари қуйидаги шаклларда ўрганилади:

“маҳалла еттилиги” ушбу Низомга 1-иловага мувофиқ анкета-сўровнома асосида барча йўналишдаги муаммоларни ҳар йили январь ойида уйма-уй юриш орқали;

хотин-қизларнинг “маҳалла еттилиги”га мурожаатлари, шу жумладан, “Аёллар дафтари” ахборот тизими (кейинги ўринларда – ахборот тизими) орқали.

7. Анкета-сўровномалар тўлдирилгандан сўнг “маҳалла еттилиги” томонидан уч кун муддатда хотин-қизларнинг ижтимоий ҳимояга муҳтожлик даражаси (тоифаси) аниқланади.

8. “Маҳалла еттилиги” томонидан уч кундан ошмаган муддатда “Аёллар дафтари”га киритиладиган хотин-қизларнинг рўйхатлари ушбу Низомга 3-иловада белгиланган талаблар асосида шакллантирилади ва тасдиқланади ёки асослантирилган ҳолда “Аёллар дафтари”га киритиш рад этилади.

Мазкур Низомга 2-иловага мувофиқ индивидуал дастур ишлаб чиқилади ва масъул ташкилотлар билан келишилган ҳолда “маҳалла еттилиги” томонидан тасдиқланади.

9. Бандлиги таъминланган, бироқ эҳтиёжманд бўлган хотин-қизлар “Аёллар дафтари”нинг 1-тоифасига киритилмайди.

“Аёллар дафтари”га киритиладиган хотин-қизлар рўйхатини шакллантиришда устуворлик илгари “Аёллар дафтари”га киритилмаган ва Ижтимоий реестрга киритилган хотин-қизларга берилади.

10. Ушбу Низомга 3-иловага мувофиқ туман (шаҳар) миқёсидаги рўйхат шакллантирилади. Оила ва хотин-қизлар бўлими бошлиғи томонидан муаммоларни бартараф этишга қаратилган “Йўл харитаси” тасдиқланади ҳамда ижрога қаратилади.

11. Тасдиқланган рўйхатлар “маҳалла еттилиги” томонидан уч кундан ошмаган муддатда ахборот тизимига киритилади.

Оила ва хотин-қизлар бўлимлари бошлиқлари ҳамда “маҳалла еттилиги” аъзолари “Аёллар дафтари”га маълумотларни киритиш ва чиқариш, уларнинг ҳаққонийлиги бўйича шахсан жавобгар ҳисобланади.

Мутасадди вазирлик ва идоралар томонидан “Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизларга ёрдам бериш бўйича амалга оширилаётган ишлар ахборот тизимига киритилади ва шундан сўнг бажарилган ҳисобланади. “Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизларга белгиланган тартибда ёрдам кўрсатиш бўйича амалга оширилаётган ишлар юзасидан барча ҳисоботлар ахборот тизимида шакллантирилади.

12. “Аёллар дафтари” ушбу Низомга 4-иловага мувофиқ схема бўйича юритилади.

3-боб. “Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизларни ижтимоий-иқтисодий қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари

13. “Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш ишлари ушбу Низомга 5-иловага мувофиқ тартиб асосида амалга оширилади.

“Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизларга кўрсатилган ижтимоий хизмат (ёрдам) турларидан ташқари уларга жисмоний ва юридик шахсларнинг ҳомийлик хайриялари ҳамда қонунчилик ҳужжатларида тақиқланмаган бошқа манбалар ҳисобидан белгиланган тартибда қўшимча ёрдам берилиши мумкин.

14. “Аёллар дафтари”нинг 1-тоифасига киритилган хотин-қизларнинг бандлигига қуйидаги йўналишларда кўмаклашилади:

а) туман (шаҳар) камбағалликни қисқартириш ва бандликка кўмаклашиш бўлимлари, тижорат банклари билан ҳамкорликда тармоқ ва ҳудудий инвестиция дастурларига киритилган лойиҳаларда хотин-қизлар учун яратилаётган янги иш ўринларига ишга жойлаштириш;

б) туман (шаҳар) камбағалликни қисқартириш ва бандликка кўмаклашиш бўлимлари томонидан мавжуд вакансия ва захира (квота) иш ўринларига ишга жойлаштириш;

в) туман (шаҳар) камбағалликни қисқартириш ва бандликка кўмаклашиш бўлимлари томонидан кооперативларга жалб этиш;

г) туман (шаҳар) камбағалликни қисқартириш ва бандликка кўмаклашиш бўлимлари, Касбий таълим агентлиги тизимидаги туман (шаҳар)да жойлашган касбий таълим ташкилотлари, Савдо-саноат палатасининг туман (шаҳар) тадбиркорликка кўмаклашиш марказлари, “Хунарманд” уюшмасининг ҳудудий бўлинмалари, туман (шаҳар) солиқ инспекциялари томонидан касб-хунарга ва тадбиркорликка ўқитишни ташкил этиш, тадбиркорликка жалб этиш, ўзини ўзи мустақил равишда банд қилишни ривожлантиришга доир фаолиятни ташкил этиш орқали бандликка кўмаклашиш.

Ушбу бандда кўрсатилган кўмаклашиш чоралари қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилади.

15. “Аёллар дафтари”нинг 2-тоифасига киритилган хотин-қизларга қуйидаги йўналишларда тадбиркорликни йўлга қўйишга кўмаклашилади:

а) Савдо-саноат палатаси, АТ “Халқ банки”, Бизнес ва тадбиркорлик олий мактаби, “Тадбиркор аёл” ишбилармон аёллар уюшмаси, “Хунарманд” уюшмаси ҳамда ҳудудий хотин-қизлар тадбиркорлик марказлари ва тегишли нодавлат ўқув марказлари жойларда ўқув курсларини ташкил этиш орқали тадбиркорлик фаолиятини йўлга қўйиш истагини билдирган ва “Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизларнинг тадбиркорлик кўникмаларини ошириш ва бизнес лойиҳаларини тузишга кўмаклашади;

б) “Микрокредитбанк” АТБ, “Бизнесни ривожлантириш банки” АТБ ва АТ “Халқ банки”нинг туман (шаҳар) филиаллари орқали хотин-қизларга

тадбиркорликни йўлга қўйиш ва ривожлантириш учун Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети ва тижорат банклари маблағлари ҳисобидан имтиёзли кредит ажратилади.

Кредитлар “Аёллар дафтари”га киритилган ва тадбиркорлик билан шуғулланиш истагида бўлган ҳамда тадбиркорлигини йўлга қўйган ёки ўзини ўзи банд қилган хотин-қизларнинг тадбиркорлигини йўлга қўйиш ва ривожлантиришга йўналтирилади.

“Аёллар дафтари”га киритилган ва ўзини ўзи банд қиладиган хотин-қизларга айрим турдаги фаолиятни амалга ошириш (касаначилик, хунарамандчилик, иссиқхона қуриш ва шу кабилар учун зарур хомашё, эҳтиёт қисм ҳамда қурилиш молларини сотиб олиш) мақсадида 5 миллион сўмгача миқдорда Оилавий тадбиркорликни ривожлантириш давлат дастурлари доирасидаги кредитлар нақд пулда берилиши мумкин.

АТ “Халқ банки” “Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизларни тадбиркорликка жалб қилиш, уларга кредит олишда кўмаклашиш, ушбу масалада республикада ажратилган кредитларнинг статистика ҳисоботини юритиш ва кредит ажратилгандан сўнг уларнинг тадбиркорлигини ривожлантириш учун доимий қўллаб-қувватлаш борасидаги амалий ишларни мувофиқлаштиришга масъул ҳисобланади.

АТ “Халқ банки” Савдо-саноат палатаси билан биргаликда хотин-қизларни тадбиркорликка ўқитиш ишлари самарадорлигини ўрганади ва ҳар чоракда Вазирлар Маҳкамасига ахборот киритиб боради;

в) “Аёллар дафтари”га киритилган, бироқ кредит олишни рад қилган хотин-қизларнинг доимий бандлигини таъминлаш мақсадида тадбиркорлик субъектларининг “Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизларни иш билан таъминлашга қаратилган лойиҳаларига Оилавий тадбиркорликни ривожлантириш дастурлари доирасидаги ресурслар ҳисобидан йиллик 14 фоизлик ставкада имтиёзли кредитлар ажратилиши мумкин ёки уларга яқка тартибда амалий ёрдам бериш, жумладан, касб-хунарга ўргатиш ва субсидиялар ажратиш, бўш иш ўринларига жойлаштириш ва бошқалар орқали уларнинг бандлигини таъминлаш чоралари кўрилади.

Бунда кичик тадбиркорлик субъектлари томонидан “Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизларни доимий иш билан таъминлаш шarti билан самарадорлиги юқори ва барқарор иш ўринлари яратишга қаратилган лойиҳаларга Оилавий тадбиркорликни ривожлантириш дастурлари доирасидаги ресурслар ҳисобидан 225 миллион сўмдан ортиқ, бироқ 1 миллиард сўмдан кўп бўлмаган миқдорда белгиланган тартиб асосида кредит ажратилиши мумкин.

Кредит суммасининг аниқ миқдори тадбиркор томонидан иш билан таъминланадиган ҳар бир хотин-қиз учун 50 миллион сўмгача миқдорда

мутаносиб равишда белгиланади.

16. “Аёллар дафтари”нинг 3-тоифасига киритилган, уй-жой шароитини яхшилашга мухтож хотин-қизларга қуйдаги йўналишларда ёрдамлар кўрсатилади:

а) “Аёллар дафтари”нинг мазкур тоифасига киритилган хотин-қизлар Қорақалпоғистон Республикаси республика бюджети, вилоятлар ва Тошкент шаҳар, туман (шаҳар) маҳаллий бюджетлари маблағлари ёки ҳомийлик хайриялари ҳисобидан уй-жой билан таъминланиши мумкин;

б) “Аёллар дафтари”га киритилган, оиласи Ижтимоий реестрда турувчи хотин-қизларга “Аёллар дафтари” жамғармаси ҳисобидан турар жой учун ижара компенсацияси тўлаб берилади.

Хотин-қизларнинг ижтимоий-иқтисодий ҳолати, муаммолари, эҳтиёжлари ва қизиқишлари “хонадонбай” ўрганилади ҳамда ўрганиш натижалари бўйича “маҳалла еттилиги”нинг коллегиял қарори асосида турар жой учун ижара компенсациясини тўлаб бериш бўйича талабномалар шакллантирилади.

Мазкур талабномалар ҳамда “маҳалла еттилиги”нинг коллегиял қарори асосида “Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизларга турар жой учун ижара компенсацияси белгиланган тартибда тўлаб берилади.

Бунда:

турар жой ижараси тўғрисидаги шартнома уч томонлама – ижарага берувчи, ижарага олувчи ва туман (шаҳар) Оила ва хотин-қизлар бўлими ўртасида тегишли йилнинг сўнгги кунигача бўлган муддатга тузилади;

турар жой ижараси учун тўловларнинг 50 фоизи, лекин кўпи билан 500 минг сўмгача бўлган қисми Қорақалпоғистон Республикаси республика бюджети, вилоятлар ва Тошкент шаҳар маҳаллий бюджетлари маблағлари ҳисобидан ҳамда қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда Ижтимоий реестрга киритилган оила аъзоси бўлган хотин-қизларга “Аёллар дафтари” жамғармаси ҳисобидан турар жой ижараси учун тўловларнинг 50 фоизи, лекин кўпи билан базавий ҳисоблаш миқдорининг (кейинги ўринларда – БҲМ) 2 бараваригача, Тошкент ва Нукус шаҳри ҳамда вилоятлар марказларида БҲМнинг 3 бараваригача миқдорда қоплаб берилади.

Турар жой ижараси учун тўловлар ижарага берувчига тўғридан-тўғри тўланади.

“Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизлар ва уларнинг бирга яшайдиган оила аъзолари бошқа дастурлар доирасида, ҳомийлик ёки бошқа маблағлар ҳисобидан турар жой билан таъминланган ёхуд турар жой шароитларини яхшилаш бўйича ижтимоий ёрдам (кўмак) олган ёки имтиёзлардан фойдаланган хотин-қизларга мазкур Низом асосида турар жой ижара компенсацияси ажратилмайди.

Турар жой ижара компенсацияси тўлаб турилган даврда турар жой билан таъминланган ёки ижтимоий турар жойга жойлаштирилган хотин-қизларга янги турар жойга кўчиб ўтган ойдан бошлаб кейинги ойнинг биринчи санасидан турар жой ижара компенсацияси тўхтатилади. Мазкур тартиб ажратилган турар жой яшаш учун шароити мавжуд бўлган ҳолда хотин-қизлар томонидан кўчиб ўтиш рад этилган тақдирда ҳам қўлланади.

“Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизлар қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда ижтимоий турар жойларга ижара ҳуқуқи асосида беш йилдан ортиқ бўлмаган муддатга кейинчалик узайтириш имконияти билан жойлаштирилиши ёки ҳомийлар томонидан мулк ҳуқуқи асосида турар жой билан таъминланиши мумкин.

Ушбу бандда кўрсатилган имтиёزلардан фойдаланиш учун хотин-қизларга ижтимоий контракт асосида касб ўрганиш, меҳнат қилиш имконига эга бўлса, мустақил ёки камбағалликни қисқартириш ва бандликка кўмаклашиш бўлимлари йўлланмаси асосида ишга жойлашиш бўйича ижтимоий мажбуриятлар юкланади;

в) туман (шаҳар) ҳокимининг оила ва хотин-қизлар масалалари бўйича масъул ўринбосари томонидан тегишли мутахассислар жалб қилинган ҳолда, Ижтимоий реестрга киритилган оила аъзоси бўлган хотин-қизларнинг ҳамда ойлик даромади оила аъзоларининг ҳар бирига минимал истеъмол харажатлари миқдорининг 2 бараваригача бўлган оилаларнинг, хотин-қизларнинг уй-жойи ҳолати ўрганилади ва нуқсон далолатномаси ҳамда таъмирлаш ёки қурилиш материалларини олиб бериш бўйича смета ишлаб чиқилиб, “Аёллар дафтари” жамғармаси Васийлик кенгашига киритилади.

Ҳар бир турар жойни таъмирлаш учун зарур бўлган қурилиш материалларини харид қилиш учун тегишли товарлар (хизматлар, ишлар)ни етказиб берувчиларга шартномага мувофиқ “Аёллар дафтари” жамғармаси ҳисобидан БХМнинг 50 бараваригача миқдорда маблағ ўтказиб берилади.

17. Туман (шаҳар) ҳокимининг оила ва хотин-қизлар масалалари бўйича масъул ўринбосари туман (шаҳар) қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалиги бўлимлари билан биргаликда маблағ ажратилган вақтдан бошлаб таъмирлаш ишлари сифатли бажарилишини ташкил этади ва назорат қилади.

18. “Аёллар дафтари”нинг 4-тоифасига киритилган хотин-қизларга қуйидаги йўналишларда тиббий ва психологик ёрдамлар кўрсатилади:

а) “Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизларга тегишли ҳуқуқ ва рухсатнома (лицензия)га эга бўлган жисмоний ва юридик шахсларнинг малакали психологлари томонидан жамоавий сеанслар шаклида психологик маслаҳатлар бериб борилади.

Бунда:

низоли оилаларда яшовчи, профилактик, наркологик ҳисобида турган ва миграциядан қайтган, жарроҳлик амалиётисиз даволаш ва жарроҳлик амалиётини ўтказишга муҳтож эҳтиёжманд хотин-қизлар, ёлғиз аёллар ва бошқалар психологик семинарларда иштирок этади;

10-30 нафар хотин-қизлар гуруҳининг 7 кунга мўлжалланган сеансда қатнашиши учун малакали психологларга “Аёллар дафтари” жамғармаси маблағлари ҳисобидан вилоят марказлари, Нукус ва Тошкент шаҳрида БҲМнинг 5 бараваригача ҳамда туман (шаҳар)ларда БҲМнинг 3 бараваригача тўловлар қоплаб берилади;

кўрсатилган хизматлар учун маблағлар психолог хизматини кўрсатувчи жисмоний ёки юридик шахсга туман (шаҳар) ҳокимлиги (ишчи органи – Оила ва хотин-қизлар бўлими) билан тузилган шартномага мувофиқ тўлаб берилади;

б) “Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизлар, шунингдек, уларнинг вояга етмаган фарзандларига тиббий ёрдам кўрсатиш зарурати “маҳалла еттилиги” томонидан аниқланганда, уларнинг саломатлиги ҳудудий бирламчи тиббий-санитария муассасасидан шифокор жалб қилинган ҳолда баҳоланади;

Ўрганиш натижасига кўра тиббий ёрдам кўрсатиш зарурати тиббиёт ходими томонидан аниқланганда, белгиланган тартибда тегишли бирламчи тиббий-санитария муассасасига йўналтирилади ва стационар ёки амбулатор даволаниш масаласи ҳал этилади;

Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети ҳисобидан тиббий ёрдам кўрсатиладиган имтиёзли тоифага кирмайдиган, аммо бирламчи тиббий-санитария муассасаси томонидан вилоят ёки республика даражасида даволаниши лозим деб топилган ва “Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизлар, шунингдек, уларнинг вояга етмаган фарзандларининг даволаниши билан боғлиқ бўлган харажатлар маҳалла еттилиги ҳулосасига асосан қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда қоплаб берилади;

Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети ҳисобидан тиббий ёрдам кўрсатиладиган, имтиёзли тоифага кирадиган, вилоят ёки республика даражасида даволаниши лозим деб топилган ва “Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизлар, шунингдек, уларнинг вояга етмаган фарзандлари белгиланган тартибда электрон навбатга қўйилиши таъминланади;

Ижтимоий реестрга киритилган хотин-қизларга “Аёллар дафтари” жамғармаси ҳисобидан жарроҳлик амалиётисиз даволаниш учун БҲМнинг 50 бараваригача ҳамда жарроҳлик амалиётини ўтказиш учун Давлат тиббий суғуртаси жамғармаси томонидан қопланиши белгиланган базавий нархлар доирасида харажатлари қоплаб берилади;

в) Давлат бюджети маблағлари ҳисобидан даволаниш учун электрон йўлланма берилади.

19. “Аёллар дафтари”нинг 5-тоифасига киритилган хотин-қизларга қуйидаги йўналишларда ҳуқуқий ёрдамлар кўрсатилади:

а) ҳуқуқлари ва қонуний манфаатлари бузилган, ажрим, яраштирув, суд, алимент ва бошқа шу каби масалаларда хотин-қизлар учун малакали ҳуқуқшунос ёки адвокатлик бюроси адвокатлари томонидан жамоавий тарзда семинар (ўқув)лар ўтказилади.

Бунда 10-30 нафар хотин-қизлар гуруҳининг бир марталик семинар (ўқув) учун вилоят марказлари, Нукус ва Тошкент шаҳрида БҲМнинг бир бараваригача ҳамда туман (шаҳар)ларда БҲМнинг 50 фоизигача маблағлар “Аёллар дафтари” жамғармаси ҳисобидан қоплаб берилади;

б) туғилганлик ҳақида гувоҳнома ёки фуқаролик ID-картаси (биометрик паспорти)ни олиш учун белгиланган давлат божи “Аёллар дафтари” жамғармаси ҳисобидан тўлиқ миқдорда қоплаб берилади;

в) судга даъво аризалари киритилишида кўмаклашилади ва судга даъво аризалари киритилишида тўланадиган давлат божи “Аёллар дафтари” жамғармаси ҳисобидан тўлиқ миқдорда қоплаб берилади.

20. Туғилганлик ҳақида гувоҳнома ёки фуқаролик ID-картасини (биометрик паспорти) олиш ҳамда судга даъво аризалари киритилишида давлат божини тўлаб бериш тарзидаги ижтимоий ёрдамлар Ижтимоий реестрда турган хотин-қизлар учун бир марта кўрсатилади.

Туғилганлик ҳақида гувоҳнома ёки фуқаролик ID-картасини (биометрик паспорти) олиш ҳамда судга даъво аризалари киритилишидаги давлат божи тегишли инвойс рақамли ҳисоб реквизитларига ўтказиб берилади.

21. Семинар (ўқув)ларга хотин-қизлар Оила ва хотин-қизлар бўлими томонидан тузилган рўйхат асосида жалб этилади. Ҳар бир хотин-қиз семинарга бир мартаба жалб этилади.

22. Кўрсатилган хизматлар учун маблағлар адвокатлик тузилмасига туман (шаҳар) ҳокимлиги билан тузилган шартномага мувофиқ тўланади.

23. Хотин-қизларга сайёр қабуллар орқали қуйидагилар бўйича ҳуқуқий ёрдам кўрсатилади:

прокуратура органлари – ҳуқуқлари ва қонуний манфаатлари бузилган хотин-қизларга амалий ёрдам кўрсатиш, судга мурожаат қилиш тартибини тушунтириш, судга мурожаат қилиш учун керак бўладиган ҳужжатларни расмийлаштиришга кўмаклашиш;

ички ишлар органлари – тазйиқ ва зўравонликдан жабрланган хотин-қизларни ушбу таҳдидлардан ҳимоя қилиш, такрорий зўравонлик содир этилишининг олдини олиш мақсадида профилактик суҳбатдан ўтказиш ва зўравонлик содир этган шахсни тузатиш дастуридан ўтиш бўйича ваколатли органга юбориш, ҳимоя ордери талабларининг ижросини назорат қилиш ҳамда унинг талабларини бузиб зўравонлик содир этган шахсларни жавобгарликка тортиш юзасидан ваколати доирасида чора кўриш;

адлия органлари – ҳукуқий маслаҳатлар бериш.

24. “Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизларга Оила ва хотин-қизлар бўлими, камбағалликни қисқартириш ва бандликка кўмаклашиш бўлими, фермер кенгаши ҳамда “маҳалла еттилиги” билан ҳамкорликда “Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизларга томорқадан ва деҳқончиликдан даромад манбаи сифатида фойдаланиш учун қуйидаги йўналишларда кўмаклашилади:

енгил конструкцияли иссиқхоналар қуриш;

парранда, асалари, қуён, балиқ ва бедана боқишни йўлга қўйиш;

деҳқончилик билан шуғулланиш, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштириш, қайта ишлаш, сақлаш ва сотиш ишларида ҳар томонлама кўмаклашиш;

“Томорқа хизмати” ташкилотлари ва “Дала дўконлари”ни ташкил этиш.

Мазкур бандда белгиланган мақсадлар учун субсидиялар ва кредитлар қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда ажратилади.

25. “Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизларга ёрдамлар кўрсатилиши ушбу Низомга 6-иловага мувофиқ шаклдаги маълумот бўйича юритилади.

Хотин-қизларни ижтимоий-иқтисодий қўллаб-қувватлаш бўйича республика комиссияси “Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизларга ёрдамлар кўрсатилишини мониторинг қилиш мақсадида “Аёллар дафтари” тизими доирасида қўшимча маълумотларни ҳам жамлаб бориши мумкин.

4-боб. “Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш чора-тадбирларини молиялаштириш

26. “Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари мазкур Низомга 5-иловада кўрсатилган манбалар ҳисобидан молиялаштирилади.

“Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш ҳомийлик, халқаро молия институтлари грантлари ҳамда қонунчилик ҳужжатларида тақиқланмаган бошқа манбалар ҳисобидан ҳам молиялаштирилиши мумкин.

Туман (шаҳар)лар кесимида ажратиладиган маблағлар тақсимоти ҳар чорак учун Камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирлиги ҳамда “Микрокредитбанк” АТБ, “Бизнесни ривожлантириш банки” АТБ ва АТ “Халқ банки” томонидан ҳар чоракдан олдинги ойнинг 20-санасига қадар туман (шаҳар) ҳокимликларига етказилади.

27. “Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизларга ёрдамлар кўрсатилиши ушбу Низомга 6-иловага мувофиқ маълумотнома бўйича юритилади.

5-боб. “Аёллар дафтари”дан чиқариш тартиби

28. Хотин-қизлар қуйидаги ҳолларда “Аёллар дафтари”дан чиқарилади:

ҳар бир тоифа бўйича белгиланган амалий ёрдамлар тўлиқ кўрсатилганда (индивидуал дастур асосида);

тўлиқ давлат таъминотида олинганда;

ўз аризасига кўра;

“Аёллар дафтари”га ноқонуний киритилгани аниқланганда;

бошқа давлатларга доимий яшаш учун чиқиб кетганда;

суднинг озодликдан маҳрум этишни назарда тутувчи ҳукми қонуний кучга кирганда;

шахс вафот этган тақдирда ёки суд қарори асосида бедарак йўқолган деб топилганда.

“Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизларнинг индивидуал дастурга киритилган масалалари тўлиқ ҳал этилгунга қадар уларни “Аёллар дафтари”дан чиқаришга йўл қўйилмайди.

“Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизлар доимий ёки вақтинча яшаш учун республиканинг бошқа ҳудудига кўчиб ўтганда, яшаш жойи ёки вақтинча турган жойи бўйича рўйхатга олинган кундан бошлаб 15 кундан кечиктирмасдан “Аёллар дафтари”га тегишли ўзгартиришлар киритилади.

“Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизларга деҳқон хўжалигини юритиш учун ер участкалари электрон онлайн-аукцион савдолари орқали ижарага берилганда, мазкур хатбошида назарда тутилаётган хотин-қизлар “Аёллар дафтари”дан чиқарилмайди ва улар учун қонунчиликда белгиланган барча имтиёз ва преференциялар бир йил муддатга сақлаб қолинади. Бунда имтиёз ва преференцияларнинг бир йиллик амал қилиш муддати деҳқон хўжалигини юритиш учун ер участкасига бўлган ижара ҳуқуқи давлат рўйхатидан ўтказилган кундан бошлаб ҳисобланади.

“Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизлар “Ўзтўқимачиликсаноат” уюшмаси тармоқларида ишга жойлашган тақдирда, мазкур хатбошида назарда тутилаётган хотин-қизлар “Аёллар дафтари”дан чиқарилмайди ва улар учун қонунчиликда белгиланган барча имтиёз ва преференциялар уч ой муддатга сақлаб қолинади.

Бунда имтиёз ва преференцияларнинг уч ойлик амал қилиш муддати хотин-қизлар ишга кирган кундан бошлаб ҳисобланади.

29. Оила ва хотин-қизлар бўлими бошлиғи “маҳалла еттилиги” билан келишилган ҳолда, мазкур Низомнинг 28-бандида кўрсатилган ҳолатлар бўйича “Аёллар дафтари”дан чиқариш юзасидан таклифларни ҳар йили декабрь ойида халқ депутатлари туман (шаҳар) Кенгашлари муҳокамасига киритади.

30. Хотин-қизларни “Аёллар дафтари” рўйхатидан чиқариш, “Йўл харитаси” ва индивидуал дастурга ўзгартиришлар киритиш халқ депутатлари туман (шаҳар) Кенгашининг қарори асосида амалга оширилади.

Индивидуал дастурга ўзгартиришлар “маҳалла еттилиги”нинг коллегиял қарори асосида Оила ва хотин-қизлар бўлими бошлиғи билан келишилган ҳолда киритилади.

31. Халқ депутатлари туман (шаҳар) Кенгашининг қарори асосида “Аёллар дафтари”дан чиқарилган хотин-қизлар тўғрисидаги маълумотлар “маҳалла еттилиги” томонидан уч кундан ошмаган муддатда ахборот тизимига киритилади.

“Аёллар дафтари”дан чиқарилган хотин-қизлар “маҳалла еттилиги” томонидан беш кун ичида бу ҳақида ёзма равишда хабардор қилинади.

6-боб. “Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизларни қўллаб-қувватлашга қаратилган чора-тадбирлар бажарилишининг мониторинги

32. “Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизларни қўллаб-қувватлашга қаратилган чора-тадбирлар бажарилиши мониторинги уларнинг индивидуал дастури орқали амалга оширилади.

Индивидуал дастур “маҳалла еттилиги” томонидан юритилади.

Анкета-сўровномалар ва индивидуал дастурнинг асл нусхалари Оила ва хотин-қизлар бўлимларида беш йил муддат давомида сақланади.

33. Индивидуал дастурда кўрсатилган тегишли чора-тадбирлар бажарилиши белгиланган масъуллар томонидан таъминланади ҳамда индивидуал дастурда қайд этиб борилади.

Мутасадди ташкилотларнинг масъул ходимлари томонидан “Аёллар дафтари”га киритилган ҳар бир хотин-қизнинг аниқланган муаммолари бартараф этилгани ҳақидаги ҳисоботлар ҳар иш куни соат 18.00 гача ахборот тизимига киритиб борилади.

Оила ва хотин-қизлар бўлими маълумотларни кўриб чиқади, таҳлил қилади ҳамда маълумотларнинг асослилигини ўрганиш учун ҳар ўн кунда туман (шаҳар) ҳокимининг оила ва хотин-қизлар масалаларига масъул бўлган ўринбосарига тақдим қилади.

34. Туман (шаҳар) ҳокимининг оила ва хотин-қизлар масалаларига масъул ўринбосари ҳар ойнинг 1-санасига қадар тақдим қилинган маълумотларни ва амалга оширилган ишларни тегишли ташкилот, идоралар раҳбарлари ҳамда “маҳалла еттилиги” билан таҳлил қилади, муаммоларни бартараф этиш чораларини кўради.

35. Туман (шаҳар) ҳокимининг оила ва хотин-қизлар масалаларига масъул ўринбосари Оила ва хотин-қизлар бўлими бошлиғи ҳамда масъул ташкилотлар раҳбарлари индивидуал дастурида белгиланган чора-тадбирлар бажарилиши ва унинг ҳаққонийлиги бўйича ҳар чорак якунида тегишли халқ депутатлари туман (шаҳар) Кенгашларига ахборот бериб боради.

Халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлари сессияларида туман (шаҳар) ҳокимининг оила ва хотин-қизлар масалаларига масъул ўринбосари, идора ва ташкилотлар раҳбари ҳисоботи эшитилиб, уларга тегишли баҳо берилади.

Туман (шаҳар) ҳокимининг оила ва хотин-қизлар масалаларига масъул ўринбосари ҳар ойда якуний маълумотларни Қорақалпоғистон Республикаси Оила ва хотин-қизлар қўмитаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри Оила ва хотин-қизлар бошқармасига тақдим қилади.

36. Қорақалпоғистон Республикаси Оила ва хотин-қизлар қўмитаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри Оила ва хотин-қизлар бошқармаси ҳар ой якуни бўйича кейинги ойнинг 5-санасига қадар маълумотларни таҳлил қилади, қайта ишлайди ҳамда умумлаштирилган маълумотларни Оила ва хотин-қизлар қўмитасига тақдим қилади.

37. Оила ва хотин-қизлар қўмитаси ҳар ойда ҳудудий бошқармалардан олинган маълумотларни тегишли вазирлик, идора ва ташкилотлар ҳамда маҳаллий ҳокимликлар билан биргаликда таҳлил қилади.

Оила ва хотин-қизлар қўмитаси “Аёллар дафтари”ни юритиш учун масъул вазирлик, идора ва ташкилотлар ҳамда маҳаллий ҳокимликларнинг барча даражадаги раҳбарларининг ҳисоботларини ҳар чорак якуни билан белгиланган тартибда Вазирлар Маҳкамасига тақдим қилади.

Вазирлар Маҳкамасининг тегишли котибияти тақдим қилинган ахборот хатини таҳлил қилади, республика даражасида ҳал қилинадиган масалаларни ўрганади.

Вазирлик, идора ва ташкилотлар ҳамда маҳаллий ҳокимликларга мавжуд муаммоларни бартараф этиш бўйича Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари – Оила ва хотин-қизлар қўмитаси раисининг топшириқ хати юборилади.

38. Вазирлар Маҳкамаси таҳлилий маълумот ва таклифларни кўриб чиқади ҳамда зарур ҳолларда, “Аёллар дафтари”нинг юритилиши бўйича Вазирлар Маҳкамаси Раёсати мажлисида муҳокама қилишга материаллар тайёрлайди.

39. Индивидуал дастурда қайд этилган чора-тадбирлар тўлиқ бажарилгандан сўнг “Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизлар ва масъуллар томонидан тасдиқланиб, хотин-қизлар рўйхати халқ депутатлари туман (шаҳар) Кенгашларига “Аёллар дафтари”дан чиқариш учун киритилади.

40. “Аёллар дафтари” билан ишлаш тизими натижаси бўйича ҳисобот ушбу Низомга 7-иловадаги схемага мувофиқ берилади.

7-боб. Якунловчи қондалар

41. Оила ва хотин-қизлар бўлими ахборот тизимида “Аёллар дафтари”ни юритиш билан боғлиқ масалаларни тўлиқ акс эттириб борилишини таъминлайди.

42. “Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш бўйича ишларни мувофиқлаштириш:

маҳалла даражасида – туман (шаҳар) ҳокимлиги, Оила ва хотин-қизлар бўлими бошлиғи, “маҳалла еттилиги”;

туман (шаҳар) даражасида – Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари, Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси ҳудудий кенгашлари, Қорақалпоғистон Республикаси Оила ва хотин-қизлар қўмитаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри Оила ва хотин-қизлар бошқармалари;

вилоят даражасида – Оила ва хотин-қизлар қўмитаси, тегишли вазирлик ва идоралар;

республика даражасида – Хотин-қизларни ижтимоий-иқтисодий қўллаб-қувватлаш бўйича республика комиссияси томонидан амалга оширилади.

“Аёллар дафтари”ни юритиш орқали хотин-
қизларни ижтимоий-иқтисодий қўллаб-
қувватлаш тартиби тўғрисидаги низомга
1-илова

НАМУНА

АНКЕТА-СЎРОВНОМА

_____ туман (шаҳар), _____
маҳалласи

(сўровнома ўтказилган шахснинг Ф.И.О)

Сўровнома ўтказилган сана: _____ йил, _____

АНКЕТА-СЎРОВНОМА

I. Сўровнома иштирокчисининг шахсий маълумотлари		
1. Ф.И.О (тўлиқ ёзилиши лозим)		
2. Туғилган санаси: _____ кун _____ ой _____ йил Ёши: _____		
3. Доимий (ёки вақтинча) яшаш манзили: _____ туман (шаҳар), _____ кўчаси, _____ уй, _____ хонадон ўз уйида ☐ ижарада ☐ нотурар жойда ☐ қариндошлари (билан) уйида ☐		4. Тел. рақами: _____ _____ _____
5. Паспорт (ID-карта рақами) серияси ва рақами: _____	6. Паспорт _____ _____ томонидан ____/____/____ йилда берилган	7. ЖШШИР: _____ _____ _____
II. Оилавий ва ижтимоий ҳолати		
8. Айти пайтда оиласи Ижтимоий реестрга киритилганми? ҳа ☐ йўқ ☐ Илгари оиласи Ижтимоий реестрга киритилганми? ☐ ҳа ☐ йўқ Илгари оиласи Ижтимоий реестрга киритилган бўлса, оиласига кўрсатилган ёрдам тури ва Ижтимоий реестрдан чиқарилган санаси: _____		
9. Айти пайтда фарзанди “Ёшлар дафтари”га киритилганми? ҳа ☐ йўқ ☐ Илгари фарзанди “Ёшлар дафтари”га киритилганми? ҳа ☐ йўқ ☐ Илгари фарзанди “Ёшлар дафтари”га киритилган бўлса, фарзандига кўрсатилган ёрдам тури ва “Ёшлар дафтари”дан чиқарилган санаси: _____		
10. Илгари “Аёллар дафтари”га киритилганми? ҳа ☐ йўқ ☐ “Аёллар дафтари”га киритилган бўлса, кўрсатилган амалий ёрдам тури ва чиқарилган санаси: _____		
11. Оилавий ҳолати оила қурмаган ☐ оилали ☐ ажрашган ☐ бева, боқувчиси йўқ аёл ☐ ёлғиз она ☐		12. Қарамоғидаги фарзандлари: йўқ ☐ бор ☐ _____ нафар, шундан

		вояга етмаганлар нафар	
13. Оиланинг моддий ва маиший аҳволи яхши ☐ қониқарли (ёрдамга муҳтож эмас) ☐ қониқарсиз (ёрдамга муҳтож) ☐			
14. Ногиронлиги борми: бор ☐ йўқ ☐		Бор бўлса, 1-гуруҳ ☐ 2-гуруҳ ☐ 3-гуруҳ ☐	
III. Ишсизлик ҳолати ва меҳнат қилиш истаги			
15. Бандлик ҳолати: уй бекаси ☐ расман ишлайди ☐ норасмий секторда банд ☐ пенсия (нафақа) олувчи ☐ ишсиз ☐			
16. Маълумоти: олий ☐ ўрта-махсус ☐ ўрта ☐ маълумотсиз ☐		17. Маълумоти бўйича мутахассислиги: _____ _____ _____	
18. Меҳнатга лаёқатлилиги: лаёқатли ☐ лаёқатсиз ☐			
19. Қизиқиши: (тикувчилик, сартарошлик, пазандачилик ва бошқа.)		20. Касби (хунари): _____	
21. Ишлаш истаги бор: ☐ Қайси соҳада: _____ код рақами: _____		22. Ишлаш истаги йўқ: ☐ Сабаблари: _____	
Енгил саноат соҳасида _____ ☐		Соғлиғи тўғри келмайди ☐ Ногиронлиги ☐	
Қишлоқ хўжалиги соҳасида _____ ☐		Уй бекаси ☐ Бола парваришида ☐	
Тадбиркорлик тармоғида _____ ☐		Чет элга кетмоқчи ☐	
Ўзини-ўзи банд қилмоқчи _____ ☐		Қўшимча даромад манбаига эга ☐	
Ўз мутахассислиги бўйича _____ ☐		Ўқишга тайёргарлик кўрмоқчи ☐	
		Оиласи ўзига тўқлиги ☐	
23. Тадбиркорлик билан шуғулланиш истаги: бор ☐ йўқ ☐ Бор бўлса, тадбиркорлик соҳаси: _____ Кредит олиш истаги: бор ☐ йўқ ☐ Кредит суммаси: _____ млн сўм Гаров таъминоти: бор ☐ йўқ ☐ “Устоз-шогирд” асосида фаолият юритиш хоҳиши: бор ☐ йўқ ☐		24. Яшаш хонадонида мавжуд: Экин ер майдони: _____ Йирик шохли мол сони: _____ Майда шохли мол сони: _____ Парранда сони: _____	

		☐ Кўп квартирали уйларда истиқомат қилади
25. Касб-хунарга ўқиш истаги: бор ☐ йўқ ☐ <i>Бор бўлса, қайси соҳада: (код рақами киритилади):</i> Пазандалик соҳасида: ☐ _____ Қишлоқ хўжалиги соҳасида ☐ _____ Тадбиркорлик (хунаرمандчилик) ☐ _____ Бошқа ☐ _____		26. Чет элда ишлаш истаги: бор ☐ йўқ ☐
27. Номида уй-жой, ер, бошқа мол-мулк борми? бор ☐ йўқ ☐	27. Номида уй-жой, ер, бошқа мол-мулк бўлмаса, уй-жойга эҳтиёжи (<i>эҳтиёжи бор бўлса, асословчи сабаблари аниқ келтирилади</i>) : бор ☐ йўқ ☐	
29. Ўзининг ёки бирга турадиган оила аъзосининг номида автотранспорт борми? бор ☐ йўқ ☐	30. Қўшимча даромад манбалари: _____ _____ _____	
31. Уй-жойининг таъмирга муҳтожлиги: оиланинг бир аъзосига тўғри келадиган яшаш майдони (қв.м) _____ Ўта таъмирталаб ☐ Ўртача ☐ Таъмирлашга зарурат йўқ ☐	32. Тиббий ёрдамга муҳтожлиги: сурункали касаллиги борми? бор ☐ йўқ ☐ жарроҳлик амалиёти зарурми? ҳа ☐ йўқ ☐ жарроҳлик амалиётсиз даволанади ҳа ☐ йўқ ☐ 33. Психологик ёрдамга муҳтожми? ҳа ☐ йўқ ☐ 34. Ҳукукий ёрдамга муҳтожми? ҳа ☐ йўқ ☐	
35. Изоҳ: (<i>мазкур саволномада назарда тутилмаган ҳолатлар мавжуд бўлса, фуқаронинг мавжуд муаммоси аниқ кўрсатиб ўтилиши лозим</i>) _____ _____ _____		
36. Сўровнома ўтказилган фуқаро: _____ (Ф.И.О) _____ имзо		37. Сўровнома ўтказган масъул: _____ (Ф.И.О) _____ имзо

“Аёллар дафтари”ни юритиш орқали хотин-қизларни ижтимоий-иқтисодий қўллаб-қувватлаш тартиби тўғрисидаги низомга
2-илова

НАМУНА

“АЁЛЛАР ДАФТАРИ”ГА КИРИТИЛГАН _____ НИНГ
(Ф.И.О.)

ИНДИВИДУАЛ ДАСТУРИ

_____ МФЙ “маҳалла еттилиги”

(индивидуал дастурни тузиш учун ваколатли орган (ташкилот))

№ _____

Дастур тўлдирилган сана:
_____ “ _____ ” _____

I. УМУМИЙ МАЪЛУМОТЛАР

- 1. Фамилияси, исми, отасининг исми:
- 2. Туғилган санаси:
- 3. Турар жойи манзили:
- 4. Телефон рақами:
- 5. Маълумоти:
- 6. Тамомлаган таълим муассасаси:

7. Мутахассислиги:
8. Иш жойи ва лавозими:
9. Паспорт серияси, рақами ёки шахсини тасдиқловчи ҳужжат, ушбу ҳужжатларнинг берилган вақти, берган орган номи:
10. ЖИШШИР:
11. Электрон почта манзили:

II. “АЁЛЛАР ДАФТАРИ” ТИЗИМИ ДОИРАСИДА БЕЛГИЛАНГАН ЧОРА-ТАДБИРЛАР
ҲАҚИДА МАЪЛУМОТЛАР

1. Эҳтиёжмандлик тоифаси:

-тоифа:
2. Қўшимча эҳтиёжлари:

1.

2.

3.

4.
3. Кўрсатилиши лозим бўлган бирламчи ва иккиламчи (қўшимча) ижтимоий хизматлар (ёрдамлар) турлари:

Т/р	Бирламчи ва иккиламчи (қўшимча) ижтимоий хизматлар	Кўрсатиладиган хизматлар ҳажми ва манбаи	Хизмат кўрсатиш даврийлиги	Хизмат кўрсатиш вақти	Ижро учун масъул ташкилот	Ташкилот раҳбарининг Ф.И.О.	Имзо
-----	--	--	----------------------------	-----------------------	---------------------------	-----------------------------	------

	(ёрдамлар) турлари						
Асосий ёрдам турлари							
1.							
Қўшимча ёрдам турлари							
2.							

Изоҳ. Кўрсатиладиган ижтимоий хизмат ҳажми ўлчов бирлигида кўрсатиш мумкин бўлган ҳолатларда, тегишли ўлчов бирлигида (м², дона ва бошқа) кўрсатилади.

Белгиланган ёрдам турлари мазмунига розилик
билдираман:

(имзо)

(фуқаронинг
Ф.И.О)

Туман (шаҳар) ҳокимининг оила ва хотин-қизлар
масалаларига масъул ўринбосари

(имзо ва муҳр)

(Ф.И.О)

4. “Аёллар дафтари”га
киритишнинг асоси:

“Маҳалла еттилиги”нинг “ ____ ” ____ йилдаги ____-сон
коллегиал қарори

III. “АЁЛЛАР ДАФТАРИ” ТИЗИМИ ДОИРАСИДА КЎРСАТИЛГАН ЁРДАМ ЧОРАЛАРИ ҲАҚИДА
МАЪЛУМОТЛАР

1. Кўрсатилган ижтимоий хизматлар (ёрдамлар):

Т/р	Кўрсатилган ёрдам тури ва манбаи	Ижро учун масъул ташкилот	Ташкилот раҳбарининг Ф.И.О	Сана	Имзо
Асосий ёрдам турлари					
1.					
2.					
Қўшимча ёрдам турлари					

3.					
4.					

Берилган ёрдам
турлари
ҳаққонийлигини
тасдиқлайман:

(имзо)

(фукаронинг Ф.И.О.)

Туман (шаҳар) ҳокимининг оила ва хотин-қизлар
масалаларига масъул ўринбосари

(имзо ва муҳр)

(Ф.И.О)

2. “Аёллар дафтари”дан
чиқаришнинг асоси:

Халқ депутатлари _____ туман (шаҳар) Кенгашининг “ ____ ”
йилдаги _____-сон қарори

“Аёллар дафтари”ни юритиш орқали хотин-қизларни ижтимоий-иқтисодий қўллаб-қувватлаш тартиби тўғрисидаги низомга
3-илова

НАМУНА

“ТАСДИҚЛАЙМАН”

_____ туман ҳокими

_____ Ф.И.О

_____ йил _____

_____ туман (шаҳар)да “Аёллар дафтари”га киритилиши таклиф этилаётган хотин-қизлар
РЎЙХАТИ

Т/р	Т/р	Ф.И.О	Туғилган кун, ой, йил	Паспорт (ID-карта) серияси ва рақами	Маҳалла номи	Яшаш манзили
I. Ижтимоий ҳимояга муҳтож ишсиз хотин-қизлар						
1.	1.					
2.	2.					
3.	3.					
II. Тадбиркорликни йўлга қўйиш ёки тадбиркорлик фаолиятини кенгайтириш истагида бўлган хотин-қизлар						
4.	1.					
5.	2.					
6.	3.					
III. Уй-жой шароитини яхшилашга муҳтож хотин-қизлар						
7.	1.					
8.	2.					

9.	3.					
IV. Тиббий ва психологик ёрдамга мухтож хотин-қизлар						
10.	1.					
11.	2.					
12.	3.					
V. Ҳуқуқий ёрдамга мухтож хотин-қизлар						
13.	1.					
14.	2.					
15.	3.					

_____ туман (шаҳар)
ҳокимининг оила ва хотин-қизлар
масалаларига масъул ўринбосари

(имзо ва муҳр)

(Ф.И.О)

Изоҳ. Маҳаллада ҳам мазкур намуна асосида рўйхатлар шакллантирилади, туман (шаҳар) ҳокими ўрнига маҳалла раиси ҳамда туман (шаҳар) оила ва хотин-қизлар бўлими бошлиғи ўрнига “маҳалла еттилиги”нинг қолган аъзолари томонидан имзоланиб, туман (шаҳар) оила ва хотин-қизлар бўлимига топширилади.

“Аёллар дафтари”ни юритиш орқали хотин-қизларни ижтимоий-иқтисодий қўллаб-қувватлаш тартиби тўғрисидаги низомга
4-илова

“Аёллар дафтари”ни юритиш тартиби
СХЕМАСИ

Босқич	Амалга ошириладиган тадбирлар	Муддат	Масъуллар			
			Маҳалла	Туман, шаҳар	Вилоят	Республика
1-босқич	“Маҳалла еттилиги” уйма-уй юриш орқали, шунингдек, хотин-қизларнинг мурожаатлари, шу жумладан, “маҳалла еттилиги”га мурожаатлари, “Аёллар дафтари” ахборот тизими (кейинги ўринларда – ахборот тизими) орқали хотин-қизларнинг муаммолари, эҳтиёжлари ва қизиқишлари ўрганилади.	Ҳар йили январь ойи давомида	“Маҳалла еттилиги”	Оила ва хотин-қизлар бўлими, бошқа мутасадди ташкилотлар	Оила ва хотин-қизлар бошқармаси, бошқа мутасадди ташкилотлар	Оила ва хотин-қизлар кўмитаси, бошқа мутасадди ташкилотлар
2-босқич	“Маҳалла еттилиги” хотин-қизларнинг ижтимоий ҳимояга муҳтожлик даражаси (тоифаси) аниқланади, “Аёллар дафтари”га киритиладиган хотин-қизларнинг рўйхатлари шакллантирилади ёки асослантирилган ҳолда “Аёллар дафтари”га киритишни рад этади, индивидуал дастур ишлаб	3 кун муддатда	“Маҳалла еттилиги”	Туман (шаҳар) ҳокимлиги, Оила ва хотин-қизлар бўлими, Камбағалликни қисқартириш ва бандлик бўлими, тижорат банклари, Иқтисодиёт ва молия бўлими, Адлия бўлими, ички ишлар органлари,	Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари, Оила ва хотин-қизлар бошқармаси, Камбағалликни қисқартириш ва бандлик бошқармаси, Иқтисодиёт ва	Оила ва хотин-қизлар кўмитаси, Камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирлиги, Иқтисодиёт ва молия вазирлиги, Адлия вазирлиги, Ички ишлар вазирлиги, АТ “Халқ банки”, “Микрокредит-банк” АТБ,

	чиқади ва тасдиқлайди.			тиббиёт муассасалари ва бошқа ташкилотлар	молия бошқармаси, Адлия бошқармаси, Ички ишлар бошқармаси, тижорат банклари, соғлиқни сақлаш бошқармаси ва бошқа ташкилотлар	“Бизнесни ривожлантириш банки” АТБ, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, бошқа мутасадди ташкилотлар
3-босқич	Хотин-қизларнинг муаммоларини бартараф этишга қаратилган “Йўл харитаси” тасдиқланади ҳамда ижрога қаратилади.	3 кундан ошмаган муддатда	“Маҳалла еттилиги”	Туман (шаҳар) ҳокимлиги, Оила ва хотин- қизлар бўлими, Камбағалликни қисқартириш ва бандлик бўлими, тижорат банклари, Иқтисодиёт ва молия бўлими, Адлия бўлими, ички ишлар органлари , тиббиёт муассасалари ва бошқа мутасадди ташкилотлар	Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари, Оила ва хотин- қизлар бошқармаси, Камбағалликни қисқартириш ва бандлик бошқармаси, Иқтисодиёт ва молия бошқармаси, Адлия бошқармаси, Ички ишлар бошқармаси, тижорат банклари, Соғлиқни сақлаш бошқармаси ва бошқа мутасадди ташкилотлар	Оила ва хотин- қизлар қўмитаси, Камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирлиги, Иқтисодиёт ва молия вазирлиги, Адлия вазирлиги, Ички ишлар вазирлиги, АТ “Халқ банки”, “Микрокредит- банк” АТБ, “Бизнесни ривожлантириш банки” АТБ, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, бошқа мутасадди ташкилотлар
4-босқич	Тасдиқланган рўйхатлар “маҳалла еттилиги”	3 кундан ошмаган	“Маҳалла еттилиги”	Оила ва хотин- қизлар бўлими	Оила ва хотин- қизлар бошқармаси	Оила ва хотин- қизлар қўмитаси

	томонидан ахборот тизимига киритилади.	муддатда				
5-босқич	Индивидуал дастурда хотин-қизларга белгиланган хизматлар (ёрдамлар) кўрсатилади.	Белгиланган муддатларда	“Маҳалла еттилиги”	Туман (шаҳар) ҳокимлиги, Оила ва хотин-қизлар бўлими, Камбағалликни қисқартириш ва бандлик бўлими, тижорат банклари, Иқтисодиёт ва молия бўлими, Адлия бўлими, ички ишлар органлари, тиббиёт муассасалари ва бошқа мутасадди ташкилотлар	Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари, Оила ва хотин-қизлар бошқармаси, Камбағалликни қисқартириш ва бандлик бошқармаси, Иқтисодиёт ва молия бошқармаси, Адлия бошқармаси, Ички ишлар бошқармаси, тижорат банклари, соғлиқни сақлаш бошқармаси ва бошқа ташкилотлар	Оила ва хотин-қизлар кўмитаси, Камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирлиги, Иқтисодиёт ва молия вазирлиги, Адлия вазирлиги, Ички ишлар вазирлиги, АТ “Халқ банки”, “Микрокредит-банк” АТБ, “Бизнесни ривожлантириш банки” АТБ, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, бошқа мутасадди ташкилотлар
6-босқич	Оила ва хотин-қизлар бўлими ахборот тизимида “Аёллар дафтари”ни юритиш билан боғлиқ масалаларни тўлиқ акс эттириб борилишини таъминлайди.	Мунтазам равишда	“Маҳалла еттилиги”	Оила ва хотин-қизлар бўлими	Оила ва хотин-қизлар бошқармаси	Оила ва хотин-қизлар кўмитаси
7-босқич	“Аёллар дафтари” рўйхатига киритилган ҳар бир хотин-қизнинг аниқланган муаммолари	Ҳар куни соат 18.00 гача	Мутасадди ташкилотларнинг масъул ходимлари	Оила ва хотин-қизлар бўлими, Камбағалликни қисқартириш ва	Оила ва хотин-қизлар бошқармаси, Камбағалликни қисқартириш ва	Оила ва хотин-қизлар кўмитаси, Камбағалликни қисқартириш ва

	бартараф этилгани ҳақидаги ҳисоботлар ахборот тизимида киритиб борилади.			бандлик бўлими, тижорат банклари, Иқтисодиёт ва молия бўлими, Адлия бўлими, ички ишлар органлари, тиббиёт муассасалари ва бошқа мутасадди ташкилотлар	бандлик бошқармаси, Иқтисодиёт ва молия бошқармаси, Адлия бошқармаси, Ички ишлар бошқармаси, тижорат банклари, соғлиқни сақлаш бошқармаси ва бошқа мутасадди ташкилотлар	бандлик вазирлиги, Иқтисодиёт ва молия вазирлиги, Адлия вазирлиги, Ички ишлар вазирлиги, АТ “Халқ банки”, “Микрокредит- банк” АТБ, “Бизнесни ривожлантириш банки” АТБ, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, бошқа мутасадди ташкилотлар
8-босқич	1. Оила ва хотин-қизлар бўлимлари бошлиқлари, мутасадди таъкилотлар раҳбарлари индивидуал дастурларда белгиланган чора-тадбирлар ижроси ва унинг ҳаққонийлиги бўйича ҳар чорак якунида тегишли халқ депутатлари туман (шаҳар) Кенгашларига ахборот бериб боради. 2. Халқ депутатлари туман (шаҳар) Кенгашлари сессияларида идора ва ташкилотлар раҳбари, Оила ва хотин-қизлар бўлими бошлиғи ҳисоботи эшитилиб, уларга тегишли баҳо берилади.	Ҳар чорак якунида	“Маҳалла еттилиги”	Оила ва хотин- қизлар бўлими, мутасадди ташкилотлар раҳбарлари, халқ депутатлари туман (шаҳар) Кенгаши	Оила ва хотин- қизлар бошқармаси	Оила ва хотин- қизлар қўмитаси ва бошқа мутасадди идоралар

9-босқич	Оила ва хотин-қизлар бўлими бошлиғи, “маҳалла еттилиги” билан келишилган ҳолда, “Аёллар дафтари”дан чиқариш юзасидан таклифларни халқ депутатлари туман (шаҳар) Кенгашлари муҳокамасига киритади.	Йил якуни бўйича декабрь ойида	“Маҳалла еттилиги”	Оила ва хотин-қизлар бўлими	Оила ва хотин-қизлар бошқармаси	Оила ва хотин-қизлар кўмитаси
10-босқич	“Аёллар дафтари”дан чиқариш бўйича тегишли қарор қабул қилинади.	Йил якуни бўйича декабрь ойида	“Маҳалла еттилиги”	Халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлари	Оила ва хотин-қизлар бошқармаси	Оила ва хотин-қизлар кўмитаси
11-босқич	Халқ депутатлари туман (шаҳар) Кенгашининг қарори асосида “Аёллар дафтари”дан чиқарилган хотин-қизлар тўғрисидаги маълумотлар “маҳалла еттилиги” томонидан ахборот тизимиغا киритилади.	3 кундан ошмаган муддатда	“Маҳалла еттилиги”	Оила ва хотин-қизлар бўлими	Оила ва хотин-қизлар бошқармаси	Оила ва хотин-қизлар кўмитаси
12-босқич	“Аёллар дафтари”дан чиқарилган хотин-қизлар “маҳалла еттилиги” томонидан бу ҳақида ёзма равишда хабардор қилинади.	Қарор қабул қилингандан сўнг 5 кун ичида	“Маҳалла еттилиги”	Оила ва хотин-қизлар бўлими	Оила ва хотин-қизлар бошқармаси	Оила ва хотин-қизлар кўмитаси

“Аёллар дафтари”ни юритиш орқали хотин-қизлар ижтимоий-иқтисодий қўллаб-қувватлаш тартиби тўғрисидаги низомга 5-илова

“Аёллар дафтари”ни юритиш орқали хотин-қизларни ижтимоий-иқтисодий қўллаб-қувватлаш учун кўрсатиладиган ижтимоий хизматлар (ёрдамлар) турларининг

РЎЙХАТИ

Т/р	Ижтимоий хизматлар (ёрдамлар) турлари	Маблағ миқдори	Молиялаштириш манбаи	Мурожаат этиладиган орган	Амалий ёрдам беришга кўмаклашувчи масъул
I. Ижтимоий ҳимояга муҳтож ишсиз хотин-қизлар учун					
1.	Хотин-қизларнинг бандлигини таъминлаш.	-	-	Камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирлиги	Камбағалликни қисқартириш ва бандлик бўлимлари
2.	“Ваучер” тизими ва буюртма асосида касб-ҳунарга эга бўлмаган ишсиз хотин-қизларни касбга ўқитиш.	Ҳисоб-китобга кўра	Бандликка кўмаклашиш давлат жамғармаси	Камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирлиги Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлиги хузуридаги Касбий таълим агентлиги	Камбағалликни қисқартириш ва бандлик бўлимлари, “Маҳалла еттилиги”
3.	Тадбиркорлик субъектларига – ҳар бир касаначининг дастлабки уч ой давомидаги касаначилик фаолияти учун бир ойлик ўртача даромади миқдорида тўлов тўлаш учун субсидия ажратиш.	Бир ойлик ўртача даромади миқдорида	Камбағалликни қисқартириш давлат мақсадли жамғармаси	Камбағалликни қисқартириш давлат мақсадли жамғармаси	Камбағалликни қисқартириш ва бандлик бўлимлари
4.	Ижтимоий реестрга киритилган оила аъзоси бўлган хотин-қизларга енгил конструкцияли иссиқхоналар қуриш, шунингдек, суғориш воситаларини харид қилиш ҳамда уруғликлар ва кўчатлар сотиб олиш учун субсидия ажратиш.*	1. Енгил конструкцияли иссиқхоналар қуриш учун – БҲМнинг 30 бараваригача. 2. Суғориш воситаларини харид қилиш учун – БҲМнинг 10 бараваригача. 3. Уруғликлар ва кўчатлар сотиб олиш учун –	Камбағалликни қисқартириш давлат мақсадли жамғармаси	Камбағалликни қисқартириш давлат мақсадли жамғармаси	“Маҳалла еттилиги”

		БҲМнинг 3 бараваригача.			
5.	Ижтимоий реестрга киритилган оила аъзоси бўлган хотин-қизларга қишлоқ хўжалиги кооперативлари устав фондига улуш сифатида киритиши учун субсидия ажратиш.*	БҲМнинг 10 бараваригача	Камбағалликни қисқартириш давлат мақсадли жамғармаси	Камбағалликни қисқартириш давлат мақсадли жамғармаси	“Маҳалла еттилиги”
6.	“Уста – шогирд” анъаналари асосида хотин-қизларга ҳунар ўргатаётган ҳунармандларга шогирдлар тайёрлаш, зарур хомашё сотиб олиш ва шогирдларни иш ҳақи билан таъминлаш харажатларини қоплаш учун субсидия ажратиш.*	БҲМнинг 2 бараваридан 5 бараваригача	Камбағалликни қисқартириш давлат мақсадли жамғармаси	Камбағалликни қисқартириш давлат мақсадли жамғармаси	“Маҳалла еттилиги”
7.	Усталарга — ўзларининг интернет сайтларини яратиш, маҳсулотларини жаҳон электрон савдо майдончаларига чиқариш ва реклама қилиш харажатларини қоплаш учун субсидия ажратиш.*	БҲМнинг 25 бараваридан 30 бараваригача	Камбағалликни қисқартириш давлат мақсадли жамғармаси	Камбағалликни қисқартириш давлат мақсадли жамғармаси	“Маҳалла еттилиги”
8.	Ишсизларга олинган бино ва иншоотнинг ижара тўловини тўлаш учун субсидия ажратиш.*	БҲМнинг 10 бараваригача	Камбағалликни қисқартириш давлат мақсадли жамғармаси	Камбағалликни қисқартириш давлат мақсадли жамғармаси	“Маҳалла еттилиги”
9.	Аҳолининг ижтимоий эҳтиёжманд тоифаларидан бўлган хотин-қизларни иш	Ҳар бир ходим учун 12 ой давомида ҳар ойда БҲМнинг	Бандликка кўмаклашиш давлат жамғармаси	Камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирлиги	“Маҳалла еттилиги”

	ўринларининг белгиланган энг кам сонидан ортиқ миқдорда ишга қабул қилиш учун субсидия ажратиш.*	2 баравари миқдорида			
10.	Жазони ижро этиш муассасаларидан озод қилинган хотин-қизларни ишга қабул қилиш учун субсидия ажратиш.*	Ҳар бир шахс учун уч ойдан ортиқ муддатда меҳнат фаолиятини давом эттиргандан сўнг БҲМнинг 3 баравари миқдорида бир марталик	Бандликка кўмаклашиш давлат жамғармаси	Камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирлиги	“Маҳалла еттилиги”
11.	Тадбиркорлик субъектларига иш ўринлари ва шароитларини ногиронлиги бўлган шахсларга мослаштириш учун субсидия ажратиш.*	Ҳар бир мослаштирилган иш жойи учун БҲМнинг 40 бараваригача	Бандликка кўмаклашиш давлат жамғармаси	Камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирлиги	“Маҳалла еттилиги”
12.	Камбағалликни қисқартириш ва бандликка кўмаклашиш бўлимлари йўлланмаси бўйича ишга қабул қилинган хотин-қизларни касбга тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишга сарфланадиган харажатларни қоплаш учун субсидия ажратиш.*	Ҳар бир хотин-қиз учун 6 ой давомида ҳар ойда БҲМнинг 4 баравари миқдорида	Бандликка кўмаклашиш давлат жамғармаси	Камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирлиги	“Маҳалла еттилиги”
13.	Ўрта тадбиркорлик субъектларини ташкил этган хотин-қизларга имтиёзли кредит ажратиш орқали янги иш ўринларини яратиш ҳамда хотин-қизларнинг бандлигини таъминлаш.	БҲМнинг 4000 бараваригача	“Ҳамроҳ” хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш компанияси” МЧЖ маблағлари	АТ “Халқ банки”, “Микрокредитбанк” АТБ, “Бизнесни ривожлантириш банки” АТБ	Тижорат банклари филиаллари

14.	Жисмоний шахслар ва нодавлат ташкилотларга хотин-қизларнинг бандлиги ва ижтимоий фаоллигини таъминлашга қаратилган ижтимоий лойиҳаларни молиялаштириш учун грант ажратиш.	БҲМнинг 60 бараваригача	“Аёллар дафтари” жамғармаси	Оила ва хотин-қизлар қўмитаси	“Маҳалла еттилиги”
II. Тадбиркорликни йўлга қўйиш ёки тадбиркорлик фаолиятини кенгайтириш истагида бўлган хотин-қизлар учун					
15.	Оилавий тадбиркорликни ташкил этиш учун тижорат банки кредитини ажратиш.	ўзини-ўзи банд қилган жисмоний шахсларга 50 миллион сўмгача	Оилавий тадбиркорликни ривожлантириш дастурлари доирасидаги ресурслар	АТ “Халқ банки”, “Микрокредитбанк” АТБ	Ҳоким ёрдамчиси, маҳалла банкири
16.	“Аёллар дафтари”га киритилган, бироқ кредит олишни рад қилган хотин-қизларнинг доимий бандлигини таъминлаш мақсадида тадбиркорлик субъектларининг “Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизларни иш билан таъминлашга қаратилган лойиҳаларини молиялаштириш учун банк кредитини ажратиш.	300 миллион сўмдан ортиқ	Оилавий тадбиркорликни ривожлантириш дастурлари доирасидаги ресурслар	АТ “Халқ банки”, “Микрокредитбанк” АТБ	Ҳоким ёрдамчиси, маҳалла банкири, Худудий Оилавий тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш марказлари
17.	Кичик тадбиркорлик субъектларини ташкил этган хотин-қизларга “Ҳамроҳ” тадбиркор аёлларни қўллаб-қувватлаш дастурига асосан кредит ажратиш.	БҲМнинг 4 000 бараваригача	“Ҳамроҳ” хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш компанияси” МЧЖ маблағлари	АТ “Халқ банки”, “Микрокредитбанк” АТБ, “Бизнесни ривожлантириш банки” АТБ	Тижорат банклари филиаллари
18.	Таъсисчилари таркибида	БҲМнинг 25 минг	“Ҳамроҳ” хотин-	АТ “Халқ банки”,	Тижорат банклари

	аёллар улуши 50 фоиз ва ундан юқорини ташкил қилган ва (ёки) раҳбари аёл киши бўлган кичик ва ўрта тадбиркорлик субъектларининг камида 10 та иш ўрни яратишни назарда тутувчи лойиҳаларига кредит ажратиш.	бараваригача	қизларни қўллаб-қувватлаш компанияси” МЧЖ маблағлари	“Микрокредитбанк” АТБ, “Бизнесни ривожлантириш банки” АТБ	филиаллари
19.	Кичик тадбиркорлик субъектларини ташкил этган хотин-қизларга “Кичик бизнесни узлуксиз қўллаб-қувватлаш” комплекс дастурига асосан кредит ажратиш.	300 миллион сўмгача	“Тадбиркорликни ривожлантириш компанияси” акциядорлик жамияти, банклар ва микромолия ташкилотлари маблағлари ҳисобидан	“Ўзмиллийбанк” АЖ, “Асака банк” АЖ, “Ўзсаноатқурилишбанк” АТБ, “Агробанк” АТБ, АТ “Халқ банки”, “Бизнесни ривожлантириш банки” АТБ, АТ “Алоқабанк”, “Туронбанк” АТБ, “Микрокредитбанк” АТБ	Маҳалла банкири
20.	Ўзини ўзи банд қилган хотин-қизларга “Бизнесга биринчи қадам” дастури доирасида кредит ажратиш.	17 миллион сўмгача	Жалб қилинган ресурс маблағлари, аввалги йилларда ажратилган кредитларнинг қайтган қисми ҳисобидан шакланган ресурс маблағлари, банкнинг ўз маблағлари ҳисобидан	“Ўзмиллийбанк” АЖ, “Асака банк” АЖ, “Ўзсаноатқурилишбанк” АТБ, “Агробанк” АТБ, АТ “Халқ банки”, “Бизнесни ривожлантириш банки” АТБ, АТ “Алоқабанк”, “Туронбанк” АТБ, “Микрокредитбанк” АТБ	Онлайн (ҳоким ёрдамчиси)

21.	Ўзини ўзи банд қилган ёки кичик тадбиркорлик субъектини ташкил этган хотин-қизларга “Маҳалла лойиҳаси” дастурига асосан кредит ажратиш.	50 миллион сўмгача	Жалб қилинган ресурс маблағлари, аввалги йилларда ажратилган кредитларнинг қайтган қисми ҳисобидан шаклланган ресурс маблағлари, банкнинг ўз маблағлари ҳисобидан	“Ўзмиллийбанк” АЖ, “Асака банк” АЖ, “Ўзсаноатқурилишбанк” АТБ, “Агробанк” АТБ, АТ “Халқ банки”, “Бизнесни ривожлантириш банки” АТБ, АТ “Алоқабанк”, “Туронбанк” АТБ, “Микрокредитбанк” АТБ	Маҳалла банкири
22.	Кичик тадбиркорлик субъектларини ташкил этган хотин-қизларга Оилавий тадбиркорликни ривожлантириш дастурлари доирасида имтиёзи кредитлар ажратиш.	Юридик шахслар учун 300 миллион сўмгача	Жалб қилинган ресурс маблағлари, аввалги йилларда ажратилган кредитларнинг қайтган қисми ҳисобидан шаклланган ресурс маблағлари, Тикланиш ва тараққиёт жамғармаси маблағлари	АТ “Халқ банки”, “Микрокредитбанк” АТБ	Ҳоким ёрдамчиси
23.	Юридик шахс ва тадбиркорлик субъектларига давлат мулки объектларини ижарага олишларида зарур маълумотларни бериш баробарида тарғибот-тушунтириш ишларини амалга	-	-	Давлат активларини бошқариш агентлиги ҳузуридаги Давлат мулки объектларидан самарали фойдаланиш маркази	“Маҳалла еттилиги”

	ошириш орқали амалий-ҳуқуқий ёрдам кўрсатиш.				
III. Уй-жой шароитини яхшилашга муҳтож хотин-қизлар учун					
24.	Ижтимоий реестрга киритилган хотин-қизларга турар жой ижараси учун компенсация тўлаш.**	Ижара тўловининг 50 фоизи, бироқ БҲМнинг 2 бараваригача (Тошкент ва Нукус шаҳарлари ҳамда вилоятлар марказларида БҲМнинг 3 бараваригача)	“Аёллар дафтари” жамғармаси Қорақалпоғистон Республикаси республика бюджети, вилоятлар ва Тошкент шаҳар маҳаллий бюджетлари маблағлари	Оила ва хотин-қизлар қўмитаси Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари	“Маҳалла еттилиги”
25.	Ижтимоий уй-жойларга ижара ҳуқуқи асосида 5 йилдан ортиқ бўлмаган муддатга кейинчалик узайтириш имконияти билан жойлаштириш.	-	-	Оила ва хотин-қизлар қўмитаси	“Маҳалла еттилиги”
26.	Уй-жой билан таъминлаш.***	Ҳисоб-китобга кўра	Қорақалпоғистон Республикаси республика бюджети, вилоятлар ва Тошкент шаҳар, туман (шаҳар) маҳаллий бюджетлари маблағлари, ҳомийлик маблағлари ҳисобидан	Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри, туман (шаҳар) ҳокимликлари	“Маҳалла еттилиги”
27.	Ижтимоий реестрга киритилган ҳамда ойлик даромади оила	БҲМнинг 50 бараваригача миқдорида	“Аёллар дафтари” жамғармаси	Оила ва хотин-қизлар қўмитаси	“Маҳалла еттилиги”

	аъзоларининг ҳар бирига минимал истеъмол харажатлари миқдорининг 2 бараваригача бўлган оилаларнинг 30 ёшдан катта хотин-қизлар уй-жойини таъмирлаш.				
28.	Ипотека кредити бўйича бошланғич бадални тўлаб бериш ва фоиз тўловларининг бир қисмини қоплаш учун субсидия ажратиш.	Вазирлар Маҳкамасининг 2021 йил 6 декабрдаги 737-сон қарори талаблари асосида уй-жойнинг ҳисобланган қийматининг 15 фоизи миқдорида бошланғич бадални тўлаш	Қорақалпоғистон Республикаси республика бюджети, вилоятлар ва Тошкент шаҳар маҳаллий бюджетлари маблағлари	Оила ва хотин-қизлар давлат қўмитаси (Уй-жойга муҳтож хотин-қизларни уй-жой билан таъминлашга кўмаклашиш комиссияси)	Хотин-қизлар фаоли
		Вазирлар Маҳкамасининг 2021 йил 6 декабрдаги 737-сон қарори талаблари асосида белгиланган миқдорда фоиз тўловларининг бир қисми	Давлат бюджети маблағлари	Оила ва хотин-қизлар давлат қўмитаси (Уй-жойга муҳтож хотин-қизларни уй-жой билан таъминлашга кўмаклашиш комиссияси)	Хотин-қизлар фаоли
		Вазирлар Маҳкамасининг 2020 йил 25 мартдаги 182-сон қарори талаблари асосида бошланғич бадални тўлаш: уй-жой ҳисобланган қийматининг 10 фоизи миқдорида	Давлат бюджети маблағлари	Туман (шаҳар) ҳокимлиги (субсидия тўланадиган фуқароларни танлаб олиш комиссия)	Хотин-қизлар фаоли
		Вазирлар Маҳкамасининг 2020 йил 25 мартдаги 182-сон қарори талаблари асосида белгиланган	Давлат бюджети маблағлари	Туман (шаҳар) ҳокимлиги (субсидия тўланадиган фуқароларни танлаб	Хотин-қизлар фаоли

		миқдорда фоиз тўловларининг бир қисми		олиш комиссия)	
		Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 28 ноябрдаги ПФ-5886- сон <u>Фармони</u> талаблари асосида бошланғич бадални тўлаш: 32 миллион сўм	Давлат бюджети маблағлари	Адлия вазирлиги ёки Ягона интерактив давлат хизматлари портали	Хотин-қизлар фаоли
		Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 28 ноябрдаги ПФ-5886- сон <u>Фармони</u> талаблари асосида белгиланган миқдорда фоиз тўловларининг бир қисми	Давлат бюджети маблағлари	Адлия вазирлиги ёки Ягона интерактив давлат хизматлари портали	Хотин-қизлар фаоли
IV. Тиббий ва психологик ёрдамга муҳтож хотин-қизлар учун					
29.	Даволаниш учун электрон йўлланма бериш.	Ҳисоб-китобга кўра	Давлат бюджети	Соғлиқни сақлаш вазирлиги	“Маҳалла еттилиги”
30.	Ижтимоий реестрга киритилган хотин-қизларнинг жарроҳлик амалиётисиз даволаниш ва жарроҳлик амалиёти харажатларини қоплаш.	Жарроҳлик амалиётисиз даволаниш учун – БХМнинг 50 бараваригача жарроҳлик амалиётини ўтказиш учун – Давлат тиббий суғуртаси жамғармаси томонидан қопланиши белгиланган базавий нархлар доирасида	“Аёллар дафтари” жамғармаси	Оила ва хотин-қизлар қўмитаси	“Маҳалла еттилиги”
31.	Тиббий ёрдам кўрсатиш зарурати бўлганда, белгиланган	Давлат бюджетидан ажратилган маблағлар	Давлат бюджети маблағлари	Соғлиқни сақлаш вазирлиги	Хотин-қизлар фаоли

	тартибда тегишли бирламчи тиббий-санитария муассасаси томонидан стационар ёки амбулатор даволаш.	доирасида			
32.	Давлат бюджети маблағлари ҳисобига тиббий ёрдам кўрсатиладиган, имтиёзли тоифага ва “Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизлар, шунингдек, уларнинг вояга етмаган (қарамоғида I гуруҳ ногиронлиги бўлган фарзандларининг ёшидан қатъи назар) фарзандларини ўрнатилган тартибда электрон навбатга қўйиш орқали вилоят ёки республика даражасида тиббий муассасаларда даволаш.	Давлат бюджетидан ажратилган маблағлар доирасида	Давлат бюджети маблағлари	Соғлиқни сақлаш вазирлиги	Хотин-қизлар фаоли
33.	Малакали психологлар томонидан хотин-қизларнинг руҳий ҳолатини яхшилаш.	10-30 нафар хотин-қизлар гуруҳи учун 7 кунлик сеанс учун: вилоят марказлари, Нукус ва Тошкент шаҳрида БХМнинг 5 бараваригача; туман (шаҳар)ларда БХМнинг 3 бараваригача.	“Аёллар дафтари” жамғармаси	Оила ва хотин-қизлар кўмитаси, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри, туман (шаҳар) ҳокимликлари	“Маҳалла еттилиги”
V. Ҳуқуқий ёрдамга муҳтож хотин-қизлар учун					
34.	Ҳуқуқий маслаҳатлар бериш.	10-30 нафар хотин-қизлар гуруҳи учун ҳуқуқий саводхонликни ошириш, тегишли ҳуқуқий муаммолари бўйича	“Аёллар дафтари” жамғармаси	Оила ва хотин-қизлар кўмитаси, Ички ишлар вазирлиги, Адлия вазирлиги	“Маҳалла еттилиги”

		тушунтириш бериш юзасидан бир марталик семинар (ўқув) учун: вилоят марказлари, Нукус ва Тошкент шаҳрида БҲМнинг бир бараваригача; туман (шаҳар)ларда БҲМнинг 50 фоизигача;			
35.	Ижтимоий реестрга киритилган хотин-қизларга ва (ёки) уларнинг фарзандларига туғилганлик ҳақида гувоҳнома ва (ёки) фуқаролик паспортини (ID-карта) олишда тўловларини тўлаб бериш.	Белгиланган миқдордаги давлат божи	“Аёллар дафтари” жамғармаси		
36.	Судга даъво аризалари киритилишида кўмаклашиш ва давлат божини тўлаб бериш.				
37.	Ҳуқуқлари ва қонуний манфаатлари бузилган хотин- қизларга амалий ёрдам кўрсатиш, судга мурожаат қилиш тартибини тушунтириш, судга мурожаат қилиш учун керак бўладиган ҳужжатларни расмийлаштиришга кўмаклашиш.	-	-	Прокуратура, суд ва адлия органлари	“Маҳалла еттилиги”
38.	Тазйиқ ва зўравонликдан жабрланган хотин-қизларни ушбу тахдидлардан ҳимоя қилиш, такрорий зўравонлик содир этилишининг олдини олиш мақсадида профилактик суҳбатдан	-	-	Ички ишлар вазирлиги	Профилактика инспектори

	ўтказиш ва зўравонлик содир этган шахсни тузатиш дастуридан ўтиш бўйича ваколатли органга юбориш, ҳимоя ордери талабларининг ижросини назорат қилиш ҳамда унинг талабларини бузиб зўравонлик содир этган шахсларни жавобгарликка тортиш юзасидан ваколоти доирасида чора кўриш.				
39.	Алимент тўловларини ундириш бўйича ҳуқуқий ёрдам бериш.	-	-	Мажбурий ижро бюроси	“Маҳалла еттилиги”
40.	“Аёллар дафтари” ва Ижтимоий реестрга киритилган хотин-қизларга бепул бирламчи юридик ёрдам кўрсатиш.	-	-	Адлия вазирлиги	Адлия органлари
“Аёллар дафтари”га киритилган барча хотин-қизлар учун					
41.	Захирага қайтарилган ёки янги ўзлаштирилган, лалми, фойдаланилмаётган ер участкалари деҳқон хўжалиги ташкил этган ҳолда сабзавотчилик, полиз, дуккакли, мойли экинлар, картошка етиштириш каби лойиҳаларни амалга ошириш учун деҳқончилик билан шуғулланиш истагини билдирган хотин-қизларга 0,10 гектардан 1 гектаргача бўлган ўлчамларда белгиланган тартибда электрон онлайн-аукцион савдолари	-	-	Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоятлар ҳокимликлари	“Маҳалла еттилиги”

	орқали 10 йилга ижарага бериш. Бунда электрон онлайн-аукцион савдолари ғолиби бўлган, “Аёллар дафтари”да рўйхатда турган эҳтиёжманд хотин-қизларга ер участкаси нархини беш йил муддатга тенг улушларда фоизсиз бўлиб-бўлиб тўлаш имконияти берилади.*				
42.	Ижтимоий реестрга киритилган 30 ёшдан ошган ногиронлиги бўлган хотин-қизларнинг электрон онлайн-аукцион савдолари орқали ер участкасини сотиб олиш билан боғлиқ харажатларини қоплаш.	БХМнинг 100 бараваригача	“Аёллар дафтари” жамғармаси	Оила ва хотин-қизлар кўмитаси	“Маҳалла еттилиги”
43.	“Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизлар учун маданий-маърифий, спорт ва бошқа тадбирлар ташкил этиш ҳамда эҳтиёжманд хотин-қизларни санаторийларда соғломлаштириш ҳамда уларда тадбиркорлик кўникмаларини шакллантириш бўйича мотивацион семинарларга юбориш билан боғлиқ харажатларни қоплаш.	Маҳалла даражасида бир календарь ой учун БХМнинг 20 бараваригача	“Аёллар дафтари” жамғармаси	Оила ва хотин-қизлар кўмитаси	“Маҳалла еттилиги”
44.	Ижтимоий реестрга киритилган оилаларнинг олий таълим ташкилотларида таълим олаётган хотин-қизлар ёки уларнинг икки ва ундан ортиқ фарзандларининг бир нафарига	Тўлов-контракт суммасининг 50 фоизигача, бироқ БХМнинг 50 бараваридан кўп бўлмаган миқдорда бир	“Аёллар дафтари” жамғармаси	Оила ва хотин-қизлар кўмитаси	“Маҳалла еттилиги”

	тўлов-контрактини тўлаб бериш.	марта			
45.	Ижтимоий реестр ёхуд “Аёллар дафтари”, “Ёшлар дафтари”дан бирига киритилган ҳамда ўзи мустақил равишда хорижга ишга кетаётган, шунингдек, ташкиллаштирилган ҳолда меҳнат миграциясига кетаётган хотин-қизларнинг соғлиғи ва ҳаёти ҳамда бошқа таваккалчиликларини суғурталаш бўйича суғурта мукофотини қоплаш мақсадида суғурта ташкилотларига ҳар бир суғурталанган хотин-қиз учун йилига бир марта субсидия тўлаш.	300 минг сўмгача субсидия	Миграция жамғармаси	Аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш соҳасини молиялаштириш ҳамда уларга субсидия, ссуда ва грантлар ажратилишининг самарадорлигини баҳолаш ва мувофиқлаштириш бошқармаси	Миграция агентлиги
46.	Касб-ҳунар таълими муассасаларига – банд бўлмаган шахслар, айниқса, меҳнат миграциясидан қайтган хотин-қизлар, кам таъминланган oilаларда яшовчи хотин-қизларни касбга қайта ўқитишга сарфланадиган харажатларни молиялаштириш учун грант ажратиш.	Ҳар бир ишсиз фуқаро учун БҲМнинг 4 бараваригача	Бандликка кўмаклашиш давлат жамғармаси	Камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирлиги	Камбағалликни қисқартириш ва бандликка кўмаклашиш бўлимлари

Изоҳ.

*) Мазкур ёрдам турлари заруратга қараб, бошқа тоифадаги хотин-қизларга ҳам кўрсатилиши мумкин.

**) “Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизлар ва уларнинг бирга яшайдиган oilа аъзолари бошқа дастурлар доирасида, ҳомийлик ёки бошқа маблағлар ҳисобидан уй-жой билан таъминланган ёхуд уй-жой шароитларини яхшилаш бўйича ижтимоий ёрдам (кўмак) олган ёки имтиёزلардан фойдаланган тақдирда, уларга мазкур Низом асосида турар жой ижара компенсацияси ажратилмайди (тўхтатилади).

***) *Хотин-қизларни уй-жой билан таъминлаш қонунчилик ҳужжатлари билан жорий этилган тартиблар асосида бошқа манбалар ҳамда шакл (субсидия, ипотека кредитлари ва бошқалар) ва шартлар асосида амалга оширилиши мумкин.*

****) *Тадбиркорлик қилиш истагида бўлган эҳтиёжманд хотин-қизларга имтиёзли кредит беришдан олдин улар тадбиркорлик кўникмаларига ўргатилади.*

“Аёллар дафтари”ни юритиш орқали хотин-қизларни ижтимоий-иқтисодий қўллаб-қувватлаш тартиби тўғрисидаги низомга 6-илова

НАМУНА

Республика бўйича “Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизларга кўрсатилган ёрдамлар тўғрисида
МАЪЛУМОТ

T/p	Худудлар номи	Режа ва ижро	“Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизларнинг муаммоси ҳал этилгани	шундан:				
				1-тоифа	2-тоифа	3-тоифа	4-тоифа	5-тоифа
				Ижтимоий ҳимояга мухтож ишсиз хотин-қизлар	Тадбиркорликни йўлга қўйиш ёки тадбиркорлик фаолиятини кенгайтириш истагида бўлган хотин-қизлар	Уй-жой шароитини яхшилашга мухтож хотин-қизлар	Тиббий ва психологик ёрдамга мухтож хотин-қизлар	Ҳукукий ёрдамга мухтож хотин-қизлар
Жами		Режа						
		Амалда						
		Ҳоиз						
1.	Қорақалпоғистон Республикаси	режа						
		амалда						
		ҳоиз						
2.	Андижон вилояти	режа						
		амалда						
		ҳоиз						
3.	Бухоро вилояти	режа						
		амалда						

		фоиз						
4.	Жиззах вилояти	режа						
		амалда						
		фоиз						
5.	Қашқадарё вилояти	режа						
		амалда						
		фоиз						
6.	Навоий вилояти	режа						
		амалда						
		фоиз						
7.	Наманган вилояти	режа						
		амалда						
		фоиз						
8.	Самарқанд вилояти	режа						
		амалда						
		фоиз						
9.	Сирдарё вилояти	режа						
		амалда						
		фоиз						
10.	Сурхондарё вилояти	режа						
		амалда						
		фоиз						
11.	Тошкент вилояти	режа						
		амалда						
		фоиз						
12.	Фарғона вилояти	режа						
		амалда						
		фоиз						

13.	Хоразм вилояти	режа						
		амалда						
		фоиз						
14.	Тошкент шаҳри	режа						
		амалда						
		фоиз						

“Аёллар дафтари”ни юритиш орқали хотин-қизларни ижтимоий-иқтисодий қўллаб-қувватлаш тартиби тўғрисидаги низомга
7-илова

Республикада “Аёллар дафтари” билан ишлаш тизими натижаси бўйича ҳисобот бериш
СХЕМАСИ

Босқичлар	Амалга ошириладиган тадбирлар	Муддатлар	Масъуллар
1-босқич	1. Индивидуал дастурлар туман (шаҳар) “маҳалла еттилиги” томонидан юритилади. 2. Индивидуал дастурда кўрсатилган тегишли чора-тадбирлар белгиланган масъуллар томонидан бажарилиши таъминланади ҳамда индивидуал дастурга қайд этиб борилади. 3. Мутасадди ташкилотларнинг масъул ходимлари томонидан “Аёллар дафтари”га киритилган ҳар бир хотин-қизларнинг аниқланган муаммолари бартараф этилгани ҳақидаги ҳисоботлар ахборот тизимига киритиб борилади.	Йил давомида Индивидуал дастурда белгиланган муддатларда Ҳар иш куни соат 18.00 гача	Мутасадди ташкилотларнинг масъул ходимлари, Оила ва хотин-қизлар бўлимлари
2-босқич	Оила ва хотин-қизлар бўлими маълумотларни кўриб чиқади ва таҳлил қилади ҳамда маълумотларни туман (шаҳар) ҳокимига тақдим қилади.	Ҳар 10 кунда	Оила ва хотин-қизлар бўлимлари

3-босқич	Туман (шаҳар) ҳокими тақдим қилинган маълумотларни ҳамда амалга оширилган ишларни тегишли ташкилот ва идоралар раҳбарлари ҳамда “маҳалла еттилиги” билан таҳлил қилади, муаммоларни бартараф этиш чораларини кўради.	Ҳар ойнинг 1-санасига қадар	Туман (шаҳар) ҳокими, тегишли ташкилот ва идоралар раҳбарлари, “маҳалла еттилиги”
4-босқич	1. Оила ва хотин-қизлар бўлимлари бошлиқлари, масъул ташкилотлар раҳбарлари индивидуал дастурларда белгиланган чора-тадбирлар бажарилиши ва унинг ҳаққонийлиги бўйича тегишли халқ депутатлари туман (шаҳар) Кенгашларига ахборот бериб боради. 2. Халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлари сессияларида идора ва ташкилотлар раҳбари, Оила ва хотин-қизлар бўлими бошлиғи ҳисоботи эшитилиб, уларга тегишли баҳо берилади. 3. Оила ва хотин-қизлар бўлими якуний маълумотларни Қорақалпоғистон Республикаси Оила ва хотин-қизлар қўмитаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри оила ва хотин-қизлар бошқармаларига тақдим қилади.	Ҳар чорак якунида Ҳар ойда	Оила ва хотин-қизлар бўлими бошлиғи, идора ва ташкилотлар раҳбари
5-босқич	Қорақалпоғистон Республикаси Оила ва хотин-қизлар қўмитаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри оила ва хотин-қизлар бошқармалари маълумотларни таҳлил қилади, қайта ишлайди ҳамда умумлаштирилган маълумотларни Оила ва хотин-қизлар қўмитасига тақдим қилади	Кейинги ойнинг 5-санасига қадар	Қорақалпоғистон Республикаси Оила ва хотин-қизлар қўмитаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри оила ва хотин-қизлар бошқармалари
6-босқич	1. Оила ва хотин-қизлар қўмитаси ҳудудий бошқармалардан олинган маълумотларни тегишли вазирлик, идора ва ташкилотлар ҳамда маҳаллий ҳокимликлар билан таҳлил қилади. 2. Оила ва хотин-қизлар қўмитаси “Аёллар дафтари”нинг юритилиши бўйича мутасадди бўлган вазирликлар, идоралар ва маҳаллий ҳокимликларнинг барча даражадаги раҳбарларининг ҳисобдорлигини ҳар чорак якуни билан белгиланган тартибда Вазирлар Маҳкамасига тақдим қилади.	Ҳар ойда Ҳар чоракда	Оила ва хотин-қизлар қўмитаси, тегишли вазирликлар ва идоралар
7-босқич	1. Вазирлар Маҳкамасининг тегишли котибияти тақдим қилинган	Ҳар чоракда	Бош вазир ўринбосари –

	ахборот хатини таҳлил қилади, республика даражасида ҳал қилинадиган масалаларни ўрганади. 2. Вазирлик, идора ва ташкилотлар ҳамда маҳаллий ҳокимликларга мавжуд муаммоларни бартараф этиш бўйича Бош вазир ўринбосари – Оила ва хотин-қизлар қўмитаси раисининг топшириқ хати юборилади.		Оила ва хотин-қизлар қўмитаси раиси, Вазирлар Маҳкамасининг тегишли котибияти
8-босқич	Вазирлар Маҳкамаси таҳлилий маълумот ва таклифларни кўриб чиқади ҳамда зарурат ҳолларда “Аёллар дафтари”нинг юритилиши ижросини Вазирлар Маҳкамаси Раёсати мажлисида муҳокама қилишга материаллар тайёрлайди.	Зарур ҳолларда	Вазирлар Маҳкамасининг тегишли котибияти
9-босқич	Барча муаммолар бартараф этилиб, индивидуал дастурда қайд этилган чора-тадбирлар тўлиқ бажарилганидан сўнг у “Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизлар ва масъуллар томонидан тасдиқланиб, тегишли хотин-қизлар рўйхати халқ депутатлари туман (шаҳар) Кенгашларига “Аёллар дафтари”дан чиқариш учун киритилади.	Ҳар йили декабрь ойида	Оила ва хотин-қизлар бўлими бошлиғи, “маҳалла еттилиги”

Вазирлар Маҳкамасининг
2022 йил 31 мартдаги 145-сон қарорига
2-илова

**“Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш
жамғармаси тўғрисида
НИЗОМ**

1-боб. Умумий қоидалар

1. Мазкур Низом “Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш жамғармаси (кейинги ўринларда – “Аёллар дафтари” жамғармаси) фаолиятини ташкил этиш, унинг маблағларини шакллантириш, улардан фойдаланиш, ҳисоб ва ҳисоботини юритиш тартибини белгилайди.

2. “Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш учун белгиланган тартибда халқ депутатлари туман (шаҳар) Кенгашлари қарорига мувофиқ “Аёллар дафтари” жамғармаси ташкил этилади.

3. “Аёллар дафтари” жамғармаси юридик шахс ҳисобланмайди ва унинг маблағлари туман (шаҳар) ҳокимликларида бюджет ташкилотларининг бюджетдан ташқари жамғармалари шаклида очилган ғазна ҳисобварақларида жамланади.

**2-боб. “Аёллар дафтари” жамғармаси маблағларини
шакллантириш**

4. “Аёллар дафтари” жамғармаси маблағлари қуйидаги манбалар ҳисобидан шакллантирилади:

Қорақалпоғистон Республика Жўқорғи Кенгеси, халқ депутатлари вилоятлар, Тошкент шаҳар ҳамда туман (шаҳар) Кенгашлари қарорига асосан Қорақалпоғистон Республикаси республика бюджети, вилоятлар вилоят бюджети ва Тошкент шаҳрининг шаҳар бюджети, туман (шаҳар) бюджетлари қўшимча манбалари ҳисобидан ҳар чоракда ажратиладиган маблағлар;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Суд ҳужжатлари ва бошқа органлар ҳужжатларини ижро этиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2020 йил 24 ноябрдаги ПФ–6118-сон Фармонининг 12-бандида белгиланган тушумларнинг мазкур Фармонга 3-иловага мувофиқ миқдордаги қисми;

хорижий (халқаро) молия институтлари ва бошқа хорижий донорларнинг техник кўмак маблағлари ва грантлари;

ҳомийлик хайриялари ва қонунчилик ҳужжатларида тақиқланмаган бошқа манбалар.

5. Мазкур Низом 4-банди учинчи хатбошисида белгиланган маблағлар туман (шаҳар)лар кесимида улардаги аҳоли, ногиронлиги бўлган шахслар ва Ижтимоий реестрга киритилган оилалар сонига мутаносиб равишда тақсимланади. Бунда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2022 йил 30 декабрдаги ПФ–287-сон Фармони билан тасдиқланган Ихтисослашуви ҳамда кичик бизнес учун мавжуд шароитдан келиб чиқиб тоифаларга ажратилган Ўзбекистон Республикаси шаҳар ва туманларининг рўйхатига мувофиқ туман (шаҳар)нинг ихтисослашуви ҳамда кичик бизнес учун мавжуд шароитдан келиб чиққан ҳолда белгиланган тоифаси бўйича куйидаги тузатиш коэффициентлари қўлланади:

1-тоифадаги туман (шаҳарлар) учун – 0,88;

2-тоифадаги туман (шаҳарлар) учун – 0,95;

3-тоифадаги туман (шаҳарлар) учун – 1,03;

4-тоифадаги туман (шаҳарлар) учун – 1,06;

5-тоифадаги туман (шаҳарлар) учун – 1,1.

6. Мазкур Низомнинг 5-бандига мувофиқ тақсимланган маблағлар ушбу Низомга 1-иловада келтирилган таркибда тасдиқланган Васийлик кенгаши томонидан маҳаллалардаги аҳоли, ногиронлиги бўлган шахслар ва Ижтимоий реестрга киритилган оилалар сонига мутаносиб равишда маҳаллалар кесимида қайта тақсимланади.

3-боб. “Аёллар дафтари” жамғармаси маблағларидан фойдаланиш

7. “Аёллар дафтари” жамғармаси маблағлари:

ушбу Низомга 2–9-иловаларга мувофиқ паспортларда назарда тутилган ижтимоий ёрдамларни кўрсатишга;

қонунчилик ҳужжатларида белгиланган миқдорлар доирасида Ўзбекистон Республикаси Оила ва хотин-қизлар қўмитаси томонидан Иқтисодиёт ва молия вазирлиги билан келишилган ҳолда тасдиқланган тартибга мувофиқ хотин-қизлар учун маданий-маърифий, спорт ва бошқа тадбирлар ташкил этиш харажатларини молиялаштиришга;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари, қарорлари ва фармойишлари ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари, фармойишлари ва топшириқларига мувофиқ ушбу Низомда назарда тутилмаган бошқа мақсадларга йўналтирилади.

Бунда ушбу мақсадларга йўналтириладиган маблағлар Васийлик кенгаши томонидан куйидагилар ҳисобидан ажратилади:

“Аёллар дафтари” жамғармаси ҳисобварақларида шаклланган, бироқ тегишли туман (шаҳар)даги маҳаллалар кесимида тақсимланмаган маблағлар;

“Аёллар дафтари” жамғармаси ҳисобварақларида шаклланиб, муқаддам тегишли туман (шаҳар)даги маҳаллалар кесимида тақсимланган бўлса-да, бироқ ушбу маблағлар тақсимланган ойда фойдаланилмаган қолдиқ маблағлар.

8. Жамғарма маблағларини ушбу Низомнинг 7-бандида назарда тутилмаган мақсадларга йўналтиришга йўл қўйилмайди.

9. “Аёллар дафтари” жамғармаси маблағлари:

Ижтимоий реестрга киритилган оилаларнинг 30 ёшдан ошган хотин-қизларига – индивидуал режа асосида;

ойлик даромади оила аъзоларининг ҳар бирига минимал истеъмол харажатлари миқдорининг 2 бараваригача бўлган оилаларнинг 30 ёшдан ошган хотин-қизларига – “маҳалла еттилиги” томонидан тасдиқланган “Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизларнинг индивидуал дастурлари асосида Васийлик кенгаши қарорига мувофиқ сарфланади.

10. “Аёллар дафтари” жамғармаси маблағларини шакллантириш, бошқариш ва улардан фойдаланиш мақсадида ушбу Низомга 1-иловага мувофиқ манфаатдор муассасалар раҳбарлари ва жамоатчилик вакилларида иборат таркибда Васийлик кенгаши тузилади.

Туман (шаҳар) ҳокимининг оила ва хотин-қизлар масалаларига масъул бўлган ўринбосари Васийлик кенгаши раиси, туман (шаҳар) ҳокимининг молия-иқтисодиёт ва камбағалликни қисқартириш масалалари бўйича биринчи ўринбосари Васийлик кенгаши раиси ўринбосари, Оила ва хотин-қизлар бўлимининг ходими Васийлик кенгаши масъул котиби ҳисобланади.

Васийлик кенгаши таркиби туман (шаҳар) ҳокими томонидан тасдиқланади.

Васийлик кенгаши раиси ва аъзолари “Аёллар дафтари” жамғармасини бошқариш фаолиятини жамоатчилик асосида амалга оширади.

Васийлик кенгаши раиси “Аёллар дафтари” жамғармаси маблағларини бошқарувчи ҳисобланади.

11. “Аёллар дафтари” жамғармаси Васийлик кенгашининг ишчи органи – Оила ва хотин-қизлар бўлими ҳисобланади.

12. “Аёллар дафтари” жамғармаси маблағларини шакллантириш ва сарфлаш Васийлик кенгаши қарори асосида амалга оширилади.

Васийлик кенгаши йиғилишлари кенгаш раиси, “Аёллар дафтари” жамғармаси ишчи органи ташаббусига кўра ҳамда заруратга кўра, аммо бир ойда камида бир марта ўтказилади.

13. Васийлик кенгаши раиси Васийлик кенгаши йиғилишларига раислик қилади.

14. Васийлик кенгашларининг қарорлари Васийлик кенгаш йиғилишининг баёни билан расмийлаштирилади.

15. Васийлик кенгаши:

“Аёллар дафтари” жамғармаси маблағларини шакллантириш ва улардан фойдаланиш бўйича умумий раҳбарлик қилади ва бу борадаги фаолиятни назорат қилади;

“Аёллар дафтари” жамғармасининг даромад ва харажатлари йиллик параметрларининг маҳаллалардаги аҳоли, ногиронлиги бўлган шахслар ва Ижтимоий реестрга киритилган оилалар сонидан келиб чиқиб, ҳар бир маҳалла кесимида тақсимланишини, уларнинг ижроси тўғрисидаги йиллик ҳисоботларни, шунингдек, “Аёллар дафтари” жамғармасига юкланган вазифаларнинг бажарилиши тўғрисидаги ҳисоботларни тасдиқлайди;

“Аёллар дафтари” жамғармасининг йиллик иш режаси ва дастурларини тасдиқлайди;

“Аёллар дафтари” жамғармаси маблағларидан фойдаланишда шаффофликни таъминлайди;

“Аёллар дафтари” жамғармасига ҳомийлик хайриялари, шунингдек, хорижий донорларнинг техник кўмак маблағлари ва грантларини жалб қилишга кўмаклашади;

“Аёллар дафтари” жамғармасига юкланган вазифаларни кенгаш аъзолари ўртасида тақсимлайди;

“Аёллар дафтари” жамғармаси фаолиятига тааллуқли масалаларни кўриб чиқади ва улар бўйича қарорлар қабул қилади;

“Аёллар дафтари” жамғармаси маблағларини шакллантириш ва улардан фойдаланиш билан боғлиқ бошқа ваколатларни амалга оширади;

“Аёллар дафтари” жамғармаси фаолиятига боғлиқ бошқа масалаларни кўриб чиқади ва улар бўйича қарорлар қабул қилади.

16. “Аёллар дафтари” жамғармасининг ишчи органи:

“Аёллар дафтари” жамғармасининг йиллик иш режаси ва дастурларини ишлаб чиқади;

Васийлик кенгаши йиғилишлари кун тартибига киритиладиган масалаларни тайёрлайди, йиғилиш баённомасини юритади ва расмийлаштиради;

Васийлик кенгаши аъзоларига Васийлик кенгаши йиғилишининг вақти ва ўтказиладиган жойи тўғрисида хабар беради;

давлат томонидан берилган ижтимоий кўмак ва моддий ёрдам тўғрисида маълумотларни “Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизларнинг индивидуал дастурида қайд этиб боради;

“Аёллар дафтари” жамғармаси маблағлари ҳисобидан ижтимоий ёрдам кўрсатиш тўғрисидаги мурожаатлари билан ишлайди ва кўриб чиқиш учун Васийлик кенгашига тақдим этади;

Васийлик кенгаши томонидан қабул қилинган қарор тўғрисида “маҳалла еттилиги” орқали мурожаатчига хабар юборади;

Васийлик кенгаши қарори билан ишчи органга қўшимча вазифалар юкланиши мумкин.

4-боб. “Аёллар дафтари” жамғармаси маблағларидан фойдаланиш бўйича ҳисоб ва ҳисобот

17. “Аёллар дафтари” жамғармаси маблағларидан фойдаланиш бўйича ҳисоб ва ҳисоботлар туман (шаҳар) ҳокимликлари ҳисобот бўлимлари томонидан юритилади.

18. “Аёллар дафтари” жамғармаси даромадлари ва харажатлари тўғрисидаги ҳисоботларни тақдим этиш тартиби Ўзбекистон Республикаси Бюджет кодексининг 163-моддасига мувофиқ амалга оширилади.

19. Туман (шаҳар) иқтисодиёт ва молия органлари томонидан бюджет ижроси ҳисоботини шакллантириш даврида “Аёллар дафтари” жамғармаси ҳисоботи ҳам қабул қилинади.

20. Васийлик кенгаши раиси ҳар ойда “Аёллар дафтари” жамғармаси даромадлари ва харажатлари ижроси тўғрисида халқ депутатлари туман (шаҳар) Кенгашига ҳисобот беради.

21. “Аёллар дафтари” жамғармасининг жорий йилда фойдаланилмай қолган маблағлари кейинги йилга ўтади ва туман (шаҳар) маҳаллий бюджетига олиб қўйилмайди.

5-боб. Якунловчи қоидалар

22. Бош прокуратура ҳузуридаги Иқтисодий жиноятларга қарши курашиш департаментининг Давлат молиявий назорати инспекцияси мазкур Низом доирасида амалга ошириладиган ишлар учун ажратилган маблағлар самарали ва мақсадли ишлатилиши бўйича назорат ўрнатади.

23. Мазкур Низом талаблари бузилишида айбдор бўлган шахслар қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда жавоб берадилар.

“Аёллар дафтари” рўйхатига киритилган
хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш
жамғармаси тўғрисидаги низомга
1-илова

**“Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш
жамғармаси Васийлик кенгашининг
ТАРКИБИ**

1. Лавозимига кўра – Туман (шаҳар) ҳокими ўринбосари – Оила ва хотин-қизлар бўлими бошлиғи, *Васийлик кенгаши раиси*
2. Лавозимига кўра – Туман (шаҳар) ҳокимининг молия-иқтисодиёт ва камбағалликни қисқартириш масалалари бўйича биринчи ўринбосари, *Васийлик кенгаши раиси ўринбосари*
3. Лавозимига кўра – Туман (шаҳар) ички ишлар бўлими бошлиғи
4. Лавозимига кўра – Туман (шаҳар) солиқ инспекцияси бошлиғи
5. Лавозимига кўра – Туман (шаҳар) иқтисодиёт ва молия бўлими бошлиғи
6. Лавозимига кўра – Туман (шаҳар) камбағалликни қисқартириш ва бандликка кўмаклашиш бўлими бошлиғи
7. Лавозимига кўра** – АТ “Халқ банки” туман (шаҳар) филиали бошқарувчиси
8. Лавозимига кўра – Туман (шаҳар) тиббиёт бирлашмаси бошлиғи
9. Лавозимига кўра – Туман фермерлар кенгаши раҳбари (*келишувга кўра*)
10. Лавозимига кўра – Оммавий ахборот воситалари вакили (*келишувга кўра*)
11. Лавозимига кўра – халқ депутатлари туман (шаҳар) Кенгаши депутати (*келишувга кўра*)
12. Лавозимига кўра – Оила ва хотин-қизлар бўлими масъул ходими, *Васийлик кенгаши масъул котиби*

Изоҳ. *) *Васийлик кенгаши аъзолари бошқа ишга ўтган тақдирда, Васийлик кенгаши таркибига ушбу лавозимларга янги тайинланган шахслар ёки зиммасига тегишли функцияларни бажариши юкланган шахслар киритилади.*

****)** *АТ “Халқ банки” филиали мавжуд бўлмаган туман (шаҳар)ларда Васийлик кенгаши таркибига “Микрокредитбанк” АТБ ёки “Бизнесни ривожлантириш банки” АТБ филиали бошқарувчиси ёхуд АТ “Халқ банки”нинг вилоят филиалининг масъул ходими киритилади.*

“Аёллар дафтари” рўйхатига киритилган
хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш
жамғармаси тўғрисидаги низомга
2-илова

**Хотин-қизларнинг бандлиги ва ижтимоий фаоллигини таъминлашга
қаратилган ижтимоий лойиҳаларни молиялаштириш учун грант
ажратиш
ПАСПОРТИ**

1.	Ижтимоий ёрдам миқдори	БХМнинг 60 бараваригача
2.	Ижтимоий ёрдам олувчининг тоифаси	Жисмоний шахслар ва нодавлат ташкилотлар
3.	Ижтимоий ёрдамни олиш учун тақдим қилинадиган ҳужжатлар	Амалга оширилиши режалаштирилаётган ижтимоий лойиҳа ва уни амалга ошириш натижасида олинадиган натижалар тўғрисида маълумот; ижтимоий лойиҳани амалга ошириш учун талаб этиладиган маблағлар ҳисоб-китоби (смета).
4.	Ижтимоий ёрдамни кўрсатиш талаблари ва шартлари	Ижтимоий ёрдам туман (шаҳар) ҳокимининг ўринбосари – Оила ва хотин-қизлар бўлими бошлиғи раҳбарлигидаги комиссия* томонидан ҳар йили ўтказиладиган “Энг яхши ижтимоий лойиҳалар” танловида ғолиб деб топилган ижтимоий лойиҳаларни молиялаштириш учун ажратилади. Бунда: “Энг яхши ижтимоий лойиҳалар” танловини ўтказиш, шу жумладан, ижтимоий лойиҳаларни кўриб чиқиш ва ғолиб лойиҳаларни танлаш тартиби Хотин-қизларни ижтимоий-иқтисодий қўллаб- қувватлаш бўйича республика комиссияси томонидан тасдиқланади; “Энг яхши ижтимоий лойиҳалар” танлови якуни бўйича ғолиб деб топилган ижтимоий лойиҳалар ҳар йили 8 март – Хотин-қизлар кунида эълон қилинади.
5.	Ижтимоий ёрдам кўрсатиш даврийлиги	Бир йилда бир марта
6.	Ижтимоий ёрдам кўрсатиш шакли	Мазкур ёрдам: жисмоний шахсларга ижтимоий лойиҳаларни амалга ошириш учун зарур асбоб-ускуна, жиҳозлар, хомашё ёки хизматлар харид қилиб бериш орқали ажратилади; нодавлат ташкилотларга иш ўринларини яратиш, ишлаб чиқариш (хизматлар кўрсатиш) кўламини кенгайтириш, хомашё харид қилиш, лойиҳа доирасида ишга қабул қилинган шахсларнинг

		билими ва малакасини ошириш мақсадида ўқитиш харажатларини қоплаш учун уларнинг тижорат банкларидаги ҳисобварақларига шартномага мувофиқ ўтказиб берилади.
7.	Изоҳ:	“Энг яхши ижтимоий лойиҳалар” танловида қатнашадиган ижтимоий лойиҳалар қуйидаги тартибда шакллантирилади ва кўриб чиқилади: ҳар бир маҳаллада жисмоний ва юридик шахслар томонидан амалга ошириш режалаштирилган ижтимоий лойиҳалар ҳар йили январь ойи якунига қадар ушбу маҳаллада фаолият юритувчи хотин-қизлар фаолига тақдим этилади; жисмоний ва юридик шахслар томонидан тақдим этилган ҳамда хотин-қизлар фаоли томонидан шакллантириладиган рўйхатга киритилган маҳаллада амалга оширилиши режалаштириш ижтимоий лойиҳалар ушбу “маҳалла еттилиги” томонидан ҳар йили февраль ойининг 20-санасига қадар кўриб чиқилади ҳамда энг яхши деб топилган 3 та лойиҳа туман (шаҳар) ҳокимининг ўринбосари – Оила ва хотин-қизлар бўлими бошлиғи раҳбарлигидаги комиссияга кўриб чиқиш учун киритилади; туман (шаҳар) ҳокимининг ўринбосари –Оила ва хотин-қизлар бўлими бошлиғи раҳбарлигидаги комиссия томонидан ҳар йили 8 мартга қадар маҳаллалар томонидан тақдим этилган лойиҳалар орасидан маҳаллалар кесимида ҳар бир маҳаллада яшовчи Ижтимоий реестрга киритилган оилаларнинг камида 3 нафар хотин-қизларининг бандлигини таъминлаш ва ижтимоий фаоллигини оширишга қаратилган битта лойиҳа ғолиб деб топилади. Бунда мазкур позициянинг учинчи ва тўртинчи хатбошиларида назарда тутилган ижтимоий лойиҳаларни кўриб чиқиш ва ғолибни аниқлашда қуйидаги мезонларга асосланилади: Ижтимоий реестрга киритилган оилаларнинг хотин-қизларини** доимий иш жойи билан таъминлашга ёки уларнинг ижтимоий фаоллигини оширишга (тадбиркорлик фаолиятини бошлаш, спорт билан шуғулланиш, санъат ва маданий фаолият билан шуғулланиш) қаратилгани; лойиҳани амалга ошириш учун зарур молиявий ресурс, дастгоҳ, ускуна ва жиҳозларга эга бўлиш; лойиҳанинг маҳаллани ихтисослашувига мослиги, долзарблиги, бозорбоп ва даромадлилиги, ижтимоий жозибадорлиги;

	жисмоний ва юридик шахсларнинг амалга оширилиши режалаштирилаётган ижтимоий лойиҳа бўйича тажрибага эгаллиги; ходимлар учун зарур меҳнат шароитлари яратиш ва муносиб иш ҳақи тўлашга қобилиятлилиги; иш билан таъминлаш билан бир қаторда малакаси етарли бўлмаган хотин-қизларни касб-ҳунарга ўқитиш ёки малакасини ошириш бўйича чоратадбирлар белгилаш имконияти мавжудлиги.
--	--

**) Мазкур комиссия таркиби Хотин-қизларни ижтимоий-иқтисодий қўллаб-қувватлаш бўйича республика комиссияси томонидан тасдиқланадиган “Энг яхши ижтимоий лойиҳалар” танловини ўтказиш тартибида белгиланади.*

***) Ижтимоий лойиҳани амалга ошириш натижасида, биринчи навбатда, қуйидаги тоифага мансуб Ижтимоий реестрга киритилган oilалар хотин-қизлари бандилигини таъминлаш ва ижтимоий фаоллигини ошириш талаб этилади:*

ишсиз, айниқса, қишлоқ жойларда бола тарбияси билан шуғулланаётган хотин-қизлар; хорижий меҳнат миграциясидан қайтиб келган хотин-қизлар; ногиронлиги бўлган меҳнатга лаёқатли ишсиз хотин-қизлар (уларнинг меҳнат муҳофазаси талабларига мос равишда бандлигини таъминлаш ҳамда тадбиркорлик фаолиятини йўлга қўйиш);

норасмий бандликни қисқартириш мақсадида кундалик меҳнат фаолияти билан шуғулланиб, даромад топаётган хотин-қизлар (уларнинг бандлигини таъминлаш бўйича ушбу хотин-қизларни шуғулланиб келаётган фаолият турларини ҳамда эҳтиёж ва қизиқишларини инобатга олган ҳолда, ўқитиш ва бандлигини таъминлаш);

одам савдосидан ҳамда тазйиқ ва зўравонликдан жабр кўрган, оғир иқтисодий аҳволга тушиб қолган хотин-қизлар;

умумий ўрта ва касбий таълим ташилотларини тугатган, олий таълим ташилотларига ўқишга кира олмаган ёки олий таълимда ўқиш учун имконияти бўлмаган ишсиз хотин-қизлар (меҳнат бозорида талаб юқори бўлган замонавий касбларга ва IT технологияларига ўқитиб, уларнинг бандлигини таъминлаш);

муқаддам жиноий жавобгарликка тортилган, профилактик рўйхатга олинган, жазони ижро этиш муассасаларидан қайтиб келган хотин-қизлар.

“Аёллар дафтари” рўйхатига киритилган
хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш
жамғармаси тўғрисидаги низомга
3-илова

**Ижтимоий реестрга киритилган оилаларнинг олий таълим
ташкilotларида таълим олаётган хотин-қизлари ёки уларнинг икки
ва ундан ортиқ фарзандларининг бир нафарига тўлов-контрактини
тўлаб бериш тарзидаги ижтимоий ёрдамни кўрсатиш
ПАСПОРТИ**

1.	Ижтимоий ёрдам миқдори	Тўлов-контракт суммасининг 50 фоизигача, бироқ БҲМнинг 50 бараваридан кўп бўлмаган миқдорда.
2.	Ижтимоий ёрдам олувчининг тоифаси	Ижтимоий реестрга киритилган оиланинг 30 ёшдан катта хотин-қизлари ва уларнинг фарзандлари.
3.	Ижтимоий ёрдамни олиш учун тақдим қилинадиган хужжатлар	Ижтимоий реестрга киритилган оиланинг 30 ёшдан катта хотин-қизлари ёки уларнинг фарзандларининг олий таълим ташкilotига ўқишга киргани ҳақидаги олий таълим ташкilotи буйруғи; тўлов-контракт асосида таълим бериш тўғрисидаги шартнома.
4.	Ижтимоий ёрдамни тақдим этиш талаблари ва шартлари	Мазкур ёрдам қуйидагиларга тақдим этилади: Ижтимоий реестрга киритилган оиланинг хотин-қизлари олий таълим ташкilotининг бакалавриат ёки магистратура йўналишнинг кундузги шаклида таълим олаётганда бевосита ушбу шахсларга; Ижтимоий реестрга киритилган оила хотин-қизлари икки ёки ундан ортиқ фарзандлари олий таълим ташкilotининг бакалавриат ёки магистратура йўналишнинг кундузги шаклида таълим олаётганда мазкур фарзандларнинг бир нафарига.
5.	Ижтимоий ёрдам кўрсатиш даврийлиги	Олий таълим ташкilotини тугатгунга қадар бир маротаба.
6.	Ижтимоий ёрдам кўрсатиш шакли	Олий таълим ташкilotига тўлов-контракт асосида таълим бериш тўғрисидаги шартнома мувофиқ ўтказилади.

“Аёллар дафтари” рўйхатига киритилган
хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш
жамғармаси тўғрисидаги низомга
4-илова

**Жарроҳлик амалиётисиз даволаниш ҳамда жарроҳлик амалиёти
харажатларини қоплаш тарзидаги ижтимоий ёрдамни кўрсатиш
ПАСПОРТИ**

1.	Ижтимоий ёрдам миқдори	Жарроҳлик амалиётисиз даволаниш учун БХМнинг 50 бараваригача; жарроҳлик амалиётини ўтказиш учун Давлат тиббий суғуртаси жамғармаси томонидан қопланиши белгиланган базавий нархлар доирасида.
2.	Ижтимоий ёрдам олувчининг тоифаси	Ижтимоий реестрга киритилган оилаларнинг 30 ёшдан катта хотин-қизлари; ойлик даромади оила аъзоларининг ҳар бирига минимал истеъмол харажатлари миқдорининг 2 бараваригача бўлган оилаларнинг 30 ёшдан катта хотин-қизлари.
3.	Ижтимоий ёрдамни олиш учун тақдим қилинадиган ҳужжатлар	Ёрдам олувчининг касаллигига мувофиқ ихтисослаштирилган муассасаларда даволанишларини таъминлайдиган, тиббий хизматнинг қиймати кўрсатилган ҳамда матрик штрихли код (QR-код)га эга бўлган йўлланма.
4.	Ижтимоий ёрдамни кўрсатиш талаблари ва шартлари	а) оила Ижтимоий реестрда турганда ёки солиқ органларининг маълумотига кўра оиланинг ҳар бир аъзосига тўғри келадиган бир ойлик ўртача жами даромади минимал истеъмол харажатлари миқдорининг 2 бараваридан ошмаганда; б) ёрдам олувчининг касаллигига мувофиқ ихтисослаштирилган муассасаларда даволанишларини таъминлайдиган, тиббий хизматнинг қиймати кўрсатилган ҳамда матрицали штрих код (QR-код)га эга бўлган йўлланмага (кейинги ўринларда — йўлланма) кўра тиббий ёрдам кўрсатиш бўйича навбат камида икки ой ва ундан ортиқ бўлганда. Бунда навбат муддати аввалги бир ойда навбати келган беморлар сонидан келиб чиқиб Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан ҳисобланади.
5.	Ижтимоий ёрдам кўрсатиш даврийлиги	Бир йилда бир марта.
6.	Ижтимоий ёрдам кўрсатиш шакли	Мазкур ёрдамни кўрсатиш бўйича маблағлар Давлат тиббий суғуртаси жамғармасига ўтказиб берилади. Бунда: ёрдам кўрсатиладиган шахсни жарроҳлик

	амалиётисиз даволаш ёки жарроҳлик амалиётини ўтказиш Давлат тиббий суғуртаси жамғармаси томонидан қонунчиликда белгиланган тартибда танланган ҳамда имтиёзли тоифага кирувчи шахсларга кўрсатилган тиббий ёрдам харажатларини қоплаш бўйича шартнома тузилган тиббиёт ташкилоти (давлат ёки нодавлат) томонидан йўлланма асосида амалга оширилади; ёрдам кўрсатиладиган шахслар Соғлиқни сақлаш вазирлигининг имтиёзли тоифага кирувчи шахсларни ҳисобга олиш ва навбат асосида даволанишга йўллашнинг электрон ахборот тизимида бошқа шахслардан алоҳида тарзда юритиладиган навбат асосида даволанади; Давлат тиббий суғуртаси жамғармаси “Аёллар дафтари” жамғармаси ҳисобидан жарроҳлик амалиётисиз даволаш ёки жарроҳлик амалиёти ўтказиш учун кўзда тутилган маблағларни ҳар ойга алоҳида режалаштиради; Оила ва хотин-қизлар қўмитаси ҳар ойнинг 5-санасига қадар мазкур ойда “Аёллар дафтари” жамғармаси ҳисобидан жарроҳлик амалиётисиз даволаш ёки жарроҳлик амалиётини ўтказиш учун ажратилган маблағлар миқдори ҳақидаги маълумотларни Давлат тиббий суғуртаси жамғармасига тақдим этади; ёрдам кўрсатиладиган шахслар Соғлиқни сақлаш вазирлигининг Имтиёзли тоифага кирувчи шахсларни ҳисобга олиш ва навбат асосида даволанишга йўллашнинг электрон ахборот тизимида бошқа шахслардан алоҳида тарзда юритиладиган навбат асосида даволанади, бунда режалаштирилган маблағлар миқдори ёрдам кўрсатиладиган шахс жарроҳлик амалиётисиз даволанадиган ҳолатда БҲМнинг 50 бараваридан кам бўлса, жарроҳлик амалиёти ўтказиладиган ҳолатда ушбу амалиётни ўтказиш билан боғлиқ бўлган Давлат тиббий суғуртаси жамғармаси томонидан қопланиши белгиланган базавий нархдан кам бўлса, йўлланмани тасдиқлаш рад этилади ва бемор даволаниш учун навбатдаги ойда муурожаат қилади; ёрдам кўрсатиладиган шахсни жарроҳлик амалиётисиз даволаш ёки жарроҳлик амалиёти ўтказилганидан сўнг Давлат тиббий суғуртаси жамғармасининг талабномасига мувофиқ тегишли харажатларни молиялаштириш учун
--	--

		маблағлар 3 иш кун ичида Давлат тиббий суғуртаси жамғармасига ўтказилади; Давлат тиббий суғуртаси жамғармаси ижро этувчи аппарати томонидан тегишли маблағлар тиббиёт ташкилотига ўтказиб берилади.
7.	Изоҳ:	а) мазкур ёрдам уни олувчилар учун қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ Давлат тиббий суғуртаси маблағлари ҳисобидан тиббий ёрдам кўрсатилмаган ёки ушбу ёрдам харажатлари бошқа манбалар (“Ёшлар дафтари” жамғармаси, “Саховат ва кўмак” жамғармаси ва бошқа манбалар) ҳисобидан қопланмаган ҳолатларда кўрсатилади. б) Давлат тиббий суғуртаси жамғармаси Ижро этувчи аппарати томонидан “Аёллар дафтари” жамғармаси ҳисобидан тиббиёт ташкилотларига ўтказилган маблағлар бўйича алоҳида ҳисоб-китоб юритилади. в) ёрдам олувчиларнинг ҳисоби Соғлиқни сақлаш вазирлигининг Имтиёзли тоифага кирувчи шахсларни ҳисобга олиш ва навбат асосида даволанишга йўллашнинг электрон ахборот тизимида алоҳида юритилади.

“Аёллар дафтари” рўйхатига киритилган
хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш
жамғармаси тўғрисидаги низомга
5-илова

**Хотин-қизларга турар жой ижараси учун компенсация тўлаб бериш
тарзидаги ижтимоий ёрдамни кўрсатиш
ПАСПОРТИ**

1.	Ижтимоий ёрдам миқдори	Ижара тўловининг 50 фоизи, бироқ БҲМнинг 2 бараваригача (Тошкент ва Нукус шаҳри ҳамда вилоятлар марказларида БҲМнинг 3 бараваригача).
2.	Ижтимоий ёрдам олувчининг тоифаси	Ижтимоий реестрга киритилган 30 ёшдан ошган хотин-қизлар.
3.	Ижтимоий ёрдамни олиш учун тақдим қилинадиган ҳужжатлар	Ижарага берувчи, ижарага олувчи ва Оила ва хотин-қизлар бўлими ўртасида тузилган турар жой ижараси тўғрисидаги шартнома.
4.	Ижтимоий ёрдамни кўрсатиш талаблари ва шартлари	-
5.	Ижтимоий ёрдам кўрсатиш даврийлиги	“Аёллар дафтари”да турган даврида.
6.	Ижтимоий ёрдам кўрсатиш шакли	Турар жой ижараси тўғрисидаги уч томонлама шартномага мувофиқ тўлаб берилади.

“Аёллар дафтари” рўйхатида киритилган
хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш
жамғармаси тўғрисидаги низомга
6-илова

**Хотин-қизларнинг уй-жойини таъмирлаш учун маблағ ажратиш
тарзидаги ижтимоий ёрдамни кўрсатиш
ПАСПОРТИ**

1.	Ижтимоий ёрдам миқдори	БҲМнинг 50 бараваригача
2.	Ижтимоий ёрдам олувчининг тоифаси	Ижтимоий реестрга киритилган 30 ёшдан ошган хотин-қизлар; ойлик даромади оила аъзоларининг ҳар бирига минимал истеъмол харажатлари миқдорининг 2 бараваригача бўлган оилаларнинг 30 ёшдан ошган хотин-қизлар.
3.	Ижтимоий ёрдамни олиш учун тақдим қилинадиган ҳужжатлар	-
4.	Ижтимоий ёрдамни кўрсатиш талаблари ва шартлари	-
5.	Ижтимоий ёрдам кўрсатиш даврийлиги	Бир марта
6.	Ижтимоий ёрдам кўрсатиш шакли	Уй-жойни таъмирлаш учун зарур бўлган қурилиш материалларини харид қилиш учун тегишли товарларни (хизматлар ва ишлар)ни етказиб берувчиларга шартномага мувофиқ тўланади.
7.	Изоҳ	а) мазкур ёрдамдан фойдаланиш учун унга ҳақиқатда муҳтожлик мавжудлиги “маҳалла еттилиги” томонидан ёрдам олувчиларга мулк ҳуқуқи ёки бошқа ҳуқуқлар асосида (уй-жой фуқаронинг ўзига, турмуш ўртоғига, бирга яшовчи оила аъзоларининг бирига) тегишли бўлган уй-жойларга борган ҳолда ўрганиш ўтказилиб, далолатнома тузилади. Бунда мазкур далолатномада ёрдам олувчига тегишли уй-жойни таъмирланиши лозим бўлган қисмлари ҳамда янгисига алмаштирилиши лозим бўлган жиҳозлар (эшик-ром, шифер ва бошқалар) аниқ кўрсатилади; б) ёрдам олувчига тегишли уй-жойни таъмирлаш учун харид қилинадиган товарлар, шу жумладан қурилиш молларини харид қилишда товар (ишлар, хизматлар)ни етказиб берувчиларни махсус ахборот порталида эълон жойлаштирмасдан ва харид қилиш тартиб-таомилларини электрон шаклда ўтказмасдан энг яхши таклифларни танлаш орқали аниқланади.

“Аёллар дафтари” рўйхатига киритилган
хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш
жамғармаси тўғрисидаги низомга
7-илова

**Ногиронлиги бўлган шахснинг ва таркибида ногиронлиги бўлган
шахс бор оиланинг электрон онлайн-аукцион савдолари орқали
ер участкасини сотиб олиш билан боғлиқ харажатларини қоплаш
ёрданини кўрсатиш
ПАСПОРТИ**

1.	Ижтимоий ёрдам миқдори	БХМнинг 100 бараваригача бўлган миқдорда. Бунда ер участкасини аукцион савдолари орқали сотиб олиш харажатлари миқдори БХМнинг 100 бараваригача бўлганда тўлиқ, харажатлар миқдори ушбу чегарадан юқори бўлган ҳолларда эса – харажатларнинг БХМнинг 100 бараваригача бўлган қисми қоплаб берилади.
2.	Ижтимоий ёрдам олувчининг тоифаси	Ижтимоий реестрга киритилган 30 ёшдан ошган ногиронлиги бўлган хотин-қизлар.
3.	Ижтимоий ёрдани олиш учун тақдим қилинадиган ҳужжатлар	-
4.	Ижтимоий ёрдани кўрсатиш талаблари ва шартлари	а) охириги 12 ой давомида ўзи ёки оила аъзолари номида яшаш учун мўлжалланган турар жойи ёки ер участкаси мавжуд бўлмаслиги; б) ер участкаси охириги уч ой ичида аукцион савдолари орқали харид қилинган ва Ўзбекистон Республикаси ҳудудида бўлиши; в) қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда тиббий-ижтимоий эксперт комиссиялари томонидан экспертиза натижалари бўйича ногиронлиги бўлган шахс деб топилган, шунингдек, Ижтимоий реестрга киритилган бўлиши.
5.	Ижтимоий ёрдам кўрсатиш даврийлиги	Фақат бир маротаба
6.	Ижтимоий ёрдам кўрсатиш шакли	Мазкур ёрдам бўйича тегишли маблағлар ёрдам олувчининг банк пластик картасига ўтказиб берилади.
7.	Изоҳ	Ёрдам олувчи шахсларга бир марталик тўлов 14-30 ёшдаги шахслар учун “Ёшлар дафтари” жамғармаси, 30 ёшдан катта бўлган хотин-қизлар учун “Аёллар дафтари” жамғармаси, бошқа эҳтиёжманд шахслар учун “Саховат ва кўмак” жамғармаси ҳисобидан молиялаштирилади. Бунда Ижтимоий реестрга киритилган, бироқ “Аёллар дафтари” ва “Ёшлар дафтари”га

	киритилмаган шахслар хотин-қизлар фаоли ёки ёшлар етакчиси томонидан бир ой муддатда “Аёллар дафтари” ёки “Ёшлар дафтари”га киритилади ҳамда уларга бир марталик тўловни тўлайди.
--	---

“Аёллар дафтари” рўйхатига киритилган хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш жамғармаси тўғрисидаги низомга 8-илова

Хотин-қизларнинг руҳий ҳолатини яхшилаш тарзидаги ижтимоий ёрдамни кўрсатиш ПАСПОРТИ

1.	Ижтимоий ёрдам миқдори	10-30 нафар хотин-қизлар гуруҳига 7 кунлик сеанс учун: вилоят марказлари, Нукус ва Тошкент шаҳрида БҲМнинг 5 бараваригача; туман (шаҳар)ларда БҲМнинг 3 бараваригача.
2.	Ижтимоий ёрдам олувчининг тоифаси	“Аёллар дафтари”нинг 4-тоифасига киритилган тиббий ва психологик ёрдамга муҳтож эҳтиёжманд хотин-қизлар.
3.	Ижтимоий ёрдамни олиш учун тақдим қилинадиган ҳужжатлар	-
4.	Ижтимоий ёрдамни кўрсатиш талаблари ва шартлари	Ушбу ижтимоий ёрдам “Аёллар дафтари”нинг 4-тоифасига киритилган қуйидаги хотин-қизларга кўрсатилади: низолари оилаларда яшовчи, профилактик, наркологик ҳисобида турган ва миграциядан қайтган хотин-қизлар, ёлғиз аёллар ва бошқалар; Ижтимоий реестрга киритилган оилалардаги жарроҳлик амалиётсиз даволаш ва жарроҳлик амалиётини ўтказишга муҳтож эҳтиёжманд хотин-қизлар.
5.	Ижтимоий ёрдам кўрсатиш даврийлиги	Бир йилда бир марта.
6.	Ижтимоий ёрдам кўрсатиш шакли	Мазкур ёрдам “Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қизларга тегишли ҳуқуқ ва рухсатнома (лицензия)га эга бўлган жисмоний ва юридик шахсларнинг психологлари (нодавлат нотижорат ташкилотлар психологлари, олий таълим муассасалари психологлари ва бошқа) томонидан жамоавий сеанслар шаклида кўрсатилади. Бунда кўрсатилган хизматлар учун маблағлар психолог хизматини кўрсатувчи жисмоний ёки юридик шахсга туман (шаҳар) ҳокимлиги (ишчи органи – Оила ва хотин-қизлар бўлими) билан

	тузилган шартномага мувофиқ тўлаб берилади.
--	---

“Аёллар дафтари” рўйхатига киритилган
хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш
жамғармаси тўғрисидаги низомга
9-илова

Хотин-қизларга ҳуқуқий маслаҳатлар ва ёрдам бериш тарзидаги ижтимоий ёрдамни кўрсатиш ПАСПОРТИ

1.	Ижтимоий ёрдам миқдори	а) 10-30 нафар хотин-қизлар гуруҳига ҳуқуқий саводхонликни ошириш, тегишли ҳуқуқий муаммолари бўйича тушунтириш бериш юзасидан бир марталик семинар (ўқув) учун: вилоят марказлари, Нукус ва Тошкент шаҳрида БҲМнинг бир бараваригача; туман (шаҳар)ларда БҲМнинг 50 фоизигача; б) туғилганлик ҳақида гувоҳнома ёки ID-карта (биометрик паспорт)ни олиш учун белгиланган давлат божи тўлиқ миқдорида; в) судга даъво аризалари киритилишида тўланадиган давлат божи тўлиқ миқдорида.
2.	Ижтимоий ёрдам олувчининг тоифаси	5-тоифага киритилган, ҳуқуқлари ва қонуний манфаатлари бузилган, ажрим, яраштирув, суд, алимент ва бошқа шу каби масалаларда маслаҳат ва амалий ёрдам кўрсатишга муҳтож эҳтиёжманд хотин-қизлар.
3.	Ижтимоий ёрдамни олиш учун тақдим қилинадиган ҳужжатлар	Малакали ҳуқуқшунос (юрист) ёки адвокатлик бюроси билан туман (шаҳар) ҳокимлиги ўртасида тузилган шартнома; “маҳалла еттилиги” тавсияномаси ҳамда ID-карта (биометрик паспорт) ёки туғилганлик ҳақида гувоҳнома олиш учун зарур бўлган тегишли ҳужжатлар; “маҳалла еттилиги” тавсияномаси ва billing.sud.uz электрон платформасидан инвойс рақамли ҳисоб реквизитлари.
4.	Ижтимоий ёрдамни кўрсатиш талаблари ва шартлари	Семинар (ўқув)ларга хотин-қизлар Оила ва хотин-қизлар бўлими томонидан тузилган рўйхат асосида жалб этилади; туғилганлик ҳақида гувоҳнома ёки ID-карта (биометрик паспорти) олиш ҳамда судга даъво аризалари киритилишида давлат божини тўлаб бериш тарзидаги ижтимоий ёрдамлар Ижтимоий реестрда турган хотин-қизлар учун кўрсатилади.
5.	Ижтимоий ёрдам	Ҳар бир хотин-қиз семинарга бир мартаба жалб

	кўрсатиш даврийлиги	этилади; туғилганлик ҳақида гувоҳнома ёки ID-карта (биометрик паспорт) олиш ҳамда судга даъво аризалари киритилишида давлат божи тўлаб бериш тарзидаги ижтимоий ёрдамлар бир марта.
6.	Ижтимоий ёрдам кўрсатиш шакли	Хотин-қизлар учун семинар (ўқув)лар малакали ҳуқуқшунос ёки адвокатлик бюроси адвокатлари томонидан жамоавий тарзда ўтказилади. Бунда кўрсатилган хизматлар учун маблағлар адвокатлик тузилмасига туман (шаҳар) ҳокимлиги билан тузилган шартномага мувофиқ тўланади; туғилганлик ҳақида гувоҳнома ёки ID-карта (биометрик паспорт) олиш ҳамда судга даъво аризалари киритилишидаги давлат божи тегишли инвойс рақамли ҳисоб реквизитларига ўтказиб берилади.

”.

5. Вазирлар Маҳкамасининг 2024 йил 20 октябрдаги 295-сон қарори билан тасдиқланган Ўзбекистон Республикаси Маданий мерос агентлигининг Илмий-эксперт кенгаши тўғрисидаги низомнинг 8-бандида:

а) иккинчи хатбоши қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“Кенгаш раиси ва таркиби Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланади”;

б) учинчи хатбоши чиқариб ташлансин.

6. Вазирлар Маҳкамасининг 2025 йил 17 декабрдаги 796-сон қарори билан тасдиқланган Давлат ижтимоий суғуртаси доирасида вақтинча меҳнатга лаёқатсизлик ҳамда ҳомиладорлик ва туғиш нафақаларини тайинлаш ҳамда тўлаш тартиби тўғрисидаги низомда:

а) 4-банд қуйидаги мазмундаги тўртинчи хатбоши билан тўлдирилсин:

“Ушбу бандга мувофиқ суғурта ҳодисаси юзага келган сана сифатида меҳнатга лаёқатсизлик варақасида кўрсатилган суғурталанган шахснинг ишдан озод этиладиган давр бошланадиган кун инобатга олинади”;

б) 7-бандда:

“а” кичик банднинг биринчи хатбошисидаги “еттинчи” сўзи “саккизинчи” сўзи билан алмаштирилсин;

қуйидаги мазмундаги “в” кичик банди билан тўлдирилсин:

“в) ҳомиладорлик ва туғиш нафақасини олиш учун суғурта ҳодисаси юзага келган ойдан олдинги охириги олти ой давомида узлуксиз суғурта стажи мавжуд бўлса, ушбу Низомнинг 28-бандида белгиланган ҳолатлар бундан мустасно”;

еттинчи хатбоши саккизинчи хатбоши деб ҳисоблансин;

саккизинчи хатбошидаги “ушбу банднинг “б” кичик бандида” сўзлари “ушбу банднинг “б” ва “в” кичик бандларида” сўзлари билан алмаштирилсин;

в) 11-банд “б” кичик бандининг биринчи хатбошисидаги “еттинчи” сўзи “саккизинчи” сўзи билан алмаштирилсин;

г) 12-банднинг тўртинчи хатбошиси қуйидаги мазмундаги тўртинчи–бешинчи хатбошилар билан алмаштирилсин:

“суғурталанган шахсларнинг меҳнат стажи, бандлиги ва таътиллари, шунингдек, фуқаролик-ҳуқуқий тусдаги шартномалар тўғрисидаги маълумотлар – “Ягона миллий меҳнат тизими” идоралараро дастурий-аппарат комплекси (кейинги ўринларда – “ЯММТ” ИДАК) орқали;

суғурталанган шахснинг жамғариб бориладиган пенсия тизимида тўланган мажбурий бадаллари тўғрисидаги маълумотлар – АТ “Халқ банки”нинг тегишли ахборот тизими орқали автоматик равишда текширилади”;

д) 25-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“25. Ҳомиладорлик ва туғиш бўйича нафақа меҳнатга лаёқатсизлик варақасида кўрсатилган барча давр учун, бироқ ушбу Низомнинг 17-банди талабларини инобатга олган ҳолда ҳисобланади ва тўланади. Бунда:

давлат ижтимоий суғуртаси билан ихтиёрий асосда суғурталанган шахсларга ҳомиладорлик ва туғиш нафақаси мазкур нафақа тайинланадиган санада қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ амалда бўлган меҳнатга ҳақ тўлашнинг энг кам миқдори (кейинги ўринларда – МҲТЭКМ)нинг беш бараваридан ортиқ бўлмаган миқдорда тайинланади ва тўланади;

ҳомиладорлик ва туғиш бўйича меҳнатга лаёқатсизлик варақасида кўрсатилган давр тугагунча она ва (ёки) бола вафот этган ҳолда тўланган ҳомиладорлик ва туғиш бўйича нафақа қайтариб олинмайди”;

е) 26-банднинг бешинчи хатбошиси қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“Давлат ижтимоий суғуртаси билан мажбурий асосда суғурталанган шахснинг ўртача ойлик иш ҳақининг нафақа тайинланадиган санада қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ амалда бўлган МҲТЭКМнинг ўн баравари миқдоридан ортиқ бўлмаган қисми инобатга олинади”;

ж) 28-бандда:

иккинчи хатбошидаги “бола парваришlash таътилидан” сўзлари “бола парваришlash таътили даврида ёки ундан” сўзлари билан алмаштирилсин.

бешинчи хатбошидаги “Бунда” сўзи “Такрорий нафақа тайинlashда” сўзлари билан алмаштирилсин;

з) 29-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“29. Қуйидагилар суғурталанган шахсларга давлат ижтимоий суғуртаси бўйича тўловларни тайинлашда суғурта стажи сифатида ҳисобга олинади:

2005 йил 1 январдан 2016 йил 1 январга қадар бўлган давр учун – жамғариб бориладиган пенсия тизимида мажбурий бадаллар тўланган тақдирда;

2016 йил 1 январдан 2019 йил 1 январга қадар бўлган давр учун – Иқтисодиёт ва молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига суғурта бадаллари тўланган тақдирда;

2019 йил 1 январдан – иш берувчилар томонидан солиқ органларига топширилган ҳисоботларда иш ҳақи миқдори кўрсатилган тақдирда;

2026 йил 1 январдан – давлат ижтимоий суғуртаси билан ихтиёрий асосда суғурталанган шахслар учун Жамғармага суғурта бадаллари тўланган тақдирда”;

и) 32-банднинг биринчи хатбошиси “Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси” сўзларидан кейин “ҳамда Жамғарманинг Кузатув кенгаши томонидан тасдиқланадиган рўйхатдаги ташкилотларнинг” сўзлари билан тўлдирилсин;

к) 34-бандда:

учинчи хатбошидаги “20-санасига” сўзлари “25-санасига” сўзлари билан алмаштирилсин;

тўртинчи хатбошидаги “5-санасига” сўзлари “10-санасига” сўзлари билан алмаштирилсин;

л) 36-банднинг учинчи хатбошиси қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“суғурталанган шахснинг ижтимоий ёки банк картаси мавжуд бўлмаганда, “Ижтимоий карта” ахборот тизимида суғурталанган шахсга виртуал ижтимоий карта очилиб, тўловлар тўланади”;

м) 44-бандда:

учинчи хатбоши “техник хатоликлар” сўзларидан кейин “ёхуд такрорий маълумот алмашинувида суғурта стажи сифатида инобатга олинadиган ўн икки ойлик давр ўзгарганлиги” сўзлари билан тўлдирилсин;

қуйидаги мазмундаги тўртинчи хатбоши билан тўлдирилсин:

“Вазирлик ва идораларнинг ахборот тизимларидаги маълумотларнинг тўғрилиги ва тўлиқлиги таъминлангандан сўнг Жамғарма томонидан суғурталанган шахсларга нафақа миқдорлари қайта ҳисоб-китоб қилиниб, белгиланган тартибда молиялаштирилиши мумкин”;

н) 55-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“55. Шахслар бир вақтнинг ўзида давлат ижтимоий суғуртаси билан ҳам мажбурий асосда, ҳам ихтиёрий асосда суғурталанганда, улар учун давлат ижтимоий суғуртаси билан мажбурий асосда суғурталанганлиги бўйича амалга оширилган суғурта бадали инобатга олинади”;

о) 57-банддаги “мажбурий асос” сўzlари “мажбурий асосда” сўzlари билан алмаштирилсин.ё

Вазирлар Маҳкамасининг
2026 йил “ 12 ” майдаги 239-сон қарорига
2-илова

**Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг ўз кучини йўқотган деб
ҳисобланаётган айрим қарорлари
РЎЙХАТИ**

Вазирлар Маҳкамасининг “Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги Ахборот-коммуникация технологиялари ва алоқа ҳарбий институтининг ўқув ва моддий-техник базасини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2019 йил 10 декабрдаги 980-сон қарори.

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI VAZIRLAR MAHKAMASINING QARORI

20 26 yil « 12 » may№ 241

Toshkent sh.

“Лазги ва Авесто” музейи фаолиятини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида

Мамлакатимиздаги музейлар фаолиятини қўллаб-қувватлаш, ЮНЕСКО томонидан инсониятнинг номоддий маданий мероси рўйхатига киритилган “Хоразм лазги рақси” санъати ҳамда Авесто мероси тарихини ўрганиш ва тарғиб қилиш, шунингдек, ноёб экспонатларни намойиш этиш орқали фуқароларда, айниқса, ёш авлодда миллий ва умуминсоний қадриятлар, бебаҳо тарихий ва маданий меросга ҳурмат, ғурур ва ифтихор, Ватанга садоқат ва муҳаббат туйғуларини кучайтириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси **қарор қилади**:

1. Маданий мерос агентлиги ва Хоразм вилояти ҳокимлигининг Урганч шаҳри Хонқа кўчаси 7-уй манзилидаги бинода “**Лазги ва Авесто**” музейини (кейинги ўринларда – музей) Ўзбекистон замонавий санъат музейининг филиали сифатида ташкил этиш тўғрисидаги таклифи маъқуллансин.

2. Қуйидагилар Музейнинг **асосий вазифалари** этиб белгилансин:

музейда халқимизнинг бой маданий меросини, унинг инсоният тарихидаги ролини ҳаққоний ёритиш;

музей фондида сақланаётган музей ашёлари ва музей коллекцияларини асраб-авайлаш, бойитиб бориш, намойиш этиш, дунё жамоатчилигига танитиш ва тарғиб этиш;

музейдаги ноёб экспонатлар орқали фуқароларни, айниқса, ёш авлодни миллий ва умуминсоний қадриятлар, бебаҳо тарихий ва маданий меросга ҳурмат руҳида тарбиялаш, уларда ғурур ва ифтихор, Ватанга садоқат ва муҳаббат туйғуларини кучайтириш;

музей экспозицияларини ташкил этишда замонавий ахборот технологияларидан кенг фойдаланиш;

жаҳон музейшунослиги тажрибасидан фойдаланиш учун зарур шарт-шароитлар яратиш, музейлар билан кўргазмалар ташкил этиш борасида ўзаро манфаатли ҳамкорлик алоқаларини мустаҳкамлаш.

3. Қуйидагилар музей фаолиятини молиялаштириш манбалари этиб белгилансин:

Хоразм вилояти маҳаллий бюджети маблағлари;

ўз фаолиятдан тушадиган даромадлар;

жисмоний ва юридик шахсларнинг ҳомийлик хайриялари;
қонунчилик ҳужжатлари билан тақиқланмаган бошқа манбалар.

4. Белгилаб қўйилсинки:

музейни сақлаш, шу жумладан, ходимлар меҳнатига ҳақ тўлаш билан боғлиқ харажатлар 2026 йилда Хоразм вилояти маҳаллий бюджети параметрларида назарда тутилган маблағлар доирасида молиялаштирилади, 2027 йилдан бошлаб эса Хоразм вилояти маҳаллий бюджети параметрларида назарда тутилади;

Музейга штат бирликларини ажратиш ҳамда ходимлар меҳнатига ҳақ тўлаш Маданий мерос агентлиги тизимидаги музейлар учун белгиланган тартибга мувофиқ амалга оширилади.

5. Хоразм вилояти ҳокимлиги **2026 йил 1 июлга қадар** музей биносида таъмирлаш ишларини якунлаш, экспозиция яратиш, моддий-техник базани такомиллаштириш ҳамда музейни фойдаланишга топшириш бўйича зарур чоралар кўрсин.

6. Маданий мерос агентлиги Хоразм вилояти ҳокимлиги ҳамда манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда:

музейнинг штатлар жадвалини белгиланган тартибда тасдиқлаш ҳамда уни малакали кадрлар билан тўлдириш;

музейга маҳаллий ва хорижий сайёҳларни кенг жалб этиш;

музейга замонавий ахборот-коммуникация технологияларини кенг жорий этиш, музей фонди ҳамда экспозициясини тегишли музей ашёлари билан тўлдириш чораларини кўрсин.

7. Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси ва Ўзбекистон Миллий ахборот агентлигига оммавий ахборот воситаларида музей фаолиятини кенг ёритиш тавсия этилсин.

8. Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 11 декабрдаги 975-сон қарори билан тасдиқланган Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети ҳисобидан молиялаштириладиган давлат музейлари, уларнинг филиал ва бўлимлари рўйхатига **иловага мувофиқ** ўзгартириш киритилсин.

9. Ушбу қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Маданий мерос агентлиги директори Б.Г. Абдикаримов ҳамда Хоразм вилояти ҳокими Ж.Р. Рахимов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикасининг
Бош вазири

А. Арипов

Вазирлар Маҳкамасининг
2026 йил “ 12 ” майдаги 241-сон қарорига
илова

Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 11 декабрдаги 975-сон қарори билан тасдиқланган Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети ҳисобидан молиялаштириладиган давлат музейлари, уларнинг филиал ва бўлимлари рўйхатига киритилаётган ўзгартириш

“Қорақалпоғистон Республикаси бюджети, вилоятлар ва Тошкент шаҳар маҳаллий бюджетларидан молиялаштириладиган музейлар” бўлимининг 21-позицияси қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

21.	Ўзбекистон замонавий санъати музейи ва унинг қуйидаги филиаллари:	Урганч шаҳри
	“Хоразм тарихи ва маданияти” музейи*	Урганч шаҳри
	Комилжон Отаниёзов уй-музейи	Урганч шаҳри
	Урганч шаҳар тарихи музейи	Урганч шаҳри
	“Лазги ва Авесто” музейи*	Урганч шаҳри

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI VAZIRLAR MAHKAMASINING QARORI

20 26 yil « 14 » may

№ 242

Toshkent sh.

2026 йилда иқтисодиёт тармоқларида энергия самарадорлигини ошириш ҳамда тармоқ корхоналарида энергиядан оқилона фойдаланишни ташкил қилиш орқали электр энергияси ва табиий газни тежашни таъминлаш тўғрисида

Иқтисодиёт тармоқларида энергия самарадорлигини ошириш, энергия ресурсларини тежаш ва улардан оқилона фойдаланишга қаратилган тадбирларни амалга ошириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси **қарор қилади:**

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “2026 йилда энергия самарадорлигини янада ошириш, энергия ресурсларини тежаш ва улардан оқилона фойдаланишнинг қўшимча чора-тадбирлари тўғрисида” 2026 йил 29 апрелдаги ПФ–70-сон Фармониға мувофиқ 2026 йилда 4,3 миллиард кВт соат электр энергиясини ҳамда 2,8 миллиард куб метр табиий газни тежашга эришиш бўйича мақсадли кўрсаткичлар тасдиқлангани маълумот учун қабул қилинсин.

2. Иқтисодиёт тармоқларида энергия самарадорлигини ошириш ҳамда тармоқ корхоналарида энергиядан оқилона фойдаланишни ташкил қилиш бўйича 2026 йилда:

Энергия ресурсларини иқтисод қилишнинг ойлар кесимидаги мақсадли кўрсаткичлари **1-иловаға** мувофиқ;

Энергия ресурсларини иқтисод қилишнинг истеъмолчилар кесимидаги мақсадли кўрсаткичлари **2-иловаға** мувофиқ;

Энергия самарадорлигини ошириш бўйича амалга ошириладиган техник чора-тадбирлар ҳамда иқтисод қилинадиган энергия ресурсларининг мақсадли кўрсаткичлари **3-иловаға** мувофиқ;

Республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари, давлат иштирокидаги корхоналар, ижтимоий соҳа муассасалари, тижорат банклари, суғурта компаниялари бинолари ҳамда аҳоли хонадонларида энергия самарадорлигини ошириш тадбирлари ва иқтисод қилинадиган энергия ресурсларининг мақсадли кўрсаткичлари **4-иловаға** мувофиқ;

Аҳолиға ажратиладиган “яшил” кредитларнинг мақсадли кўрсаткичлари **5-иловаға** мувофиқ тасдиқлансин.

3. Вазирлик ва идоралар, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари:

мақсадли кўрсаткичларга эришиш учун амалга ошириладиган техник чора-тадбирлар режалари ва уларнинг туман (шаҳар) ва объектлар кесимидаги манзилли рўйхатларини тасдиқласин ҳамда уларнинг “Энергия тежамкорлик” рақамли платформасига (кейинги ўринларда – Платформа) киритилишини таъминласин;

ёқилғи-энергия ресурсларини тежаш дастурлари ижросини таъминлаш, энергия самарадорлигини ошириш бўйича туман (шаҳар) идоралараро ишчи гуруҳлар билан биргаликда доимий равишда мақсадли параметрлар ва чора-тадбирлар бажарилиши, шунингдек, иқтисод қилинган энергия ресурслари тўғрисидаги маълумотларнинг доимий тарзда Платформага киритиб борилишини ташкил қилсин;

ҳар ойда мақсадли параметрлар бажарилиши ва техник чора-тадбирлар натижаларини танқидий муҳокама қилиб боришни йўлга қўйсин.

4. Энергетика вазирлиги 2026 йил якунига қадар:

умумий қуввати 3 250 МВт бўлган қайта тикланувчи энергия манбаларига асосланган йирик қуёш ва шамол электр станциялари ишга туширилишини;

тизим корхоналарига белгиланган ташкилий техник чора-тадбирлар тўлиқ амалга оширилишини ҳамда 1 413 миллион кВт электр энергияси ва 731 миллион куб метр табиий газ иқтисод қилинишини;

“Ўзгидроэнерго” АЖ билан биргаликда 68 МВт гидро электр станцияларнинг қурилиши якунланиши ва ишга туширилишини;

903 та “оғир” тоифадаги маҳаллаларда 270 МВтлик кичик қувватдаги қуёш фотоэлектр станциялари ўрнатилишини;

Тошкент шаҳрида 100 МВт когенерация технологияларини жорий этишни таъминласин.

5. Енгил саноатни ривожлантириш агентлиги, “Ўзэлтехсаноат” уюшмаси, Тиббиёт ва фармацевтика тармоғини ривожлантириш агентлиги бир ой муддатда тармоқ корхоналарида энергия аудитини ўтказиш, “энергия менежменти” тизимини (ISO 50001) жорий этиш, технологик жараёнларни модернизация қилиш ва қайта тикланувчи энергия манбалари қурилмаларини ўрнатишни назарда тутувчи манзилли “йўл хариталари”ни ишлаб чиқиб, тасдиқлаш учун Вазирлар Маҳкамасига киритсин.

Бунда тегишли тармоқ раҳбарлари зиммасига корхоналарда энергия ресурсларини тежаш бўйича белгиланган мақсадли кўрсаткичларга сўзсиз эришишни таъминлаш юзасидан шахсий жавобгарлик юклансин.

Энергия самарадорлиги миллий агентлиги (кейинги ўринларда – Агентлик) тармоқ корхоналари томонидан энергия ресурсларини тежаш бўйича белгиланган мақсадли кўрсаткичларга эришишда энергия аудитини ўтказиш, технологик жараёнларни модернизация қилишда замонавий энергия тежовчи технологияларни жорий этиш борасида барча зарур услубий ва амалий ёрдам кўрсатсин.

Саноат корхоналарида энергия аудити харажатларини ҳамда энергия аудити тадбирларини молиялаштириш учун ажратилган кредит фоиз ставкасининг бир қисмини қоплаш тартиби тўғрисидаги низом **6-иловага** мувофиқ тасдиқлансин.

6. Курилиш ва уй-жой коммунал хўжалиги вазирлиги:

бир ой муддатда “Иссиқликтаъминот” АЖ билан биргаликда 2026 йилда иссиқлик тизимларини ёпиқ тизимга ўтказиш ва индивидуал иссиқлик пунктларини ўрнатиш;

икки ҳафта муддатда бошқарув сервис компаниялари билан биргаликда кўп квартирали уйларнинг энергия самарадорлигини ошириш тадбирларини бошласин.

7. Иқтисодиёт ва молия вазирлиги, Агентлик, Электр энергияси, нефть маҳсулотлари ва газдан фойдаланишни назорат қилиш инспекцияси, Миллий статистика қўмитаси илғор халқаро тажриба асосида:

2026 йил 1 июнга қадар иқтисодиёт тармоқларида бир бирлик маҳсулот (хизмат) ишлаб чиқариш (яратиш) учун сарфланадиган ёқилғи-энергия ресурслари хажмини меъёрлаш тартибини;

2026 йил 1 августга қадар ёқилғи-энергия ресурсларини тежаш бўйича амалга оширилган лойиҳалар натижасида тежалган ресурслар миқдорини ўлчаш ва тасдиқлаш методологиясини ишлаб чиқиб, Вазирлар Маҳкамасига киритсин.

8. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ҳокимликлари, “Худудий электр тармоқлари” АЖ **2026 йил август ойига қадар 7-иловада** кўрсатилган туман ва шаҳарлар марказларида камида 3 тадан 60 кВт ва ундан юқори қувватли электромобилларни қувватлаш станцияларини ишга туширсин.

9. Автомобиль йўллари қўмитаси балансидаги халқаро, давлат ва маҳаллий аҳамиятдаги автомобиль йўлларида ўрнатилган ёритиш ускуналарини 2026-2028 йилларда қайта тикланувчи энергия манбалари қурилмаларидан фойдаланган ҳолда энергия самарадорлигини ошириш дастури **8-иловага** мувофиқ тасдиқлансин.

Бунда Автомобиль йўллари қўмитаси **икки ой муддатда**:

Иқтисодиёт ва молия вазирлиги билан биргаликда Дастур ижроси учун талаб қилинадиган маблағларни ажратиш чораларини кўрсин;

Агентлик билан биргаликда автомобиль йўлларида янги ташкил қилинадиган ёритиш чироқлари ҳамда уларнинг конструктив элементлари ва ёрдамчи ускуналарига техник, меъёрий, хавфсизлик ва энергия самарадорлиги талабларини ҳамда ўрнатиш ва эксплуатация қилиш қоидаларини ишлаб чиқиб тасдиқласин.

10. Белгилансинки, 2026 йилдан бошлаб халқаро, давлат ва маҳаллий аҳамиятдаги автомобиль йўлларида амалга ошириладиган қурилиш, тамирлаш ва модернизация қилиш лойиҳаларида ёритиш тизимлари фақатгина қайта тикланувчи энергия манбалари қурилмаларидан фойдаланган ҳолда ташкил қилинади ҳамда уларнинг электр тармоқларига уланиши тақиқланади.

11. Иқтисодиёт ва молия вазирлиги, Агентлик ва “Агростар” компаниялари **2026 йил якунига қадар** иссиқхона хўжаликларида энергия сарфини оптималлаштиришга қаратилган қуйидагиларни назарда тутувчи тажриба лойиҳаларини амалга оширишни бошласин:

иссиқхона хўжаликларини иссиқлик энергияси билан таъминлашда анъанавий ёқилғи ресурсларидан воз кечган ҳолда, қайта тикланувчи энергия манбалари, шу жумладан, паст потенциалли иссиқлик энергиясидан фойдаланувчи иссиқлик насослари (Heat pumps) ва биомассада энергия олиш технологияларини татбиқ этиш;

иссиқхона иншоотларининг иссиқлик ҳимоясини кучайтириш мақсадида замонавий “энергия тежовчи қобик” (тент) технологияларини, энергия самарадорлиги юқори бўлган кўп қатламли полимер ва шиша қопламаларини ҳамда иссиқлик йўқотилишини камайтирадиган изоляция материалларини қўллаш;

микроиқлимни бошқаришнинг интеллектуал “Ақлли иссиқхона” (Smart Greenhouse) дастурий мажмуаларини жорий этиш орқали иссиқлик ва электр энергияси истеъмолининг реал вақт режимидаги автоматик мониторинги ва оптимал тақсимотини (Internet of Things – IoT технологиялари асосида) таъминлаш.

Иссиқхона хўжаликларига иссиқлик насослари ҳамда уларга ўрнатиладиган калориферлар ва бойлерларни харид қилиш ва ўрнатиш харажатларининг бир қисmini қоплаб бериш тартиби тўғрисидаги низом **9-иловага** мувофиқ тасдиқлансин.

12. Иқтисодиёт ва молия вазирлиги Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Энергия самарадорлиги миллий агентлигининг ҳисоб-китобларига асосан ҳар йили Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети параметрларида иссиқхона хўжаликларига иссиқлик насослари ҳамда уларга ўрнатиладиган калориферлар ва бойлерларни харид қилиш ва ўрнатиш харажатларининг бир қисmini қоплаб бериш учун субсидияларга талаб этиладиган маблағларнинг назарда тутилишини таъминласин.

13. Шундай тартиб ўрнатилсинки, унга кўра:

энергия аудитини ўтказиш билан боғлиқ харажатларнинг бир қисми Давлат энергетика реестрига (кейинги ўринларда – Реестр) киритилган субъектлар ва саноат корхоналари томонидан энергия аудиторлик ташкилотлари Энергия самарадорлигини ошириш рақамли платформаси орқали жалб этилганда қоплаб берилади;

Электр энергияси, нефть маҳсулотлари ва газдан фойдаланишни назорат қилиш инспекцияси тегишли вазирлик ва идоралар билан биргаликда ҳар йили 1 апрелга қадар (2026 йилда 1 июлга қадар) Реестрга киритилган субъектларда энергия аудиторлик ташкилотини жалб қилиш ва энергия аудитидан ўтказиш дастурини тасдиқлайди.

14. Агентлик Электр энергияси, нефть маҳсулотлари ва газдан фойдаланишни назорат қилиш инспекцияси билан биргаликда 2026 йил 1 августга қадар энергия аудиторлари фаолияти ҳамда энергия аудитидан ўтказишни тартибга солувчи норматив-ҳуқуқий базани такомиллаштириш, энергия аудити жараёнларига бўлган талабларни кучайтириш ва рақамлаштиришни кенгайтириш бўйича халқаро амалиётни мамлакатимизга интеграция қилиш юзасидан Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсин.

Бунда:

энергия аудитидан мажбурий тартибда ўтказиладиган истеъмолчилар реестрини шакллантиришда, субъектларнинг энергия ресурслари истеъмоли ҳажмларидаги ўзгаришлар динамикаси ва энергия самарадорлиги кўрсаткичларидан келиб чиққан ҳолда хавфни таҳлил қилиш (риск-анализ) тизимини жорий этиш;

Реестрга киритилган субъектлар томонидан энергия аудити тавсияларининг бажарилишини рақамли мониторинг қилиб бориш ҳамда энергия самарадорлиги паст бўлган ва энергия истеъмоли ҳажми асоссиз равишда ортиб бораётган корхоналарни навбатдан ташқари энергия аудитидан ўтказиш;

қонуности ҳужжатларда энергия аудити ҳисоботининг соҳалар кесимидаги ягона шаклини жорий қилиш кўзда тутилади.

15. Вазирлик ва идоралар, давлат иштирокидаги корхоналар ва бюджетдан маблағ олувчи ташкилотлар бино ва иншоотларида энергия тежамкорлиги тадбирларини молиявий манбалар билан таъминлаш мақсадида 2026 йил учун бир ҳафта муддатда, келгусида ҳар йили харажатлар сметасидаги тўртинчи гуруҳ харажатларининг камида 5 фоизи ҳамда бюджетдан ташқари маблағларининг камида 15 фоизини энергия самарадорлигини ошириш тадбирлари ва лойиҳалари учун режалаштирилишини таъминласин.

Бунда ушбу маблағлар мақсадли равишда:

энергия аудити асосида бино ва иншоотларда энергия йўқотилишининг олдини олиш, қайта тикланувчи энергия манбалари билан жиҳозлаш, ресурс истеъмоли юқори иситиш қозонларини янгилаш ҳамда геликоллекторлар ўрнатиш;

бино ва иншоотлар ёритиш тизимларининг энергия самарадорлигини ошириш, муқобил ёритиш тизимларига ўтказиш, шу жумладан, ЭСКО механизмлари асосида модернизация қилиш;

бино ва иншоотлар эҳтиёжини босқичма-босқич тўлиқ муқобил манбалар ҳисобидан қоплаш тадбирларига йўналтирилиши белгилаб қўйилсин.

16. Энергия самарадорлигини ошириш соҳасида ягона ёндашувни таъминлаш мақсадида Агентликка бино ва иншоотларнинг энергия самарадорлиги тоифасини экспресс баҳолаш асосида аниқлаш ҳамда корхоналарда энергия аудитини ўтказиш, шу жумладан унинг асосий йўналишлари ва тартиб-таомилларини белгилаш вазифаси юклансин.

17. 2026 йилдан бошлаб республикадаги турар ва нотурар объектлар энергия самарадорлиги бўйича тоифаларга босқичма-босқич экспресс баҳолаш асосида ажратилади.

Бунда:

энергия самарадорлигини баҳолаш ишлари махсус электрон платформа орқали бино ва иншоот тўғрисидаги дастлабки маълумотлар асосида автоматлаштирилган тарзда амалга оширилади;

баҳолаш натижалари ахборот хусусиятига эга бўлиб, тўлиқ энергия аудитини ўтказиш заруратини аниқлаш учун дастлабки баҳолаш воситаси сифатида қўлланади;

ҳар бир бино ва иншоот бўйича экспресс баҳолаш натижалари асосида электрон энергия паспортини шакллантириш чоралари кўрилади.

18. Иқтисодиёт ва молия вазирлиги мазкур қарор билан тасдиқланган энергия самарадорлигини ошириш ва ёқилғи-энергетика ресурсларини тежаш тадбирлари учун талаб қилинадиган маблағлар белгиланган тартибда ажратилишини таъминласин.

19. Марказий банк ва Ўзбекистон ипотекани қайта молиялаштириш компанияси “яшил таъмир” кредитларини ажратишни жадаллаштириш мақсадида мазкур кредитлар бўйича гаров таъминотининг муқобил шакллари, жумладан, кафиллик ва суғурта механизмларини жорий этиш чораларини кўрсин ҳамда амалиётга жорий қилиш тавсия этилсин.

20. Вазирлар Маҳкамасининг “Ёқилғи-энергетика ресурслари истеъмолчиларини ҳамда бино ва иншоотларни энергия истеъмолини энергия аудитидан ўтказиш тартибларини белгилаш тўғрисида” 2024 йил 19 октябрдаги 690-сон қарорига **10-иловага** мувофиқ ўзгартиришлар киритилсин.

21. Ушбу қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосарлари Ж. А. Кўчқоров ва А.Ж. Раматов, Энергия самарадорлиги миллий агентлиги директори З. Б. Бадриддинов, Электр энергияси, нефть маҳсулотлари ва газдан фойдаланишни назорат қилиш инспекцияси бошлиғи Д.А. Исакулов ва энергетика вазири Ж.Т. Мирзамахмудов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикасининг
Бош вазири

А. Арипов

Вазирлар Маҳкамасининг
2026 йил “ 14 ” майдаги 242-сон қарорига
6-илова

**Саноат корхоналарида энергия аудити харажатларини ҳамда энергия аудити тадбирларини молиялаштириш учун ажратилган кредит фоиз ставкасининг бир қисмини қоплаш тартиби тўғрисида
НИЗОМ**

1-боб. Умумий қоидалар

1. Ушбу Низом саноат корхоналарига энергия аудитини ўтказиш билан боғлиқ харажатларнинг (кейинги ўринларда – субсидия) ҳамда энергия аудиторларининг хулосалари асосидаги тадбирларни молиялаштириш учун ажратиладиган кредитлар бўйича фоиз тўловларининг (кейинги ўринларда – компенсация) бир қисмини қоплаб бериш тартибини белгилайди.

2. Ушбу Низомда қуйидаги асосий тушунчалардан фойдаланилади:

энергия аудити ҳисоботи – энергия аудитидан ўтказиш натижалари бўйича саноат корхонасида энергия ресурсларини тежаш бўйича таклифлар ва ташкилий-техник тадбирлар режасини ўз ичига олган ҳисобот;

энергетика паспорти – энергия аудитидан ўтказиш натижасида ёқилғи-энергетика ресурсларидан фойдаланиш бўйича ишлаб чиқиладиган ҳужжат.

3. Субсидия ва компенсация:

Энергия самарадорлиги миллий агентлигининг (кейинги ўринларда – Агентлик) Энергия самарадорлигини ошириш рақамли платформаси (кейинги ўринларда – Платформа) орқали Агентлик ягона реестрига киритилган энергия аудиторлик ташкилоти томонидан Вазирлар Маҳкамасининг 2024 йил 19 октябрдаги 690-сон қарори билан тасдиқланган Ёқилғи-энергетика ресурслари истеъмолчиларини мажбурий энергия аудитидан ўтказиш тартиби тўғрисидаги низом талаблари асосида энергия аудити ўтказилгандан ва энергия аудити ҳисоботи олингандан сўнг;

корхонанинг асосий фаолият тури Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий фаолият турлари умумдавлат таснифлагичининг (IFUT) “В”, “С” ва “D” бўлимида назарда тутилган фаолият йўналишларига тааллуқли бўлганда;

энергия аудити хизматини кўрсатиш бўйича электрон шартнома (кейинги ўринларда – шартнома) Платформа орқали тузилганда, Энергия самарадорлигини рағбатлантириш ва қўллаб-қувватлаш жамғармаси (кейинги ўринларда – Жамғарма) ҳисобидан ажратилади.

Бунда давлат буюртмачилари бўлган саноат корхоналари энергия аудитори билан қонунчиликда белгиланган тартибда шартнома тузади.

4. Субсидия энергия аудити ҳисоботида камида 10 фоиз энергия тежамкорликка эришилиши кўзда тутилган ҳолларда энергия аудитини ўтказиш билан боғлиқ харажатларнинг 50 фоизини, бироқ бир саноат корхонаси учун 100 миллион сўмдан ошмаган миқдорда қоплаб бериш учун ажратилади.

5. Компенсация Марказий банк асосий ставкасидан юқори ва 1,75 бараваридан ошмаган ставкада миллий валютада 2 миллиард сўмгача ажратиладиган кредитлар фоиз ставкасининг 10 фоизигача бандини 3 йилдан ортиқ бўлмаган муддатда қоплаб бериш учун ажратилади.

Компенсация 1+2 тамойили асосида тўланади. Бунда:

компенсация биринчи йили тўлиқ тўланади;

иккинчи ва учинчи йилларда энергия аудиторининг Платформага юкланган ташкилий-техник тадбирлар натижасида камида 10 фоиз энергия тежамкорликка эришилгани тўғрисидаги маълумоти асосида тўланади.

2-боб. Саноат корхонаси ва энергия аудитори ўртасида хизматлар кўрсатиш шартномасини тузиш ва энергия аудити харажатларининг бир қисмини қоплаш тартиби

6. Шартнома тузиш учун саноат корхонаси энергия аудитини ўтказишнинг техник шартлари ҳамда охириги уч йиллик энергия ресурслари сарфи кўрсаткичларини Платформага юклайди ва ЭРИ билан тасдиқлайди.

7. Мазкур Низомнинг 6-бандида назарда тутилган маълумотлар Платформада лот тарзида шакллантирилади ва Платформада рўйхатдан ўтган барча энергия аудиторларига платформа томонидан хабарнома юборилади.

Бунда ушбу маълумотлар асосида 48 соат ичида энг паст нархларда ўз хизматини таклиф қилган энергия аудитори билан саноат корхонаси ўртасида энергия аудитини ўтказиш тўғрисида электрон шартнома расмийлаштирилади.

Энергия аудиторлари томонидан таклифлар киритилмаган ҳолларда электрон тизим нарх киритилгунига қадар таклиф киритиш жараёнини кўпи билан 30 календарь кунгача кейинги 48 соатга узайтириб боради.

8. Шартномага асосан саноат корхонаси томонидан энергия аудиторининг Платформада очилган ҳисобварағига шартнома маблағи 5 иш кунида тўлиқ ўтказилади ва маблағлар Платформада вақтинча банд қилинади.

9. Энергия аудити ҳисоботи, энергетика паспорти ҳамда энергия аудитидан ўтказиш натижалари бўйича ташкилий-техник тадбирлар режаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Электр энергияси, нефть маҳсулотлари ва газдан фойдаланишни назорат қилиш инспекцияси (кейинги ўринларда — Ўзэнергоинспекция) ҳудудий бошқармалари томонидан белгиланган тартибда қабул қилиниб, тасдиқланганидан сўнг саноат корхонаси томонидан Платформа орқали қуйидаги ҳужжатлар тақдим этилади:

энергия аудити ҳисоботи ва энергетика паспорти;

энергия аудитидан ўтказиш натижалари бўйича ташкилий-техник тадбирлар;

саноат корхонасининг асосий фаолият тури Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий фаолият турлари умумдавлат таснифлагичининг (IFUT) “В”, “С” ва “D” бўлимида назарда тутилган фаолият йўналишларига тааллуқлилиги тўғрисидаги маълумот.

Мазкур ҳужжатларнинг ҳаққонийлигига саноат корхонаси ва энергия аудитори ташкилоти тенг жавобгар бўлади.

10. Агентлик 7 кун ичида мазкур Низомнинг 9-бандида назарда тутилган ҳужжатлар тўлиқ тақдим этилганини ўрганади ва субсидия ажратиш ёки ажратишни рад этиш тўғрисида Платформа орқали икки иш кунида саноат корхонасини хабардор қилади.

11. Платформада хабардор қилингандан сўнг, вақтинча банд қилинган маблағ Оператор томонидан уч иш кунида энергия аудиторининг банк ҳисобварағига ўтказиб берилади.

12. Субсидия Агентлик томонидан саноат корхонасининг банк ҳисобварағига пул кўчириш орқали 5 иш кунида ушбу Низомга 1-иловада келтирилган схемага мувофиқ ажратилади.

13. Қуйидаги ҳолатлар субсидия ажратишни рад этишга асос бўлади:

энергия аудитидан ўтказиш натижалари бўйича ташкилий-техник чоратадбирлар, энергия аудити ҳисоботи ва энергетика паспорти Ўзэнергоинспекция томонидан қабул қилинмаган бўлса;

мазкур Низомнинг 9-бандида назарда тутилган ҳужжатлар тўлиқ бўлмаса;

саноат корхонасининг асосий фаолият тури Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий фаолият турлари умумдавлат таснифлагичининг (IFUT) “В”, “С” ва “D” бўлимида назарда тутилган фаолият йўналишларига тааллуқли бўлмаса;

энергия аудити ҳисоботида камида 10 фоиз энергия тежамкорликка эришилиши кўзда тутилмаган бўлса;

энергия аудитини ўтказган ташкилот Агентлик ягона реестрида мавжуд эмаслиги аниқланса.

3-боб. Энергия аудиторларининг хулосалари асосидаги тадбирларни молиялаштириш учун саноат корхоналарига ажратиладиган кредитлар бўйича фоиз тўловларининг бир қисмини қоплаш тартиби

14. Бир саноат корхонасига фақат битта энергия аудити ҳисоботи асосидаги ташкилий-техник тадбирларни молиялаштириш учун ажратилган кредитлар бўйича фоиз тўловларининг бир қисми тўлаб берилади.

15. Тижорат банки томонидан саноат корхонасига кредит ва компенсация ажратиш шартлари бўйича ижобий қарор қабул қилиниб, саноат корхонаси ва тижорат банки ўртасидаги кредит шартномасига мувофиқ ажратилган кредит маблағларининг мақсадли ишлатилиши мониторинг қилингандан сўнг фоиз тўловларининг бир қисми ажратилади.

16. Тижорат банки кредит ажратиш тўғрисида қарор қабул қилинган саноат корхоналарига компенсация бериш тўғрисидаги буюртманома билан ҳар ойда кейинги ойнинг 10-санасига қадар Агентликка мурожаат қилади ва қуйидаги ҳужжатларни тақдим этади:

ушбу Низомга 3-иловага мувофиқ шаклда компенсация ажратиш тўғрисида буюртманома;

кредитлар ажратилган саноат корхоналарининг рўйхати (кредит олувчининг СТИРи, кредит суммаси, кредит муддати, фоиз ставкаси, кредит мақсади, қайтариш жадвали шакли, кредит берилган сана, кредитни қайтариш санаси, 16325-ҳисобварағидаги ҳисобланган фоизлар ҳамда бошқа маълумотлар).

17. Буюртманома ҳамда саноат корхоналари бўйича кўрсатилган маълумотларнинг ҳаққонийлиги бўйича тижорат банкининг буюртманомани имзолаган мансабдор шахси жавобгар ҳисобланади.

18. Агентликка нотўғри ва/ёки ҳақиқий бўлмаган маълумотларнинг тақдим қилиниши, ушбу маълумотлар асосида компенсация олганлик, шунингдек, тижорат банки ва саноат корхонаси томонидан мажбуриятлар ўз вақтида бажарилмагани учун Агентлик жавобгар ҳисобланмайди.

19. Буюртманома ва унга илова қилинган ҳужжатлар Агентликка келиб тушган санадан бошлаб 7 кун ичида Агентлик томонидан кўриб чиқилади ҳамда 2 иш кунида ушбу Низомда белгиланган талаблардан келиб чиқиб, компенсация ажратишни маъқуллаш ёки компенсация ажратишни рад этиш тўғрисида маълум қилинади.

20. Рад этилган буюртманома тижорат банкига компенсация ажратишни рад этиш сабабларини кўрсатган ҳолда қайтарилади.

Бунда компенсация ажратиш қуйидаги ҳолатларда рад этилади:

кредитлар мақсадсиз ишлатилганда;

саноат корхонасининг асосий фаолият тури Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий фаолият турлари умумдавлат таснифлагичининг (IFUT) “В”, “С” ва “D” бўлимида назарда тутилган фаолият йўналишларига тааллуқли бўлмаса;

муддати ўтган қарздорлик 90 кундан ошиб кетганда.

Агентлик томонидан компенсация ажратилиши рад этилгани тўғрисида буюртманома олган тижорат банки бир иш куни ичида бу ҳақида ҳудудий филиалини ва қарз олувчини хабардор қилади.

21. Компенсация ажратиш маъқулланган буюртманома кўриб чиқилгандан сўнг Агентлик томонидан 3 иш куни ичида тижорат банкининг ушбу компенсация учун алоҳида очилган ҳисобварағига ўтказиб беради.

22. Агентлик томонидан компенсация ажратилиши шартлари ва миқдори тижорат банки ва саноат корхонаси ўртасида имзоланадиган кредит шартномасида алоҳида банд билан кўрсатилган бўлиши лозим.

23. Агентлик томонидан ажратилган компенсация маблағларининг мақсадли ишлатилишини ўрганиш мақсадида тижорат банкларидан компенсация маблағлари бўйича транзит ҳисобварақлари, саноат корхоналарининг 16325-ҳисобварақлари ҳамда компенсацияга тегишли бошқа ҳисобварақлари айланмалари сўралиши мумкин.

24. Агентлик томонидан компенсациянинг мақсадли сарфланиши юзасидан тижорат банки ва саноат корхонаси ўртасида тузилган кредит шартномаси ва кредитни қайтариш жадвали талаб қилиб олиниши мумкин.

4-боб. Компенсация ҳисобини юритиш

25. Тижорат банки компенсация шартномаларига асосан ҳисобланган ва Агентлик томонидан компенсация ажратилган фоиз тўловларининг ҳисобини алоҳида 16325-баланс ҳисобварақларида юритади.

26. Агентлик томонидан компенсация банк рўйхати асосида бир қанча кредит шартномалари бўйича банкнинг 29801-транзит ҳисобварағига ўтказилади.

Бунда 29801-транзит ҳисобварағига тушадиган маблағлар банкнинг Агентлик компенсациялари ҳисобидан қопланадиган фоизлар 16325-ҳисобварағига автоматик равишда ўтказилади.

27. Саноат корхонаси кредитни муддати ўтганидан сўнг қайтарган ҳолатларда, ажратиладиган компенсация миқдори тасдиқланган қайтариш жадвалида қайд этилган миқдордан ошмаслиги лозим.

28. Агентлик тижорат банкларининг хабарига асосан кредитлар бўйича компенсация ажратишни қуйидаги ҳолатларда тўхтатади:

фоиз тўловлари компенсация қилинадиган кредитдан мақсадсиз фойдаланилганда;

саноат корхонаси тўловлар жадвалига мувофиқ банкка тўловларни тўлаш мажбуриятларини уч ой ичида кетма-кет бажармаганда;

саноат корхонаси томонидан кредит миқдори муддатидан олдин сўндирилганда;

тижорат банки ва саноат корхонаси ўртасида кредит шартномаси бекор қилинганда ёки ҳақиқий эмас деб топилганда;

саноат корхонасининг банк ҳисобварағидаги маблағлари хатловга олинганда;

саноат корхонасининг тижорат банкка тақдим этган ҳужжатларида ишончсиз ёки нотўғри маълумотлар тақдим этилгани аниқланганда;

тўловга қобилиятсизлик.

29. Тижорат банки белгиланган тартибда саноат корхонаси билан тузилган шартнома шартларига мувофиқ саноат корхонасининг кредити ҳисобидан олинган ускуналарнинг ҳолатини ўрганиш мақсадида жойига чиққан ҳолда мониторинг юритади.

30. Тижорат банки ушбу Низомнинг 28-бандида назарда тутилган ҳолатлар аниқланган тақдирда, Агентликни компенсация ажратишни тўхтатиш учун 3 иш куни ичида хабардор қилади.

31. Агентлик тижорат банкидан хабарномани олгандан сўнг 3 иш куни ичида компенсация ажратиш тўхтатилиши тўғрисида қарор қабул қилади ва тўхтатиш сабаблари кўрсатилган ёзма хабарномани тижорат банкига юборади.

32. Агентлик қарорини олгандан сўнг тижорат банки 1 иш кунида қарз олувчини фоиз тўловларининг бир қисмини компенсация қилиш тўхтатилгани тўғрисида хат орқали хабардор қилади.

33. Саноат корхонасининг кредити бўйича компенсация ажратишни қайта тиклашга фақатгина ушбу Низомнинг 28-бандида кўрсатилган ҳолатлар бартараф этилганидан сўнг рухсат берилади.

34. Тижорат банки ҳар ойда ҳисобот ойдан кейинги ойнинг 5-санасига қадар Агентликка унинг компенсация маблағларининг сарфланиши, миқдорлар кесимида сўндириш санаси ва бошқа маълумотлар тўғрисида ҳисоботлар тақдим этиб боради.

5-боб. Яқунловчи қоида

35. Ушбу Низомнинг талаблари бузилишида айбдор бўлган шахслар қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда жавоб берадилар.

Саноат корхоналарида энергия аудити
харажатларини ҳамда энергия аудити тадбирларини
молиялаштириш учун ажратилган кредит фоиз
ставкасининг бир қисмини қоплаш тартиби
тўғрисидаги низомга
1-илова

**Энергия аудити харажатларининг бир қисмини қоплаш тартиби
СХЕМАСИ**

Босқичлар	Субъектлар	Тадбирлар	Ижро муддати
1-босқич	Саноат корхонаси	Шартнома тузиш учун саноат корхонаси энергия аудитини ўтказишнинг техник шартлари ҳамда охириги уч йиллик энергия ресурслари сарфи кўрсаткичларини Платформага юклайди ва ЭРИ билан тасдиқлайди.	Заруратга кўра
2-босқич	Агентлик	Платформага киритилган маълумотлар лот тарзида шакллантирилади ва Платформада рўйхатдан ўтган барча энергия аудиторларига Платформа томонидан хабарнома юборилади. Ушбу маълумотлар асосида энг паст нархларда ўз хизматини таклиф қилган энергия аудитори билан саноат корхонаси ўртасида энергия аудитини ўтказиш тўғрисида электрон шартномани расмийлаштиради.	48 соат ичида
3-босқич	Саноат корхонаси	Шартномага асосан энергия аудиторининг Платформада очилган ҳисобварағига шартнома маблағини тўлиқ ўтказилади.	5 иш кунда
4-босқич	Саноат корхонаси	Платформа орқали қуйидаги ҳужжатларни тақдим этади: - энергия аудитини ўтказиш бўйича шартнома нусхаси; - энергия аудити ҳисоботи ва энергетика паспорти; - энергия аудитини ўтказиш натижалари бўйича ҳисоботдаги ташкилий-техник чора-тадбирлар; - саноат корхонасининг асосий фаолият тури Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий фаолият турлари умумдавлат таснифлагичининг (IFUT) “В”, “С” ва “D” бўлимида назарда тутилган фаолият йўналишларига тааллуқлилиги тўғрисидаги маълумот.	Ўзэнергоинспекциянинг ҳудудий бошқармалари томонидан белгиланган тартибда қабул қилиниб, тасдиқлангани дан сўнг
5-босқич	Агентлик	Ҳужжатларни тўлиқ тақдим этилганлигини ўрганади.	7 кунда

6-босқич	Агентлик	Субсидия ажратиш ёки ажратишни рад этиш тўғрисида Платформа орқали саноат корхонасини хабардор қилади.	2 иш кунида
7-босқич	Оператор	Платформада хабардор қилингандан сўнг вақтинча банд қилинган маблағни энергия аудитори ҳисобварағига ўтказиб беради.	3 иш кунида
8-босқич	Агентлик	Субсидияни саноат корхонасининг банк ҳисобварағига пул кўчириш орқали ажратади.	5 иш кунида

Саноат корхоналарида энергия аудити
харажатларини ҳамда энергия аудити тадбирларини
молиялаштириш учун ажратилган кредит фоиз
ставкасининг бир қисмини қоплаш тартиби
тўғрисидаги низомга
2-илова

Тижорат банклари томонидан ажратиладиган кредитлар фоиз ставкасининг
10 фоизигача бандини қоплаш қисмини компенсация қилиш тартиби
СХЕМАСИ

Босқичлар	Субъектлар	Тадбирлар	Ижро муддати
1-босқич	Саноат корхонаси	Саноат корхонасининг тижорат банкларига кредит берилиши учун зарур бўлган ҳужжатлар тўпламини илова қилган ҳолда ариза билан муружаат қилади.	Заруратга қўра
2-босқич	Тижорат банки	Кредит ажратиш тўғрисида қарор қабул қилинган саноат корхоналарига компенсация бериш тўғрисидаги буюртманома билан Агентликка ҳужжатларни илова қилиб муружаат қилади.	Ҳар ойнинг 10-санасига қадар
3-босқич	Агентлик	Буюртманомани кўриб чиқади ва компенсация ажратишни маъқуллаш ёки компенсация ажратишни рад этиш тўғрисида маълум қилади.	3 иш куни ичида
4-босқич	Агентлик	Компенсация ажратиш маъқулланган буюртманома бўйича компенсацияни тижорат банкнинг алоҳида очилган ҳисобварағига ўтказиб беради.	3 иш куни ичида

Саноат корхоналарида энергия аудити
харажатларини ҳамда энергия аудити тадбирларини
молиялаштириш учун ажратилган кредит фоиз
ставкасининг бир қисмини қоплаш тартиби
тўғрисидаги низомга
3-илова

**Тижорат банки кредит ажратиш тўғрисида қарор қабул қилинган
саноат корхоналарига компенсация бериш тўғрисидаги
БУЮРТМАНОМА**

20__ йил _____

Буюртманома берувчи: _____ банки

Буюртманомани қабул қилувчи: Энергия самарадорлиги миллий
агентлиги

Компенсация суммаси: _____

Ҳисобварақ: _____

энергия аудити тадбирларини молиялаштириш учун ажратилган кредит
фоиз ставкаси бир қисмини қоплаб бериш назарда тутилган миқдорлар рўйхати
илова қилинмоқда.

Буюртманома берувчи:

_____ банки

Бошқаруви раиси

_____ Ф.И.О.

Вазирлар Маҳкамасининг
2026 йил “ 14 ” майдаги 242-сон қарорига
9-илова

**Иссиқхона хўжаликларига иссиқлик насослари ҳамда уларга
ўрнатиладиган калориферлар ва бойлерларини харид қилиш ва ўрнатиш
харажатларининг бир қисмини қоплаб бериш тартиби тўғрисида
НИЗОМ**

1-боб. Умумий қоидалар

1. Ушбу Низом иссиқхона хўжаликларига иссиқлик насослари ҳамда уларга ўрнатиладиган калориферлар ва бойлерларни (кейинги ўринларда- иссиқлик насослари) харид қилиш ва ўрнатиш харажатларининг бир қисмини қоплаб бериш тартибини белгилайди.

2. Ушбу Низомда қуйидаги тушунчалардан фойдаланилади:

“subsidiya.mf.uz” ахборот портали — иссиқлик насосларини харид қилиш ва ўрнатиш харажатларининг бир қисмини қоплаб бериш учун субсидия ажратиш билан боғлиқ амалиётлар бажариладиган Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт ва молия вазирлигининг ахборот тизими;

далолатнома — иссиқхона хўжаликларига иссиқлик насосларини ўрнатилганини асословчи етказиб берувчи ва талабгор ўртасида расмийлаштириладиган қабул қилиш ва топшириш ҳужжати;

етказиб берувчи — Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Энергия самарадорлиги миллий агентлигининг (кейинги ўринларда — Агентлик) Энергия самарадорлигини ошириш рақамли платформаси (кейинги ўринларда — Платформа) орқали иссиқлик насосларини сотиш ва ўрнатиш хизматларини кўрсатувчи юридик шахс;

иссиқлик насоси — атроф-муҳитдан (ҳаво, сув ёки геотермал манбалардан) энергия олиб, уни калорифер ва бойлер ёрдамида иссиқлик ёки совитиш энергиясига айлантириш ва етказиб берувчи янги ва ишлаб чиқарилганига 3 йилдан ошмаган қурилма;

Платформа оператори — “Ўзбекистон республика товар-хом ашё биржаси” акциядорлик жамияти;

субсидия — иссиқхона хўжаликларига иссиқлик насосларини харид қилиш ва ўрнатиш харажатларининг бир қисмини қоплаб бериш учун Агентлик ҳузуридаги Энергия самарадорлигини рағбатлантириш ва қўллаб-қувватлаш жамғармасидан (кейинги ўринларда — Жамғарма) ажратиладиган маблағлар;

талабгор — иссиқлик насосини харид қилиш ва иссиқхона хўжалигига ўрнатиш учун Платформа орқали буюртма берган хўжалик юритувчи субъект.

3. Иссиқхона хўжаликларига иссиқлик насосларини харид қилиш ва ўрнатиш харажатларининг бир қисми ушбу Низомга 1-иловадаги схемага мувофиқ қоплаб берилади.

4. Иссиқлик насосларини етказиб берувчи томонидан сотиш ва талабгор томонидан харид қилиш ва уларни ўрнатганлик учун субсидия белгиланган тартибда Платформада рўйхатдан ўтган ҳолда ажратилади.

2-боб. Иссиқлик насосларини харид қилиш ва ўрнатиш

5. Талабгор етказиб берувчилар томонидан иссиқлик насосларини харид қилиш ва ўрнатиш бўйича Платформада етказиб бериш муддатлари кўрсатилган ҳолда жойлаштирилган таклифлардан бирини танлайди ҳамда қуйидаги қўшимча маълумотларни киритади ва буюртмани ЭРИ билан тасдиқлаган ҳолда шакллантиради:

иссиқхона манзили;

иситиш майдони (бўйи, эни ва баландлиги);

иссиқхонанинг устки (ташқи) қопламаси материали номи;

иссиқхона иссиқлик энергияси йўқотишларининг олдини олишга мўлжалланган иссиқлик изоляцияловчи қопламалар (тент) билан қопланган бўлиши.

Бунда ҳоким ёрдамчилари иссиқхона жойлашган ер участкасига чиқиб, иссиқхонанинг иссиқлик изоляцияловчи қопламалар (тент) билан қопланганини икки иш куни давомида ўрганади ва “Онлайн маҳалла” платформаси орқали сўралган маълумот мавждулигини тасдиқлайди.

талаб этиладиган ҳарорат даражаси;

йиллик энергия ресурслари (электр, газ, кўмир ва бошқалар) истеъмоли ҳажми;

иссиқхона жойлашган ер участкасига бўлган ҳуқуқ тўғрисидаги маълумот (кадастр рақами, ер ажратиш тўғрисидаги қарор санаси ва рақами).

6. Агентлик талабгор томонидан таклифлар жойлаштирилган кундан бошлаб уч иш куни ичида ҳамда мазкур Низомнинг 5-бандига мувофиқ ҳоким ёрдамчисининг “Онлайн маҳалла” платформаси орқали тасдиқланган маълумотлардан келиб чиқиб, таклифни савдога чиқаради.

Бунда мазкур Низомнинг 5-бандидаги маълумотлар тўлиқ бўлмаса ва иссиқхоналар иссиқлик изоляцияловчи қопламалар (тент) билан қопланмаган бўлса, Агентлик томонидан таклиф рад этилади ва савдога чиқарилмайди. Талабгор томонидан барча камчиликлар бартараф этилган ҳолда, такроран субсидия олиш учун Платформа орқали мурожаат қилиши мумкин.

7. Таклиф маълумотлари лот шаклида Платформадаги барча етказиб берувчиларга автоматик тарзда (онлайн) юборилади.

8. Етказиб берувчилар Платформага жойлаштирилган лот бўйича ўз нарх таклифларини лот жойлаштирилган санадан бошлаб беш кун ичида тақдим этади.

9. Ушбу Низомнинг 8-бандида кўрсатилган муддат якунлангандан сўнг энг мақбул нарх таклифини берган етказиб берувчи ва талабгор ўртасида шартнома Платформада автоматик тарзда расмийлаштирилади.

10. Талабгор шартномани расмийлаштирган санадан бошлаб ўн беш иш куни ичида шартнома қийматининг 80 фоизи миқдоридаги маблағларни Платформада белгиланган тартибда очилган шахсий ҳисобварағига ўтказди ҳамда ушбу маблағлар Платформада вақтинча банд қилинади.

11. Маблағлар Платформада банд қилингандан сўнг етказиб берувчи шартномада кўрсатилган муддатда иссиқлик насосини шартномада кўрсатилган техник кўрсаткичларга мувофиқ етказилишини ва ўрнатилишини таъминлайди.

Платформа оператори етказиб берувчи ва талабгорларга қонунчиликда белгиланган тартибда хизмат кўрсатади.

3-боб. Иссиқлик насосларини харид қилиш ва ўрнатиш харажатларининг бир қисмини қоплаб бериш

12. Етказиб берувчи иссиқлик насосини ўрнатгандан сўнг Платформада ушбу Низомга 2-иловага мувофиқ шаклдаги далолатномани электрон тарзда шакллантиради ҳамда бажарилган ишларни тасдиқловчи фото ва видео материалларни Платформага юклайди. Бунда далолатноманинг ҳаққонийлигига ва Платформага юкланган фото ва видео материаллар, уларда кўрсатилган маълумотларнинг тўғрилиги ва тўлиқлигига етказиб берувчи ҳамда талабгор тенг жавобгар ҳисобланади.

13. Далолатнома етказиб берувчи ва талабгор томонидан электрон тарзда тасдиқлангандан сўнг Платформа оператори:

Платформада вақтинча банд қилинган маблағларни бир иш кунидан кечикмасдан, етказиб берувчининг банк ҳисобварағига ўтказиб беради;

Платформадан “Онлайн маҳалла” платформаси орқали талабгорнинг буюртномада кўрсатилган манзилдаги ҳоким ёрдамчисига ва Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Агросаноатни ривожлантириш агентлигининг ҳудуддаги лойиҳа офиси (кейинги ўринларда – лойиҳа офиси) ходимига жойига чиққан ҳолда ўрганишни ўтказиш бўйича хабар (СМС) юборади.

14. “Онлайн маҳалла” платформаси орқали хабарнома келиб тушгандан сўнг ҳоким ёрдамчиси лойиҳа офиси ходими билан бирга икки иш куни ичида иссиқлик насосининг ҳақиқатда ўрнатилганини ва ишчи ҳолатдалигини, унинг техник кўрсаткичлари Платформадаги шартнома ва далолатномада кўрсатилган техник кўрсаткичларга мос келишини жойига чиққан ҳолда ўрганади.

15. Ҳоким ёрдамчиси ва лойиҳа офиси ходими томонидан “Онлайн маҳалла” платформаси орқали иссиқлик насосининг ҳақиқатда ўрнатилгани ва ишчи ҳолатдалиги ҳамда унинг техник кўрсаткичларини Платформадаги шартнома ва далолатномада кўрсатилган техник кўрсаткичларга мос келиши бўйича далолатнома тузган ҳолда тасдиқлайди ҳамда Агентликка юборди.

Далолатномага асосан Агентлик бир иш куни ичида “subsidiya.mf.uz” ахборот портали орқали шартнома қийматининг 20 фоизи миқдорини етказиб берувчининг ҳисобварағига автоматик равишда ўтказиб беради.

16. Ўрнатилган иссиқлик насоси ишга туширилгандан бошлаб 24 ой мобайнида бегоналаштириш (сотиш) тақиқланади. Ҳоким ёрдамчиси томонидан заруратга кўра мониторинг натижасида шундай ҳолат аниқланганда, ажратилган субсидия талабгор томонидан Агентликка тўлиқ миқдорда қайтарилади, ер участкаларининг жамоат эҳтиёжлари учун олиб қўйилиши муносабати билан бузиладиган ва кўчириладиган уй-жойлар бундан мустасно.

17. Ҳоким ёрдамчиси ва лойиҳа офиси ходими томонидан “Онлайн маҳалла” платформаси орқали иссиқлик насосининг ҳақиқатда ўрнатилмагани ёки ишчи ҳолатда эмаслиги ёхуд техник кўрсаткичларнинг Платформадаги шартнома ва далолатномада кўрсатилган техник кўрсаткичларга мос эмаслиги аниқланган тақдирда, етказиб берувчи ва талабгорга Платформа орқали камчиликларни бартараф этиш бўйича хабарнома талабгорнинг шахсий кабинетига юборилади.

Етказиб берувчи бир ой муддатда аниқланган камчиликларни бартараф этган ҳолда, Платформа орқали талабгор хабардорлигида қайта далолатнома тузади ва бу тўғрисидаги маълумотларни Платформага юклайди.

Агентлик “Онлайн маҳалла” платформаси орқали ҳоким ёрдамчиси ва лойиҳа офиси ходими камчиликлар бартараф этилганини аниқлаш юзасидан қайта хабарнома юборди.

Камчиликлар бартараф этилгани тасдиқлангандан сўнг субсидия бир иш куни давомида “Subsidiya.mf.uz” ахборот портали орқали белгиланган тартибда ажратилади.

18. Талабгор ҳоким ёрдамчисининг субсидия ажратишни рад этиш тўғрисидаги қароридан норози бўлган тақдирда, белгиланган тартибда юқори турувчи ташкилотга ёки судга шикоят қилиш ҳуқуқига эга.

4-боб. Яқунловчи қоида

19. Ушбу Низом талаблари бузилишида айбдор бўлган шахслар қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ жавоб берадилар.

Иссиқхона хўжаликларига иссиқлик насослари
ҳамда уларга ўрнатиладиган калориферлар ва
бойлерларини харид қилиш ва ўрнатиш
харажатларининг бир қисмини қоплаб бериш
тартиби тўғрисидаги низомга
1-илова

Иссиқхона хўжаликларига иссиқлик насосларини харид қилиш
ва ўрнатиш харажатларининг бир қисмини қоплаб бериш
СХЕМАСИ

Босқичлар	Субъектлар	Тадбирлар	Муддат
1-босқич	Талабгор	Платформада етказиб берувчилар иссиқлик насослари бўйича жойлаштирилган таклифлардан бирини танлаб, қўшимча маълумотларни киритган ҳолда буюртмани ЭРИ билан тасдиқлаган ҳолда шакллантиради.	Заруратга кўра
2-босқич	Ҳоким ёрдамчиси	Иссиқхона жойлашган ер участкасига чиқиб, иссиқхонанинг иссиқлик изоляцияловчи қопламалар (тент) билан қопланганини ўрганади ва “Онлайн маҳалла” платформаси орқали сўралган маълумотни мавжудлигини тасдиқлайди.	2 иш кунида
3-босқич	Агентлик	Талабгор томонидан таклифлар ҳоким ёрдамчисининг “Онлайн маҳалла” платформаси орқали тасдиқланган маълумотлардан келиб чиқиб, таклифни савдога чиқаради.	3 иш кунида
4-босқич	Платформа оператори	Буюртмани лот шаклида Платформага жойлаштиради ва ушбу лот маълумотларини барча етказиб берувчиларга автоматик тарзда юборади.	5 иш кунида
5-босқич	Етказиб берувчи	Жойлаштирилган лот бўйича ўз нарх таклифларини тақдим этади.	
6-босқич	Платформа оператори	Энг мақбул нарх таклифи берган етказиб берувчи ва талабгор ўртасида шартномани расмийлаштиради.	
7-босқич	Талабгор	Шартнома қийматининг 80 фоизи миқдоридаги маблағларни Платформада очилган шахсий ҳисобварағига ўтказди.	15 иш кунида

8-босқич	Етказиб берувчи Етказиб берувчи ва талабгор	1. Иссиқлик насосини шартномада кўрсатилган техник кўрсаткичларга мувофиқ ўрнатилишини таъминлайди. 2. Платформада далолатномани электрон тарзда шакллантиради, бажарилган ишларни тасдиқловчи фото ва видео материалларни Платформага юклайди. 3. Далолатномани тасдиқлайди.	Шартномада белгиланган муддатда Иссиқлик насоси ўрнатилгандан сўнг
9-босқич	Платформа оператори	1. Вақтинча банд қилинган маблағларни етказиб берувчининг банк ҳисобварағига ўтказиб беради. 2. “Онлайн маҳалла” платформаси орқали талабгор манзилидаги ҳоким ёрдамчисига жойига чиққан ҳолда ўрганиш ўтказиш бўйича хабарнома юборади.	1 иш кунида Реал вақт режимида
10-босқич	Ҳоким ёрдамчиси ва лойиҳа офиси ходими	Иссиқлик насосининг ҳақиқатда ўрнатилганини ва ишчи ҳолатдалигини, унинг техник кўрсаткичлари Платформадаги шартнома ва далолатномада кўрсатилган техник кўрсаткичларга мос келишини жойига чиққан ҳолда ўрганади ва ҳолатни тасдиқлайди ёки рад этади.	2 иш кунида
11-босқич	Ҳоким ёрдамчиси ва лойиҳа офиси ходими	“Онлайн маҳалла” платформаси орқали иссиқлик насосининг ҳақиқатда ўрнатилмагани ёки ишчи ҳолатда эмаслиги ёхуд техник кўрсаткичларнинг Платформадаги шартнома ва далолатномада кўрсатилган техник кўрсаткичларга мос эмаслиги тасдиқланган тақдирда, етказиб берувчи ва талабгорга Платформа орқали камчиликларни бартараф этиш бўйича хабарнома юборади.	1 иш кунида
12-босқич	Агентлик	Иссиқлик насосларининг техник кўрсаткичлари ўзаро мос келган тақдирда, “subsidiya.mf.uz” ахборот портали орқали шартнома қийматининг 20 фоизи миқдорини етказиб берувчининг ҳисобварағига автоматик равишда ўтказиб беради.	1 иш кунида

Иссиқхона хўжаликларига иссиқлик насослари ҳамда
уларга ўрнатиладиган калориферлар ва
бойлерларини харид қилиш ва ўрнатиш
харажатларининг бир қисмини қоплаб бериш
тартиби тўғрисидаги низомга
2-илова

**Етказиб берувчи ва талабгор ўртасида тузилган топшириш ва қабул қилиш
ДАЛОЛАТНОМАСИ**

Шартнома рақами: _____ **Сана:** 20__ йил “__” _____

1. Талабгор корхона номи

2. Талабгор корхона раҳбари Ф.И.О.

3. Етказиб берувчи корхона номи

4. Етказиб берувчи раҳбари Ф.И.О.

5. Етказиб берувчи телефон рақами

6. Томонлар ушбу далолатномани қуйидаги мазмунда туздилар:

- томонлар ўртасида тузилган шартномага мувофиқ ишлар “Етказиб берувчи” томонидан бажарилди, ускуналар ўрнатилди ва синовдан ўтказилди;
- “Талабгор” томонидан бажарилган ишлар қабул қилиб олинди.

7. Иссиқлик насослари ўрнатилган жойнинг маълумотлари:

Иссиқхона жойлашган ер участкасига бўлган ҳуқуқ тўғрисидаги маълумот (кадастр рақами, йр ажратиш тўғрисидаги қарор санаси ва рақами)

Иссиқхона манзили

Иссиқхона иситиш майдони

8. Ўрнатилган иссиқлик насосларининг техник кўрсаткичлари:

Серия рақами:

Модел:

Сони:

Умумий қуввати:

9. Молиялаштириш маълумотлари:

Шартнома қиймати:

Талабгор тўлайдиган сумма:

Субсидия суммаси:

Изоҳ. Ушбу Далолатнома электрон тарзда тузилди ҳамда томонларнинг шахсий кабинетидида сақланади.

Вазирлар Маҳкамасининг
2026 йил “ 14 ” майдаги 242-сон қарорига
10-илова

**Вазирлар Маҳкамасининг “Ёқилғи-энергетика ресурслари
истеъмолчиларини ҳамда бино ва иншоотларни энергия истеъмолини
энергия аудитидан ўтказиш тартибларини белгилаш тўғрисида” 2024 йил
19 октябрдаги 690-сон қарорига киритилаётган ўзгартиришлар**

1-иловада:

3-банднинг ўнинчи хатбошиси қуйидаги мазмундаги ўнинчи – ўн биринчи хатбошилар билан алмаштирилсин:

“энергетика паспорти – ўтказилган энергия аудити натижасида ёқилғи-энергетика ресурсларидан фойдаланиш тўғрисида ишлаб чиқиладиган ҳужжат;

Ягона реестр – Энергия самарадорлиги миллий агентлигининг Энергия самарадорлигини ошириш соҳасидаги энергия аудиторларининг ягона реестри”;

15-банддаги “бир ой муддатда” сўзлари “бир ой муддатда Ягона реестрдаги” сўзлари билан алмаштирилсин;

17-банднинг иккинчи хатбошиси қуйидаги мазмундаги иккинчи – учинчи хатбошилар билан алмаштирилсин:

“Бунда энергия аудитори Ўзэнергоинспекциянинг кўрсатмаларига мувофиқ дастурни қайта кўриб чиқиб, беш иш кунида тасдиқлаш учун Ўзэнергоинспекцияга такроран “Энергоназорат” платформаси орқали киритади.

Энергия аудитидан ўтказиш дастурлари ҳар йили 1 апрелга қадар тасдиқланади”.

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI VAZIRLAR MANKAMASINING QARORI

20 26 yil « 15 » may№ 243

Toshkent sh.

Ёқилғи-энергетика ресурслари нархларини белгилаш тўғрисида

Сўнгги йилларда жаҳонда юз бераётган геосиёсий зиддиятлар ва кескинликлар, глобал иқтисодиётдаги, шу жумладан, халқаро нефть бозоридаги узоқ муддатли ноаниқликлар ва халқаро юк ташишлар бозори конъюнктурасининг ўзгариши шароитида аҳоли, иқтисодиёт тармоқлари ва тадбиркорлик субъектларини ёқилғи-энергетика ресурслари билан ишончли таъминлаш, шунингдек, ёқилғи-энергетика корхоналари молиявий ҳолатини барқарорлаштириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси **қарор қилади**:

1. Ёқилғи-энергетика ресурсларининг 2026 йил 1 июндан кучга кирадиган нархлари 1-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Энергетика вазирлиги ушбу қарорга мувофиқ ёқилғи-энергетика ресурсларининг жорий этилаётган янги нархларини барча манфаатдор вазирликлар, идоралар, юридик ва жисмоний шахсларга етказсин.

3. Энергетика вазирлиги, Иқтисодиёт ва молия вазирлиги:

Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги билан биргаликда нефть-газ ва энергетика соҳасини ривожлантириш, ёқилғи-энергетика ресурсларини етказиб бериш сифатини яхшилаш ва уларнинг нархлари ўзгаришига оид мавзулар оммавий ахборот воситаларида кенг ёритилишини таъминласин;

бир ой муддатда “Худудгазтаъминот” АЖ ва “Худудий электр тармоқлари” АЖ билан биргаликда табиий газ ва электр энергиясини етказиб беришдаги йўқотишларни қисқартиришга қаратилган мақсадли кўрсаткичларни белгилаган ҳолда, худудгаз таъминоти филиаллари ҳамда худудий электр тармоқлари корхоналари раҳбарлари фаолиятини энг муҳим самарадорлик кўрсаткичларини (KPI) тасдиқласин.

Бунда энг муҳим самарадорлик кўрсаткичларини (KPI) бажаришда қолоқликка йўл қўйган раҳбарларга нисбатан қатъий молиявий ва интизомий жазо чораларини қўллаш инobatга олинсин.

4. Иқтисодиёт ва молия вазирлиги, Энергетика вазирлиги Энергия самарадорлиги миллий агентлиги билан биргаликда тизимли равишда йирик тармоқ ва давлат корхоналарида бир бирлик маҳсулот ишлаб чиқариш (хизмат кўрсатиш) учун сарфланадиган ёқилғи-энергетика ресурсларини тежаш чораларини белгилаб борсин ва уларнинг амалга оширилишини таъминласин.

5. Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Идоралараро тариф комиссияси 2026 йил 1 июлга қадар:

табiiй газ ва электр энергиясини ишлаб чиқариш, узатиш, тақсимлаш ва сотиш тарифларини;

электр ва иссиқлик энергияси, шунингдек, табiiй газ истеъмолчилари ва улгуржи қайта сотувчилардан тушадиган маблағларни тақсимлаш тартибини қайта кўриб чиқсин ва тасдиқласин.

6. Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг 2-иловага мувофиқ айрим қарорларига ўзгартиришлар киритилсин ва 2026 йил 1 июндан бошлаб кучга киритилсин.

7. Ушбу қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари – иқтисодиёт ва молия вазири Ж.А. Қўчқоров ҳамда энергетика вазири Ж.Т. Мирзамахмудов зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикасининг
Бош вазири**

А. Арипов

Вазирлар Маҳкамасининг
2026 йил 15 майдаги 243-сон қарорига
1-илова

**Ёқилғи-энергетика ресурсларининг 2026 йил 1 июндан кучга кирадиган
янги нархлари**

Т/р	Истеъмолчилар номи	Ўлчов бирлиги	Ўлчов бирлиги учун нархлар (ҚҚС ҳисобга олинган ҳолда, сўм)
I.	Электр энергияси		
1.1.	Истеъмолчиларнинг I ва II гуруҳлари	кВт соат	1 100
1.2.	Истеъмолчиларнинг III гуруҳи, шу жумладан аҳоли:		
1.2.1.	Овқат тайёрлаш учун марказлашган ҳолда электр плиталар билан жиҳозланган кўп квартирали уйлар ва ётоқхоналарда яшайдиган маиший истеъмолчилар учун бир ойдаги истеъмолдан келиб чиқиб: ойига 200 кВт соатгача; ойига 201 кВт соатдан 500 кВт соатгача; ойига 501 кВт соатдан 1 000 кВт соатгача; ойига 1 001 кВт соатдан 5 000 кВт соатгача; ойига 5 001 кВт соатдан 10 000 кВт соатгача; ойига 10 001 кВт соат ва ундан юқори.		325 450 550 800 950 1 100
1.2.2.	Қолган маиший истеъмолчилар учун бир ойдаги истеъмолдан келиб чиқиб: ойига 200 кВт соатгача; ойига 201 кВт соатдан 500 кВт соатгача; ойига 501 кВт соатдан 1 000 кВт соатгача; ойига 1 001 кВт соатдан 5 000 кВт соатгача; ойига 5 001 кВт соатдан 10 000 кВт соатгача; ойига 10 001 кВт соат ва ундан юқори.		650 900 1 100 1 600 1 900 2 200
1.3.	Истеъмолчиларнинг IV гуруҳи		1 100
II.	Табиий газ		
2.1.	Барча истеъмолчилар учун (2.2.–2.4. бандлардан ташқари)	куб метр	2 000
2.2.	Автомобилларга газ тўлдириш компрессор шохобчалари (шу жумладан, балансда автомобилларга газ тўлдириш компрессор шохобчалари мавжуд бўлган юридик шахслар) учун		2 750

Т/р	Истеъмолчилар номи	Ўлчов бирлиги	Ўлчов бирлиги учун нархлар (ҚҚС ҳисобга олинган ҳолда, сўм)
2.3.	Коммунал-маиший эҳтиёжлар учун аҳолига (газни ҳисобга олиш приборлари мавжуд бўлганда):	куб метр	
	а) иситиш мавсуми* давомида бир ойдаги истеъмолдан келиб чиқиб:		
	ойига 500 куб метргача;		1 100
	ойига 501 куб метрдан 2 500 куб метргача;		2 000
	ойига 2 501 куб метрдан 5 000 куб метргача;		2 300
	ойига 5 001 куб метрдан 10 000 куб метргача;		2 700
2.3.	ойига 10 001 куб метр ва ундан юқори.		3 300
	б) бошқа мавсум* давомида бир ойдаги истеъмолдан келиб чиқиб:		
	ойига 100 куб метргача;		1 100
	ойига 101 куб метрдан 2 500 куб метргача;		2 000
	ойига 2 501 куб метрдан 5 000 куб метргача;		2 300
	ойига 5 001 куб метрдан 10 000 куб метргача;		2 700
2.4.	ойига 10 001 куб метр ва ундан юқори.		3 300
	Коммунал-маиший эҳтиёжлар учун аҳолига (газни ҳисобга олиш приборлари мавжуд бўлмаганда):		
	а) овқат тайёрлаш ва иссиқ сув таъминоти учун		2 000
2.4.	б) иситиш учун		
			1 550

Изоҳ.

*) Иситиш мавсуми (бошқа мавсум) Вазирлар Маҳкамасининг 2024 йил 16 апрелдаги 204-сон қарори билан тасдиқланган 2024 йил 1 майдан аҳоли учун электр энергияси ва табиий газ бир ойлик истеъмолининг базавий меъёрларини (2-илова) амал қилиш муддатлари билан белгиланади.

Вазирлар Маҳкамасининг
2026 йил 15 майдаги 243-сон қарорига
2-илова

**Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг
айрим қарорларига киритилаётган ўзгартиришлар**

1. Вазирлар Маҳкамасининг “Ёқилғи-энергетика соҳасида бозор механизмларини жорий этишнинг қўшимча чора-тадбирлари тўғрисида” 2024 йил 16 апрелдаги 204-сон қарорига 1-илованинг “I. Электр энергияси” қисмининг 1.1., 1.2., 1.2.1., 1.2.2. ва 1.3. позициялари, “II. Табiiй газ” қисмининг 2.1., 2.2., 2.3., 2.4., 2.5. ва 2.6. позициялари ҳамда изоҳининг биринчи хатбошиси чиқариб ташлансин.

2. Вазирлар Маҳкамасининг “Ёқилғи-энергетика ресурслари истеъмолчиларини қўллаб-қувватлаш мақсадида 2024-2025 йилларда ёқилғи-энергетика ресурслари нархларининг босқичма-босқич ўзгариш графигига ўзгартиришлар ва қўшимча киритиш ҳақида” 2025 йил 31 мартдаги 194-сон қарорига илованинг 1 ва 2-бандлари чиқариб ташлансин.

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI VAZIRLAR MAHKAMASINING QARORI

20 26 yil « 15 » may № 245

Toshkent sh.

Ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларни йиғиш ва тайёрлаш тартибини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон – 2030” стратегиясини “Атроф-муҳитни асраш ва “яшил иқтисодиёт” йилида амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2025 йил 30 январдаги ПФ–16-сон ҳамда “Ислохотларни ҳуқуқий жиҳатдан таъминлаш самарадорлигини ошириш ҳамда ижтимоий муносабатларни тартибга солишда вазирлик ва идораларнинг масъулияти ва ташаббускорлигини кучайтириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2025 йил 8 сентябрдаги ПФ–161-сон фармонлари ижросини таъминлаш, шунингдек, ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларни йиғиш ва тайёрлаш тартибини такомиллаштириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси **қарор қилади:**

1. Қуйидагилар:

Ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларнинг техник ва доривор хомашёсини, озиқ-овқат мақсадлари учун ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларни йиғиш ва тайёрлаш тартиби тўғрисидаги низом **1-иловага** мувофиқ;

Фойдаланиш тақиқланган ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларнинг рўйхати **2-иловага** мувофиқ тасдиқлансин.

2. Белгилансинки:

Ўзбекистон Республикаси Қизил китобига киритилмаган ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларнинг техник ва доривор хомашёсини, озиқ-овқат мақсадлари учун ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларни йиғиш ва тайёрлашга ўсимлик дунёси объектларидан махсус фойдаланиш ҳуқуқи тасдиқланган квоталар доирасида “E-auksion” электрон савдо платформасида ўтказиладиган электрон онлайн-аукцион савдолари орқали берилади;

ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларнинг техник ва доривор хомашёсини, озиқ-овқат мақсадлари учун ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларни йиғиш ва тайёрлашга ўсимлик дунёси объектларидан махсус фойдаланиш ҳуқуқини берувчи рухсатнома электрон онлайн-аукцион савдолари натижалари бўйича аукцион ғолибларига уларнинг мурожаатисиз “проактив” тарзда расмийлаштириб берилади ҳамда бир йил давомида амал қилади.

3. Ўзбекистон Республикаси Экология ва иқлим ўзгариши миллий қўмитаси, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши **2026 йил 1 июндан бошлаб:**

қизилмия ўсимлиги популяциясини қайта тиклаш ҳамда унинг муҳофазасини таъминлаш чораларини кўрсин;

қизилмия ўсимлигининг давлат ўрмон хўжаликлари ҳудудларидаги табиий ареалларини, захирасини ҳамда фойдаланиш мумкин бўлган миқдорини аниқласин;

қизилмия ўсимлиги генофондини сақлаш ва уни кўпайтириш мақсадида табиий ареалларидаги захираси етарли бўлган ўрмон хўжаликлари ҳудудларида **камида 2 гектардан** оналик плантацияларини ташкил этсин;

қизилмия ўсимлигининг уруғлик материалларини етиштириш, тайёрлаш, кўпайтириш ҳамда хомашёсини қайта ишлаш бўйича **илмий тадқиқот ишларини** амалга оширсин.

4. Вазирлар Маҳкамасининг 2022 йил 22 февралдаги 86-сон қарори билан тасдиқланган Махсус электрон тизим орқали рухсат этиш хусусиятига эга айрим ҳужжатларни бериш тартиб-таомиллари тўғрисидаги ягона низомга **3-иловага** мувофиқ ўзгартириш киритилсин.

5. Ўзбекистон Республикаси Экология ва иқлим ўзгариши миллий қўмитаси **икки ой муддатда:**

Давлат активларини бошқариш агентлиги билан биргаликда ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларнинг техник ва доривор хомашёсини, озиқ-овқат мақсадлари учун ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларни йиғиш ва тайёрлашга ўсимлик дунёси объектларидан махсус фойдаланиш ҳуқуқини электрон онлайн-аукцион савдолари орқали беришни йўлга қўйсин;

манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда ўзлари қабул қилган норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни ушбу қарорга мувофиқлаштирсин;

Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси ҳамда Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги, оммавий ахборот воситалари билан биргаликда ушбу қарорнинг мазмун-моҳияти оммавий ахборот воситалари, шу жумладан, Интернет жаҳон ахборот тармоғи ва ижтимоий тармоқлар орқали кенг жамоатчиликка тушунтирилишини таъминласин.

6. Ушбу қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари – иқтисодиёт ва молия вазири Ж.А. Қўчқоров зиммасига ҳамда Экология ва иқлим ўзгариши миллий қўмитасига юклансин.

Ўзбекистон Республикасининг
Бош вазири

А. Арипов

Вазирлар Маҳкамасининг
2026 йил “15” майдаги 245-сон қарорига
1-илова

**Ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларнинг техник ва доривор хомашёсини,
озиқ-овқат мақсадлари учун ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларни
йиғиш ва тайёрлаш тартиби тўғрисида**

НИЗОМ

1-боб. Умумий қоидалар

1. Ушбу Низом ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларнинг техник ва доривор хомашёсини, озиқ-овқат мақсадлари учун ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларни йиғиш ва тайёрлаш тартибини белгилайди.

2. Ушбу Низом питомниклар, плантациялар, томорқа, хусусий боғлар ва дала ҳовлиларда етиштирилган ўсимликларга нисбатан татбиқ этилмайди.

3. Ушбу Низомда қуйидаги асосий тушунчалардан фойдаланилади:

ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликлар – маданийлаштирилмаган дарахтлар, буталар, ўтсимонлар, қирққулоқсимонлар, йўсинсимонлар, сув ўтлари, лишайниклар ва замбуруғлар;

ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларнинг доривор хомашёси – маданийлаштирилмаган ва табиий муҳитда ўсадиган ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларнинг тиббиётда ва фармацевтикада дори-дармон тайёрлаш, шунингдек, биологик актив моддалар, эфир ёғларини олиш учун ишлатиладиган қисмлари (илдизи, барги, гули, меваси, пўстлоғи, елими, суви);

ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларнинг техник хомашёси – маданийлаштирилмаган ва табиий муҳитда ўсадиган ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларнинг саноатда эфир ёғи, ошловчи, бўёқ моддалари, техник толаларни олиш учун ишлатиладиган қисмлари (илдизи, барги, гули, меваси, пўстлоғи, елими, суви);

ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликлардан махсус фойдаланишнинг йиллик квотаси – ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларнинг техник ва доривор хомашёсини, озиқ-овқат мақсадлари учун ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларни махсус фойдаланиш тартибида йиғиш ва тайёрлашнинг Ўзбекистон Республикаси Экология ва иқлим ўзгариши миллий қўмитаси (кейинги ўринларда – Экология қўмитаси) томонидан тасдиқланган йиллик миқдори;

оператор – Ўзбекистон Республикаси Давлат активларини бошқариш агентлиги ҳузуридаги электрон савдо платформасида аукционларни ташкил этадиган ва ўтказадиган “Электрон онлайн-аукционларни ташкил этиш” акциядорлик жамияти;

ўсимлик дунёси – Ўзбекистон Республикаси ҳудудида табиий муҳитда ўсадиган ёки сунъий яратилган шароитларда етиштириладиган барча турдаги ёввойи ўсимликлар мажмуи;

“E-auksion” электрон савдо платформаси (кейинги ўринларда – электрон савдо платформаси) – электрон онлайн-аукцион ва танловларни ташкил этиш ҳамда ўтказиш учун зарур ахборотни киритиш, сақлаш ва қайта ишлаш, шунингдек, истаги бўлган жисмоний ва юридик шахсларнинг бундай аукцион ва танловлар жараёнига кириш ҳамда уларда қатнашиш имконини таъминлайдиган ахборот тизими.

4. Жисмоний ва юридик шахслар ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликлар объектларининг фойдаланувчилари бўлиши мумкин.

5. Ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликлар объектларининг фойдаланувчилари томонидан ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларнинг техник ва доривор хомашёсини, озиқ-овқат мақсадлари учун ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларни умумий ҳамда махсус фойдаланиш тартибида йиғишга ва тайёрлашга йўл қўйилади.

6. Ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларнинг техник ва доривор хомашёсини, озиқ-овқат мақсадлари учун ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларни жисмоний шахслар томонидан бепул, ҳаётий зарур эҳтиёжларни қаноатлантириш учун чекланган ҳажмларда йиғиш ва тайёрлашга умумий фойдаланиш тартибида йўл қўйилади.

Ўсимлик дунёси объектларидан умумий фойдаланиш нормалари ва тартиби Қорақалпоғистон Республикаси Экология ва иқлим ўзгариши қўмитаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри Экология ва иқлим ўзгариши бош бошқармалари билан келишилган ҳолда халқ депутатлари туман (шаҳар) Кенгашлари томонидан белгиланади.

7. Ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларнинг техник ва доривор хомашёсини, озиқ-овқат мақсадлари учун ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларни уларнинг фойдаланувчилари томонидан йиғиш ва тайёрлашга ўсимлик дунёси объектларидан махсус фойдаланиш ҳуқуқини берувчи рухсатнома (кейинги ўринларда – рухсатнома) асосида ҳақ эвазига йўл қўйилади.

8. Ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларнинг техник ва доривор хомашёси, озиқ-овқат мақсадлари учун ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларни йиғиш ва тайёрлашга ушбу Низомга 1-иловага мувофиқ схема асосида рухсатнома берилади.

2-боб. Ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликлардан махсус фойдаланишнинг йиллик квотасини шакллантириш тартиби

9. Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларнинг техник ва доривор хомашёсини, озиқ-овқат мақсадлари учун ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларни махсус фойдаланиш тартибида йиғиш ва тайёрлашнинг захирасини аниқлайди. Бунда ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликлар ўсадиган ер участкаларининг умумий майдони 0,1 гектардан ҳамда ўт қопламаси 10 фоиздан кам бўлмаслиги лозим.

10. Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси ҳар йили 15 апрелга қадар туман (шаҳар) кесимида ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларнинг техник ва доривор хомашёсини, озиқ-овқат мақсадлари учун ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларни махсус фойдаланиш тартибида йиғиш ва тайёрлашнинг захираси тўғрисидаги хулосани (кейинги ўринларда – хулоса) Экология қўмитасига тақдим этади.

11. Экология қўмитаси хулосани бир ҳафта муддатда кўриб чиқиб, келишиш учун Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликларига юборади.

12. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари хулоса юзасидан уч кун муддатда Экология қўмитасига таклифлар киритади.

13. Ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликлардан махсус фойдаланишнинг йиллик квотаси ҳар йили 10 майга қадар Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликларининг таклифлари асосида Экология қўмитаси раисининг буйруғи билан тасдиқланади.

3-боб. Ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликлардан махсус фойдаланиш ҳуқуқини электрон онлайн-аукцион савдолари орқали бериш

14. Ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликлардан махсус фойдаланиш ҳуқуқи электрон онлайн-аукцион савдолари орқали берилади, Ўзбекистон Республикасининг Қизил китобига киритилган камёб ва йўқолиб кетиш хавфи остидаги ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликлар бундан мустасно.

15. Экология қўмитаси ҳар йили 20 майга қадар ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликлардан махсус фойдаланишнинг йиллик квотаси доирасида ҳудудлар кесимида ўсимликларнинг турлари ва ҳажмлари бўйича лотларни шакллантиради ҳамда электрон савдо платформасига жойлаштириш учун операторга ушбу Низомга 2-иловадаги шаклга мувофиқ электрон буюртмани тақдим этади.

16. Лотларда қуйидаги маълумотлар кўрсатилади:

ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларни йиғиш ва тайёрлаш ҳудуди;

ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликлар тури ва ўсимлик қисми;

йиғиладиган ва тайёрланадиган ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликлар ҳажми;

ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликлардан махсус фойдаланиш ҳуқуқини савдога қўйишнинг бошланғич нархи;

ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларни йиғиш ва тайёрлаш муддати;

ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларни йиғиш ва тайёрлаш учун рухсат беришга оид талаблар ва шартлар.

17. Ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликлардан махсус фойдаланиш ҳуқуқини электрон онлайн-аукцион савдосига қўйишнинг бошланғич нархлари ушбу Низомга 3-иловага мувофиқ белгиланади.

18. Ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликлардан махсус фойдаланиш ҳуқуқини бериш бўйича электрон онлайн-аукцион савдолари Вазирлар Маҳкамасининг 2022 йил 12 январдаги 18-сон қарори билан тасдиқланган “E-auksion” электрон савдо платформасида электрон онлайн-аукцион ва танловларни ташкил этиш ҳамда ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомга мувофиқ ўтказилади.

19. Аукцион ғолиби ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликлардан махсус фойдаланиш ҳуқуқининг қийматини тўлиқ тўлагандан кейин бир иш куни ичида аукцион натижалари бўйича оператор томонидан баённома расмийлаштирилади ҳамда аукцион ғолиби ва Экология қўмитасининг электрон савдо платформасидаги шахсий кабинетларига электрон шаклда юборилади.

Бунда ушбу аукцион объекти бўйича аввал тўланган закат пули аукцион объектининг 100 фоиз қийматига қўшиб ҳисобланади.

20. Аукцион натижалари бўйича баённома аукцион ғолибига рухсатномани расмийлаштириш учун асос ҳисобланади.

21. Экология қўмитаси аукцион натижалари бўйича баённомани олган кундан бошлаб бир иш куни ичида рухсатномани расмийлаштиради ҳамда аукцион ғолибининг электрон савдо платформасидаги шахсий кабинетига юборади.

Бунда аукцион ғолибидан рухсатнома берилгани учун йиғим ундирилмайди.

22. Экология қўмитаси аукцион ғолиби ва расмийлаштирилган рухсатнома ҳақида маълумотларни ўзининг ҳудудий бошқармаларига тақдим этади.

23. Ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликлардан махсус фойдаланиш ҳуқуқини аукцион орқали беришдан келиб тушган маблағлар оператор хизмат ҳақи чегирилган ҳолда Экология жамғармасига йўналтирилади.

24. Экология жамғармасига келиб тушган маблағлар қуйидаги мақсадларга йўналтирилади:

ўсимлик дунёсидан оқилона фойдаланиш, уни муҳофаза қилиш, тиклаш ва такрор кўпайтириш;

ўсимлик дунёси объектларининг давлат кадастрини юритиш ҳамда ўсимлик дунёси мониторингини амалга ошириш;

ўсимлик дунёсини муҳофаза қилиш ва ундан фойдаланиш соҳасидаги илмий-тадқиқот фаолиятини ривожлантириш.

25. Аукцион ғолиби рухсатномада кўрсатилган шартларга риоя этмаган ҳолатларда, берилган рухсатнома белгиланган тартибда бекор қилинади.

26. Рухсатнома берилган кундан бошлаб бир йил давомида амал қилади.

27. Аукцион ғолиби рухсатномадан қисман фойдаланган ёки фойдаланмаганидан қатъи назар, ушбу рухсатнома билан боғлиқ бўлган барча харажатлар қайтарилмайди.

4-боб. Қизил китобга киритилган камёб ва йўқолиб кетиш хавфи остидаги ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларни йиғиш ва тайёрлаш

28. Ўзбекистон Республикасининг Қизил китобига киритилган камёб ва йўқолиб кетиш хавфи остидаги ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларнинг техник ва доривор хомашёсини, шунингдек, уларни озиқ-овқат мақсадлари учун йиғиш ва тайёрлаш ушбу турдаги ўсимликларни сақлаш, муҳофаза қилиш, такрор кўпайтириш ва тиклаш бўйича илмий-тадқиқот ишларини амалга ошириш мақсадида табиий муҳитдан ажратиб олган ҳолда ҳақ эвазига фойдаланиш мумкин.

29. Ўзбекистон Республикасининг Қизил китобига киритилган камёб ва йўқолиб кетиш хавфи остидаги ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликлардан махсус фойдаланишнинг йиллик квотаси ушбу Низомнинг 2-бобида белгиланган тартибда тасдиқланади ҳамда жисмоний ва юридик шахсларга Ўзбекистон Республикасининг “Ўсимлик дунёсини муҳофаза қилиш ва ундан фойдаланиш тўғрисида”ги Қонунида белгиланган тартибда Экология қўмитаси томонидан Вазирлар Маҳкамасининг 2022 йил 22 февралдаги 86-сон қарори билан тасдиқланган Махсус электрон тизим орқали рухсат этиш хусусиятига эга айрим ҳужжатларни бериш тартиб-таомиллари тўғрисидаги ягона низомга мувофиқ рухсатнома берилади.

30. Ўзбекистон Республикасининг Қизил китобига киритилган камёб ва йўқолиб кетиш хавфи остидаги ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларнинг айрим турлари ва уларнинг қисмларини табиий муҳитдан ажратиб олган ҳолда фойдаланиш учун рухсатнома бериш Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг ҳулосаси ҳамда Экология қўмитасининг таклифи асосида Вазирлар Маҳкамаси томонидан муайян муддатга чекланиши мумкин.

5-боб. Ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларни сақлаб қолиш ва қайта тиклаш шартлари

31. Ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликлар объектларининг фойдаланувчилари ўсимликларни йиғиш ва тайёрлаш ишлари амалга оширилган ҳудудларда уларнинг ўсиш жойларини сақлаб қолиш учун биотехник ҳамда қайта тиклаш тадбирларини амалга ошириши, шу жумладан, фойдаланиш жараёни натижасида бузилган ўсимлик ва тупроқ қопламани рекультивация қилиши, ёнғин ва техника хавфсизлиги ҳамда санитария қоидалари, нормалари ва гигиена нормативларига риоя этишлари шарт.

32. Ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликлар объектларининг фойдаланувчилари Қорақалпоғистон Республикаси Экология ва иқлим ўзгариши қўмитаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри Экология ва иқлим ўзгариши бош бошқармаларининг сўровига мувофиқ ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларнинг техник ва доривор хомашёсини, озиқ-овқат мақсадлари учун ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларни йиғиш ва тайёрлаш ҳажмлари ва турлари тўғрисида ҳисобот йили якуни бўйича маълумот тақдим этади.

6-боб. Якунловчи қоида

33. Ушбу Низом талабларининг бузилишида айбдор бўлган шахслар қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда жавоб беради.

Ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларнинг техник ва доривор хомашёсини, озиқ-овқат мақсадлари учун ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларни йиғиш ва тайёрлаш тартиби тўғрисидаги низомга
1-илова

Ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларнинг техник ва доривор хомашёсини, озиқ-овқат мақсадлари учун ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларни йиғиш ҳамда тайёрлашга ўсимлик дунёси объектларидан махсус фойдаланиш ҳуқуқини берувчи рухсатномани бериш

СХЕМАСИ

Босқичлар	Субъектлар	Тадбирлар	Бажариш муддатлари
1-босқич	Фанлар академияси	Туман (шаҳар) кесимида ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларнинг техник ва доривор хомашёсини, озиқ-овқат мақсадлари учун ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларни махсус фойдаланиш тартибида йиғиш ва тайёрлашнинг захираси тўғрисидаги хулосани (кейинги ўринларда – хулоса) Ўзбекистон Республикаси Экология ва иқлим ўзгариши миллий қўмитасига (кейинги ўринларда – Экология қўмитаси) тақдим этади.	Ҳар йили 15 апрелга қадар
2-босқич	Экология қўмитаси	Хулосани кўриб чиқиб, келишиш учун Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликларига юборади.	Бир ҳафта муддатда
3-босқич	Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари	Хулоса юзасидан Экология қўмитасига таклифлар киритади.	Уч кун муддатда
4-босқич	Экология қўмитаси	1. Ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликлардан махсус фойдаланишнинг йиллик квотасини буйруқ билан тасдиқлайди.	Ҳар йили 10 майга қадар

		2. Ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликлардан махсус фойдаланишнинг йиллик квотаси доирасида ҳудудлар кесимида ўсимликларнинг турлари ва ҳажмлари бўйича лотларни шакллантиради ҳамда “E-auksion” электрон савдо платформасига жойлаштириш учун Давлат активларини бошқариш агентлиги ҳузуридаги “Электрон онлайн-аукционларни ташкил этиш” АЖга электрон буюртмани тақдим этади.	Ҳар йили 20 майга қадар
5-босқич	“Электрон онлайн-аукционларни ташкил этиш маркази” АЖ	Аукцион савдосини ташкил этади, аукцион ғолиби ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликлардан махсус фойдаланиш ҳуқуқи қийматини тўлиқ тўлагандан кейин аукцион натижалари бўйича баённомани расмийлаштиради ҳамда аукцион ғолиби ва Экология қўмитасининг “E-auksion” электрон савдо платформасидаги шахсий кабинетларига электрон шаклда юборади.	Бир иш куни ичида
6-босқич	Экология қўмитаси	Ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликлардан махсус фойдаланиш ҳуқуқини берувчи рухсатномани расмийлаштиради ҳамда аукцион ғолибининг “E-auksion” электрон савдо платформасидаги шахсий кабинетига юборади.	Аукцион натижалари бўйича баённомани олган кундан бошлаб бир иш куни ичида

Ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларнинг техник
ва доривор хомашёсини, озиқ-овқат мақсадлари
учун ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларни йиғиш
ва тайёрлаш тартиби тўғрисидаги низомга
2-илова

**Ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликлардан махсус фойдаланиш ҳуқуқини
электрон онлайн-аукцион савдолари орқали бериш бўйича
ЭЛЕКТРОН БУЮРТМА**

20__ йил “__” ____ да ____ Ўзбекистон Республикаси Экология
ва иқлим ўзгариши миллий қўмитаси ҳамда “Электрон онлайн-аукционларни
ташқил этиш маркази” АЖ ўртасида тузилган ____-сон шартномага мувофиқ,
шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Экология ва иқлим ўзгариши миллий
қўмитаси раисининг 20__ йил “__” ____ даги буйруғига биноан
ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликлардан махсус фойдаланиш ҳуқуқини электрон
онлайн-аукцион савдолари орқали бериш учун ушбу буюртмани тақдим этади:

- 1) рухсатнома рақами _____;
- 2) ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларни йиғиш ва тайёрлаш жойи
_____;
- 3) йиғиладиган ва тайёрланадиган ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликлар
ҳажми _____;
- 4) ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликлардан махсус фойдаланиш ҳуқуқини
савдога қўйишнинг бошланғич нархи (сўмда) _____;
- 5) ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларни йиғиш ва тайёрлаш муддати _____;
- 6) ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликлардан махсус фойдаланиш ҳуқуқини
беришдан тушган маблағлар ўтказилиши мумкин бўлган банк реквизитлари:
банк номи _____, банк МФО _____, банк ҳисобварағи _____;
- 7) Ўзбекистон Республикаси Экология ва иқлим ўзгариши миллий
қўмитасининг манзили ва боғланиш учун маълумотлари (телефон рақами,
электрон почта манзили ва бошқалар).

Буюртма 20__ йил “__” ____ да тақдим этилди.

Ўзбекистон Республикаси Экология ва иқлим ўзгариши миллий қўмитаси
раиси _____

(Ф.И.О.)

ЭРИ (имзо)

Ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларнинг техник
ва доривор хомашёсини, озиқ-овқат мақсадлари
учун ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларни йиғиш
ва тайёрлаш тартиби тўғрисидаги низомга
3-илова

**Ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликлардан махсус фойдаланиш ҳуқуқини
электрон онлайн-аукцион савдосига қўйишнинг
БОШЛАНҒИЧ НАРХЛАРИ**

Фойдаланиш объектлари	Базавий ҳисоблаш миқдorigа коэффициентларда
Қизил китобга киритилмаган ўсимликлар турлари, доривор ва озиқабоп ўсимликларнинг ёввойи турлари (курук оғирлиги 1 кг) ҳамда тайёрлаш учун мўлжалланган ўсимликлар техник хомашёси (ўрганиш вақтида пиёзбошчадан ташқари, елим, шарбат, маймунжон меваси, малина, қорағат, чаканда, замбуруғ – ҳисоб хом ҳолда амалга оширилади)	
Зира (уруғи)	0,035
Турли данданал родиола (илдиз)	0,022
Ёввойи ҳолда ўсувчи мойчечак (тўпгул)	0,015
Оддий зирк (меваси), замбуруғ, яланғоч қизилмия, ковракнинг барча турлари, Самарқанд бўзночи	0,008
Туркистон Аюгаси (живучка)	0,007
Дўлана (гули, меваси), қора андиз, кийик ўт, илонпечак, каданопсис, икки уяли қичитқи ўт, лимон ўт, йирик япроқли алқор, Осиё ялпизи, очамбити, минг япроқли тоғ дасторбоши, катта баргизуб, дала қирқбўғини, доривор маврак, тиканли ковул, афсонак, Максимович равочи, наъматакнинг барча турлари, Анзура пиёзи	0,005
Арча (меваси), оддий исирик, сув қалампири, куш торон, майда гулли жамбил (тоғ райҳони), дағал қизилпойча, оқ қалдирмоқ, эрманнинг барча турлари, оддий минг япроқ, чебрец, уч бўғимли иттиканак, Туркистон арслон қуйруғи, оддий қамиш (м ³), шўравор цистанхе ва ўсимликларнинг бошқа турлари ҳамда уларнинг қисмлари	0,004
Ўсимлик шарбати (елим) ва коврак барча турларининг (Қизил китобга киритилган турлар бундан мустасно) илдизи, уруғлигини олиш учун 1 кг хомашё миқдори – шу мақомдаги ўсимлик қийматининг 5 баравари миқдорида	

Вазирлар Маҳкамасининг
2026 йил “15” майдаги 245-сон қарорига
2-илова

**Фойдаланиш тақиқланган ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларнинг
РЎЙХАТИ**

Т/р	Давлат тилидаги номи	Рус тилидаги номи	Лотин тилидаги номи
1.	Қоя ғорўти	Листовик обыкновенный	Phyllitis scolopendrium (L.) Newman
2.	Жунғор кумсўтаси, жунғор циноморийси	Циноморий джунгарский	Cynomorium songaricum Rupr
3.	Олтой троллиуси	Купальница алтайская	Trollius altaicus C.A.Mey
4.	Кнорринг исфараги	Живокость Кнорринг	Delphinium knorringianum B.Fedtsch
5.	Юмалоқбарг парпи	Аконит круглолистный	Aconitum rotundifolium Kar. & Kir
6.	Оқ парпи, Талас парписи	Аконит таласский	Aconitum talassicum Popov
7.	Бойсун пўфанаги	Ветреница байсунская	Anemone baissunensis Juz
8.	Бухоро пўфанаги	Ветреница бухарская	Anemone bucharica (Regel) Finet & Gagnep
9.	Тилларанг суғурўт, тилларанг адонис	Адонис, Горицвет золотистый	Adonis chrysocyathus Hook.f. & Thomson
10.	Туксиз суғурўт, туксиз адонис	Адонис безволосый	Adonanthe leiosepala (Butkov) Chrték et Slaviková
11.	Ёввойи саллагул, дурагай қизилсаллагул, гулисалим	Пион степной	Paeonia hybrida Pall
12.	Қачимсимон етмак, етмак, бех	Колючелистник качимовидный	Allochrusa gypsophiloides (Regel) Schischk
13.	Тожикистон етмаги, тожик бўритикони	Колючелистник таджикский	Acanthophyllum tadshikistanicum Schischk
14.	Хива шўраги	Солянка хивинская	Salsola chiwensis Popov
15.	Дробов шўраги	Солянка Дробова	Salsola drobovii Botsch

Т/р	Давлат тилидаги номи	Рус тилидаги номи	Лотин тилидаги номи
16.	Титов шўраги	Солянка Титова	Salsola titovii Botsch
17.	Тўмтоқ гулёнбаргчали балиққўз	Климакоптера тупопрцветничковая	Climacoptera amblyostegia Botsch
18.	Оҳактош қандими	Кандым известковый	Calligonum calcareum Pavlov
19.	Нозик қандим	Кандым изящный	Calligonum elegans Drobow
20.	Маттей қандими	Кандым Маттея	Calligonum matteianum Drobow
21.	Майин тукли қандим, мулойим қандим	Кандым мягкий	Calligonum molle Litv
22.	Палецкий қандими	Кандым Палецкого	Calligonum paletzkianum Litv
23.	Қорамева сирттан	Переступень двудомный	Bryonia melanocarpa Nabiev
24.	Ёввойи анжир	Инжир обыкновенный	Ficus carica L
25.	Қўнғироқгулли сохтасемизак	Ложноочиток колокольчицветный	Pseudosedum campanuliflorum Boriss
26.	Ҳисор бергенияси	Бадан гиссарский	Bergenia hissarica Boriss
27.	Угом бергенияси	Бадан угамский	Bergenia ugamica V.N.Pavlov
28.	Олга сорбарияси	Рябинник Ольги	Sorbaria olgae Zinserl
29.	Ўрта Осиё ноки, нашвати	Груша среднеазиатская	Pyrus asia-mediae (Popov) Maleev
30.	Ёввойи анор, Қирмизи анор	Гранат обыкновенный	Punica granatum L
31.	Бинафша гулли арғувон, Гриффит арғувони	Багрянник Гриффита	Cercis griffithii Boiss
32.	Осилувчан кулонкуйруқ	Эremosпартон безлистный	Eremosparton flaccidum Litv
33.	Тизма тангаўт	Копеечник великолепный	Hedysarum magnificum Kudrjasch
34.	Йирик нўхат	Нут большой	Cicer grande (Popov) Korotkova
35.	Мўғултоғ нўхати	Могольский горох	Cicer mogoltavicum (Popov) A.S.Korol
36.	Бухоро тошбақа ўти	Цельнолистник бухарский	Haplophyllum bucharicum Litv
37.	Ошловчи тотим	Сумах дубильный	Rhus coriaria L

Т/р	Давлат тилидаги номи	Рус тилидаги номи	Лотин тилидаги номи
38.	Қўнғир қумузум	Мягкоплодник критмолистный	Malacocarpus crithmifolius (Retz) Fisch. & C.A.Mey
39.	Минквиц маржон ўти	Ленец Минквица	Thesium minkvitzianum B. Fedtsch
40.	Ўввойи чилонжийда	Унаби обыкновенный	Ziziphus jujuba Mill.
41.	Ўввойи ток, узум	Виноград винный	Vitis vinifera L
42.	Чандир липския	Липския замечательная	Lipskya insignis (Lipsky) Nevski
43.	Ингичка баргли сфенолобиум	Клинолопастный кожистый	Sphaenolobium tenuisectum (Korovin) Pimenov
44.	Федченко ковраги	Ферула Федченковская	Ferula fedtschenkoana Koso-Pol
45.	Коржинский ковраги	Ферула Коржинского	Ferula korshinskyi Korovin
46.	Қизилқум ковраги	Ферула Кызылкумская	Ferula kyzylkumica Korovin
47.	Сумбул коврак	Ферула сумбул	Ferula sumbul (Kauffm.) Hook.f
48.	Туганакли коврак	Ферула клубненосная	Ferula tuberifera Korovin
49.	Ўринбосар коврак	Ферула замещающая	Ferula vicaria Korovin
50.	Елена ковраги	Ферула Елены	Ferula helenae Rakhm et Melibaev
51.	Пратов ковраги	Ферула Пратова	Ferula pratovii F.O.Khass. et I.I.Malzev
52.	Тожик ковраги	Ферула таджиков	Ferula tadshikorum Pimenov
53.	Сассиқ коврак	Ферула вонючая	Ferula foetida (Bunge) Regel
54.	Майда мевали дорема	Дорема мелкоплодная	Dorema microcarpum Korovin
55.	Ғалати учқат	Жимолость странная	Lonicera paradoxa Pojark
56.	Улуғвор кўзагул	Островския великолепная	Ostrovskia magnifica Regel
57.	Нурота ўлмас ўти	Бессмертник нуратавский	Helichrysum nuratavicum Krasch.
58.	Самарқанд ўлмас ўти	Бессмертник самаркандский	Helichrysum maracandicum Popov

Т/р	Давлат тилидаги номи	Рус тилидаги номи	Лотин тилидаги номи
59.	Олой хиёли	Пузырница алайская	<i>Physochlaina alaica Korotkova</i>
60.	Йирик шеролгин	Мытник большой	<i>Pedicularis grandis Popov</i>
61.	Ольга инкарвиллеяси	Инкарвиллея Ольги	<i>Incarvillea olgae Regel</i>
62.	Ажойиб бўзбош	Змееголовник красивый	<i>Dracocephalum formosum Gontsch</i>
63.	Комаров бўзбоши	Змееголовник Комарова	<i>Dracocephalum komarovii Lipsky</i>
64.	Гипсли фломоидес	Фломоидес гипсовый	<i>Phlomoides gypsacea (Popov) Adylov, Kamelin & Makhm</i>
65.	Силлиқ косачали фломоидес	Фломоидес гладкочашечный	<i>Phlomoides leiocalyx (Pazij & Vved.) Adylov, Kamelin & Makhm</i>
66.	Кўримсиз кўзикулоқ	Зопник тусклый	<i>Phlomis nubilans Zakirov</i>
67.	Сархуш бозулбанг	Зайцегуб опьяняющий	<i>Lagochilus inebrians Bunge</i>
68.	Проскоряков бозулбанги	Зайцегуб Проскорякова	<i>Lagochilus proskorjakovii Ikramov</i>
69.	Олтин томир	Родиола разнозубчатая	<i>Rhodiola heterodonta (Hook.f. & Thomson) Boriss</i>
70.	Зебо мармарак	Шалфей замечательный	<i>Salvia insignis Kudrjasch</i>
71.	Королков мармараги	Шалфей Королькова	<i>Salvia korolkovii Regel & Schmalh</i>
72.	Ҳаворанг мармарак	Шалфей лиловоголубой	<i>Salvia lilacinocaerulea Nevski</i>
73.	Маргарита мармараги	Шалфей Маргариты	<i>Salvia margaritae Botsch</i>
74.	Тўмтоқ мармарак	Шалфей туповатый	<i>Salvia submutica Botsch. & Vved</i>
75.	Тиён-Шон мармараги	Шалфей тяньшанский	<i>Salvia tianschanica Makhm</i>
76.	Кессельринг савринжони	Безвременник Кессельринга	<i>Colchicum kesselringii Regel</i>
77.	Людмила бойчечаги	Гусиный лук Людмилы	<i>Gagea ludmilae Levichev</i>
78.	Қардош лола, Нурота лоласи	Тюльпан родственный	<i>Tulipa affinis Botschantz</i>

Т/р	Давлат тилидаги номи	Рус тилидаги номи	Лотин тилидаги номи
79.	Пуштакли лола	Тюльпан килеватый	Tulipa carinata Vved
80.	Сарғиш лола, Чангиситукли лола	Тюльпан волосистотычиночный	Tulipa dasystemon Regel
81.	Шубҳали лола, Чипор лола	Тюльпан сомнительный	Tulipa dubia Vved
82.	Фарғона лоласи, Жавғаз лола	Тюльпан ферганский	Tulipa ferganica Vved
83.	Фостер лоласи	Тюльпан Фостера	Tulipa fosteriana Irving
84.	Қизил лола, Грейг лоласи	Тюльпан Грейга	Tulipa greigii Regel
85.	Улуғвор лола	Тюльпан великий	Tulipa ingens Hoog
86.	Кауфман лоласи, Тарғил лола	Тюльпан Кауфмана	Tulipa kaufmanniana Regel
87.	Чимён лоласи	Тюльпан чимганский	Tulipa kaufmanniana Regel subsp tschimganica (Botschantz) Tojibaev
88.	Королков лоласи	Тюльпан Королькова	Tulipa korolkowii Regel
89.	Сертук лола, Сурхон лоласи	Тюльпан шерстистый	Tulipa lanata Regel
90.	Леман лоласи, Жовқосин лола	Тюльпан Лемана	Tulipa lehmanniana Merckl ex Bunge
91.	Михел лоласи, дилбанд лола	Тюльпан Михели	Tulipa micheliana Th.M.Hoog
92.	Оқ лола, Орития лола, оритиясимон лола	Тюльпан оритиевидный	Tulipa orithyioides Vved
93.	Шарипов лоласи, гулбарра	Тюльпан Шарипова	Tulipa scharipovii Tojibaev
94.	Туберген лоласи	Тюльпан Тубергена	Tulipa tubergeniana T.M.Hoog
95.	Ўзбекистон лоласи	Тюльпан Узбекистанский	Tulipa uzbekistanica Botschantz & Scharipov
96.	Введенский лоласи	Тюльпан Введенского	Tulipa vvedenskyi Botschantz.
97.	Холмон исирғагули, Эдуард петилиуми	Рябчик Эдуарда	Fritillaria eduardii Regel
98.	Олатоғ зафарони	Шафран алатавский	Crocus alatavicus Regel & Sem
99.	Ипполит гулсафсари	Ирис солелюбивый	Iris hippolyti (Vved) Kamelin ex Takht

Т/р	Давлат тилидаги номи	Рус тилидаги номи	Лотин тилидаги номи
100.	Антиқа гулсафсар	Ирис великолепный	<i>Iris magnifica</i> (Vved) F.O.Khass & Rakhimova
101.	Орхидеянамо гулсафсар	Ирис орхидный	<i>Iris orchioides</i> Carrière
102.	Светлана гулсафсари	Ирис Светланы	<i>Iris svetlanae</i> (Vvel ex Tscherneva) F.O.Khass
103.	Винклер гулсафсари	Ирис Винклера	<i>Iris winklerii</i> Regel
104.	Виктор гулсафсари	Ирис Виктора	<i>Iris victoris</i> F.O.Khass, Khuzhan & Rakhimova
105.	Италия гладиолуси, екма илонгул	Шпажник итальянский	<i>Gladiolus italicus</i> Mill
106.	Афлотун пиёзи	Лук афлатунский	<i>Allium aflatunense</i> B.Fedtsch
107.	Олой пиёзи	Лук алайский	<i>Allium alaicum</i> Vved
108.	Бакхоуз пиёзи	Лук Бакхауза	<i>Allium backhousianum</i> Regel
109.	Бочанцов пиёзи	Лук Бочанцева	<i>Allium botschantzevii</i> Kamelin
110.	Пуштигулли пиёз	Лук розовоцветный	<i>Allium rhodanthum</i> Vved
111.	Йирик пиёз	Лук гигантский	<i>Allium giganteum</i> Regel
112.	Исокул пиёзи	Лук Исакула	<i>Allium isakulii</i> R.M. Fritsch & F.O. Khass
113.	Катта пиёз	Лук крупный	<i>Allium majus</i> Vved
114.	Аралаш пиёз	Лук смешанный	<i>Allium praemixtum</i> Vved
115.	Писком пиёзи	Лук пскемский	<i>Allium pskemense</i> B. Fedtsch
116.	Анзур пиёз	Лук стебельчатый	<i>Allium stipitatum</i> Regel
117.	Фишер штернбергияси	Штернбергия Фишера	<i>Sternbergia fischeriana</i> (Herb.) M. Roem
118.	Сарик штернбергия	Штернбергия желтая	<i>Sternbergia lutea</i> (L) Spreng
119.	Эчисон ширачи	Эремурус Эчисона	<i>Eremurus aitchisonii</i> Baker
120.	Алберт ширачи	Эремурус Альберта	<i>Eremurus alberti</i> Regel
121.	Бойсун ширачи	Эремурус байсунский	<i>Eremurus baissunensis</i> O. Fedtsch
122.	Яшилгулли ширач	Эремурус зеленоцветный	<i>Eremurus chloranthus</i> Popov

Т/р	Давлат тилидаги номи	Рус тилидаги номи	Латин тилидаги номи
123.	Ия ширачи, бештомир ширач	Эремурус Ии	Eremurus iae Vved
124.	Королков ширачи	Эремурус Королькова	Eremurus korolkowii Regel
125.	Коровин ширачи	Эремурус Коровина	Eremurus korovinii B. Fedtsch
126.	Окгулли ширач	Эремурус молочноцветковый	Eremurus lactiflorus O. Fedtsch
127.	Сарик ширач	Эремурус желтый	Eremurus luteus Baker
128.	Нурота ширачи	Эремурус нуратавский	Eremurus nuratavicus A.P. Khohkr
129.	Момик ширач	Эремурус пушистый	Eremurus pubescens Vved
130.	Нор ширач	Эремурус мощный	Eremurus robustus (Regel) Regel
131.	Суворов ширачи	Эремурус Суворова	Eremurus suworowii Regel
132.	Мартиус қиличўти	Меч-трава Мартиуса	Cladium martii (Roem & Schult) K. Richt
133.	Оқтоғ чалови	Ковыль актавский	Stipa aktauensis Roshev
134.	Гнездило чалови	Ковыль Гнездило	Stipa gnezdilloi Pazij
135.	Қоратоғ чалови	Ковыль каратавский	Stipa karataviensis Roshev

Изоҳ. Ушбу Рўйхат питомниклар ва плантацияларда етиштирилган ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларга нисбатан татбиқ этилмайди.

Вазирлар Маҳкамасининг
2026 йил “15” майдаги 245-сон қарорига
3-илова

Вазирлар Маҳкамасининг 2022 йил 22 февралдаги 86-сон қарори билан тасдиқланган Махсус электрон тизим орқали рухсат этиш хусусиятига эга айрим ҳужжатларни бериш тартиб-таомиллари тўғрисидаги ягона низомга киритилаётган ўзгартириш

14-илованинг 12-позицияси қуйидаги тахрирда баён этилсин:

“

12.	Изоҳ:	1. Ўсимлик дунёси объектларидан тасдиқланган квоталар доирасида махсус фойдаланилади. Ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларнинг техник ва доривор хомашёсини, озиқ-овқат мақсадлари учун ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларни йиғиш ва тайёрлашга квоталар ҳар йили Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг ҳулосасига асосан Ўзбекистон Республикаси Экология ва иқлим ўзгариши миллий қўмитаси томонидан тасдиқланади. 2. Ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларнинг техник ва доривор хомашёсини, озиқ-овқат мақсадлари учун ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликларни йиғиш ва тайёрлашга ўсимлик дунёси объектларидан махсус фойдаланиш ҳуқуқи тасдиқланган квоталар доирасида электрон онлайн-аукцион савдолари орқали берилади. Бунда: аукцион натижалари бўйича баённома аукцион ғолибига рухсатномани расмийлаштириш учун асос ҳисобланади; мазкур паспортнинг 5-бандида назарда тутилган ҳужжатларни тақдим этиш аукцион ғолибидан талаб этилмайди; мазкур паспортнинг 6 ва 7-бандларида назарда тутилган йиғимлар аукцион ғолибидан ундирилмайди. 3. Питомниклар ва плантацияларда етиштирилган ўсимликларни йиғиш (тайёрлаш) учун рухсатномани олиш талаб этилмайди.
-----	-------	--

”

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI VAZIRLAR MAHKAMASINING QARORI

20 26 yil « 15 » may

№ 246

Toshkent sh.

**Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ва ўрмон фонди ерларини
ер фондининг бошқа тоифасига ўтказиш ҳамда қишлоқ хўжалиги
ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликлари ўрнини
қоплаш тартибини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида**

Ўзбекистон Республикасининг “Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига қўшимча ва ўзгартиришлар киритиш тўғрисида” 2025 йил 5 майдаги ЎРҚ–1062-сон Қонуни ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Қишлоқ хўжалиги соҳасига замонавий технологияларни жорий этишни янада жадаллаштириш орқали самарадорликни ошириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2025 йил 12 августдаги ПФ–130-сон Фармонига мувофиқ Вазирлар Маҳкамаси **қарор қилади:**

1. Қуйидагилар:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Мухандислик-коммуникация тармоқлари учун ер участкаларини ажратиш тартибини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2022 йил 12 апрелдаги ПҚ–204-сон қарорига мувофиқ Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ва ўрмон фонди ерларининг ер фонди тоифаларини ўзгартириш масалаларини кўриб чиқиш бўйича Ҳукумат комиссияси (кейинги ўринларда – Ҳукумат комиссияси) ташкил этилгани;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Қишлоқ хўжалиги соҳасига замонавий технологияларни жорий этишни янада жадаллаштириш орқали самарадорликни ошириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2025 йил 12 августдаги ПФ–130-сон Фармонига мувофиқ **“Рақамли қишлоқ хўжалиги” ягона интеграциялашув платформаси** (кейинги ўринларда – Агропортал) орқали:

қишлоқ хўжалиги ерлари тоифасини ўзгартириш юзасидан аризалар бериш, уларнинг ҳолатини онлайн кузатиб бориш ва натижаларини тақдим этиш;

қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликларининг ўрнини қоплаш бўйича белгиланган тартибда тўланадиган компенсация тўловини автоматик ҳисоблаш, тўловларни амалга ошириш ва ундирилган тўловлар ҳисобини юритиш амалга оширилиши белгилангани маълумот учун қабул қилинсин.

2. Куйидагилар:

қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ва ўрмон фонди ерларининг ер фонди тоифасини ўзгартириш юзасидан таклифларни тайёрлаш, таклифларни кўриб чиқиш, Ҳукумат комиссияси томонидан ваколатли органларнинг хулосалари асосида тегишли қарор қабул қилиш **Агропортал** орқали амалга оширилишини назарда тутувчи **Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ва ўрмон фонди ерларининг ер фонди тоифаларини ўзгартириш масалаларини кўриб чиқиш бўйича Ҳукумат комиссияси тўғрисидаги низом 1-иловага мувофиқ;**

қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликлари миқдорини ҳисоблаш, қоплаш ҳамда уларнинг ҳисобини юритиш, шунингдек, ерларнинг қишлоқ хўжалиги муомаласидан чиқишига сабаб бўлган ҳолларда етказилган зарарларни қоплаш тартибини назарда тутувчи **Ер участкалари эгалари, фойдаланувчилари, ижарачилари ва мулкдорларига етказилган зарарлар, қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликларига, шунингдек, ерларнинг қишлоқ хўжалиги муомаласидан чиқишига сабаб бўлган ҳолларда етказилган зарар ўрнини қоплаш тартиби тўғрисидаги низом 2-иловага мувофиқ тасдиқлансин.**

3. Белгилансинки:

Ҳукумат комиссиясининг фаолияти ҳамда ушбу комиссияга қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ва ўрмон фонди ерларини ер фондининг бошқа тоифасига ўтказиш, қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ерларнинг фойдаланиш турини (қишлоқ хўжалиги ерларидан қишлоқ хўжалигига хизмат кўрсатувчи ерлар турига) ўзгартириш бўйича таклифлар киритиш, шунингдек, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликларининг компенсация тўловлари тўғрисидаги маълумотлар **2026 йил 1 июлдан бошлаб фақат Агропортал орқали амалга оширилади;**

қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ва ўрмон фонди ерлари тоифасидан ер фондининг бошқа тоифасига ўтказилган ер участкаси **Агропортал** орқали **“YERELEKTRON” ААТга** тадбиркорлик ва шаҳарсозлик фаолиятини амалга ошириш учун юборилади ҳамда қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликлари миқдори ер участкасининг бошланғич нархига қўшилган ҳолда электрон онлайн-аукцион савдоларига чиқарилади;

қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ерларнинг рухсат этилган фойдаланиш турини (қишлоқ хўжалиги ерларидан қишлоқ хўжалигига хизмат кўрсатувчи ерлар турига) ўзгартиришда ушбу ер участкаси эгалари, фойдаланувчилари, ижарачилари ва мулкдорларининг мазкур ер участкасига бўлган ҳуқуқлари сақлаб қолинади ҳамда туман (шаҳар)лар давлат ҳокимияти органларининг тасарруфига қайтариш талаб этилмайди;

қишлоқ хўжалиги ерларидан қишлоқ хўжалигига хизмат кўрсатувчи ерлар турига ўтказилаётган ер участкаси эгалари, фойдаланувчилари, ижарачилари ва мулкдорлари томонидан қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликларининг ўрни қоплаб берилади.

4. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Аҳолини уй-жой билан таъминлаш ишларини жадаллаштириш ва кўп квартирали уйлар қурилишини самарали ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида” 2026 йил 24 февралдаги ПФ–29-сон Фармонида мувофиқ кўп квартирали уйлар қурилиши учун танланган ҳамда қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда ер фонди тоифаси ўзгартириладиган қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ер участкаларининг ер фонди тоифасини ўзгартириш бўйича таклифлар фақатгина қуйидаги шартлар мавжуд бўлганда кўриб чиқилади:

1 – 4-тоифаларга кировчи ер участкалари ҳисобидан истиқболли лойиҳаларни амалга ошириш имконияти мавжуд эмаслиги ҳақидаги масала тегишлича Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси, халқ депутатлари вилоятлар ва Тошкент шаҳар Кенгашларида кўриб чиқилиб, қарор қабул қилинган бўлса;

тегишли ҳудудда қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ер участкаларининг ер фонди тоифаси ўзгартирилиши яқин ва узоқ истиқболда озиқ-овқат хавфсизлигига ва барқарор ривожланишга салбий таъсир кўрсатмаслиги юзасидан Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлигининг хулосаси мавжуд бўлса;

1 – 4-тоифаларга кировчи ер участкаларида урбанизация мақсадларидан келиб чиқиб, реновация, қайта ихтисослаштириш, реконструкция қилиш ва бўш турган ерлардан фойдаланиш имкониятлари Ўзбекистон Республикаси Урбанизация ва уй-жой бозорини барқарор ривожлантириш миллий қўмитаси томонидан таҳлил қилинган ҳолда тегишли ер участкаларининг ер фонди тоифасини ўзгартириш зарурати юзасидан ижобий хулоса берилган бўлса.

4. Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги тегишли вазирлик ва идоралар билан биргаликда **икки ой** муддатда Ҳукумат комиссиясининг фаолияти ҳамда ер участкаси тоифасини ўзгартириш жараёнларининг **Агропортал** орқали электрон шаклда амалга оширилишини таъминласин.

5. Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг **3-иловага мувофиқ** айрим қарорларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритилсин.

6. Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг **4-иловага мувофиқ** айрим қарорлари ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

7. Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда ўзлари қабул қилган норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни бир ой муддатда ушбу қарорга мувофиқлаштирсин.

8. Ушбу қарор 2026 йил 1 июлдан эътиборан кучга киради.

9. Ушбу қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Ж.А. Ходжаев зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикасининг
Бош вазири**

А.Арипов

Вазирлар Маҳкамасининг
2026 йил “ 15 ” майдаги 246-сон қарорига
1-илова

**Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ва ўрмон фонди ерларининг
ер фонди тоифаларини ўзгартириш масалаларини кўриб чиқиш бўйича
Ҳукумат комиссияси тўғрисида
НИЗОМ**

1-боб. Умумий қоидалар

1. Мазкур Низом қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ва ўрмон фонди ерларининг ер фонди тоифаларини ўзгартириш масалаларини кўриб чиқиш бўйича Ҳукумат комиссияси (кейинги ўринларда – Ҳукумат комиссияси) томонидан қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ва ўрмон фонди ерларининг ер фонди тоифасини ўзгартириш масалаларини кўриб чиқиш ва қарор қабул қилиш тартибини белгилайди.

2. Ушбу Низомда қуйидаги асосий тушунчалардан фойдаланилади:

Агропортал – қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ва ўрмон фонди ерларининг ер фонди тоифаларини ўзгартириш юзасидан танланган ер участкалари бўйича материалларни тўплаш, кўриб чиқиш ва ваколатли ташкилотлар билан келишишга мўлжалланган “Рақамли қишлоқ хўжалиги” ягона интеграциялашув платформаси;

“Агробиллинг” ахборот тизими – ахборот тизими хизматларидан фойдаланганлик учун юридик ва жисмоний шахслар томонидан мажбурий тўловларни тўлаш ва ҳисобини юритишнинг қишлоқ хўжалиги ягона биллинг тизими;

буюртмачи – қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ва ўрмон фонди ерларининг ер фонди тоифаларини ўзгартириш юзасидан таклиф киритган Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари;

ер фонди тоифасини ўзгартириш – қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ва ўрмон фонди ерларини уларнинг асосий фойдаланиш мақсадини ўзгартириш орқали ер фондининг бошқа тоифасига ўтказиш;

ер тузиш лойиҳаси – суғориладиган ерларга энг кам салбий таъсирни инобатга олган ҳолда тегишли объектни жойлаштириш, шунингдек, суғориладиган ерларнинг қисқариши билан боғлиқ зарарлар, тугалланмаган харажатлар ҳамда қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчилиги кўрсатиб ўтилган ер фонди тоифасини ўзгартириш бўйича ишлаб чиқилган ҳужжатлар тўплами;

ер участкаси – ер фондининг қайд этилган чегарага, майдонга, жойлашиш жойига, ҳуқуқий режимга ҳамда давлат ер кадастрида акс эттириладиган бошқа хусусиятларига эга бўлган қисми;

ижрочи – Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлигининг “Ўздаверлойиҳа” давлат илмий-лойиҳалаш институти ва унинг ҳудудий бўлинмалари;

ишчи орган – Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги;

суғориладиган ерлар – қишлоқ хўжалигида фойдаланиш ва суғориш учун яроқли бўлган, сув ресурслари шу ерларни суғоришни таъминлай оладиган суғориш манбаи билан боғланган доимий ёки муваққат суғориш тармоғига эга бўлган ерлар;

суғорилмайдиган (лалмикор) ерлар – қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари табиий ёғингарчилик ҳисобидан етиштириладиган ерлар;

ўрмон фонди ерлари – ўрмон билан қопланган, шунингдек, ўрмон билан қопланмаган бўлса ҳам, ўрмон хўжалиги эҳтиёжлари учун берилган ерлар;

қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ерлар – қишлоқ хўжалиги эҳтиёжлари учун берилган ёки ушбу мақсадга мўлжалланган ерлар;

яйлов – чорва моллари учун озуқа бўлган ўсимликларнинг табиий қопламига эга ерлар.

3. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари биринчи раҳбарлари қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ва ўрмон фонди ерларининг ер фонди тоифасини ўзгартириш бўйича таклифларни (кейинги ўринларда – ер тоифасини ўзгартириш бўйича таклиф) Ҳукумат комиссиясига ишчи орган орқали тақдим этади.

4. Ер тоифасини ўзгартириш бўйича таклифларни тайёрлаш, киритиш, кўриб чиқиш ҳамда Ҳукумат комиссияси томонидан ваколатли органларнинг хулосалари асосида тегишли қарор қабул қилиш тартиб-таомиллари Агропортал орқали амалга оширилади.

Бунда ер тоифасини ўзгартириш бўйича таклиф ушбу ер участкаси эгалари, фойдаланувчилари, ижарачилари ва мулкдорларининг кўрган зарарлари тўлиқ қопланиб, туман (шаҳар) ҳокимликлари тасарруфида бўш турган ер участкаси сифатида ҳисобга олингандан сўнг Агропорталга киритилади.

5. Ҳукумат комиссияси томонидан қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ва ўрмон фонди ерларининг ер фонди тоифаси ушбу Низомга 1-иловага мувофиқ схема бўйича ўзгартирилади.

2-боб. Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ва ўрмон фонди ерларининг ер фонди тоифасини ўзгартириш бўйича таклифларни тайёрлаш

6. Буюртмачи ҳар бир ер тоифасини ўзгартириш бўйича таклиф юзасидан ер участкасидан рухсат этилган фойдаланиш турини белгиллаган ҳолда ер участкаси ҳужжатларининг йиғмажилдини шакллантириш ва ер тузиш лойиҳасини ишлаб чиқиш учун қуйидаги ҳужжатларни илова қилган ҳолда Агропортал орқали ижрочиға буюртма беради:

давлат мулки сифатида рўйхатдан ўтказилган ер участкасининг рангли кадастр харитаси (координатали нукталари, чегарадош ер участкаларидан фойдаланиш турлари кўрсатилган вазият билан боғлиқ схема), жойлашган жойи (географик координаталари), умумий майдони, тоифаси ва тури (амалдаги ҳолат бўйича), кадастр рақами, контурлари сони ва рақами;

ер участкасидан қишлоқ хўжалигидан бошқа мақсадларда фойдаланиш ҳисобидан кутиладиган фойда тўғрисида маълумотлар;

ер участкасини бошқа тоифага ўтказиш ҳисобидан яратиладиган иш ўринлари ва бошқа самарадорлик кўрсаткичлари бўйича техник-иқтисодий асосномалар;

фойдали қазилма конлари, белгилари ва техноген минерал ҳосилалар давлат кадастрига киритилган ер участкалари бўйича Тоғ-кон саноати ва геология вазирлиги ҳузуридаги “Ер қаъридан фойдаланиш маркази” давлат муассасаси томонидан ижрочи билан келишилган ҳолда шакллантирилади;

тоифасини ўзгартириш таклиф этилаётган, амалга ошириш режалаштирилган лойиҳа бўйича ер участкасининг тасдиқланган мастер-режаси. Бунда фойдали қазилма конлари, белгилари ва техноген минерал ҳосилалар давлат кадастрига киритилган ер участкалари бўйича Тоғ-кон саноати ва геология вазирлиги ҳузуридаги “Ер қаъридан фойдаланиш маркази” давлат муассасаси томонидан бериладиган тушунтириш хати асос ҳисобланади;

қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликларининг ўрнини қоплаш манбалари ва муддатлари, қоплашдан тушадиган маблағларни сарфлаш йўналишлари;

тупроқнинг унумдор қатламини сидириб олиш, сақлаш ва ундан фойдаланиш тадбирлари, ушбу тадбирларни амалга ошириш муддатлари, ижрочилари ва молиялаштириш манбалари;

тоифасини ўзгартириш таклиф этилаётган ер участкаси жойлашган ҳудуднинг ўзида ёки бошқа маъмурий-ҳудудий бирликда жойлашган, суғориладиган ерлар ўрнига уларнинг майдонидан кам бўлмаган майдонда икки йил ичида янгидан ўзлаштириладиган ва суғориладиган ерларга ўтказиладиган ер участкалари жойлашган жойи (географик координаталари), умумий майдони, тоифаси ва тури (амалдаги ҳолат бўйича), кадастр рақами, контурлари сони ва рақами тўғрисида маълумотлар, ушбу тадбирларни амалга ошириш муддатлари, ижрочилари ва молиялаштириш манбалари.

Ҳар бир лойиҳага ўзига хос рақам берилади.

7. Ер тоифасини ўзгартириш бўйича таклиф юзасидан ер тузиш лойиҳаси ижрочи томонидан тайёрланади.

Бунда ер тузиш лойиҳасини тайёрлаш ишлари буюртмачи буюртмасига асосан ижрочи томонидан шартнома асосида бажарилади.

8. Ер тоифасини ўзгартириш бўйича таклиф юзасидан материаллар ижрочи томонидан Агропортал орқали ушбу Низомнинг 9-бандида назарда тутилган ташкилотлар ва идоралар билан келишилади.

9. Ижрочи беш иш куни мобайнида Агропорталда қуйидаги маълумотлар асосида ер участкаси ҳужжатларининг йиғмажилдини шакллантиради:

Кадастр агентлигининг ҳудудий бошқармасидан ер фонди тоифаси ўзгартириладиган ер участкаларининг туман (шаҳар) ҳокимлиги тасарруфида бўш турган ер участкалари сифатида ҳисобга олингани бўйича маълумот;

Тупрокшунослик ва агрокимё илмий-тадқиқот институтидан ер участкасининг тупроқлари тўғрисидаги маълумотлар (типи, таркиби, сифати ва унумдорлиги);

Ҳудудий ирригация тизимлари ҳавза бошқармасидан ер участкасининг сув билан таъминланганлик даражаси ва гидротехника иншоотлари бўйича ҳулоса;

“Рақамли ҳукумат” тизимининг идоралараро интеграциялашув платформасидан ер участкасининг захирага олинган ва (ёки) олинмагани, давлат рўйхатидан ўтказилгани ва (ёки) ўтказилмагани (кўчмас мулк объектига бўлган ҳуқуқларнинг давлат рўйхатидан ўтказилгани тўғрисида давлат реестридан кўчирма ва ер участкаси кадастр режаси) ҳамда ер участкасидаги мавжуд давлат кадастри объектлари тўғрисидаги маълумотлар;

“Ҳудудгазтаъминот” АЖнинг ҳудудий филиалидан ерости ва ерусти газ қувурлари объекти бўйича маълумот;

“Ўзтелеком” АЖ ҳудудий филиалидан алоқа объектлари бўйича маълумот;

“Ҳудудий электр тармоқлари” АЖ ҳудудий филиалидан энергетика объектлари бўйича маълумот;

Автомобиль йўллари қўмитасининг ҳудудий бошқармасидан умумий фойдаланишдаги автомобиль йўллари объектлари бўйича маълумот;

“Темир йўл инфратузилма” АЖ “Минтақавий темир йўл узели” филиалларидан темир йўллар объектлари бўйича маълумот;

Санитария-эпидемиологик осойишталик ва жамоат саломатлиги қўмитаси ҳудудий бошқармасидан табиий ва техноген хавфи юқори бўлган тегралар объектлари бўйича маълумотлар;

ҳудудий фавкулудда вазиятлар бошқармасидан ёнғинга қарши масофалар бўйича маълумотлар;

“Ўзтрансгаз” АЖ ва “Ҳудудгазтаъминот” АЖлари ҳудудий филиалларидан газ етказиб бериш қувурлари объектлари бўйича маълумотлар;

“Ўзсувтаъминот” АЖ таркибидаги ҳудудий сув таъминоти ташкилотларидан сув қувурлари объектлари бўйича маълумотлар;

ҳудудий маданий мерос бошқармасидан муҳофаза қилинадиган объектлар ва ҳудудлар бўйича маълумот;

худудий қишлоқ хўжалиги бошқармасидан ер участкасидан сўнгги 5 йил ичида фойдаланиш ҳолати, шунингдек, янгидан ўзлаштириладиган ер участкаларининг манзилли рўйхатини шакллантириш бўйича маълумот;

худудий иқтисодиёт ва молия бош бошқармасидан қишлоқ хўжалиги нобудгарчилиги ҳисобини юритиш ва уни ишлатиш бўйича маълумот;

“Ўзбекгидрогеология” давлат муассасасининг Давлат геологик мониторинг хизмати худудий гидрогеология станциясининг янгидан ерларни ўзлаштириш учун ер участкасининг ерости сувлари тўғрисида хулосаси (лалми ва яйлов ерлар учун);

“Ер қаъридан фойдаланиш маркази” давлат муассасаси ер участкасида мавжуд ерусти ва ерости қазилма бойликлари ва конлари тўғрисида хулоса;

Инвестициялар, саноат ва савдо вазирлиги худудий бошқармасидан амалга ошириладиган лойиҳа бўйича киритиладиган инвестициялар ҳисобидан кутиладиган фойда ҳамда яратиладиган иш ўринлари ва бошқа самарадорлик кўрсаткичлари бўйича техник-иқтисодий асосномалар тўғрисида маълумотлар (ер участкаси инвестиция лойиҳаларини амалга ошириш учун танланганда);

худудий қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалиги бош бошқармасидан тоифаси ўзгартирилиши таклиф этилаётган ер участкасининг тасдиқланган мастер-режаси, бош режаси, батафсил режалаштириш лойиҳаси бўйича лойиҳалаштирилаётган қурилиш учун хулоса;

Экология ва иқлим ўзгариши миллий қўмитаси ва Ўрмон ва яшил худудларни кўпайтириш, чўлланишга қарши курашиш агентлигининг ўрмон фонди ерлари тоифасини ўзгартириш мақсадга мувофиқлиги тўғрисида ижобий хулосалари;

Экология ва иқлим ўзгариши миллий қўмитасининг худудий бошқармаси ёки “Давлат экологик экспертизаси маркази” ДМдан давлат экологик экспертизасидан ўтказилгани ҳақида хулоса.

10. Қуйидаги ҳолатларда ер тузиш лойиҳаси ишлаб чиқилмайди:

танланган ер участкаси туман (шаҳар) ҳокимликлари тасарруфида бўш турган ер участкаси сифатида ҳисобга олинмаган ерлар тоифасини ўзгартириш бўйича таклифлар тақдим этилганда;

алоҳида қимматга эга бўлган ва тупроқ унумдорлиги туманнинг ўртача балл бонитетидан юқори бўлган унумдор суғориладиган ерлар;

ер тоифасини ўзгартириш бўйича таклиф этилаётган ер участкасида ноқонуний бино ва иншоотлар ҳамда бошқа қурилишлар мавжуд бўлганда;

қурилиш объекти жойлашув жойидаги ҳолатга мос келмаганда;

кўчмас мулк ва (ёки) кўп йиллик дарахтзорлар баҳоланмаганда;

ер фонди тоифаси ва (ёки) ер турида фарқ мавжуд бўлганда;

қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликларининг ўрнини қоплаш манбалари ва муддатлари, қоплашдан тушадиган маблағларни сарфлаш йўналишлари, тупроқнинг унумдор қатламини сидириб олиш, сақлаш ва ундан фойдаланиш тадбирлари, ушбу тадбирларни амалга ошириш муддатлари, ижрочилари ва молиялаштириш манбалари тақдим этилмаганда;

суғориладиган ерлар ўрнига уларнинг майдонидан кам бўлмаган майдонда икки йил ичида янгидан ўзлаштириладиган ва суғориладиган ерларга ўтказиладиган ер участкалари жойлашган жойи (географик координаталари), умумий майдони, тоифаси ва тури (амалдаги ҳолат бўйича), кадастр рақами, контурлари сони ва рақами тўғрисида маълумотлар, ушбу тадбирларни амалга ошириш муддатлари, ижрочилари ва молиялаштириш манбалари тақдим этилмаганда;

моддий-маданий мероснинг кўчмас мулк объектлари ва уларнинг қўриқланадиган тегралари ерларига нисбатан;

ушбу Низомнинг 9-бандидаги ташкилотлар ва идоралардан салбий маълумот ёки хулоса тақдим этилганда.

Бунда ижрочи Агропорталга ер тузиш лойиҳаси ишлаб чиқилмаслиги тўғрисида маълумотни киритиб, ушбу камчиликларни бартараф этиш учун буюртмачига қайтаради.

11. Буюртмачи ижрочи томонидан кўрсатилган камчиликларни бартараф этиб, такрорий равишда мурожаат қилади.

12. Ижрочи ер тоифасини ўзгартириш бўйича таклиф юзасидан буюртма асосида шартнома ҳужжатларини тайёрлайди ва буюртмачи билан ер участкасининг ер тузиш лойиҳасини ишлаб чиқиш учун Агропорталда шартнома тузади.

13. Ер тузиш лойиҳасини ишлаб чиқиш учун буюртмачи томонидан ижрочи Агропорталда тузиладиган шартнома асосида қуйидаги миқдорда тўловлар амалга оширилади:

ер участкасининг майдони 1 гектаргача бўлганда – базавий ҳисоблаш миқдорининг ўн баравари;

ер участкасининг майдони 1 гектардан 10 гектаргача бўлганда – базавий ҳисоблаш миқдорининг йигирма баравари;

ер участкасининг майдони 10 гектардан 100 гектаргача бўлганда – базавий ҳисоблаш миқдорининг ўттиз баравари;

ер участкасининг майдони 100 гектардан ортиқ бўлганда – базавий ҳисоблаш миқдорининг қирқ баравари.

Автомобиль йўли ва темир йўл линияси, электр линиясига устунлар ўрнатиш учун лойиҳа ҳужжатларини тайёрлаш лойиҳа-смета ҳужжатларидан келиб чиқиб, тегишли шартнома асосида амалга оширилади.

Тўлов Агробиллинг тизими орқали амалга оширилиб, маблағлар Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги “Агросаноатни рақамлаштириш маркази” МЧЖ (кейинги ўринларда – Ягона оператор)нинг банк ҳисобварағига йўналтирилади.

14. Ягона оператор уч иш кунида ишлаб чиқилган ер тузиш лойиҳасидан тушган маблағларнинг 11,25 фоизини – Агропортални такомиллаштириш, фойдаланувчиларни техник қўллаб-қувватлаш учун ўз банк ҳисобварағида олиб қолиб, қолган маблағлардан банк хизматлари бўйича тўловларни чегириб қолган ҳолда ижрочининг ҳисобварағига ўтказди.

15. Ижрочи буюртмачи билан шартнома тузилгандан кейин ўн иш куни муддатда (катта узунликдаги линияли объектлар бундан мустасно) электрон шаклда ер тузиш лойиҳасини тайёрлайди ва уни Агропортал орқали буюртмачига юборади.

16. Ижрочи ер тузиш лойиҳасини ишлаб чиқишда қуйидагиларни амалга оширади:

ер участкасининг амалдаги ҳолати билан тақдим этилган ҳужжатлардаги маълумотларнинг мувофиқлигини жойига чиққан ҳолда ўрганади;

қурилиш объектининг ер участкаси контурлари чегараси, ички йўллар ва сув хўжалиги объектлари бўйлаб, суғориладиган ерларга энг кам салбий таъсирини инобатга олган ҳолда жойлаштирилаётганини аниқлайди;

қурилиш объекти шаҳар қурилиши ҳужжатларига тааллуқли бўлганда, тасдиқланган шаҳар бош режасидан нусха олади;

ер участкасида давлат кадастри объекти мавжуд бўлганда, ер тузиш лойиҳасини қўшимча тарзда давлат кадастрини юритувчи ташкилот билан келишади;

ер участкасида кўчмас мулк ва (ёки) кўп йиллик дарахтзорлар мавжуд бўлганда, туман (шаҳар) ҳокимлиги томонидан кўчмас мулк ва (ёки) кўп йиллик дарахтзорларни баҳолатиш ҳамда уларнинг баҳолатиш ҳужжатини ер тузиш лойиҳасига илова қилади.

17. Ер участкасининг ер тузиш лойиҳасида қуйидагилар акс эттирилади:

қурилиш объектининг ердан фойдаланиш мақсадига мувофиқ қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ва ўрмон фонди ерларини ер фондининг бошқа тоифасига ўзгартириш;

қурилиш объектини қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ва ўрмон фонди ерлари орқали ўтказишда уларнинг ер участкаси контурлари чегараси, ички йўллар ва сув хўжалиги объектлари бўйлаб, суғориладиган ерларга энг кам салбий таъсири инобатга олинган ҳолда жойлаштирилгани асосланиши;

қурилиш объектининг жойлаштирилиши ҳисобидан ер участкаси тупроғи унумдорлигининг пасайиши, ирригация ва мелиорация тизимининг бузилиши билан боғлиқ зарарлар;

ер участкасида қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчилиги миқдори, уни қоплаш ҳамда сарфлаш муддатлари, сидириб олинган тупроқнинг унумдор қатламидан фойдаланиш манзиллари;

ер участкаси мулкдорлари, фойдаланувчилари ва ижарачиларига етказиладиган зарарлар;

ер участкасида агротехника тадбирлари учун сарфланган харажатлар;

ер тоифаси ўзгартириладиган ердан охириги тўрт йилда олинган даромад (соф фойда);

янгидан ўзлаштириладиган ер участкасининг манзилли рўйхати.

18. Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ерларни фойдаланиш турига кўра қишлоқ хўжалиги ерларидан қишлоқ хўжалигига хизмат кўрсатувчи ерлар турига ушбу Низом талаблари асосида ўтказилади, бунда:

қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ер участкаси эгалари, фойдаланувчилари, ижарачилари ва мулкдорларининг ушбу ер участкасига бўлган ҳуқуқлари сақлаб қолинади ҳамда туманлар, шаҳарлар давлат ҳокимияти органларининг тасарруфига қайтариш талаб этилмайди;

қишлоқ хўжалиги ерларидан қишлоқ хўжалигига хизмат кўрсатувчи ерлар турига ўтказиладиган ер участкаси эгалари, фойдаланувчилари, ижарачилари ва мулкдорлари томонидан қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликларининг ўрни қоплаб берилади.

19. Буюртмачи ҳар ойнинг 25-санасида ижрочи томонидан тақдим этилган йиғмажилд ва ер тузиш лойиҳаси асосида ер тоифасини ўзгартириш, шунингдек, қишлоқ хўжалиги ерларидан қишлоқ хўжалигига хизмат кўрсатувчи ерлар турига ўтказиш бўйича таклифларни Агропортал орқали ушбу Низомга 2, 2а, 3, 4 ва 5-иловаларга мувофиқ шаклда жамланган ҳолда, ишчи органга юборади.

Бунда Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари биринчи раҳбарлари томонидан электрон рақамли имзоси билан расмий хат имзоланади.

20. Ишчи орган беш иш куни ичида:

буюртмачи томонидан киритилган ер тоифасини ўзгартириш, қишлоқ хўжалиги ерлари фойдаланиш турини қишлоқ хўжалигига хизмат кўрсатувчи ерлар турига ўтказиш бўйича таклифларни кўриб чиқади ва умумлаштиради;

таклифларни ушбу Низомга 2, 2а, 3, 4, 5, 6 ва 7-иловаларга мувофиқ шаклда Ҳукумат комиссияси аъзоларига келишиш учун Агропортал орқали юборади.

Бунда суғориладиган ер участкаларини ер тоифасини ўзгартириш, шунингдек, қишлоқ хўжалиги ерларидан қишлоқ хўжалигига хизмат кўрсатувчи ерлар турига ўтказиш бўйича таклифлар юзасидан Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Сув хўжалиги вазирлиги ҳамда

Ўзбекистон Республикаси Урбанизация ва уй-жой бозорини барқарор ривожлантириш миллий қўмитаси ҳузуридаги Кадастр агентлиги томонидан имзоланадиган ушбу Низомга 8-иловада келтирилган намунавий шаклга мувофиқ хулоса тақдим этилади.

3-боб. Ҳукумат комиссияси аъзоларининг хулосаларини кўриб чиқиш ва қарор қабул қилиш

21. Ҳукумат комиссияси аъзолари беш иш куни ичида ишчи орган томонидан Агропортал орқали тақдим этилган таклифларни кўриб чиқиб, электрон рақамли имзолари билан имзолайди.

Бунда киритилган таклифлар юзасидан таклиф ва эътирозлар мавжуд бўлган тақдирда, Ҳукумат комиссияси аъзосининг расмий хати Агропорталга бириктирилади.

22. Ишчи орган беш иш куни ичида:

Ҳукумат комиссияси аъзоларининг таклиф ва эътирозлари, шунингдек, суғориладиган ер участкалари учун Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Сув хўжалиги вазирлиги ҳамда Урбанизация ва уй-жой бозорини барқарор ривожлантириш миллий қўмитаси ҳузуридаги Кадастр агентлиги томонидан тақдим этилган хулосалар асосида Ҳукумат комиссияси баёни лойиҳасини тайёрлайди;

тайёрланган Ҳукумат комиссияси баёни лойиҳасини кўриб чиқиш ва тегишли қарор қабул қилиш учун Вазирлар Маҳкамасига Агропортал орқали юборади.

Бунда Ҳукумат комиссияси баёни лойиҳасига Ўзбекистон Республикасининг Ер кодекси 9 ва 44¹-моддаларига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Президенти ва (ёки) Вазирлар Маҳкамаси фармойиши лойиҳаси илова қилинади.

23. Вазирлар Маҳкамаси уч иш куни ичида:

Ишчи орган томонидан киритилган Ҳукумат комиссияси баёни лойиҳасини кўриб чиқиб, имзолаш учун Ҳукумат комиссияси раисига Агропортал орқали киритади;

Ҳукумат комиссияси баёнини расмийлаштиради ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ва (ёки) Вазирлар Маҳкамаси фармойиши лойиҳасини Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигидан ҳуқуқий экспертизадан ўтказиш учун Агропортал орқали ишчи органга юборади.

24. Ишчи орган расмийлаштирилган Ҳукумат комиссияси баёнига асосан уч иш куни ичида Ўзбекистон Республикаси Президенти ва (ёки) Вазирлар Маҳкамаси фармойиши лойиҳасини ҳуқуқий экспертизадан ўтказиш учун Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигига белгиланган тартибда киритади.

25. Ўзбекистон Республикаси Президенти ва (ёки) Вазирлар Маҳкамаси фармойиши лойиҳаси Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигидан ҳуқуқий экспертизадан ўтказилгандан кейин уч иш куни ичида ишчи орган томонидан белгиланган тартибда Вазирлар Маҳкамасига киритилади.

26. Ер фонди тоифасини ўзгартириш тўғрисидаги Ўзбекистон Республикаси Президенти ва (ёки) Вазирлар Маҳкамаси фармойиши қабул қилинганидан сўнг Урбанизация ва уй-жой бозорини барқарор ривожлантириш миллий қўмитаси ҳузуридаги Кадастр агентлигига уч иш куни ичида юборилади.

Урбанизация ва уй-жой бозорини барқарор ривожлантириш миллий қўмитаси ҳузуридаги Кадастр агентлигининг Давлат кадастрлари палатаси ер фонди тоифасини ўзгартириш тўғрисидаги Ўзбекистон Республикаси Президенти ва (ёки) Вазирлар Маҳкамаси фармойишида белгиланган муддатлар ва тартибда ер фондига ҳамда қишлоқ хўжалиги ерлари фойдаланиш турига тегишли ўзгартиришлар киритади.

27. Ишчи орган томонидан тоифаси ўзгартирилган ер участкалари тўғрисидаги маълумотлар уч иш куни ичида қуйидагиларга юборилади:

тадбиркорлик ва шаҳарсозлик фаолиятини амалга ошириш учун ер участкаларини мулк ҳуқуқи ва ижара ҳуқуқи асосида электрон онлайн-аукцион орқали реализация қилиш ёки жамоат эҳтиёжлари учун доимий фойдаланишга ажратиш учун Агропортал орқали “YERELEKTRON” автоматлаштирилган ахборот тизимига;

қишлоқ хўжалигига хизмат кўрсатувчи ерлар турига ўтказилган ер участкалари бўйича ижрочиға.

28. Қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликлари миқдори тўлиқ қопланмаган тақдирда, ер участкаларининг тоифасини ўзгартириш, ер ажратиш лойиҳасини натурага кўчириш, ер участкаларига бўлган ҳуқуқни тасдиқлайдиган ҳужжатларни тайёрлаш таққиланади.

4-боб. Яқунловчи қоидалар

29. Ушбу Низом талабларини қўллашда юзага келадиган низолар қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда ҳал этилади.

30. Ушбу Низом талабларининг бузилишида айбдор бўлган шахслар қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда жавоб берадилар.

Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ва ўрмон фонди ерларининг ер фонди тоифаларини ўзгартириш масалаларини кўриб чиқиш бўйича Ҳукумат комиссияси тўғрисидаги низомга
1-илова

**Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ва ўрмон фонди ерларининг ер фонди тоифаларини ўзгартириш
СХЕМАСИ**

Босқичлар	Субъектлар	Тадбирлар	Муддатлар
-----------	------------	-----------	-----------

I. Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ва ўрмон фонди ерларининг ер фонди тоифаларини ўзгартириш бўйича таклифларни тайёрлаш

1-босқич	Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари	Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ва ўрмон фонди ерларининг ер фонди тоифаларини ўзгартириш, шунингдек, қишлоқ хўжалиги ерларидан қишлоқ хўжалигига хизмат кўрсатувчи ерлар турига ўтказиш бўйича таклифларни (кейинги ўринларда –таклиф) тайёрлайди ва мазкур таклифга йиғмажилд ва ер тузиш лойиҳасини ишлаб чиқиш учун “Ўздаверлойиҳа” илмий-лойиҳалаш институтининг ҳудудий бўлини масига Агропортал орқали мурожаат қилади.	Доимий
2-босқич	“Ўздаверлойиҳа” давлат илмий-лойиҳалаш институтининг ҳудудий бўлини маси	1. Таклифларни ташкилотлар билан Агропортал орқали келишади ва электрон шаклда ҳужжатлар йиғмажилдини шакллантиради. 2. Буюртма асосида шартнома ҳужжатларини тайёрлайди ва буюртмачи билан ер тузиш лойиҳасини ишлаб чиқиш юзасидан шартнома тузади. 3. Ер тузиш лойиҳасини тайёрлайди ва уни Агропортал орқали буюртмачига юборади.	5 иш куни ичида 1 иш куни ичида 10 иш куни ичида
4-босқич	Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари	Таклифларни Қишлоқ хўжалиги вазирлигига (кейинги ўринларда – ишчи орган) Агропортал орқали киритади.	Ҳар ойнинг 25-санасида
5-босқич	Ишчи орган	1. Буюртмачи томонидан киритилган таклифларни кўриб чиқади ва умумлаштиради. 2. Таклифларни ушбу Низомнинг 2, 2а, 3, 4, 5, 6 ва 7-иловаларга мувофиқ шаклда Ҳукумат комиссияси аъзоларига келишиш учун Агропортал орқали юборади	5 иш куни ичида

II. Ҳукумат комиссияси аъзоларининг хулосаларини кўриб чиқиш ва қарор қабул қилиш

1-босқич	Ҳукумат комиссияси аъзолари	Ишчи орган томонидан тақдим этилган таклифлар ва хулосаларни кўриб чиқиб, электрон рақамли имзолари билан имзолаб, тегишли баён шаклида қарорлар қабул қилинишини таъминлайди.	5 иш куни ичида
2-босқич	Ишчи орган	Ҳукумат комиссияси баёни лойиҳасини тайёрлайди ва кўриб чиқиш ва тегишли қарор қабул қилиш учун Вазирлар Маҳкамасига Агропортал орқали юборади.	5 иш куни ичида

3-босқич	Вазирлар Маҳкамаси	Хукумат комиссияси баёни лойиҳаси кўриб чиқилиб, Хукумат комиссияси раиси томонидан имзоланади. Хукумат комиссияси баёни, Ўзбекистон Республикаси Президенти ва (ёки) Вазирлар Маҳкамаси фармойиши лойиҳасини Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигидан ҳуқуқий экспертизадан ўтказиш учун Агропортал орқали Ишчи органга юборади.	3 иш куни ичида
4-босқич	Ишчи орган	Хукумат комиссияси баёнига асосан Ўзбекистон Республикаси Президенти ва (ёки) Вазирлар Маҳкамаси фармойиши лойиҳасини ҳуқуқий экспертизадан ўтказиш учун Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигига белгиланган тартибда киритади.	3 иш куни ичида
5-босқич	Ишчи орган	Адлия вазирлигидан ҳуқуқий экспертизадан ўтказилган Ўзбекистон Республикаси Президенти ва (ёки) Вазирлар Маҳкамаси фармойиши лойиҳасини белгиланган тартибда Вазирлар Маҳкамасига киритади.	3 иш куни ичида

III. Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ва ўрмон фонди ерларининг ер фонди тоифаларини ер фондининг бошқа тоифасига ўзгартириш ва белгиланган тартибда реализация қилиш учун тегишли органларга юбориш

1-босқич	Вазирлар Маҳкамаси	Ер фонди тоифаларига ўзгартириш тўғрисида қабул қилинган тегишли Ўзбекистон Республикаси Президентининг ва (ёки) Вазирлар Маҳкамасининг фармойишини Кадастр агентлигига юборади.	3 иш куни ичида
2-босқич	Кадастр агентлиги	Ер фондига ҳамда қишлоқ хўжалиги ерлари фойдаланиш турига тегишли ўзгартиришлар киритади.	15 иш куни ичида
3-босқич	Ишчи орган	Тоифаси ўзгартирилган ер участкалари тўғрисидаги маълумотларни қуйидагиларга юборади: тадбиркорлик ва шаҳарсозлик фаолиятини амалга ошириш учун ер участкаларини мулк ҳуқуқи ва ижара ҳуқуқи асосида электрон онлайн-аукцион орқали реализация қилиш ёки жамоат эҳтиёжлари учун доимий фойдаланишга ажратиш учун Агропортал орқали “YERELEKTRON” автоматлаштирилган ахборот тизимига; қишлоқ хўжалигига хизмат кўрсатувчи ерлар турига ўтказилган ер участкалари бўйича ижрочиға.	3 иш куни ичида

Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ва ўрмон фонди ерларининг
ер фонди тоифасини ўзгартириш масалаларини кўриб чиқиш
бўйича Ҳукумат комиссияси тўғрисидаги низомга
2-илова

Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ва ўрмон фонди ерлари тоифасидан ер фондининг бошқа тоифасига ўтказиладиган
суғориладиган ер участкалари
РЎЙХАТИ

Т/р	Худуд номи	Ердан фойдаланувчи номи	Туман (шаҳар) ҳокимлиги тасарруфида бўш турган ер участкиси сифатида рўйхатга олинган қарор рақами ва санаси	Кадастр рақами	Контур рақами	Жами ер майдони, га	Шундан		Тупроқ балл бонитети	Ер эгаси, фойдаланувчи ва ижарачиларга етказиладиган зарар миқдори, минг сўм	Қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчилиги ўрни, минг сўм	Сув билан таъминлан- ганлик даражаси	Ер участкисидан кейинги беш йил ичида фойдаланиш ҳолати	Ўзгартириш таклиф этилаётган ер фонди тоифаси	Таклиф этилаётган фойдаланиш мақсади	Асос
							суғориладиган ерлар, га	бошқа ерлар, га								

Изоҳ. Таклифлар ишчи органга Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари биринчи раҳбарлари
томонидан имзоланган ҳолда тақдим этилади.

Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ва ўрмон фонди ерларининг
ер фонди тоифасини ўзгартириш масалаларини кўриб чиқиш
бўйича Ҳукумат комиссияси тўғрисидаги низомга
2а-илова

Ер фонди тоифаси ўзгартириладиган суғориладиган қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ва ўрмон фонди ер участкаларининг
қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликлари ўрнини қоплаш, сарфлаш, тупроқнинг унумдор
қатламини сидириб олиш, сақлаш ва ундан фойдаланиш, янгидан ерларни ўзлаштириш тадбирлари тўғрисида
МАЪЛУМОТ

Т/р	Худуд номи	Суғори- ладиган ерлар, га	Қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликлари ўрнини қоплаш				Тупроқнинг унумдор қатламини сидириб олиш			Янгидан ўзлаштириладиган ва суғориладиган ерларга ўтказиладиган ер участкалари					
			миқдори, минг сўмда	манбаси	муддати	маблағларни сарфлаш йўналишлари	сақлаш манзили	фойдаланиш худуди	фойдаланиш муддати	худуд номи	контур рақами	майдони, га	амалга ошириш муддати	ерларни ўзлаштирадиган субъектлар номи	молия- лаштириш манбалари

Изоҳ. Таклифлар ишчи органга Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари биринчи раҳбарлари
томонидан имзоланган ҳолда тақдим этилади.

Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ва ўрмон фонди ерларининг
ер фонди тоифасини ўзгартириш масалаларини кўриб чиқиш
бўйича Ҳукумат комиссияси тўғрисидаги низомга
3-илова

Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ерларнинг қишлоқ хўжалиги ерларидан (фойдаланиш турини ўзгартириш)
қишлоқ хўжалигига хизмат кўрсатувчи ерлар турига ўтказиладиган суғориладиган ер участкалари
РЎЙХАТИ

Т/р	Худуд номи	Ердан фойдаланувчи номи	Кадастр рақами	Контур рақами	Жами суғориладиган ер майдони, га	Тупроқ балл бонитети	Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчилиги ўрни, минг сўм	Ўзгартириш таклиф этилаётган қишлоқ хўжалигига хизмат кўрсатувчи ерлар тури	Таклиф этилаётган фойдаланиш мақсади	Асос

Изоҳ. Таклифлар ишчи органга Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари биринчи раҳбарлари томонидан имзоланган ҳолда тақдим этилади.

Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ва ўрмон фонди ерларининг
ер фонди тоифасини ўзгартириш масалаларини кўриб чиқиш
бўйича Ҳукумат комиссияси тўғрисидаги низомга
4-илова

Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ва ўрмон фонди ерлари тоифасидан ер фондининг бошқа тоифасига ўтказиладиган
суғорилмайдиган (лалмикор, яйлов ва бошқалар) ер участкалари
РЎЙХАТИ

Т/р	Худуд номи	Ердан фойдаланувчи номи	Туман (шаҳар) ҳокимлиги тасарруфида бўш турган ер участкаси сифатида рўйхатга олинган қарор рақами ва санаси	Кадастр рақами	Контур рақами	Жами ер майдони, га	Шундан			Тупроқ балл бонитети	Ер эгаси, фойдаланувчи ва ижарачиларга етказиладиган зарар миқдори, минг сўм	Қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудғарчилиги ўрни, минг сўм	Ўзгартириш таклиф этилаётган ер фонди тоифаси	Таклиф этилаётган фойдаланиш мақсади	Асос
							суғорилмайдиган (лалмикор) ерлар, га	яйлов ерлар, га	бошқа ерлар, га						

Изоҳ. Таклифлар ишчи органга Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари биринчи раҳбарлари томонидан имзоланган ҳолда тақдим этилади.

Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ва ўрмон фонди ерларининг
ер фонди тоифасини ўзгартириш масалаларини кўриб чиқиш
бўйича Ҳукумат комиссияси тўғрисидаги низомга
5-илова

Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ерларнинг қишлоқ хўжалиги ерларидан (фойдаланиш турини ўзгартириш) қишлоқ хўжалигига
хизмат кўрсатувчи ерлар турига ўтказиладиган суғорилмайдиган (лалмикор, яйлов ва бошқалар) ер участкалари
РЎЙХАТИ

Т/р	Худуд номи	Ердан фойдаланувчи номи	Кадастр рақами	Контур рақами	Жами ер майдони, га	Шундан			Тупроқ балл бонитети	Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчилиги ўрни, минг сўм	Ўзгартириш таклиф этилаётган қишлоқ хўжалигига хизмат кўрсатувчи ерлар тури	Таклиф этилаётган фойдаланиш мақсади	Асос
						суғорилмайдиган (лалмикор) ерлар, га	ташландиқ (бўз) ерлар, га	яйлов ерлар, га					

Изоҳ. Таклифлар ишчи органга Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари биринчи раҳбарлари
томонидан имзоланган ҳолда тақдим этилади.

Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ва ўрмон фонди ерларининг
ер фонди тоифасини ўзгартириш масалаларини кўриб чиқиш
бўйича Ҳукумат комиссияси тўғрисидаги низомга
6-илова

**Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ва ўрмон фонди ерлари тоифасидан ер фондининг бошқа тоифаларига ўзгартириш,
шунингдек, қишлоқ хўжалиги ерларидан қишлоқ хўжалигига хизмат кўрсатувчи ерлар турига ўтказиш бўйича
қайта ишлаш учун қайтариладиган ер участкалари
РЎЙХАТИ**

[illegible]

**Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ва ўрмон фонди ерларини ер фондининг бошқа тоифаларига ўзгартириш,
шунингдек, қишлоқ хўжалиги ерларидан қишлоқ хўжалигига хизмат кўрсатувчи ерлар турига ўтказиш
рад этилган ер участкалари
РЎЙХАТИ**

[illegible]

Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ва ўрмон
фонди ерларининг ер фонди тоифаларини
ўзгартириш масалаларини кўриб чиқиш бўйича
Хукумат комиссияси тўғрисидаги низомга
8-илова

Суғориладиган ер участкаларининг тоифасини ер фондининг бошқа тоифаларига
ўзгартириш, шунингдек, қишлоқ хўжалиги ерларидан қишлоқ хўжалигига хизмат
кўрсатувчи ерлар турига ўтказиш бўйича

ХУЛОСА

Қорақалпоғистон Республикаси, вилоят ёки Тошкент шаҳри:	
Туман номи:	
Худуд номи:	
Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ердан фойдаланувчи номи:	
Кадастр рақами:	
Контур рақами:	
Умумий ер майдони (гектар):	
Ш.ж.: суғориладигани (гектар):	
Тупроқ балл бонитети:	
Ер эгаси, фойдаланувчи ва ижарачиларга етказиладиган зарар миқдори (сўмда)	
Қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчилиги ўрни (сўмда)	
Ер участкасининг ўзгартирилаётган ер фонди тоифаси:	○ аҳоли пунктларининг (шаҳарлар, посёлкалар ва қишлоқ аҳоли пунктларининг) ерлари
	○ саноат, транспорт, алоқа, муҳофаа ва бошқа мақсадларга мўлжалланган ерлар
	○ табиатни муҳофаза қилиш, соғломлаштириш ва рекреация мақсадларига мўлжалланган ерлар
	○ тарихий-маданий аҳамиятга молик ерлар
	○ ўрмон фонди ерлари
	○ сув фонди ерлари
	○ қишлоқ хўжалигига хизмат кўрсатувчи ер турига ўтказиладиган ер участкаси
Таклиф этиладиган фойдаланиш мақсади:	
Ер фонди тоифасини ўзгартириш учун асос:	
Сўровномани кўриб чиқиш:	
Ер участкасини бўш турган ер участкаси сифатида ҳисобга олиш:	○ Ҳисобга олинган ○ Ҳисобга олинмаган
Ер участкасидан қишлоқ хўжалигига хизмат кўрсатувчи ерлар сифатида фойдаланиш:	○ Мақсадга мувофиқ ○ Мақсадга мувофиқ эмас
Ер фонди тоифасини ўзгартириш учун тупроқ-мелиоратив ва иқтисодий шароитлари	○ Мақсадга мувофиқ ○ Мақсадга мувофиқ эмас

Ер фонди тоифасини ўзгариши оқибатида сув билан таъминланиш даражасига таъсири	○ Таъсир қилади ○ Таъсир қилмайди
Ер участкасининг сув билан таъминланганлик даражаси ва гидротехника иншоотлари мавжудлиги:	○ Фоизда, мавжуд ○ Фоизда, мавжуд эмас
Сув хўжалиги объектлари бўйлаб, суғориладиган ерларга энг кам салбий таъсирининг инобатга олингани:	○ Инобатга олинган ○ Инобатга олинмаган
Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ерларга энг кам салбий таъсирини инобатга олган ҳолда жойлаштирилгани:	○ Мақсадга мувофиқ ○ Мақсадга мувофиқ эмас
Қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликларининг миқдорини қоплаш манбаси ва муддати:	○ Мавжуд, тўғри келади ○ Мавжуд эмас, тўғри келмайди
Қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликларининг миқдорини қоплашдан тушадиган маблағларни сарфлаш йўналишлари:	○ Мақсадга мувофиқ ○ Мақсадга мувофиқ эмас
Тупрокнинг унумдор қатламини сидириб олиш, сақлаш ва ундан фойдаланиш тадбирларини амалга ошириш муддати, ижрочилари ва молиялаштириш манбалари:	○ Мақсадга мувофиқ ○ Мақсадга мувофиқ эмас
Суғориладиган ерлар ўрнига уларнинг майдонидан кам бўлмаган майдонда икки йил ичида янгидан ўзлаштириладиган ва суғориладиган ерларга ўтказиладиган ер участкалари, ушбу тадбирларни амалга ошириш муддатлари, ижрочилари ва молиялаштириш манбалари:	○ Мақсадга мувофиқ ○ Мақсадга мувофиқ эмас
Ер фонди тоифаси ўзгартириладиган ер участкасидан келгусида фойдаланиш мақсади:	○ Мақсадга мувофиқ ○ Мақсадга мувофиқ эмас
Ер участкасида ноқонуний қурилма (лар):	○ Мавжуд ○ Мавжуд эмас
ХУЛОСА:	
Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги	○ Мақсадга мувофиқ ○ Мақсадга мувофиқ эмас
Ўзбекистон Республикаси Сув хўжалиги вазирлиги	○ Мақсадга мувофиқ ○ Мақсадга мувофиқ эмас
Ўзбекистон Республикаси Урбанизация ва уй-жой бозорини барқарор ривожлантириш миллий қўмитаси хузуридаги Кадастр агентлиги	○ Мақсадга мувофиқ ○ Мақсадга мувофиқ эмас

Берилган сана: 2026 йил “ ____ ” _____

Вазирлар Маҳкамасининг
2026 йил “ 15 ” майдаги 246-сон қарорига
2-илова

**Ер участкалари эгалари, фойдаланувчилари, ижарачилари
ва мулкдорларига етказилган зарарлар, қишлоқ хўжалиги ва ўрмон
хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликларига, шунингдек,
ерларнинг қишлоқ хўжалиги муомаласидан чиқишига сабаб бўлган
ҳолларда етказилган зарар ўрнини қоплаш тартиби тўғрисида
НИЗОМ**

1-боб. Умумий қоидалар

1. Ушбу Низом Ўзбекистон Республикасининг Ер кодекси ва Фуқаролик кодексига мувофиқ ер участкалари эгалари, фойдаланувчилари, ижарачилари ва мулкдорларига етказилган зарарлар, қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликлари, шунингдек, ерларнинг қишлоқ хўжалиги муомаласидан чиқишига сабаб бўлган ҳолларда етказилган зарар миқдорини аниқлаш ва уларнинг ўрнини қоплаш тартибини белгилайди.

Ер участкалари жамоат эҳтиёжлари учун олиб қўйилиши муносабати билан жисмоний ва юридик шахсларга етказилган зарар Ўзбекистон Республикасининг “Ер участкаларини компенсация эвазига жамоат эҳтиёжлари учун олиб қўйиш тартиб-таомиллари тўғрисида”ги Қонуни ва бошқа қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда қопланади.

2. Зарарларнинг ўрни ер участкалари жамоат эҳтиёжлари учун олиб қўйилаётганда тегишлича Жисмоний ва юридик шахсларга етказилган мулккий зарарларни компенсация қилиш бўйича мақсадли жамғармалар маблағлари ҳисобидан, шунингдек, фаолияти ер эгаларининг, ердан фойдаланувчиларнинг, ер участкалари ижарачилари ҳамда мулкдорларининг ҳуқуқлари чекланишига ёки яқин атрофдаги ерларнинг сифати ёмонлашувиға сабаб бўлган корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар томонидан қонунчилик ҳужжатларида тақиқланмаган бошқа манбалар ҳисобидан белгиланган тартибда қопланади.

Давлат бюджети маблағлари ҳисобидан молиялаштириладиган объектларни қуришда ер участкалари эгалари, фойдаланувчилари, ижарачилари ва мулкдорларининг кўрган зарарлари, шунингдек, қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликлари лойиҳа-смета ҳужжатларида назарда тутилган маблағлар ҳисобидан қопланади.

3. Ер участкалари эгалари, фойдаланувчилари, ижарачилари ва мулкдорларининг кўрган зарарлари, шунингдек, қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликлари миқдори ўзини ўзи молиялаштириш асосида фаолият кўрсатадиган ва ер тузиш лойиҳасини тузадиган Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги “Ўздаверлойиҳа” давлат илмий-лойиҳалаш институти ва унинг ҳудудий бўлинмалари, Ўзбекистон Республикаси Қурилиш ва уй-жой коммунал

хўжалиги вазирлигининг қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалиги бўлимлари (бош бошқармалари) томонидан баҳолаш ташкилотини жалб этган ҳолда ер участкасини танлаш босқичида аниқланади.

4. Ер участкаси олиб қўйиладиган ва ер участкаси ажратиладиган ер участкалари эгалари, фойдаланувчилари, ижарачилари ва мулкдорлари кўрган зарарлар, шунингдек, қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликлари бўйича аниқланган миқдорларига рози бўлмаган ҳолатда судга мурожаат қилишлари мумкин.

2-боб. Ер участкалари эгалари, фойдаланувчилари, ижарачилари ва мулкдорларининг зарарларини қоплаш

5. Ер участкалари эгалари, фойдаланувчилари, ижарачилари ва мулкдорларининг кўрган зарарлари қуйидаги ҳолларда аниқланади ва тўлиқ ҳажмда (шу жумладан, бой берилган фойда) қопланади:

ерлар олиб қўйилган, қайта сотиб олинган ёки вақтинча эгаллаб турилганда;

сувни муҳофаза қилиш зоналари, қирғоқбўйи минтақалари, сув объектларининг санитария муҳофазаси зоналари, ер усти ва ер ости сувларининг ҳосил бўлиш зоналари, курорт табиий ҳудудлар зоналари, давлат биосфера резерватлари зоналари, давлат қўриқхоналари, буюртма қўриқхоналар, давлат табиат ёдгорликлари, моддий маданий мерос объектлари, сув ташламалари, йўллар, трубопроводлар, алоқа ва электр узатиш линиялари атрофида муҳофаза зоналари белгиланиши муносабати билан уларнинг ҳуқуқлари чекланганда;

сув ҳавзалари, каналлар, коллекторлар, шунингдек қишлоқ хўжалиги экинлари ва дов-дарахтлар учун зарарли моддалар чиқарадиган бошқа объектлар қуриш ва улардан фойдаланишнинг таъсири ҳамда юридик ва жисмоний шахсларнинг ҳосил камайишига ва қишлоқ хўжалиги маҳсулотининг сифати ёмонлашувига олиб борадиган бошқа хатти-ҳаракатлари оқибатида ерларнинг сифати ёмонлашган тақдирда.

6. Жисмоний ва юридик шахсларга тегишлича мерос қилиб қолдириладиган умрбод эгалик қилиш, доимий эгалик қилиш, доимий фойдаланиш, муддатли (вақтинча) фойдаланиш ёки ижара ҳуқуқи асосида тегишли бўлган ер участкаларини ёки уларнинг қисмларини жамоат эҳтиёжлари учун олиб қўйишда Ўзбекистон Республикасининг “Ер участкаларини компенсация эвазига жамоат эҳтиёжлари учун олиб қўйиш тартиб-таомиллари тўғрисида”ги Қонунида назарда тутилган зарарлар қопланади.

Юридик ва жисмоний шахсларнинг хусусий мулки бўлган ер участкасини ёки уларнинг бир қисмини жамоат эҳтиёжлари учун қайта сотиб олиш Ўзбекистон Республикасининг “Қишлоқ хўжалигига мўлжалланмаган ер участкаларини хусусийлаштириш тўғрисида”ги Қонунида белгиланган тартибда ер участкасининг мулкдори ҳамда тегишлича

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимлари номидан тенг шартлар асосида тузиладиган ер участкасининг олди-сотди шартномасини тузиш орқали амалга оширилади.

Ўзбекистон Республикасининг Ер кодекси 18-моддасида назарда тутилган чет эл юридик ва жисмоний шахсларининг мулки бўлган ер участкасини савдо ва хизмат кўрсатиш соҳаси объекти ёхуд турар жой ҳамда бошқа бино билан бирга ёки бинонинг бир қисми билан бирга жамоат эҳтиёжлари учун қайта сотиб олишда:

ер участкасида жойлашган кўчмас мулк объектларининг бозор қиймати;

ер участкасининг бозор қиймати;

ер участкасида жойлашган кўп йиллик дов-дарахтларнинг бозор қиймати;

кўчиш, шу жумладан, бошқа кўчмас мулк объектини вақтинча ижарага олиш билан боғлиқ харажатлар;

ер участкасидан ва унда жойлашган кўчмас мулк объектларидан фойдаланишдан олиниши мумкин бўлган бой берилган фойда (бунда ер участкаси ва унда жойлашган кўчмас мулк объектлари бўшатиб қўйилган пайтдан эътиборан аввалги фаолиятни тиклашга қадар бўлган, бироқ бир йилдан ортиқ бўлмаган муддатдаги фойда ёки мавсумий ҳосилдан олиниши мумкин бўлган фойда ҳисобга олинади);

ҳуқуқ эгасининг қонунчилик ҳужжатларида ёки келишувда назарда тутилган бошқа харажатлари ва зарарлари қопланади.

Ер участкалари ёки уларнинг бир қисми вақтинча эгаллаб турилганда:

юридик ва жисмоний шахсларнинг хусусий мулкида бўлган ер участкасининг қиймати;

турар жойлар, иморатлар ва иншоотлар, шу жумладан, қурилиши тугалланмаган объектлар, шунингдек, агар ер олиб қўйилиши муносабати билан улардан бундан кейин фойдаланиш мумкин бўлмаса, ажратиладиган участкадан ташқаридаги объектлар қиймати;

мева-резавор, ихота дарахтлари ва бошқа кўп йиллик дарахтлар қиймати;

тугалланмаган қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши қиймати;

бой берилган фойда қопланади.

Қишлоқ хўжалиги оборотига киритилган ва ўзлаштирилган ер майдонларига сарф этилган маблағларнинг бозор қиймати ва олиб қўйиш сабабли етказилган зарарнинг ўрни тўлиқ қопланади.

7. Ўзбошимчалик билан эгаллаб олинган ер олиб қўйилиши билан боғлиқ ушбу Низомнинг 6-бандида назарда тутилган зарарлар қопланмайди.

8. Ўзбекистон Республикасининг Ер кодекси 18-моддасида назарда тутилган чет эл юридик ва жисмоний шахсларининг мулки бўлган ер участкаси қиймати ерни олиб қўйиш тўғрисида қарор қабул қилинган пайтда унинг бозор қийматидан келиб чиқиб, баҳолаш ташкилотлари томонидан аниқланади.

9. Турар жойлар, иморатлар ва иншоотлар, шу жумладан, қурилиши тугалланмаган, шунингдек, агар ер участкаси олиб қўйилиши муносабати билан улардан бундан кейин фойдаланиш мумкин бўлмаса, объектлар қиймати Ўзбекистон Республикасининг “Ер участкаларини компенсация эвазига жамоат эҳтиёжлари учун олиб қўйиш тартиб-таомиллари тўғрисида”ги Қонуни ва бошқа қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда баҳоланади.

10. Мева берадиган мева-резавор дарахтлари, шунингдек, ихота дарахтлари ва бошқа кўп йиллик дарахтлар кўчатларнинг қиймати ҳамда уларни экиш ва мева бергунга ёки шох-шаббаларнинг туташиб кетишига қадар етиштириш харажатлари баҳолаш давридаги жорий нархлари бўйича баҳоланади.

Мева бермайдиган мева-резавор дарахтлари, шунингдек, шохлари туташмаган ихота дарахтлари ва бошқа кўп йиллик дарахтлар амалдаги харажатлар бўйича баҳоланади.

11. Сарфланган материаллар (уруғлик, минерал ва органик ўғитлар, заҳарли дорилар, гербицидлар ва ҳоказолар) қийматини ҳамда амалда бажарилган ишлар қийматини (тупроқни экишга тайёрлаш, тозалаш ва дренаж тармоғини тозалаш, уруғ экиш, суғориш, қишлоқ хўжалиги экинларига ишлов бериш ва бошқаларни) ўз ичига оладиган тугалланмаган қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши қиймати бирламчи бухгалтерия ҳужжатлари бўйича қабул қилинади.

12. Ер участкаларидаги бинолар ва иншоотлар бузилган ҳолда ер участкалари олиб қўйилиши билан боғлиқ юридик шахсларнинг бой берилган фойдаси қиймати тегишли йиллар учун молиявий фаолият тўғрисидаги ҳисоботдан қабул қилинадиган охириги уч йилдаги йиллик ўртача соф фойдадан ва янги жойда фаолиятни тиклаш учун зарур бўлган даврдан келиб чиқиб аниқланади. Янги жойда фаолиятни тиклаш учун зарур бўлган давр ер участкасини олиш учун вақт, бузилиши керак бўлган бундай объектни лойиҳалаштириш ва қурилишнинг норматив муддатлари ҳисобланади.

Ерни қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришидан чиқаришда бой берилган фойда миқдори қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришидан чиқариладиган ер участкасидан олинадиган охириги уч йилдаги ўртача йиллик соф даромад миқдорининг янги ерларни суғориш ва ўзлаштириш, уларни маданийлаштириш ишлари ва тупроқ унумдорлигини ошириш бўйича бошқа ишлар лойиҳалаштириладиган, бажариладиган тўрт йилга кўпайтирилган суммаси сифатида аниқланади.

Бир йилдаги соф фойда суммаси 1 га қишлоқ хўжалиги ерларига охириги 3 йилдаги ўртача йиллик соф даромаддан келиб чиқиб ва олиб қўйиладиган қишлоқ хўжалиги ер майдонига кўпайтириш орқали аниқланади.

13. Ер участкаларининг бир қисми олиб қўйилиши ёки вақтинча эгаллаб турилиши натижасида суғориш, қуриштириш ва йўл тармоқлари, эрозияга қарши ва селга қарши объектлар ва иншоотлар (тизимлар) иши қисман ёки тўлиқ бузилганда ер участкаси ажратиладиган юридик ва жисмоний шахслар янги

объектлар ва иншоотлар (тизимлар)ни қуришга ёки мавжудларини реконструкция қилишга мажбурдир.

14. Ер участкалари эгалари, фойдаланувчилари, ижарачилари ва мулкдорларининг ҳуқуқлари чекланиши муносабати билан юридик шахсларнинг ишлаб чиқариш-хўжалик фаолияти кўрган зарарлари, агар муҳофаза, санитария ва ихота зоналари ўрнатилиши муносабати билан бинолар ва иншоотларни бузиш (кўчириш) ёки ерни қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришидан чиқариш мўлжалланаётган тақдирда, қопланади.

Бинолар ва иншоотларни бузиш (кўчириш) билан боғлиқ ҳолда кўрилган зарарлар миқдори ушбу Низомнинг 9-бандида белгиланган тартибда аниқланади.

Корхоналар, бинолар ва иншоотлар қуриш учун ер участкалари ажратиш лойиҳасини ишлаб чиқиш жараёнида, зарурат бўлганда, уларнинг муҳофаза, санитария ва ихота ҳудудлари, қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ер майдонлари, тури ва сифати, ушбу ҳудудларда ердан бундан кейин фойдаланиш режими, шунингдек, ушбу ҳудудларга ер участкаларига бўлган ҳуқуқ чекланиши билан етказилган зарарлар миқдори аниқланади.

15. Сув ҳавзалари, каналлар, коллекторлар, шунингдек, қишлоқ хўжалиги экинлари ва дов-дарахтлар учун зарарли моддалар чиқарадиган бошқа объектлар қуриш ва улардан фойдаланишнинг таъсири ҳамда юридик ва жисмоний шахсларнинг ҳосил камайишига ва қишлоқ хўжалиги маҳсулотларининг сифати ёмонлашувига олиб борадиган бошқа хатти-ҳаракатлари оқибатида юзага келган таъсир натижасида қишлоқ хўжалиги ерлари ва ўрмонзорларнинг сифати ёмонлашуви билан боғлиқ бўлган зарарлар миқдори қишлоқ хўжалиги ерларининг сифати ёмонлашувига олиб келадиган сабабларни тугатиш бўйича тадбирлари ва ушбу ерларнинг илгариги сифат ҳолатини тиклаш бўйича тадбирлари қиймати сифатида аниқланади.

Қишлоқ хўжалиги экин майдонларининг ёмонлашган сифатини тиклаш учун зарур бўлган харажатларга тупроқ, агрокимё ва бошқа махсус текширишлар ҳамда лойиҳа-қидирув ишлари, шунингдек, лойиҳа-смета ҳужжатларига мувофиқ ушбу экин майдонларининг сифатини тиклашни таъминлайдиган тадбирларни амалга ошириш харажатлари киритилади.

16. Ер участкаларини олиб қўйиш, қайта сотиб олиш ёки вақтинча эгаллаб туриш, шунингдек, юридик ва жисмоний шахсларнинг ер участкаларига бўлган ҳуқуқлари чекланиши ёхуд қишлоқ хўжалиги ерларининг сифати ёмонлашуви туфайли уларнинг кўрган зарарларини, шу жумладан, бой берилган фойдани қоплаш учун мўлжалланган маблағлар уларга ер участкаси ажратиладиган тегишли юридик ва жисмоний шахслар томонидан зарар етказилган юридик ва жисмоний шахсларнинг ҳисоб-китоб (жорий) ҳисобрақамларига ўтказилади.

Ўрмон фонди ер участкаларини олиб қўйиш, қайта сотиб олиш ёки вақтинча эгаллаб туриш, шунингдек, юридик ва жисмоний шахсларнинг ер участкаларига бўлган ҳуқуқлари чекланиши ёхуд ўрмон фонди ерларининг сифати ёмонлашуви туфайли улар кўрган зарарни, шу жумладан, бой берилган

фойдани қоплаш учун мўлжалланган маблағлар уларга ер участкаси ажратиладиган тегишли юридик ва жисмоний шахслар томонидан Ўзбекистон Республикаси Экология ва иқлим ўзгариши миллий қўмитаси хузуридаги Ўрмон ва яшил ҳудудларни кўпайтириш, чўлланишга қарши курашиш агентлигининг Ўрмон хўжалигини ривожлантириш жамғармасининг шахсий ғазна ҳисобварағига ўтказилади.

3-боб. Қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликларининг ўрнини қоплаш

17. Қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликларининг ўрнини ер участкалари эгалари, фойдаланувчилари, ижарачилари ва мулкдорларининг зарарларини қоплашдан ташқари янги ерларни ўзлаштириш ёки мавжуд ерларнинг маҳсулдорлигини ошириш учун мелиорация ва агромилиорация тадбирларини амалга ошириш орқали қишлоқ хўжалиги ерлари ва ўрмонзорлар ишлаб чиқариш фаолиятдан чиқарилиши муносабати билан тармоқда ишлаб чиқарилмайдиган қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги маҳсулотлари ишлаб чиқаришни тиклаш мақсадида қопланади.

Олинмаган маҳсулотни тиклаш бўйича давр сифатида тўрт йил қабул қилинади, шу давр ичида янги ерларни ўзлаштириш ёки мавжуд суғориладиган ерларни мелиоратив жиҳатдан яхшилаш учун ер участкаси танланиши, лойиҳалаштириш, қурилиш ва мелиорация ишлари, шунингдек, агромилиорация тадбирлари амалга оширилиши керак.

18. Қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликлари қуйидаги ҳолларда аниқланади ва қопланади:

қишлоқ хўжалиги ва ўрмон ерлари, шу жумладан, деҳқон ва хўжалигини юритиш учун жисмоний шахсларга берилган ер участкаларидаги қишлоқ хўжалиги ерларини олиб қўйиш, ҳақ тўлаб олиш ёки вақтинча эгаллаб туриш ҳамда уларни қишлоқ ва ўрмон хўжалигини юритиш билан боғлиқ бўлмаган ёки қишлоқ ва ўрмон хўжалигини юритиш билан боғлиқ бўлган, лекин қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ва ўрмон фонди ерларининг фойдаланишдан чиқариб юборилишига олиб келадиган мақсадлар учун бериш;

қурилаётган сув омборлари, сув таъминоти манбалари, курортлар, магистраль каналлар ва коллекторлар, йўллар, қувурлар, электр энергияси узатиш ва алоқа линиялари, шунингдек, бошқа объектлар атрофидаги муҳофаза қилинадиган табиий ҳудудлар, қўриқлаш, санитария ва химоя ҳудудлари чегараларини белгилаган, қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ва ўрмон фонди ерларини фойдаланишдан чиқарган ёки уларни камроқ қийматли ерга ўтказган ҳолда, ер участкалари фойдаланувчилари, ижарачилари ва мулкдорларининг ҳуқуқларини чеклаш;

юридик ва жисмоний шахслар фаолиятининг таъсири натижасида ер сифатининг ёмонлашиши.

Қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликларининг ўрни Ўзбекистон Республикасининг Ер кодекси 87-моддасига мувофиқ ер участкалари қуйидагилар учун олиб қўйилган ҳолатларда қопланмайди:

ер участкалари дафн этиш жойларини ташкил қилиш учун, давлат таълим ва даволаш муассасалари, интернатлар, болалар уйлари қуриш учун олиб қўйилганда;

ер участкалари сув хўжалигига мелиоратив объектлар ва гидротехника иншоотлари қурилиши учун ажратилганда;

ер участкалари муҳофаза этиладиган табиий ҳудудлар ташкил этиш учун берилганда;

ер участкалари мудофаа эҳтиёжлари учун олиб қўйилганда;

ер участкалари умумий фойдаланишдаги темир йўллар, автомобиль йўллари ёки аэропортлар, аэродромлар, аэронавигация объектлари қурилиши учун олиб қўйилганда;

ер участкалари Ўзбекистон Республикаси Давлат чегарасини жиҳозлаш эҳтиёжлари учун олиб қўйилганда.

Қолган барча ҳолларда қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликларининг ўрни тўлиқ қопланиши лозим.

19. Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликлари миқдори олиб қўйилаётган экин ерлари, кўп йиллик дов-дарахтлар (боғлар, узумзорлар, тутзорлар, мева кўчатлари, мевазорлар ва бошқалар), бўз ерлар, пичанзорлар ва яйловлар, шу жумладан, деҳқон хўжалигини юритиш учун берилган ер участкаларидаги ерларнинг майдонидан келиб чиқиб ҳисобланади.

20. Ер участкалари берилаётган юридик ва жисмоний шахслар томонидан қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликларининг ўрнини қоплаш бўйича маблағлар тўлаб берилиши мажбурий ҳисобланади ва қуйидагича тақсимланади:

суғориладиган ерлар учун компенсация тўловининг (ҳисобланган маблағнинг) 90 фоизи, лалми ерлар, суғориладиган ва лалми бўз ерлар, пичанзорлар ва яйловлар учун компенсация тўловининг (ҳисобланган маблағнинг) 95 фоизи Ўзбекистон Республикасининг республика бюджетига;

суғориладиган ерлар учун компенсация тўловининг (ҳисобланган маблағнинг) 9 фоизи Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Қишлоқ хўжалигини ривожлантириш ва озиқ-овқат таъминоти жамғармаси ва 1 фоизи “Агросаноатни рақамлаштириш маркази” МЧЖга, лалми ерлар, суғориладиган ва лалми бўз ерлар, пичанзорлар ва яйловлар учун компенсация тўловининг (ҳисобланган маблағнинг) 4,5 фоизи Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Қишлоқ хўжалигини ривожлантириш ва озиқ-овқат таъминоти жамғармаси ва 0,5 фоизи “Агросаноатни рақамлаштириш маркази” МЧЖга ўтказилади.

21. Ўзбекистон Республикасининг Ер кодекси 9 ва 44¹-моддалари талаблари асосида қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ер тоифасидан

ер фондининг бошқа тоифасига ўзгартирилган ер майдонларини олувчи жисмоний ёки юридик шахслар томонидан қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликларини қоплаш бўйича маблағлар ихтиёрий равишда тўлаб берилмаган тақдирда, ер участкаси берилган шахсга талабнома юборилади ҳамда қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда ундириш чоралари кўрилади.

22. Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликлари ўрнини қоплаш мақсадида очилган даромад ғазна ҳисобварақларига тушган маблағлар ҳисоби ва маълумоти бўйича Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлигининг тегишли ахборот тизимини Иқтисодиёт ва молия вазирлигининг Давлат молиясини бошқариш ахборот тизимига “Рақамли ҳукумат” тизимининг Идоралараро интеграциялашув платформаси орқали интеграция қилинган ҳолда маълумот алмашиналиди.

23. Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ва унинг ҳудудий бошқармалари қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликларининг ўрнини қоплаш бўйича:

ер участкалари берилган шахсларга талабномалар юборади;

қопланмаган маблағларни ундириш учун талабномалар киритилган кундан бир ой ўтгач, судларга даъво аризалари киритади, аукцион савдоларида сотилган ер участкаларининг тўловлари бундан мустасно.

24. Ўрмон ва яшил ҳудудларни кўпайтириш, чўлланишга қарши курашиш агентлиги ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликларининг ўрнини қоплаш бўйича:

ер участкалари берилган шахсларга талабномалар юборади;

қопланмаган маблағларни ундириш учун талабномалар киритилган кундан бир ой ўтгач, судларга даъво аризалари киритади, аукцион савдоларида сотилган ер участкаларининг тўловлари бундан мустасно.

25. Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт ва молия вазирлиги, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ва Экология ва иқлим ўзгариши миллий қўмитаси ҳамда уларнинг ҳудудий бошқармалари ушбу маблағларнинг ўз вақтида тушишини ва ҳисобга олинишини, шунингдек, қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда йўналтирилишини таъминлайди.

26. Ўзбекистон Республикасининг республика бюджетига қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликларининг ўрнини қоплаш бўйича келиб тушган маблағларнинг алоҳида ҳисоби юритилади ва мазкур маблағлар, қоида тариқасида, тегишли ер участкаси олиб қўйилган туман (шаҳарлар) учун Иқтисодиёт ва молия вазирлиги, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ҳамда Тошкент шаҳри ҳокимликлари томонидан Ўзбекистон Республикасининг Ер кодекси 88-моддасига мувофиқ қуйидаги тадбирларни молиялаштириш учун йўналтирилади:

янги ерларни ўзлаштириш ва суғориладиган ерларни комплекс реконструкция қилиш;

тупроқ ҳосилдорлигини ошириш, қишлоқ хўжалик ерларидан оқилона фойдаланиш ва уларни муҳофаза қилиш бўйича давлат дастурларини ишлаб чиқиш ҳамда амалга ошириш;

коллектор-дренаж тармоқларини куриш ва қайта куриш, суғориладиган ерларни капитал режалаштириш ҳамда уларнинг сув билан таъминланиш даражасини ошириш;

пичанзорлар ва яйловларни тубдан яхшилаш;

ер тузиш, ер кадастри, ер мониторинги ва тупроқ жиҳатидан изланишлар олиб бориш бўйича лойиҳа ҳужжатларини ҳамда бошқа ҳужжатларни тайёрлаш ёки тузатиш;

қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликлари ўрнини қоплаш бўйича қарзларни тўлаш учун судларга даъво аризалари киритилганда, давлат божларини ва суд харажатларини тўлаш.

Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликларининг ўрнини қоплаш бўйича Ўзбекистон Республикасининг республика бюджетига келиб тушган маблағлардан Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ҳамда Тошкент шаҳри ҳокимликларининг қарорига биноан қишлоқ хўжалиги маҳсулоти етиштиришни кўпайтиришга, қишлоқ хўжалик ерларидан самарали фойдаланиш ва уларни муҳофаза қилишга қаратилган бошқа тадбирларни амалга оширишда ҳам фойдаланилиши мумкин.

27. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари юқорида назарда тутилган қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликларининг ўрнини қоплаш бўйича Ўзбекистон Республикасининг республика бюджетига тегишлилиги бўйича тушган маблағлар доирасида ишларнинг буюртмачилари ҳисобланади, ишлар режаларини тасдиқлайди, молиялаштиришни бошлайди ва ишларни ташкил этади.

28. Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликларининг ўрнини қоплаш учун Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Қишлоқ хўжалигини ривожлантириш ва озиқ-овқат таъминоти жамғармасига тушган маблағлар ушбу жамғарманинг тасдиқланган даромадлар ва харажатлар сметасига мувофиқ штат бирликларини сақлаш, уларни моддий рағбатлантириш ва ижтимоий муҳофаза қилиш, моддий-техник базасини мустаҳкамлаш ҳамда қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликлари ўрнини қоплаш бўйича қарзларни тўлаш учун судларга даъво аризалари киритилганда, давлат божларини ва суд харажатларини тўлаш, нобудгарчиликлар ҳисобини юритиш жараёнларини рақамлаштириш ва бошқа мақсадлар учун йўналтирилади.

Бунда Қишлоқ хўжалиги вазирлиги зиммасига юклатилган вазифаларни бажаришни самарали ташкил этиш учун Қишлоқ хўжалиги вазирлиги учун белгиланган бошқарув ходимларининг чекланган сони доирасида Қишлоқ хўжалигини ривожлантириш ва озиқ-овқат таъминоти жамғармаси маблағлари ҳисобидан вазирлик марказий аппаратида 3 та штатдан иборат алоҳида бўлим

ва вазирликнинг барча ҳудудий органларида 1 штат бирлигидан иборат алоҳида лавозим ташкил этилади ҳамда бюджет маблағлари ҳисобидан сақланадиган штат birlikлари учун қўлланадиган меҳнатга ҳақ тўлаш шартлари татбиқ этилади.

29. Ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликларининг ўрнини қоплаш тартибида тушадиган маблағлар алоҳида ҳисобга олиб борилади. Улардан қуйидаги мақсадларда белгиланган тартибда фойдаланилади:

ўрмонлар ва ўрмон мевали дарахтзорларини барпо этиш ва тиклаш, қумли ерлар, сув ҳавзалари ҳамда дарёларнинг қирғоқбўйи минтақаларида дарахтзорлар барпо этиш, шунингдек, ўрмон ерлари ҳолатини яхшилашга қаратилган бошқа тадбирларни амалга ошириш;

тоғ ёнбағирларида супа олиш ва эрозияга қарши бошқа тадбирларни амалга ошириш;

янги ерларни ўзлаштириш ва суғориладиган ерларни комплекс реконструкция қилиш;

коллектор-дренаж тармоқларини қуриш ва қайта қуриш, суғориладиган ерларни капитал режалаштириш ҳамда уларнинг сув билан таъминланиши даражасини ошириш;

пичанзорлар ва яйловларни тубдан яхшилаш;

ўрмон тузиш, ўрмон кадастри, ўрмонзорлар мониторинги бўйича лойиҳа ҳужжатларини ҳамда бошқа ҳужжатларни тайёрлаш ёки тузатиш;

автоматлаштирилган ахборот тизимларини яратиш ва жорий этиш;

ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликлари ўрнини қоплаш бўйича қарзларни ундириш учун судларга даъво аризалари киритилганда, давлат божларини ва суд харажатларини тўлаш.

30. Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликлари ўрнини қоплаш бўйича ҳисобланган маблағлар бўйича дебитор қарздорликнинг ундирилган суммаси унга қўшиб ёзилган пеня билан бирга ушбу Низомнинг 20-бандида белгиланган тартибда тақсимланади.

Айрим ҳолларда Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раисининг, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимларининг қарорлари асосида улардан Қорақалпоғистон Республикасининг ёки тегишли вилоят (Тошкент шаҳри)нинг бошқа туманларида фойдаланиш мумкин.

31. Қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликларининг ўрнини қоплаш тартибида тушган маблағларнинг фойдаланилмаган қолдиқлари ҳисобот йилида олиб қўйилмайди, кейинги йилга ўтади ва улардан ушбу Низомнинг 26, 28 ва 29-бандларига мувофиқ ишларни бажариш учун фойдаланилади.

32. Ер ажратиш лойиҳасини натурага кўчириш фақат ер участкалари бериладиган юридик ва жисмоний шахслар томонидан қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликларининг ўрни қоплангандан кейин амалга оширилади.

33. Илгари берилган ерлар учун қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликларининг ўрнини қоплаш бўйича ҳисобланган маблағлар қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда ундирилади.

34. Қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликлари миқдори олиб қўйилаётган қишлоқ хўжалиги ерларининг сифати, унумдорлиги ва фойдаланиш самарадорлиги ҳисобга олинган ҳолда, шунингдек, янги ерларни ўзлаштириш ишларини бажариш даврида йўқотилган қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари қиймати ҳисобга олинган ҳолда уларнинг ўрнига тенг қийматли янги ерларни суғориш ва ўзлаштириш зарурлигидан келиб чиқиб белгиланади.

35. Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчилиги миқдори қуйидаги формула бўйича аниқланади:

$$N_{\text{к/хм}} = \{[(C_{\text{суғ.}} \times B_6 \times S_{\text{суғ.}} \times 10) + (C_{\text{лал.}} \times S_{\text{лал.}} \times 20) + (C_{\text{суғ.}} \times B_6 \times S_{\text{б.суғ.}} \times 10 \times 0,1) + (C_{\text{лал.}} \times S_{\text{б.лал.}} \times 20 \times 0,1) + (C_{\text{п.я.}} \times S_{\text{п.я.}} \times 20)] \times K_{\text{и}}\}$$

бунда:

$N_{\text{к/хм}}$ — қишлоқ хўжалиги экин майдонларини доимий фойдаланиш учун олиб қўйишда қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчилиги, минг сўм;

$C_{\text{суғ.}}$ — суғориладиган қишлоқ хўжалиги экин майдонларининг (суғориладиган бўз ерлар бундан мустасно) олиб қўйиладиган 1 гектари ўрнига тенг қийматли янги ерларни суғориш ва ўзлаштириш қиймати ушбу Низомнинг 37-бандига мувофиқ қабул қилинади, минг сўм;

$C_{\text{лал.}}$ — олиб қўйиладиган 1 га лалми шудгор ва суғорилмайдиган кўп йиллик дарахтлар ўрнига тенг қийматли янги ерларни суғориш ва ўзлаштириш қиймати ушбу Низомнинг 38-бандига мувофиқ қабул қилинади, минг сўм;

$C_{\text{п.я.}}$ — олиб қўйиладиган 1 га пичанзор ва яйловлар ўрнига тенг қийматли янги ерларни суғориш ва ўзлаштириш қиймати ушбу Низомнинг 40-бандига мувофиқ қабул қилинади, минг сўм;

B_6 — олиб қўйиладиган суғориладиган ерлар тупроқларининг ўртача бонитет баллари, балл;

$S_{\text{суғ.}}$ — олиб қўйиладиган суғориладиган қишлоқ хўжалиги экинлари майдони (суғориладиган бўз ерлар бундан мустасно), га;

$S_{\text{лал.}}$ — олиб қўйиладиган лалми шудгор ва суғорилмайдиган кўп йиллик дарахтлар майдони, га;

$S_{\text{б.суғ.}}$ — олиб қўйиладиган суғориладиган бўз ерлар майдони, га;

$S_{\text{б.лал.}}$ — олиб қўйиладиган лалми бўз ерлар майдони, га;

$S_{\text{п.я.}}$ — олиб қўйиладиган пичанзорлар ва яйловлар майдони, га;

10 — олиб қўйиладиган суғориладиган қишлоқ хўжалиги ерлари ва суғориладиган бўз ерлар компенсация тўловини 10 баробарга ошириш коэффиценти;

20 – олиб қўйиладиган лалми шудгор ва суғорилмайдиган кўп йиллик дарахтлар, лалми бўз ерлар, пичанзор ва яйлов ерлар компенсация тўловини 20 баробарга ошириш коэффициенти;

K_n – ушбу Низомнинг 51-бандига мувофиқ қабул қилинадиган қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликлари суммасини индексация қилиш коэффициенти.

36. Олиб қўйиладиган қишлоқ хўжалиги ва ўрмон фондининг суғориладиган ерлари ва суғориладиган бўз ерлар компенсация тўловини 10 баробарга, лалми шудгор ва суғорилмайдиган кўп йиллик дарахтлар, лалми бўз ерлар, пичанзор ва яйлов ерлар компенсация тўловини 20 баробарга ошириш коэффициенти қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликлари миқдорини ҳисоблашда қўлланади.

37. Олиб қўйиладиган суғориладиган қишлоқ хўжалиги ва ўрмон фонди ерларининг тупроқ сифати тупроқ бонитировкаси маълумотлари бонитет балларида қабул қилинади. У ҳақида маълумотлар мавжуд бўлмаган янгидан ўзлаштириладиган ер участкалари бўйича бонитет баллари қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ ер ажратиш лойиҳаларини ишлаб чиқиш жараёнида аниқланади.

Олиб қўйиладиган суғориладиган экин майдонлари (суғориладиган бўз ерлар бундан мустасно) ўрнига тенг қийматли янги ерларни суғориш ва ўзлаштириш, шунингдек, ерларнинг қишлоқ хўжалиги муомаласидан чиқиши натижасида етказилган зарар қиймати бонитет баллари бўйича ушбу Низомга 1-иловага мувофиқ қабул қилинади.

38. Олиб қўйиладиган лалми шудгор ва суғорилмайдиган кўп йиллик дарахтзорлар ўрнига бериладиган бир хил янги ерларни суғориш ва ўзлаштириш қиймати табиий ҳудудлардаги жойига қараб 1 гектар учун қуйидаги миқдорларда қабул қилинади:

текислик (ёғинлар билан таъминланмаган) ҳудудида – 5 345 минг сўм;
текислик-адир (ёғинлар билан ярим таъминланган) ҳудудида – 7 904 минг сўм;

тоғолди ва тоғ (ёғинлар билан таъминланган) ҳудудида – 9 655 минг сўм.

Қишлоқ хўжалигидан, шунингдек, ўрмон фондидан бошқа мақсадларда фойдаланиш учун олиб қўйиладиган лалми ерлар ва суғорилмайдиган кўп йиллик дарахтзорлар эгаллаган ерлар, пичанзорлар учун компенсация тўлови, олиб қўйилаётган ер майдонлари жойлашган жойларни ҳисобга олувчи коэффициентлар қўлланилмаган ҳолда, худди шундай янги ерларни ўзлаштириш учун талаб этиладиган маблағнинг лалми ерлар, пичанзорлар ва яйловлар ҳолатини тубдан яхшилаш билан боғлиқ харажатларнинг 20 баробари миқдорида ҳисобланади.

39. Олиб қўйиладиган суғориладиган ва лалми бўз ерлар ўрнига тенг қийматли янги ерларни суғориш ва ўзлаштириш қиймати олиб қўйиладиган суғориладиган ерлар ушбу Низомнинг 36-бандига мувофиқ ва лалми экин ери

ушбу Низомнинг 38-бандига мувофиқ ўрнига тенг қийматли янги ерларни суғориш ва ўзлаштириш қийматига 0,1 коэффициентни қўллаган ҳолда аниқланади.

40. Пичанзорлар ва яйловлар олиб қўйилиши муносабати билан қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликлари миқдори озуканинг йўқотиладиган ҳажмини қоплаш учун пичанзорлар ва яйловларнинг тегишли майдонларини тубдан яхшилаш зарурлигидан келиб чиқиб аниқланади.

Пичанзорлар ва яйловларнинг маҳсулдорлиги у билан боғлиқ бўлган баландлик минтақаларига қараб пичанзорлар ва яйловларни тубдан яхшилаш қиймати ушбу Низомига 2-иловага мувофиқ қабул қилинади.

41. Қишлоқ хўжалиги ерлари қишлоқ хўжалигини юритиш билан боғлиқ бўлмаган эҳтиёжлар учун вақтинча фойдаланиш учун ёки ижарага олиб қўйилган ва берилган ҳолатда қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликлари миқдори қишлоқ хўжалиги экин майдонларини доимий фойдаланиш учун олиб қўйишда қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликлари миқдорига фоиз нисбатида ҳисоблаб чиқилади.

Вақтинча фойдаланиш учун ерни олиб қўйишда қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликлари миқдорлари қуйидаги формула бўйича аниқланади:

$$H_{\text{к/хвф}} = \frac{(H_{\text{к/хн}} \times \text{Й}_1 \times 4) + (H_{\text{к/хн}} \times \text{Й}_2 \times 2) + (H_{\text{к/хн}} \times \text{Й}_3 \times 1),}{100};$$

бунда:

вақтинча берилган ер участкасини қишлоқ хўжалигини юритиш учун яроқли ҳолатга келтириш мақсадга мувофиқ бўлмаган ёки бузилган ерлар қишлоқ хўжалигидан бошқа соҳада фойдаланиш учун яроқли ҳолатга келтириладиган тарзда тупроқ қатлами бузилган тақдирда, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликлари миқдори тўлиқ ҳажмда қопланади.

$H_{\text{к/хн}}$ – қишлоқ хўжалиги ерлари доимий фойдаланиш учун олиб қўйилганда, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликлари миқдори, минг сўм;

Й – қишлоқ хўжалиги ерлари доимий фойдаланишга олиб қўйилганда, қишлоқ хўжалиги нобудгарчиликлари суммасидан қишлоқ хўжалиги ерлари олиб қўйилгани учун ҳисобланадиган фоиз миқдори 10 йилгача – 4 фоиз ($\text{Й}_1 \times 4$), 11 йилдан 30 йилгача – ҳар бир йил учун 2 фоиздан ($\text{Й}_2 \times 2$) ва 31 дан 50 йилгача – 1 фоиздан ($\text{Й}_3 \times 1$);

фоиз миқдори қишлоқ хўжалиги ерлари олиб қўйилган ҳар бир йил учун 10 йилгача 4 фоиз, 11 йилдан 30 йилгача – 2 фоиз ва 31 йилдан 50 йилгача – 1 фоиз миқдорида қабул қилинади.

42. Ўрмонзорларни сақлаш ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқаришининг зарур даражасини таъминлаш мақсадида ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликлари миқдори ерларни маданийлаштириш ва тупроқнинг унумдорлигини ошириш тадбирларини амалга ошириш, янги хўжаликлар ташкил этиш ва олиб қўйилган ўрмонларни тиклаш зарурлиги ҳисобга олинган ҳолда тенг қийматли янги ерларни ўзлаштириш харажатлари зарурлигидан келиб чиқиб аниқланади. Бундан ташқари, суғориладиган деҳқончилик ҳудудида суғориш қиймати, тоғли ҳудудида – супа олиш ёки оддий гидротехника иншоотлари ўрнатиш қиймати, чўл ҳудудида – кўчма қумларни мустаҳкамлаш қиймати ҳисобга олинади.

43. Ўрмонзорларни ўрмон хўжалиги юритиш билан боғлиқ бўлмаган эҳтиёжлар учун муддатли (вақтинча) фойдаланиш учун олиб қўйиш ва беришда ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликлари ушбу Низомнинг 41-бандида белгиланган тартибда аниқланади.

44. Ўрмон билан қопланган ва дарахти сийрак ерлар, шунингдек, ўрмон ўсимликлари, уруғликли, тугунчали ва саноат плантациялари бўлган ёнғоқ мевали, мевали ва бошқа қимматли турлар билан банд бўлган ерлар олиб қўйилганда, ўрмон хўжалиги нобудгарчиликлари суммаси янги ерларни ўзлаштириш ва монанд дарахтзорлар барпо этиш бўйича ишларни бажариш даврида ўрмон маҳсулотларини сотишдан олинadиган фойда ва қўшимча фойдаланиладиган маҳсулотлар нобудгарчилиги ҳисобга олинган ҳолда қуйидаги формула бўйича аниқланади:

$$H_{\text{ў/х}} = \{[(C_{\text{ў/суғ.}} \times B_{\text{ў/б}} \times S_{\text{ў/суғ.}} \times 10) + (C_{\text{ў/лал.}} \times S_{\text{ў/лал.}} \times 20) + (C_{\text{ў/п.я.}} \times S_{\text{ў/п.я.}} \times 20)] \times K_{\text{и}}\} + T (\Phi_{\text{ўр.мах.}} + \Phi_{\text{ўр.қўш.}})$$

бунда:

$H_{\text{ў/х}}$ – ўрмон билан қопланган майдонлар олиб қўйилганда, ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликлари миқдори, минг сўм;

$C_{\text{ў/суғ.}}$ – олиб қўйиладиган 1 гектар суғориладиган ўрмон ерлар ўрнига тенг қийматли янги ерларни суғориш ва ўзлаштириш зарурлигидан келиб чиқиб аниқланадиган ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликларининг солиштира миқдори ушбу Низомнинг 37-бандига мувофиқ ҳисоблаб чиқилади, минг сўм;

$C_{\text{ў/лал.}}$ – олиб қўйиладиган 1 гектар ўрмон ерларининг лалми шудгор ва суғорилмайдиган ўрмон билан қопланган ерлар ўрнига тенг қийматли янги ерларни суғориш ва ўзлаштириш қиймати ушбу Низомнинг 38-бандига мувофиқ қабул қилинади, минг сўм;

$C_{\text{ў/п.я.}}$ – олиб қўйиладиган 1 гектар ўрмон ерларининг пичанзор ва яйловлари ўрнига тенг қийматли янги ерларни суғориш ва ўзлаштириш қиймати ушбу Низомнинг 40-бандига мувофиқ қабул қилинади, минг сўм;

$B_{y/б}$ – олиб қўйиладиган суғориладиган ўрмон ерлари тупроқларининг ўртача бонитет баллари, балл;

$S_{y/суғ.}$ – ўрмон ўсимликлари билан қопланган олиб қўйиладиган суғориладиган ўрмон ерларининг майдони, га;

$S_{y/лал.}$ – олиб қўйиладиган табиий ҳудудлар бўйича ўрмон ерларининг жойлашишига қараб суғорилмайдиган лалми шудгор ва ўрмон билан қопланган ерлари майдони, га;

$S_{y/п.я.}$ – олиб қўйиладиган табиий ҳудудлар бўйича ўрмон ерларининг жойлашишига қараб суғорилмайдиган пичанзорлар ва яйловлар майдони, га;

10 – олиб қўйиладиган суғориладиган қишлоқ хўжалиги ерлари ва суғориладиган бўз ерлар компенсация тўловини 10 баробарга ошириш коэффициенти;

20 – олиб қўйиладиган лалми шудгор ва суғорилмайдиган кўп йиллик дарахтлар, лалми бўз ерлар, пичанзор ва яйлов ерлар компенсация тўловини 20 баробарга ошириш коэффициенти;

K_n – ушбу Низомнинг 51-бандига мувофиқ қабул қилинадиган қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликлари суммасини индексация қилиш коэффициенти;

T – янги ерларни ўзлаштириш ишларини лойиҳалаштириш ва бажариш учун зарур бўлган вақт, йил (ўртача тўрт йилда қабул қилинади);

$\Phi_{yр.мах.}$ – 1 гектардан ўрмон маҳсулотларини (ёғоч-тахта, ёнғоқ, мева, уруғлик, резавор мева) реализация қилишдан олинган ўртача уч йилдаги фойда (хўжаликнинг ҳисобот маълумотлари бўйича қабул қилинади), йилда/га минг сўм;

$\Phi_{yр.қўш.}$ – 1 гектар ўрмонга қайта ҳисоблаганда қўшимча маҳсулотларни (доривор ва бошқа фойдали ўсимликлар, пичан, асаларичилик маҳсулотлари ва бошқа маҳсулотлар) реализация қилишдан олинган ўртача уч йилдаги фойда (хўжаликнинг ҳисобот маълумотлари бўйича қабул қилинади), йилда/га минг сўм.

45. Ёнган, нобуд бўлган ўрмон ўсимликлари ўрни, ўрмоннинг дарахт кесиш учун ажратилган дарахтзорга айланмаган жойлари олиб қўйилганда, ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликларини қоплашнинг базис ставкалари ушбу Низомнинг 3-бандига мувофиқ лалми экин ерлари олиб қўйилгандаги базис ставкаларга, бўш ётган ер ва яланглик олиб қўйилганда – лалми бўз ерлар олиб қўйилганлиги учун базис ставкаларга тенглаштирилади.

46. Ер участкалари эгалари, фойдаланувчилари, ижарачилари ва мулкдорларининг ҳуқуқлари чекланиши муносабати билан қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликлари, агар қурилаётган объектларнинг муҳофаза, санитария ва химоя ҳудудларидаги ўрмонзорларни қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқаришидан чиқариш ёки уларни камроқ қийматли ерга ўтказиш мўлжалланаётган тақдирда қопланади.

47. Қурилаётган объектларнинг муҳофаза, санитария ва химоя ҳудудларидаги ўрмонзорлар муомаладан чиқарилган тақдирда, қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликлари ушбу Низомнинг 2 ва 3-бобларига мувофиқ тўлиқ ҳажмда аниқланади.

48. Суғориладиган қишлоқ хўжалиги ва ўрмон ерлари бошқа суғорилмайдиган қишлоқ хўжалиги ва ўрмон ерларига ўтказилганда қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликлари миқдори суғориладиган қишлоқ хўжалиги ва ўрмон ерлари олиб қўйилишидан нобудгарчиликлар миқдори билан суғориладиган қишлоқ хўжалиги ва ўрмон ерлари олиб қўйилиши нобудгарчиликлари миқдори ўртасидаги тафовут сифатида аниқланади.

49. Қурилаётган объектлардан фойдаланишда келиб чиқадиган қишлоқ хўжалиги ва ўрмон ерлар сифати ёмонлашиши ҳолатлари объектларни куриш лойиҳаларида назарда тутилиши ва ер ажратишда ҳисобга олиниши керак.

50. Ернинг сифати ёмонлашиши муносабати билан қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликлари ушбу Низомнинг 2 ва 3-бобларига мувофиқ замонавий ҳолатида ўрмонзорларни олиб қўйишдан нобудгарчиликлар ва ерларнинг кутилаётган ёмонлашишидан кейинги миқдори ўртасидаги тафовут сифатида аниқланади.

51. Янги ерларни суғориш ва ўзлаштириш қиймати, лалми шудгор ва суғорилмайдиган кўп йиллик дарахтзорлар олиб қўйилганда, қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликларининг ушбу қийматни инобатга олиб ҳисобланган миқдори, шунингдек, ушбу Низомнинг 38-банди ва унга 1 ва 2-иловаларда назарда тутилган пичанзорлар ва яйловлар ҳолатини тубдан яхшилаш қиймати Ўзбекистон Республикаси Миллий статистика кўмитасининг маълумотлари бўйича курилиш материаллари нархлари индексининг ўтган йилги ўзгариши даражасидан келиб чиқиб, жорий йилнинг 31 декабрига қадар ҳар йили Қишлоқ хўжалиги вазирлиги томонидан индексация қилиниши лозим.

4-боб. Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликларининг ўрнини қоплаш бўйича компенсация тўловлари ҳисобини юритиш

52. Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликларининг ўрнини қоплаш бўйича компенсация тўловлари ҳисоби “Е-ijara” АТда юритилади.

53. “Е-ijara” АТда ер фондининг бошқа тоифасига ўтказилган қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ер участкаси тўғрисидаги маълумотлар электрон ахборот алмашинуви орқали қуйидаги ташкилотлардан олинади:

ер участкасининг жойлашган манзили, майдони, ер турлари, контур рақами ҳамда ҳуқуқ тўғрисидаги маълумотлар – Ўзбекистон Республикаси Урбанизация ва уй-жой бозорини барқарор ривожлантириш миллий кўмитаси ҳузуридаги Кадастр агентлигининг Давлат кадастрлари палатасидан;

тупроқ балл бонитети кўрсаткичлари тўғрисидаги маълумотлар – Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Тупроқшунослик ва агрокимёвий тадқиқотлар институтидан;

қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликларининг ўрнини қоплаш бўйича компенсация тўловлари миқдори тўғрисидаги маълумотлар – Қишлоқ хўжалиги вазирлигининг “Ўздаверлойиҳа” давлат илмий-лойиҳалаш институти ва унинг ҳудудий бўлинмаларидан.

5-боб. Ўзбошимчалик билан ерларнинг қишлоқ хўжалиги муомаласидан чиқишига сабаб бўлган ҳолларда етказилган зарар миқдорини қоплаш

54. Ер тўғрисидаги қонунчиликка зид равишда тегишли рухсат олмасдан ўзбошимчалик билан ерларни қишлоқ хўжалиги муомаласидан чиқишига сабаб бўлган юридик ва жисмоний шахслар томонидан етказилган зарар қопланади.

Қуйидагилар юридик ва жисмоний шахслар томонидан ерларнинг қишлоқ хўжалиги муомаласидан чиқишига сабаб бўладиган ҳоллар ҳисобланади:

ерларни фойдаланишдан чиқаришга, ҳосилдорлик пасайишига, тупроқнинг бузилиши ёки йўқ бўлиб кетишига олиб келадиган бошқа ҳаракатлар (сунъий кўл ва балиқхоналар ташкил этиш, қурилиш материаллари ва зарарли тупроқ ҳамда тош тўкиш);

ер участкасини ёки унинг бир қисмини ҳуқуқлари мавжуд бўлмаган ҳолда чегара тўсиқлари билан эгаллаб олиш, шу жумладан, ушбу ер участкаларида қурилиш ишларини амалга ошириш, улардан қишлоқ хўжалигидан бошқа мақсадларда фойдаланиш;

қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ерларни яроқсиз ҳолга тушириш, уларни ишлаб чиқариш чиқитлари ва бошқа чиқиндилар, кимёвий ва радиоактив моддалар ҳамда оқова сувлар билан ифлослантириш;

жисмоний ва юридик шахсларга ер участкаларини қишлоқ хўжалиги мақсадлари учун берилган қишлоқ хўжалиги ерларига эгалик ҳуқуқини бевосита ёки яширин шаклда бузувчи битимлар тузиш ёки бошқа ҳаракатлар содир этиш, ер участкасини ёки унинг бир қисмини ҳуқуқи бўлмаган шахснинг тўлиқ эгалигига, вақтинча фойдаланишга ёхуд бошқача тарзда фойдаланишга топшириш, фойдаланиш ҳуқуқини бошқаларга қишлоқ хўжалигидан бошқа мақсадларда фойдаланиш учун бериш.

55. Ўзбошимчалик билан ерларнинг қишлоқ хўжалиги муомаласидан чиқишига сабаб бўлган ҳолларда етказилган зарар миқдори Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Агросаноат мажмуи устидан назорат қилиш инспекцияси (кейинги ўринларда – Агроинспекция)нинг Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ерлардан фойдаланишни назорат қилиш бўлими ҳамда Агроинспекциянинг ҳудудий бошқармалари томонидан ушбу Низомнинг 61-бандига мувофиқ аниқланади.

56. Ушбу Низомнинг 61-бандига асосан ҳисобланган зарар суд тартибида ундирилади ва ундирилган маблағларнинг 95 фоизи Республика бюджетига ҳамда 5 фоизи Агроинспекцияни ривожлантириш жамғармасига ундирилади.

57. Республика бюджетига келиб тушган маблағлардан ушбу Низомнинг 26 ва 28-бандларида белгиланган тадбирларни амалга ошириш учун фойдаланилади.

58. Суғориладиган қишлоқ хўжалиги экин майдонларининг қишлоқ хўжалиги муомаласидан чиқиши оқибатида етказилган зарар (шу жумладан, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликлари)ни аниқлашда суғориладиган қишлоқ хўжалиги экин майдонлари балл бонитети аниқланмаган бўлса, қишлоқ хўжалиги муомаласидан чиқиши ҳолатлари аниқланган ерларда тупроқ бонитировкаси ишларини бажарувчи ташкилот маълумотига асосан суғориладиган ерлар тупроқларининг бонитет балл кўрсаткичи инобатга олинади.

Ўзбошимчалик билан ерларнинг қишлоқ хўжалиги муомаласидан чиқиши ҳолатлари аниқланган ерларда қўшимча равишда тупроқ сифатини ўрганиш (балл бонитетини аниқлаш) ишлари ўтказилиши мумкин.

Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ерларнинг қишлоқ хўжалиги муомаласидан чиқиши оқибатида етказилган зарар ва нобудгарчиликлар миқдорини ҳисоблашда суғориладиган қишлоқ хўжалиги экин майдонлари балл бонитети аниқланмаган бўлса ёки қўшимча равишда тупроқ сифатини ўрганиш (балл бонитетини аниқлаш) ишлари ўтказилгани учун тупроқ бонитировкаси ишларини бажарувчи ташкилотга белгиланган тартибда хўжалик шартномаси асосида тўловлар амалга оширилади.

59. Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт ва молия вазирлиги ҳамда Агроинспекция ушбу Низомнинг 60-бандига кўрсатилган маблағларнинг ҳисобга олинишини ҳамда қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда йўналтирилишини таъминлайди.

60. Ўзбошимчалик билан ерларнинг қишлоқ хўжалиги муомаласидан чиқишига сабаб бўлган ҳолларда етказилган зарар миқдори қуйидаги формула бўйича аниқланади:

$$E_{з/м} = \{[(C_{суғ.} \times B_б \times S_{суғ.} \times 10) + (C_{лал.} \times S_{лал.} \times 20) + (C_{суғ.} \times B_б \times S_{б.суғ.} \times 10 \times 0,1) + (C_{лал.} \times S_{б.лал.} \times 20 \times 0,1) + (C_{п.я.} \times S_{п.я.} \times 20)] \times K_{и}\},$$

бунда:

$E_{з/м}$ – ўзбошимчалик билан ерларнинг қишлоқ хўжалиги муомаласидан чиқиши бўйича етказилган зарар, минг сўм;

$C_{суғ.}$ – суғориладиган қишлоқ хўжалиги экин майдонларининг (суғориладиган бўз ерлар бундан мустасно) қишлоқ хўжалиги муомаласидан чиқиши бўйича етказилган зарарнинг бир бонитет балли учун қиймати ушбу Низомга 1-иловага мувофиқ қабул қилинади, минг сўм;

$S_{\text{лал}}$ – 1 га лалми шудгор ва суғорилмайдиган кўп йиллик дарахтларни қишлоқ хўжалиги муомаласидан чиқиши бўйича етказилган зарар қиймати ушбу Низомнинг 38-бандига мувофиқ қабул қилинади, минг сўм;

$S_{\text{п.я}}$ – 1 га пичанзор ва яйловларни қишлоқ хўжалиги муомаласидан чиқиши бўйича етказилган зарар қиймати ушбу Низомга 2-иловага мувофиқ қабул қилинади, минг сўм;

B_6 – қишлоқ хўжалиги муомаласидан чиқарилган суғориладиган ерлар тупроқларининг ўртача бонитет балли кўрсаткичи, балл;

$S_{\text{суғ.}}$ – қишлоқ хўжалиги муомаласидан чиқарилган суғориладиган қишлоқ хўжалиги экинлари майдони (суғориладиган бўз ерлар бундан мустасно), га;

$S_{\text{лал}}$ – қишлоқ хўжалиги муомаласидан чиқарилган лалми шудгор ва суғорилмайдиган кўп йиллик дарахтлар майдони, га;

$S_{\text{б.суғ.}}$ – қишлоқ хўжалиги муомаласидан чиқарилган суғориладиган бўз ерлар майдони, га;

$S_{\text{б.лал}}$ – қишлоқ хўжалиги муомаласидан чиқарилган лалми бўз ерлар майдони, га;

$S_{\text{п.я}}$ – қишлоқ хўжалиги муомаласидан чиқарилган пичанзорлар ва яйловлар майдони, га;

10 – қишлоқ хўжалиги муомаласидан чиқарилган суғориладиган қишлоқ хўжалиги ерлари ва суғориладиган бўз ерлар бўйича етказилган зарар қийматини 10 баробарга ошириш коэффиценти;

20 – қишлоқ хўжалиги муомаласидан чиқарилган лалми шудгор ва суғорилмайдиган кўп йиллик дарахтлар, лалми бўз ерлар, пичанзор ва яйлов ерлар бўйича етказилган зарар қийматини 20 баробарга ошириш коэффиценти;

$K_{\text{и}}$ – ушбу Низомнинг 51-бандига мувофиқ қабул қилинадиган қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликлари суммасини индексация қилиш коэффиценти.

6-боб. Якунловчи қоида

61. Ушбу Низомда назарда тутилган ер участкалари эгалари, ердан фойдаланувчилар, ижарачиларига ва мулкдорларига етказилган зарарлар, қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликлари, шунингдек, ерларнинг қишлоқ хўжалиги муомаласидан чиқишига сабаб бўлган ҳолларда етказилган зарарларни аниқлаш тартибини бузган шахслар қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ жавобгар бўладилар.

Ер участкалари эгалари, фойдаланувчилари, ижарачилари ва мулкдорларига етказилган зарарлар, қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликларига, шунингдек, ерларнинг қишлоқ хўжалиги муомаласидан чиқишига сабаб бўлган ҳолларда етказилган зарар ўрнини қоплаш тартиби тўғрисидаги низомга
1-илова

Олиб қўйиладиган суғориладиган қишлоқ хўжалиги ерлари ўрнига бериладиган улар билан бир хил янги ерларни суғориш ва ўзлаштириш, шунингдек, ерларнинг қишлоқ хўжалиги муомаласидан чиқиши бўйича етказилган зарар ҚИЙМАТИ

Худудлар	1 гектар бир хил ерларни суғориш ва ўзлаштиришнинг бир бонитет балли учун қиймати, минг сўм
Қорақалпоғистон Республикаси	1624
Андижон	2784
Бухоро	2321
Жиззах	1857
Қашқадарё	1857
Навоий	1857
Наманган	2553
Самарқанд	2784
Сурхондарё	3016
Сирдарё	1857
Тошкент	2784
Фарғона	2553
Хоразм	2321
Тошкент шаҳри	2784

Ер участкалари эгалари, фойдаланувчилари, ижарачилари ва мулкдорларига етказилган зарарлар, қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликларига, шунингдек, ерларнинг қишлоқ хўжалиги муомаласидан чиқишига сабаб бўлган ҳолларда етказилган зарар ўрнини қоплаш тартиби тўғрисидаги низомга
2-илова

Пичанзорлар ва яйловлар ҳолатини тубдан яхшилаш
ҚИЙМАТИ

Вертикал зоналарга бўлиниш	1 гектар пичанзорлар ва яйловлар ҳолатини тубдан яхшилаш қиймати, минг сўм	шундан	
		тубдан яхшилаш қиймати	ўрни қопланадиган маҳсулотнинг қиймати
Чўл минтақаси	888,0	183,2	704,8
Адир минтақаси	1037,9	324,6	713,3
Тоғ минтақаси	1457,2	243,1	1214,1

Вазирлар Маҳкамасининг
2026 йил “ 15 ” майдаги 246-сон қарорига
3-илова

**Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим қарорларига
киритилаётган ўзгартириш ва қўшимчалар**

1. Вазирлар Маҳкамасининг “Ўзбекистон Республикаси Агросаноат мажмуи ва қишлоқ хўжалигида рақамлаштириш тизимини ривожлантириш чоратadbирлари тўғрисида” 2020 йил 17 декабрдаги 794-сон қарори қуйидаги мазмундаги 2¹-банд билан тўлдирилсин:

“2¹. Рақамлаштириш лойиҳаларини такомиллаштириш ва қўллаб-қувватлаш бўйича харажатларни Давлат бюджети параметрларида қуйидаги ишларни амалга ошириш учун ажратилган маблағлар доирасида мазкур ишларни ижрочи ташкилотлар томонидан “Агросаноатни рақамлаштириш маркази” МЧЖга шартнома асосида тўлашга рухсат берилсин:

қишлоқ хўжалиги товар ишлаб чиқарувчиларининг норматив қийматини аниқлаш;

яйлов ва пичанзорларда ўсимлик турлари бўйича геоботаник тадқиқотлар ўтказиш;

табiiй яйловлар мониторинги ва қишлоқ хўжалиги экинларини жойлаштириш ҳамда тупроқ бонитировкаси ва суғориладиган ерларда агрокимёвий ва тупроқ шўрланиш картограммаларини тузиш;

тупроқ (ерлар) мониторингини ўтказиш;

қишлоқ хўжалиги билан шуғулланувчи туманларнинг 2025–2030 йилларга мўлжалланган ва лойиҳалаштиришдан олдин амалга ошириладиган ер тузиш чизмаларини ишлаб чиқиш ишлари”.

2. Вазирлар Маҳкамасининг 2021 йил 27 августдаги 543-сон қарори билан тасдиқланган Ер участкаларини жамоат эҳтиёжлари учун доимий фойдаланишга ажратишнинг маъмурий регламентида:

а) 23-бандда:

“а” кичик банд қуйидаги мазмундаги ўн иккинчи хатбоши билан тўлдирилсин:

“Қишлоқ хўжалиги вазирлигининг “Ўздаверлойиҳа” давлат илмий-лойиҳалаш институти”;

“б” кичик банд қуйидаги мазмундаги еттинчи хатбоши билан тўлдирилсин:

“Қишлоқ хўжалиги вазирлигига – қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ер участкалари бўйича”;

б) 30-банднинг олтинчи хатбошиси қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“ер участкасининг эгалари, мулкдорлари, фойдаланувчилари ва ижарачиларига қопланиши керак бўлган зарарлар, шунингдек, қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликлари (мавжуд бўлган тақдирда) миқдорлари ва уларни қоплаш муддатлари”.

3. Вазирлар Маҳкамасининг 2022 йил 12 январдаги 18-сон қарори билан тасдиқланган “E-auksion” электрон савдо платформасида электрон онлайн-аукцион ва танловларни ташкил этиш ҳамда ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомда:

а) 22-бандда:

қуйидаги мазмундаги еттинчи хатбоши билан тўлдирилсин:

“ер участкаси қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликларининг миқдори (лотнинг бошланғич нарҳини босқичма-босқич пасайтириш механизми қўлланилганда, нобудгарчилик миқдори пасайтирилмайди)”;

еттинчи–ўн бешинчи хатбошилар тегишлича саккизинчи–ўн олтинчи хатбошилар деб ҳисоблансин;

б) 45-бандда:

қуйидаги мазмундаги еттинчи хатбоши билан тўлдирилсин:

“ер участкаси қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликларининг миқдори”;

еттинчи–ўн биринчи хатбошилар тегишлича саккизинчи–ўн иккинчи хатбошилар деб ҳисоблансин.

4. Вазирлар Маҳкамасининг 2022 йил 14 февралдаги 71-сон қарори билан тасдиқланган Тадбиркорлик ва шаҳарсозлик фаолиятини амалга ошириш учун ер участкаларини мулк ҳуқуқи ва ижара ҳуқуқи асосида электрон онлайн-аукцион орқали реализация қилиш тартиби тўғрисидаги низомда:

а) 3-банд қуйидаги мазмундаги ўн бешинчи хатбоши билан тўлдирилсин:

“қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликларининг миқдори – қишлоқ хўжалиги ва ўрмон фонди ерларини, шу жумладан, жисмоний шахслар эгалигидаги ва фойдаланишидаги қишлоқ хўжалиги ерларини қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалигини юритиш билан боғлиқ бўлмаган мақсадларда фойдаланиш учун олиб қўйиш, ер эгалари, ердан фойдаланувчилар ва ижарачиларнинг ҳуқуқлари чекланиши ёки корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар фаолиятининг таъсири оқибатида ерларнинг сифати ёмонлашуви туфайли қопланадиган қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликларининг ўрни”;

б) 10-банднинг биринчи хатбошисидаги “давлат рўйхатидан ўтказилган қишлоқ хўжалигига мўлжалланмаган” сўзларидан кейин “, шунингдек, Агропортал орқали “YERELEKTRON” ААТга юборилган ер фонди тоифалари ўзгартирилган” сўзлари билан тўлдирилсин;

в) 15-банд куйидаги мазмундаги “г” кичик банд билан тўлдирилсин:

“г) қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ва ўрмон фонди ерларининг ер фонди тоифалари ўзгартирилган ер участкалари бўйича қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликлари миқдорини белгилаш учун “Ўздаверлойиҳа” давлат илмий-лойиҳалаш институти ва унинг ҳудудий бўлинмаларига”;

г) куйидаги мазмундаги 17²-банд билан тўлдирилсин:

“17². Аукцион савдоларига чиқариладиган ер участкаларининг бошланғич нархини белгилашда қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқаришининг нобудгарчиликлари миқдори ер участкасини танлаш материалларини тайёрлаш ишлари ва ер участкасига бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказишга оид харажатлар сифатида ҳисобга олинади ва ер участкаларини баҳолаш жараёнида инобатга олинади”;

д) 25-бандда:

куйидаги мазмундаги ўн тўртинчи хатбоши билан тўлдирилсин:

“ер участкаси қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчиликларининг миқдори”;

ўн тўртинчи–ўн саккизинчи хатбошилар тегишлича ўн бешинчи–ўн тўққизинчи хатбошилар деб ҳисоблансин;

е) куйидаги мазмундаги 39¹-банд билан тўлдирилсин:

“39¹. Ер участкаларининг қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ишлаб чиқаришининг нобудгарчиликлари миқдорини қоплаш учун алоҳида тўланган компенсация тўловлари суғориладиган ерлар учун компенсация тўловининг 90 фоизи, лалми ерлар ва суғорилмайдиган кўп йиллик дарахтзорлар эгаллаган ерлар, пичанзорлар ва яйловлар учун компенсация тўловининг 95 фоизи Республика бюджетига ҳамда мос равишда 10 ва 5 фоизи Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Қишлоқ хўжалигини ривожлантириш ва озиқ-овқат таъминоти жамғармасига ўтказилади”;

ж) 41-бандда:

учинчи хатбоши куйидаги таҳрирда баён этилсин:

“ер участкаси ер участкаларини танлаш материалларини келишиш, хулосалар олиш ва маълумотлар тақдим этиш учун мазкур Низомнинг 15-бандида назарда тутилган ташкилотларга юбориш талаб этилмайди (“Ўздаверлойиҳа” давлат илмий-лойиҳалаш институти ва унинг ҳудудий бўлинмаларига юбориш ва келишиш бундан мустасно)”;

олтинчи хатбоши куйидаги таҳрирда баён этилсин:

“Бунда ижара шартномасида дирекция билан аукцион ғолиби ўртасида инвестиция мажбуриятлари бажарилиши ҳамда қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчилиги тўловлари ўз вақтида тўланиши тўғрисида битим имзолаш мажбурияти юкланади”;

з) 43-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“43. Ер участкаларини электрон онлайн-аукцион орқали реализация қилишдан келиб тушган пул маблағлари мазкур Низомнинг 39-банди “а” – “е” кичик бандларида назарда тутилган, ҳақиқатда қилинган харажатлар, шунингдек, мазкур Низомнинг 39¹-бандида назарда тутилган қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши нобудгарчилиги тўловлари чегириб қолинган ҳолда ягона дирекцияга ўтказилади”.

5. Вазирлар Маҳкамасининг “Ер участкаларидан рухсат этилган фойдаланиш турлари ва капитал қурилиш объектларининг ягона классификаторини амалга киритиш чора-тадбирлари тўғрисида” 2024 йил 30 сентябрдаги 614-сон қарорида:

а) 4-илова (*Ер участкаларидан рухсат этилган фойдаланишнинг асосий турини ўзгартириш бўйича давлат хизматларини кўрсатиш маъмурий регламенти*)да:

20-банд иккинчи хатбошидаги “асосий турини ўзгартириш имкониятини кўрсатилади ва” сўзларидан кейин “қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ерлар бўйича Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлигининг ҳудудий бошқармалари билан келишилади ҳамда” сўзлари билан тўлдирилсин;

1-илованинг “5-босқич” позицияси “Ўздаверлойиха” ДИЛИнинг ҳудудий бўлинмалари субъекти “Тадбирлар” устуни қуйидаги таҳрирда баён қилинсин:

“Табиий ва қишлоқ хўжалигини районлаштириш ҳужжатларига, халқ депутатлари туман (шаҳар) Кенгаши томонидан тасдиқланган ҳудудларни ихтисослаштириш ва қишлоқ хўжалиги ерларидан самарали фойдаланиш йўналишларига мувофиқ ер участкасидан рухсат этилган фойдаланишнинг асосий турини ўзгартириш имкониятини ўрганади;

Ер участкаларидан рухсат этилган фойдаланишнинг асосий турини ўзгартириш юзасидан тегишли хулосаларни шакллантиради;

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлигининг ҳудудий бошқармалари билан идоралараро электрон ҳамкорлик орқали келишилади.”;

б) 4¹-илова (*Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган сугорилмайдиган ерларда ер участкасидан рухсат этилган фойдаланишнинг асосий турига мос бўлган объектларни жойлаштиришни (қуришни) назарда тутувчи ички хўжалик ер тузиш лойиҳасини ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш бўйича давлат хизматлари кўрсатишнинг маъмурий регламенти*)да:

1-банд учинчи хатбошидаги “тасдиқлашга” сўзидан кейин “ҳамда деҳқон хўжаликларига” сўзлари билан тўлдирилсин;

2-банд саккизинчи хатбошидаги “ерлари тоифасидаги” сўзларидан кейинги “суғорилмайдиган” сўзи чиқариб ташлансин;

4-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“4. Ер тузиш лойиҳасида қишлоқ хўжалигига мўлжалланган суғорилмайдиган ерларда қишлоқ хўжалигига хизмат кўрсатувчи объектлар (чорва молларини парваришлаш ва сақлаш, енгил конструкцияли иссиқхона ва музлаткичли омборхоналар, саралаш ва қадоклаш жойлари, сувни тежайдиган суғориш технологиялари қурилмалари ва ҳовузлари, трансформатор станциялари, муқобил энергия иншоотлари, дала шийпони, техника парки ҳамда Фойдаланиш мақсадлари бўйича капитал қурилиш объектларининг классификаторида назарда тутилган бошқа объектлар) ижарага берилган жами ер майдонининг бир фоизидан ошмаган, бироқ чорвачилик йўналишида 1 гектардан, бошқа йўналишларда 20 сотихдан кўп бўлмаган қисмидаги дала четида жойлаштирилиши мумкин”.

8-банд иккинчи хатбошидаги “давлат реестридан кўчирма” сўзлари “ижарага берилган жами ер майдонларининг (барча кадастр рақамлари бўйича) давлат реестридан кўчирмалари” сўзлари билан алмаштирилсин;

1-иловада:

“3-босқич” позицияси “Тадбирлар” устунидаги “ишлаб чиқиш юзасидан” сўзлари “ишлаб чиқиб” сўзлари билан алмаштирилсин;

“4-босқич” позицияси “Тадбирлар” устуни қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“Ишлаб чиқилган ер тузиш лойиҳасини ва хулосаларни кўриб чиқиб, тасдиқлайди ҳамда ижрочига юборади.”

“5-босқич” позицияси “Тадбирлар” устунидаги “1. Ер тузиш лойиҳасини ишлаб чиқади.” сўзлари чиқариб ташлансин.

6. Вазирлар Маҳкамасининг “Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ерлардан фойдаланиш бўйича давлат хизматларини кўрсатиш тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида” 2025 йил 18 сентябрдаги 594-сон қарорининг 2-банди еттинчи ва саккизинчи хатбошиларидаги “контур” сўзи “жами ер” сўзлари билан алмаштирилсин.

Вазирлар Маҳкамасининг
2026 йил “ 15 ” майдаги 246-сон қарорига
4-илова

**Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг ўз кучини йўқотган
деб ҳисобланаётган айрим қарорлари**

1. Вазирлар Маҳкамасининг “Шаҳарсозлик фаолиятини амалга ошириш ҳамда қишлоқ хўжалигига оид бўлмаган бошқа эҳтиёжлар учун ер участкалари бериш тартибини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2011 йил 25 майдаги 146-сон қарори.

2. Вазирлар Маҳкамасининг “Қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ва ўрмон фонди ерларининг ер фонди тоифаларини ўзгартириш масалаларини кўриб чиқиш бўйича Ҳукумат комиссияси тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида” 2023 йил 30 майдаги 222-сон қарори.

3. Вазирлар Маҳкамасининг “Худуднинг мастер режасини ишлаб чиқиш, келишиш ва тасдиқлаш тартиби тўғрисида” 2024 йил 12 августдаги 497-сон қарорига 2-илованинг 2-банди.

4. Вазирлар Маҳкамасининг “Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим қарорларига қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ер ресурсларидан самарали фойдаланиш ва ер ҳисобини юритишни мувофиқлаштиришни назарда тутувчи ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида” 2025 йил 10 январдаги 4-сон қарорига илованинг 2-банди.

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI VAZIRLAR MAHKAMASINING QARORI

20 26 yil « 16 » may

№ 248

Toshkent sh.

Давлат аудити соҳасига иқтидорли ёшларни мақсадли йўналтириш, етук ва юқори малакали мутахассисларни тайёрлашни йўлга қўйиш тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Давлат аудити ва молиявий назорати фаолиятини янада такомиллаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” 2025 йил 18 декабрдаги ПФ–252-сон Фармонида мувофиқ, халқаро стандартлар ва илғор хорижий тажрибалар асосида мамлакатимизда давлат аудити йўналишида етук ва малакали кадрлар тайёрланишини таъминлаш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси **қарор қилади**:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Давлат аудити ва молиявий назорати фаолиятини янада такомиллаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” 2025 йил 18 декабрдаги ПФ–252-сон Фармонида асосан:

а) иқтидорли ёшларни давлат аудити соҳасига мақсадли йўналтириш, соҳада таълим ва илмий-тадқиқот интеграциясини таъминлаш мақсадида 2026/2027 ўқув йилидан бошлаб Тошкент давлат иқтисодиёт университетида таълим йўналиши шаклида ҳуқуқий мақоми олий таълим ташкилоти факультетига тенглаштирилган Давлат аудити олий мактаби ташкил этилгани;

б) “Давлат аудити” бакалавриат таълим йўналишига қабул параметрлари амалдаги қонунчиликда белгиланган тартибга мувофиқ кадрлар буюртмачилари таклифлари асосида шакллантирилиши;

“Давлат аудити” бакалавриат таълим йўналишининг ўқув дастурлари дунёнинг нуфузли Quasquarelli Symonds (QS) ва Times Higher Education (THE) ташкилотлари рейтингларида соҳалар бўйича биринчи 300 талик рўйхатдаги олий таълим ташкилотлари тажрибаси асосида ишлаб чиқилиши белгилангани маълумот учун қабул қилинсин.

2. Белгилаб қўйилсинки:

а) тест синовии топшириладиган фанлар мажмуаси ва кетма-кетлиги бир хил бўлган бештагача бакалавриат таълим йўналиши ҳамда таълим шакллари танилаш жараёнида давлат олий таълим ташкилотларининг “Давлат аудити” бакалавриат таълим йўналишини танлаган талабгорлардан миллий ёки халқаро даражада тан олинган қуйидаги сертификатларга эга бўлиш талаб этилади:

чет тили бўйича – B2 ва ундан юқори;

математика фанидан – В ва ундан юқори.

Ушбу сертификатларга эга абитуриентлар тегишлича чет тили ва математика фанлари бўйича тест синовларидан қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда озод этилади ҳамда барча бакалаврият таълим йўналишлари учун мажбурий бўлган учта фандан фақат икkitаси – она тили ва Ўзбекистон тарихи фанларидан тест синовларини топширади;

б) “Давлат аудити” бакалаврият таълим йўналишига ўқишга қабул қилиш Вазирлар Маҳкамасининг 2025 йил 13 сентябрдаги 578-сон қарори билан тасдиқланган Олий таълим ташкилотларининг бакалавриятига ўқишга қабул қилиш тартиби тўғрисидаги низомда белгиланган тартибда амалга оширилади, ушбу банднинг “а” кичик бандида белгиланган қоидалар бундан мустасно.

3. Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлиги:

“Давлат аудити” бакалаврият таълим йўналишининг ўқув дастурлари дунёнинг нуфузли Quasquarelli Symonds (QS) ва Times Higher Education (THE) ташкилотлари рейтингларида соҳалар бўйича биринчи 300 талик рўйхатдаги олий таълим ташкилотлари тажрибаси асосида ишлаб чиқилиб, Ҳисоб палатаси ҳамда Иқтисодиёт ва молия вазирлиги билан келишилган ҳолда тасдиқланишини таъминласин;

Мактабгача ва мактаб таълими вазирлиги билан биргаликда умумий ўрта таълим ташкилотлари ўқувчилари ўртасида “Давлат аудити” бакалаврият таълим йўналиши, ушбу йўналиш талабалари учун яратилган шароитлар, ўқиш даврида ва ўқишни тамомлагандан сўнг тақдим этиладиган имкониятлар тўғрисида тарғибот-ташвиқот ишларини олиб борсин;

манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда ўзлари қабул қилган норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни **икки ой** муддатда ушбу қарорга мувофиқлаштирсин.

4. Ушбу қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси олий таълим, фан ва инновациялар вазири К.А. Шарипов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикасининг
Бош вазири

А. Арипов